Ms.
548

BIBLIOTECA
DE LA
Universidad de Salamanca.
Est. 4 Caj. 4 Núm. 27

M
548

MS
548

VITORIA : IN PRIMAN PARTEM S. THOMAE .

Siglo XVI.

INCIPIVNT SCI-

lia. Rdi. admodum Patris. fris francisci de Victoria.
in sacra Theologia resolutissimi magri. ac in Salmā
ticensi vniuersitate cathedræ. 1.e regentis meritissimi.
super. 1.am Partem. S. Home de aquino sacri nri pre
dicatorꝝ ordinis professoris. a. 50.a questione de angelis.
usqꝫ ad finem. quam ipe quidem nō cepit legere in pn
cipio. 1548. anni quo illam erat lecturus propt plixam
ac longam infirmitatem quā dicto anno habuit. qui fuit
.3.a quo ego fr iohānes de Barrio nueuo sacræ theolo
giæ litteris nauaui operā. Cepit. g.o isto anno legere p
Rdo magro. Victa. Rdus magr. Johannes. Gil. qui
ingeniose ac pdocte legit p illo omnes lectiones. illo āno
pret eas in quarꝝ. margine pmo. inuenerit. Victoria.
Cepit uero legere pdoctus magr iohanes. Gil. 1.a die post
festum Beati lucę euangelistę. A quo ego nō audiui quas
dam lectiones usqꝫ ad natiuitatē dni. ppr infirmitatem q
tuncusqꝫ detinebar. Domi tn diligent postea ut melius po
tui scripsi ex quaternis quos inuenire potui ēmēdatioribꝫ.

INCIPIVNT SCHE
lia. Rdi. admodum Patris. fris francisci de Victoria
in sacra Theologia resolutissimi magri. ac in Salmā
ticensi vniuersitate cathedræ. 1.e regentis meritissimi
super. 1.am Partem. S. Home de aquino sacri nri pre
dicatorum ordinis professoris. a. 50.a questione de angelis
usque ad finem. quam ipse quidem nō cepit legere in prin
cipio. 1540. anni quo illam erat lecturus propter prolixam
ac longam infirmitatem quā dicto anno habuit. qui fuit
.3.a quo ego fr iohānes de Barrio nueuo sacræ theolo
giæ litteris nauaui operā. Cepit. g.o isto anno legere pro
Rdo magro. Victa. Rdus magr. Johannes. Gil. qui
ingeniose ac pdocte legit pro illo omnes lectiones. illo āno
pret eas in quarum. margine primo. inueneris. Victoria.
Cepit uero legere pdoctus magr iohanes. Gil. 1.a die post
festum Beati lucę euangelistę. A quo ego nō audiui quas
dam lectiones usque ad natiuitatē dni. ppr infirmitatem q̄
tuncusque detinebar. Domi tn diligent postea ut melius po
tui scripsi ex quaternis quos inuenire potui emēdatioribus.

Sc̃z. ꝺm. Pe. Partis, S. Tne

Ques. 50a De substantia angelorum

Ar. 1. Q angelus sit omnino incorporeus

Post ꝙ Bñs mus Thomas in superioribus late satis nr̃m
elegans de deo omnibꝫ ad duigram cẽtiam duignas qz ꝑsonas sufficientissime
egit, nunc aggredit a q. ista. 50. de creaturis agere. Qz cum angelus ꝓma
teneat saltim quo ad ꝙdam nam, agit ꝓmo de angelis. Sc̃ vide ut nos nr̃am ista
sufficienter tractemus ꝓma omnium disputato se se nob offert cum grama
qm valde theologis indignant qui de angelis quos minime cognoscunt audent
disputare. cum dicat ecclesiastes. 3 altiora te ne quesieris. & alijs fragilibꝫ argu
tijs nos infestant. Sc̃m hoc nos ad illud breuiss q̃ est eodem. c. sumisse sol
uñ sumptum est argm. Dz. n. ibi q multa sunt nob reuelata q absq; rare
tione minime poteramus cognoscere. Sc̃ ꝓ mio est de istis stultissimis gra
maticis qui adeo nob indignant q de angelis tractemus. cum it sciant nos
tractare de deo & nihil adhuc nos ꝓtica calumnient. Si g̃o tractamus de
& determisse nñ mio est q̃ de angelis tractemus. Sc̃ ꝓ ꝙz. nos posse tractare
angelis nã aug. 1o. de doctrij. Secma vz ni fallare q ista speculatio ad nos
at. vñ it notat ꝓpe. q in istis gbandis que rõnibꝫ euidentibꝫ nõ possunt
ꝓmo debuimꝰ inuisti authoritatibꝫ sacre scripture. 2o loco authoritati sanctoꝝ ꝓ
3o tandem rõnibꝫ naturalibꝫ si quas ad ꝓpositum nrm facientes inuenerimꝰ.
Sc̃ ꝓ 1e. pet. 3. dz Estote parati. reddere rõnem omni poscenti. Sc̃ g̃o debemus
adducere rõnes ad ꝙbandum mar. q̃s de quibꝫ in theologia. tractamꝰ.
Sc̃ nõ g̃o dubitandum est quin tractare de angelis ad theologiam potissm
spectet. Quo supposito circa quid nominis huius tri angelus. est breuiss nõ
dum q est nõen officij. & est nõen cõe. q nõ solum angelus sz et homo.
pt quicunq; angelus. n. nihil est aliud q̃ nuntius aut aliquid quod de
significat. & tm q communiter angeli. etiam isto officio spãliter est alius attri
tum hoc nõen nisi catholice fidei cultores. quod dicerem q ethnici. appellarent
gelos istos intelligentias delectabstantias sz patet & eloquio motrices. Sc̃
est videre. apud antiquos ethnos. & apud moderno. 2o. sui arg. & 3o. de
& viz. metaphi. & 1o de celo. Et de hoc spãliter apuleius. in tract. de deo soc
& cicero in libro de duig nat. & de nã deoꝝ. Et plutharchus. in li. de placi
thos. & plato latissime de hoc cognoscit. aut imponebant nõia arbꝫ q̃z ni

operatione q̄ ad quās attinebat. Jam tñ nunq̄ nō vocant tam aūt nīl catholicos
db aduerti rōnī pīs nunq̄ nominib9 essē p̄ vocant potius. angeli
quod nōīa vt dicimus est ād angelos & hominib9 vt p̄ math. ii. ecce ego mi
tto angelum meū. i. johānē baptistā de illo. n. de euangelica dictum locum intelligi.
& tñ appropriatum est jam nōīa istud angelos. ut p̄ ex illo dicō. n. nobis q̄
angeli eorū semp̄ videntfaciem p̄is mei qui in celis est. Et doctores catholici
tractant de angelis in. 2. d. 8. Vbi magr̄ de hoc tractat. & s. Tho. hic.
¶ Sup̄ quo q̄ obiicit quid nominis hīs huius tñ angelus, q̄rit. s. t. q̄n primo ar.
ticulus. q̄ vtrū angelus sit ōīo incorporeus. in qua. q̄. inclinabit alia. s. an angelus
sit vbi. n. s. an vbi sit debet cē vbi. q̄. in vna quaq̄ vbi. vt hic. 2. post. Et ex
omnia. q̄. affirmat. q̄ angelus est ōīo incorporeus. videtur hīam. s. Thome.
¶ q̄. hic. s. Tho. hic ex p̄cepto in. 2. huj. & idem dicit maḡr. Dionysius. de celesti
hierarchia. c. 4. & alij multi docti. ¶ oppositum in tertio Tertuliani. li. de
carne xp̄i, & in li. de velandis virginib9. glossans illud Gen. 6. videntes filij
dei filias hominū. de amore angelo q̄. & in eadem ista est Origenes li. periarchon
c. 9. Et augustinus sup̄ Gen. ad hīam. c. io. & 3. de trinitate. c. io. & in enchy
ridio. c. 58. & 59. & in li. de ecclesiast. dogmat. c. 12. & nīl moderni aug
mentus. 3. p̄te de demonib9. Et caiet. sup̄ epistolam. ad ephes. 2am. li. tñ nō mul
tum asseuerat. qui omnes dicit p̄. & salomon satis licet non hereticū. illud nāq̄
psalmi. 103. qui facit angelos suos spūs. intelligit sm̄ doctores multos q̄ p̄ spūs
intelligat res aereas. sm̄ illud gen. i. spūs dei ferebat sup̄ aquas. & affirmat
ex illo joh. vltō. patpatis & iudicis q̄ spūs carnē & ossa nō habent sicut me videtis
hīre. ¶ Tñ illud manifeste probat spūm nō hīre corpus carneū & ossa. nō tñ
probat q̄ illud q̄ spūs sit aer. ¶ q̄ maiori tñ impugnat tñ huius opinionis
notandum q̄ corporeum p̄t aliquid dici q̄ sit nō compositum. vt quidam phi
dixerunt cē celum. & ita augustinus. i°. li. retractationum dicit angelum cē spū
ritum & idem dicit orig. loco citato. cum tñ uterq̄ dixerit angelum cē corpo
reum & nō isto° p̄dicto angelus corporeus q̄ sit aīa cū sit nobilior angelo. &
sit angelus nō cū capax grē. nec capax visionis dei. q̄ est pure intellectual.
& sic angelus cū isto modo corporeus nō possit deum videre. ¶ Istum aug. nō in
telligerit quod p̄us dixerat. q̄ vt hic. 3. de aīa. & alibi intelligitur sepe abstra
hit. ab hic & nunc. angelus aut est sm̄ istum modum cum istis gdeorumb9
¶ 2° modo angelus p̄t dici corporeus sic nō. excepto q̄ cuius corpus cū subtili

Et hñ hoc angelum ait corpeum nimphus & caiet. & moderni. Et hñ hoc angelus est vere animal. Ita argmt ptus. i. de aia. t. 1. c. 9. omnes omnia hic ammom. Et tem vt p3. 2°. ptis. oē agens est agens ppr sm̄ sūs for. Et angelus est for corpus ergo omino frustra. vi illo illud corpus p3 dat & nō ppr sm̄. g°. Et Item cuius figure est angelus. Et 0. dicit aliquid q est figure rotunde. & hoc nihil est qz alīs non impleret locum angulorum. Et ppr hoc dñr moderni q angelus quitz est figure cuius p3 vult. Et hoc nihil est prsus nā est satis mutabilis. Et p̄m est 4° ptis. q oē corpus occupat locum. ß angelus nō occupat locum g° nō est corpus. p3 mj. Et pono angelum in celo ad triam descensus tunc qra an for cum celo penetretur cum descendit an potest rumpat celum quo posset ad trām devenire. aut ayte in ptem celi. g°. Et Item angelus nō se penetraret. mj vnus no verū p alterius locum cuius oppm. p3. marc. 5 vbi dr qz legio demonio exp fuit in eōdē homine. Et Item 12. metaph. t. 20. q̄l q intellig nō hz corpus qz p3 no vere quamr q̄ ptem celi sumit. & for opz for in toto. celo. Et Item Joh. 4. dr mulieri samaritane a xp̄o redemptore nro. deus. n. spūs. est vbi dz veros adoratores in spū adoratum oportet qz deus spūs est. spūs g° nō sonat aerem ß sub stantiā sine corpe. Et item. 3am̄ personam in trinit spūm dicimus. Et hñ quid quia magr. 2. d. 8. c. i. vi tenere angelum esse corpeum. & abbas Robertus tractatu de visit verbi. c. 28. cum omnibus gallis. dicit dñr. Et bx. qz tmr illo xp̄o erat hec opinio oīs. Et g hñ qz in libro de ecclīast dogmat a cap. 12. ponit illa opō cum tñ in illo probare q̄ tenenda sint in fide catholica. Et bx. q hoc nihil est. qz nō omnia ibi contenta sint de fide sint. n. aliqua magr. a cap. 22. vsqz ad 30m̄ q sumpta sunt ex anō mille ystorio. g que nō licet aliquid asserere. hñ multa liber ille qm̄ ap̄ probata ex sanctis. g. q tenere nō est saltem hereticum. hz g illa q hñr in decreto sub nomine Gregō. sluro. ff. Et caiet. tñ opatiue angelum esse aerem. ß nō ita vt aer illius for esset dem spūs cum nro. Et g quem est qz for angelus possit dici tam de mac illius corpe qz alius & alius. Et 3°. grā qz for angelus est corruptibilis. vt potest hñs aliquid grimm. oē. n. corpus hz grimm. nā omnis formā requirit dispōs prauias in ma g°. Et p3 q angelus est corruptibilis qz accidens est scpabilis. & nā qz nō est scpabilis.

ꝛct sicut anima bruti. & p̄ gñs nrꝝ fit aīa nr̄a g° illud nō est dict̄. Et Iam̄ Augustꝰ. nimꝭ loco citato ponit multa argumenta quib⁹ ꝛct dr̄ quam roborare op̄z vz qd ang. sit corpeus. Et quibꝫ tñ facillime p hoc v mm̄ ꝓ. q. s. angelus corporit̄ esse dr̄ & ꝛcentia. nō obstat q angelus no vcat̄ & q motus sit cum corpe & loco. vt p̄z. 6. phi. & i. de celo. angelꝰ .n. nō ꝓprie movet̄ loc̄aliꝫ motus angelar̄ ab his qui rctius & strictius ac frequentius loquunt nō vera phia. nō dr̄ motus ꝑ mutatio. Et O. g. est validum argm̄. qz angelus patit̄ ab igne aut pco. ꝑ corpeum nō p̄t agere in incorpeum. g° Et hoc tñ nihil ybat arte nam cod emm° ybant q anima nr̄a sep̄ata. est corpea. cum consist. illam si in pēo decessit statim̄ ꝗd̄ am corpus resurrectionꝭ ab infernali igne cruciari. frē g° vos dicit̄ agere ignē illum in aīas dicam̄ & ego agere in angelos. Dicendum tñ in forma ad argm̄ respondendo q negꝰ gnam. nā. frē. s. tho. & verior̄em op̄z. ignis ille agit in infelices angelos & alios damnator̄ dum taxat p detentionē illor̄ cruciando. nō alīs frē ignis nunc agit in nr̄a corpa posituꝝ nr̄ cendo. ꝓ aut magis detinet̄ nr̄ igne qz in alio elem̄. q est qz est ignis magis activus. qz alia. Et O. g. qz activitas ignis vz virtus illius aliquid agit ꝑ sensum detin frē detineret aut vce aq. Et esto va muy largo yut ad pēntem attin nūc de hoc. n. ni. 4. d. 4 g. in nr̄a de resurrect. cum de purgatorio agetur Cet dictum est. vt supra dictum est nunc ab hoc. Quinto tñ dicimꝰ. q detinent in magis altivo elem̄. nō qz magis in illo crucient qz in alio cruciarent. sed ut intelligant grauitatē culpe. cuj. tormentum apponit̄ expurgandū. quod de se magis est afflictiuū & molestum. ac penale illis in quos hūt virtutē. Et Resistant adhuc dicti. qz in corpus nō vz posse posituꝝ & actualiter agere nisi corpꝰ mane movendo illud. Et angelus movet celos. subtilitate dominum. s. vt dicit̄ in libro Job. & maxime qz. d. dignat. & 3. de aīa. agit & passum aut rari debent in nr̄a. g° angelus est corpeus. Et Rx. q hoc nihil est nr̄a nō agit angelus actione nr̄a li. ꝑ p̄ solā voluntatem & imperium. illa. n. q subsunt dño vel imperio angelorꝝ omnia illis ad nutum obediūt. vt s. dicet̄ de mete s. tho. Et dicit tñ huic soluto nō placet dr̄. q argm̄ nihil ybat. maior. n. est falsissima. nā deus agit in corpa ad solum libitum. suum. & anima ad nutum mouet corpꝰ. g° eod̄ modo dicit̄ de angelis. vtrum̄ solū ebꝰ.

Ad. 3.

Ar. 2. Utrum angelus sit compositus ex ma & forma.

Qt in isto 2. ar. 5. tho. primo recitat opinionem quorundam nisi quos fuit aliquibus celebris qui tenuerunt angelos & homines ni ma quantitate & in sola forma differre. Qt q. 5. tho. g hoc ponit q. q. omnino datur est angelos non esse compositos ex ma & forma. Q optime probat a. 5. tho. ma. videte illum Qt dubium primum & breue est hic ce rationem s. t. ni quadrat q ad hoc ut ipse sequens requirit quattuor. Contra hoc. a. ma informet forma limitata. 6. ma informet forma angelica. Jam limitemus quid distinguamus, ut prima pars formas. Quo ro ista nihil probat g animae celebris Qt ex. q. adhuc ro hoc magnam apparentiam ma. hoc patet ille angelice mee & humane sunt separate tm cum tm augustinebro sint idem ni specie mayo. certe potuerunt contmari & hoc adhuc posset videri optime ro. Qt Tm diceret aliquis q ma angelica. quidem hoc forma angeli no pt contmari cum ma. nam diceret quis q ma angelica est indivisibilis & ma divisibilis & ita no contmabuntur cum ma angelica Qt deo possit dici q prima ista ro. Qt no est adeo urgens & valida sic. 2. Qt Durand. 2. d. 3. q. 1. dt q et ro. 2. 5. tho est nulla, nam ex illa sequi q homo esset immortalis. nam intelligere est quid immortale & est operatio hominis. Qt Cayetan. tm. fidelissimus. s. tho. defensor illum nitit defendere dicens q. s. t. loquit de pure immortali & pure intellectuali. no autem de operatione intelligentie. Qt Tm datur q solutio ista (bonaventura. capreoli.) nulla est. nam si. s. t. suppono q est modus pure intellectualis suppono quod deberet probare. s. q. Qt pure immortale quod intelligere pt. Qt ideo nos dicimus q ro. s. t. in forma hoc est. Omnis operatio angeli est immortalis & sit abstractio illo respectu ad materiam quo ipse angelus est immortalis. non sequitur q solutio pt recipi ita diximus. ex hoc & materia nulla. nam intelligere hominis dependet a ma. q. licet multae sensationes in operatione intellectus dependeant a ma. Qt mi. g. principaliter tres oes guerinus. Spalh durand. capreo. & oes vbi. 3. Et marsil. 2. q. 12. ar. 1. quin probat. q. 5. tho. duabus rombus. Ia. Si angelus hic materiam quo ad ma illius est eiusdem speciei cum ma vel no. Si hic quo est ni potentia ad materiam formam. & per quam aliquis habet illas & sic contingeret angelum corrumpi. ad rationem ma. ad illius cum forma ma. Ia gna patet manifeste ma ex hoc dicimus materiam hominis & reliquie eiusdem speciei. quae sunt ni potentia ad easdem formas.

Et simile argm̃ faciunt ꝓmiste ad ꝓbandum qꝫ m̃a cęli dr̃at spi̇a m̃a inferiorꝫ. nam alt̃ cęlum ęt nãlit̃ corrumpibile p aduentum nouę fo.ę Et ita ut Bꝫ de cęlo. sta dr̃t de angelo. dnt̃ n. quidam qꝫ m̃a cęli est ei⁹dem spi̇ cum m̃a nr̃a. sz nõ est mi pot⁹ ad aliam forma ab illa ꝑ quã hiꝫ qz est cum illa satiata. Et hoc mihi est nã aia rõnalis est ꝑfectissima. l. saltem ꝑfectior est m̃a compabile qꝫ forma cęli qꝫ satiat ęt suam m̃am sic cęlum suã. Et Item saltem quare m̃a cęli nõ appetet formam humanã ut pote ꝑfectiorẽ qꝫ illa quam hiꝫ. Et Ꝓpt hoc alij dant aliã rõnez. qꝛ cęlum sit incorrumpibile. s. qz forma cęli est ꝑpetua. Et inde est qꝛ m̃a illius nõ appet. aliã. Et Ad ꝓmo hoc est petere ꝓncipiũ. hoc n. est qꝛere an cęlum sit incorrumpibile & qꝛere an forma cęli sit ꝑpetua forme. si. n. nõ intelligunt qꝫ est ꝑpetua forme, ita ꝑpetua vel ꝑ hus est aia rõnalis. Et 2o. hoc idem diceret qui⁹ Aurioebrõ de ang⁹. qꝫ. s. et m̃a angeli nõ ꝑt appetere aliã formã. cum illud ęt frustra & forma nõ sit ꝑpetua. Et dico dico qꝫ sine dubio dato tenerentur angelum hãre m̃am nõ est ista trobile qꝫ illa ęt eius⁹dem spi̇ cum m̃a & idem dico de m̃a cęli. qꝫ nõ est eius⁹dem spi̇ cum nr̃a. Et Ad qꝫ nõ sint iste mãe mi pot⁹ ad eas dr̃ formas qꝛ nã vt sepe dr̃. i. ꝓtri. & alibi. m̃a ꝓma est ꝓma pot⁹ & ita oĩs cum ęa est esse mi pot⁹ ad recipiendas dr̃as formas hꝫ de ãtia forme est actus re m̃am. Imo hꝫ gõ si sint pot⁹ eius⁹dem spi̇ erunt mi pot⁹ ad eosdem ẽ mino actus. Exm aptum. ideo. n. intelligũt & ꝓpt volũtas dr̃nt spi̇ qz sint ad duos actꝫ gõ eodem modo dictꝫ est mi ꝓpto Bato gõ marsꝫ hꝫ. intellectus manẽs in suo vigore. Et confirmat aut marsꝫ. suã rõnem nã si m̃a angeli est eius⁹dem spi̇ cum m̃a. gõ poterit recipere ãtitatẽ & sic ęr extensa. Et 2o ꝓncipaliter arg⁹. qm̃a ęr nõ ꝑt dici qꝫ m̃a angeli & m̃a drant spi̇. gõ ꝑ aũs. nam. 8. metaph. hꝫ qꝫ spi̇ sint hꝫ numeri numeri aut numi sint equales gõ m̃a m̃a & angli essẽ hꝫ minus & m̃a qꝫ ꝑfectum cum ti m̃a sit ꝓma pot⁹ & equalis se hñ at ad oĩs formas vñ vi qꝫ nõ possit ei una pot⁹ ꝑfectior. alia. Et certe rõ huc ęt ꝓbaret qꝫ m̃a cęli nõ dicet spi̇a m̃a hoc ꝓ inferiorꝫ vñ rõ illa nulla est

Sꝫ Bx. go ad oꝝm Marsi. q̃ de facto vna mia est ꝑfectior alia. & q̃ arg̃t q̃ mia est ꝓma pot̃ nigr̃ gra. concessio anj. & dico q̃ mia est ꝑfectior q̃ fuerit mi pot̃ ad ꝑfectionẽ formã. Sꝫ Ex. est de mia celi & mia. illa. n. est ꝑfectior q̃ est actuata ꝓa forma no bñ vñ. & est nũ. n. modo litig amus de hoc. ꝑ q̃ hec mia nõ est mi pot̃ ad formã celi Sꝫ ꝑ3 go ꝑ. Z. rõ. s. t. vrget. multum ad ꝙbandum immia litatẽ anj. Sꝫ aduertendum tñ q̃ si velis sustinere angm malem debes dicere q̃ mia anj est mdiuj sibilis & distributasse a mia. & nũ cuj de ssꝫ hec dr̃ auincebrõ. Sꝫ Et isto modo tenere nũ est hereticum. & tñ ego sustinuj q̃ doqꝫ in his scholis. hoc idem hꝫ modo & est time cum. s. tho. putem sentiendum oio. Sꝫ Ratio aũt ponendi huius modi distinctionis com in mia angli. & tñ indiuisibilit. q̃ hec est, vt. s. ponat mi angelos immediata distãtia. Sꝫ deo vt. ar̃. 2ãti dicet angelus quãtũ est nõ solum numero fiet sse a quo aliquo distinctus. sumpto illo vltimo q̃ mi angelo nullo modo est mia. Sꝫ Diom. go. 4. c. de diuj. noibꝫ tñ cum ar̃ op̃e q̃ angelus est ꝓsus mi corpeus & immediatus & ita est oio tenendum. Sꝫ Arg̃t ꝙ auincebrõ. q̃a angelus nãliter mutat locum. go mi cui est movens & motum. ex. 7. ꝓhi. q̃ dicit quod movet ab alio movetur. go mi omni quod movetur est ꝓncipium actiui puta forma vel simplens vicem eius & passum. i. mia. Sꝫ Bx. q̃ angelus nõ movet ꝓpe. Sꝫ Zo dico q̃ movet ꝑ solutionem ad tertium impium. Dictum aũt illud ꝓhi. intelligit de entibus nãlibꝫ cõpositis ut dicit. Sꝫ Prosto ar. est videndum ꝓmum argm illius s. Angelus est mi. ꝑ dicamẽ. gradus aũt finit̃ a mia vt hic. 8. metha. & dra a forma quia angs est compositus. Sꝫ Bx. s. tho. q̃ ꝓhi dictum intelligit solum de entibꝫ nãlibꝫ mi quibꝫ gradus finit̃ a mia. mi rebꝫ aũt immaterialibꝫ (mi qñ) s. t. q̃ ab eadem re finit̃ gradus & dra. excepto q̃ nõ est eadem rõ. a q̃. vel ꝑ q̃ quam. gradus & & dra ab eadem re finiãt mi immaterialibꝫ. Declaro. q̃ considero angelum ee subtam. pono mi illo gradus. si q̃ considero q̃ aliud q̃ est mi ee tum. pono ee mi illo dram. hoc dr̃. s. tho. Sꝫ Nõ ntz.

Iacob. 4.

aut quo° fit mitellegendus ptus. 8. metha. t. 6. &. g. vbi ait. q gnꝰ
sumit a mã & dria a forma. Quod primo vt sic mitelligi q gnꝰ sumi
t a mã tangꝫ ab obo significat ꝑ ipam. & iste sensus non pt sustine
ri. nã hoc animal homino significet mam. & rõnale solam formã
hominis in diffinitone hoꝝ quidditatiua. quod nõ vr addꝫ. Qz 2o gos
sus dicte authat est. q gnꝰ sumit a mã. i. significat aliquid qđ
se hz sicut mã. Declaro. nam mã de se est ptm receptiua formarꝝ. hꝫ
ta tñ vna forma iam mã est actuata. hoc est de gne. genus. n. primo de
se est in pot. ad spẽs. vt animal ad rõnale & irrõnale dato nõ ponit
ce ẽ al quin sit rõnale nec irrõnale sed ꝯtrahi mã in recep nã
quin sit aliqua forma actuata, tñ animal adimitto sibi rõnali iam g
trm est ad ce hominis. Istinc est quod dr in. cap. de spẽ. a porphirio
q dicat constituit spem contrahens gnꝰ. Qz q iste. 7. sensus sit
confirmis pho. pz. nam ipe ait gnꝰ est vt mã. dria est forma & nõ
ipse. (vt male citat aliqui) q gnꝰ sumat ab alia realitate. Qz Ex
quo pz q in angelo est gnꝰ & dria. dato nõ mã & forma pr nã in
angelo est subia. q est de se (vt ex dictis pr) in pot. ad subiectum mite
tiuale & corpalem. & ꝯsist ad ce angelicum ꝑ driam. illã. s. ce pure
mitetiuale. Qz Ex quo itex pz q gnꝰ nõ est in deo. & ꝑ gns q deus
nõ est in predicam°. qz in deo nihil est in ꝑo. est n. primus actus
Qz vidit et ce. 7m argm. hic quod est nondum. & est tale. Proprietas
precipua est mãe recepe. & angelus recep spes. aut notitiam ad mite
llegendum g° est mãlis. Qz ex. s. t. q conditio mãe est recipe. &
recipe aliqua realitatem. angelus aut nõ recip aliquid tale ꝫ so
lum recipit eius mitentionale. i. notitiam. g°. Qz. dicit ꝑ. ibi. S. tho. q ange
lus recipit formã comodo quo est in se forma & in eo gradu, mã aut
(in quit) non recipit fõmam. sm gradum in quo est forma. Qz & quid
est hoc dictu? Qz Notate vt hoc mitelligat q forma in recipiẽte in
mã nõ est indiuiduata. qz mã prima est principium indiuiduationis.
Qz Ex quo ꝓpone est quid sit dicere q mitellus aut angelus recip

formas vt misc sint. nã hoc idem est accidᵉ q recipit formas & eas dᵉ
mitellig tanq abstrahitur a mã. sensus. n. cognoscit singularia. mit
titur aut eg solum vtia. et hoc idem aiti. S. tho. in fine huius q. ar. 1. corpe
est videre et. 3.ᵘᵐ argm hᵘᵉ. quod tale est. si angelus si angelus p te est
immalis g. alter purus. p3 gnã qz alter purus mil hz de mã. gnᵉ tñ
est falsum qz solum deum ponunt theologi alterum purum g. et Ex
S. tho. concedendo qz angelus est alter purus. i. nõ est compositum
ptricum. idest ex mã constans & forma. Est tñ angelus compositus
ex actu & potᵃ si ista vocat compositio. idest compositi ex ẽ & ẽcia.
et vñ note qz vt hñ. 8. metap. ẽnᵉ rerũ sunt ppetue. tñ ille ẽn est
ni potᵃ ad exẽtiam. & sic natura cum ẽntᵃ quod idem est, est sua mã.
hoc aut modo omnis creatura est compositus. dst dᵉ. est q angelus
componit ex quod est & ex quo est. i. ex ẽntᵃ & actuali exẽtia
et nõdum tñ fm. s. t. 1ª. 3. q. 3. ar. 4. qz deus est actus purus. i. nõ
compositus ex ẽ & ẽcia. nj ptinsice cõpositus. dy. n. ẽ est existere.
. i. ni quidditate dij michidit existere. & sic. & sic existere nidco nullo
dret ab ẽcia. nisi deo ꝓpo. annal. n. nõ distinguit a rõnali qz claudi
tur in illo. dig. existere est de ẽntia dij g. quemlibet illi ab intrinseco
g. deus est a se ꝓpo. Et item si ẽet deo exterinsecum existere. hret ẽ
ptcipatum. & aliquid exisseret ab deum. quod credo nõ cõcedet.
In omnib g. creaturis existere est distinctum ab ẽn. qz existere
illoz est ptcipatum & dif omnis creatura est ptice composita.
et dste duo qz illud existere nõ est accns distinctum ab ẽnᵗᵘᵐ. g. Capᵉ
& alios thomistas. et Mars. 2. q. 2. ar. 1. g.ᵃ 2. pb at optime
horũ g illos thomistas. Existere g. differt ab ẽntᵃ nõ qsit accns
p qz nõ michidit in ẽntᵃ nisi sit ẽnᵃ dus. et vñ si deus deberi
diffiniri. quidditatᵉ deberet diffiniri ex ẽ existentie. hec de isto ar.

Ar. 3ª. Vtrum angeli sint in magno numero:

et misto. ar. S. tho. Ex. qd de multitudine sub ordᵉ sep at ang sue

runt duisse opinionem. Plato. n. ponebat ydeas: dist substas separatas a singularibus quot sunt res que sunt ee spes. Hoc autem possint substas separatas hoc est intelligentias et quot? et Aristo. ibi. 12. metap. t. 20. dicit. q sunt tot quot sunt motus celorum aut latiores. ysi. n. dat offm intelligentijs. s. movere celos. et Rabbi moyses dicit. q plus vellet loqui est habet. si at q est ps defendi q sunt adequate tot intelligentie quot motus celorum (nisi) angelus capiat a hoibus q ps (nisi) capi. et et q rebus inanimatis quippe que videmus mitti ad nos vt duplicia nob annuntient pfectu. Et ita illud danie. 7. millia multorum ministrabat ei. ff. intelligit de angelis satis me simpto vocabulo. et Opo tri vera et. s. t. est q angeli dist subtes spales sunt pter qs sunt nae rego malum et qs mouent celos et Ro scdm dam. 7. allegato. et ei dionisius. c. g. celestis hierarchie. et. p. roe sit argr. Creature sunt ad pfectionem mundi q requirit pfectiores tantu debent ee pter. vt magis decoranter vniuersum. ang aut sunt ad decore vniuersi. g°. et Ostium ad platonis note q plato ponebat ydeas in aliqbus spes vnam distinctam a singularibus et hanc vocabat speciem et vte. et Et precipua illius ro erat. modus eognoscendi correspondens modo essendi ss nos cognoscimus indoctos singularia et no vtia et eduso aliqn vtia et nn singularia g° sunt ponenda ydee. et p. q. sm porphirium. e. de spe. de mundo dus no est scia. vt variabilibus et infinitis. saltem smatigorimatice. g°. et Addebat plato q ydee nn sunt eae effectiue singularium ss solum exemplariter. Ita q pticipatum ydee. hominum. sunt homines singulares no alis. et g Platonis ptus. in multis locis. et precipue. 7. met. t. 5. et 6. tex. 17. arguit vrgentissime vbi notat aeq vnica ro. q vte dr distinguere inferiora g° est in illis et p quam no distingr ab illis. et Eadem fere ratione ptus. in p° dicam° subtile dicens. q ex substantijs p ma. i. singularia no sunt ponenda de secunde subste. i. vte. vel iste ydee. Et tertio in primo de aia dicit. vte aut intellectus est aut posterius est. i. no est ponenda ydea per se nis mundus. vn arist idea no est ea exemplaris mundi ozo. no aut negat. illic vte p abstracte. et Unum tri nondum. q. Aug

Iest.

mi. hi. 83ª qª mi. q. 6. vult defendere platonem. & ait q platonis
luit ponere ydeas separatas a singularibus ꝙ ꝑ quasdam rōnes ẽntes
mi mente dignas & quas deus cognoscit omnes creaturas ⁊ qñ fuit
mi astu nullo hito respn ad singularia & 2o dicunt̃ Salvat platonē
nonnulli alij doctt. & Egon̄ crēdo q aug. platonis discipulus nō impo
fuisset illi tam falsam opinionē. Tn̄ ptus dux dic. met. t. 30. ꝯprisle
ponit tot intelligentias quot sunt motus celoꝝ & ꝯpriscus. t.
44. & ita nonus t. 47. intelligentias tot nāq sunt motus celoꝝ
sunt siquidem sm̄ ptm. 8. celi. & eaꝝdēm sunt sex orbes distincti
dn̄ hz ptus videat Co qui ꝯ alioꝝ opinionē ponit tm 47. motus vel.
55. Et Q aut intellig distinguand ꝙ motus ꝑ nā intellig nō sunt
ꝑfectissime semp debent cē in astu. vn̄ dicimus deum semp gnare
& veratn̄ ſpa & tenenda ꝯ arist. & R abbi moyſem. sm̄. s. t est
q intelligent sunt ptes q̄ sunt motus celoꝝ & ptes q̄ subcoꝝ
pater. & intellig ꝯ sunt in magno numo. vt dr̄ domic. l. 7. milliꝝ
millium. ministrabant ei & decies centena milia assistebant ei.
Quod ꝯponēs Dionys. g. c. ce. Jherar. ait q mille centum decē sunt
3. numeri ꝑfectissimi qui ibi ponunt quinq̄ totiēs decies numeros.
& Et Job. 25. numquid est numerus militum eius. q̄si dicat nō.
& quod ꝯponēs gregor. ait. numero angelorum nō cē numera
bilem sz ordi certum. & math. 26. An putas q nō possim roga
re ptrem & exhibebit mihi plus q̄ 12. legiones angelorū. & Et item
vt arg. s. tho. quantō sunt aliqua ꝑfectiora tanto sunt pua.
& Sn̄. Dnā. 2. d. 30. q. 4. nō recepit hanc rōnē. & dat rōnē q
ꝑfectio rei nō consistit in aliquo numero aut quantitate molis aut
extensione sz dimittax at in quantitate vel intensione ꝑfectionis.
Ybat nā alr debuerunt cē ptes dij. & Ait ꝯ q ꝑfectio rei. arg.
ex sola mauri virtute actiua eius. & & filius nō obstant. ꝝ
nos dicim rōnē. s. tho. cē maximi congruitatis. & dn̄ Wilhelmus de

creaturis dicimus q̃ q̃n res est mdum sibilis, tanto erit maiori numero q̃n to pfectior. & si fuerit extensa tanto erit extensior q̃nto pfectior fuerit. p̃z ni angelis. & ni ni celo. sed nr̃ fat̃ g hor q̃ anx non est extensus q̃ terram. nam hec max̃ intelligenda est de pfectis p̃ncipalib⁹ tm̃ vniuersi sic dicta Laict. dt. sed & adhuc queritur quare homines sint minores q̃ntitat̃ q̃ bruta multa & anx q̃ argent̃ sit. Dro hoc nim dnm ex. s. tho. 2. q. Cent. c. 92. q. q̃n res est ppt̃ finem, erit bona, aut multiplex aut q̃nta. sm̃ finem. Ex. Medicina raubarbi est ppt̃ sanit. & ideo eius q̃ntitas regulanda est sm̃ exigentiam sanitat̃. sic dico tm̃ res est ni se bona tunc q̃ntitas aut mmensus eius nõ regulat̃ p aliud sed omnino erit talis ppt̃ se. vñ sanitas expetenda est ex se & sine modo. ita de sanctitate & huiusmodi ni quib⁹ nõ ponitur mensura. Tunc sic. Cum omnia sint ppt̃ hominẽ regulanda sunt ni sua q̃ntitate sm̃ quod magis homini y sint sicut elephanto est maior homine q̃ indiget ad illo ad portandum alia ad q̃ oz vt magnas habeat vires & q̃ntitatem. sicut etiam anx est maioris q̃ntitat̃ q̃ argentu. sed gnt explicanda est. 2. pt. q. 113. ar. 4. ad. 2. dt q̃ sint ni maiori numo q̃ntitate corporum & 1. q. 112. ar. 4. ad. 2. dt q̃ sint ni maiori numo q̃ nec rerum corporalium. sed vtrum g̃ intelligendum est ystorice & quod illorum tenendum sit S. tho. et. ni q. de pota. q. 6. ar. 4. alt. q. angeli sint ni maiori numo q̃ sper rerum corporalium. in quo locu vi amplius se exponere tm̃ tempus vi adhuc quod dammo loquitur confuse. sed ex. g. primo certum est angelos ee ni maiori numo q̃ sint sper rerum corporalium. ubi nã ni ysa. 5. tho. nõ dant plures angeli ni cadunt sper. si g. nõ cent plures angelorum sper q̃ rerum corporalium. certe cent pauciores. g. illud dominus. 7. sepe citatum. nã omnino pauca cent mdum humana q̃ sint angeli. sed sic Thero. & verisimile quemq̃ hominum hz suum angelum custodem tm̃ istos dato nõ sufficerent ad custodiam humani angeli oês cum max-

(que est confirmat° dicto xp̃o) decies millia & millia millium (vt ait Daniel) manebat apud certiam diuinam q̃rũ custodiunt. Et 2° dico q̃ nõ est credibile q̃ angeli sint ꝓter q̃s singula corpora. Nam hĩ separant arenam & numerũ capillorũ xp̃i. Et hĩ tot numerũ angelorũ xp̃o vnit infinitus. Et 3° dico. de mente Laicta. q̃. B. tho. & Dionysius solum ponunt numerũ angelorũ ꝑ ad numerũ specierũ corporalium. hoc ꝓbant & loquitur de pot̃ de j. Jam citato. Et arguit hic auct. q̃s. tho. loquit̃. de subijs rex̃ q̃ ut spectat ad ꝓfectũ. viuisti. & ad hanc ꝓfectũ spectant spes. vñ et aristo. dixit caꝑ petuas. go. Et vñ vltimate dicẽdũ q̃ et hoc dato. angeli excedunt numerũ specierũ rerũ corporaliũ & nõ quomodocũq̃ sed ratione magna multitudinis & ꝓportionis. Et dicit. Sicut est in ecclia militanti ita in triumphante. & in militante quãdoq̃ homines sunt superiores vt ꝓbatum. Et tamen sunt pauciores. q̃ sit ei infinitia. de superioribus illius ac ꝓfectissimis angelorũ numeris. Et dico q̃ nõ est simile, nam in eccl̃ia militante superiores ponunt̃ ad gubernandum & regendum alios. horũ autem regnũ vt ex ꝓdictis multis. locis ꝓbatur est vnius in politica aristocratica. Sed in eccl̃ia triumphante nõ ponunt angeli ad gubernandum. & ex se ꝓpter & ad dei gloriam & ministeriũ sanctorũ. Ideo dico q̃ ꝓter sunt q̃ administratorii sunt. deo. Hec de isto. 3. articulo.

Art. 4. Vtrum angeli differant specie.

Et in isto. 4. ar. S. tho. primo refert opinionem. seu errores potius aliquorũ circa hoc. que sunt in triplici diuersitate. Et 1ª opinio est aliquorũ dicentium. q̃ tam angeli omnes q̃ et animæ rationales sunt eiusdem speciei. Et 2ª fuit aliorũ. qui nõ sibi se extendere dixerunt dicentes q̃ angeli diuersi ab inuicem se sunt eiusdem speciei. Data nõ sint in eadem specie cum animabus rationalibus. Et 3ª fuit. aliorũ & modo est. Scoti. qui dicit q̃ angeli nõ diuersi ꝑ se sunt eiusdem speciei. si solum angelici eiusdem ordinis. vel hierarchie sunt eiusdem speciei. vt seraphin omnes sunt eiusdem speciei. & et cherubin inter se nõ sit cherubin & seraphin sunt eiusdem speciei. & ita de alijs. Et quibus & horũ omnibus quibusdã omissis S. tho. in ar°. ponit vnicã q̃ est impossibile q̃ duo angeli sint eiusdẽ speciei. q̃ est 4ª opinio vera & tenenda. Et ꝓbat q̃ hoc. distinctio speciei fit ꝑ formas. ita numerica ꝑ materiã vt hĩ. Et 2° libro. de gñõe. singulare autem nõ habet materiam. go angeli nõ differunt inter se solo numero sed et specifice. Et vñ in fine corr̃. omnia

jmmalia dr̃unt. ſpe. Qt addit. S. tho. m̃i fuit cõ. q̃ dato ſm̃ nonnullos pro erro
res dicendum angelos hꝫe mãs (quod eſt difficillimũ. creditu.) m̃ltiplicant
angꝫ differrent ſpe. adeo. ſ. t. putat vtrũq; illos differre ſpe defaltu ꝓbatꝫ
hoc q̃ ma illa angli ſit illã trẽnt ẽt alterius ſpꝫ a ma, nõ ẽt extenſa
ſꝫ diſtinctio aũr mmerica eſt a ma nõ q̃ntm q; ſꝫ a ma ſm̃ te q̃ntitatẽ &
extenſionem. ſꝫ hec ſmt que. S. tho. dt m̃i hꝫa. videte illam cum argumẽt.
Qt g̃o ꝓncipalit. q̃r. hꝫ vera ſit m̃ nõ ab omnib9. cõceſſa. ideo oꝫ illã diſpute
mus vt rei veritas luidior hiat. Eſt g̃o dubium de q̃ ꝓncipali. an angli
dr̃ant ſpe. Quetũ. q̃. q̃ ad hui ꝓlamorem mitettum aliam diſputat, ꝓce
ſſyo mit. Arn. ſ. ma ꝑma ſit ꝓncipium mdiuiduationis. oꝫ illam ꝓpoſ diſpu
tem9. Qt De hoc dubio an ma ꝑma. ſit ꝓncipium mdiuiduationis ſmt. 3.
opiniões. Qt. eſt. S. tho. m̃i mulſ locis. qm̃. dt q̃ omnia diſtinguunt ꝑ ma
& q̃ ſola ma eſt ꝓncipium mdiuiduationis. Qt hanc huiam. tm̃. S. tho.
ſcꝫ. m̃iſta i. ꝑte. q. 3. ar. 3. & hic. m̃iſto. ar. & m̃i. 3. ꝑte. q. 77. ar. ꝑ.
& alijs mulſis q̃s refert dnus Capreo. 2o. d. 3. q. i. q. 2. vnde
capue explicando metem. S. tho. & op. l. ſtam quam ꝙc ẽt tem̃ dt cap.
q. ſ. nõ dt. q̃ abſolute ma eſt ꝓncipium mdiuiduationis. & ma hec cũ
q̃ntitate ſignata. ſꝫ. Qt vnde nõndum q̃ Duplex eſt offm̃ q̃ntitatis vnũ
eſt facere ſitum & figurã. & m̃i q̃tum hoc hꝫ nõ eſt ꝓncipium mdiui
duationis. ſ. m̃q̃ntum fac̃ ſtam vce ſtã figurã. vce occupat ſtũ locũ
Qt ꝙ nã ſitus & figura huius corꝑis. totus diſponit ad forma huius
ſpꝫ q̃ ad forma mdiuiduationis. hec figura mea dr̃ diſponere vt potius
cauſet hec forma m̃i hac ſpe q̃ m̃i alia. ſ. & Aliud officium q̃ntitatis.
eſt facere ſeparatos ꝓtum & diſt. & iſtomodo aptum eſt q̃ eſt ꝓncip
mdiuiduationis. q̃m. ſ. fac̃ diſt. ꝓtium maiuz. nã oes ꝑtes mi
cent ſimul m̃ ligno ſi nõ ẽt ibi q̃ntitas. Qt vult g̃o dr̃ ſ. thomas. q̃
hec ma m̃ hac q̃ntitate ſignata eſt ꝓncipium mdiuiduationis. q̃ hec q̃n
titas ſit ta. quare ma huius ligni dr̃at a ma alterius ligni. Qt Ether
eſt quod obiit dr̃ a mulſis thomiſtis q̃ hec ma cum iſtis. accidentib9 &
cũ cum ſtantijs mdiuiduatib9 eſt ꝓncipium mdiuiduationis. ſ. hec ma
cum iſta q̃ntitate cum iſto ſitu. cum iſtis diſpoñib9 loci tꝑis & alioꝝ iſtã
q̃c potuit eſſe homo q̃ncꝫ q̃ alio. Qt Et quo pꝫ quomodo nõ Caietanꝰ

in libro de ente & ẽcentia. c. 2. vbi hanc condam hȳam tñ. S. tho. fit boa
dt. n. ibi q̃ro quare. S. tho dt q̃ mā cum ista q̃ntitate est p̃ncipiū mdiuj
duationis & nō. cum istis accentibus est. q. in ija. S. tho. q̃ntitas est p̃mū
p̃ncipiū & mmediatum omnium. accentium q̃ in rea mne subiectat.
tñ nō negauit quin et accentia faciat ad mdiuj duat. 2. & q̃ accentia
subiectant in q̃ntitate ideo de q̃ntitate solum est solum. Et & nos dicimꝰ
q̃ hec nō fuit mēs. S. tho. & solum voluit dicere. S. tho. q̃ hec mā cū
ista q̃ntitate est p̃ncipium mdiuj duationis. accentia aut omnia q̃ sunt
in q̃ntitate nihil faciunt ad mdiuj duationem. q. 6. 3. q. de igne quid
facit calor. raritas. siatas tñ vt iste ignis sit iste ignis & nō alius.
Bñ ista accentia faciunt ad hoc vt sit ignis & nō ad hoc q̃ sit iste ig
nis potius q̃ ille. Et p. q̃ re potius est hic iste calor q̃ alius q̃ est in alia
mā. nō dubium est quin solum fiat ab hac q̃ntitate. go illa solum est
p̃ncipiū mdiuj duationis nō aut accentia. Et vñ g. est q̃. S. tho semp re
fert mām solam cum his dimēsionibus. S. cum hac q̃ntitate. q̃. Et 3. &
dicꝰ q̃ habitus est de mente. S. t. m. fine ar. q̃ mā angelorꝰ nō est p̃n
cipiū mdiuj duationis. vel nō est si haberent. certum tñ est q̃ ista mā ange
lorꝰ si ponat habet aliqua accentia. 2 mdiuj sibilia. go cum nō dicat
q̃ mā cum illis accentibus sit ē p̃ncipiū mdiuj duationis. sequi manifeste
q̃ est de mente eius q̃ accentia nihil agunt ad mdiuj duat. Et 8 arg. 2
S. tho. q̃ iste ignis est mdiens. ad. b. formā. & ad. a. formā. quero. q̃re
potius. 3 dicit. a. q̃. b. Certe q̃ia applicat hec mā. & q̃ntitas. Et dñt tñ.
ad hoc nominales. 3 p̃ue grege. m. 1. d. 25. & Coronel. in. 2. p̃ti. cum
omni modernorꝰ catena. q̃ totum illud est nō ca. q̃ S. deus determinat
illomodo p̃ suā voluntē & gñalē concursū. q̃. S. generet iste ignis
& nō alius. Et tñ hec solutio nulla est. 1. q̃ nō ca. mitti opat. in his mise
rorū. sine ca. secunda n̄ mīa eulose agat. g. si deus determinat p̃ suā
voluntatē q̃ ca. vtil. misi solum mā. cum hac q̃ntitate cum vt dicti
est nō agat misi p̃ eas. 2. 3. Certe nulla alia nō dubiū est de hoc.
Et p. q̃ si illos m̄ q̃cum q̃ fuerē p̃duct. dat miraculū. mā iste ignis
est p̃ductus. b. & p̃ducit. a. formā. solum & mīe p̃ deū go miracu
lose. Et & ridiculosum est inferre. 7e arg. q̃ det. ca. cum tñ solum in

fecat q̃ ſit ꝓnunda mã ꝑma. gt & ybat q hec opinio s. tho ſit ẽ arist
nã 3. metaphi. t. ij. ait arist. q̃ diſtinctio q̃ eſt rerũ formar eſt mag
ꝺ ſpecifica. & q̃ rerũ ẽntitatem ꝑua ꝺeſt immateria. gt idem ꝺr. 10. me
ta. t. 25. vbi q̃rit quare nõ ꝺicunt ſpes vir & femina. & ꝺr q̃ro eſt q̃
ſolum ꝺicunt ex ẽte extenſorum quantitate & ſexu. nõ aũt ꝺicunt ex
formas. idem ꝺr. 12 metaph. t. 49. vbi ybat. q̃ ꝑma ca eſt ꝑmum
ꝑncipiũ immale. arg. hic. ſi cent ꝑtes ꝑme cadendum eſt q̃ ant
diuiſe ſtg. g. (inferet) nõ ꝺifferret ex ꝑte matꝝ. gt. Et gſtrmr. Primũ ꝑn
cipium eſt immale vt pote ſimpliciſſimũ. g. gt. 2a opinio circa ꝓpoſitũ
ꝺubium eſt q̃ ꝑncipium midiuiꝺuationis ſ. eſt mã forma ꝑ ſolum
aliud quod appellat eccetas. gt ita ait Scotus in. 2. ꝺ. 3. q. 1. & 2.
& alibi ſepe ait hoc. & vocat illam ꝺriam midiuiꝺuale. gt vnde in
quoꝝ midiuiꝺuo ſm eum ponit illa eccetas ꝗbus ꝗeunq̃ ad cẽ midi
uiꝺuale ſit ꝺra tue rõnale ꝗbet gnũ. aial ad cẽ ſpecificum. Animalitas
. n. eſt communicabilis ꝓ ꝺriar. omnibꝫ tñ ad venjẽte rõnalitate jam nõ ẽt
ꝺiuerſi niſi homin. & ad venjente ẽt ſorteitate ad humanitatẽ facit q̃
nõ communicabile niſi ſorti ſoli huic. vz. midiuiꝺuo. ideo ille ait q̃ eccetas
eſt ꝑncipium midiuiꝺuationis q̃ facit animal ẽ hunc numero ſignatũ
gt mꝝmis opinio hec eſt ſolius Scoti. & imaginaria ẽt ybabilis. gt. ꝓ. ẽt
ꝺarie illa eccetas, tñ illa ꝺria nõ videtur ſufficiens ca quare hoc ſit hoc
quod nõ ꝺr q̃ illa eccetas manifeſte nõ eſt aũ midiuiꝺuum. ꝓ. n. eſt ſor
tes q̃ illius eccetas. aut ſorteitas. gt. 1. illa eccetas. v. g. ſortis. ſm
Scotum ſolum ꝺiffert a ſorte formali & nõ reali. aut immerito. nihil aut
ẽt ẽ ꝑncipiũ. huj ꝑmus. g. gt. 3a opinio & vltima eſt ꝺurandi. 2. ꝺ. 3. q.
4. quã ſequit occ nolales. ſpes inq̃t tñ q̃ q̃ res eſt ſingularis ꝑ ſe
metipſam. & ſuã ẽntiam. ſ. mã & forma. ſimul ſumptas. ita q̃ ſm
ipſos nihil aliud eſt nec intrinſecum ꝑncipium midiuiꝺuationis niſi ꝑte
ẽntiales eius de ꝗ. gt. 20 ꝺr. q̃ ſi aliquo ꝺeet ꝑncipium midiuiꝺuationis
poterit ẽt forma midiuiꝺuãs. mam. q̃ ẽt midiuiꝺuata a mã. ſt ẽt
q̃ ma totum ſuũ ẽ ẽt a forma. g. & hoc ẽ. q̃ hoc ẽ eſt hoc midiuiꝺuum
gt 3o addit vt ego poſſem ꝙ allegere q̃ res midiuiꝺua & midiuiꝺua
tionẽ q̃ ſit extrinſeca ſiꝺuantur (in ꝗ) a ſua ca efficienti. ybat. q̃ ſic.

altionem sñi arist. sunt singularium. desit hippositorum. ita sunt ad singularia. i. ad effus singulares. go rer midiuduat a sua ca singulari. Sto. Ad hoc mpmis quod di de ma q midiuduat a forma falsissimum est na ma est an forma & ma & tpe go pter hec ma erit hec ma q ad veniat forma. q nz dati dicere q ma totum sum a hac forma. illud. n. est dicere q ma actual a forma. no aut q ma sit ma aut simpr aut hec p forma. q Dicitum et vltimum dcta. quod est nominatim. vbi. s. q. 3. no vi ac ad rem expestas. Nec. n. petimus ronem gre. A. ingnis midifferens. ad. b. & c. forma. y ducat. potius. b. q. c. vel econtra. Ad quod ipe Bx. q. ro ea est qa. a. ingnis est ca efficiens. qua si ca efficiens no est midifferens q. Arg. q nec ia ma sit principium midiuduationis cum sims ornamentis vt ait. s. tho. iste ingnis est y ductiuus forme. a. & y ductibus forme. b. & tempus mihi agit, sta dñi ipi go postq semel a forma est y ducta. potuit utiq. eadem mmo forma reyduci in alio tpe & loco. ab eodem ingnio. postq ille ingnis est midifferens ad quamcq forma & quemcq tpe & locum vt ipi ayunt. quod tñ adeo falsum est vt inferat resurrectionem ei naliter poss. Male. n. poterunt ipi euidere hanc pdicam nisi recurrat ad miracula. s. ad eam pmam. talit ordinatem hec omnia. nos vero facillime negamus resurrectionem ei possibilem naliter. quotiens tpus circumstantiarum faceret multum ad midiuduat. Sto. Confirmo. quia ro qua are deus pt facere reyductionem eiusdem est quia no aliter ad a tpe & loco. & aliis midiuduatibus q. s. cal nales no pnt reyducere go. Fragmen est q midiuduat est ab illis extrinsecis. Sto. Confir. 2o. quia illi dant q hic ingnio pt y ducere ca di forma in quo q tpe & loco. Tum sic. simul & semel y ducit omnem effum hic. & pt eundem alibi y ducere. go simul & semel pt y ducere duos effectus. pt sequela q sint ibi duo extrinseca qrter & loci. nihil facit. & tu ingnio desecet midrem ad qualibet formam. nisi diminuat. Sto. & arg. modo. q. s. tho. & ybo q midiuduat no sit a ma. q ma nie separate dicunt numero. & no rone materie cuius quibus caret. go. Sto. Bx. gamma ronalis no est tam mobilis ca & spialis sicut angelus q angelus no hz aptitudinem vel potentiam ad informandum mam. omnia vero sic. Stagi. ait q animie separate distinguunt sin dñi.

ſas mchinationes. ad duſar mas. ſt hꝫ q̄ volo q̄ duo recte duas aias
ſine ordine ad aliq̄a. mam. ſt hꝫ ad hoc. & dicit. q̄ duo nō ꝓfi
cere omnia ſine ordine vel aptitudine ad aliq̄a mam. ana. n. diffinit
q̄ ſit altus ordꝫ. ſ. ſt zodiaci q̄ ſi ita ſit. q̄ duo corpa due aie ſine ullo
ordine ad mas tmr ille anime nō differret ſolo numero ſz et ſpe. quod
vidꝫ ꝑ dicta. B. thome in hoc. ar.ᵘˢ. hic. n. ait q̄ ſi duo eſſent due albedi
nes ſine ſubo tales nō differret numero tm. ſi et ſpe. vbi ꝑz q̄ nouiſt die
q̄ tales albedines nō diſtinguerent. de facto ſm ꝑdictū doctoris. ſz ſolum q̄
ſi ille albedines nō haberent ordinē ad diſtincta ſubā nō diſtinguerent
ſolo numero. Modo aut. clarū eſt q̄ hꝫ albedo ſit ſeparata. ab omni ſubo
et nullo ſubiecto, habet tm inclinatiū ad inherendum. nā accens diffinit
ꝑ ſubiectum inhereri. cum dr accens eſt quod ꝑ ſe & abſq̄ ſubō
eſſe nō ꝑt. vñ cum repugnet manere entia amputatis aut diſſimilibꝫ.
q̄ ſeparat albedo ſua entia. fit vt nō ꝓpter hoc ſit tollenda ab accenti ꝓpria ſubtilitas
ad inherendum mane tē ꝓpter accens. ſt voluit q̄ dicere. S. tho. q̄ ſi duo
due albedines eſſent ſubtilia. ſi nō haberent ordinē ad diuſa ſubta nō differ
rent numero. Et hoc idem ait. S. tho. de humanitate. q̄ ſ. nā humane
ſolum ſunt numero diſtincte q̄ ſunt in diuſis ſingularibꝫ hꝫ deſe humā
nitas nō ſit miſi vna. ſt Et ſi ſi. ꝛc. arḡm̄ hanc oppoſitam. Dicendum
nō ſ. paulo ante q̄ntitas eſt ꝓncipium individuationis mat̄ ſm
S. tho. q̄. iſta q̄ntitas ſubiectata in hac mā, ḡo male dicit q̄ mā individuat
ad q̄ntitatē. ſt Sed q̄ ex. 20. ꝓtricesimo. t. 30. cae q̄ntitates ſunt ſibi inui
cem cae, in diuſis ſubiectis ſimilibus ſicut ſi quis deambulet ꝓpter ſanitatē. vide
digeſt. q̄ ca malus deambulatorum eſt digeſtio. deambulatio aut eſt cā
effectiua digeſtionis. Sic ad ꝓpoſitum q̄ntitas eſt cā individuationis mi
gne cae formalis. eſt. n. q̄ntitas q̄dam forma inhereſ mat̄. mā aut eſt
cā individuationis q̄ntitatem. ſz migne cae materialis mā. n. eſt receptiua q̄n
titatis & illius ſubi. ſt hꝫ veniamꝰ iam tandē ad examinationē ꝓncipalis
queſtionis. ꝓpter quā nob orta eſt diſputata tempeſtas. Vtrū ḡo angelus poſſit
eē ꝑter angelū eiuſdē ſpeī. ſt Simplicius. 12. meta. t. 48. dr ariſt. hoc

idem quod hic. s. tho. vbi ait q̃ intelligen̄ dr̄nat spē q̃ motus celo q̃ drīnt spē
Et en̄ t. tg. ybat q̃ nō dant̄ intellig̃ ptes v nig spūg q̃ s. carent mā. & sic
nō sunt p quid mm̄o distinguāt. Et t. 3. metaphi. ait q̃ v mm̄ mm̄o sunt q̃
est vna & eadem g̃o ar̄grio sensu ea sunt diuisa silr mm̄o quoꝝ sunt distri
de mat̄, intelligentias aut̄ exemptum est carere materijs g̃o dicendum
est q̃ drīnt spē. Et ex hac aut̄ hāt arguit. s. tho. q̃ in eodem subo nō
possunt cē ptes formē mm̄o drientes dist̄q nō sunt duo gradus formē
hiet faciant vnum. g. n. sunt in eodem subo & ptes nō sunt vn̄ distin
guant̄. Et idem est ybat opt̄ Commenta. in lor̄ ptis citat̄. Et Auicenna dī
q̃ nō dubitat quin ista opinio q̃ nunc est. s. tho. fuerit arist. & addit ꝙ
ista opinio est valde conformis rōni mali & ptice. & grauissimis dolozibꝫ
& antiquis ptibus q̃ ml̄ bonis rpe tenebat opinionē. Et Carre. z. d. 3.
q. 1. g. 5. adducit multa in fauorē h̄ tho. & h̄ ipsamet opinionē. Et ar
guit̄ nos ꝙ s. tho. 1o. in duodecimo multiplicant̄ in eadem spē, ut spēs equorū
ꝑ ꝓcorruptorū singularium, g̃ seruet ꝙ corpus in corrupt. ꝙ mus sit
angelus est incorruptibilis g̃o sufficit vnus & quatuor spē. Dicit aut̄ q̃ in duodecimo
multiplicant̄ ad g̃nationē spēg. q. z. de ea ait ptus q̃ sic similr in celo
& ad ꝓductionē mm̄ sibi simile, & dat rōnē huius. vt. s. subeat. quoad posse
gditionē duplā. s. ad ꝓpetuādum. se. eo m̄o quo ꝓpetuabile est. Dicit g̃o in
ipsum ꝓ se solum h̄z q̃ sit ꝓpetuum nō ex q̃ sit ꝓlus q̃ vnus in sua spē
Et Item in rebus ꝓpetuis solum reperit vnum g̃ in duobus in vna spē
vt vnus deus. vna luna. vna terra. vnus sol. vna luna. vnum aer.
vnum ignis &c. Et ad hoc obstat argm̄ quod ꝙ fuerit de multis animab⁹
ronalibus q̃ sunt ptes in eadem spē. tñ sunt ꝓpetue. q̃ ille sunt entia phā
tia. secus si sint vnum totum ꝓ se. Et hinc forte vt motus commutatur tñ
sine cui. vt poneret vnicum intellectum in omnibus hominibus. Et Scot in. z. d.
3. q. 7. h̄z q̃ deus ptes angli in eadem spē, idem ait de duratione. vbi. s. & vide
nominales. d. 3. q. 3. Et mar. s. vbi. h̄z. Et probat aut̄ hoc sanctus. quia fir
mum amitas est diuisibilis ptibus durantibus mm̄o quidem vt dicit de ea anglica
ꝙ q̃ in angelica est ita ꝓfecta. mm̄o ꝓfectior q̃ sit in humana aut̄ hum̄
Et Ad quod tñ ex. concessis arguendo gnam. nō. n. dicit q̃ in ꝓfectior ptibus
aliis. q. isto modo ꝓcederet q̃ sint ptes diuinę. Et z. dico q̃ in angelica dia

"dum. 6. metaphi. t. c. 5. Et vide et mag. sent. z. q. 3. ar. 1. 2. d."

ꝑt ꝑtib⁹ drentib⁹ spē, nã aūt humana aĩa rat ꝑtib⁹ drentib⁹ numero. ꝺn ꝑtib⁹ aĩa rat nã angtica & ita humana. ¶ 3o. dico q nã angtica de se est cõcabilis ꝑtib⁹ drentib⁹ numero ꝑ indrentiam impedimentum cui est ꝑx mdiuidua. eo q nõ sunt. sed nã solus est de se cõcabilis ꝑtib⁹ ꝑ indrem. sed nõ aĩa rat de facto q in illa spē nõ sunt ꝑtes mdiuidua. ¶ Hugo scotus & alij. q ꝑx magnum riguerunt dicẽ q multe spēs totales angelox damnate sint sic hoc apparet primo sic ꝙ & opinio ꝺ. s. tho. go. ¶ Ad hoc q nullum est inconueniens. Secundo. n. est q damnet. 20. angli cuiꝰ ꝺ spūs ꝙ damnet ꝺ una spēs duo. Opinio go diui thome est valde ẏbabilis. ¶ Et ad illa argr. q maior ꝑfectio angeli est q contineat totum ꝑfectiõ spūs ꝙ ꝑ fectio illa spūs diuidat in angelos go ami ꝑs de diuina ꝑfectione q est maior quanto minus est ꝑticipata. ¶ Et forte ideo ꝺr ecclias. 28. In figuraculis similitudinis diuine. qui locutus ab omnibus ex ordine de ꝑmo angelo. qui vocatus est figuraculum diuine similitudinis q latitudo tota ꝑfectionis angelice fuit in illo. ¶ Et an saltem diuina prouidẽ & ꝑta posset facere ꝑtes angelos eiusdem spūs ¶ Thomas tenet ꝑtem negatiuã. nisi quis esset coniect. i. decretc & certa & alij. & addit ꝙ talis q illud est de mente. S. tho. quippe quã diuo simplr ꝑ impossibile ẽt q ꝑtes angti ꝺ sint eiusꝺ spūs. Et arguunt tho. q distinctio numerica est solum ꝑ materiam. si repugnat angto hãc materiam. go illam nõ ꝑt deus illis auferre. ¶ Et Capolus. 2ꝺ. tertia q̃st. i. in solutio ad arg. tor. ꝑ dicta ḡ. 5. q. 9. x. tñ expresse q potentia diui se extendit ad illud. ¶ Idem tñ dicta ḡ. 3. q. 3. ¶ Sed aduersatur. S. thome. ¶ Et arg. dicta deus optime q deus ꝑt annihilare unum angelum. annihilet go. Tunc sic ꝑt illum reproducere. tñ vr q deus nõ. recurrit ad ꝙducendum ipm quẽ annihilauit. go ꝑt deus successiue ꝙducere duos angelos eiusdem spūs. ¶ si successiue go. et simul. ¶ si duos go. 1000. ¶ Et 2o arg. q id quod sola voluntate ꝙducitur vr q possit iterari. sed quis semel libere ambulauit ꝑt iterato ambulare de se. go cum deus omnia ꝙducat ex voluntate. go ꝑt illa iterare. ¶ Confirmat. vocis iste & intentum. q an q deus ꝙduceret. hanc spem angelicam numero ꝑ ti qui hanc eadem spem creare in alio angelo? certe potuit. ¶ ꝑ hoc q creauit unũ angelum in ista spē nõ est diminuta illius ꝑta ad creandum angelum

est illi manutenentia dei ut nō corrumpat hō hominē. quod abs q̄
dubio est vpa falsitate falsior. dico distinguendum cuius est cursus reiciendum;
Et illud quod aut requiri. s. manutentiam dei eque ad celum & ad
hominē falsissimū est nisi p manutenētiam intelligat concursum
dei generalem. Certum est. n. q̄ angelo aut celum cum solo g̃nali
dei cōcursu in ꝑpetuū durabit. homo aut solum durabit ad tempꝰ
nisi mediante & intervenīente speciali dei cōcursu. Hec de ista questiōe

Quēs°. 5 I A. De compatiōe āgelorꝫ ad corpa.

Qr. i. vt^m āgeli hēant corpora nāliter sibi vnita.

Pro istius. 51. q. 1°. ar. 5. tro. Et p̄ q̄ negatiua scilz. q̄ angeli q̄ntum
ad corꝰ nām nō līt corpa nō ꝓssunt līre. quod ꝓbat. 1°. cꝰ Dioni. 4°.
c. de diuj. no. Et rōne hr metaphā quando aliquid nō est de ēentia
gēis nō quenit ēntentꝰ sub illo ut līre alas q̄ nō est de ēentia hoīs
nō quenit ēntentꝰ sub humana spē. Imo hr. viri corpi nō est de
ēentia forte intellectualis quippeq̄ ad nullam sua operatiōm diget corpe
in q̄ntum intellectualis est g° hīre corpꝰ nō quenit angelo. nāli. Et confr
in fine ar. q̄ si in aliquo gēe dat aliquid imperfectum semper in eode
dat aliquid ꝑfectum. vt in gēe animalis est irronale quod est quodā
modo imperfectum. ꝑfectum dat rōnale quod est ꝑfectissimū. g° in gēe
ature intellectualis dabit aliquid imperfectum puta ala rōnalis q̄ corpe
indiget & aliud ꝑfectum. s. angelus qui corpe nāli nō indigeat.
Et hic ꝓmo nō dicendum q̄ hec q°. nō est ea de qua in ꝓcedenti q°. ar. 1°. illius
actum est. & longe alia. Querebamꝰ etenim ibi an angelo ect de se
compositō. Hic aut querimur an angelus de sua nā ꝓssit informa
re corpꝰ vl de se fit mā ꝑ q̄ sicut anima nra. & si ita intelligat.
certe. s. tro. optime ꝓbauit suam. q°. Et in illa nō est aplis s̄ morādi.
Et Dubium nō ꝓssit moueri de diuina pot^a a ꝑ diuinā potentia an
gelus ꝓssit corpa informare, ita ut inde resultet vnū ꝓpositū forbale

Qt tlanc qz petit Capreo. 2. d. 3. q. i. gt 4. & tangit ibi opinionem Aurcoli d. 3. q. i. tenentis ptem affirmatiuā. Qt Et arguit aurco ad suā intentandam. opz. Qt 1o qz illud nō implicat ꝯ dist. z. gō Qt 2o tam impossibile est vt id quod ex nā sua inhereret nō inhereat qz id quod ex nā sua subsistit nō subsistat, & deus pt facere qz accns nō inhereat gō et pt facere qz angelus nō subsistat & sō sz informet mag. Qt Et. 3o arg. qz dicit de mete ptis. coment. & antiquoz qz angeli informent dicta nomina. dicant. n. intelligentiam animā celi. sz vt dicit. 2o. de celo. gō sz Qt Oppositam sententiam dicit hic. s. tho. in oppe ar. & in solutis ad. 3m hz nō exprimat diuinā vot. z. Qt Dicit aut in solutō ad. 3. q. vnificare effectis est ypfectio. & ita dicit. i. reg. 3o. deus vnificat. tñ vnificare formati nō est (inquit) tantæ ypfectionis. & ideo negādū est nāe angelicæ. Qt & 2o. g. Cent. ppe. s. t. c. 89. & in. hi. de natura. spūalū. q. 2. quē refert & sequit capreo. eandem hz sententiam. Et ita est ow. dicendum. Qt gō aut 2a sic ptmo. nō est posse qz toto homo informet manum qz totus hō est ens totale & ypse & in totus angelo est ens ypse & ypsona gō repugnat qz informet. Qt Cōfirmō. & id est posse, vt qz angelus est ita impfectus vt anima vonalis. grā ar. millo gradi. gō manus Qt z. arg. ex. s. tho. & capre vbi s. id quod ex hac nā excedit ordinē mag & ordinē male est. vt nō posse vnire mathē angelus est huiusmodi. gō Qt & possumus adhuc nos addere vnā sōnem z. qz si daret vna mā ypfectē spūalis vt cā vonebat ndūmilli ni angelo. certe forma corporea nō posset illam informare gō eadem rōe forma ypfectē spūalis nō pōt informare mām & sic deus nō pt vnire angelū materiæ. Et ad Aurcolū dicimō qz repugnat. i. male intelligz qz āgelo informet mam. ideo. nō est ullomodo concedendum. Iter de isto ar.

10

P.ª Ess. ¶ Questionis. si.ª

¶ Ar.ª 2.ª Utrum angeli assumant corpora

¶ In isto ar. s. Tho. Rx. p vnicam g. l. affm. & improbat errorem contrarium opinantium & allegat contra illos aug. 15. de ciuit. dei. Et ratione egregia illos impugnat sic. Nam Gen. 18. & 19. apparuerunt angeli abrahe. & non prophetice aut imaginarie sed realiter. ergo assumpserunt corpora alias non poterant ab abraham videri. Maior roboratur quia visio que apparet multitudini non potest esse fisticia aut imaginaria. Sed c. 18. dicitur quod multi ciues & populares sodome viderunt angelos ne dicatur solum abraham illos vidisse ergo. ¶ P. Tobie. 6. legitur quod angelus loquebatur thobie & thobias angelo. & simul itinerauerunt diebus aliquot videntibus se mutuo. ergo sine dubio nulli xpiano catholico dubitandum est. de. g. v. l.

¶ In isto ar. solum sunt notanda argumenta s. Tho. Primum est quia angeli non indigent corporibus ad suas operationes ergo frustra assumunt corpora.

¶ Ad quod Rx. s. t. quod angeli sic reputantur vera xpi dni incarnat. l. qui cum esset deus visus est inter homines factus homo. p. quia licet angeli non indigeant corpore ad suas operationes. indiget homines vt illos videant colloquatur. ¶ Pro maiori intelligentia ar. est notandum valde vnum quod notat hic. s. t. quid sit assumere corpus. requiritur n. ad hoc quod angelus assumat corpus. primo quod is qui corpus assumit sit motor corporis illius assumpti. 2.º quod in illo corpore aliquod inueniatur signum sensibile repraesentans aliquid inuisibile. ¶ 2.m argumentum est quia per nos angeli assumunt corpora ergo vniunt sibi corpora. gratis est. g. id quod modo ar.º precedenti determinatum est. ergo ¶ Hoc argumentum tangit vnam bonam difficultatem. An. s. angelus possit sibi hypostatice naturam humanam vnire. ¶ Pro cuius breuissima expeditione noto quod vnio hypostatica est vnio ex qua fit vnicum suppositum. extantibus duabus naturis vt est in diuino verbo xpo. ihu redemptore nostro. Vtrum ergo ista vnio inueniatur in angelo. ¶ Rx. & sit. i. ppo. quod angelus

ex sua nã id nõ potest in qua omnes doctores vnanimit̃ conueniunt & intelligunt q̃ angelus aut aliqua creatura nõ ꝑt facere illã vniõem. ¶ Et ita expresse dr̃. s. Thom. 3. p. q. 3. ar. primo ad. 2m̃ argumentum. Et ybat q̃ omnis creatura hꝫ cũ limitatum g̃o nõ ꝑt coniungere sum cũ alteri⁹ rei vtã illꝫ sui cũ sit nã alia hypostatalis. Et hinc est q̃ vnio hypostatica querit verbo diuino. et in ordine ad infinitas nãs vt suo loco dicet̃ q̃. s. verbum diuinũ est infinitum. ¶ Et Scot. in 3. d. 1. q. 4. hꝫ hanc cãdem opinionem. s. Thomã. Quem sequit̃ Gabriel. d. 1. q. 2. dub. 5°. m. 3°. huius arg. Et ita dicunt pene oĩes doctores. ¶ Vtrũ aut̃ ꝑ diuinã potentiam possit fieri ut nã corpea possit vnirꝫ angelo hypostatice ita vt deus faciat. angelus vero terminet vnionem hypostaticã. ¶ Ad hoc. s. Thomã vbi supra dr̃ negãt nõ expresse tñ Thomiste sic intelligunt. ut est precipue videre apud. Capreo. & alios. ¶ Tñ Scot. & Gabr. tenent oppm. locis citatis. ¶ At vero Diuina. 3. d. 1. q. 5. tenꝫ optime & expresse cũ s. Thoma. Et ybat virgenti rõne Nam angelus hꝫ limitatã nãm ꝑ se hoc quacũqꝫ ut iam dictum est g̃o. ¶ Confirmãt q̃ si deus totus & solus agat ang̃o aut solum sc hꝫ passiue certe angelus ꝑ diuinã potentiã sustentaret infinitas corpa quod absurdum est g̃o. ¶ Dicendum g̃o est q̃ q̃n angeli assumunt corpa nõ ea sibi vniunt hypostatice immo nꝫ informatiue ita ut ex ang̃o & corpe fiat vnũ. & solum assumunt tanqꝫ motores corpum. assumpto eo. & tanqꝫ motores manifesti aliquid spuale manifestantes. ¶ Vsq̃. 3m̃ argm̃i quo querit̃ qualia corpa assumãt angeli. Nam vi q̃ nõ terrea cum hec facillime trãsmutent̃. patiant̃ & eadem rõe nõ aquea nꝫ aerea. cum decẽs videãt vt angelica corpa sint speciosissima ac formosa nimis. ¶ Et. s. Thomã q̃ angeli assumunt corpa aerea & ybat ex brevi. & q̃ illi angelorũ transmutatõe. & loquit̃ de aere spãli dispositi ꝑ deum. ¶ Propt̃ aliquam g̃o difficultatẽ q̃ ni hoc vi cũ cõi illio 3m̃ argti solutionꝫ

Dubz quale corpus assumat angli. Et De hoc dost. in. 2. d. 8. &
Tertull. in. li. de carne verbi. ait q corpa angelorz. sint carnalia
& ex nihilo facta. i. creata. Que tñ opinio iam est impugnata. Iuffi
cient rñ hra a. S. tho. Et Espali q tunc nõ fiant corpa illa ex ni
hilo pt optime ex. S. thom. i. p. q. 45. ar. 5. dicente q deus nõ pt
coicare creature potez creandi. Iſti aut dñt q angli ipi formant ex
nihilo illa corpa. quod repugnandum est prius. Nz it dicendum est
q deus p se creat talia corpa an sint ab anglis assumenda.
qz sic multiplicarent miracula sine necitate quod nõ est modicu
inconueniens. Et ẽ ſtrm. qz nõ est credendum q deus totiens faciat
miraculum cum demone, tñ ut hñ Gen. 2. it demones quãdoq assu
munt corpa. Et ista g opinioc omnia dicimo tenẽdum cẽ rñ
. S. tho. q corpa illa formant ex condensat aeris. falta p ipos an
gelos p applicat. altinorz passiuis ministr coexistendi angelorz
Et ad quod ad. S. tho. dicentẽ ni hac ſolut ad 3m. q illud fit diuina
virtute. Et ex breuit q. ſ. t. vult dre q modus ille quo illa aer
disp fit est nobis occultissimo. & soli deo & angelis cognito. Et 2o.
possemo dre q it aliqñ mag & boni anglis illud fit ab ipo de
nõ rñ & malis pare refert hoc vel hoc dicat. Et vñ Scot. 2. d. 8. q
vnica. quẽ seqz Gabr. aut q anglis nõ faciunt illa corpa ex ſolo
aere ſ p admixtioc aliquorz vaporz. quod forte verius est. Et inde est
q isti demones lares. o duendes casas. sepiꝰ appareãt in locis mi seris
orbos & cauernosis vbi est aer grossior. Et Dicitur go est q an
geli nõ assumut corpa carnea & ossea ut nra sint. qz illa essent ri
formata nece alia sensitiua quod nõ est credendum de corpibus ab
angelis assumptis. Et item qz ꝯ citissime dissolui & disparere. quod
nõ posset facere nra corpa. Et vñ corpat obsessorz nõ dñr assumi
a demonibus. Iz dicãt eos hẽre aliquã partẽ ipius corpis obsessi. Et

est q̄ p̄ illam obsessionē nō manifestat aliquid spūale. Q. Est tm̄ dubiū bonum cē hoc vtpo deus p̄ quēq; assumat corpa sic ang̃. vi. q. 6. q. Exodi. 3. hīr. expresse. q. audita est vox dn̄i in rubo ardenti. Q. Item. Matthej. 3°. in baptismate redemptoris vox p̄r audita est hic est filius meus. ff. & idem posset argui de lingwis egregijs q̄ misse sunt & p̄ apt̄os descendisse in die pentheostes. g°. Q. Ex. nihilominus q. p̄babilius deum nunq̄ assumere corpa nisi loco ibi assumpta vid̄t. Q. Ista dr̄ Gabr. 2. d. 8. q. 1. & quidem egregie. Et hoc expresse tm̄ August. 3. de. trin. c. ii. vt refert p̄. Gab. & q. illa corpa assumpta fuerunt ab aliquib⁹ angelis impio dj. Q. Et posset hoc fieri p̄bari. Nam si deus assumpsit illa corpa. quero vel vnione hypostatica. & hoc nō q. sit deus nec assumpta. ff. & fit est homo. vel assumpsit tanq̄ motor. & hoc q. dici nō p̄t q. semp deus istomodo assumit quodcūq; corpus cum vnita corpa p̄p̄ primo moueat. g° nullomodo deus assumit corpa. Q. Et quidem de rubo ardenti. clarū est ibi nō apparuisse dn̄m cum assumpto corpe. De illo quippe ait Stephanus gloriosus act. 7. q. angelus dn̄i apparuit moysi in rubo ardenti. & p̄ exortationē abiti p̄t dici optime de alijs omnib⁹ vocibus q̄ audite sunt tanq̄ dj. q. fuerunt sōm ang̃oz. qui quidē loq̄bant in p̄sona dei dn̄i p̄m representantes quēadmodum p̄feco representat p̄tores p̄sonam. Quod & ait apte Glo. ordinaria. loco citato. Q. Et cōfirmat q. Gene. 18. q̄n facta est apparitio abrahe sub forma trium virorū. vbi. 3. vidit & vnū adorauit. q. ibi velatum est illi mist̄m trinitatis. ibi (inq̄) vidit abrahā loqui cum illis. tanq̄ cum deo t no & vno. sicut cum hōte vsum imperatoris fit. sic vno. fit cū rpo rege Q. & ita ad hebr. 1°. dr̄ q. ang̃i sunt administratorij spūs. Ita est dicendum & q. angelus format voce in aere repercussio. Q. Posset tm̄ dici q. deus p̄ formet p̄prias voces. sic nō p̄p̄ assumit corpa p̄ q̄ distas voces proferunt sic angeli. Q. Gaiet. aut. in 3. p. q. 39. ar. 7.

ē glo. ord. quam puto cē Grego. sup matth. 3. loquens de columba illa dīt ambo. q illa columba fuit quidē vere corpus ſi nō vera columba ſi apparens. ꝫ ita ēt dr. S. thom. in. 1. d. 16. ar. 3. ad 3m. q.ª 1. & ribulominus idē in. 3. p. q. 39. ar. 7. ait. q fuit vera columba & ſequit in hoc diuꝰ Aug. tract. de doctrina xana dicens ꝙ ſpūs illa columba ſolum finxit apparens deus illuderet homines. quod idem dr ipe met augustinꝰ in libello quodā de agone xano: ꝛ

¶ Ar. 3. Vtm angeli in aſſūptis corpib⁹ opa uitæ exerceant.

¶ Anteq̄ ad ſtuir ar. dubium reſpondeat notandum q opatio uitalis p̄t ꝯſiderari uel hz aliquid oē cum opatione nō uitali. ſ. in quantum eſt ſonus. p. & in quantum eſt ſolum uitalis & in quantum formata ab ang⁹.

¶ Tunc ſit. 1. q. Ang⁹ in aſſumptis corpib⁹ poſſint exercere opatiōes uitales in quantum hnt aliquid oē cum nō uitalibꝰ. vñ poſſint facere ſonū.

¶ 2ª q. in illis corpib⁹ nō exercent opa ſimpr uitalia. i. corpum uentium & q. hec ꝫ ſimpr ad q.ª negatiue. & ꝓbat q angeli nō hnt potentiam vegetatiuā aut ſenſitiuā ar. 80. p. 3ª q. q opatio ſenſ debz fieri a potentia. ¶ in. 2. d. 8. ſtatim in ꝓnc⁹ hnt oēs doctores q. vñ in illa nulla eſt difficultas. ¶ videnda ſunt arg. S. tho. 1m eſt q angeli appareāt exercere uitales opationes & nō decipiunt q.

¶ Ex S. tho. q. angeli nō decipiunt nos ſ a nobis ꝓpis decipiuntur angeli nāq; ſolum repetitant ſpūalia & hoc ſolum intendunt facere

¶ 2m argm eſt q angeli in illis aſſumptis corpib⁹ hnt oculos. ſ. & ꝓ te nō utuntur illis q̄ fruſtra aſſumunt. ¶ Ex q ꝓ illa miſtrunctare ꝓtat melius quod angeli volunt q vident melius &c. iſſ. ¶ 3m eſt q angeli mouent ad motum illoꝝ corpum & mouet illa ſi motus ꝓgreſſiuus eſt uitalis ut dr. 2. de aīa. q. ¶ Ex q adhuc q motus ꝓgreſſiuus ſit uitalis oz ſit ab intrinſeco ſentiali, angelus aut nō influat hmōdi ſentiale illis corpib⁹ ideo nō mouz motu ꝓpe ꝓgreſſiuo.

ſz ſicut ſi ego moverem ſtatuam magnā mi cuius medio ego ambulo, q. 4m argm̄ eſt q angli ꝓ aſſumpta corpa loquuntur & loqui eſt opa ꝓpe vitalis g̃o. q. Ad 4m. ſ. t. negādo minorē q loquī vr eſt vitalis dz cedere a ꝑncipio informāte quale nō eſt angelus. videtur hrām. S. tho. q. tñ hic breuiſt vltra dicta notamo q ſi tenear q ſonus & vox eſt q̄litas diſtincta ab aere, poſſz ꝑ teneri q ſonus recto mō animatꝰ differt ſpē a ſono recto ānatoꝝ. q. ſ. dūſmodo formatꝰ ſonus vox & ſonus nō vox & ſic ſonus formatꝰ ab angelo mi aſſumpto corpe diceret ſpē differre a ſono formato ab homine mi ḡſimili corpe. Tale n. corpꝰ angi nō eſt animatū & ꝓ ḡns locutio illa aut vox nō ꝑcet ꝓpa. Tamen B. tho. dr illam vocem & locutiōē quā angi mi aſſumptꝰ formāt ꝯ ꝓbus ee ꝓpiſſimā voce & locutiōe. & ſic nos dicimo q nō differt ſpē ſonus ille ab angelo mi illo corpe cauſatus a ſono corporis vere ānati quod ꝓbi ſolus. n. duiſur vſus miſtrum ꝯtorp ad candē rem nō vr cauſare ſufficiens diſtinctiōē ſpecificam illiꝰ rei. ſicut malleus dicet archam factā cum dolabro. ſſ. differre ſpē ab alia archa facta cum gladio vel ee paribꝰ ceteris. vox g̃o angelorꝝ ꝓ aſſumpta corpa eſt ꝓpe vox ſm̄ vitalis operatio. ad 5m argm̄. ſ. tho. eſt q angi comedebant. Gene. 18. & Tobie. 7. & 8. & comeſtio eſt vitalis opat̃o g̃o. ad quod argm̄ ſuppoñt vnū dubium quod nō eſt valde expeditum. vtr dolt. Anſ. cō meſtio ſit opatio ꝓpe vitalis. ad Ad quod. Dñus Scot. 2. d. 8. q. vnī dr q nō. vñ ſm̄ cum facilis ſit rñſio ad argm̄. & ꝓbat q comedere ſō. eſt maſtificare & mollificare ciboꝝ quod nō eſt opat̃o vitalis. ad Et cū argr q hīc vlt̃o volebat ꝙ. docere ſe nō hīc corpa phantaſtica ꝓ comeſtiōē. & maxī q ꝓpe Scot. concedit q angelus mi aſſumpto corpe veriſſīme comedit. g̃o angls redemptor mr tunc nō ꝓbabat ſe nō ee angelum ꝓ comeſtiōē. ad Et. q illa comeſt̃o ſe ſola nō arguebat. xm̄ ee vere hominē ſz comeſt̃o cum aliis q illic dñus fec̃ cū illa

Ad Zo dē q; pt dici q; comestio illa sufficiebat nō mīq̄ntum ad comestionē ꝑ̄ fine q; s. xp̄s comedebat ad hunc finē. s. ad digerendum & vt manifestaret uidi tibꝫ q; erat hō quod tunc totum efficiebat. Angi vero nō accidebant ad q̄ utendum cibum mi fuisset aliō. Ad & certe ysta solutio ꝫ magis placeat scoto. q; alia tī nulla est. nā homines nesciunt dubitare istam finē. ꝑ oēs putāt q; semp comestio est ad gutendum cibū mi subiaz aliō. Maxime q; tunc iam corpus xp̄i redemptoris mi erat gloriosum nō indigens alimō. Ad Et ꝑ. q; si tunc xp̄s digeresset ia substantia cibi in corpus mitteret poros & brauj & corpus illud xp̄i gloriosum mutaret & alteraret quod nō est concedendum. Ad vltimū dicendū sba. hanc ſuja scot. quē vī sequi Gabr. mi eodem loco Dicendū i°. q; angi nō comedunt. 2°. q; omnis comestio est cū patio nīj talis. Ad 3m ꝑ̄ Hebr 12. vbi angi dicebant illi. Cum eis tecum non edebamus comedere dn̄ ad hoc vt sit comestio regi. i°. illa demastratio & 2°. ſ regi q; sit a principio intrinseco. informante & nō fuisse q; fiat ab assumpto cibum. ſ. primo ad dit. s. tio. q; ad veram comestionē regi q; nutritiū sit tale q; ex sua nā possit gutere cibum mi sua subiam. quod nō pt angelo. xp̄o vero sic. q; humana nam nam. Ad vltimū. g. 1m. solutionē scot. dicimo q; ad veram comestionē nō regi digestio. nam multi vere comedunt qui tī nō digerunt vt infirmi multi. & xp̄s redemptor mi post resurrect. ꝑ̄ ſ. hec sufficiant ꝑ isto questione.

Qūes°. 5ZA. De comparatione āgloꝝ ad locum

Arti. i. Utrum angelus sit in loco:

Ad mi sting. 52. q. i. ar. 3ꝯ. s. tio. ꝑ. 2. gis. i. Angelus ꝙ̄ est in loco. ꝑ̄ ex ecclia q; quotidie in nocte pet a dño. d. & angli tui sint habitantes in circuitu eorum mi pace custodiat. Ad 2m g. nō est angelus omnino in loco cum rebus corporalibus ꝙ̄ apte nāta corpora sunt in loco rone extensionis & quantitatis q; minime in angelis reperiunt. g. dicendum g. q; angelus solum est in loco ꝑ applicationē sue virtutis vt dicte bram. Ad Ex quibus ꝑmo sequitur q; nō ois angelum adequari & adequari loco. i. ee in illo circumscriptiue. Ad 3m 2o.

q; nō oīs

quod non oportet dicere quod angelus contineatur a suo loco immo potius continet locum sicut anima (inquiunt) potius continet corpus quam contineatur a corpore. ¶ Hoc tamen videtur facere difficultatem quia angelus est in loco diffinitive et anima in corpore eodem modo. ¶ Et breviter notandum quod ut ad presens attinet contineri nil est aliud quam conservari iuxta illud 4. phi. omnis locus est conservativus locati. videte tractatum 5. Ho. ¶ Hec materia tractatur ab omnibus doct. 2. d. 2. ubi vero petunt angelus sit proprie et absolute in loco ideo de hac etiam difficultate aliquid nobis erit dicendum. ¶ Hoc ergo dubium movet Duran. in 1. d. 37. q. 1. et ad illud Bernardus quod sunt multe opiniones de hoc. ¶ Prima dicit quod angelus est proprie in loco per suam essentiam et substantiam. ¶ 2a dicit quod angelus vere est in loco non per suam essentiam sed per suam operationem quod probant authores illius quia angelus est omnino incorporeus ergo per suam substantiam non est in loco. ¶ 3a opinio dicit quod angelus non est in loco per essentiam aut operationem suam sed absolute concedendum est quod angelus non est in loco sed dumtaxat habet ordinem ad locum quia scilicet operatur in loco. ¶ 4a opinio que est ipsius Duran. est quod angelus proprie et absolute non est in loco. cum sit pure spiritualis substantia. nec informet ut informat anima rationalis. Dicit ergo tenendum esse cum 3. opinione scilicet quod habet ordinem ad locum. 3a autem opinio dicebat illum ordinem debere intelligi. quando est ipsius angelus actualis operatio. Duran. vero latius intelligit non solum quando actualiter operatur in loco sed quandocumque potest in loco operari. ¶ Unde secundum eum angelus habet ordinem semper ad multa loca quia habet potentiam ad operandum in illis et in hoc differt a 3. opinione. ¶ Hunc 4. modum dicendi nonnulli tribuunt Bernardo. Ho. sumpta occasione ex eo quod dicit scilicet angelum esse in loco per applicationem virtutis. virtus enim est potentia ad operandum. ¶ Et certe scilicet Ho. non habet talem opinionem quia expresse hic ait quod angelus proprie et absolute est in loco. ¶ Prima sup. q. 8. ar. 1. et aliis locis tenuit quod deus est in loco per suam essentiam presentiam et potentiam Deus autem purus est actus. et non angelus. ergo ¶ Prima 1. q. 113. ar. 6. dicit S. Ho. de angelo custode quod quandoque angelus custos deserit hominem.

cuius est custodie manciputus & vadit in celum empyreū postea reuti ad eundē si iudicii eum egere vñ p3 q; sm̄ istum tho. angelus est p̄n̄s in trā. ꝛ sedem dī ri quodli. 6. ar. 2 q; cum angelus nō pt operari ppr̄ distantiam loci appropinquat ubi loco vbi corp̄i ec quod vult opā g̊ est ppinquus vni loco magis q; alij g̊. nō est p̄n̄s loco p hoc solum q; pt in eo operari. duo falso aliqui imposuerunt errori hunc .s. teolo occasione vnius quod dī s.t. in p̄. d. 37. q. 3. ar. 1. vbi ait precipue in istum tum bo arg̊o 3e. q; angelus est in loco p operari. immo in resp̄sione ad 4m. vbi dr q; est impossibile deū angelum nullibi ec. puta cū nullibi operat Tñ quid ad hoc sit dicendum manifestum est. q; silicet hūja ultio posita corrigēdi p̄bo dato ibi illud sensū ita ample stā da est illius hūja quam tenuit in hac ꝛma. ꝛ patet ait apte q; angelus nō sit in loco p operatiōē. q; si hoc est verū sequit q; si nullibi operē nullibi erit qđ absurdum est. ꝛ Ondē durand. q; sufficit q; ubiq; possit operari. ꝛ Contra sequit q; si mundo cent infiniti mundi, equali ect angelus in omnib; & in quolz illoz p. gns est absurdum g̊. sequela tñ clara est. ꝛ primo g̊ sequit q; nunc de facto quilz angelus est ubiq; qz ubiq; pt operari. g̊ quodāmō ē equalis deo. ꝛ Et durā. q; angelus est ubiq; si nō sit deus ꝛ & arg. g. durā. principali. sequit q; si una ala separet a corpe nulli bi ec cum nullibi possit operari. aliquā exteriorē hre. ꝛ Concedit omnia durā. & ait q; illa ala ect in loco p diuinā deputatiōē qz .s. omni creature sm̄ suā dispositiōē deus deputat spāle locum. ꝛ Et g. g̊ et angelus cū sit in loco. ꝛ Bruist Magr in . 2. d. 2. c. 5. aut de mēte Strabonis. & Bede. q; angelis in p̄mo creatis adimple tum est celum empyreū. ꝛ Et damasce. in . 2. li. c. 2. ait q; angelus quāq; est in celo & quāq; in tra. sz nō simul in utroq; loco. ꝛ Item luce. 2°. hoc p̄. Videbam (inquit dns) sathanā tanq; fulgur de celo

cadentem ꝯ sathanam qui nunc est in inferno creati pñs fuit creati in celo.
¶ Et eiusdem. 2°. Missus est angelus gabriel adeo ad virg. ꝯ. ergo nõ
equatur est in omni loco. ¶ Ex dñra. ad ysta & similia loca. q. intelligẽ
da sunt solum quatum ad manifestati. q. s. manifestata est alia
opatio Michaelis. archãgeli vel gabriel. & tñ nõ q. ipi descendit.
Mira vis. sine dubio Bonaventura istud est declarare q. dicat eũ ãg. q. descẽ
dit ang. de celo & dicat gabr. ff vel dñra. q. nõ fuit manifestata est alia
quia illius opat. verum est q. una ala se vale q. in fine questionis ipe
fatet se nõ locutũ assertive. ¶ Ad dubium ꝯ principale Dñm est p. z.
g. 5 ¶. 1. Angelus nõ est in loco eo modo quo intellect⁹ potius. 4°. phi.
in princ. s. tali q. locus est vltima superficies corpis ambiẽtis. q2 q. nulla
superficies est angelo immta. ¶ Et hinc ait. s. tho. q. angelus nõ est in
loco vniuerse cum aliis corpib⁹. Et hoc expressit. s. tho. in 3. arg. fac
tis ad oppm q. sunt fere ex 4°. phi. desumpta. ¶ Ad ꝯ. Angelus é
in loco stando in sede. Et ex locis citatis. & rõnibus faltet q. omnia nõ po
sunt tuto solidari in hoc dicto. ¶ Verum est tñ q. phus. p°. de celo. &
8. phisicorum ait. q. intelligẽtie sunt in oriente et ꝺ moueat celum in occi
dente. ¶ Vñ et hoc phm possũ argui ꝯ dñra. ¶ Ex et tñ ipe q. phus cum
cõmentatore putarunt angelum eẽ formã celi. ¶ & quidq. sit de hoc
satis ex dictis in nram intentũ ꝯ dñra. nõ in his duabus expositis est ꝑ
standum intellect⁹ ut sunt exposita & diuinitꝰ data est in magna. Pnta.
¶ & tñ adhuc restat dubium p. quid vel quo angelus sit in loco.
¶ Sto. in. 2. d. 2. q. 6. mouet hanc q2. & vi ibi eẽ dubius ã angelꝰ
sit in loco p. ẽntiã ã solum p. operationẽ, & tandẽ tñ q. angelus
est in loco p. suã ẽntiã q2. s. illa sua virtꝰ vel eẽa applicat loco
vel corpi. itaq; sin eũ ẽntia angelica est magis p. ꝯ vni loco q2
alij. Doctor. aũt ocũ sequit illũ. Gabr. d. 2. q. 2. ar. 1. & 2. & Mario

d. 2. q. 1. e Marsi. in. 2. q. 2. Brit ochā. quē ysti sequnt. in qli. 2. q. 4. qꝫ ysti omnes credunt se defendere hoc ꝫ dnm Tho. qꝫ pntat ee de mte. s.t. qꝫ angelus est in loco p sua entiam. qꝫ s. opat & sic qꝫ solum eiā ang. est hic qꝫ hic opat altnate, ut dixmꝰ ee. 2m Hoc q. quā reclamamus ex dm. Certe ptes thomiste in hunc modum in telligunt & defendunt dnm Thomā. sta Capreo. in. 2. d. 2. q. 1. qꝫ Thomiste aut dicepti sunt qꝫ. s. t. in hoc arō. ont. qꝫ angelus est in loco p aplicat. q. virtus. applicari. n. virtuti (inquiunt) est alteri hic opari. qꝫ Nos aut dicimꝰ ꝫ istos. qꝫ mmgꝫ. s. t. sensit ang. q. ee in loco p solam opat. q. ꝫ apte ex locis citatis precipue ex pma p. q. iij. ar. 3. ad. 3. vbi. s. t. expresse vi die qꝫ angelus custos re alter est in eo hore quē custodit. qꝫ dum. 3. p. q. 52. ar. 2. petens a aia ꝫ realr descendat ad membrum solum apt et ad infermū. d anatoye Ex. qꝫ sunt vbiqꝫ qntum ad opat. q. qꝫ vbiqꝫ opatur. est. in qntum ad entiam & realē pntiam descendit dumtaxat ad membrum prim. Bz gꝰ q. s. t sensit angelum ee in loco p altnalē pntiam & nō solū p opat. q. qꝫ dum vi die quoli. ii. ar. 1. e Capre. citat ct. s. t. qli. 1. ar. 2. vbi aut. qꝫ qn dictum est hic. qꝫ angꝰ est in loco p aplia. q. virtus. nō ist intelligendum qꝫ sit in loco solum p opat. q. sz qꝫ sal angelus contactum virtualē cum loco. qꝫ vn p clariori intel lectu dicꝫ Tho. ponimus. 3. modos. qꝫ 1. cum nōi alibꝫ &. ꝫ. mul tos Thomistas. Angelus nō est in loco solum p opat. q. Secundo. 2. modꝰ corpum assumptoꝝ. vel alicuꝝ. Bz. q. locus p xime citatis homo ppe. ee aptissime de mte. s. Tho. qꝫ e. ꝫ Primus nō saltem est ang. ee in loco qz eundē in eo opari cum opari presupponat ee cius qui opat. qꝫ angelus nō est in loco 2. opat in illo. qꝫ Confirmā hi pariet sun nā. qꝫ albꝫ qz linea et albedo

ꝑ impoſſ, certe nõ dicerẽt q̃ pariꝫ eſt albꝰ qꝫ hꝫ albedinem. ¶ 2o ſic. ſtat q̃ angelus nullubi operẽt & nihil operẽt ad ẽſſe vel ſua voluntate. v. qꝫ deus unit gõ illo dato angelus nullubi eſſet. quod certe vi ingenuis ¶ Confir. Deus ꝑt ponere angelum eſſe totum vnius ſum ſin oẽs, tũc nihil operabit cum ſit eſſe oẽ corpꝰ et tũ tunc ꝑt alicubi. gõ ¶ Sapẽ olus. d. 2. q. i. gõ i. tm̃ et. g. S. thomã. & Dñus caiet. hic. Quantũ n. col ligẽ ex Congo caiet ꝓcessus hic, certe ꝑe reputat impoſſibile, q̃ ag̃ mere ſpũalis applicet ſuã ẽnt. corpi. Ait gõ q̃ angelus eſt in loco ꝑ ordinẽ quẽ hꝫ ad locum & operatiõẽ. & illum ordinẽ vocat ꝑtiã ordinis aut operationis. ¶ Sed totum hoc nihil eſt. dico 1o ꝓpo. Nõ eſt angelus in loco ꝑ ſolam ſuã. ꝓz qꝫ qꝫ ſic ang9 eſt in ẽs differentẽ in loco magno & ꝑuo. ſ. poſtq̃ ang9 eſt ſpũalis & indiuiſ ¶ ſtem qꝫ equaliẽ figurã habet & indifferentẽ in omni loco poſtq̃ ſuba angeli nõ eſt figurata. Dicẽdum gõ q̃ ang9 determinat ab aliquo alio ad taleꝫ locum & nõ a ſua ſuba. ¶ 3a ꝓpo. Non ſufficit ẽ reqr operatio ꝑa angeli ad hoc q̃ ſit in tali loco. nõ n. ſufficit q̃ ag̃ velit hic eſſe ad hoc q̃ totus hic ſit q̃ alibi. ꝓz aptiſſ. de angelo cacodemone, quẽ ſtat homines et miniſtrum in tali loco ut ꝓz de angelis damnatis qui ſunt in inferno y de creer eg̃ q̃ eſtã cõtra ſuã voluntatẽ ¶ Confir. qꝫ comptum eſt q̃ angelus ſuꝑior compellere ꝑt angẽ inferiorẽ ſaltem nõ volentem & mere negatiue ſe mouentem, & ita magi dicũt afferre ſecum demones ac velint cogere illos. Et eodem modo demõ ejicit ab obſeſſi corpe. ¶ Quid gõ eſt quod determinat angẽ ad iſtum locum totius q̃ ad illum? ¶ 4a & ultã ꝓpo. formati angelus eſt in loco ꝑ applicatiõ. ſue ſubſtẽ ad taleꝫ locum. i. ꝑ hoc q̃ ſubſtã angeli eſt ꝑfa hic, fit vt ang9 ſit hic formati. ſic formaliter nõ eſt in loco qꝫ ſua ſuſtã eſt in loco. ſang9 autẽ eſt eſſentiue in loco

aut a voluntate sua ppa aut ab opatioe illius qui supior est isto angelo qui est in isto loco. pt siquidem deus ponere hic angm iniustm. Quod et pt angelus supior respu inferioris sibi. Et hoc intelligit modo. s. Tho. qn ait q angelus applicat loco p opatioem & aplicat. 2. sue eenie. qz p opat. 2. effective & p eentiam formalr. Et ita sm rem conuenit. s. Tho. cum noi alibus lz videant sm nomina qui eos loquunt differre. Et finalr tn angelus est in loco ppr opatioem exteriorem. i. angelus ponit se in loco ad opandum ibi aliqd io se qz

Ar.s 2.s vtm angelus possit ee in plibus locis simul:

Et in isto ar. s. Tho. Rt vnica negatiua. g. quam pbat authate Damasce. Et 2.o roe sic. qz si angelus id possz ee t infinite virtutis. Res quippe infinita est q no angustia locorum coarctat ut pz de deo vt. s. dictum est late. q. 8. g.o Et item ait. s. Tho. q oe qd compat ad aliquid, vt vnu ad illud compat. Et Pro cuius declarat notandum q res vna aut numero aut spe determinat ad vnu aut effectum aut obm eo modo quo res illa est vna. Sicut causa illimitata est in loco illimitato & infinito. ss. vult go dre. B. tho. & vnum terminat ad vnu eo modo quo fuerit vnu. Ex quo infert q angus cum sit vnum limitatu erit in loco aliquo limitato:

Et Addit tn. s. Tho. in fine ar alia. 3. dicta. Pm. Deceptio est ponere angm in loco solo punctuali. dato angus sit indiuisibilis. Pz qz punctu lz positioem in continuo. s. in. linea. tn angus no lz positioem in continuo go no bn proportionat. puncto. Et 2m dictu. Angelus pt se ponere in loco punctuali. aut maiori prout voluer. Hoc aptum est. Et 3m dictu. no opz angm ee in quocumqz loco opet. Pz qz in 8. phi. tex. 84. lr q intellig est in oriente & inouz celu in occidente

Qt Et ex hoc infert q̃ angelus mouẽs. 3. orbes nõ oẽ fit in omnibꝫ
Qt Ex his. 3. dicit. 3. modos cẽndi in loco. 1º circumscriptiue
aut diffinitiue & cõmensuratiue vt sint subtꝫ corporalis. 2º modꝫ
est diffinitiue quatũ sunt oẽs substãe spãales create. 3º modꝫ est sibi
deo queniens. s. nõ diffinitiue nec circumscriptiue sed repletiue modo q̃ cẽnt
pntiã & potentiã. de quo sup. latius meminimꝫ cũ de pntia dei in
rebꝫ agerem. Ecce metem. s. tho. in hãc ptẽ ar. videte illam:
Qt Oẽs doct. quasi nemine dempto hũt vniformit istã q̃. s. tho me
cõit sunt oẽs. in. 2. d. 2. q. 1. in pnc. Et Gabr. de mute ochã. in. d. 2. q.
2. dubio. 3. & ocham. est in quli. 1. q. 4. Qt Et doctor subtilis. d. 2.
q. 7. qui ait gnaliq̃ nihil q̃rsus pt cẽ in duos locos qꝝ quilꝫ illoꝝ
est sibi adequatꝫ. Nostra aũt diamꝫ de mute. s. t. q̃ angelus hz locũ
maꝝ qui sit. & hic scot. cõuenit cũ. s. tho. in hoc. Differt tñ ab illo
in hoc q̃ ait q̃ si locꝫ nõ sit maximꝫ qui sit aut adequatꝫ angelo
pt angelus cẽ in ptibꝫ loci simul. sta mẽt scot. hz nõ in tũ aßertiue
Qt Vlteriꝫ nõ rõnem q̃ qñ. s. tho. ait q̃ angelus nõ pt cẽ in ptibus
loci simul intelligit de locis discontinuis. Nam ptes loci ad tmꝫ rẽ
contigũ. reputant ab illo vnꝫ locꝫ in q̃ posito. Solum gõ loca
discontinua & mediata. vocat distincta. Qt Et ita intellexꝫ illum dñus
Capre. 2. d. 2. q. 1. g. Z. Qt Solꝫ aũt rõ ait fieri q̃. s. tho. talis.
Non pt anima rõnalis cẽ in capite & in pede sine nisi medio. i. si
nõ est in femore. sic gõ. Qt Est et alia rõ efficacissima. quia angelus
mouẽs in celo nõ pt simul cẽ in trra. gõ p̃z aũs quia hz est tot
in celo & in trra gõ descendit de celo. hz aũt descendit de celo & ima
nõ in celo gõ nõ mouet cũ tñ angꝰ mittant ad trram vt dz psalmꝰ
in cu angꝰ gõ moueri & nõ moueri quod implicat cõtrdictionem. g. sic

Et tn an. g.o S. Tho. intelligat naliter nz ne no est pntis loci disputare
p nunc ego credo q. S. Tho. precisse loquit de na angelica no de
potentia dei absoluta. Et Circa pbat. l. illa. g.is S. angelus est finitus
g.o no pt ee in ptibus locis est dubium qz vr nihil concludere. Na cer
te si angelus est in duobus locis tm & no in infinitis aut infinite
magnis no arguit q sit infinitus. g.o Et confir. qz si deus eet dum
taxat in duobus locis parvis no argueret q eet infinitus. Quid g.o?
Et Pro solut. notandum q hoc argm possz fieri ad pbandu q angus
sit in loco qz in illo opat. g. s.t. qz si angus eet in infinitis locis
p opat. l. argueret q angus eet infinitus. No aut sequit illu ee in
finitum si dicamus illu ee in duobus locis p opat. l. Et tn nos dici
mus de mente divi. Home. q vult dicere q unum eo modo quo est
unum determinat ad unu ut ens infinitum pt hre locum infinitu
aut infinita loca. ens aut finitu solum hz locum finitu. clarus est.
Et tn ee. primu nobile S. Tho. S. q angelus pt ee in quo loco volue
rit. S. punctuali. vel extenso ut dnt oes. Dubr an angelus possz
ee in max.o loco qui sic. angeli. Et Hoc dubiu p suppon aliud quod
necesse est tractemus qz ex illius rnsione pspicietur quid ad hoc dice
dum sit. Dubium aut quod presupponit est an det maximus
locus qui sic ang. Et Ad quod Scot. 2. d. 2. q. 6. & Gabr. illic. in
dub.o 2. & q. 2. & Laiet. hic tenet ptem affirmativam. Et certe
S. Tho. nunqz voluit negare hoc. nz tn concessit q pt ee in quo loco
voluer qntumcqz magno & infinito. Nam in hoc ar.o ait S. Hom.
q angelus ut finitus hz quidem locu magnu sz determinatu sicut vult.
Et Sz de illo q angelus pt ee in loco qz tucqz pvo. si vult, dubr ee
an det locus minimus qui sic ang. Et Scot. 2. d. 2. q. 6. ait. q sic.

nõ punctualis tñ ſꝫ extensus. ꝙbat qꝫ ſi nõ daret talis locus ãg
ſequeret. q; ang⁹ eẽt in loco ãtum⁹ ꝙ longo & ſtricto. Qt Et ad
hoc preſupponit ꝓpoſ. 36. primi Euclydis. ſ. q; id quod ꝓt contineri in ta
li figura. ꝓt contineri in omni figura equali. ut ꝓz de aq. ſſ. que ſiſ
ſit eadem ꝓt cẽ in iſto vaſe & in quocũq; cõli. Qt & tñ hoc ꝓpo intelligi
ab euclyde dummo⁹ figura nõ repugnet rei attinende vt homo ꝓt ei
in figura columbari. tñ nõ in triangulari cõli. vel in rotunda cõli.
Qt Ex hoc arg⁹ Scot. ſi ang⁹ ꝓt cẽ in loco quadrato g⁹ potuit cẽ in lo
co oblongo facto equali ad illũ quadratũ, & ex illo quadrato & oblõ
go ꝙ multimoda multiplicate. fiet tandẽ vnũ infinitũ ſm ꝓte. g⁹. ſſ.
Qt Z⁹ arg⁹. id quod ꝓt coarctare ad tatũ ſuã ſubtam. cui tãte virtutis.
ſi ad minus cui minoris. ſi vero ad maius maioris & ſic arg⁹ ſi coar
ctat ſe ad locũ qui nõ ꝓt cẽ minimus quia ſic cui infinite virtutis. nõ
eſt aute infinite virtutis. g⁹ ꝓt ſe coarctare ad locũ minimũ qui ſit. &
ita intentũ. Coſas ſon de Scot. no ſe eſpantẽ. Hec eſt mens. Scoti: ⁹
Qt Nihilominus. Caiet. hic. & Gabrij. vbi. ꝛ. aiunt & bñ de mente ſ.
Tho. q; nõ dat locũ minimũ qui ſit ang⁹. Et ꝓbãt qꝫ ꝓt angelus ope
ri in ãtulo ang⁹ & pꝛiſſimo. loco g⁹ & cẽ in codẽ. ꝓz arte gña qꝫ
operari in preſupponit cẽ in vt notũ eſt. Qt Z⁹ ſic arguo. illud nõ re
pugnat angelo q; ſua nã cui ſit indiuiſibilis g⁹ ꝓt cẽ in ãtulo locꝫ
loco. Qt 3⁹. ſi ang⁹ eſt in hac aula g⁹ eſt in qualꝫ cuiꝰ ꝓte cum ſit
totus in toto & totus in qlꝫ ꝓte loci vbi locat. ut pote qꝫ ſpualis.
Et cum hec g⁹ ꝓt ois ꝓtes & manere in minori & minori. preſertim
quia angelus nulli eſt informans. g⁹ nõ cui ſimile de anima rõnali q̃ nõ
ꝓt cẽ in pdcto tñ qꝫ informat totũ corpus & qualꝫ eius ꝓte. Qt Et cum⁹
g⁹ ꝓtando ad Scot. Dicimo ad illũ q; ſi corpus fiat oblongũ infinite & la
tum finite repugnabit locus ille ang⁹ rõne longitudinis. nõ aut

rone latitudinis ꝛ̃ si sit minor & minor sicut angl⁹, ignis, aut hoꝰ. ꝓt ad hanc aulã. nõ tñ ad essendũ nisi finite ob longitudẽ. ꝙ Ad aliud dicendũ q⁹ coarctare ad minus & minus nõ arguit infinitã ꝓt q. ſ3 potius finitã. hoc sufficiat ꝙ pntí lectioꝛ. ꝙ Circa 3. illos modos quos ponit. S. tho essendi in loco dubr. quid sit esse in loco circũscriptive ꝙ Gabr. & moderni cum eo. in. 2. d. 2. q. 2. tenẽt. q. est esse totum in toto & ptem in ꝑte loci. hoc (inquiunt) est circumscribi. Esse aũt diffinitive in loco est esse totum in toto & totum in q̃lz ꝑte loci sicut quelibz spũs alibo. sta dñt ysti q. deus est in loco diffinitive. ꝙ vñ inferunt q. nihil est in loco circumscriptive & diffinitive ſ3 q. mẽbra ysta sunt realiter oppta. hec est opinio omniũ fere modernoꝝ. :

ꝙ Nos aũt dicimo esse in loco diffinitive (vt dr. S. tho) illud quod ex modo quo est in uno loco nõ ꝓt simul esse in alio. vñ sequit. q. moderni q. corpa celestia sunt in loco diffinite ꝓ3 q. repugnat natã corpi esse in ptibz loci simul diffinitive. vñ illa mẽbra nõ sunt oppta. ſ3 esse in loco diffinitive est sequi ad esse in loco circũscriptive. illud .n. quelibz spũalibo & corpalibz sibiꝝ. esse aũt circũscriptive quelibz dñtur esse sibiꝝ corpalibo. ꝙ aũt descripo. S. tho. sit bona. ꝓ3. quia Magr. in. 1. d. 37. c. g. ait q. deus nõ est in loco diffinitive. quia (inquit) esse diffinite est q. ex modo quo corpi est hic repugnet illi esse alibi. quod tñ nõ repugnat deo qui ubiq; totus est. ꝙ Item de forme est terminare. ꝙ id definit loco quod terminat locatũ. i. quod tale sit hic q. nullibi. alibi sit q̃lz hic simul & semel & eodẽ modo. ꝙ Unde diffinitas quidditatiua. est terminata adequata & completiua talis rei quidditatiue. ꝙ Mars. 2. q. 2. dat istam candẽ diffinitiue. :

ꝙ Vñ ꝓ3 q moderni ꝓ. q. deus nõ est in loco diffinite aut circũscriptive S. tho. S. in hac. i. ꝙ. q. 8 dix. ꝓpter q. deus nõ est diffinite in loco.

¶ vñ sive teneamus q deus est in omni loco ut imaginarió cum. S. Bon & aryst. sive q solum est in mundo cum Andrea de Castro. in. i. d. 39. & Altisiod. & alijs, dicendum est q deus nō est in mundo diffinitive. p̄z q. si crearet infinitos mundos eet in omnib⁹. certe est absurdum cōcedere deum cē in loco diffinite q̄ est concedere deum cē limitate virtutis. ſ. ¶ Sequit. 2º. ¶ moderni q anima rōnalis nō est diffinite in aliqua p̄te hominis. p̄z q. simul est in omnib⁹ p̄tib⁹. Est tn anima diffinitive in toto homine q. sc̄lz absq; miraculo nō p̄t cē in duob⁹ hominib⁹ simul eo modo quo est in isto .ſ. informative. in singulis aut p̄tib⁹ nō est diffinitive ſi solum informative. ¶ Sequit. 3º. ¶ aliquos modernos q corp⁹ x̄ nō est in ecclia diffinitive h̄z hit in tota hostia totum & totum in quatz p̄te. Corp⁹ aut x̄ bñ est in celo nāliter diffinitive. ¶ Oest est in ecclia. ¶ hoc mihi est nāliter in ecclia nō eo modo est quo in celo. q est ibi supnāli. vñ si deus me poneret in alio loco miraculose, cum certe hic diffinitive q alibi nō sum nāliter ¶ Dicendum g⁹ q corp⁹ x̄ est in sacro spāliter. ſ. solum sacramentaliter. ¶ Argumenta aut. S. tho. solum ygant. q angelus p̄t cē vbi de facto est in multis locis p̄tib⁹ alib⁹ ut p̄z ea inspicienti quod nos cōcessimus. S. in isto ar. 1º. gratis. io est.

¶ Ar. 3. Utr̄ plures āgli possint simul esse in eōdē loco.

¶ in isto ar. S. tho. Et vnica gr. negatiua. p̄z a simili q p̄tes aie rōalis nō p̄nt cē in eodē corpe g⁹ nec p̄ter ang in eodē loco. ¶ Item due cause cōplete nō dant ad eundē effm nāliter alias darent aliquid sup ſluū. & totum quod possunt facere p̄ter angelū in vno loco. p̄t omnes. g⁹ p̄z mj. nā duo ang solum p̄nt facere ad q illud quod est mouere. & omnia obedient angelis. g⁹ vnus angelus p̄t equaliter mouere ac duo. Maior declarat. 7. de cā formali. ſ. aia rōnali. 2º. de cā finali effectiua vt nō portat nauis ab eodē totaliter & ab alio vbi totaliter simul, nec sol & luna grauia hoīm tangūt cā p̄xima & immta ſi sint sic vna cā q subordinant, &

tñ sñ arist. vbi vnum ẽpe aliud ibi tñ vñ. Et vlterius est ñondum q. s. tho. ait q angelus ponit se in loco tanq̃ continens. i. presidens loco & nõ se ponit in eo plñsice & q̃ hz̃ finem suũ opatiũ. Et h cc. g. ꝛ. ponẽpa sem dubitat an vera sit. Et Scot. 2. d. 2. q. 8. ait q duo angeli pñt simul in eodem loco. Et 2o ait q credit ẽpe q ẽt ẽ potentiam nãlem est alliud posse & allegat ẽ se Ricard. de trim. 4o. li. Et rõne ẽbat q alt si unus ẽt in meridie, & alius in septentrione, dz̃ q angelus diceret cedere vo lenti tram sive ab ẽstremo ad ẽstremũ & ẽt in medio. Et sem arg. g. s. tho stat q ponãt duo angeli due. cac totales in eodem loco, & tñ diuisa mo ueãt g̃o ẽpa virtute pñt duo angi se ponere in eodẽ loco. Et Gabr in. 2. d. 2. q. 2. dubo 4o. idem hz̃ & allegat Ocham. in q̃li. i. q. 4. Et Gregorius, idem hz̃. in. 2. d. 2. q. 3. Et Argnit Gabr. ex luce 8. vbi dz̃ q legio de monioso erat in obsesso. & alt sepe dicit. q vadit & assumit 7. alios nequiores se & ingressi habitant ibi. sf. g̃o. Et sem arg. q due res q̃nte sint q̃n duo q in eodem loco vt ma & forma ligni. & sic duo corpa p̃dicamẽti q̃ntitat se penetrant. g̃o. Et sem. ẽbat de albedine & dulcedine in cadẽ. q nõ sunt tam spñalia sñ duo angli tñ sint in eo dẽ loco. g̃o a fortiori poterunt ee 2. angi. Et sem q in corpe obsesso a demone sint anima rõnalis simul & demo g̃o. Et sem arg. q rõ. St. in hil valt. q dẽ q multum est ingruiens q angi sint simul. s. ad exp̃ẽ dum ad ẽ Gandẽ sñã libertatẽ & potestatẽ. q se habelgã i. saber lo. Et Capreo. 2. d. 2. q. 1. g. 3. dẽ q duo angi nõ possunt ee simul & allegat. s. tho. hic & in. 1o. sñ. Et h vnum addit q nõ est notũ an sit de mẽte. s. tho. q. s. intelligendum est dum ex nã hit & nõ de potia dei absoluta. & ibi ad arg q fiunt Gabri. & Gregorii. Et fundat cap. in rõe hac q. s. angi nõ pñt mutare in aliã sñã q scilz sint in loco ad op̃andum. g̃o nũq̃s se ponet in loco finstra cum duo nõ possint in eodem loco op̃ari. q tñ op̃at vnus in loco sñ duo. in

eodem. go. ff. Qt Caiet. et hic cadꝫ vna qꝫdit. qua capreolus & Tromiste.
Qt Ad hoc nos dicim⁹ 1o qꝫ S. Tho. mitelligꝫ. gꝫ. solum de nra angelorꝝ vtbꝫ
et capreo. Qt 2o dicim⁹ qꝫ sanctus Tho. loquit de eo quod creati ut in ptm
cotingit. Qt 3o solum loquit de angelis bonis. Erita ꝓpe nꝫ erit qꝫ angi nꝫ
ponꝫt se ꝑter in eodē loco. ſꝫ qꝫ nō sunt. & ꝓbat sua gꝫ. qꝫ alꝫs daret aliqꝫ
sinꝫ fluxꝫ. dꝫ ꝑꝫ qꝫ loquit dumtaxat de bonis angelis qꝫ mali. semꝫ opaꝫ
t fuxflue. Qt Et max. qꝫ ꝓpe. ni. i. d. 37. q. 3. ar. 3. dꝫ apte qꝫ duo & ꝑter
angeli mali ponꝫt se simul. quod verꝫ est. vt ꝑꝫ ex preallegata authte
a Gab. luce. 8. de legioe. Qt Ad qua tñ adhuc. Ex. capꝫ. qꝫ adhuc illic nō
se penetrarunt ſꝫ se disposuerunt talr vt fieri cent ni punctu. ff. Qt & forꝫ
hoc est phantasiari. cum fuerō o cum nō. id melius dꝫ stare ni his qꝫ
dicta sunt. Qt Vñ dico qꝫ ꝫ coit angi nō faciant eadem opat. ꝫ. tñ mali
volunt se ꝑticipes. ideo duo destruūt ciuitatē qua posꝫ vnus euertere.
Qt Ex his dico qꝫ signū est cū aliquē obsessum a demonibꝫ qui ingredit se cū
nigentibꝫ & insolitis nō bitis viribꝫ. Qt 2o et credendū est qꝫ ni gtia. angi
nō sunt simul qꝫ ꝑfectiores angi magis ꝓximi qo credendum est qꝫ
tales sunt xpo dño ꝓximiores. ff. Qt idem credendum est de bis animabꝫ
& idem post corpus resumpt. ꝫ. Nihilomin⁹ nō negādū quin qnqꝫ
transeat vnus ꝑ aliū & sic angi qnqꝫ se penetrent nō tñ ꝑ modum
sessionis & ꝓmanētie. & certe cum angelus cū adtrahꝫ descendit sic
simul cū solo. & caro dum cum tra & aere quod cōcedit Cap. dꝫ et eōce
dendum vnū hoc quod ille negat qꝫ angelꝫ se penetret modo quo dixim⁹.

Qt QVEſ. ſꝫ. A. De motu locali angelorum:

Qt Ar. i. Utrum angelus posſit localiꝫ moueri:

Qt in istius. 53. qr. 1o. ar. 5. Tho. ponit. 3. vel. 4. gꝫ. 2a. Angelus ꝑ no
ueri motu locali. ꝫ. qꝫ alia scꝫpata ꝑ locali moueri gꝫ. aīs. ꝑꝫ de aīa x.
redemptoris nri. que in triduo descendit ad limbū. Qt 2a. gꝫ. Nō aut mouet

motu locali uniuoce cum corporibꝫ. Dr qz nō est in loco sed corpus. ſz solū
p aplicat. ꝛ. sue virtuſ. gō. pz gna qz motus localis est acqſitō nouꝰ loci
ſt Dr aut. 5. Romar q; ang⁹ pt moueri motu dyscontinuo corpus aut
ſemp cōtinuo Motus aut cōtinuꝰ est qñ corpus p aultatem. i. p ptes relin
quit loch & ſic mi tpe certo mouet. Angelus aut ſubito pt moueri &
nō oz q; relinquat locū ptē post ptem. ſz pt simul relinq; totū locum &
acquirere simul. ſt 3a & ult. gō. Stat q; angelus moueat motu cōtinuo
ſi uult. Motus aut ille et illi contrarius ppi hoc solum q; ptē post.
ptē relinquit. omnia sunt clara mi hra. ſ.t. videte illa cū argumēt⁹.
ſt De prima. q.ª est gtrouſia mist doct. an ang⁹ possit localr moueri. ſt Et Durr.
mi. i. d. 37. q. 3. dr. gz. ystam. ſ. tho. cē falſissimā. ꝙ bat qz sm illum an
gelus mi omnj loco est solum rōe pot⁹ ad opandū. sz gō ang⁹ semp est
in omni loco qz ad oēm hꝫ pot⁹ ꝛ opat⁹ ꝛ. nequit oīo localr moueri. Dr tri
q; in sensu valde impō. pt concedi angelum moueri localr. ad istū pz
sensum. q; manifestat angelus ordinē & potentiā ad tale locum, qñ in
illo opat, & sic est (inquit) angelus mi loco p manifestat⁹ ꝛ. Et sic glo sat
omnes authōres q; sonat angelum moueri localr. ſt Addit aut q; illud
pt et cōcedi in sensu adhuc magis improprio (como si nō fuisse hart⁹ cē
dicho). ſ. qz mouꝰ angelus corpus mi aliquo loco. ſt Et Caiet. hic et dr. q;
angelus impōt mouer localr ꝙ bat qz putat q; ang⁹ est mi loco solum
rōe opationis. gō mouet qñ mi ysto & alio loco opat. hꝫ nō mittit aut ac
quirat locum. ſt Dn notat ppe (& in hoc bn inquit), qz ad hoc q; aliquid
sit mi loco p se nō sufficit eius pntialitas. ſz req; eius hoc q; sit ubi
cationē. i. relationē ad locum. qz ubi & alia sex ultima predicamenta dnt
relat. ꝛ. hinc est sm illum q; ang⁹ nō est p se mi loco qz nō continet
a loco quod est rē cū hac ubicatione ad locū. ſt Romt aut Caiet. cū mi
ad declarat. ꝛ. cōtra q; dix. qz ad vestitum cē nō sufficit pntia vestis. ſz req;
relatio ad vestem q; est hec illa tali & tali applicata. Deus. n. clarꝫ est.

℔ De motu locali ãgelor. ar. 1 :

q̃ semp̃ est p̃s vsti mee qua tñ nõ est vsitus. ℔ Ex doctrina Caiet. si q̃ q̃dus nõ est in t̃pe q̃ hꝫ fer p̃s ad t̃pus tñ nõ hꝫ relatõẽ ad t̃pus ꝯ transeũt aduenientem. ſ. q̃ñ que relatio ſsurg ꝯ cõmẽſurat̃ ad t̃pus. ℔ Con⁹. tñ. s. tho. verissima est & ꝙ̃ a ḡ durã & Caiet. vt ꝯ supius dicte satis cõstat. fatemur nãq̃ q̃ angelus nõ mouet̃ creatꝰ ad sẽ sum p̃tñ. 6. phi. tex. 30. & 31. dicentẽ. q̃ indiuisibile nõ p̃t moueri. & tñ ꝑfectissime est in loco ꝙ̃ applicatꝰ. sue cen⁹ & virtꝰ ad opus. Vñ angelus ꝑfectissime mouet̃. ℔ Scot. it. 2. d. 2. q. 3. tñ ch. 5. t. est ꝓbat hꝫ. Id quod ꝯ sua nã nõ determinat̃ ad hanc formã ℔ p̃t relinq̃re illam & acquirere aliã eiusdem gñis. & angelus nõ est determinatus ad hunc locum. q⁹ p̃t relinquere illum & alium acquirere, hoc est moueri. q⁹. Est Gabr. argñ. ℔ Gabr. in. 2. d. 2. q. 3. dubꝫ. ℔ Et p̃t confirmari q̃ luc. 1. hñ q̃ missꝰ est Gabriel angelus. & ite ꝯ ad hebreos. 1. dr q̃ omnes sunt ministratores in ministm̃ missi ꝑ cor q̃ hereditatẽ capiũt salutẽ. & credo rite intelligẽdũ de angelis custodibꝰ. ℔ Et Damas. 2. li. c. 3. & 4. aũt q̃ angelus q̃ñq̃ est in celo q̃ñq̃ in tra. ℔ Et illud videbã sathanã sicut fulgur de cælo cadentẽ. ſ. ℔ Fautores aũt. oppte opinionis possẽt dr nõ obstare q̃ angelus mouet̃ quidẽ nõ ꝑ se nꝫ in se ſ ad motũ assũptꝰ corꝑis. ℔ & hoc nihil ad hunc est vt arguit Gabr. q̃ q̃ñq̃ angi soli dñi dunt adreuelandum aliquid sine corꝑe & idem est q̃ñ loquunt in ter̃is. ut ꝓ mathꝫ. 2. de ang⁹ qui apparuit in somnis ioseph. ℔ Nõdum tñ q̃ angelus mouet̃ de ꝑ se & de ꝙ̃ accns. De ꝑ se si moueat sine corꝑe assũpto. & de ꝙ̃ accns q̃ñ mouet̃ ad motũ assumpti corꝑis. sic anima informãs corꝑa mouẽt ꝙ̃ accns ad motũ suoꝝ corꝑũ. de se aũt nõ indiget illo motu locali. :

Dubr. tñ principale an angl⁹ possit mistantanee moueri. i. a possit transmigrare de toto uno loco ad alū totaliter in mistanti. Gab. loco citato vbi. 5. mouꝫ hoc dubium & Ex. de mute ochā. q. hi. i. q. 5. & Ex. cuius hec est in suma. Distinguit. nam vel angl⁹ est in loco maximo vel minori. Si in minori dt q̄ pt acquirere max̄m nō diserēs minorē in mist. vt. g. v. g. modo est angelus in loco. bipedali. pt in mist. acquire quadrupedale. Probat q̄ in hoc ei resist. nā est spūs corpus ait nequit spūj resistere. Dt tñ q̄ si sit in loco max⁹. nō pt acquirere alū dyametrum ab illo in inst. Et ybat q̄ si mistantanee p te moueꝫ, sig net mistans in quo fuit in priori loco. s. a. & mistans in quo fuit in. 2⁹. loco. s. b. tunc sit. vel ista mistātia sunt idē aut diuisa. nō. p⁹. g⁹. 2⁹. Si. 2⁹. quero vel illa mist⁹ sunt immediata. vel. mi⁹. nō. p⁹. quia. s. phi. dē q̄ mō diuisibile nō addit mō diuisibili. Si. 2⁹. vt dicendū ē g⁹ mediat tp̄s mīt illa duo mist⁹. s. a. & b. & ita motꝰ nō est mistā. eus Certe ista ybat⁹ si aliquid valꝫ et ybaret. g. rpndm Gabr. q̄ angl⁹ nō mouet mistantanee ad acquirendū maiorem locū. Dicendū g⁹ cum Grego. in. 2. d. 2. q. 2. & Maio. 2. d. 2. q. 12. & Boto. tco. in 2⁹ sēnti. q̄ parꝫ refert in quo loco sit angelus ā fit in max⁹ vel minimo. & sit moueat ad acquisitōē maioris vel minoris loci. ist. q̄ simpl⁹ angl⁹ mouet mistantanee. Deceptus at est Gabr. q̄ putauit ee concedendum q̄ angelus mouet in mistāti. illud aut est falsum & minime asseuerādum. dicūm. n. cōcedit q̄ angelus mouet mistantanee. & ypūr q̄ mouet subito. ad hunc se sum q̄ angelus est nunc in loco hoc. a. & immt⁹ post hoc. i. an quod ꝫ mistans futurꝫ. post hoc er in alio loco. & ita s. tco. dr. q̄ ag⁹ pt moueri dyametrum motu. Et vñ nōdum q̄ motus cōtinuus fit in certo tp̄e. qm aut dyametrum est caret tp̄e. hec est differen.

q̃ in motu cõtinuo dat̃ nistans initiatiuũ, & ẽt nistãs t̃minatiuũ
Tñ in motu discontinuo quocũq; tp̃e dato. adhuc est minus dabile, nõ
.n. dat̃ certum tp̃s. h̃ reuera motus ille nõ sit in nistãti s̃ in tp̃e im
p̃ceptibili. ¶ Moueat̃ aũt angelus ab hoc gymnasio ad illud, post
q̃ mouet̃ subito nõ dabit̃ certum tp̃s & p̃ gñs nõ certum nistãs inj
tiatiuũ & t̃minatiuũ illius motus. & sic male dicebat Gab. q̃ si angꝰ
mouet̃ subito signãdum ẽt p̃mũ nistãs. ꝯ. nõ .n. est signabile. 1m
nistãs. Quia angelus nõ incip̃ ẽe in .2. loco. n̄ p̃ ultimũ nõ ẽe in p̃mo
& ita est vera hec nunc nõ est angelus in .a. loco. & immẽte post hoc
erit in .b. loco. Et quidẽ arg̃ ad hoc rõe cõi q̃ angꝰ moueat̃ subito.
Nã nihil illi resistit. gº. P̃z gñã nã rõ ꝯtinuãdi motũ cũ tp̃e est.
q̃ fatigat̃ mobile cum sit finite virtutis & sentiat resistentiam.
Si gº nõ sit resist.ᵃ vr̃ q̃ possit fieri talis motus subitus. ¶ Cõfir.
Quia rõ motus cõtinui est q̃ corpꝰ quod sic mouet̃ h̃z p̃tes. Quibꝰ
tñ caret angelus qui est totus sp̃ualis. gº mouet̃ sm̃ se totum.
¶ Ex his p̃z q̃ dat̃ motus discontinuus. & saluat̃ nõ ponẽdo angm̃
in duobꝰ locis simul. Hoc dicimꝰ p̃p̃r Grego. vbi .s. qui p̃p̃r argm̃
Gabri quod est ẽt ip̃iꝰ oĩo. cõcedit q̃ angelus in eodẽ nist̃ est in .2.bꝰ
locis. ¶ Nõ aũt reputat inconueniens q̃ angꝰ sit in eodẽ nist̃ in
.2. locis. transeunter. ¶ De hoc tñ in ar. sequẽti. ¶ videnda sunt ar
g̃. s. Ho. 2m est. Ang. est indiuisibilis. gº nõ p̃t moueri. p̃z gñã
ex. 6. phi. t. 32. vbi dr̃ q̃ id quod mouet̃ p̃tim est in tr̃o a quo
& p̃tim in tr̃o ad quẽ. ita dr̃ phus. ¶ Sꝫ. g. q̃ qñ ego mouor cer
te sum totus in m̃o & nõdum p̃ueni ad tr̃um ad quẽ. gº. ¶ Ex.
s. Ho. in illo loco phi. lect. 14. q̃ phus loq̃r de tr̃o a quo & ad
quẽ nõ de tr̃o remoto aut ultº. sꝫ de tr̃o immᵗᵒ a quo & ad quem.

Ad arg^{m} q^{o} Bx. s.t. hic q^{z} solum gcludit de motu cotimo. Ad 2. q^{z} angelus pt moueri motu cotimo. Nihil nã illa cotinuitas q^{uenit} ex ptibꝰ loci nõ arg^{t}. Linea quod est nõdum. q^{z} q^{n} motus est cotinuus pt illig cõtinuitas attendi rõe trũ. 1° ex pte tpis. q^{n}. s. motus fit. ni aliquo toto & certo tpe & adequato. 2° ex pte loci. ita q^{z} ps vna loci pg acquirat deinde alia & sucessiõi & nõ simul. 3° attendit gtinuitas rõne ptiũ moti aut mobi^{lis} q^{z}. s. pus. vna illius ps acquirit locum. qs alia & sucessiue & nõ sl. Ad Angelus q^{o} pt moueri motu dscontinuo q^{n} subito. & sic ni tpe certo. & q^{n} simul relinquit vnum locum, & simul hñ se totũ acquirit alium locũ. q^{n} quidẽ angelus caret ptibꝰ q^{o}. Ad Quãdo aũt ang9 mouet motu cõtinuo, gtinuitas illa attendẽda est ex pte tpis & ex pte ptiũ loci solius. Ad 2^{m} arg^{m} est q^{z} motus est altus entis in pot^{a}. ut hr. 3. phi. c. i. q^{o} angelus nõ mouet ad formã. Ad Bx. q^{z} ibi diffinit motus rei potentis. hic formã. Et 2°. q^{z} angelus est in potũ ad vbi atq; iã dictum. clarũ est. Hec de isto articulo.

Ar. 2. Vt^{m} angelus quãdo mouet trãseat ꝑ medium.

Ad in isto ar. s. tco Bx. ꝑ. 3. q.^{a} 3. Primo. Angelus mouet ꝑ medium q^{n} mouet motu cõtinuo pt ni arg^{to} post oppm. q^{z} m ni tro a quo m^{z} ni tro ad quẽ mouet q^{o}. Ad istum ni hra plus. dt q^{z} cõtinuitas motus est gtinuitas rõe magnitudinis loci. ista ni. 6. phi. t. 49. d2. q^{o} ang^{s} time mouet ꝑ medium. Ad 2^{m}. q^{o}. q^{n} aũt angelus mouet motu dscõtinuo. pt transire de extremo ad extremum & nõ ꝑ medium & hoc pt ire sine medio. Ad 2° cuius ꝙ bat^{s} supponit q^{z} nil qꝫm qs duo extrema loca sunt infinitia infinita. p^{o}. q^{z} nil qꝫ qs duo midiũ sibilia. sunt infinita talia, ut hr. 5. phi. Ad 3. q^{z} illa ct que mediãt sunt diuꝫ

subtia. ꝙ hic moueat hoc corpꝰ cõtinue ab hoc loco ad illũ, & ꝑmus locus signet ꝑa. mistans. 2ª. p. 6. Tunc sic mit illa 2. mediãt mfinita mistã. & corpꝰ est mi nouo loco mi quoꝝ mist. gº. vel si dcm. qꝺ in duobꝰ mistantibꝰ est mi uno loco cum mit duo mistatia. mediẽt mfinita & locus aliquis. gº nitentũ. ¶ Istum. 2º. quia motꝰ translũ ꝑ magnitud. 2. Tunc sic. Diuidat illa ꝑ ꝓportionẽ mfinitã & sic cũ ãqꝫ ꝑs hiat sũ locũ, suppositum illud est verũ. ¶ Ex illo aũt ꝙ gº. hic. Iste motu dscõtinuo subito transit. de extremo ad extremũ. ꝑs fuit mi medio fuit mi mfinite loci. qꝺ oꝫ mediet ꝑ suppositũ. gº. ¶ 3ª. gº est. qꝺ nullũ corpꝰ ꝑt moueri sine medio. ¶ Notate tñ qꝺ mit ãqꝫ loca extrema mediãt mfinita nõ quidẽ actu ꝑs mi ꝑt fieri in cõtinuo sunt mfinite ꝑtes solum mi ꝑt. nõ actu. videt Ghram. S. tho. ¶ Prima. gº cum. 3. ab omnibꝰ cõcedit. & tñ. 2ª. negat a multis. pc̃ cipue ab. Scot. qui. mi. 2. d. 2. q. 12. reputat illã ita impossibilẽ & intelligibilẽ qꝺ ꝑtuit nulla ratione ꝛ credi dã. ¶ Vñ ait qꝺ angelus nõ ꝑt se mutare. vel mouere sine medio. sꝫ possit a deo moueri sine medio. ꝙ qꝺ (nisi ꝑt) nõ ꝑt mutari ordo positus a superiori causa ꝑ eam mferiorẽ. est aũt ordo a deo positus qꝺ ens nãle moueat ꝑ mediũ. gº. ¶ Hanc eãdem sũam Scot. tñ Gabr. mi. 2. d. 2. q. 3. mi. dub. 2. Probat. 1º. qꝺ mi quoꝝ motu est successº & ille nõ ꝑt ee sine successiõe ex ptibꝰ loci. ita qꝺ acquirat locꝰ ꝓꝑter fieri oꝝ & sic ꝑ medias. gº. ¶ 2º. Nõ est ꝓssibile aliquid transire a ꝓtcritu ad futurum n̄ transeat ꝑ ꝓsens nãle. Sequitur. gº. dẽ dicendũ est mi ꝓposito. ¶ Hinc ꝓz qꝺ qñ Gab. S. dixit qꝺ angelus mouet mi mist. intelligit subito vt nos declarauimꝰ. qꝺ ait ꝓpe qñ loca sunt ꝙ mediata. et si quis illoꝝ sit maxꝰ qñ sic. ꝑt angelus trãsire sine medio.

ab uno ad aliud. nō aūt pt simul ēe in .2. locis g° p motum in inst' in
telligē motum subitaneū. Postea aūt dicemus qd ēt illic dat medium in
t illa loca. ¶ Cum istis tm̄ Marsi. in .2. d. 2. q. 2. ar. 2. Et Maio.
in .2. d. 2. q. 9. & 10. ¶ Arguit aūt q istos .1°. illi concedunt qd deus
pt mouere angelum sine medio g° jam saltim illud nō inuoluit
repugnātiā. g° angelus pt se mouere sine m° vel dicāt illi vn̄
sibi constat. qd deus nō dedēt angelis talē nām. ¶ O inqt scot. qd ille
est ordo prefixus nāe angelicae. ¶ Quasi vero istud dictum hēat funda
mentum & nō potius gratis dictum sit. ¶ Confir. qr sm̄ illos ōe corpus
lr̄ nāz ut moueat p medium g° angelus poter plus qz corpa sal̄z
posse moueri sine m° nāh. ¶ 2° argr sic ex .s. t. in fine huius ar.
Corpa cōtinent a loco & ideo sunt alligata illi & ptibus eius,
Angelus aūt potius cōtinū locum g° pt subito relinqre illū & subi
to ad alium trāsire. ¶ 3° argr. ex rōe lr̄e S. Ho. Si angelus mouet
in inst' aut subito (qui modus in idē redit ut pz in ar. 3. sequnti.)
& transit p medium g° simul est in .2. locis. pz. Nunc angelus
est in celo & immte post hoc ēr in trra. peto g° qn̄ erit in locis int'
medijs. nō imm post hoc qr immte post hoc ēr in trra. vel simul ēr
in trra & in int'medijs. & sic simul & semel in duobus locis.
¶ Rnt moderni ad hoc argm̄ quod nō modicū illos urget. qd im
mediate post hoc ēr in locis int'medijs igne, aere, ꝛc. & ēt imm post
hoc ēr in trra. tn̄ nunq̄ simul in duabus locis. ¶ Pro cuius declara
ponunt quodā simile. Ponat (inquiunt) qd hora futura diuidat
p ptes pportionales. pportiōe dupla minoribus terminatis versus
nos. & petrus in ptibus pibus sit solum albus. & in impibus
niger. Tunc (aiunt) ista est vera. Petrus imm post hoc ēr albus.

quia post hoc & quocumque instanti post hoc erit albus. quia quocumque instanti post hoc dato an illud dabitur instans. aut pars aliqua par. in qua petrus est albus ex casu. Et etiam ista est vera petrus ipse immediate post hoc erit niger. & tamen numquam petrus simul erit albus & niger. Ecce dictum istorum:

Certe iste casus est impossibilis nam si hora dividatur in partes proportionales versus nos, quomodo possibile est quod dividatur in infinitum actu?

Tamen contentemos los Admisso casu dicimus quod iste casus non est similis casui nostro. Nam in casu quo ipsi loquuntur non est dabilis instans in quo petrus primo sit albus sed an quodlibet fuit albus. Tamen dato aliquo instanti aut tempore in quo angelus sit in terra, non est signabile aliquod tempus aut instans in quo fuerit in intermedio aere aut igne. Quod sit. probatur. Capio partem temporis quo sit in terra. Tunc certum est. quod non erit in medietate illius temporis in terra. postquam immediate post hoc erit in terra ergo etc. Confirmatur. nunc angelus est in celo & tu dicis quod immediate post hoc erit in terra. & in aere & non est signabile parte temporis aut instans quo sit in aere. ergo mirabile dicis.

Confirmatur secundo. Nunc angelus est in celo & in tota hora futura erit in terra immediate post hoc. ergo si in aliqua parte hore sit in aere ergo simul in terra & in aere. postquam immediate post hoc est in terra & in aere & in igne. ergo sine dubio dicendum est quod angelus movetur sine medio. Et Grego. arime. 2. d. 6. q. 3. dicit quod est omnino impossibile quod angelus moveatur sine medio. Dicit tamen quod sive moveatur subito. sive in instanti. (quorum utrumque libenter ipse fatetur) erit angelus simul in omnibus locis intermediis. & dicit quod non est inconveniens quod angelus sit simul in duobus locis transeuntibus. i. per solum instans. Et ita fatetur quod angelus in eodem instanti est adminus in infinitis locis partialibus, & tamen quod non potest.

illud nisi in uno mist. quod appellat transeunt. Et ḡ. ḡ. ꝑ. cōcedit q̄ angelus est in loco maxo qui sic. argr sic. Sequit̄ ex dictis q̄ dat̄ locus maior maxo qui sic. ḡ̄ns est impossē ḡ illud ex quo sequitur. Et ꝑ aut̄ sequlla. Sit modo angelus in loco maxo qui sic. & mutu ad minorē. Tunc sm̄ gregor. sequit̄ q̄ est simul in maxo & in minori. quod ꝑ cōcedit. Maximū aut̄ cum minori fac̄ maiorē maxo ḡ. Et concedit ꝑ totum ꝑ motum transeunte vt̄ est ꝑ mistā. Ergo aut̄ q̄ erit ꝑ motum ꝑmanēte, ja ang⁹ est in illis ambobꝰ locis & nō ḡ̄ a quo expellat ab illis. ḡ ꝑt velle manere in illis. ꝑ tpꝰ ꝑmanēs. Dicit tunc ei. Et certe malle ego fateri. q̄ ang⁹ mouet̄ sine medio mouo q̄ ꝑmanēte est in diuersis locis, q̄z q̄ est tā impotens ut ꝑmanere negat ibi. Et confr. q̄ eundē respm̄ ḡ̄ ang⁹ ad locū medium quē ḡ̄ ad locum extremi, ſz ꝑt manere in extremo ḡ̄ est in medio simul. Et de q̄ amplius ḡ. Gregor. q̄ angelus tunc nō mutat̄ ſz. q̄ sm̄ ꝓbm̄. 3. phi. motꝰ est mutatio ꝓ oris vbi. & sm̄ grc angelus nō relinquit locum ꝓ oē. ſ. medium ḡ nō mouet, ḡ ſolum ex dictis Gregorij vl q̄ extendat ang⁹ nō q̄ moueat. quod absurdū est. Et ḡ argr ḡ. oēs istos q̄ ang⁹ moueat sine m⁹. ſ. ḡ̄ dnt q̄ deus ꝑt mouere ang̃ sine m⁹. fiat ḡ. & simul moueat vnus ag̃elus a se & sm̄ suā nam. & simul tpe deus moueat alium ang̃m a celo in terram Tunc sic isti eque cito venirent ad tram. ḡ vterq; sine medio. Et sic in. 2. d. 2. q. ii. tm̄ q̄ angelus nō mouet sine m⁹. ꝓbat ipe q̄z sm̄ eū nō mouet in instanti ḡ̄ subito ſz in tpe aliquāto. Et ita argumenta ḡ. gab. & Greg. nō curr̄unt. ḡ. Scot. q̄ sm̄ eū semp dg⁹ mouet motu cōtinuo. immo vl dicere q̄ angelus nō mouet discōtinue si dicat q̄ semp mouet ꝑ medium. Et ḡ argr arist. ḡ. sco. Nulla est resistn angelo ḡ mouet subito. ḡ̄ gnia q̄z ex ꝑte ḡnte motus est velocis vl ḡnte minoz est resistn ex ꝑte passi. tanto alt⁹ fit in minori tpe

Ad hoc possꝫ dicendum qꝫ sufficit arg° hꝛe fruita ꝛñ tutꝫ ad hoc ꝛ moueat nõ subito ꝫ ꝑ motum gradui. & nõ infinito velocitate qꝫ nõ mi gꝫ maiori velocitate movetur qꝫ ꝛi ꝑ unu ꝑte. Qdo possꝫ ita teneri fm dictum postea qꝫ corpꝰ in uacuo nõ mouebit subito ꝫ motu continuo & ꝑte imperceptibili. tñ uero ꝑte. Qd Argr aut. g. S. Tho. sequit ex illo dicto angelum simul ee ꝛi duobꝰ locis & simul quiescere & opari. Dono qꝫ nunc ang° est ꝛi celo & nunc ꝑ hoc ee ꝛi tra, & nunc ꝑ hoc reuertat ꝛi celum. Talis nunc ꝑ hoc ee ꝛi tra & nunc ꝑ hoc ee ꝛi celo. qꝫ ꝑ mille tpꝰ ee ꝛi tra ꝫ nunc ꝑ hoc est reuersꝰ ꝛi celꝫ Qd aut nunc ꝑ hoc ee in celo ꝓꝫ qꝫ post hoc ee ꝛi celo & quocunqꝫ nisi dato post hoc an ipm erit ꝛi celo. gꝰ Item sequit qdlꝫ moueat & quiescat. quia ja mouet postqꝫ transit a celo ꝛi tra Tunc fr. Angelus nunc est ꝛi celo & nunc ꝑ hoc ee ꝛi tra: gꝰ Qd certe ad hoc. Ex qꝫ casus est impossꝫ & argm nullꝫ. qꝫ in tra nõ erit ꝑ ꝑm instans. certũ, mꝫ dat ibi certum tpꝰ. gꝰ nõ ꝑt ee ibi: Qd Argr. 2. & fꝫ a. S. Tho. sequit qꝫ corpꝰ moueat sine mꝰ gꝰ est fssa ꝓꝫ qꝫ ponꝰ qꝫ angelus portet secum lapidẽ a tra ꝛi celum. quod nõ dubium est quin possit quippe cuj oia nimium obediũt ꝛi nãlibus. Et certe possꝫ angelus ferre secum animã rõale sine ꝛi. Qd Ex qꝫ angꝰ nõ ꝑt ferre lapidem de tra ad celum sine medio. qꝫ lapis dependet a loco circumscriptiue ex nã sua & ordine nãli quẽ nõ ꝑt angelus ꝑuertere Qd O. g. qꝫ omnia obediunt angelo quoad motum. Qd Ex qꝫ verꝫ est hoc & solum qñ suat nã rez. Qd Ex. 3. gꝰ sequit corrolarie qꝫ corpus ꝫ sit simpliciꝫ nõ movebit subito ꝑ vacuũ. Pr arg°: a nobis saltꝫ g. Hab. qꝫ. scalꝫ sequeret tale corpus ee ꝛi duobꝰ locis simul. Donat n. vacuũ nisi celum & tram. Si moueat angelus subito a celo ad tram, nunc est ꝛi celo & nunc ꝑ hoc ee in tra, gꝰ nõ ꝑt dari qñ ee in medio nacuo, gꝰ subito moueret & sine mꝰ Qd Recolstat phus. 4. phi. t. 71. vbi

ait q corpus graue moueret infinite velocit si medium eet vacuum. Et pbat qz si medium est minus subtile aliquali subtilitate velocius mo vet graue in illo qz minus est de resist. g° si nulla eet resist moueret infinita velocitate. Hoc (inqz) no obstat. qz sm s. Tho. ibi. l. 13. repugnat arist. dictis illorum qui ponebant vacuum vt graue moueret & no qz liret virtute effectiua. Et Arguit aut sic. ratio quare corpus mouet est vacuum g° si p vacuum mouet, mouet infinite velocit, Graue g° mouet p vacuum et datu. finite velocit qz est finite virtutis angelus q moueret ipm graue. Et O qz nihil resist. Nihil valz. Na posito q sol no liret vllam resistentiam, no concederet q sol faceret lume infinitum. Et Ex hoc sequit q si moueret corpus p vacuum, moueret magis & magis velocit sm virtute motiuam. Et videte arg. s. Tho. in quorum solutionibus aliquae bone difficultates sunt clare tn in lra. ideo missa illa facimus.

Ar. 3. Vtrum angelus moueatur in instanti :

Et in isto ar. s. Tho primo recitat opz. quorum qui tenebant suo tpe q angelus pt moueri in inst ad sensum hunc q angelus sit in tro a quo p totu tpus & in instanti tpis terminatiuo sit in tro ad que. Ita dicebant illi Et Et addebat q hz nit quelz duo inst sit tpus medium qz indiuisibile additum indiuisibili no fac maius. vt hr. s. phi. tn aiebant q nit vnum instans & vnu tpus no opus est ee tempus medium. Quo supposito arguebant sic. Angelus in toto tpe. b. fuit in celo & in inst terminatiuo quod aiebant immediatum idest sine medio illi tpi, er in trra. g° in inst. pbant et exemplo suam sniam. Stat. n. q aula hec p tota hora sit tenebrosa & in inst gtiguo terminatiuo illius horae sine medio alio tpe fiat luminosa. Et Item arguunt sic. Qn forma subalis est intromittenda intromittit p instans qz an p totum tpus no est intromissa & in inst tratiuo. quod sm eos est immediatum tpi est intromissa in inam. g° eode m° ang mouet in instati ad sensu expositum.

Gt ista aut opinio istoꝝ est mme scoti ꝙ omnia . Gt Contra quã tñ . D . Tho. ponit g . ℞ . talé . Non est possibile aliquid quiescere ꝙ totum vnum tpꝰ & ꝙ ni nisi terminatiuo illius tpis moueat . Gt Probat . & ℞ ybat hui ꝙ si aliquod mob ꝙ aliquod tpꝰ adequatum q nisi cat semp est oiõ eodem loco . & est neccium hoc . Nunc fit . Quiescere est semp hic eundẽ respñm ad eundẽ locum g supꝑtum est recte . Gt hui ponit . 2º . q si corpus mouet ꝙ aliquod tpꝰ totum , ni quocumq nisi hꝫ suũ locum nã mouere est acquirere nouũ locũ & aliũ deperdere . Nunc g ybat dista g . ℞ . illos . Quiescere ꝙ totum tpꝰ est semp manere ni eodem loco g nõ est possibile q ni nisi tãtiuo illius tpis mouebit fit alibi . Gt Et ad ℣ . illos Ex . s . t . q dat primũ mistam quo aula aut aer illuminat fit . tñ illa illuminatio ante ꝙ aliquod tpꝰ medio ad ꝙ hoc q motus luminosi ꝙabat . aũ illuminat . ℞ . & ita dr q aũ hoc primum mistãs ni tro dustiõs nõ erat ꝙ festa quies . ß imme post hoc mã alterab aũ & . ſ . Gt ℣ . 2ª g . 5 . Tho est q neccium est dre q angelus semp mouet ni tpe & nullo ni nisi . ß ni aliquo tpe dato ꝙuo & imperceptibili . Et addit q semp dat ultimũ mistãs ni quo est angelus in tro a quo simouet . Illud aũt ultimũ mistãs est vltimũ nõ cẽ motus . i . nunc nõ est motus & imme post hoc cẽ motus . Successiua n . ni capiunt ꝙ ultimũ nõ cẽ . Gt ℥ª & ultª g . Tempus ni quo mouet angelus est alterius rõnis a mo tpe quod est mẽsura aeuũ uptibilium . Et ita . 4º . phi . c . 11 . dr q tempus est mẽsura motus . Motus (miã) . i . rei variabilis . v . l . Gt Nunc ꝺꝫ examinemꝰ . 1ª . q . ℞ . ſ . t . Vñ scotus . in . 2 . d . 2 . q . ii . tenẽ expresse oppositum . 1ª . g . & Et Greg . 2 . d . 6 . q . ℞ . & uterq sñm ybat hui am g dicũ Tho . Gt & aũ qñ ponamus arg scot . volo ybare q . sco . sibi ipi repugnet . Quod fit ondo . Nã ni sine illiq . q . ii . dr q angs est in tro ad quẽ ni nisi . ß tñ motus illius fit ni certo tpe . quo g tñ

g dnũ. tho. q; ẏ totum vnũ tpũ fit angelus quiescẽs in trõ a quo & in mist terminatus fit in trõ ad quẽ. ꝯ hic nãq; motus ag erit in mist. cuius oppm omnino xpi intendit ẏbare in ꝓncipio dicte. q. Sꝯ Argt aũt scot. g. s. t. ꝑ hoc. si angelus nũ cũt in toto tpe in trõ a quo. & in mist tratuo in trõ ad quẽ, sequeret q; falsa gsequat ad hoc est in eccha forma ꝓmis. ẏbat qz an mistans tratuũ cõsecrantis ẏ. Gorge semp fuit forma panis g. vel aliqñ ꝑ in mist tratuo vel oõ mam. Sꝯ. 2o argt. Stat q; ẏ totam vnã horã fit medium tenebrosum & q; in mist tratuo illius horæ fit illuminatũ g. illumina. falsa est mi mist. g. eodem modo dicendum est de ag. Sꝯ & certe ad hoc argm jã vndimus ẏ. s. tho. q; illa illuminat. ꝓcessit dissõ luminosi ẏ tpanea ita ẏ. s. thomas hic. in corpe & in solut. ad. 2m. Sꝯ & replicat. sed ponamus (mgt) q; luminosum nõ fuer antea ꝑ incipiat ẏ ꝑ mũ sui ce in illo mist tratuo tpis. tunc ẏ cedit argm. g. Sꝯ 2o ꝓncipaliter arguit. Postq; angelus quieuit ẏ totã horã ꝑt postea incpe move ri. Tunc fit. vel incipiet moueri in mistanti quiesto hore & immto & fit hõ mitentis. vel incipiet moueri in tpe immto & argt q; hoc nõ fit dicendũ. qz si ẏ totam horã quieuit & nunc mouet ẏ totã horã aliã. g. in mistanti tratuo hore secunde incipit moueri. ꝑ illud dum est tratuũ hore ꝓme. g. Sꝯ Argt. Greg. ad idẽ. in. 2. d. 6. q. 3. 1o. hic. si angelus nõ mouebit ullomodo sequit q; nullo ꝓsit moueri Capio. n. totum tpũ in quo cũ angelus in trõ a quo, & et totum quo est in trõ ad quẽ, & ꝯro de illis. vel illa. 2. tpa fiunt mediata vel immta & ꝑmediata. g. in istãs initiatum. 2. tpis est tratuũ ꝓmy & fit nõ movet angelus. si aũt dicas q; illa tpa fiunt mediata capio tpũ quod mediat in illa. & ꝯro in illo tpe vbi fit ag in trõ a quo vel ad quẽ. si in trõ a quo g. in toto illo tpe usq; ad istans

mitiatiuũ ꝛc. tp̃s fuit in tẽ a quo & hic vel nõ mouebi vel mouebi in
mist' tratuu tp̃s precedens. Qt 2° arguit sic. Sequeret q̃ daret vltimũ
mistãs vie ymaginis. g. ymm. 8. phi. t. 80. Probi nã. s. tio. dicit q̃ si ã
gelus movet in toto hoc tp̃e & ict vltm̃ mistrans illig tp̃s adhuc movet
in eodem tp̃e. Tunc sic. forma ligni in vino ducenda ab igne fuit in
ligno & hoc ã go & mistãs tratiuũ illius hore tñ postea est forma ab igne
in vino missa & nõ in illo mist' tratuo. go illic est forma ligni, & illud est ul
timũ mistãs vie ymaginis tp̃e. gr. Qt Meminisse hic oz̃ illud quod jã diximus
s. q̃ tp̃us angelorꝝ dirat spẽ a tp̃e nostro. vt et hic dr̃ in. 3. g̃. & ad. 1m̃ argũ.
Et idem dictum est supra. q. 10. late. Qt Quod posset sic ybari nã oratio ãg
nõ dependet a motu celi aut ꝑtis mobilis quod est mensura tp̃is mist'.
dependet aut omnia inferiora. & sunt subiecta latio mobilꝝ superiorꝝ ut hr̃
1°. metheororꝝ in ꝓnc°. Qt Confir. q̃ ãgelus a tp̃e post est incorruptibilis.
Qt Confir. 2°. g̃ nõrales istos putates q̃ omnia mensurãt vel tp̃e et no
vel tp̃e corruptibili. & hic semp tp̃e. Argit sic. Si nõ esset mundꝰ aut motus
celorꝝ. certe tñ cognosceret angꝰ suã durat. i. s. an esset ꝑ creatus ã post
erius. Tunc tñ vnus homo nõ cognosceret suã durat. i. g̃ o tp̃o ãgelorꝝ
dirat spẽ a tp̃e nõ. Qt Vñ nondum ẽ tm̃ differat mist tp̃s nrũ & ãgelorꝝ
mensurã. Nã mist tp̃e sen mensura ãgelorꝝ dant mistãtia aut rectus mdiuꝫ
sibilia mmta& ut dicemus. j. de motibꝰ quibꝰ angeli peccauerit forte
illa mistãtia vel mdiuꝫbia sunt mi durat illa longiora ꝑ nra mist'.
& forsã vnũ illorꝝ ẽtm̃ aliqua mist de mris. hoc aũt nõ g̃ting in nro
tp̃e vt bñ ybat. 5. phi. Qt Probat aut hoc. Stat. n. q̃ ang o velit facere
duas oationes quarꝝ tñ vtraq̃ durit ꝑ mdiuꝫsibile vnũ & velit ã
gelus q̃ille oationes sint gmiste & mmte. go. Qt & forte negabit
aliquis q̃ illud sit ꝓsse. Qt Probo go illud nã hoc est ꝓfectio ãgelica ut
nõ dependeat in sua oatione a tp̃e aut aliqua g̃tima mensura. Qt Cõfir
Nam deus ꝓsset facere duas oationes ãgelicas ꝓximediatas & q̃ vna ãgelus

durare p̄ indiuisibile. hoc.n. nō repugnat. Tunc hic ille opatōes cō
mēsurāt. & nō mō tp̄e sz mēsura ang⁹ ꝑ. g⁹. Et Greg. q̄ntum ad hoc
arḡ fatet. q. p̄t angelus facere opat. ī. mistantanea ī mi mist p̄nti. &
item. imm⁹ post hoc aliā p̄t facere & imm⁹ an hoc p̄t ferisse aliā. ita
ait ī loco citato. Tñ addit. q. ille .3. opatōes nō mēsurāt .3⁰. mō
issēt tubo aut trebo mistantibo q̄ sint adēqta aut signabilia &
certa. sz q. ille opatōes erunt imm⁹ an adequate. ad hmōi sēsum q.
quoḡ q̄ mist dat an illud fuit illa opat⁹. Et ꝯ. g. q. sm illū bñ
dat instans p̄ns ī quo opat ang⁹ opatōe indiuisibili. Tunc hic Deg
possz facere illas .3. opatōes ī certo & signabili ītāquāgs sū p̄t
facere vnā ī mi mist p̄nti. & certo. g⁹. Et item q̄ ang⁹ opat certe cognos
cit q̄ & ī quo mist opat. Et O cognoscit q. imm⁹ post hoc q. erit at
tentissimē. an opatōe sua aliquid p̄cedat. ſ. Et certe nō vī q̄ nō
cognosceret angelus suam mitellectiōz futurā imm⁹ post hoc ī quo mist
faciat illā. Et. ē. g. Grego. arḡ. Nā ang⁹ p̄t facere multas opat⁹
thl scot. nō ponit modum quo opet angelus p̄tes opatōes q̄s sint ille
3. quas ponit Grego. & cum hoc ille opatōes nō p̄nt cō mēsurari tp̄e
& mēsura ītā. g⁹. Et q. res cī illa mēsura angelorū? Et certe (ut do
cet Dion. de diuī. no.) ī diuinis nō possūt ēē aliquid scītē ī q̄ negat.
& ita potius possemus dīc quid nō cī illa mēsura q̄z quid erit. sic de
duo potius scimus quid nō est q̄z quid est. Et 2⁰ dicimus q. tp̄s ang⁹.
vocat dēsitum. Nā in mēsura angelorū nihil mediat int duo
tp̄a illorū. sz in tp̄e nō semp mediat aliquid. ſ. instās. Vñ tp̄s ītū
vocat ītimū. Et max⁹ q. in tp̄e angelorū dant duo ist⁹ indiuisibilia
imm⁹ta. Et est simile de nō ēē. ī. nō ēē ītū. ī. p̄ dicamus q̄ tp̄s vocat ōe fuisse
sīm quātum. & ait q. duplex est successiuum. vnū quod adtuat.
p̄ mutata cī, & aliud quod adponit ex sillabis & p̄ illas ad
tuat successiuē recēp ut oratio. sic tp̄us angelorū cī dēsitum

¶ Ad hec omnia argumenta Ex. Capreo. in. 2. d. 6. q. 1. & q. 4. & ait q̃ vult dic. S. tho. in. 4ª. sua. q̃ angelus mutat sua opat. & tps ꝑ q̃ q̃ opat aut movet nõ correspõdz illi motui aut tpi angelorꝝ aliud tpõ mensurat. Nam q̃ est in trõ a quo ꝙ cũ est in trõ ad quẽ. s. ꝑ mistam quod ait nõ correndere mõ mistanti. ¶ & tm argumenta Grego. & scoti. ybat q̃ arrideat tpus nostrum & mistas tpi & mist angelorꝝ. ¶ Vñ nos dicimꝰ q̃ compatꝰ vt dt porphirij semp fit in spe athoma. vñ cum motus angelorꝝ & mensura erant spe, nõ ꝓpat. ¶ Vñ dz q. s. t. in ꝓma q. semp loqbat de tpe angelorꝝ & volm it dicere q̃ nõ est possibile q̃ angelus in uno toto tpe sue ẽt in trõ a quo & q̃ in mistanti sue tratus illius tpis totius & ꝙprij ipis angeli ẽt in trõ ad quẽ. quod hic ybat. Nam tpõ ꝑ quod agelus est in trõ a quo est adequatum & finitum quod cognoscit ab illo capio gº mistam ultimã illius tpis. Tunc ẽt. si in illo mist est angelus in trõ ad quẽ gº tpõ ꝑ quod fuit in trõ a quo nõ fuit adequatus. Et cujus id ybat et in bona plica de tpe mo & a fortiori de tpe agis. Certum. n. est ex. 3. phi. q̃ omnis mutatus. incipit ꝑ ultimum sui quod dat. ꝓmum mistas ce motus. Nã dc quod movet an hoc movebat. gº dc quod incipit moveri nunc nõ movet & immta post hoc movebit. Tunc sic post totã horã dz moneri petrus & motus illius nõ ẽt. 2ª mutatus. ꝙ ẽt ultimã gº mistas tratium precedentis hore est ultimum nõ illius gis. ¶ Cõfr. ꝓ dicit q̃ in mist trat hore precedentis est mobile in trõ ad quẽ gº motus incipit ꝑ ꝓmum sui ce. & sic dat ꝓmum mutatum ce g. to tam ꝓtiam. ¶ & ꝙ solutio ad omnia arga. ꝓ. q̃ posita sunt in gnõ nre hujꝰ &. s. tho. dico q̃ forme fluxibiles vel successibiles. q̃ sunt ch̃ia ꝑ ma nentia incipiunt ce ꝑ. 1um. sui ce. & sic. medium tenebrosum incipit illumi nari ꝑ ꝓmum sui ce q̃ lumen est res permanens. Et forma ignis incipit ce

q̄ primū sm̄ cē in ligno ꝑ tm̄ forma ligni nō hꝫ ultimū cē ꝑ ultimū non cē forme ligni est primū cē forme ignis. ita q̄ vnum & idē mīstās est ultimū nō & primū sic. Et de his omnibꝫ latius in ꝓtinra. q̄ p̄ vltimꝫ mār minuū de his dicendo tm̄ aliqua nō possemus existare sine dubo

Quēs°. 54A. De cognitione angeli.

Quer. 1. Utrum intelligere āgeli sit eius substātia

Et m̄ istius. 54. q. 3°. ar. 5. tio. Et q̄ vnica vtem q. talē. Nulla opa angeli aut alterius cuiuspiā creature est sua substātia. Dr p. nā substa creature hꝫ se ad opatōem tātā q̄ tota ad altū gō solum distinguūt sic potentia & altus m̄ creaturis. solus. n. deus est altus q̄ntus & simplicissimus. Et hac de ca sup̄ dixim̄ q̄ cētia & cē creaturaq̄ distinguūt. nō tm̄ cē dij ullomodo differt ab eius dē cēn. Et 2° p̄. g°. a pōi. Si intelligere angi cēt sua substa. certe intellectio angeli cēt q̄ se subsistens postq̄ angelus q̄ se subsistit ut late & egregie vobis dictum est supra cum de modo ꝓcessionis filij a p̄re ageret quo. s. p̄r gnaret filiū hoc gō q̄ intellectio est substa intelligentis, solumo dat deo nō angelo p̄r q̄ deo m̄ diuinis est vnica intellectio m̄ p̄re filio. & ss. q̄ intelligere dij est ꝑa dij cēn. & cē actus p̄ris quo se intelligit resultat. 2a ꝑsōa s. filij. qui est idē cum p̄re dato nō cadē ꝑsona cum illo. Et 3° p̄ secūdō. Alias sequēret q̄ in ꝑo intelligere āgelorꝫ. nō cent gradus in unus altō melius intelligeret postq̄ cēn angti vel substa. nō recipit magis & minus. vt p̄z in pma ꝓpetate predicamenti sūbe. Et c̄ maxe q̄ idē angus ꝑt nunc cognoscere quod antea ignorabat. videti bram. 5m Fonte Et de hoc agunt doctores. d. 4. & Gabr. ibidē. q. 1. ꝓt hanc dē difficultatē a āgelis intelligat q̄ sua cētia. Et in m̄ suo distinguit nā (might) vel q̄rimus de cētia obi quod cognoscit angelus vel de cētia.

ꝑius ang. Et addit q̃ hy. ꝓ. ꝑt dicere cum̃ formale ſm̃ cum dicimus
pariete album ꝓ albedinem. vel hy. ꝓ. ꝑt dicere cam̃ effectiuã ita q̃
ciã angeli efficiat cognit. ⁊ vel ct hy ꝓ nominat eam̃ motiuã tm̃.
Et his premiſſis. ꝙ ad q̃. ni. ar. 2. & tãdem cõcludit q̃ angelus
intelligit ꝓ ciã ãbi ab ipo cognita tm̃ ꝓ eam̃ motiuã q̃. ſ. õm mou.
Et 2o dt q̃ ſi hy ꝓ. dicat eam̃ effectiuã, angelus intellig ꝓ ſuã ciam
& ꝓ ãbi ciam ſm̃ dn̄ cõcl q̃ ab ãbo & poſa paritur notitia. Et 3o dt
q̃ ſi hy. ꝓ. dicat eam̃ formalẽ, ãgelus nõ intellig ꝓ ſuã ciã m̃ ꝓ cia
tiam ãbi. q̃. ſ. ciã illa nõ eſt notitia. & dt q̃ angelus intelligit
ꝓ quãdã qualitatẽ q̃ eſt m̃ ipo ang̃o. & hõc. 3m̃ ſenſum q̃bat cõio ſm̃. ſ. t.
& iſtum ſenſũ cõio intellexit bnr. ſ. thomas. Et probat aũt ſic. gabri
optime q̃ ciã angeli diſtinguat ab eius notitia. ita q̃ ciã nõ
dt eã formalis cognoſcendi. q̃bat ſic. Nã cia angli nõ de nouo acq̃rit
ꝑ cognitõem de nouo acquirit ab ang̃o. ꝙ. Eſt optimũ argm̃. ꝓ. minor q̃
ſm̃ diuiſi. angeli inferiores illuminãt a ſuperioribꝰ & ꝓmgãt ad ali
quos ignoratiꝰ. vt eſt videre latiſſime in ipo Dio. de diuij. no. c.
Et Hanc candẽ. q̃. S. Tho. & ad eãdẽ ſenſum venit. Marſi. in. 2. q.
7. ar. i. ni. 2. ꝓte ꝓmi ar. & dt q̃ eſt cõmentatoris. iz. metaꝓ. & alio
ꝙ multoꝝ ꝓtoꝝ. Et probat aũt ſic. quia ſi intelligere ãgeli ct ſua
cia. ſequeret q̃ ang̃o ect ita ſimpliciter & ꝑfectus ſicut deus. cum in
hoc conueniret cũ deo. ita arg̃t. Marſ. Et hꝰ rõnẽ iſta nõ vr bona &
deſiſtim̃ q̃bat. q̃ diceret aliquis q̃ dato intelligere ang̃i ſit ſua cia
tm̃ cia ang̃i eſt finita. deꝰ aũt ꝓprius infinita & ita nõ arg̃r q̃ ang̃o
ect ita ꝑfectus ſicut deus. Et 10. 2o. arg̃t ille approbatiue. ſi intelligẽ
angli ect ſua cia ſequeret q̃ omnes angelus nõ poſſẽt loqui cũ alio.
ꝓ. q̃ loqui angelo eſt manifeſtare aliquid ignoti. vt dt. ſ. t. in fine
huius. 1c. ꝑte. & tm̃ cia ag̃ eodem̃o manifeſtat. ſemꝑ q̃ intelligere ang̃i.

nō ē cius ēntia. ℣ 3º argmt. sequeret q angelus supior nō posſ cog
noscī ab inferiori. Pz q ēntia angi inferioris nō repntat supiorē. nō.
n. ētm omnia eminent vt ēntia diuina. gº ℣ 4º. & vltº argt. quia cer
tum ē q visio dei cōicat angelo fm hominis & gra dei. gº ipsius aut
intellectus quā tz angelus in deo nō ē ēntia angi. postq adeo sibi
cōicat. ℣ 5º fortissime. argt. q si cognm angi esset eius ēntia. segret q se
q alter cognosceret postq semp tz cand ēntiam. & ita quilz deum
videret deū. & quilz angelus cognosceret oia possīa. q oia sūt falsissima.
℣ Dcs iste rōnes bone sunt. & rocēs. s. Tho sunt multo meliores q ee
dunt a posi. ℣ Prmia eius rō ē q ēntia & operatio angti sunt fm
potentia & alterius gº distinguntr. ℣ Pro intellectu recte hmis rō mis non
dum &. Caiet. hic. q potia ē duplex. quedā passiua seu receptiua
formē. sicut mā ē potentia passiua qi pt recipe formā & oīs ēns
creabile ē potentia qi pt recipe alterum ēndi in rem nā ab extrinseco. s. deo.
℣ Alia ē ēntia altiua q. s. pt agere & hec vocat a ptis virtus. &
ita vocat intellectus virtus seu potia altiua. & ita in igne pmit potia
altiua. ℣ & hinc appet q in nobis distinguntr potentia & alto, cūm
& operatio. nō aut sic ē in deo. ℣ & dicitis q rō huius pt principiū q
hoc dī quidē a. S. Tho. ſz nō pz q omnis potēs creata differt a suo alter.
℣ Propt hoc. 3ia colligitur & Caiet. certe multū nōnda. ℣ Prq ēntia &
alterius & sua rōne intrinseca nō distinguntr semp. Nā. n. repugnat q
sint idē vt pz in deo. ℣ 2m. dictū. Nec ei sunt idē & sua rōe intrin
seca. vt pz cum in nobis & angelis distinguntr. & in omni creatura q
nō god distinguntr aut identificantr. & sua intrinseca rōe. sic animal & q
sua rōe in ē idem nō distinguntr. a rōnali aut irrōnali. vñ & anima
litas dī quid indifferens. ℣ 3m dictum. Essētia & alterius semp distinguūt
nisi ponant in aliquo subo cui repugnet ee plura. v. g. in oi creat.

virtus.

virtus & opat° dystinguit sic ēn & actus ēndi qz creatura nō repugnat pta litas. i. qz nō repugnat ee pta. in creatura. quippeqre cōponat saltim ex hīsice. i. ẏ gne & dīa. Cum autē deo repugnet ptalitas sit ut ēntia & actus nō possint in eo dystingui. sicut nō ẏt deus nō ee simplicyssimꝰ. ¶ Ex his ẏz qz rō diuj. 2to. nō yet principiū. Est. n. hec. Essentia & actus intelligi di sunt in ang° sic potª & actus. & hec semp dystinguit nisi r. repugnet pta litas suo subo. g° cum ang° nō repugnet ptalitas (Est nāqz cōpositus ẏ gne & dīa ex ēn & ee ẏntia) fit qz potentia & actus, ēntia & intelligere dystinguat in angelo. ¶ Ex illa rōe optime infert. s. 2to. qz si ēntia & operatio angeli nō dystinguerent, intelligere angeli eet ẏ se subsistens g° quod est fortius eet omnium omnium. ¶ & ẏ. omnes homines subsistit. & tm nō seqr qz sint vnū. g° illa rō est nulla qz si intelligere subsisteret eet vnū. ¶ Pro solutione nota ex Caiet. qz sic duobꝰ modis vnū ē in alio ita tot modis aliquid subsistit. qz subsistere & ee in alio sunt oppta. & quot modis dr vnū oppositorꝫ dr & alterꝫ g°. ¶ Primo aliquid est in alio tāqz in ipa & in subo. & sic ee subsistens est ee in aliquo subo si ex omne scibile, id at quod est ysto modo subsistens fat sua spēm ẏ se. ẏ qz distinctio immerita venit a ma. g° illud quod est ysto° subsistens est vnicū vt dr. 2to. vnicum aut (iqꝫ) in spē tantum. Et ita intelligi hic. s. 2to. de subsistente primo modo qz si intelligere ang eet subsistens, certe oēs ang forent vnica intellectionē quod est falsum. ¶ ita qz nō possint ee multe noticie eiusdē spēi cum in vnus angelus. possit plures intellectiones hre. ¶ 2°. aliquid est in alio tā qz participatū & gtractum ad illud sic genus est in spē tāqz participatū ab illa & gtractum ẏ dīam ad ysta potius qz ad alia spēm. Animal. n. cū indeus sit ad equū & hoem. habit ẏ dīam rōnale ad hominē. & sic genus participat ab spē ẏ dīam vt eligatere diserit Porphirius. & sic sumendum cō qndi dicet. 2°. m°. aliquid subsistens quod. s. nō habit nēz participat ab alio,

C.

& sic dijtas nō est ꝯtrahibilis ab alio & ita dijtas est ꝑ se subsistens & oē quod est in deo est subsistens. & nullomodo ꝯtrahibile & ꝑticipabile. Et hinc pz q deus nō est in gnē. Quod optime deducit. S. Hom. & ita illa gnā quā fac. s. t. si intelligere eēt subsistens eēt et vnicum, est egregia. qr oē quod nō est ꝯtractum est vnicum tm. Sic diuina essen. est vnica qr nō ꝯtrahit ad pr̄em, filium, aut spm̄. S. Et hinc eēt est q animalitas que est in me & animalitas q̄ est in equo distinguntur. Et ex illa rōe sequeret et optime sic. si intelligere ang̃ eēt subsistens, certe & hominū oīum & angelorū, vnicum eēt intelligere, postq̄ tali eēt subsistens q a nullo eēt ꝯtrahibile sicut dijtas. Et intelligere g° angeli est ꝯtractum ideo nō est ꝑ se subsistens. Hec de isto ar. 1°.

Ar.° 2.° Vtrum intelligere āgeli sit eius esse.

Et in isto. 2. ar. s. Ho. Rx. vnica ꝯtrahi. g° q nō solum in ang° sz in nulla prorsus creatura est opatio eius eē illius. Et pro cuius ꝓbat° supp.ª q. 2. est opat°. s. transiens vt comburere, secare, occidere & cetera id gnis. Alia est immanens q. s. manz in ipo. agente vt cognoscere. velle, nolle. Tunc sic. si opatio est transiens transit eum tn̄ eē ꝑmaneat in agēte g°. Et sic de opatiōe immanēte est difficilius ꝓbare. Probr̄ tn̄. quia v. g. intelligere vel velle vt sic est infinitum qr obm̄ intellus & voluntas est aut verū aut bonū q̄ conuertuntur cum ēte quod illimitatū est. & transcendēs. Esse aūt cuiuslz creature est illimitatū postq̄ eēntia creaturae est limitata. Vn̄ explicans. S. Ho. quō intelligere sit infinitum dt q intellus est quodam° omnia. Et hinc pz q intelligere dij est eēntia dij. qr eēn & eē & intelligere in deo sunt illōs limite carētia. vt ꝓbat egregie & elegant dionys. de diuj. no. c. 4. vbi multa

dꝫ satis ad ꝓpositum cõdncenta. ℣ Brevit᷑ in hac q.ne dost. oēs quemint illi max᷒ qui tenēt q̄ dinꝰ Tho. q. cē nõ distingꝫ ab ēntia. Quia intellectꝰ nõ est ēntia aut cē substantiale quod in idem redit. ℣ Vt aut intelligat quomodo intellectꝰ q̄tum ad intelligere est quidem infinitus. est max᷒ adnotandum illud quod dꝫ 3. de anima & est valde cõe dictum ab omnib9 doctoribꝫ satis frequentat᷑ q intellectꝰ est quodammõ omnia. ℣ Dꝫ q9 Aryst. 3. de aĩa. q intellectꝰ est quod dãmodo aĩa intentionalit᷑ i. pt recipe spēs omnium rerꝝ. et syncathegorematice infinitaꝝ. ℣ Videt. p̄ arg3 hui᷑. Quia intelligere est vivere, vt hꝫ. 2. de aĩa. vivere est esse, vivãtibꝫ q9 intelligere est esse. ℣ Bñ sit dixerat. ar precedenti. q illud intellectꝰ. de vivere operatiõe vitali. alia omnia clara sunt in hra. 5. Tho.

℣ AR. 3. Vtrum potentia ãgeli sit eius essentia

℣ in isto ar. 5. Tho. Bñ p. vnicã negat᷑ i. q. 2. quã sequit auctor Dyo. in li. de angelica hierarchia. c. 2. vbi ait q ēntia. virtus. & operatiõ cõdistinguunt in ang9 virtus aut potia est operandi. q9 ℣ Beatus sic. Omnis potia hꝫ ordinē ad actum, q9 qñ actus sunt diuersi potie a quibꝫ sequit᷑ sunt diuersi. & ēntia & intellectꝰ sunt ordinē ad diuersos actus. s. ad intelligere & ad cē ēntiae. q9 nisi sic sunt realit᷑ distincte potie. hec eadem est rõ quare in deo intellectꝰ & ēntia sunt idē realit᷑ quamuis sit idē. ℣ Materiam omnis ar. vtrꝫ omnes potie distinguat᷑ ab ēntia nõ hic tractat᷑ vid᷑ dost. in 2. d. 16. & ibi aggr quomodo mea aĩa est imago dei quod q uenit sibi rõne potentiarꝫ. ℣ Inferius et. q. 77. aggr a. 5. Tho. latius de hac ma. Hic aut tractabimus nos vtrꝫ potentie distinguat᷑ ab aĩa nõ vtrꝫ distinguat᷑ inter se. qꝫ hoc petit in illa. q. 77. i. ℣ Et quidē p̄ oium omnes dnt q intellectꝰ nõ distingꝫ ab ēntia hic. ℣ Ita dr Scot. in 2. d. 16. q. vnica. solū ponit inter illa distinct. formalem. ℣ Gabr. et in ochã idē tenet cum Scot. d. illa. 16. q. vnica. immo plus addit q ēntia formalit᷑

nō dystinguit. Sz Ex Greg. d. 11a. 16. q. 3. idē tm. Et marsil. in. 1o. q. 7. ar. 3. idē ait. & addit q hec opō est cōis apud phos. & theologos. hoc idē tenet in. 2. de aīa eōs nōiales & multi pthi & recentiores. Sz Dicimus tm q pōt dystinguit ab aīa. Sz Ex Bona. in. 2. d. 16. q. 1. & Egidius cum multis antiquioribus. tenet cum Beato Thoma. Sz idem tm Durando. in. 1o. d. 3. q. 2. vbi ait de ingnio & gnō de potentijs inc hoc quod hic dr. s. t. cum ats sit qn qs cum aduersario & ybat multis rōnibus Sz & nihilominus dato hoc dicat de aīa & eius potentijs. cuius grim omnino de de angelo. in. 2. d. 3. q. 5. q nullo modo dystinguit potentie angeli ab eius tīa. Et dat ibi rōnem quare nō idem sit de vtrisq; cōsendum. Quia. multe potentie vt vegetatiua. sensitiua & intellectiua sūt in aīa nō subordinate. i. quarū alia nō p̄supponit alterius altam & rō (inquit) alle pōt dystinguit ab inuicem. sz ang⁹ aūt solum sunt intellectus & voluntas. & iste sunt subordinate sīn quod intl. est obiectū volitum quin p̄cognitum & quo mō sit q ille pōt nō dystinguit mīs se: Sz 2o arg. hic. Ex ratio quare potentie dystinguūt ab aīa vī eo, q potentie & aīa sunt diuisa offa seruari & dare cī. Cum aūt angelus nō mīstet aut det cī sit. (inquit) q ass̄ angeli sit intellectus & voluntas. & idē est sīn illum pōt & ang⁹. Sz Certe tm rō nulla est q intellectus & voluntas in nobis cōiunct subordinate. Sz sum sīn illum appetitus & sensus nō dystinguūt q sunt subordinate. q appetitus sensitiuus presupponit apprehensionē p sensum. Sz rō aūt. 2a. est p̄cisus nulla max⁹ q sūt. 5. tho. cōn angli est ad cī. potentia aūt ad operandum q cōiunct sunt diuisa offa pōt angelice & cōiunct. Sz Rō aūt p̄ s. tho. 1o. hic. Aliis est alius pōt aie & aliius alius cōn eius. q cōn. & intellectus & voluntas realiter dystinguūt. Ad gnā p̄. 2. de aīa. q potentie dystinguūt p actus. vñ apte sequit q intellectus & voluntas

sunt dystincte pot. Et vñ iterꝫ seqū q̄ distinguunt in hoīe ab aīa. & in ag̃lo ab eius ēntia. nā si ēntia idem cum aīa, ēntia et idē mīt se ꝓpꝫ. illud quecunqꝫ sunt eadē vni. tertio sunt eadem mīt se. Et ita tenet. s. tho. j. q. 77. ar. 1. formar talem rōnē. Potentia & actus sunt sub eodē ḡne & actus intellectus est qualitas g̃o vel distinguunt realiter ab actu vel intellectus est omnino q̄litas & sic differret ab anima quod est inconueniens. ꝓz aūt maiꝰ q̄ quodlz ḡnus diuidit ꝙ potentia & actum. Sicut nāt ꝑma est pot. ēntia aut substātia g̃o. pot. & actus sunt in eodē ḡne q̄ diuidit debita cōmēsuratione ad diuisa. Et ita tenet cō. t. ꝓlii. et sine dubio rō cōis q̄ sunt ad finem. & pot. & actus sunt ad diuisos fines & actus q̄ aīa dat ei & pot. fer ad operandū. g̃o. Et t̃ appareret. si intellectus & voluntas essent idem cum aīa. seqū q̄ omnes potentie sunt eadē int se & sic. intellectus est voluntas. & duo. ab̄ sensus. & appꝝbat. ꝑ. Et Nominales vt Gab. ꝑ. accedut hec omnia. dicēdo est q̄ nō cōcederet illud. Scot. qui ponit distinctiones formales. int potentias. Concederet tn̄ q̄ in sensu diuisio res q̄ est intellectus et res q̄ est voluntas ceteras q̄ cōsimiles ꝙ voces. q̄ tn̄ nō sunt ullo modo geēde. Et t̃. tn̄ argr̄. ḡ. istos. Deinde ꝙ quo accipiunt illa nōia. pot. intellectiua. pot. sensitiua. ꝑ. & ꝙ qualitate. hīc nō intendit. Et sup ponit ꝙ aīa vt aīt nōia aliū cartua. ḡ. g̃o omnes operatiōes oīum pot. aīe sunt in anima subiective. ꝓz q̄ operationes sunt in pot. a q̄ eliciūt. ḡnus aūt ꝙ pcise est ḡ. Phūm in li. de somno & vigil. c. 1. statim in ꝓn̄io. vbi ait q̄ somnus est ꝙnatio sensatiui & ita est somnus vbi est sensatio cū opposita nata fieri ce ce idem. Et paulo post ait. sentire nō est actus animę aut organi ꝓz aggregati ex anima & organo. ꝓz g̃o q̄ sentire nō est in aīa sm̄ g̃o pot. sensitiua. visiua, auditiua. ꝑ. nō est in aīa. g̃o potentie distinguūt ab aīa.

Et P. ad idem. Si potent omnes essent ipsa anima sequitur quod anima separata potest exercere omnes ~~potentias~~ sensitivas operationes. quod est falsum. ergo &c.

Et Rx. Gabr. & alij quod defic organum anime separate ideo non sentit. s. Contra saltim sequitur quod sensatio quam habuit anima coniuncta potest conservari ab anima. & sic anima separata haberet illam sensationem. vel dicitur quare non conservabitur postquam est causata cum organo & est ipsa anima. Et Rx. alij quod ex natura rei est. quod non possit conservari nisi per divinam potentiam. Et Contra. Est repugnantia quod deus conservet sensationem sine organo. cum visio. v. g. sit operatio extensa. ergo deus etiam non potest facere illam sensationem in anima separata indivisibili. Et Confir. quia visio auditio. s. sunt operationes extense ergo repugnat quod subiectentur in indivisibili. & sic nec deus ipse potest facere quod subiectentur in anima sive coniuncta sive separata

Et Rx. Gab. quod non implicat quod anima rationalis est in corpore. Et si tamen non est simile quod anima informat corpus. Et item ultimo sequitur quod sensationem meam potest deus ponere in angelo. Et Dicendum ergo cum. s. Tho. quod omnes actus sunt in potentia que est quedam qualitas distincta ab anima. Et probatur quia alias sequitur quod eiusdem obiecti essent due noticie synonyme puta visio. & auditio. habente ab eodem obiecto. que quidem non facerent unum & essent in eodem. s. in anima. g. totam plurium. Duo. n. accidentia solo numero differentia non admittuntur a plurimis in eodem subiecto. Modo autem clarum est quod de sensibili communi inter de quantitate. s. possunt haberi due notitie synonyme. Si ille sunt in anima subiective sunt istos. ergo &c.

Et Rx. Gabr. quod ille due noticie dicuntur specie eo solo quia fiunt per diversa organa

Et si. g. sunt in eadem anima & de eodem obiecto. Et maxime quod ex illa solutione sequitur quod dantur duo assensus de eadem propositione. per hoc quod fierent diversa argumenta & essent diversa motiva ad assensum inducentia. quod non est dicendum. Et si arguitur principaliter ergo istos. sequeretur quod in eodem subiecto essent iudicia contrariorum. Patet nam intellectus iudicat

baculũ ꝯtentem ꝙ medietate ri a qua & ꝙ medietate ri aere cõ sanũ sensus aũt ĵudicat oppositũ. & sm illos subiectat̃ ambo ista iudicia in aĩa. g°. ¶ Item. voluntas qñ qz immo cõit oppet̃ sm̃ rõnẽ & appetibile sitimus ab illo refugꝫ. vt pz mi jeronio & alijs multis g°. ¶ Sthi fatet̃ totũ hz reputãt miguemienr. qz. s. illa judicia causat̃ ri anima ꝙ diuisa oz gena. ¶ & hoc apte nisi vadz. nã nullo° calorẽ & frigiditate admittũt optimi ysm. simul ri codẽ subo in gradibꝫ remissis sine sint ab codẽ sine aduñsis agentibꝫ causati. Ꝯ certe istoꝝ solut° admittit. duo judicia ĵ ria rectissima. in codẽ subo. ¶ Dicendum g°. cum. B. August. is. de trita c. 7. qꝫ opinio. S. tho. est omnino vera. q. s. potẽ anime distinguit̃ ab aĩa. Dr. n. ibi Aug. qꝫ nos sumꝰ imago dei ꝙ potentiar. 3. aĩe. & ait qꝫ sumꝰ imperfecta imago trinitat̃. qz ille 3. potẽ rectitudo. Memõ. & voluntas ri no bis. nõ sunt vnũ cum tri. 3. psone in diuinis sint eadẽ oĩo ẽntia. Ꝯ pan lo riperius ꝯplicans quid sit mens ait qꝫ est aliquid excellens mẽ ipa aĩa nõ aũt ipa aĩa. ꝫ potia aĩe & quãdã excellẽtissima. ¶ Marsi. & Gregorii. gtendunt ridiculosissime glosare hic aug. & male glosat. Sat. n. clare vt dicere quod nos rationabiliter. ¶ Dicendum g° qꝫ omnis potia est qlitas distincta ab ẽntia & est in. 2a. spẽ qlitat̃. s. ñaliter potia. vel impõ quod est ꝙ. s. t. qz certe ẽntia aĩe nõ est qlitas. ¶ Addo tñ qꝫ potẽ aĩe sint ꝯstituie. subiectat̃ ri compositi ex aĩa & organo. & ri nullo ꝫ ꝙ se. g. nisi alter dicetis. qꝫ cõ solum per nõ videt qz nõ hz organũ. cui hz hiat anima sm̃ illos & subo. ¶ Potia aũt rectissima subiectat̃ immte ri ẽntia aĩe. ¶ Hinc sequit qꝫ potia rectitudo est immalis. ꝫ potia sensitiua est extensa. ¶ Hoc ait ꝯ ste aristt. 3°. de aĩa. t. is. 16. & 19. q. in tellectus est immalis & imꝑmixtus. ¶ Hinc et est qꝫ intellectus est ꝙ petrus &

incorruptibilis. Et ꝙ arg. g. S. tho. argumento scot. vbi s. quia nō est ponē
da ptātiar sine necē. g. Et ꝙ hoc nihil est dictō. Et ꝙ argumentū 8. metap. t. 15.
vbi dr ꝙ potentia alīna est principiū transmutandi aliud: Tunc sit. principium
transmutandi est forma substalis go dictō est pot. Et ꝙ et hoc patuit vatz nā
potentia est quo operatur & anima est principiū quod operat. Et ꝙ tātat aduc
ex. 2. de aīa. t. 83. 23. Per potentias nutritiuas, mouemur & sumꝰ. & aīa
dr ibi illud quo nutrimur mouemur & sumus g. Et ꝙ p. ꝙ ꝙ anima sumꝰ
& nō ꝙ pot. & 2. ꝙ potentie sunt quo & anima quod vt dictum est.
Et istum est 3m argm. S. tho. & ponit ri. i. phi. ꝙ pot. mae est ipamet ma
vñ inferunt. ꝙ pot. aīe est ipa anima. Et ꝙ. S. tho. ꝙ nō est simile nā pō
mae est ad ee. & potentia anime est ad operandū. Et 0 argumt pi principali
quia omnis pot. aīe vel amg. causat ab aīa vel amg. cum pot. fluāt
ab entia. Tunc hc. Anima ꝑducit intellectum go mediante alia pot. operatiua ꝙ
sit. v. g. b. tlec aute it dr ꝑduci ab. a. & ista in infinitum go daretur infinite
potentie. Et ꝙ. s. ꝙ pot. aīe & ꝙpe passiones nō causant ꝙpe ab
aīa & pullulāt & fluūt ab aīa. quod idē est dictu ac si diceret ꝙ pot. po
tius comproducunt ꝙs ꝑducāt. v. g. volo dicere ꝙ quiꝑduce animā simul ꝙ
duce cum illa ad illius ꝑductū. potentiar. passiues & reliq ꝙ in illa sūt.
ꝙ posita aīa statim sequunt ista. ꝙ necesse vatz ꝙ si ista aīa sunt & illa ꝙ
Et vñ sequit ꝙ entia abinvicem est pot. ꝙ pot. & inde dr dātz ꝙ pullulāt ab ēn.
Et certe hoc idē tūr necesse dicere scot. de relatiuis. Nā pīritus nr̄ est a
pre & a filio effective. Deus. n. et supplere cum vel vite cā efficiens. &
sic deus posīt causare pīritatē & filiationē absq; pre & filio quod nō dātz.
Et Dicendum go ꝙ pot. aīe & pīritus. ſ. comproducūt nō ꝑducunt. quando
go fit comproductio. sufficit entia sine pot. qñ vero est ꝑductio nō sufficit ens.
& reqr pot. tātz principium quo. vñ pz ꝙ nō procedit argm quo arguebat
in fine tas pot. ax. Et Argumt tūr ut ex. quia si intellectus differt ab anima. go

ꝑt ab illa sꝑatione? Tunc dic. posita illa sꝑatione est ibi intellectiua q̄ dum fluit nunc intelligit. q. 8 fm Thomistę negat q̄ intelligit possit sꝑari ab ibi in ista spē. nō ꝑt cē ꝑpetuitas sine ꝓe & filio. q. Nihilominus fm cōcessa illa sꝑatōe dicimꝰ q̄ anima sine intellectu cē intellectiua. i. potens intelligere puta si deus itrinsece cōcrearet illi intellectum. nō fm cē intellectiua formaliter. i. per potentiam quā tunc haberet actualē. Sic cōcedimus si petrus est sine pedibꝰ q̄ ꝑt ambulare nō fm q̄ ꝑt ambulare formaliter. i. sine pedibꝰ vt mūr. est. & certe deo subtrahēte ꝯ alia generalia. possum ego ambulare sine formaliter. idest sine illo concursu, aut in sensu composito. q. Argumt̄ in. quia si potentę destruuntur ab anima q̄ ꝑtes ꝑmanent in lapide. q. & hoc nihil est ysti. in. ille pot̄ vitales quarū. s. lapis nō est capax. & sic in noticia ꝑt ꝑmanere in lapide q̄ sumministras cadē rōnē q̄ est de alio vitali. disproportionata illi subō.

q. Ar. 4. Vtrū in angelis sit intellectus agens & possibilis

q. in isto ar. s. tho. Ex. p. unica q. l. talē. Intellectus angeli est unicus & sim plicissimus. ꝓbat q̄ angelus nō indiuidua illa distinguit hoc q̄ ꝑ omē. & p dicta ratiōē notat ad quod ponat in nobis duplex intellectus agens & ꝓssibilis In nobis q̄ ponit. 1°. intellectus ꝓssibilis q̄ an aliq̄s intellectus cognoscat obm. est in ꝓpo ad cognoscendū illud. q. & quid est hoc dictū? q. Dicimus. Jam q̄ intellectus est quod animo omnia nō quidē actu si intentionaliter puta q̄ ꝑt recipe spēs in telligibiles? Tunc dic. Intellectus est in ꝓt̄a ad actū dicē. q. reducit in actum p aliquid. & nō nisi p receptionē spēi actū dicē. q. ideo dē ꝓssibilis q̄ ꝑt recipe spēs. hī in recipiendo ꝺio fit intellectus agens & ꝓssibilis. q. hic dicit tho. q. intellectus est in ꝓt̄a ad obm si ꝓstea intelligit, intelligit actu si ad hunc ꝓstea est in actu consideranti. Sicut dicē q̄ intellectus considerat ꝑ actum. & hī actum ꝑ informat. i. spēm. q. & quid dicit intellectus agens? Ad quid ꝓ mit in nobis? q. Dicit dicus. tho. q. obm quod est intellectum intellectui. ꝓducit ex se spēs intelligibiles, & ex illis spēbꝰ fiunt in phantasia spēs phātastica aut

phātasmata, & iste adhuc sint males q phantasia est potā malis
cum gō mitteturs sit immalis & oē quod recipit recipiat ad modū recipis.
sit vt ille spēs nō ꝓpoſſit recipi mitteturs nisi fiat immalis quodd ā modo
ꝑ mittentem agentem qui hoc ꝓncipale est sortitur offm. Et Ad illā gō im
malitatē agendā ponit ri nobis mitteturs agens. & vtā d. 3. de aīa. q
oz̄ mitelligentem phantasmata speculari. & de his latius in libris de aīa.
J. in hac pā. q. Timeſie. Ponit vnū quod postea ꝓbabit angelos .s. rec
am simul cum spēbz mitelligibilibz & immalibz. & arguo sic. Angelus nō
recipit de nouo spēs gō nō hz̄ mitentem possibilem. Nā ille spēs cōcreate cum
angelo sint males gō nō hz̄ mitentem agentem. & de his vt diximus age
mus latius J. q. 86. & ꝓncipalius. q. 79. videte hīam S. tho. cum argumēs
Et hic breuissime notate q recto mitteturs hō S. tho. q mitteturs dī passibilis cōit
vel passimus qui recipit spēs & noticias. & tm melius multo dz̄ vt dest. pos
sibilis. nā alt certe potius diceret aduersus q̄ passimus cum agat ad noticiā
ꝓducendā effectiue mediatibz spēbz. Certum est. n. q spēs mitelligibiles con
currunt effectiue ad noticiam & ille spēs. subiectāt in mitentu possibili. gō J.
Et dz̄ gō rectius mitteturs possibilis ca etimologia q.s. pt cē omnia ut
dictum est Jam. Et vlterius nōtandum q res quecūq causat cōit a suo simli.
& hic cum noticia obi sit eiusdem similitudo causat a suo simli. & obm
nō est simile noticie sm rem & hīam subi. gō nō causabit ab illo sm ei
dem male sz causabit ab mitentu faciente obm simile not sm mitentu ec
Nō gō noticia fit ab obo solo sz ab illo & ab mitentu sed dī cōit q ab obo
& pot parituri noticia. Ecce quomodo mitteturs possibilis et arg. Et vn sequi
q mitteturs agens nō dz̄ agens. qz ꝑ causet noticiā. sz vocat agens. soln
respu spēz mitelligibiliū qz abstrahit spēs a phātasmatibz J. Et hīc scot
mi. 2. d. 3. q. vltā hz̄ gz̄. oppositā. sicq ri ā gō est mitteturs agens & ut
possibilis formati dictum. Ad quod ꝓbandū arg. ꝓ. sit. Habere mitelligitur

agentum & possibilis est perfectio. q° nō est nugranda creatura tā excellens. s. angl° cum homini conferat. Qu. tō. bruijt. q. hīc intellectum agentē & poss.l nō dr perfectionē & potius aliquā imperfectionē. & ita. n. q. hō medicatur. i. recipit spēs ab obō. dicimus q. hz intellectum poss.l angelus aut nō indigz huiusmodi medicatione cum. licet spēs connaturales & ingeneratas ip nō nisi ex phantasmate negent intellectz agens & possiz. primo hic est tō quarendū dr. S. tho. & multi. q. angli habent spēs cōcreatas. ne vz concedamus illis hanc imperfectionē. & nō dubiū est quin sit imperfectio. Qu. 2° tō arguit Scot. q. in angl° sit intellectus possibilis. quia angelus recipit spēs intelligibiles in. i°. mist' sig cē. g°. Qu. Confirmat. qz hz deus nō adequatā spēm cum angl° certe angelus possz recipe spēs & natura. g° hz intellectum possibilem. Qu. Confir. 2°. quia licet in ala ꝺ fuerint spēs infuse omnium recepti. vt hic in. 3. p. S. tho, tō 2° habet omnia in anima & sic intellectum possl. g° tractat de alz est de angelo. Qu. Confir. 3°. quia ius natura intellectus angl° est receptivus speciez. qz recipiat spēs infusas. g° prius in angelo est intellectus possibilis. Qu. Cajeta. hic & ad omnia ista arg & vnicum fundamentum. q. s. quō aliquid seqz ad nāe potentiarum nō opus est ponere potentiā ad illud consequendū sic visibilitas seqz ad nām omnem rōnalem. sine hoc q. ab aliqua potia aīe educat. Comprobatur. n. assumptū. Qu. sum quō aqua reducit ad frigiditatē, illa frigiditas nō est ab aliqua potentia aq. ß consequi nātam ipsius aque. Et Cajet. in fine arpō cedentis tetigit hoc punctum. Vn colit dr q. aq. calida reducit se ad frigiditatē. & formā aq mediante virtuali frigiditate. & tō Cajet. illic ait q. quantūcqz aq sit calida semp manz in illa aliqua frigiditas hz remissa. nā alias est ignis qz fumo calor. vbi ignē similit patiebat. de frigiditate. Ab illa go frigiditate remissa causat nitrosa postea cum & aliquod pōr est semota aqua ab igne. Sed quomodo fit hoc? Qu. Dr Cajet. ibi q. qlr res nālis tendit ad dispōnē sibi nātalem. quia natura cum forma remissa ad formā nitentissimā cōmunalem. sic grave fato velocius tendit ad suū locū

qz to illi appropriquat. Qt Addit Caiet. qꝯ ẽt ꝓt dic̃ q aqua reducit ad
frigiditatem ꝓ solam aĝ nam ad quã seqz frigiditas. sicut ad animam
rõnalẽ visibilitas. Sicut ꝯ deus removeret ab homine visibilitatẽ, certe vi
sibilitas iterꝯ emanaret ab ãa rõnali misi deus. aliter impediret. Qt hinc est
q motus consequitur nam fiunt a gñante. sm̃ q dam formã dat gsequtia
ad formã. Qt Ad ẏ positum gº rndemus dicimus qꝯ sicut in nobis intellꝰ &
alijs potentia fluit ab ẽntia aĩe, sic in angelo fluit ab eisdem ẽn
intellꝰ informatur spẽbꝰ intelligibilibꝰ. Qt Cum gº intellꝰ ang̃ sic info
matus ampliat, seqz ẏ dicit q nõ est ponẽda aliqua põ. in ãgelo ad
recipiendum illas spẽs. vñ in ang̃º nõ est ponendus intellꝰ agens aut possꝭ
Qt vñ ad argumẽta Scot. suis sustinendo facilius Ẽ. magnã ad. n. Scot. ꝑ male
q spẽs concreatæ sunt supnãles angelis sic spẽs quas habuit anima ẋ. in quo
fuit minime deceptus. nã in ẋ. ille spẽs nõ sequebant ẏ nã anime ẋ. in ã
gelis aut sequnt. vñ quilz angelus hz spẽs concreatas q Scꝰ illi comãles. ⁊
Qt Nõnda sunt argumẽta. S. tio. Dm̃ est. qꝯ angelus agit gº hz intellm a
getum. Qt Ẽ. negando gnam qꝯ nõ agit abstrahendo sm̃ nos. Qt Zm̃ est. qꝯ
intellꝰ ang̃ recipit spẽs gº hz intellm̃ possꝭ. maxe qꝯ angelus inferior
illuminat a superiori. Qt Ẽ. q qñ dicimꝰ q in angelo fuerunt concreatæ spẽs
intelligimꝰ de spẽbꝰ solum recognitionalibꝰ. Non. n. negandum est quin in angelis
sint notæ recreationes. ꝑ aliud est supnale illis. & ad aliud nõ pertinẽt in illis
spẽs concreatæ. Intellꝰ autẽ passibilis vel possibilis dr a receptione spẽs rnalium.
Qt vide argm̃ ꝑ. g. vbi dr q obiecta mã nõ agnoscãt. Subintelligit in potentia
sua ꝑfectum. Zº. de ãa dicendum q oba limitant se ad intellm possꝭ. sicut color ad
oculum & ad agentem sm̃ color ad lumẽ. Qt Quid est hoc? Certum est q co
lor nõ ẏt videri absq lumine & sic ad lumẽ est in potia. & cum lumẽ est in ac
tu qualitatiue motiuum. Sic cum phãtasmata illuminãt ab intellꝰ a
gente, postq illuminata statim fiunt spẽs intelligibiles. Et sic dr metaphorice
sumpta similitudine de colore & lumine q phãtasmata illustrãt ab intellꝰ

agente. ¶ Et quid est q̃ intellectus possibilis se hꝫ ad obiectum. sicut color ad visum. vel oculum? ¶ Dicendum q̃ est q̃ species mittat speciem ad intellectum possibilem sicut color ad oculum aut visum. nō est amplius notandum in toto isto articulo. Io sequitur.

¶ Ar°. 5. utrū in angelis sit sola intellectiua cognitio:

¶ In isto ar. sancto. Dicendum q̃ unica affirmatiue. q. d. q̃ in angelis solum est intelligere nō sentire. ppt̃ quę q̃ potentię sensitiue percipiunt p̃ organum. si autem sint intellectiue percipiunt sine organo ang̃ aut nō habent organa corporea. g° nō habent potentiam sensitiuam ꝑ solum intellectiuam. ¶ Probat et ratione auctoris commen. 12. met. t. 36. dicentis. hoc ipm̃ q̃ in ang° nō est potentia sensitiua. ¶ 3° q̃ nos sumus mediales ang̃ pure immateriales. g°. ¶ 4° q̃ angelus frequenter vocatur mens & voluntas. quasi solā hēat metem. ¶ Videtur arg̃. p̃m est ille aug. 8. de trinit. dicēte q̃ in angelo est idem q̃ intelligi & esse. Item Isidorus. dicit q̃ angelus cognoscit scientiam. & ut hꝫ in rhemio. meta sapientia hꝫ & multę memorię. g°. ¶ Dicendum q̃ isti sancti forsan sequuntur illorum tpum vbi multi vel pene oēs opinabant q̃ angeli hērent aliqua certa. ¶ 2°. ait q̃ illi sancti sequuntur metaphoricē. Et dicimus q̃ duo pertinet huius. ¶ Ista est inclusa solute. ¶ Et arguit Caiet. q̃ in angelis est potentia motiua. g° nō sola intellectiua. ¶ Dicendum q̃. sancti. Sequitur de cognitiua potentia. & 2°. dicimus cum Caiet. q̃ potentia motiua reducit. in ang°. ad intellectum & voluntatem. Mouent. n. angeli p̃ intellectum cognoscentē & voluntatē imperantem.

¶ Quæs°. 55. A. De medio cognitionis angelicæ:

¶ Ar. 1. Utrū angeli cognoscāt omnia p̃ suā substātiam.

¶ In isto. 55. q. 1mo ar. 5. sancto. Dicendum q̃ unica ge. negat. q̃ angelus nō agnoscit ea q̃ agnoscit in rebus p̃ suā essentiam ꝑ mediatibus speciebus sibi concreatis. distinctis ab angeli ang̃ substantia. Probat hoc. quia ad hoc vt aliqua potentia sit completa. i. actuata & ad actū completē reducta. oꝫ q̃ hēat in se formā actiuā

agente. Qt & quid est q̃ intellectus possibilis se hꝫ ad obiectum. sicut color ad visum. vel oculum? Qt Ex q̃ est q̃ species mittat speciem ad intellectum possibilem sicut color ad oculum aut visum. nō est amplius notandum in toto isto articulo. Ideo sequitur.

Qt AR°. 5. Vtrū in angelis sit sola intellectiua cognitio:

Qt in isto ar. 5ᵗᵒ tio. Ex. p. unica affirmatiua. g. q̃ in angelis solum est intelligere nō sentire. cū̃ quia quę potentię sint sensitiuę recipiunt p̃ organum. si aut̃ sint intellectiuę recipiunt sine organo ang aut nō habent organa corporea. g° nō habent potentiam sensitiuā ꝫ solum intellectiuā. Qt Probat et ide authcle commet. 12. met. t. 36. dicentis. hoc ipm q̃ in ang° nō est potentia sensitiua. Qt 3° q̃ nos sumꝰ mediales ang̃ pure immateriales. g°. Qt 4° q̃ angelus frequēt vocat mens & voluntas. quasi solā hēat metem. Qt vidētes aug̃. p̃m. est ex aug̃stino. 8. de ciuit. dñe q̃ in angelo est aīa q̃ intelligit & sentit. Item Isidorus. dicit q̃ angelus cognoscit scientiā. & vt hī in ythemio. meta sapientia hī ex multis memorijs. g°. Ex. q̃ isti sancti frequēt habent cognitionē illorū tpum vbi multi vel pene oēs oppinabāt q̃ angeli hīent cognitionē tpa Qt 2°. ait q̃ illi sancti loquūt metaphorice sicut dicimꝰ q̃ deus penitet huius. sicut & ista est inclusa solut°. Qt & arguit Caiet. q̃ in angelis est potentia motiua. g° nō sola intellectiua. Qt Ex q̃. 5ᵗᵒ. loquit̃ de cognitiua potentia. & 2°. dicimꝰ cum Caiet. q̃ potentia motiua reducit. in ang°. ad intellectū & voluntatē. Mouent̃. n. angeli ꝫ intellectum cognoscentē & voluntatē impatientē.

Qt QVES°. 55. A°. De medio cognitionis angelicæ:

Qt Ar. 1. Vtrū angeli cognoscāt omnia ꝫ suā substātiam.

Qt in istius. 55. q̃. ꝫmo ar. 5. tio. Ex. unica gen. negat. q̃ angelus nō cognoscit ea q̃ cognoscit in rebus ꝫ suā ēntiam ꝫ mediatibus speciebus sibi concreatis. distinctis ab angeli ang̃ substā. Probat hic. quia ad hoc vt aliqua potentia sit completa. i. actuata & ad actū completū reducta. oꝫ q̃ hēat in se formā actiuā

nentem omnia sicut ma prima est in poa ad formam, sz nō pt pfecte astrui
qz nulla forma creata gtm̄ eminens aut virtualiter ut possit appm̄ mat
prime satiare. m̄ alia ma aut aliqua creatura cōtm̄ eminet nisi ea q̄ valz
p̄ducere. Imo sic intellitur mr hz potentiam ad omnia g̃ illius sp̃ potestia nō
satiabit nisi astruet p̄ formā q̄ omnia gtm̄ eat. & ēntia angeli nō gtm̄ oia
eminet postz nō pt p̄ducere omnia g̃ nō pt angelus cognoscere omnia
p̄ suam ēntiam. sz p̄ dnas rnes agnitas spēs. Et hinc est p̄ oppositum q̄
deus cognoscit omnia p̄ suam ēntiā q̄ omnia gtm̄ eminet. Angelus aut cog
noscit aliquid p̄ suam ēntiā. s. se ipm. Nā ēntia ang nō totm̄ angelum: s
Et in hac. q.a s. tho. omnes gnaliter scripti p̄ pauciss doctoribus qui negāt
spēs. Et vr Ocham. in. 2. d. 9. q. 14. negat q̄ sint aliq̄ spēs ad sentiendū aut
intelligendum. Et Gabr. in. 2. d. 3. q. 2. sequit dnm Guillermū ochā. & ait
q̄ nota ang causat actū nisi terminū cum solo obo. Et Durā. in. 2. d. 3. q. 6.
idem tm̄ quod ist. & fortiss hic duo videri defendit q̄ nō sint ponende spēs.
Et Primo. sic. & nō possz obm cognosci hac spē bo. g̃ nō pt visus p̄cipe obm
nisi prius videat intrinsece spm colovis. p3 qz spēs est imago a colore de quo
da est. g̃ p̄ illā nō agnoscet obm nisi prius videat spēs. sicut nō pt me
morari regem p̄ imaginē nisi prius videā imaginē. & hic memorer figurati.
quis aut est falsum qz (inquit) nō possumus ee certi de spē bo. s. q̄ sint. Et
Grigo in. 2o. d. 7. q. 3. motus hoc argumēto totum concedit. s. q̄ nō possz
videre obm in videndo spm. saltm prius nā de oportere precedere visibq
spēs. Et Certe tm̄ ego credo totum hoc ee falsissimū. Primo qz nullus sapiēs
videre illas spēs. Et 2o qz obm cuius alq̄ adiectum est color spēs aut nō est
colorata & hoc totum isti non credunt g̃ oportet credat q̄ color multiplicat p̄ me
dium realr & nō intentionaliter. Et 3. si spēs videnda g̃ vel p̄ se rar vel p̄
accēns. si p̄ accēns. g̃ dat p̄cessus in infinitum. si p̄m g̃ sensibile positum sup̄
sensum causat sensationē aptē p̄ p̄tm. Et vn ad argm̄ p̄m dnm negat gna
qz spēs nō repntat colorē sicut imago obm̄, aut tm̄ sz obm̄ sz formaliter.

Ad hoc s. ut intelligat. aut potest fiat actus ipm obm p similitudinem tantum ab specto. Rt Arguit secundo durand. apparentiæ. quia nos cognoscimus multa & nō p spēs vt pz de conceptibus quos habemus reflexos. quibus cognoscimus vt dicit durand. ff. g°. Rt Confir. quia notitiæ quibus fiunt vtiles. si species aut phantasmata sunt singularia. vt hic. 3. de aīa. g°. Rt Ex. q. multotiens cognoscimus aliqua sine specie ppriis. vt dicit durand. pōt q nos tm cuncta. ff. tm p discursum. & similando intelligat p spēs quas aliqn habuit ab aliis rebus sicut dicit durand. ff. Et notitiæ acts abstrahunt a singularibus notitiis p easdem discursum. & tm prima notitia habita de re ipsius hic p se patet spēs. Rt Arguunt ocham. & gabr. et. g. s. dicit durand. Ex Augustino hic q ab obo & potia pariter notia g°. nō sunt ponende spēs Rt 2°. sic si essent ponende spēs, eo ponerentur vt obm ageret mediante & medium. & sol (inquit) calefacit regiones infimas nō calefaciendo media. vt hic in methe. q media regio aeris. est frigidissima qn infima est calida. g°. pōt obm agere in potentiam nō agendo in medium p spēs. Rt 3°. arg. Medium nō est capax. notia g°. obm immediate agit in potentiam intellectuam. ff. sicut magnes attrahit ferrum & nō lignum. Cujus q nō est capax. g°. ff. Rt Bruxis. ille spēs sunt omnino ponende sm veritatem. quod nō est ponere loci disputare. & Bruxis q immediate 1°. in reflexione radiorum solis vel alterius luminosi & in perspectivis multiplicibus & perspectivis. Ego. n. video. faciem meam in speculo & nō sine illo. g°. omnino video rōne speculo q absque eo visus ad meos oculos resultat. & reflectitur. Rt item video hominem retro me existentem cum speculo & nō sine illo quod nō posset fieri sine spēbus. g°. item video vnam coronam qn tondeor cum duobus speculis y el colodrillo y las espaldas & nō sine illis. g°. Rt item oc agunt p ag in patiens q in distans. g°. obm prius agit in medium q in remotum obm. Rt O medium nō est capax. Rt Ricl. Nā nō pt dici q albedo. v. g. movet medium sicut g°. q aliquod accens medium mouet albedinem & mediante obm. vel potentiam visivam. pz cum q albedo q est in oculo meo nō videtur. tm videretur si albedo sm se ageret. g°. nō ag.

Sz. argr ex exp̃ssa commet authate. 3. de aĩa. t. 97. qui hic ait. Alio. color ẽt in suo subo q̃s sit in m°. aut in oculo quod ẽt dicere colorẽ ee in oculo aut medio intentionati ꝫ in subo reali. Et ty. ꝺ. go. ait ꝓbus q̃ sensitiuus patiente sit ujsio quod ẽt dicere q̃ potª ujsiua hz̃ altum patiendo. i. recipiendo spẽs ab ob̃o vt ibiꝺ exponit commetaº. Sz Cofr̃mr qz ibi pauloꝓ inferius ꝓbat ꝓbus q̃ sensatº nõ ꝓt fieri ꝓ uacuũ g̃ aliq̃s gº ꝺr̃ ꝺr̃ q̃ reqũ medium ad hoc ut ꝓ illud multiplicent spẽs obi. Sz Et ꝺ ꝓbus. ait q̃ sensibile agᵭ in sensum nõ immte ꝫ mediũ. & hanc roꝯ assignat quare medium reqũ. Sz ẽt argm̃ de recordatº. Certum q̃ pcẽt q̃ in abntia rj ego recordoꝯ illius. gº mouere ab spẽbꝰ postq̃s nulla notª mãsit de re ꝓa a re gnata in me. Sz confirmr in somnis vbi (ut ꝺr̃. 2. de aĩa) somniamur q̃ndoq̃ multa & magna ut ẽt hz̃ in li. De somno. & vigª. Sz vo ꝓ argm̃ hoc forte sine dubio de recorda troꝯ & de somno fatent̃ ysti doctores g̃rj. q̃ in abntia rj vsq̃ manet aliqui situs aut q̃da inclinatoꝯ ad altum vt ait ocham. Sz & tm̃ sitꝰ inclinat ad altum simlr illi a quo causatꝰ ẽt ꝺn abntia aut nõ inclinor ad altum intrinsecũ eo ẽtiã distm̃ parte valz̃. Sz Et eo diuan. vbiꝫ. ꝺr̃ q̃ aliquid remanz̃ in abntia rj ad recordandum illiꝰ. & Gregº. in loco ubi citato idem fatet. Sz magriant̃ aut Gregº. & ꝓbatur q̃ in abnsa rj recordamur illiꝰ ꝓpter noticiã intuitiuã q̃. s. intellectus aut potª re cognoscit aut contemplat. spẽm q̃ ẽt imago rj precognitæ. Sz Hinc ẽ q̃ ait Gregº. obm. immtm̃ notª abstractæ ꝯ spẽbꝰ. & sit abstractiua rj est intrinseca spẽs. & hoc ꝓbat ꝓpter impugnaujmus. Sz Argr aut ad hoc ẽstos. ysti fatent̃. q̃ ad recordationẽ ꝯmnr̃ spẽs gº debẽt pariter fateri q̃ ꝯmnr̃ similes spẽs ad cognoscendum rem. Sz confr. q̃ntꝰ ego uꝺeo ob̃m. ad quãlz̃ distãtiã si ob̃m ꝙ misl fat in potentiã vel assignet illi roꝯ aliã. Sz confr. 2º. q̃ melius q̃n q̃ ujdeo. ob̃m in medio cri distãs q̃s in approximatoꝯ remisia rg ad visuã potª. z. gº rõ huius ẽt q̃ visio

fit ꝙ pyramidem cuius conus est acutus ad vltr̃ ꝙcedendum. Cum aũt obtusus minus ayxim aũ fit conus obtusus ꝯ nõ fit ujsio. Qt videtr. Zº. orgm & arist. ii. meta. & 3. de aĩa. vbi dr ꝙ ni rebꝰ immãlibꝰ idem est intellgens & id quod intelligit. Qt Bº. iº. ꝙ intellꝰ fit ni altu ꝙ hmi situdinem specificã obi. Qt 2º. ꝙ res immãlis vt ang. ꝑ pot intelligere suã ẽntiam sine aliquibꝰ spẽbus quod jã hmur fassi & hoc intellgit ꝑtur. Qt & est 3ª argm qz qñ aliquid est ni intelligit fr̃e distinctum ab illo. ꝺ̃ ꝙ cognoscat ꝙ cntrnẽs. & ãgelus gfm̃ ista inferiora. gº. Qt Bº. ꝙ ee ꝙ fedrus nũ est gnere imꝑfectius eminẽt ꝙ ãtinere eminẽt aliquid est posse ꝑdocere illud vt ait visum est. Hec sufficiãt ꝙ isto articulo.

Qt Ar. Zº. vtr̃ angeli intelligãt ꝙ spẽs a rebꝰ acceptas:

Qt ni isto ar. s. Tho. ponit gz. ꝙ angli intelligunt ꝙ spẽs sibi cõnãles & concreatas nõ eas a rebꝰ accipiunt. ꝓbat qz sicut se hnt corꝑa ꝑfectiora ad corꝑa minus ꝑfecta ita se hnt substãe spũales superior ad inferiorẽ substãe spũalem. & corꝑa superiora. i. celestia. ẽs hnt suã formã cõnãlem. gº et substãe spũales superiores hnt formã cocreatã & cõnãlem. Qt 2º ꝓbat & Augustº. dicte. z. sup Gen. ad lrãm. ꝙ inferiora angº vta causant ꝙ prius fuerunt cognita & ꝑfecta ab angº. creato aũ oia. Qt 3º. fir. Angelus cognouit aũ ãz res creatas & nõ ꝙ spẽs a rebꝰ hãtam gõ ꝙ cõcreatã & cõnãlem. videtr lrãm. s. Tho. Qt Jn gº hac s. t. conuenit Marsi. ni. Zº. q. 7. ar. i. vbi tñ et cum duo Roma. ꝙ angli nõ hnt intellectum agẽtem aut passibẽ. Qt Jn cadẽ sua Marsi vr fuisse. Enrric. de Gandauo. ni quo li. s. q. 14. quẽ impugnat Scotus ut postea ujdebimꝰ. Qt Dr gº Enrricꝰ. ꝙ ni angli fuerunt ãcreati quidam

bitur quibꝫ possent cognoscere res nãles. forte aũt notauit spẽs nõe bitꝫ qz sunt diuturne & nõ nimis facile mobiles. Et ꝙ defensiõe opinion .S. tho. pretacta ꝙ dicta sunt, arguit optime Marsi. Primo. Angli sunt oio spũales go nõ pñt acquirere spem. aut notitiã a rebꝫ corpalibꝫ & nõ dicꝫ qz angi & petro sunt nõ scientes g.o Et confir.o Nam si aĩa nãa cog noscit malia. cognoscẽ ꝙ abstract. ꝫ spẽs intelligibiliũ a phantasmatibꝫ & angeli carent phantastica pot.ª g.o Et 2.o arguõ. qz rõnabile est qd gelis liceant illã prerogatiuã illiusmodi cognitionis. s. sine mẽdicitate spẽs. g.o Et 3. si nõ cognoscunt absqꝫ spẽbꝫ acceptis a rebꝫ ãgtis, sequ ret qd possẽt ab alijs doceri. qnꝫ nõ est dicꝫ go. Et confirmr qz alis angeli vagarẽt & discurrerẽt ut acquirerẽt diuinã rem & nãm spẽs. quod tñ illis molestũ. & nõ moditum inquietis. Et contra istam g. l. s. t. tenet ois qui negat spẽs. Et cum illis Scot. in .2. d. 3. q. ult.ª & ꝓcmul vbi apte vi ꝗre huic fidei. S. tho. Nam postꝫ in q.ª ꝓcmulta impugna ist errorẽ tenẽtes cum. s. t. dicũ in q. vlt.ª dt qd bñ fuerunt annexate cum angelo spẽs omniũ quidditatũ rerũ. i. omnium vtium rerũ & nãrũ communiter. nõ tñ singulariũ. Et sm hoc ꝫ ad augm & intelligit illum sic in locis citatis. s. qbũ angelis cognouerunt res an tñ creatarum. ꝫ hanc spẽs vtes. & in hoc conuenit cum dicto .tho. & discõuenit in hoc qd ait non ee cõcreatam in angelis spẽs rerũ singulariũ. Et primo addit qd data nõ sirent spẽs vtes cõcreatas. postꝫ illas abstrahere a rebꝫ ꝫ abstrahit mmed de facto rerũ singulariũ spẽs. Et has rõnes motus tenuit in loco supra citato qz in ang.o est intellectus agens & ꝙ gnis et possibilis. Et Argumenta qz multa & multiplicia sunt. g. s. tho. videbũt. ar.o segnti. Et videte arg hic. p.m est. Oe quod intelligit intelligẽs ꝙ similitudinẽ a re acquisita g.o s. t. Et .2.e qd illud solum hꝫ rerũ in cognitiõe creaturarũ mãliũ. i. hoiũ nõ alis. Et 3.m est qz cum in nri intellectus pt abstrahere spẽs a rebꝫ. & intellectus ang

est ꝑfectior g̃ et ille ꝑ illud id̃. q. Ad 2m q vere est q mittitur angelica est ꝑfectior ꝙ humana. ꝑ q forma nō fit ni ex atiōe reali. n ꝙ medium ī de est. q nit ēt reale rei cognoscende & ēt cognitum eiusdem cum me dict ēt imaginatiuū, nō ꝑ intelligi rez ꝙ spēs nisi ille prius sint in potentia imaginatiua & sic oꝫ angelus gūtat̃ ad phantasmata ut ꝙ spēs cognoscat. q. Contra quod arguit. Scot. quia de mente s. tho. ꝑt angelus mouet sine medio. g̃o q. Confirmat. q medium nūcium inferiori nō oꝫ fit nūcium superiori rei. Angelus aūt est superior hoīe, g̃o nō oꝫ intelligat sicut hō. q. Nihilominus nos dicimus q solut̃o. s. tho. est optima. s. q oꝫ q ad ēt intelligēd̃ requiratur medium. s. ēt imaginatum. Et ad 2m q quom̃o. ꝑt albedo ꝙ sit ēt reale sine ēt cognitum nisi prius sit in phantasia. q. Et ad Scot. rndemus q nō est simile de motu & intellectiōe. q. Est aliud argm. s. t. ꝙ aī corpus. s. hoc. rndemus q angelus applicat se ad cognoscendum q iam sunt spes angeli ad intelligendum & ut liꝫ. 3. de aīa. sūtēb̃ utimur cum uolumus. g̃o q. hoc argm nullum est nisi aliquid ꝙbat. ꝙ ea ꝙ dicūt a. s. tho. ī c

q. Ar. 3. Vtr̃m ageli superiores ꝙ pauciores spēs intelligat q inferiores

q. in sto. 3. ar. 5. tho. Ex omnia affir. g̃ q quāto angelus est superior tāto ꝙ pauciores & ūtiores spēs intelligit. ꝙbat q quāto ang̃s est superior tāto magis appropinquat deo & deus intelligō oīa ꝙ unicā ēntiā suā g̃o saltem ang̃s quantumcūq̃ illi appropinquat cognoscet ꝙ pauciores spēs. q. Confirmat q quāto nō ꝙ spiritualior est ingenii tāto eget ad minicula ꝙ pauciorib̃ ad intelligēdum ut sapientia summo ēt doctri. g̃o idem ēt in angelis. q. Et Dyon. c. 12. angelice diuor. ait q angelus superior intelligit ꝙ formā magis ūtem. uid. hīaz. q. Tho. mittitur humanus. g̃s est. 1o. notandum, q in hominib̃ unus mittitur nō cognoscit ꝙ spēs nisi q ad illas quib̃ alterius mittitur rem eādem cognosc. summo de unoquoq; ōbo abstrahit homo ꝙ ā speciem. 2m. s. t. oppositum sentit cum ait. q mittitur humanus quo est ꝙ spiritualior tanto magis ꝙ pauciorib̃

ꝫ solum multꝺ ꝺr. qꝺ ꝙnto homo est nigromanticor tanto citius ꝺyscurrꝫ & ꝯsequꝫ ꝯ̄ ꝺ ꝑtes se extendit cognoscendas. & ab codē obo abstrahit ꝑtes spēr qꝫ alius qui nō est tam subtilis & tñ omnis homo cognoscꝫ ꝑ q̄ꝑam ōbi speciem. & certe cum angelus sit superior hōe & nō intelligat ꝑ ꝺyscursum, rōnabile vī qꝺ nō intelligat ꝑ spēs eōꝝm ōio quo homo. ꝙ 2o nondum ꝛi solutū ad .i. & .2. ar. qꝺ dato angelus superior cognoscat eadem ōba q̄ inferior cognoscit ꝑ spēs vtiores. tñ nō est ita ꝙ angelus superior nō cognoscat magis ꝺystincte qꝫ angelus inferior. ꝙ 3o ꝺr. qꝺ spēs ille vtiores duobꝰ modis. Primo ꝺr qꝺ vtilitas illa se teneat ex ꝑte obi. i. qꝺ cognoscimus quidditates singulares ōbi ꝫ communes. S. qꝺ est homo, māl, rōnale, & nō qꝺ est petrus alphōsus. ꝙ 2o illa vtilitas ꝑ se teneret ex ꝑte intelligentis. ita qꝺ in intelligente sint spēs vtiores ꝺest ꝑta repꝛntantes, & hoc mꝺo ꝺr angelus superior cognoscere ꝑ spēs vtiores. ꝙ Vltimo dicimus qꝺ angelus superior cognoscit ꝺystinctius qꝫ inferior. ꝙ Prima ārō huius rō est qꝺ tꝫ illa spēs sit vtilior, est tñ vtilior vt ꝑ repꝛntare io. ōba simpliciꝰ qꝫ repꝛntent spēs angi inferioris. S. ōba. ꝙ 2m rō est qꝺ angelo superiori ꝫ intellectum. ꝑspicaciorem qꝫ ꝫ inferiori. ꝙ ꝑt ꝺ se intelligere ꝺystinctius qꝫ inferior. ꝙ 3o nō rndm qꝺ in nobis spēs vtis aut cōfusa nō repꝛntat singularia sīm tñ in angelis vt iam dixim. Nā spēs intelligibilis hominis significat ꝺystinctissime petrū & omnia singularia in angelis. & ꝛi hominibꝰ nō sic. Ratio aut est qꝺ primus nā est in nobis spēs singularium hominū qꝫ sit spēs hominū in vtī. Primus. n. ītā cognosco petrū qꝫ hominē. homo nāqꝫ eōꝝ, est in singularibꝰ & nō est abstractus sīm opinionē platonis. Postqꝫ aut spēs est abstracta a singularibꝰ, certe talis repꝛntat hominem in cōi nō repꝛntando alīqꝫ ꝺifferentiam singularē. & sic vocat abstractio precisiua sīm logicos. Spēs tñ angelica qꝺ nō est abstracta a singularibus ꝫ a solo deo infimis, iō repꝛntat ōia & simul singularia sub illo cōtenta. ꝙ 5co aut. in .2. ꝺ. 3. q. penulta & vltima tꝫ oio oppositum ad .S. tho. Vñ vt intelligamus metum scoti & huius cuius opinio continet in .3. ꝺistī. ꝙ Vltimo Angelo sunt infuse spēs. intellectiue repꝛntatiue omnium quidditatum siue spēz realiū siue rationis. & respectu

cumq̃libet quidditatus rcalis (ait) data est angelo sua & distincta spēs illā
repñtans. ¶ 2m dictum. ille spēs vtes nō repñtant singularia. Ad
(inquit) est q̃ singularia sunt g̃ singī. & ait q̃ ille spēs abstrahunt
a singularibus. ¶ 3m dictum. Angeli superiores nō intelligunt ꝑ pauciores
spēs. aut vtriores ꝑ omnes ang̃ hñt equalē numerū spērū & hoc equalium
¶ vñ g̃. S. tho. ait q̃ nō oēs angelus intelligat ꝑ pauciores spēs q̃nto
magis appropinquat deo ꝑ sat (inquit) est q̃ cognoscat ꝑ easdem spēs
tñ ꝑfectius & limpidius. Et addit q̃ de hominibus quod apponit. s.
tho. fat ꝑ se q̃ s. ꝑ easdem spēs intellig. clarius homo ꝑ spiritus superioris intellt,
¶ & nihil curamus (vt egregie apponit Caiet. hic.) nō. s. tho. est valde dura
quanto nāꝑ angelus magis appropinquat dō ꝑfectioni. tanto hꝫ ꝑfec
tionem maiorē. g̃ ꝑ pauciora intellig. ¶ Confir. nam virtus q̃nto maior
tanto virtior q̃ virtus vnita fortior est sepā diuisa g̃. ¶ Et hinc est q̃
vnicadē virtus vt potē infinita ad omnia se extendit. ¶ Arg̃ tñ. g̃. s.
tho. ꝑ scoto. vnicuiq̃ spēi intelligibili aut notitie correndet in re obm ade
quatum quod ꝑ illam repñtat. & sm diuū. tho. dat in ang° vna spēs in
telligibilis repñtans ꝑfecta obā g̃ minus bñ dr. Ex g̃nā q̃ illi spēs nō cor
respondz vnum obm adequatum. quod reqũ sm scot. g̃. ¶ Bz. q̃ illi spēi.
corr. et vnum obm adequatum. Certum est. n. q̃ omnia obā q̃ repñtat
ꝑ vnā ang̃ spēm. conueniunt in vna rōe formali q̃ est obm cuius ade
quatum. sicut hō. leo. capra. &c. conueniunt in hac rōe formali s. animal
¶ Arg̃. 2o. scot. seqũ ꝑ opinionē s. tho. q̃ dabi vnica spēs ang̃ qua intel
ligat omnia obā mundi. cum tanto ꝑ pauciores intelligat spēs q̃nto superi
or est. Capio g̃ angelum qui intelligat omnia nālia ꝑ. io. spēs. v. g̃
Tunc sic. Angelus ꝑfectior cognoscet ꝑ. g. & illo ꝑfectior ꝑ. 8. & sic
ascendendo in ꝑfectioē angelorū. tandem veniemus ad angelū qui cog
noscat obā nālia ꝑ vnicā spēm. quod vt inquiem̃ s. g̃. ¶ Bz. p°. contra

dimur q deus ꝓsit creare ang̃ qui omnia p vnicam spẽm cognosceret. ℟ Ideo dicemus q forte nunc nõ ita est de facto. ℟ Vñ nõ est concedendum q vnica vnius spẽs et supnalis ꝓsit ee vñ ang̃o. qua illi repntare ꝑt vñ finita tba ℞ q illa spẽs eet infinite ꝑfecta quod soli deo concedendũ est. loquimur aut hic de spẽ intelligibili dystincte repntante. ℟ Addo aut q nõ dat vnica vñ spẽs omnia repntans adequate q sunt fuerunt vel erunt in mundo. Nõ tñ ꝙ dat spẽs q hec omnia simul repntet et si omnia illa sunt eiusdẽ speciei. ℟ Hoc ꝓbat̃ postea qñ dicemus q spẽs angeli nõ repntat futura ꝓ vñ q℞ instanti & ꝑfecte cognoscit angelus omnia & sola q tunc fuerint. & vñ nõ ẽ inconueniens q spẽs ang̃ repntans vltus suiꝰ qui nunc sunt, mortuos illis repntet alios similes spẽs. ℟ Vtr aut ex altu cognoscendi ꝓprius ang̃ relinq̃t vñ ang̃o spẽs memoratua fit de facto vñ nobis relinq̃t. dubium est. ℟ Et vi q fit. q alꝰ vi q ang̃ nõ ꝓsit recordari eor q fecerunt. ℟ Nichol. ℞ g. Scot. & q. S. tho. q nõ relinquit ille spẽs. ℞ q ni angelo nulla est spẽs q fuit acquisita. sed omnes sunt infuse eadem q spẽs repntat vñ ang̃o ꝓ tm dum preteriti q eadem repntauit heri ꝙ modum ꝓnũ. ℟ Utr aut ang̃ habeat spẽm aliqua repntantem vltia solum & nõ singularia dubitari ꝑt ꝓsit. ℟ Et vi q fit. q vñ intellectu nõ spẽs hominũ vltus nõ repntat singularia. ℟ Nichol. vñ ista S. tho. ꝙ babilior est pars negatiua. s. q nulla spẽs vltis aut grãca aut specifica dat vñ ang̃o. q nõ repntet ꝺa inferiora. vñ spẽs ang̃i vltis omnia repntat omnia quia subalterna. ꝙ nã cum ille spẽs sint infuse addo cunus ꝑfecta sunt ꝺa. Deut. 32. vñ certe rõnabile q illa spẽs vñ ang̃o fit ꝙ deus spẽm q est vñ homini. nõ dubitandũ est de hoc. Hec de ista questione.

℟ QV. 56. A De cognit̃e ãgelor ex ꝑte rei ꝛmãlium.

℟ Ar. 1. Vtrum angelus cognoscat seipsum.

℟ in istum. 56. q. i. ar. 5. tho. ℞. p vnicã q. q angelus cognoscit seipm ꝑ suam ẽntiam sic ꝙ spẽm. Probi. q quia ista ẽntia ang̃i est sufficiens vnita &

cōmunicata ſui ipius mittitur. & ſpēs ad hoc ponit vt ōbm fiat pn̄s noticie & vnitam ſufficient̄ g° vbi ōbm p ſe vnit mittitur ſuppſumit ſpēs. hec eſt ẏbat° .s. tho. q. Ante quam tn̄ hic ponit. 3. vel. 4. dicta nōrd a. 1m eſt q. alt° eſt duplex tranſiens & immanēs. Tranſiens eſt q recipit in obo exteriori ſic̄ immanetur in interiori. q. & ſn̄ Caiet. in alt° tranſeunte de q ōbm nō agit aliquid ad agens principale ſmo agens agit in ōbm. ſicut ignis cōburit lignum. & tn̄ in alt° immanente potit quodāmō agens ab obo ſic mittitur recipit ſpēm ab obo. q. 2m dictum eſt q in alt° immanēte id quod agens recipit ab obo. eſt forma qua mediante ipm agens agit. q. vn̄ infert q. q̄ mittitur eſt in pot̄a intelligens, debz reduci in actum p ſpēm de nouo ac quiſitam. & q̄ mittitur eſt in actu iam hz formā qua mediante agit. q. & ſic de q q̄ mittitur eſt in pot° oz moueat ab obo. vn̄ q. intellus ang. eſt actuatus ſpēbz concreata nō eget noua forma aut q moueat ab obo. q. 3m. dictum. illa forma qua mediante mittitur ag de p accns eſt q in hereat. vel ſubſtat potius. nō n. regz de p ſe q ſpēs qua mediante ag intellus ſubſtat p ſe. nā ſi calor p diuinam potentiā eet abſq; ſubo certe moueret & efficeret ſūm & albedo. q. Ad hoc g° vt ſpēs moueat in tellum ſolum (inquit.) oz q ſpēs intelligibilis ſufficient̄ vniat. mittitur. q. Et vta q. dictis infert optime q angelus intelligat ſe p ſuā ēntiaz. tanq; p ſpēm ſufficient̄ vnitam mittitur ſibi. videte bram. s. thome. q. Scotus. in. 2. d. 3 q. 8 tn̄ g. ſ. t. q angelus cognoſcit ſe p ſpēm diſtinctam eſſe & a ſe cauſatam. q. Et certe Marſilius. in. 2. q. 7. idem dicit vz cum ſcoto. hz dicat q illa ſpēs eſt concreata. & ſcot dicit q eſt acquiſita q. Arguit Scot. 1mo ſic. Spēs aut qua ſi ſpēs oz in hereret ipi mittitur actu mediante illa & ſubſtat aut ēntia ang nō in hereret mittitur angelo. tanq; ſubo go ēntia ag nō eſt ſpēs. q. 2o arg. ſic. Intellus eſt accns g° potius eſt in ēntia ſubiectatū & ſic potius ēntia intelligit mediante mittitu q. 3o ſic. ſm. s. tho. q̄ mittitur eſt in actu, nō eget moueat ab obo. & mittitur

cē in altū est altū moueri ab ōbo g°male dr̄ 2m̄ distum. s. tho. Hec scotus
Et tamē g°. s. tho. est verissima. s. q; cum cēntia angi sit prīs intellectu ꝙ se
motus illum. & q; angelus respū sui semp est in altu. i. actuatus spē q est
cēntia sua nō eget noua spē. Et nōte tamē q; actus primo vocat spēs ar
tificiales quo altū intellig. s. t. q; angelus semp est in altu respū sui. Et ac
tus auer. 2. de. est ipa intellectio q; segr informatio q; spēs & hoc modo intel
lectus nō est semp in altu cum possit aliq̄n nō advertere ad se ꝑ memora
tia sua libertate. Et ō argr ꝙ. s. tho. g. scot. ad hominē frustra fit ꝙ ita qd
pt fieri ꝙ paciora. & angelus pt intelligere se p suā cēntiam g°. Et con
fir. q; spēs est actus & cēntia tuba, ꝙ angelus est tuba g° magis vnit ang.
sui ipius cēntia q3 spēs. Et ad argm. 1m̄ scot. dr̄. q; ad hoc vt intellectus in
telligat nō oz q; spēs inhereat illi. s. illud est ꝙ actus. Nā ḡi videt in cēn
dyina omnes creaturas dato cēntia diuina nō inhereat illo ꝙ in intellig. ?
Et ad 2m̄ illius dr̄. q; ad quod est in altu. 1°. id est informatiue spē nō oz
moueat ab obo, nā obm actus nō mouē in causando spem. Et vbi aūt dia
separata intelligat se solū ꝙ suā cēntiam nō est finis Ocri disputare s3 in
libris de aīa inferius. Et Tū ꝙ nunc vī q; fir. ꝙ rone faldam de angelo. q; est
vī de illa ꝙcedere. Et & nihilominus. s. tho. 1. q. 87. vbi de hoc fuit dub
dante magis ex ppo sitio alterius) dr̄ in primo illius. q. ar°. q; aīa separata solū
se cognoscit ꝙ suar operatoēs. i. cognoscit se ꝙ hoc q; videt se discurrere &c.
Et ita. s. 1 dr̄ q; aīa nō cognoscit se immt̄ s3 mediate. 2m̄. q; modus cogno
scendi in aīa depēdet a phantasmatibus q° cognoscit se solum ꝙ suar operaōn.
Et vide nō est simile de angelo & de anima vt dictum est. ideo &c.

Ar. 2. Vtrū vnus angelus cognoscat alium

Et in isto. ar. s. tho. dr̄ ꝙ. 2. g. Et 1°. vnus angelus pt cognoscere
alium. Rō & Aug. 2. sup Gene. ad ḡam. dicit q; rones & idee omniū
rerū. fuerunt in deo ab ēterno. & processerunt. i. create sunt sin suū cē nale

& post hoc præsernit sm̃ nitellectum angelicum. i. q; angeli fuerint conc
ate angelis spes omnium rer. Et 2ª q°. quilz angelus cognoscē quilz angelus
p suam spem sibi a deo infusam. q ambe st̃ verissime videsi hiam. s. trom.
Et & argū. q. 2. q. 2 Quilibet angelus pt accipe spes ab alio angelo. q° fns
tra ei nt illi concreate spes ad nitelligendum alium ang. Pr̃ quis qz no q
re ang nō accipiunt spem ab his corp alibz ea st qz res m̃ alijs nō pt age
in rem pure spūal alem. talis st angelus. q°. Et Cōfr. qz aīa separata vz q ex
fila sua nā posset aliam cognoscere. Et Confir. 2°. nā alīs segret q fides
ercaret modo aliquem ang nō posset alij ang cognoscere illum. qz ang
qui nunc sunt, nōdum hnt spem ang nō ercati. quis aūt st nigueries.
q°. Et Quatum ad hoc dicimus duo. Primū & pt teneri. q unus angelus
nō pt nāli acquirere spem ab alio. & p quis q nō posit alium ang cog
noscere. si nō haret spem infusam illius & concreatā. Ite qz vt dicimus. 3.
q. ptē. ar. 2. ad. 2m. nō pt angelus facere q obm transeat abē reali
ad ē cognitum nisi p medium s. ē imaginariū. seu phantasmatiū q°. q
obm prius sit in phātasia. qs nitelligat. & angelus nō hz phātasiā q°.
Et Secūda ypothesis abiit. Et dicz q anima separata nō possz alia separa
nitelligere ex sua nā. Et Expr hoc ait ps̃ūs. in fine 3ū. de aīa. q aīa se
parata nō recordat qz. s. deficit p phantasia. & quis. et spes. Et 2° dicimus
p est substitabilius q angelus pt recipe spem ab angelo vt pote immali
& mōbilior. q°. s. Tho. verissima st q. s. ang hnt spes concreatas ad nitelli
gendum alios angelos. sta qs simplex ang ad cognoscendum quālz creatrā,
hnt hoc priuilegiū q nō indigent comūtat se ad res q cognoscē de sunt, si
p. spes concreatas sibi omnia nitelligut. Et Et ad illud vltimū argūm qz. s. seq̃z ex
angelus nō posit cognoscere āgelum nouis creatrm. pz rnsio. & tenca
erm ysio. 2m°. s. q angelus pt ab angelo spem acquirere. & tm sm̃ p̃mi mo
dum quis teneret possz dicere q angelus p spes āgelum superior posset.

cognoscere ang⁹ nouit creatū si ēet sibi inferior. Et quid si creet⁹ angelus ille supior omnib⁹ creatis. Et Bx. s. tho. in solut⁹ ad. 4ᵐ. q. tunc deus daret alijs angelis noūa spēm vt sibi placeret & si nō daret ēt hoc ignū q. uolebat tunc ab alijs cognosci. Vñ ista solut⁹ tota est de mente s. thome.

Ar⁹. 3. Vtr angeli p sua nālia deum possint cognoscere

Et ni iste ar. s. tho. Bx p vnam g. l. affirmat. N. quam ybat ex illo. ad. ro. .i. Quod notum est dī manifestum est illi. s. Et p ybat q. homo ex finis nālib⁹ pt deum cognoscere. Gō Aug⁹ Et Quom⁹ cognoscit. Et tribus modis pt cognosci obm. s. p fidē ēntiam sicut cognoscit deus a beatis. 2⁰ p similitudines ydolatras. ab ipa re vt est ab ēē creaturis. Et 3.m⁰ p imaginē rei. & nō p spēs sui. & hoc modo cognoscit deus. s. p creaturas. ut dī ad ro. .i. sui bilia. n. ipius a creatura nūdi. ist. Et Angelus ēt cognosc deum p creaturas & nō p ēntiam dī. alis ex nālib⁹ posse se bātificare quod nimis ne concedendum est. Itaq; angelus cognoscit deum ex nālib⁹ suis vt dē. i. g⁰. & nō p ēntiam dī. vt dī. 2ª & p ipius dī imaginē vt dī. 3ª. Et Addit 4ª. g⁰. vbi declarat an angelus cognoscat deum p spēm. q. talis est. Angelus cognoscit deum p suā ēntiā. i. angeli. tam q̄ p spēs. Vñ est q. angelus cognoscit deum imperfecte q. s. p suā ipius ang spēm creatā adeo in ydolatre ang. p quam spēm pt vt cognit⁹ ang assimilatur multum cognitioni. 2⁰ capte Et 5ª. g⁰ est q. angelus nō pt ex suis nālib⁹ clare & distincte cognoscere deum. ybat alis. n. poneret se in gra dī ex nālib⁹ cum tñ dicat ad ro. 6 Gra dī vita ēterna. Hec sunt que doctor sanctus. ait in hra vidite illum: —

Et Dubit hic quā notitiam possit angelus hre de deo ex suis nālib⁹ an intuitiuā. an abstractiuā vel quā. Et Bx. p⁰. q. clare est & certum q. ex nālib⁹ nō pt hre intuitiuā sz abstractiuā. Qualem aut abstract. N. dico q. certum est q. pt hre notitiam adq. s. q. deus sit finita & simplicia. Et q. vtr⁹ et possint hre notitiam singularem. Et Bx q. certum est q. et pnt hre singula

rem q̃ solum competat d̃o, tñ semp̃ competatiuã q̃ q̃s. est omnipotens. creatꝛ dñus. ſſ. Qt & denoticia absoluta vtꝛq; possit. vlla angelus dicit hic. Ysaie nahb 9. Qt certe. S. Tho. hic ar. 4. q.ª vi immutare ytem affirmatiuã. Sbi. n. Qt q̃ angelus ꝑ suam ꝑpriã cnitiuã sit ꝑ spẽm cognoscit deum. Tunc sic. Certum est q̃ ꝑ. spẽs rei hic̃ur ꝑ noticiam rei singularẽ & absolutã & abstractiuã. go. Qt Breuit hic tota ais facienda est mi. examinãda illa. q.ª vtꝛm. angelus cognoscat deum ꝑ spẽs repntantes ꝑpriã. Qt De quo. Scot. ar. 2. d. 3. q. 9. tñ q̃ angeli cognoscunt deum. ꝑ spẽm dei veram concreatã ar. ꝓ̃o. 2g.ᵒ cum alijs ꝓb̃9 m.ᵒ. nist. quo creatus est. Quam spẽm ait repntare absolute & singulariter. deũ. Qt Et gabr. ibidẽ. q. 2. hic̃ eandẽ spẽm ãdubio ult.ᵒ illius q.ⁱ. Qt Et allegat & se Alexand. de Ales. 2.ª ꝑ. q. 23. Qt aut ibi gabriel q̃ ang̃ vltra noticiã matutinã. i. ꝓ̃priam. hñt duplicem vespertinã. vel ꝑ creaturas tanq̃ ꝑ imagines. & ꝑfectiores. ꝑ spẽs concreatas ꝑpriã ang̃. Qt Scotus aut arguit q. debeat ꝑpriã illa spẽs repntatiua dei. nã alis (inquit) seqũret q̃ angelus nõ possit cognoscere deũ. ex nahb 9. in ꝑ creaturas sibi nãs. gnãs (inquit) est falsum. go. & ang̃. ybat. Sti. q̃ angelus est ꝑfectior. nahim q̃ hõ. Qt vocat aut illam talẽ noticiã angeli naturalem q̃. s. fit ꝑ spẽs cõnatus ang.ᵒ. i. cum ꝓ̃o concreatas. Qt 2.ᵒ arguit sic. Si angelus cognoscit deũ ꝑ creaturas vt hõ. sequit. q̃ solum diuersimode cognosceret deum deũ hõ. quis aut est falsum & q̃. S. Tho. 1.ª q. 58. ar. 3. dicit. q̃ ang̃ nõ diuersimode dat possibile. & illa cognitio est naturalis. i. a spẽ b̃ 9 cõnatus. go. Qt & certe. S. Tho. solũ dicit angelos nõ discurrere. cc. naturalia. tñ cc supernalia bñ discurrunt & sibi ꝑpria Qt vtꝛq; est q̃ Scot. & Gabr. vnde mihi se differre nã Gabr. ponit. 2 ang̃ duas noticias naturales. s. ꝑ creaturas & ꝑ spẽs. Scot. aut vel male se explicat vel aut q̃ angelus nõ cognoscit nisi ꝑ spẽs. Qt & maiori explanatõe. S. Tho. ponit aliquot dicta. Qt Tres ang̃ cognoscunt deũ ꝑ creaturas. & hec est 3ª

gō hūmr ār. ꝑ̄ē. ex. ps. 141. Mirabilis facta est sciā tua ex me. vbi aut
Glo. ex me tangit ex imagie. Max̄e q̄ēt homo cognoscē Deū. Sē. gō ā
gelus dicit. Sē Bx. q̄ ad dicendum nō sat est q̄ ex notitia veniat ven
at in notitiam alterius ſ̄ requir q̄ illud fiat successiue. i. in diuisis mistan.
quid nō hīt locum in ang̃. & aūt ad dicendum requiratur successiue ſ̄.
q̄. ꝑ dicendum venit a notitia rei note ad ignotā & impossē est in co
dem mist aliquid ēē notum & ignotum gō. Sē & q̄ possit aliquis dicere
vt dr Gregō. & alij. q̄ ad dicendum sat est ꝓmissam cē ꝑs nat̄. q̄ſ. g. l.
hīt in eodē mistanti vtraq̄ sint. Sē Propt̄ hoc ergo arguit. g. istud dictum
ſēqr̄et q̄ iste ēēt dicendus. s. venire ex notitijs triū ad notitiā primi principij.
s. quodlīt est vel nō est ſ̄. Sē Dico gō q̄ ſic illud principiū cognoscit ꝑ. trēs. ita
cognoscit deus suo modo ꝑ creaturas. sine dicendo. Nec obstat dē q̄ cer
homo cognoscē deum ꝑ creaturas gē ang̃ cognoscent alio. possēt sint ꝑfec
tiores. Hoc (inq̄) nō obstat. q̄ mittitur angelicus est ꝓspicatio & ſic ex
eisdem creaturis cognoscē deum ꝑfectius q̄ hō. Sē Et quidē arguit ſic. Cer
tum est q̄ cognita ēentia alicuius rei angelus cognoscē postea nec illig
ens cognitum tali formā absq̄ vllo discursu. gō nō mirū est ſi nos dicamus
q̄ hoc modo angelus cognitis creaturis cognoscit ꝑ illas deū absq̄ discursu
Sē & vtrū angelus possit ex creaturis deum cognoscere. alio q̄ nos.
Sē Bx. q̄ ſic. nos etenim. cognoscimus ꝑ ſpēs creaturarū. vbi creaturas & ide
mde in creatura tāq̄ in imag̃ & vestigio cognoscimus deū. Angelus
aūt cognoscit deū ꝑ ēentiā ipius ang̃. tāq̄ ꝑ ſpēm dei. & nō tāq̄ ꝑ
vestigium. Probt̄ q̄ illa ēentia est ꝑducta a deo & eius dī repentatiua gō.
Sē O. dicēdū q̄ ſic etiam ego cognoscit deū ꝑ lapidē tāq̄ ꝑ ſpēm. ꝑz.
q̄ lapis repentat deū & ſic causatus a deo. ſic ſpēs musaī &c. ducit.
ab obō. Sē Bx negādo gnām. Est n. magna diuersitas. Nā ego cognosco.

creaturas ꝙ spēs ip'a ago creaturaꝝ & ꝑ illas tāq̄ ꝑ imagines dū Ango aūt cognoscit seipm̄ nō ꝙ spēs sue ēntiæ. sꝫ ꝙ Mānet ēntiam. Tunc cum ēntia ang̃ repñtet deum. vt ꝗ̄ si spēs dj. Non go angelus cognoscēdo deū cognoscendo prius spēs creaturaꝝ, ꝑ cognoscendo ſiā ēntiam repñtatiuā dj tāq̄ spēm. Sc & g̃. hoc argr. ergo sequit' q̄ dat' aliqua spēs repñtatiua dj. s. ēn ang̃. quam dicimus de velut spēm dj. Hoc aūt ē. g̃. S. tho. 3. q. 12. ar. 2. vbi ait q̄ nō dat' spēs creata repñtatiua dj. q̄ omnis creatura ē limitata & deus illimitatissimꝰ. Sc Bx. g̃. nō dr. S. tho. q̄ ēntia ang̃ ē spēs dj. & solum tanq̄ spēs. vt multies repetitum ē. Sc & quacꝛe nō ē spēs dej Sc Bx. 1°. q̄ nō oꝫ spēs cognoscentē ad cognoscendum ꝺ cuius sunt spēs. Angelus autem oꝫ cognoscat se vt possit deum ex ſius nāli cognoscere. Sc Za. vō huius eggia ē q̄ ēntia ang̃ nec alia creatura nō ꝙ causare noticiā dj absolutā singulariē ſiue abstractiuā ſiue ſintuitiuā. Omnis aūt noticia obi ꝙ causari ādequata. singularis. & absoluta ab spēbꝰ. essēn aūt angeli non hꝫ hanc ꝙpietatem spūs. Sc vñ dicimus q̄ in via ſiue ab hominibꝰ ſiue angelis nō ꝙ hīri noticia abstractiua absoluta: ādequata & singularis dj. & hoc ē quod paulo ante ſub dubio mouimus. Sc hac explanatioe ſuppta argr. g. sc. & Gabrielē g. s. tho. ꝓficiēt in angᵒ nō ſunt spēs concreate repñtatiue dj. Nam nec talis spēs posset deum repñtare intuitiue nec abstractiue. Nō. ꝙ q̄ hic angelus ex nāli bo possꝫ se bēificare. Sc Confr. & hoc ē rō. s. t. qua ꝓbat q̄ nō bēificant spēm dj. quia sequer̄ q̄ dand' aliqua creatura ꝗ ex nā sua possꝫ facere bēum. Bz sed hꝫ nā illa spēs certe ex gcia nā ē causatiua visionis dj. in qua s. cōsist' bēitudo. Sc Dubitꝫ. Zu. mūbꝰ. s. q̄ illa spēs repñtabit deum abstractiue. Sc Contra. omnis nota abstracta ꝓsupponit intuitiuā. de ista abstractiua nō ꝓcessit intuitiua ergo nō repñtabit deus abstractiue. Sc Ad hoc argm. Bx. scot. egregie & nāli vere ē q̄ oīs abstractiua necessario supponit intuitiuā tñ (ait.) deus ꝓt infundere noticiā abstractā ex se oīo ſine ꝓcessa intuitiua. Sc & g̃. ergo. ille spēs quas habit ang̃ erūt

supnaliadona vr dr scot. Et vltra sequr q; ille spes nō st in demonibꝫ in quibꝫ solum sunt naliadona. & nō supnalia. Modo autē clarū est q; quo ad nalia equales sunt ⁊geli & demones. ergo ille spes nō debuit dici cō nales. sic nec gra in qua creati st angi vocat a s. tho. connalis. st Et ma xime sequr ꝫ scot. q; male impugnat s. tho. qui solum locutus est. ex nalibꝫ. & scot. arguit. de gratuito dono & supnalibꝫ ab angulo ad pietē st & argr ꝫ scot. ꝫ. s. tho. Primo sic. Essentia angi nō repntat alium angelum qui summus est omnꝫ qz deus. ꝫ. st & pz q; angꝰ est summus inꝰ angꝰ in ꝺ nali. q; sunt in eodem gne sz nō in ꝺ intentionali. nā angelus est effus dyi rō autem alterius angi. sicut summus repntat ignem ex ministrio nāe. & nō repntat alium summū cum quo magis queuit. sm ꝺ nāe. st Et confir. q; ⁊gelus est imago dyi nō alterius angi. ꝫ. st Arguit. 2º. scot. sequit q; angelus inferior posset cognoscere deū p̄ ꝺ antiā angi superioris. pz sequla q; p nos ꝺ antia angi cuiusꝫ est imago dyi. & similitudo. quꝫ autē (erit) est falsum q; alterius a gō inferior tam perfecte cognosceret deum sic superior cum vterq; cognoscat p eundem medium. s. eandē ꝺ antiam. st Ad hoc pz q; inferior pt cognoscere deū p alium alterius ag̃r. st Tū. 2º. dicimus q; de facto vnus angꝰ nō cognoscit deum p ꝺ antiam alterius angi. sed p propriam ꝺ antiā. st Dicimus 3º. q; ꝫ inferior cognoscat p superioris ꝺ antiam tū nō cognoscit perfectius q; superior nec tā perfecte q; ille superior melius cognoscit propriam ꝺ antiam q; inferior illo cognoscat. st & dicens q; saltem inferior cognoscit deum p propriam ꝺ antiam tā perfecte q; superior p propriam postq; alia ꝺ antia angi est dyi similitudo. st pz q; ꝺ antia angelorꝫ & intellectus sunt gradus perfectionis. st Dubꝫ autē vtrū saltem supnali & pret legem possit deus infundere angelo species propter quas repntant deum propr. st pz i.º in arga. s. tho. deus nō pt infundere species repntantes ipm clare & intuitive & vta perfecte sic bti cognoscunt deum. st sta aūt. s. tho. 3. q. 12. ar. 2. & pbat q; q; creatura est finita. & deus infinitus. st 2º q; alterius aliqua creatura possit effective inspirare ut puta illa species. q; semel facta est a deo, sic

hꝫ nam repñtandi dum clare. Sᵗ Dixi ꝯfestim nã visio dꝫ creatura est. ſtñ sõ formatiꝫ bñficat. Est. n. noticia ecchs in intellectu bño formatiꝫ bñficans. Sᵗ Oĩ intellectus bñficat effective visionẽ. Sᵗ Bꝫ. q. lumine gtie. eleuat fñs. s. t. & veritꝫ. & nõ hꝫ aliud ex ña fia. Sᵗ & vtꝫ deus ꝓssit dare spem fꝫ repñtatiuã ſz abstractiuã, absolutã & singularẽ. Sᵗ vz q. fit. & certe vta pt cõcedi. ybi q. 2. ad 2or. iz. dr Paulus. Vidi archana dei q. nõ hꝫ loqui. go paul. recordabat dꝫ visi. & nõ visi ꝑ spem repñtanter abstractiue. g. Sᵗ ta cõcedi Scot. & alij. Sᵗ & tñ pars negat. vz ybabriz & saltem q. paulo nõ fuerunt date spes. repñtanter dum abstract. absolute, adequate & singulariter. g. aliquos doctores. Solum aũt recordabat paulus aliquoꝝ q. vyderat mideo. & nõ habebat spem dꝫ abstractiuã. mꝫ recordabat ꝑmus centie dum dixit illa vydisse vñ dix. Vidi archana dei, nõ dum ipsum. q. dato vd cꝫ verdixerꝫ nõ recordaret se vydisse. Sᵗ 2o dico q. fuit sonus. hꝫit noticiam abstractiuã ſtñ cõmotatiuã.

Sᵗ QUE. 57. Ar. 1. De cognitioe ãgꝫ. ntũ ad res mãles.

Sᵗ Ar. 1. Utrum angeli cognoscãt res materiales.

Sᵗ mꝫ ſtius. 57. q. 1. ar. 3. tio. Bꝫ. ꝑ vnicã affirmatiuã. g. q. angꝫ sine dubio cognoscunt res mãles. Quam ꝓbat q. res inferiores sunt ꝯfestim in superioribꝫ ſz mi se ipis. ſz angelus magis appropinquat deo ex sua ña q. alia creatura. go vz q. ꝯtingeat aliquomo inferiora saltem cognoscendo illa. q. clarius est q. nũ gñm ea fñs ie reale illoꝝ mꝫ eminet. ſzfñs ie intellectuale. l. intentionale. Sᵗ ꝑ. q. homo cognoscit inferiora sibi mãlia. go a fortiori q. angelus. cognoscẽs nõ dubitandum est de. q. Videte bram. 3. tiomc. Sᵗ Hane. g. q. omnes cõcedunt. Rñdnm tñ est quod ab aliquibꝫ ponit dr maxa. Gabr. in. 2. d. 3. q. 2. & Ocham. in. 2. d. 14. q. angelus nõ comprehendit creaturã. ꝓbat Gab. q. ad comprehendendum rẽ requiritur noticia ꝯfectior q. hꝫ ꝑ quã solus deus hꝫ de rebꝫ Sᵗ Confirmat. q. iõ bti fñs oĩs non comprehendunt deum q. solus deus hꝫ ꝯfectissimã sui noticiã. Sᵗ g. quum tñ ego dico q. comprehendere est ꝯfecte cognoscere ẽntiam rei & omnes eius ꝑfectiones. Sᵗ vñ si aliqs

intelligentijs rem & omnes illius ꝓpietates cognoscit & quāh ꝓtem diffinitiuos illius, certe cōprehendit illā. Sic ita se hz angelus ni ordinē ad creaturā &c. Et ḡ ysios fac q; sm illos minima formica nō gt̄ hendit ab angelo maiis qz deus. Deus aut est incomprehensibilis qz hz infinitas ꝓpietates. & ꝓfectiones q; sunt de sua quidditate & entia. Creatura aut nō hz infinitas ꝓfectiones distinctas & nō coarctanter, immo una claudit in alia sic ē substā claudit in ē hois & similr ē qntum ad. Et ḡ hz de creatura dicant infinita predicata (quod aliqui falso credunt) tm nō sunt coarctantia. Et 2o notate q; ꝓ eandem speciē cognoscit angelus totum & ꝓtes rg mālis. & nō hz aliā speciē ad cognoscendum rem totā malem & aliā ad cognoscēdū eius ꝓtes. ut bn notat hic Caiet. Et 3a qz angelus cognoscit ꝓ unicam speciē totā entiam hūi. ꝓ eandem cognoscit clare nām & formā eius. Et 3o dico q; cognitio quam hz angelus de suba. nō dependit ab accīb9. i. nō oz ꝑius cognoscat accīa. qz subam in qua subiectat. Vn cognitio mā differt ab cognitione nr̄a quia noster modus cognoscendi est ut subam cognoscamus ꝓ accīa. sic in ybernio ꝑmi de alia dr̄ q; accīa magna ꝓtem auferunt ad cognoscēdū quod quid est in angelis aut nō est iste modus cognoscēdi. vt dictum est. Et 4o q; est rō huius dicte? Et Rn. q; rō est qz intelligitur nr̄i ortum hz a sensu qui solum cognoscit accīa vel sentit. ea. Nō tm negamus quin intelligat hūi at notā absolutam & intuitiuā substā. Et hoc est dicē q; intelligit nr̄ hz noticiā substē ꝓ accīa. idest ꝓ aliud. s. accīa a ḡ. aliquos. qui dicūt q; cognoscere ꝓ accīs sit cognoscere connotative. Et vltō est nōndum q; quī dr̄. S. tho. q; angelus cognoscit mālia ꝓ speciē concreatas. nō intelligit q; ꝓ speciē singulares vt sunt res repntate sz ꝓ speciē illas quas deus misit ang9 in hūy creatē. Hec de isto ar. 2o.

Art. 2us. Utrum angeli cognoscāt singularia.

Et in isto. 2. ar. 5. tho. primo recitat nonnullos errores circa hoc. Primus fuit dicentium q; ang̃ solum cognoscunt se & suā entiam. Qui errori fuisse tenuerit fuit Philo. Comment. & plenius vt ingreditur. S. tho. q. 14. ar. ii. ḡ illud ꝑb. 22. Circa cardines celi pambulat nr̄a gsideratio. Et istum errorē impugnat

S. Thomas.

S. Thomas authate ecclīast. S. quā videre mi trā. ¶ 2º argt rone sic. Angeli sepe mittunt ad custodiam nram. gº cognoscunt res has inferiores & males. ¶ 3º argt. ex Rho. 8. phi. & ex comment. ibidē. Quia ang mouent celos gº cognoscunt illos illi sunt males & singulares ut pote ista mdiuj dua gº ¶ 2º error fuit dicti q angeli cognoscunt singularia solum in causis vniuersalibus. i. ex motus celoꝝ. ¶ Qui error improbat sic. Nam singulare oꝫ cognoscat cum cōditionibꝫ mdiuj dualibꝫ & nō in causis vtibꝫ ꝑ in seipso. quod ꝓbat. s. t. in trā. & ex rōnes q ibi ponit sunt satis ꝓbē & ex exempla q ponit. s. t. in trā. Astrologus. n. nō posset cognoscere qn erit illa eclypsis nisi cognoscat causā vtez. ¶ Contra istos gº est. 1. gº. s. tho. q angli cognoscunt singularia cum cōditionibꝫ mdiuj dualibꝫ & nō in causis vtibꝫ ꝑ in se ipis. ¶ 2ª. gº. Angelus cognoscit singularia ꝑ spēs concreatas. & nō ꝑ speciem cuiusli singularis. sigillatim reputantis. ¶ Circa tō. s. tho. gº. 2º errorem. s. q in cā vti nō ꝓt cognosci singularia cum ḋitionibꝫ mdiuj dualibꝫ est dubium & quoḋa arg. quod fat gº illa Caiet. Arguit sic. Astrologus ex causam vtem. s. motum celi cognoscit eclypsim tali spē & tanta qntitate futurā gº ¶ Ex tō Caiet. spe. q nunq astrologus sciret qua hora futura est eclypsis lune vel solis. ps. nisi in celo cognosceret aliquod singulare puta certum punctum Zodiaci in quod debent duo luminaria ginngi. s. sol & luna. ¶ Et est dubium. cō ꝓbat. 1ª. gº. in trā. s. t. s. q angelus cognoscit singularia qꝫ oꝫ cognoscat & rōne sensus & rōe intellectus quia (inquit) id quod dispersum est in inferioribus dꝫ ei gen. etum in superioribus ¶ Contra. Scḋm. q intellectus cognoscit singularia qꝫ. s. illa cognoscit sensus & ti. s. tho. 1. q. 86. ar. 1. ait q intellectus nō cognoscit singularia. ¶ Ad hoc cōit Ex moderni. q intellectus immā ter & cognoscit singularia. ¶ Et ad ptm. 3º de ānā. qm dr q sensus est singulariū intellectus vero vtium dicit. q plus solum volunt dicere q sensus solum ꝑcipit singularia, & intellectus nō illa solum sed illa & vtia. ¶ Certe isti male intelligunt & pcise declarat ptm. ¶ Vn melius declarat & intelligit illum diuus tho. loco citato. Ait quippe q intelligz q intellectus sm

cognosc vtia directe qz intelligit abstrahendo a phantasmatibo & singula
ria intelligi indirecte vt exponit Caiet. q. cum intellectus adutit ad vte. s. ho
minis. ff. adutit et p virtute discursiua q vte no inuenit ex singularia.
& sic vtomodo venit in cognitioe singulariu p vte. vo g. s. t. man in suo
vigore. Et &. cc. q. 2. sed qz angli cognoscunt vtia & singularia
p spes vniuales. est paulisp immorandum. hz corp. in. q. 55. aliquid de illa
discernimus. Et Maio. g. in. 2. d. 3. q. 2. de qo no est imaginabile qp spes
vtis repntet. et singularia. vn aut qz angi cognoscunt quide p spes eo
creatoris & qp non pnt acquirere species a rebo hz in vo angi sunt spes vti
um innatae & istem spes repntatiue singularium. Imo ponit in angi
quas spem p quoli singulari cognoscendo. Et certe in ista opinio vltra
id quod falsa est vr absurda ex tanta posset spes. & forte infinita si
bn intelligat qnia infinite cognitioes singularium erunt in angelis vn
rejiciendo p eius est. Et &. argi p scot. g. s. 2te. ad p bandum qz angelus
no cognoscat singularia in spe vti. 1o argr hr. singulare sub rone p
no includit in vti. g. vz anis qz socrates sub rone socratis no includit in
ne humanitatis. hz sub rone hominis includat. Et Ad hoc. p. ex contesso
anis. negando gnam qz illa spes vtis q est in angi no repntat singula
ria fr inclusa. & sub rone p in vti contenta. & qz deus dedit illi tale
tutum vt in singularia distinctissime repntaret. Diuina et contra vte &
singulare repntat. Et 2o hi argr illa spes vtis repntat singularia. go
vel an qs sunt vel solum qn sunt. no primo qz alis angelus cognos
ceret distincte futura. cuius oppositum dt. s. t. ar. sequti. si dicat. 1o
g. quro q ro est quare antea illa spes no repntabat socratem qui imo
repntat post qs socrates misit aqz fuit. s. tho. & verius. & illa spes man cad
Et confr. qz illa spes repntans socratem repntat eum et post mortem go q
re no repntaret et an qs creavit? Et confr. 2o. sequit qz cad spes mi.
repntat duo g dictoria. s. socratem e qn est, & no e quando non est.

Et de cognitione ag^or ex parte rei mali. ar. 2. 3

Et ad argm in oppositum dicit. Posito hoc fundamento s. thome de veritate. q. spes hominis non repentat sortem. an aliquis sit beatus postquam semel fuit, repentat illum et hic de omni virtute et singularibus suis. Volo dicere quod spes boni repentat angelum qui me custodivit et idem post ipsius mortem repentatur. s. quod pius meus fuit. Et sic concedendum est quod successive eadem spes numero mihi angelo repentat duo gaudia. Vnde licet finaliter non moveat angelum. hoc est causa finis qua non. id est angelus non cognosceret paulum nisi finis beatus aut certitudo mihi una. Et impossibile mihi divina scientia cognoscit beatus me scribere modo. et postea me non scribere quia dormiam, quia cognoscit gaudium successive si illa diceretur finaliter gaudia. Et item si forte non certitudo, non cognoscaret beatus sortem mihi divina scientia. et sortem nihil agit mihi beatum quia obiectum illud erit causa finis qua non. Et Marsi. 2. q. 7. ar. 1. ponit aliud exemplum. Et tenet opinio antiquorum quod falsa, scilicet quod iste extra mittendo jam ego iudico sortem si ponitur est, et non iudico illum si absit. tunc obiectum nihil agit mihi potentia visiva quo obiectum est causa finis qua non. Et certe illius opinionis diffinit Seneca. et quod alique homines cum habeant visum debilem reflectit ullo spiritum in aere et sic se videt. Et Scotus Caiet. ponit aliud exemplum. si deus quod se gereret spiritus albedinis destructe. ja ego iudicabo albedinem non esse et postea si reproducat iudicabo albedinem esse et tunc albedo non agit, quia est causa finis qua non. Certe exemplum est optimum sed falsum. primo probabilius est quod si deus gestaret in me spiritus albedinis destructe, ego judicarem albedinem esse nisi intellectus corrigeret se ipsum. aut deus quod fidem ipse ut in eucharistia corrigit. Et Probi aut. Caiet. quod albedo. solum vult quod hoc quod spiritus ab illa misset misericordiam potentia. Certe et mihi ipsa ocham. dicit quod si deus gestaret in me notitiam intuitivam obiecti corrupti. dato est obiectum esse causam finis qua non. Et Argm aut. 3°. Scotus. Sequitur ex illius ipsa, quod quilibet aliquod singulare creat adeo, angelus necesse statim cognoscit illud. quod vult negatur. quia tunc quod habet species illius. Et Scotus quod si multi angeli adutere ad speciem quam habet videbit illud sed semper non erunt illud id non necesse videat illud nisi cognoscit. quia intuitus determinat cum volumus. Et hoc intelligatis dominus illud intelligat nihil. Nam possit deus creare aliquid

sup ñ alc cuius cognit. occulteret illi. q. Argu. vlto. g. 5. tio. Sequi q spes vtis
ang. est infinite p fecta. p. q. q to spes repntat pta. tanto est p fectior. sz illa
est repntat infinita p. singularium si alia essent infinita sic sunt in potia. g.
q hoc argm fit in multis materijs. & fieri pt ad ostendum q visio beatifica
que creatura est fut infinita q. s. omnis visio dei repntat obm infinite p
fectum. q. Item ad ostendum q scia infusa ange. est infinite p fecta q. s.
repntat oia futura distincte, & erunt infinita futura. s. cogitatones &
volitiones angelo q semp cogitabunt de deo que in eternum amabunt. q. Ex
cepit. q. omnis nota angelo p. est infinita & omnis ius visio beatifica. p. sz solu
in suo gne vt visio dei fut infinita in gne not qua. s. repntat obm infi
nitum. q. Eodem pacto dicit q spes vtis ang. est infinita in gne spei.
q. Et. 2o. Bo. melius Cajet. hic & in. 3. p. q. vna gna solum valet in
re bo eiusdem spei. valet n. ysta. Notitia q repntat. 2. valet aliquid & est
alicuius p fectior. go q repntat. 4. est p fectior q. s. fit quatio in obus
& notiis eiusdem spei. Modo aut spes q repntat paucioza. differt ab ea
q repntat pta. & sic manet sufficiens rnsio ad arg. q. & dato quod pos
sit ee compato in eadem spe. q. Certe arguendo sic. Albedo vt. 4. est alicuius
p fectionis. go si sit vt. 5. est p fectior. Et certe si quatio non fit nisi eadem spe
non valet. vt si arguerentur sic. Bo. Excedit in infinitu alia ab alia. leo
capra. ergo est infinite p fectus. q. leo capra & bo dicunt spem. q. Sequit.

q. Ar. 3. Vtrum angeli cognoscant futura.

q. in isto ar. s. tio. dr q futura pnt. 2. intelligi aut in se aut in causis.
Hac aut quidam negio in ferunt effectum & quidam ee semp. Tunc ponit.
q. 1a. g. quando futura scita necesse ee ca. angelus cognoscit certo futura
in ca. q. 2a. g. quia aut alle effectus scita ee semp & ca. tunc cognoscit ab
angelo in causa. non quide certo si conjecturali. q. 3a. g. si aut effectus scita
raro & non ee semp. tunc angelus non cognoscit vllomodo futura in ca sua
q. 4a. go & principat. Ang non pnt cognoscere futura in semetipsis. q. Probat.

qz illa nõ sunt pntia angº. & oc quod cognoscit, oz sit pns intellectuj & q illũ mouet a gº. Gfr. qz eo deus cognoscit futura. qz omnia q sunt fuerũt vel erunt in deo omnia sunt ni illo simul pntissima. Nã vt sup. ni pneº p mẽ huius pte diximus, et nitas q est dꝰ mẽsura tota est simul. Qstaẽ vrã. S. Tho. Qz his cõclusionibꝰ. quemunt oĩa theologi. in 2. d. 9. Et dnã. d. 3. q vlt. & penul. vbi illas ponit expresse. Qt vbi est qꝺ dnã. addit q futura q de pẽ dẽt esse volunt humana, si hõ vult illa facere angelus cognoscit illa in volitõe cuius oppũm nos videbimus. ar. seqnti. Qt Notatetiã q qꝺ dt. S. Tho. q angꝰ cognoscit futura in se intelligẽdo de nãli cognitiõe. Nã certum est q si cognoscant ni cntia duj futura, cognoscẽt eo modo quo ni se sunt. Qt & vbo. g. 5. t. q angelus cognoscat futura merc gtiã dei vt pluuja grandinem. q. Augº cognoscit oĩs causas & impedimenta pluuiæ. g. Qt Ad hoc Bx. q gnã nulla est. quia licz angelus cognoscat impedimenta & eaꝝ pluuiæ, nescit tiã a cãe applicande sint nj ne & certe cpi nõ scimus applicatiõem. qz applicatꝰ est quid mere cõtingens. Qt istam met q. 5. Tho. monz. B. Augustº. in li. de diuinatº demõũ & hr in. 3 tomo opum eiusdem. Dt aũt q qñ angꝰ cognoscit futurꝰ gtiã scit solum cognoscit y comictura. Qt vbi aũt deus possit oĩa scire. angº spem aut intentum qm possit cognoscere futurꝰ certe & vt in se erit. dubiũ est nõ parum Qt Bx tiã bringt. q deus possit si vellit angº oĩa scire spem qua cognosceret futura abstractiue sic tiã certo & distincte. Qt zã nã in. 3. p. dt. S. Tho. & multi cũ illo q aia x. habit species & habitus oĩa rationes quibꝰ cognoscere poterat futura abstracte Qt Dicemus tiã. 2º. q vt probabilius nõ possit deus infundere spem angº. vt species quibꝰ intuitiue cognosceret futurꝰ. pt namnõ vt posse aliq pure creatura sine species sit sine habitus causare cũ se noticiã intuitiuã rj absntis. Qt cõfirmt appentia q eadẽ rõe daret species aliqua repntans rem possibilẽ q nõ erit. pt esse illa. qz quemadmodũ futurꝰ nõ cognoscit ita nec possibile quod nũq erit, nõ cognoscit. Qt confirt. 2º. seqꝰ rat qꝺ deus possit facere intellectum qui se extenderet cognitiua ad cognoscendum futura. quod nõ est dare g. Qt Et vltº pt sic. quia oĩs creature dependet a pte successiua. g. solummº pt agere qñ est, & sic intellectus nõ

cognoscit futura ā s.m̄ sī & n̄ pōt mouere intellectum. ꝙ vide argum.ta littera.

Ar. 4. Vtrum angeli cognoscant cogitationes cordium.

ꝙ in hoc. ar. 5. Tho. Bx. p.z. g.s. Prima. Arg. pōt bn̄ cognoscere cogitatiōs & affectiōs p essm̄ & p̄sentiā. Secundo. argumtur hīc & nos. & multo pfectiō pibꝫ ceteris ex eo q̄ acutiorē & simplicē pfectiorē sortiti sunt intellectum q̄z nos. Hanc pbat ex aug.o de diuinat.e demōn. ꝙ Tertio m̄ qua est maior difficultas. Angelus n̄ cognoscit cogitatiōes & volitiōes mi causa & a pōsi. s.m. nō. ꝙ pbat q̄ voluntas est liberrima & indifferens ad velle & nolle suos alter. deus aut cognoscit oēs volit. q̄z oēs voluit deq̄ndet a deo. ꝺ̄ illud. 1. ad. cor. 2.o Nemo nouit hominū que sunt hominis nisi spūs hoīs q̄ in ipō e. vide hīc. ꝙ Mā hic tractat a do dt. ni. 2. d. g. & a dura. ni. d. 8. q. vlta. aur. s. ni ode qui refert ibi multas opiniōes. & p.o ponit hanc. s.t. q̄ s. angelus n̄ cognoscit cogitatiōes hominū ꝑ se nisi. & certe. s.t. hic. ad. 1.m n̄ negat. quin ang.s possit cognoscere mās cogitatiōes sī vltimo ejus esse. Carc. ꝙ Probat aut dura. vt. s. tho. q̄z voluntas est libera & a solo deo deq̄dēs. n̄ ab alio pōt mitti. Ergo a nulla. ergo ꝙ Arg.to dura. g. homo vult. s. Tho. & ait q̄ si. s. Tho. vellit facere hoc g̃ra. Deus solus fac voluntatē & a solo deo cāt & deq̄dit voluntas. ergo a solo deo pōt cognosci. p̄z. nihil valere q̄ eodē.mo deus ꝺ̄ solus cognoscet alium & multa alia q̄ a solo illo deq̄dēt. quod n̄ dz ad̄ credi. g.o. ꝙ Tertio arg.t hic. hec voluntas. sit libera, tm̄ si sonce & diuc volitioz. aut nolitioz. Jam est determinata ad vnū. g.o illud potuit cognosci ab angelo vellit nollit. ꝙ Contra. q̄ tam occulta est cā a rōnalis & voluntas. & tam spūal. q̄z cogitatio. & angelus cognoscit mentis intimā voluntatē & ētiā cās. g.o & ꝙ. ꝙ Caiet. hic Bx. ad hoc arg. declarādo opz. & hoc om. s.t. Dr. g.o q̄ arg.o solum pōt cognoscere obm. quod hz ce nāle. & alterius voluntas n̄ fit nāliter, si mere libere. g.o angelus n̄ pōt cognoscere illā aut aliqua creatā. ꝙ Declarat aplius forme nāles recte sequnt. nāle esse dispōbz & sic ille dem̄ fieri modo nāli. & tm̄ voluntas n̄ hoc sehz, nā positis oibz requisitis man̄ adhuc tā libera sicut antea erat. g.o. ꝙ Hinc est q̄ nulla creatura pōt cognoscere volitiōz volūtatis. q̄z

ꝫ jam nolitᵒ fit ꝓdicta, tñ nõ est res q̃ huiꝰmõi de mere ñale, sz̃ cũ ñali lem. Alia ẽt ꝫ creet adeo, tñ ponit in mã modo ñali. Et ꝓducit ꝓsitꝰ ñalẽ ꝛ̃spõi bo. Sᵗ & argᵗ ꝺ̃r. g. S. tho. ꝙbo q̃ ang⁹ cognoscat mẽas volitiões ẽt nobꝛ mystꝛis. qz cog nosrit ꝙ speꝛ concreatas ꝛepꝛesentes mẽas affectiões. Quod inde ꝓ̃ qz si ego volo q̃ angelus cognoscat meas affectiões, certe ille cognoscet. gᵒ figmum est ꝙ hm̃ it antea spes. Sᵗ Cõfrᵒ qz nõ est possibile q̃ in mea potentia nꝭ sima sint spes eloꝛis quin ego vidẽa, & si in phantasia sint spes ꝛepꝛesentate possum ego vti illꝭ spẽbo qz habeo vt memor cum volumo, gᵒ possum memorari. Sᵗ Ad hoc dr̃ q̃ angelus ꝫ spẽm affectiõm mẽsuam. sz̃ tñ nõ ꝑt cognoscere illas nobꝛ mystꝛis. Declaro hoc & exẽplico. q̃ fit hoc valde rõnabile. qz ꝫ angelus hꝛeat spem ꝛeꝛo tñ dom̃ ꝓducat nõ ꝓnt ab illo cognosci qz ꝛõm est rã sine qua nõ. Eo dicimᵒ dicẽdo ꝙ rã sine qua nõ est q̃ nos velimus aut saltem q̃ nõ fiamus mihi. Sᵗ Et ꝛ̃ valde rõnabile q̃ deus dederit nõb ꝓpꝛie occultare mẽas affectiones. alꝭ. n. nõ diceremur m̃ ẽmus adeo ꝛ̃sp̃ q̃q; liberi. Sᵗ Greg. arime. 2. d. 9. q. 1. & Marsili. 2. q. 6. tñt hanc opi. S. tho. Eandem fuꝭam temuit Petrus de Tarantasia. 2. d. 8. Sᵗ 2ª aut opⁱᵒ caꝛpo quas refert Duran. est q̃ angli & ñales possũt cog re alterius intellectus. s. cogitatiões, nõ tñ volitiões. Et hanc opinioñ aliqm ni. 2ᵒ d. 9. q. 2. asseruerunt Scoto. ꝫ certe si recte ꝛ̃sp̃iciat. magꝭ ibi ad ꝓmũ argꝫ vi de mens illius q̃ ang ꝓnt & cogitatiões & volitiões cognoscere & ñas sua 9. S. tho. ꝛepꝛesse in corpꝛe ar. Sᵗ Gab. vbi d. 9. q. 2. dicit dr̃ & allegat Guillel Ocham quẽ ad plenũ ꝛepe sequi. Et Maio. in 2. d. 9. q. 1. idem tenẽ & oẽs ꝛeuꝭ t sunt in hoc gr̃ũ. Bto. Rome. Sᵗ 3ª & vltima opinio quã sequi Duran. & fuꝭ Rome de angelica. est q̃ ang nõ ꝓnt cognoscere iudicia mentis. mi. i. nõ ꝓnt cognoscere an ego debeã hodie cenare m̃ ne, & similia iudicia subꝛõne iudi cij ꝫ cognoscat centiã illius cogitatiõis q̃ iudicium est. & ita aut q̃ angelus cognoscit centiã iudicij & ꝛes ꝛ̃gnificatas. ꝙ iudicia & oẽs centias sz̃ nõ iudici um vt iudiciũ est. quie quidem oia vim sophismata & nõ satis intelligibilia ar̃. Sᵗ Pro ꝓma tñ opinioñ. s. tho. est authas Jheremie. 17. Pravũ est cor hominis & inꝭ crutabile & quis cognoscet illud. Ego dñus scrutans aut dicit aiunt q̃ an q̃ voluntas ne

lit alius illius cognoscere ab angº qz est inscrutabilis. In postq̃ de facto elicuit aduꝫ pt alius cognoscit ab angº. Sz dicit qd illud qd ait hominis est inscrutabile intellectu ab alio homine solum. nõ aut ab angº. Sz hæc verba sic exponit. sine dñ laudat & extollunt dñm tanq̃ solum humanarũ cogitationum cognitorem. Sz Tho. qz. 8. Tho. facit illud. i. ad. co. 2. nemo nouit hominũ q̃ spũs hois q̃ in ipo est. Sz Item 3º illud quod ait Aug. sup illud matt. 9. Cum cognouisset dñs cogitationes illorum. Vt ibi Aug. & Tho. sic. In hoc oĩ debet Deo esse sc̃ verũ cognitorem cogitationum deum, qz cognoscebat cogitationes pharisæorum qº nullus alius q̃ deus pt humanas cogitationes intelligere. Sz Item B. August in li. de ecclesiast. dog. c. 81. idem dicit Sz Ec. 2. paliqo. tit. 6. In solus dñe nosti cor da filiorum hominum. Sz Odo gabr. q. iste authr̃ solum ibat qd dicto angelus nõ cognoscit cogitationes deo volente sp̃ãli q̃ ipe angelus illud postq̃ exposita nãsta ait. in. loco citato. q. 2. ar. 2. Sz & replicat Grego. vbi sup. sic. Sequit qp frustra cet illa potª nãlis q̃ nunq̃ cet in altũ reducenda. Sz Item sapiẽs & deus. vel diuina sapia disponit omnia suauit. & ad bona gubnatiõem suã di spectat sibi illos q̃ angelus nõ cognoscat secreta hominũ ut ipsi sint ad plenum liberi. qº deus nõ dedit angelis talẽ pfectum. Sz Item ex illa op. gabr. & sequit sequit qp quotiẽs mistice fit miraculũ. s. impedimentum illius potª nãlis ne in actum exeat. nisi dicat qp sã est lex & fides nullũ est miraculũ. & hoc adhuc currit argm. grego. q. illa potª cet frustra q̃ legẽ sibi q̃ nunq̃ exeat in actũ. Sz Item vnus homo pt suos actus alteri hoi occultare. & angelus sibi ipsis nõ pt alteri angº occultare sua secreta ex nãa rei, qº angelus est peioris gdationis q̃ homo. Sz Cofir. sequit qp duo angeli nõ possunt occultare sua secreta si alij velint illa cognoscere, quod est infra gdationẽ humanã nedũ angelicã. Sz Item sequit qp frustra ponerent a. s. t. & omnibus locutº angelorum ad sufficerẽt cogitationes. qº Sz Scot. q. nõ est frustra locutº. qz (dicit) ponit ad hoc vt si vellit vnus possit manifestare cogitationes suas. Et pon ex. Nos ipi alloquimur eum deo vniuersa nãa sciente & nõ dicimus ea frustra locutos. Sz & exemplum nullũ est q̃ nos loquimur eum deo vt magis moueamur & ipsa verba ad humiliandũ nos ora deo, & ppugnamur sc̃. q. sumus debiles

& ꝛ̃ndigemur istis admtorijs vt ex pte rei ꝛ̃ frauamur magis deo placabiles. & sic amplius merearmur. Qd P. arg.t ex Greg.o g. illos. seqr q vnus ang.os possit ex ꝛ̃ habig dem videre. p3 Ang.os Gabriel hz visiõem dei & alij sm̃ sc̃os cognoscunt ꝛ̃ nãli visiõem q est ꝛ̃ gabriela. Tunc sic. Concedit reflexio regnitat idi quod dicitur. g.o illa nõ reflexa quã habent alij ang.i de visiõe Gabriel. beatificat illos qꝛ nõ est cõcedendũ g.o Qd Brevijt. Ad hoc possz sc̃o Bx. q illa ipsius ꝛ̃ ex visionib⁹ & not.e nõ est nãlis. & ꝛ̃ nõ desint arg. ad pbandum q angelus cognoscat cogitatiões. pbo g.l. Qd Nam ita mdiij scribtus & spũalis est cogitat.o hois sic cert.a illius & ang.i cognoscunt cert. g.o & cogitatiões. Qd Ad hoc Bx Caiet. q rõ quare ang.i nõ cognoscũt cogitatiões est qꝛ nõ sunt nãlia & dubia & nõ qꝛ sunt spũalia. Qd 2z arg.o 2.o scãdo & pbo q vnus angelus nõ possit alij suas cogitatiões occultare. quia si occultaret maxe q vnã volit.i talem volo q multus angelus cognoscat meas cogitatiões. & hoc modo nõ pt occultare g.o Qd Probo mino. nã vel illa volitio est patens alij vel nõ. si pmũ g.o erit patens id quod pt volit.i mult ang.i occultare. si 2m̃ g.o occultat alia volitiõe & illa alia. ꝛ̃. & sic erunt infinite volitiões. Qd Brevijt & Caiet. Bx. q sme vlla volitiõe pt̃ angelus suas cogitatiões occultare & ꝛ̃ volitiões. qꝛ sm̃. S. Tho. ille cogitatiões & volitiões sunt ex nãli sua ocẽte. & ita nõ opus est angelo velit occultare Qd Dico tñ q ad revelandum affectũ reqr̃ volitio revelandi. qz vt dictũ est ille sunt ex nãli sua ocẽte & debet pr̃ ex pressa volitiõe patefieri. Qd Arg.r tñ 2.o g. hoc. Saltem de mẽte divi. Tho. reqr̃ q volitio precedat revelat.i Tunc sic. vel illa volit.o cr occẽta. & sic pr̃ illa mihi revelabit vel est manifesta & tunc illa cr manifesta pr̃ alia & ita cr pr̃ pria ꝛ̃ sint tuum. Qd Bx. q illa cr manifesta & nõ pr̃ alia qz certe pria met volitio est affectio & sic pria se manifestat. & nõ indiget alia manifestãte. Qd 2.o dico q volitio ex se est nota si sit directiua ad manifestat.i quemadmodum locut.o mea & vox. est de se nota qz est directiua. ad ex pressionem alius. Qd 3.o tñ argr̃. g. f.t. seqr q alteri exteriores. liberi impatia volũt.e nõ possunt.

cognosci ab ang.º Ꝛ scḋa qz illi alter nõ ꝓducunt mere nãlit sẽ hberc cant. g. gnã aũt est ab sũrdum qz s. angelus nõ cognoscat me decambulare si ego uo lo occultare. ꝛ Ex. q. alter exteriores ex se fiunt nãles, & solum extrinsece fiunt liberi. s. a voluntate imperante. ꝛ Q. orgr. 4º. Capio assensum ꝑmum ꝑn cyrij. & aliquid alterũ intellectus mere nãlem. Tunc sic. Intellectus nõ pt nõ assentiri pº ynº appensu. gº ille assensus erit nãlis gº cognoscet ab ang.º ꝛ Item. motus 1º ꝑmus est mere nãlis & nõ ni ꝑtate voluntatis. gº cog noscet ab ang.º gº agitationes & volitiones pnt cognosci ab ang.º ꝛ Ex. 1º. ꝑt dicꝫ qstio de mẽte diuj Tho. q illi alter possint cognosci ab ang.º Ma xime qz ipe est. ni solute ad. 3m tric. dt q alter appetitus sensitiuj pnt cog nosci. ab ang.º sẽ nõ impetum voluntatis. & usus voluntatis. ꝛ 2º dicemus. potius ꝺ̃z de mẽte diuj Tho. q illi alter nõ pnt cognosci ab ang.º hẽ sint nãles qz diuus Tho nõ fecit distinctiõ. Et ita dicemus q mittitur regu larit dependet a voluntate & sic si aliqui alter mittitur nõ dependet, illa est accentalis. ꝛ Similiter dicemus q alter vo. ff. de se est liber nisi depacius aliud ꝓmittat. ꝛ 3º. possemus dicere qz gº diuj Tho. est uter & q bata uter q locum ab authorate. Nõ aũt regit ni omni mã ut sepe dicimus q argm a rõe fit dimatium. sẽ satis est q valet qbalitꝫ q cedat qd̃ ni rõe. s. Tho. ꝛ Argm tm ultimo g. diuj Tho. sequ q angelus nõ pt cognoscere spẽs vel hitus. qui sunt ni alio ang.º Ꝛ gnã qz et ille spẽs & hitus ſ mitte riores fiũt & affectiones & agitationes. gnã est flm. gº ꝛ O. Marsi: loco cita to totum concedit gnã. Ait. n. q hitus & spẽs minus mouet & mittitum qz ac tus. gº ꝺ̃z q hitus & spẽs nõ pnt cognosci. ab ang.º ꝛ At nos ex s. tho. dicemus q spẽs & hitus pnt cognosci ab ang.º Affectiones aũt nõ pnt cog nosci. ille. n. spẽs & hitus sunt nãles. ut dt. s. t. ni solute ad. 2. huius. q. s. illi pnt cognosci qz sunt cõnãles. & sic sint modũ cendi nãlem nõ aũt alter. ꝛ Et ni. q. 6ª de veritate. q. 8. ar. 13. & de malo. q. 16. ar 8. dt. s. tho. q hitus & spẽs pnt cognosci ab ang.º Et hec de isto articulo:

ꝛ Ar.º 5º. Vtrum angeli cognoscant mysteria gratiæ.

Qt in isto ar. 5. tro. Xp. p. 2. q. 1. Angeli ex suis nātibus nō pnt certo cognoscere mysteria grē ut incarnatōis passionis ꝯ redemptoris nostri. Qt 2a. Angelus potest cognoscere mysteria grē. vel in verbo vel per revelatōnē. & qbatuōr sunt clarissime in trā. 5. tho. ibi videte illam: Qt circa pmam q. l. est aliqualis difficultas. Nam Scotus. in. 4. d. 10. q. 8 ait q multa supnālia possint cognosci ab angelo ex nātibus. vn vr inferri q nō sit sufficiens qbat° quā. 5. tro. ponit & 2. q. 5. dicit q supnālia illa myst. & dependentia ex mera dei voluntate. & clarius vr dre Scotus. q. 5. tro. de. n. q ex nātibus angeli cognoscunt de x̄o redemptore rerum in sacro altaris & alia multa. Qt Et ad illud Esaie 63. quis est iste qui venit de Edom. sc. quod vr dictum de mane ab angtis. Xp. q angti de facto ignorarent & dei incarnatiōē. & alia multa vel omnia mysteria incarnationis & gris nō q pe sua natura nō poterat scire si q deus occultauit sp̄tu illis. Qt Probat aut q angelus ex sua nā possit cognoscere modum essendi x̄i in sacro. Et p qbatuōr ponit casum q x̄s nō sit ullomodo in celo fidelium tractat in sacro. Tunc arg. Angelus scit ex sua nā q corpus x̄i nō est alibi q in sacramēto. & scit q corpus x̄i nō corruptum est q scit qñ separatur forma a materia. go scit q solum est hic x̄s in sacro. go scit modum quo x̄s est in sacro. Qt Bruise argumentum nullius est pressus g. optimōē & veritē. 5. tro. dicens q angelus ex natura nō potest cognoscere mist. grē. quia illa sunt dei supnālia & dependentia a dei voluntate, & sic sup omnē virtutē nālem ex dictis. Qt Ad argm Scoti. dico q angelus iudicat corpus x̄i esse in sacramento. & nō esse corruptum q scit omnes corruptiones q fiunt. sz tm ignorat modum essendi x̄i in sacro. in. gnāli ipe ybat. Ad argmentū in fine illud inferat solapadamente nescio quomodo. Nō igr dubitandū in dē. g. 5. tho.

¶ Hinc est q̃ angelus non cognoscit lūtes infusos. i. illos qui nunq̃ fuerūt in intuendā. Et hæc limitat q̃ angelus cognoscit lūtes & spēs solum quæ sunt illi sunt connaturales sibi. ¶ Circa. 2.m q.ª 7. expectatum notate q̃ .S. Tho. vī dicit q̃ angelus cognoscit in verbo aliquid de nouo. ¶ Contra qd tamē vī cē quia supra .q. 12. dictum est cum de beatitudine ageretur q̃ visio bēfica secundum communē fidē omnium est cōis in naturia bilis & gloria inaugmētabilis. ¶ tamē q̃ quando .S. Tho. dī q̃ angelus cognoscit quotidiq̃ plura in verbo, intelligit sic. q̃ angl̃s qui cognoscit de nouo in verbo, nō cognoscit in rēa ipsā nec ē in proprio gñe & obiectiue repntatiue. Visio enim nō cē tē cadē, si nūs pfectus nunc minus pfecte cognosceret verbo significaret. Vult g.º dicē q̃ angelus cognoscit in verbo aliquid de nouo p reuelatiōē spālem nō q̃ visiō illa qua deum intuet mutet vel pficiat. ¶.

¶ QUES.º 58.ª De modo āgelicæ cognitiōis

¶ Ar. 1. Vtr intellūs angli q̃n q̃ sit in pot.ª q̃nq̃ in actu.

¶ In istus. 58. quæstionis primo. ar. .S. Tho. primo ponit quādam distinctiōē desumptam ex Aryst. 2. de anima. q. 7. intellectus ē in potentia. 2.no modo sic. est an q̃ aliquid addiscat. & 2.º modo postq̃ cum habeat lūtem nō tū exit in actum nisi quando pt exire ¶ Quadrupliciter dicitur. 1. q.º Nullus intellectus angelicus est in potentia primo modo in ordine ad naturalia. Cū q̃ sint spēs infusæ & q̃ creatæ omnium supnaliū & naturaliū, & magis q̃ quod creatum est in tota pfectiōe. & minus sibi habile dei a nūdi creaturis. q.º ꝯcludendum est q̃ cognoscantur pfectiones. nāles omniū ab angl̃s. ¶ 2.ª q.º Quantum ad ea q̃ sunt supnalia illis, angeli sunt in po

tentia. nõ simpliciter postq̃ creati sunt in gra, & sic habuerunt fidem & sic aliquas reuelationes de nouo acceperunt & adhuc sunt in potentia ad alias de nouo accipiendas. Qt 3a. g. Angelus pt̃ esse in potia in ordine ad ñalia. loquendo de esse in potentia 2o modo. Et nam nõ est necessarium q̃ semp sint in actu. Qt 4a. Angeli beati semp sunt in actu in ordine ad visionẽ diuine essentiæ. q2 semp videt. deum ipm̃ beneditum. actu nõ actu essentiæ. videte Iram. S. Thome Qt Durand. 1o. d. 3. q. 1. dubi. 2. vbi dr q angelus nõ est in potent. respn naturali. ista. n. g. nõ recipit ab. Ocham. Gabr. & Gregorio. atq; Durã ponentibus spẽs concreatas. cuius oppositum vidimus in. q. 55. ar. 2. Qt Dubitat q. am ista ppo. s. tio. sit vera. & vtrum angelus fuerint & sint de facto mmr spẽs cõcreate de omnibus ñalibus. Qt Ad quod dr. Bruijl. q. de omnibus ñalibus sunt spẽs et si sint inequales. in ñalibus, & q. gñs nõ sunt in potentia 2o modo in ordine ad ñalia. Qt Et q2 actus sine dubio mlt angelos & sic mlt homines deberit poni magri & doctores & scholæ ad addiscendum ista q̃ ignorãt cc ñalia. ad q̃ cent in potia & isto modo angeli inferiores docerent a superioribus nõ. n. deberet cc prorsus absq; noticia ñalium. Qt Et max. q2 nõ datur est q. dicere nõ deberit angelus aliquas spẽs ad cognoscendum ñalia. cum ad eos pertineat & felicitatem. nõ aũt est maius ro q̃ has dederit spẽs q̃ illas vel horũ potius q̃ aliorũ. q. omnium dedit. nõ dubitandum est. Qt Et confirmatur adhuc. nã supposito vt omnino dr supponi q. in angelis nõ sint magistri. esset peiores conditionis q̃ homines. qui pnt oĩa scire de ñalibus habere. Qt Et arg. 2o sic Theologice. si angelus nõ posset omnes scias & q̃ st cc naturalia se querent. q. nõ posset illas addiscere. Et gñr. q. angelus nõ pt acquirere spẽs a rebus ñalibus. cum 2o ex alia nõ agat in ñalia. Et ut vnus angelus pt̃ causare in alio spẽs vt magister. nã etiam.

inter nos magistrum causat spm̃ in discipulo. Et Lōfrm̃ sequeret q̃ dæmones inter quos q̃ cui dubio multus est magn̄. ſ. ōes sunt sap̄ sapientes in omni malitia & omnimoda iniquitate. Et q̃ (in q̄s) q̃ illi nihil posset addiscere circa naīa. si nō sint omnium illorum scīa & sic ēnt nidoctiores. homini b q̃ quātum ad naīa. Et Oh. dicetes q̃ angeli sūt spēs de melioribus rebus. Et hoc nihil est ꝓprium. nā cum habeant spēm concreatam si postea acquirunt nouam spēm de dignioribus certe habebunt duplices spēs idem oīo repugnantes quod fieri nō ēst. Et Dc. Za. aut. g. s. q. ce. sup naturalia ang̃ recipiunt nouam reuelationem. dicitur amplius. s. q. 106. q. nunc satis est q. ysta. g. recipitur ab omnibus simul cum. 4. q. angeli simul vident omnia in verbo: Et circa. 3am. g. s. q. non est in accumulans angelum ad in potentia 2o modo. in ordine ad naturalia. q. nō est necessarium q̃ angelo semp̄ actu ꝑsideret. naīa. oīa simplr̄ non cognoscat in veritate illius semper vno intuendo. in. 2. d. 3. q. 8. Et qui ibi ponit primam ꝓpō omnino ēst. 3a. viæ gradientium ad nimus. & g. illi est ysta. Angelus. semp̄ actu considerat omnia. que naturaliter cognouit & sic. omnia q̃ in natura scit. Et Probat q. obiectum semper est presens. & intellectus angelicus semp̄ ita gelat in hz a quo impediat. s. a carne ipse. g. intentus. Et Za. ꝓpō illius est hec. Illa que contingenter sunt semp̄ cōsiderant actu ab angelo quotiens sunt & quomodo sunt. Et 3a. ꝓpō dicta. Respectu supernaturalium & futurorum contingentium & actum voluntatis. angelus est in potentia. Et 4a ꝓpō. in qua ponit ꝓpe obiectum q̃ possit fieri. s. q. si angelus actu omnia naīa semp̄ cognosceret. cū magnum impediretur & illud cū illi potius oneri. q̄s leuamini. & ita cū imperfectō. Dc in 4o. g. c. q. vnico actu omnia ꝑsiderat cō nihil ei affert molestie q̃ actu semp̄ omnia intelligat. Et Vltima. ꝓpō.

Angelus tñ se sñr deus mi ordine ad ñalia. q̃ scit alterū semp oia ñalia
considerat. Qt m gallia certe cum alicuj dr. vor foris como stbuxe. dicitur
q̃ est maxe ignarus. Qt E ad totam istam fñam durā. sat fit q̃ vñe ma
le pt intelligere quomodo angelus cognoscat nisi alterū semp cōsideret
cum nō habeat ssus conricatas. & vno nigromantico dato. aliud & alia se
quant̄ necessum est. Et illud q. s. angelus vnico alterū cōsideret omnia
pcia valz intelligi. nō. n. possum ego scire vnam noticiā q̃ mihi re
pnter d̄ stmste petro & johanne. Docet vñe durā. quomodo vnica ang
noticia finita sit & tñ eadem vña ad omnia ñalia se extē dat specialiter
(vt ita dicam) cognoscendo. Qt 8 arr durā. Ego dico q̃ sic. tu quō yba ñra
Qt Brayse de fñalibꝫ nō possunt adduci rones omnino demōstrantes
satis est q̃ duran. certe y se male pt adhuc argūcta topica afferre
Qt I. si angelus. necio omnia cōsideraret, q. est pcioris cōditionis q̃ hō qui
pt considerare & nō cōsiderare. Qt Ex. vñe forsan q̃ deus oia nec. alterū
sideret ñ vñz hoc reputat pcioris cōditionis. q. dē pt dici de ang. Qt
hoc mihi est ñā dato deus omnia cōsideret alterū sñr nō necessitat nō cogit
Qt T angelus nō semp vult primo ñ pt omnia velle. q. ñ alterū oia cōsi
derat. Qt 9 primo q. durā. nōdum est verosimilis. Tantū abest vt vera sit.
Qt Vltz aut angelus ñ sñr ñalibꝫ accipitur possit assare a cōsiderādo
Qt Lapreolus. ñ. 2. d. 3. q. 2. ad arg. cō. ri. 2. q. 1. dr q̃ angelus nūq̃ co
rit aliqua cōsiderat; & semp alterū se se cōsiderat scilt̄. quia cognoscit se
p suā ēntiam. & sic est de se intelligibile alterū. Qt idem dr Scis. Caiet. ar
sequnti. Qt Ex. S. Tho. supp. q. 80. ar. 1. ad 2m vbi cē ang de mente. Et ñ. q.
de malo. q. 16. idē dr. vñ hec op̄ est probabilis. Qt Rñ. Illam argt. si ang
semp aliquid cōsiderat. q. semp alterū cōsiderat oia posteriora nō est maior
rō de vno q̃ de alio. Posset dici q̃ maior rō est de ēntia q̃ de re alia. q.
sñr argt. & admit. Sicubi vtamur cum volumus sicut alia a pria ēntia

pt non intelligere actu cum tn̄ ēentiam suā nō intelligat p̄ hitum
vel spēm. Et si opinio opposita ēt est pbabilis tz. hec sit probabilior.
Et si supp̄to q angelus cesset ab omni actu. queritur a quo obo cognos
cendo incipiet potius postq̄ nō movet ab obo. sic movet hō. & sic qn̄ ex
citat. prius movet ab obo quod propius est. q̄ a remoto. Et certe. q.º
est theologica. m̄ valt dr̄e. q angelus incipiet ex imp̄io voluntatis
ab eo obo. quod ipe malit quia certe voluntas illius nō fert. sic m̄
nr̄a in incognitum. & semp sm̄ aliquos actus intellus p̄cedit actū vo.t.
Et si angelus ex solo voluntatis imp̄io incipit cognoscere, certe actus
voluntatis precedit potius q̄ actus intellus. quid g̃o ad hanc q.ᵗ? Et R.
q nit doct. est. q.º gravis. quā mov̄. Grego. in. 2. d. ii. & Lapol. 2. d.
3. q. 2. ex Enrrilo. q̄li. i. q. 5. vtr̄ in nobis oēs intellectiōes precedat im
p̄ium voluntatis postq̄ ita exp̄imur, & ita ad angelos a nob̄ arg.
sumemus. Et Et. p.º quidem de nob̄. R. Grego. & bn̄. q nō oēs cogitat.
q est actus intellus precedit volit.º immo p̄ se semp intelligimus repēte &
prēt spēm vel imp̄ium voluntatis. & nō est in nr̄a p̄tate ait Aug. quibus vi
sis tangamus. Et 2.º ait Grego. q ex. repētinas intellectiones. semp voluntas
precedit oēs cogitat. l. quotiens obm nō mov̄ p̄ntiali. Et Et ad illud q p.
cogitatio nō vr̄ fit a voluntate q nihil ē volitū quin p̄ cognitū. g̃o illa volit. l.
vol. precedit aliqua intellect.º & ita illa nō erit. i. Et R. q p̄ma cogitat.
nō precedit volit.º sz p̄cedit ex mera libertate voluntatis. movētis p̄ se ipsam
sine actu. Et tn̄ certe inintelligib̄e est oīo. q.º voluntas moveat se & sua ntate
libtate sine suo actu voluntas. n. est pot.ª passiva. & finis est p̄ma cāp
g.º semp p̄ius movebr̄ a fine volito. Et vn̄ dico q oīs cogitatio q precedit
actum voluntatis est mere nālis. & nō in nr̄a libtate. Et si quomodo hoc
est? maxe q qn̄ q excitamur & a nullo movemur intuitive? Et R.
q illud p̄venit ex phantasia. eo q in illa relicta sunt phantasmata.

ꝑ ysgilia & ñi certa ritatiõe & ſñr ꝑ mitõe fit vt potius cogitem hoc q̃ illud q̃ excitamur. vel ꝯt q̃uenit ab affectõe q̃ magis affic̃mur ad hoc q̃ ad illud obm. Et rñdc̃ eſt q̃ cum excitamur mouemur magis ab hoc q̃ ab alio añ oia. ſt & quid de ang̃is cum ritellgãt ꝑ ſpẽs & oĩs eq̃ti ſint ꝑ̃ter & nõ hũ ant phantaſiã vel phãtaſta. ſt Bo. q de niuſſibilib⁹ vix poſſum⁹ certam ſciam hr̃c. ſt 2o tñ dico. q hoc eſt magnum arḡm q̃ ang⁹ ſem̃ eſt ñi altꝰ ſaltem reſpũ huj. vt dr̃ caſſ. Laiet. & añs ſ. op⁹ Et ſic ꝑ una nulla cogitatõe mouet angelus ad alia ſiñ ꝑ cognit. ꝙ vltr̃ ueniatur in cognitõe ꝙ ſingularium mediate. ſt 3o dicẽdũ q̃ tã ſpẽs ag⁹ ꝑ eã hꝫ ꝑtent. tñ angelus q̃libet ſepius ex libitate voluntatis verſat̃ ẽ vnã ſpẽ & afficit⁹ magis ad illã. qualem ordinẽdũ eſt ẽ ſum amat. ſt Quod obr̃. magis de angelis cuſtodib⁹ quos nõ dubiũ q̃m affic̃ant⁹ magis illis quos cuſtodiũt q̃ alijs max⁹ ſibi bñ ſint. ſta g⁹ contin⁹ in alijs angelis. Hec de cuſto. ar. 10.

¶ Ar. 4. Z. Vtrum angelus poſſit ſimul multa ĩtelligere:

ſt miſto. ar. S. tio. Bc. ꝑ aliã ꝓpoc̃. 1. vna opat⁹ nõ ꝓt ẽ niſi vnius obi. ſicut vnius motus eſt vnus terminus ad q̃ vt ĩ. 6. phiſi. ſt 2a ꝙ. ꝙ aũt multa ꝑ̃nt accipi vt vnũ ꝑ̃nt mitelligi. ꝑ modũ vnius vnita mitel leſt. ſic ego mouco vnũ lapidẽ vno motu ẽt ſi hĩeat ꝑ̃ter ꝑ̃ter. ſt 3a ꝙ ꝓo illa dr̃ ſe hr̃c ꝑ modum vnius q̃ hñt vnã ſpem ñi ordine ad ꝓt⁹ & a q̃ ꝑ ci ꝑimit. ſt Sſtr̃ fundamẽtũ ꝓbatꝰ eſt. 1. g⁹ rñſiua. Omnia q̃ ang⁹ vidẽt nũdo ĩtuitu vnica ĩtuitione. ꝑbat q̃ deus vnit. ĩtellectu angelico ꝑ ſuã eſſen tiam quaſi ꝑ vnicam ſpem. & hic illa q̃ ſunt nũdo ſunt ſimul ſcipta velut vnum obm. ſt 2a g⁹. angli ꝑ̃nt ſimul mitelligere omnia q̃ mitel ligũt, ꝑ vnicam ſpem vltem. ꝓ hꝫ ꝓcedens ꝙbata eſt. ſt 3a g⁹. Angli nõ ꝑ̃nt mitelligere ſimul illa quoꝝ ſunt duſar ſpes ſed m⁹ nos ꝓ q̃ illa nũ ſe hñt ꝑ modũ vnius. cum tñ vnius ſoluit obr̃ ſit vnica dũtaxat opa⁹. ſt ſrica ꝑmaꝝ ꝓpoc̃ vel fundamẽta ĩ. diſputabĩ. & de. 2a. g⁹ correlaria.

.S. q. angelus ꝑt cognoscere simul illa q cognoscit p vnam spem vt dubitat. nos. n. non intelligimus simul omnia q intelligunt p vnicam spem. quia omnium inuisibilium vnius spg sm .S. Tho. est vnica spes intelligibilis ut sup. pono modo. tm no possit intelligere oes hoies simul dstincte g illa g: falsa. q Maxime qz nihil vt referre q cadat sub vna spe ng nc, ad hoc vt intelligant sit illa q multa sc. & certe sm .s.t. vnica est spes oium singularium q sc sub vna spe. q Et p. sm eund .s.t. est vnica scia & omnes hitus omnium g. que tm no ponit simul intelligi g. q Ex. 1o. q pauca sc q scire possit de angelis. q 2o dico q illa g est satis verisi. nam. n. angelica est dgnificanda ꝺ nam humana vt bn dr. Scot. .s. q possit ꝑta sit intelligere. dato tm no possit p vnicam spem aut hitum. q Vn dicerem q intellectus ang intensive & extensive est pfectior qz nr. Hoc at ita vere apparet, vt tm dat sit q angelus no est sm deus. .s. q intelligit simul ea q cadunt sub vna spe & no omnia simpliciter sm deus. q Cofir. qz no vr qre deus dedisset nisi duas spes hominis & equi. Ang aut vna tm nisi ang simul intelligeret illa & omnia q cadunt sub vna spe. q E. angelus ꝺio se extendit ad ꝑta intelligenda qz nos g. Ad cui dum est q est ro qz vnica spes in illo ꝑta recipitat qz in nobis. q Et ad arg qz nos no omnia simul intelligimus. p phantasmata q sc ꝑta. quoz tm est vnica spes. Ex. q sola ro est qz intelligimus p phantasia ang vero no. q 2o dicimus q sm put angit Greg & male q spes in nob hz se obiue, ita dicendum est q vnica no intelligit illa q cadunt sub vna spe & tm quor qz sit, angelus intelligit vnica no omnia q cadunt sub vnica spe. q & vno illa q cadunt sub vnica spe posset angelus vnico alio cognoscere. q Ex. q sm. vnico alio ꝑt dissimile cognoscere ꝺia illa. & dusser et successive vt libuerit. hec de .2o. q Circa .3m. q. i. principale .s. q angelus no ꝑt intelligere simul illa q cadunt sub duss spebus est dubium. Nam grego. vbi .s. d. ii. q. i. dt. q

dio cõcedendum est vtr q̃ ang⁹ q̃t simul oĩa q̃ voluer⁹ cognoscer⁹ siue sub vna siue sub diuers cadant spẽs. spẽs nũ ponit spẽs innatas. siacquisitas & dr q̃ simul q̃t ang⁹ oĩa cognoscer⁹ quoꝝ hñ spẽs. Qꝛobat. p̃. auctorẽ aug⁹. 4. sup Gen. ad ltam. c. 34. dñs q̃ potentie spũales mẽtis anglicæ cuncta q̃voluer⁹ simul cognoscet. Et. j. c. 36. eañ repet. sup. 2. dñs. sñt. Omnia mens angelica q̃t simul q̃ figillatim p ordinem omnexarꝝ cãrꝝ. Qꝛ Eꝛõne arg⁹. quia agens quod nõ fatigat multiplicatis mistrumẽtis recipit multiplicatas actiones. sicut aliquis possit agere cum. 2. ensibꝫ duab⁹ simul actiõs q̃ nõ fatigat. quemad modum ignis simul hñs fac⁹ cera & exsiccat lutũ, & calefac & illuminat q̃libꝫ diuersa mistrumẽta lumẽ. s. & calorem. Tunc sic arguit Angelus nõ fatigat nec vna eius actio alias impedit q̃ omnia equalit intelligat si vellit. Qꝛ Contra Greg. arguit Mag. 2. d. 3. q. 3. qr tm sequit q̃ angelus habeat infinitas simul noticias (supponit q̃ angelus nõ q̃t pl̃a distincte p vnicam noticiã intelligere). s. omnes q̃ter exꝝtionaler actiones. ꝛc. quas aũt vñ falsum q̃ adhuc nõ dco negamus potentiam infinite p ultimã. q̃. Qꝛ Confirmat q̃ actꝰ nõ q̃t intelligi quõ angꝰ nõ est infinite p̃fectus. Qꝛ & ad arg̃m Bñ Grego. negando q̃nam. & negat q̃ angelus possit oĩa q̃ter cõtinuj cognoscere q̃r defectum vltr q̃ p̃mum q̃ sic. quæ sunt valde. Qꝛ Est mirabile hoc quasi intellectus angelicus est extensus sũ sensus. & quasi nõ intelligeret sũa met cogitationes. & ãsi angelus nõ q̃ssit simultanee intelligere in actimo nisi minima eius q̃ter exꝝtionalis que necessario dr de quanta & infinita hoc ipsum fuerit p̃uncta. vñ solutio illius est nulla & ideo arg̃m Mag. manet insolutũ. g. Grego. Qꝛ Ad aliud vero q̃ sequit q̃ ang⁹ est infinite p̃fectus dico q̃ sine dubio arg̃m est cõcessum, & quod finite q̃ter q̃ hoc infinite possunt quæ possunt q̃ vicat ipsũ huius malitie & maioris. ꝛc. Qꝛ Bruijt intimꝰ nõ q̃t q̃ exꝝtionaliter nec fuit q̃ quãto in cadẽ spẽ. ideo nõ valet. Qꝛ & ad arg̃m quod facit Grego. q̃ angelus nõ fatigat dr q̃t oĩa q̃ intelligit simul intelligere Bñ q̃ quia nulla est aĩa cõtesto. nã hñs angelus nõ fatiget, sñ est finite actiuitatis & virtutis. Qꝛ Eꝛ arg̃r. g. vñm Grego. quia sñ

cum posit angelus p vnā noticiam cognoscere oēs geluscōes mathemat^as ff.
quod est ridiculum. ℟ Zo q angelus nō p't hīre oēs volutes simul g^o īm
noticiam que vnica repreſentet oīa. ℟ Et ad aut^m Augusti. Ex^o q loq^r
de angelis beatis dumtaxat. ℟ Et argr p Greg. ex Laict^o. Angelus semp im
telligit ēntiam ſuā ſm. S. Tho. g^o intelligit intelligendo illam p vnicam
noticiam, g^o eodem modo ſtq^r q cognoſcat omnia vnica noticia quoxp hz ſpās
nditas. ℟ Ex ad hoc negando ultimam gram. ſolum.n. ex prem̄ſis
ſequitur q angelus cognoſcit oēs ſuas p̄prietates hītii & nō actu ſcī
lapidarij cognoſcit oēs virtutes lapidum hītuatz. ℟ Zo argr p Greg.
Quanto angelus est ſuperior tanto cognoſcit p pauciores ſpēs g ſuppo
nunt cognoſcet p vnicā. ℟ Ex. p. q nō ect repugnet mens credere ulla
ſoli angelo ſuppremo. ℟ Zo dicendum q m̄ille hz. hoc. q nō ſunt tot
angeli q ſequat ſi. io. 2. v. g. cognoſcit p 30. vel 40. ſpēs. Ille debeat
cognoſcere p vnicam q ſ̄modo ēt argueret q p millam cognoſcere
ſ̄ p ſe ſolum quod nō est concedendum. ℟ Et arguit quis. g. p̄mum diſtū
Quia ſi agens nō fatigat̄ p̄durit p̄ter effectū multiplicando inſtrum^tū
ſit ignis liquefat cera & ex ſiccat lutum. f. ℟ Ex q ſtud est verū in in
ſtrumētis quę ſufficiunt p se ad agendum, non aut̄ in alijs. Modo aut̄ ſpēs
nō ſufficiunt de ſe ad agendum ſ̄ requrunt p̄tiam agētis. & opat. intellus.

℟ Ar. 3.^m Vtrum angeli intelligant diſcurrendo:

℟ in iſto ar. s. Tho. ponit. 2. g. 1. q modus regulariter cognoſcendi ang^os
nō est q cognoſcat p diſcurſum & ſillogiſmos ſ̄ nos. ℟ 2ª est q bñ
poſſunt ſi volunt diſcurrere in intelligendo aliquibus maxīe ſpūalia
℟ Cum. S. Tho. hīt. tenet durand. 2. d. 3. q. 6. Et Marſi. 2. q. 6. dē
dē dre cū ponat ſpēs concreatas. ℟ Doct. aut. ſubtilis tm̄ apte ponit. 2. d. 7.
q. 1. & remittit ſe ad q^m. & Cogi ſuarez. vbi q^rit an theologia ſit ſcia. vbi
aut̄ p̄. g. S. Tho. q angelus cognoſcat diſcurrendo. Quia q̄ cognoſcit in
ſtatu rei diffinitē & ēcētā, ex tali cognit^e venit in cognit^m p̄tetā eius

℔ De modo ágticæ cognit⁹ ar. 3: ℔

℔ ang⁹ cognoscit intuitiue ẽntias rep⁹ntes. g⁹ discurrit. ℔ Tu. Scot. tm. Gregor in 2. d. 7. q. 4. ℔ ait q angelus ypreßis nunc discurrit. qz ꝑ notus venit in cognitiõ minus noti g⁹ ꝑ. ans. qz venit in cognitiõ futuro ꝙ ꝑ ter⁹ qñ futura sunt. q tñ ignorabãt qñ nõ erãt. ℔ 2⁹ arg⁹. Angelus cognoscit multa futura in suis causis. g⁹ ℔ 3⁹ qz si ang. nõ discurrit. g⁹ simul intellig⁹ oĩa ſpes numerorꝝ q sunt infinite. & ita multiplicat primo la arg. ℔ Cum isto tm Ocham. & Gabr. & oĩs qui negat ſpes ꝛ creatas. hec de veritate g⁹. S. Trome. ℔ 2⁹ nondum hñr q discurrere latine est andare de una pte ꝑ alia & ſr metaphorice transfert ad ſgnificãdũ intelligere aliud quo venit ꝙ omnis cognitiõ ad aliud cognoscendum. ℔ Tunc ſt. 1. ꝙ. nonda. Ad intelligendum discursus nõ sat est unũ post aliud intelligere. ℔ 2ª ratio ſuffic⁹ q una notitia cãt⁹ ꝙ alia nãturaliter sensus discurreret. ℔ 3ª ratio ſuffic⁹ q intellectiua cãt⁹ ꝙ intellectiua. nãturaliter noticia ꝓcedit discursiua q causat⁹ ꝙ notitia trog. ℔ 4ª ratio ſuffic⁹ q assensus unius g⁹ cãt⁹ ꝙ assensu alterius in quo velle mũt errauit scot. ꝑ nã alis notitia ꝓcedit ꝓcessiue cãt⁹ discursus. ℔ 5ª Bo. eqz. ad dyct⁹ sum in quisitio & tẽpus successio in cognoscendo ita q assensus nõ sunt in eodẽ inst⁹. ℔ 6ª ꝙ. Ad dyctum dicit⁹ & eqz. q ꝙ notitia unius veniat ad notitiã alterius cognitã ꝙ tunc. V. g. nunc ĩ in cognitã ꝙ tang⁹ hz 3. ag⁹ venio in cognitiõ illius g⁹ hic. si ab eqhbg eqlia. ſt. Tunc discurro. ℔ Ex quibꝰ elicit⁹ q ang⁹ nõ discurrit. nã semper sit in tẽ. i. semper sciat. nãz discursus q cum sit motꝰ licebit tm ad quẽ. i. sciam. intelligẽdum ang⁹ velit advertere. ℔ Ter hec facultime Bo ad arg. ℔ & vtrũ angeli discurrãt ẽ ſpnalia. ℔ Bo de mãte dicit⁹ tio. 2⁹ q ang⁹ de ſ pt discurrere ẽ ſpnalia. ꝑ q nõ hz ſpes omniũ ſpnaliũ. qd erat fundamẽtũ quo. S. t. ꝓbabat ang⁹ discurrere quoad nalia. ℔ 2m dist. de mãte ang⁹ Angeli bti nõ discurrunt de facto nõ vnqz discurrẽt ẽ ſpnalia. & hoc de lege ꝑ q ag nõ facũt ꝓbabilitates & ꝯiecturas quibꝰ ꝓcedat ad ſnia cognoscida nã hoc exponeret se ꝓculo errãdi. & vt videbimꝰ ar. 5. ſequenti. in ang⁹ bꝰ nõ ꝑt ẽ falsitas de lege. Nõ go se intromittunt angeli ad sciendũ illa q nõ cognoscunt. in verbo aut dñi reuelatoꝝ. ꝙ sunt se mere negatiue ẽ illa q nõ intelligunt. ℔ 3ª dictum. d. cmoꝝ sepe discurrunt ẽ ẽ ſpnalia & ea q nõ ſunt certo cognita

Ad. v. q. Demões ignorantes. q. ẽ. ẽ deum multi ſint conati ſcire diſſcribꝫ. vñ mꝫ totiens iſti demões ꝫ decipiũt ꝫ decipiunt. maxᵉ ẽ ſup̃nãlia. ꝫ 4. diſtum. Demones nõ diſcurrunt ẽ ſup̃nãlia ñ monẽtᵃ ex reuelatᵉ aut ex phia aliꝫ falta ſñ certe ex phia multiplici ꝫphiꝫ. mdiuꝫ ſt ad cognoſcendũ. q. ẽ deũ diſcurrendo. ſ. ꝫ vltᵐ diſtᵐ hꝫ demones diſcurrãt ẽ ſup̃nãlia. ſolum ex mceris ñ ingenioſus multo diſcurrũt ꝫ gñtidunt qꝫ homines. nꝫ egeſt tanto ꝫpe ſñ hõ. Et eodem mᵒ dꝫ eſt q. ang mali diſcurrunt ad cognoſcendũ cogita hoĩs ꝫ affectiões hominũ. ꝫ ſepe cognoſcunt hꝫ nõ ſunt certi. Ang aũt boni nõ ſe intromittunt. ad ſciendum mas cogitatiões ne erret. Aliqñ tñ fit illꝫ reuelatᵒ de cogitatiõibꝫ ſñ credendũ eſt de ang° cuſtode. ꝫ vide. i. arg̃m. tale Angli in ñatibꝫ cognoſcunt vnũ p aliud vt cognito verbo cognoſcunt creaturas. g° diſcurrunt. ꝫ B. ſ. tho. q. ang nõ cognoſcunt creaturas nisi p motum. ſi cognoſcunt ab illis ſituati qꝫ ſunt illarũ ſpes inditas. ꝫ qꝫ aũt motus a noto ad ignotum ꝫ ſpis ſucceſſio ad diſcurſum. ꝫ 2° arꝫ quia. virtus inferior. i. hõ. diſcurrit. g° ſuperior. i. ang. ꝫ B. q. vni cõmitiũ cognoſcit. ang. cam p eſſum. ꝫ hoc eſt imperfectionis hominꝫ vñ nõ dꝫ argui. q. ſi hꝫ hõ. dicat angelus qui eſt illo intro p fectior.

ꝫ Ar. 4. vtꝫ angeli cognoſcant componendo ꝫ diuidendo.

ꝫ ſti iſto. 4. ar. 5. tho B. vnica negã. q. ꝫ q ang cognoſcãt ſimplicia intuitu ybat ex dictis 7. c. de diuj. no. ꝫ B. aũt ſñ. Ex eo nos componimꝰ q. cognito ſubo attribuimus illi p̃dicatũ ſucceſſe. ꝫ diuidimꝰ negãdo p̃dicatũ de ſubo ꝫ ang° nõ cognoſcẽ ſucceſſe. vt ybatũ eſt q°. videte bñam. ſ. tho.

ꝫ Quantum ad hanc q. ñ. q. mens diuj. t. hic nõ eſt dicẽ q. metalis ꝫpo qua formatur ang° ſit ſimplex qualitas nõ cõmpta ex diuſis notitijs qꝫ hꝫ ad apprehendẽ. ſñ. ſ. ſolum vult dicẽ aliud qꝫ tenuit durã. in. 1. d. 38. q. 2. tenuit q. ois ꝫpo metalis vltimata et hominis eſt ſimplex qlitas. Et q. noticia iudicatiua eſt ſimplex qlitas. Et q. nõ vltimata apprehenſiua ſit compoſita ois ꝫcedunt. ꝫ de noticia apprehenſiua vltimata tñ durã. ꝫ Gregor. q. ꝫpoſitio ſimplex qlitas tam in homine qꝫ in angelis. ꝫ Eſt certe vi. ſ. tho.

hic concedere q̃ saltem m angelis p̃ ultimata apprehensiua sit simplex q̃litas
q̃ ait in fine huius ar. q̃ ea q̃ sunt apte rei composita. intellect ãg̃o simplici
¶ Nihilominus hẽ ita posset intelligi. s. Tho. tñ pt saluari in alio sensu. ¶ Nã
tota mens eius ad ostendendum q̃ angelus nõ componat fundat in hoc q̃ angl
nõ cognoscit cum tẽpis successu. Vñ q̃madmodum nõ est discursus intellectꝰ
unũ & aliud sine discursu & sine eo q̃ alterum illorũ quod est tãq̃ tẽpus sit
ignotum. ita (ait) ad componendum nõ sufficit q̃ predicatum attribuat
subo. ℞ q̃ illud fiat successiue & q̃ predicatum finissꝫ antchac ignotum
quod nõ est in angelis. & certe ideo nos discurrimus & componimus.
ut hic. i. pierme. q̃ cum tẽpe intelligimus & venimus de noto ad ignotũ.
& de nra intellectiõe dicit ibi ꝓbus q̃ in sola compõe & diuisione est ve-
ritas & falsitas. Nã in angelis est veritas & angl nõ componit. ¶ Ꝯ q̃
adhuc q̃ hẽ deus faceret totam domũ simul sin oẽs illius ptes nõ sic compo
neret illam. q̃ simul & semel omnia attinentia ad domũ facta sunt. Exeõ
põt g̃o reali cognoscẽt compõ intellectualis. ¶ Probo tñ q̃ angelus ꝯponat
stat q̃ angl formet conceptum huius & p̃ tunc nõ tribuat illi aliq̃ p̃
dicatum. s. risibile. alicui. ipse illud predicatum põt postea illi tribuere g̃o cõponit
tunc postq̃ ibi est successio. ipse. Casus aũt possibilis est q̃ angl est liber g̃ẽr
intelligere unũ predicatum de re cognita, postea aliud & aliud ps. ¶ Ex
negando quam nã omnia predicata huius nãlia. sunt angli cognita saltem
situati. Tñ ad discurrendum aut cõponendum requirit p̃gressꝰ ad ignotum.
¶ Sic aũt intelligẽdꝫ S. Tho. q̃ñ ait q̃ angl cognita quidditate subi cog
noscit omnia eius predicata. q̃. s. aptu cognoscit vel saltem habitu vt dictũ e.
¶ Et arguit vrgetius q̃ angelus attribuat de nouo predicatũ huic quod antea
nõ cognoscebat vel attribuebat. quia angl modo nõ cognoscit hoc pre
dicatum currens. dictum de hoc. q̃n vẽ hõ quiescit. postea aũt angl videns
hominẽ currentem attribuet illi illud predicatũ, hõ est currẽs, quod an erat
angelo ignotum. g̃o discurrit & componit. ¶ Ad argm negãda est q̃a angl.

Vñ fine solutis arg̃is. i. ẽ
ait q̃ id quod nos intelligi
mus componẽdo ãgelo
intellig̃ p̃ unicã simplicẽ

cōcessō. Nā simul & semel intelligeret angs illud predicatū eras. simlr (inqz) cum intelligit hominē. Max. q. 16 ar. 4 ang. hz spem respū futurorz. Et vn futura scit angelus hūtiati ꝑ nō cognoscit futura in y medium spiritualitatis. Et & vtrō angelus componat cē sup̄nalia q tantum ad sup̄nalia dicunt. & simlr dubz an dz componat cē cogitationes mās sue cē casdē dicunt. Et ex q hoc dō. Rz q. s. tho. eadem dō rōe & bonus q angs nō componat & q nō discurrat cē nalia. Et Caiet. ault ar. sequnt. tm g. st. primo (quod verius est) ait cē de metu diuj. tho. q angelus nz discurrat nz componat cē sup̄nalia nz cē altus hominū interiorus. Et rō Caiet est. q2. s. tho. q. de verit. q. 8. ar. 15. ad. 4m. ait q demō nō discurrit ex signis exteriorbz ad altus interiorus. ꝑ simul cum cognoscē sufficientia signa exteriora cognoscē alte interiorus. odiū. s. amorē. nolit. & volit. cē talia. Et & nos dō tenemō g caiet. y. s. t. q xpō m. q. 60 ar. 2. in fine. & in hac. 1. p. dt. q angs cē sup̄nalia succedit qñ cognoscit & eligit. & in q. de malo. q. 16. ar. 6. & 8. expresse vz dre. q cē sup̄nalia & altus interiorus angelus successive discat. Et & ad auctz quā & se caiet. addūc. dicimō q. nihil aliud sonat quā q angs nō egret tanto discursu quanto nos. & ita in ord ad nos vz angelus malus nō cognoscere cum successu tpis. Et tho & melius q. volunt dre. s. t. q dant alt quia signa exteriora certo cōsuta altui interiorꝰ & tunc tpis vnico intuitu cognoscit malus ag. & interiores altui & exteriores. sic qñ vidz p ego lego vidz q volo legere. ff. & certe ita vz dcz. nā qñ signa exteriora st manifestatia alte interiores tunc st effus altui interiorꝰ. & tm. s. tho. hic. ar. 3. in. solutē ad. 2. dix. q2 g vnico intuitu cognoscit effum & causam. Et Omnes fere doct. dnt. q. s. t. q ang cōponit & duj dnt. Dutab. n. q compositio ex intellectu exteriorꝰ affert & totū illud similiter nā gpō. & pe notat discursū nō tenēdum est cō tho. Et vide argumenta littere que sunt bona in & oppositō. Maxime. 2m. cum eisdem solutiōe. quod est notandū. Et hec sufficiat p vsto. ar. 1m. & vltū

Et R. s.

¶ AR.5. Utrū in intellu angeli possit cē falsitas: 1 est.

¶ In isto .5. ar. 5. tro. ponit. 2. gts. ¶ 1. in intelligendo simplices quidditates rerū angli nō ptt decipi vel alicui falso assentiri. ¶ 2a. g. est q; ēt cē predicata q̄ habit rebꝰ competunt vel de illis negant angli nullo modo decipiunt siue boni siue mali. ¶ 3us gt. addit q̄ ist velut membrum 2i. q; ꝫ cē predicata q̄ rebꝰ annectunt siue habit vel de illis negant angeli boni numq̄ decipiunt ꝫ vel omnia sciunt p diuinam reuelationem vel nō errant de illis. Mali tm sepissime decipiunt cē. huiusmodi predicata ¶ hec est mens dui thome. Vt tamē intelligat due sūe. g. ꝫ est maxime adnotanda nō qua beatus tro. pbat illas q; sine dubio egregie. quod v. illa ¶ gs aut iste quodammodo immutat. a phs. 3. de anima. t. c. 21. vbi dt q; angli. se hnt cē rerū quidditates. sicut sensus circa ypum sensibile. ¶ sicut dicit phus. ibidem. t. c. 26. sic ait ypo. quidem vera semp est aut falsa intellectum tamē i. res intellecta nūq̄ rei est nūq̄ falsum. Et addit ad ypo situm. Et ita se hnt subtr separate. quod maxime vr arguere ad ybandū angtos intelligere nō arguentes nūq̄ dubitantes. ¶ p. in. t. c. 27. ibidem. sic ait intellus qui q̄ndoq̄ est actu sciens q̄ndoq̄ in potia. puis est in potia. q̄ri in actu. Et addit q; omne illud quod est in potia. ēq̄ in actum reduci semp ab illo quod est puis in actu tale q̄ ab ypo reductum ad tale dispo. Ex quo manifeste ꝫ. q; si intellus est in potia sciens dū reduci ad actum ab intellu vel ab alio in actu sciente vñ sumit argm p. 5. tro. ad ybandum q; saltem aliqui angli semp debent cē in actu & numq̄ fuerunt in potentia. dre aut q; aliqui hoc habuerunt. & hnt. aliqui nō est absq; rōne dictum. q. omnes hoc hnt. ¶ & q̄ntum ad ea q̄ dicta sūt. est dubium. vtrū in angtis. sint ponēdi. aliqui hitꝰ scientifici ad assentiendum veris & dissentiendum falsis. sicut in ꝑs ponimus spūs ut ex supdictis ꝫ quibꝰ apprehendant rerū quidditates. ¶ Et vr q; sic q; deus actu fecerit illis huiusmodi hitus hr. & tulit spes. ¶ Et confir. q; hō est p se scibs cum nō solum spes ꝫ hitus scientificos. q. eoderum. angli. q; sint ꝑ se scientes. multo a fortiori. ¶ Propt hec arg. dico. 1o. q; ita ꝑt congrue dici. sic arguendo ybant. & ꝑt optime defendi. ¶ 2o dico.

E.

q forte est valde ꝑbabilius oppm. & mchi. s. tho. ad formius. q scdm̃ suf
ficiunt angelis intellectibꝫ spēs intelligibiles ꝫ opus est hitibꝫ ꝑticꝫ p
fectionē intellectuum angelicorꝫ. vñ ponit̃ optime dicere q ille
met spēs quas angli habent ad apprehendendum hnt vices hitum
q quas attingunt veris falsisq̃ dissentiunt. in quo spēs ille apprehē
sue mag.ᵉ a mēs spebꝫ dicunt. 4.ᵐ huius est in bēfica visione q
cum sit simplex q̃litas ꝓpria met sufficit ad intelligendum deum &
q̃ꝫ alia. a deo. Cetera q̃ sunt in isto ar.º sunt manifestiss.ª s. hām

Ar. 6. vt.ᵐ in angelis sit matutina ac vesptina cognō.

q in isto. 6. ar. s. tho. ponit vnicam q̃. de mēte. 6. aug. 4. sup. gen.
ad hām q ꝫ in angelis est ponenda duplex. cognit.º vi matut.ª &
vesptinam. Augustin. aūt occasionē sumpsit ad dicendum hoc ex eo
quod in ꝑ gen. legimus. i.ᵉ. q creauit deus omnia. 6. diebus. 7.º vero
requieuit. & ybat egregie ibi aug.ª & hic. 6. tho. videte. ambo &
q substantia ybationis ambox est q deus ꝓmo creauit vnum diem. q̃ꝫ
mane & vespere. & illud cognouit angelus. q̃ est in illo cognit.ᵉ mat.
& vesptina. ꝓi declarant optime q̃ dr cognitio matutina. que q̃ vesp
Matutinā namq̃ vocant cognit. q quam angli hnt in verbo. q est cum
pdsima. vesptinā aūt. quam de re hnt in ꝓpo gne. q sequitur

Ar. 7. s.ᵐ ead̃ sit cognō. matut.ª q vesp.ª & ediuso.

Sequem monemur q̃ te ambos istos sc̃ eosdem difficultates. in quo
s. tho. ponit vnam dist. q & cognō vesp ꝓt dici. q. vel quia res.
in se ꝓpa immed.ᵉ cognoscit vel q cognoscit res. in se. p not. q ꝑ
lem ab ipa tatam. q ime est. i.ᵉ cognō. si cognitio vesptina ꝓmo
capiat nō differt a matutina quam ybat egregie Bēus tho mag.
q 2.ª q. si cognitio vesptina dicat cognit.º magis q̃ hnt de re.
daz est. q differt multum a matut.ª cognitione. q est illa quam
angeli hnt de re sm naturalē. videte litteram. s. tho me.

℣ De modo angelice cognitionis. ar.ᵒ 7.ᵒ

℣ Circa quam nondum ⁊ de ista tria multa egit bᵗus aug. 4. sup. ge ne ad. ḧram. c. 21. & 25. ꝑhibᵗ & in epist. ad. orosium. & 2. de ciuit. ℣ Ex uerbis autᵗ illius illo. c. 25 dicimus primo q de mente aug. est. q cognitio quã angᵉlus habᵗ naturalit de re. illa est matutina ꝙ cognoscat illam in re ℣ 2.ᵒ dico q cognitᵒ quam angᵉlus habᵗ de re ⁊ ꝑtes rei con creatas. q alr dr in ꝓpo grẽ satis ꝓbatur a. s. tho. sallem. hoc (mgr) cog nitio est ꝑrie vespertina que omnia patent ex his q in hia. s. t. ponunt ℣ Est. p. nondum. 3.ᵒ q secundum. s. tho. & verũ. cognitio matutina est ꝑamet bᵗifica visio. quod est idem dre ac ꝙ dicamus q ⁊ visionẽ bᵗificam bᵗi vident. omnia ꝓcessus in verbo. ℣ quod dicimus. qz ꝙm o cham & alios (vt. in. 4. d. 49 videtur) beati. uident res in verbo me diante notitia ꝑpria rei. dicat tm ⁊ illa notitia. causat ex visione ver bi. & istam vocant notitiam matutinã. ℣ ℟. g. hoc argr. ad illa cog nitᵒ. causet ex visione verbi. nihilominus est cognitᵒ rei in ꝑrio gne gᵒ nõ differt a cognitione vespertina. cum nõ sit cognitᵒ bᵗifica qz nõ est cognitᵒ dei. sed rei alterius gᵒ ℣ Et confir. in quo. n. differt ista cognitio quam iste bonus doctᵒ ponit. a cognitione vespertina? certe ne scio quam assignaret. qz in omnibus vr cum vespertina queratur. ℣ ℟ respõ deret forte ipe. q iste notᵉ quas ipe ponit dicunt ꝑtes. qz matutina causat immediate. a visione verbi. vespertina autᵗ forte. vel re ipa cognita co currente. ℣ Diceret insuper q dicunt. multum in claritate. qua multum excedit matutinam. vespertinam. ℣ ℟ nihilominus argr̃ g illum. ex bto aug. qui. vbi supra locᵒ citatᵒ dr. simpliciter. q cognitio matutina est cognitio rei in verbo. & nullam facit in ista cognitᵒne mentionẽ de re cognita. ℣ 3.ᵐ argr. qz ex positᵒ istius ꝓquit. q in intellectu omnis bᵗi angᵉli sunt ponende tot cognitiones astu distincte. quot res sunt in mundo. cogni tiones intelligo matutinas. ꝓbat. quia. angᵉlus omnes res cognos cit distincte & ꝑfecte. gᵒ cuilꝫ rei ✻ habz sua distinctam cognitio.

rum quod ē mirabile & absurdum valde. q. Confirmā ad hoc sēqret q
in anima ā ēent nunc infinite rez cognitiones. & huiusmodi multa
que nō sunt ullo modo concedenda. q. Dicendum g.º q cognitio matutina
hz p obo verbum dyuinū pfectissimū creaturaz exemplar. & eadem nō
cognoscunt creature vt in verbo relucentes. Sic si petrus ēt johānes
p impossi; viso petro simul & semel videret johanes. Deus aūt eminēt
est omnis creatura vn illo viso clare cognoscunt pfectissime oēs creature
q. & ex hoc oritur dubium. Nam. B. Aug. 4. sup. Gene. c. 22. dr q oēs angi in
principio fue creatōis antequ res alie crearent habuerunt noticiam matutinā creatis
tunc sic. Noticia matutina vt jā dixim est visio bīfica. quo g.º ang. ceci
derunt? g.º noticia matutina nō vnq fit visio bīfica. q. S. tho. 1. q. 62. ar.
1. ad. 3m Bē q intelligi Aug. de noticia matutina nāli & infusa dej.
hoc est q ang ex habitu cognouerunt deum infuse & ex tali cognitōe
venerunt in cognitōem creaturaz. & sic cuadit. S. tho. & defendit q oēs an
geli nō fuerunt a principio bī. q. & certe hec ex eo nō bñ saluat quomodo
ang cognoscerent creaturas deo infuse cognito alterius. q. Et q ipe aug
vz dre illic q ang in pnc.º habuerunt dej noticiaz matutinā valde clarā
vn vt statim videbimus mens aug. alia fuit. q. Duran. aut. d. 4. q. 1. ad. 1m
dr q in hoc distingit matutina not.ª a vespertina. quia hz vtraq fit not.ª
creaturaz tū matutina. est nō creaturaz finē quod in deum referunt
ut sic appropinquet lucis. q. Vn ait q ang qui cognouerunt creaturas finē
illa relatiōe in deū solum habuerunt noticiam vespertinā. & vespertina dif
fuit p oppm. q. & sic intelligi aug. locutum de noticia matutina nāli re
lata in deum. Quod accedit solis angelis bonis. q. & certe augustī. ait illic
q omnes ang habuerunt noticiam matutinaz. q. Item q ang boni sēp
referebāt in deum noticiā creaturaz g.º omnes habuerunt noticiā vesp.ª
quod falsum est. q. Item q illic. ait Aug. q ang habuerunt noticiā ma
tutiniam clariorem creaturaz q fit vespertina g.º q. Vn. 3º. modus. Dr

℣ De ℣ olūtate ag℣ℓ. ar. i :

℣ qℓ Angeli hᵛerūt noticiā matutinā intuitiuā dei. & clariſſimā. ℣ & hoc concedit oībᵍ angelis. 6 ragᵍ. arīne. 2. d. 7. q. 4. ℣ Eiuſdem ſᶜᵉ eſt Gabr. ſup. cano. lect. 3i. ℣ Et eiuſdem Alexand. i. ℣. q. 23. ℣ Et ad argᵐ qᵈ ſi uiderūt deum nō potuerūt peccare B℣. Gab. qᵈ ſm B. Aug. duplex eſt viſio dei. Cum ſecuritate. ſ. & alia ſine illa. & ita angᵉ qui ceciderūt (ait) nō hᵛerūt uiſionē dei cum ſecuritate ſꝫ ſine illa. ℣ Ro. mit ℣ᵗ. de gra. q. ri quᵇ dam eſt cum affirmatiōe, in aliis ſine illa. ℣ Certe hec vᵗ mens Aug. nā ſᵖᵉ. ri. ii. de ciuj. a. c. g. uſqꝫ ad quatuor cap. ſēntia. agit de gra quā hᵛerūt angᵉ in ꝓncipio. & certe ri cap. ii. ait qᵈ oēs angeli hᵛerūt aliquā gᵗiam qꝫ p̄mū creati ſunt. Sic gᵒ ſm Aug. vᵗ dᶜᵗ qᵈ oēs angᵉ creati ſunt in gra. & cum viſione dei. Cuius oppᵒ apte tm. ſ. Tho. loco citato. & io uolunt gloſare Auguſtⁱⁿ. ℣ Et forte poſſᵗ dici qᵈ auguſt loqᵗᵘr ſub dubⁱᵒ & nō aſſertiue. ℣ 4ᵒ tm modus defendendi illum eſt dicē qᵈ angᵉ in ꝓncipio ſue creatiōis hᵛerūt ꝓfectā aḡnitionē creaturaꝝ, reuelatā quidē & nō ex uiſionē uerbi cauſatā ſꝫ tm ꝓfectiōrē qꝫ ſit de creaturis. nō ſolum qꝫ nos hᵉmus. ſꝫ et qꝫ ꝓpᵗ angeli poſſᵗ hᵉre finis naturales relictī. ℣ Et magᵉʳ. ri. 2. d. 4. vᵗ hoc modo deſcendere. B. Auguſtⁱⁿ. q. ſ. vocauit illā matutinā ex hoc q illa nō eſt clara ℣ Mayronis ēt. 4. ſup Gen. in ueritate. x. dᵗ idem cum magro. Modiſtī oēs ingenioſi quidem ſᵗ. & neſcio à uel unus illoꝝ fuit ad mundē. Augᵉʳ.

℣ QUES℣ 5ᵒ. ℣ 5 QA℣. De uolūtate angelorum.

℣ ARt. 1ᵘˢ. ℣ Utrum in angelis ſit uolūtas.

℣ rᵐ iſtius. 5g. q. i. ar. 5. Tho. B℣ unica affirmatiua. gᵒ quam ꝓbat ꝓ ex B. Aug. io. de ℣ ciuj. atꝫ, de trin. dicente qᵈ ex eo nos ſumꝰ imago dei. qꝫ hᵉmus memoriā, intellectum & uolūtatē. quod et angᵉ habuerūt. ℣ B'one argᵗ. qᵈ ideo ri rebꝰ eſt inclinatᵘˢ ad bonū. i. ad finē ſuū naturalem nā vt dicit. i. phi. bonum eſt quod omnia appetūt, & oēs res emanāt a deo

causa optima cause, & 3a est inclinatio boni. s. nalis, mere & appetitus nalis. & 2a q sequitur cognitionem. & impfecte sine cognito aut inclinatio brutorum que dicit ab appetitu sensitivo. & denique 3a q sequitur perfectam cognitionem. s. cognitio intellectiua. que est in hominibus. Tunc sic. Certum est q omne appetibile bonum, nō appetitus nalis, nec sensitivus, q intellectivus. ille est voluntas qua vult intellectum bonum. q habet voluntatem. Hec sunt q. s. Tho. de. in hra. vid illa. Et hic nonda est rō ista a priori quare omnia appetunt bonum. qz. s. omnia procedunt a deo & ad deum ordinant. quod est vald nondū. Et 2o note. q appetitus primi gradus. i. nalis nō est actus elicitus sz sola rei vis nata, & in bonum proprium. Et rō autē est quam ponit hic. S. Tho. qz illa inclinatio nō sequit cognitionem. Et ita illud nihil est voluntum quin precognitum nō intellectum de hoc appetitu. Et 3o nondum est qualem cognitionem requirat appetitus sensitivus. & voluntas ad hoc vt in altum ascendat. postea sequitur cognitionem. vt autē. S. Tho. Et queritur q̄o an sufficiat apprehendere, an requiratur iudicare aliquid vt sequatur appetitus. 2. & 3. gradus. Quod petimus & de nobis & de angelis. Et Egidius scot. vult dicere. q in nobis non in angelis requiratur iudicium sz solum sufficit apprehensio ad appetendum. 2o & 3o modo. Sp̄e. in. 2. d. 6. q. i. ait q angeli mali in principio appetierunt equalitatem dei & q ad hunc appetitum nō dum nō precessit in illis aliquod iudicium sz sola apprehensio. Quia (inquit) si precessisset iudicium, ja sunxisset errorem & appetitum & peccata cum eo peccarent. quod nō vult conforme diuine iustitie. Et hi q̄o istud dicit scot. de appetitu angelico. a fortiori diceret de appetitu humano Et Egidius Gabr. in. 2. d. 6. q. i. vbi aḡ. de pcto angelo peccante dicit hanc. Et Marsilius in. 2. q. 16. ar. i. idem tenet. Probat autē Marsilius. q illi appetitus nō requirat iudicium. ut inde remanet & elicitant. Nam animalia imperfecta vt cochlee & ostree, & ea q petris affigunt, constringunt & dilatant. tenet. 2o. de aia. dicit q talia nō habent phantasiam & imaginatiuam, q nō iudicat, tenet mouet. q mouet & appetitum & sola apprehensione. Et 2o arḡt idem Marsilius. Bruta visio cibo statim prosequi illum & fame fit q solum monet ex appetitu

hensioē. ¶ Confir. qz in illis hominbꝫ qui sunt efficiati, motus est ꝫ sola appe hensioe. ut patet ꝑ. ¶ Confir. 2o. quia motus ꝑtinet ad deliberatiū qz sequit solam apphēsioē. ¶ Nihilominus de mente. S. Tho. hic & in ar. 3. sequenti. dicim ꝙ illos appetus omnino precedit iudiciū. sꝑe. n. ar. 3. ꝫ. vī dre ꝙ ouis fugit qz iudicat lupū disconuenientem sibi. ait. n. ꝙ cognoscit lupū sibi disconuenire. ¶ Et idem. in. 12. q. q. ar. iº. ait ꝙ appetus illi nō fermt nisi in illud quod apparet bonū. vñ vī dre ꝙ oēs sequnt ꝫ iudicio. ¶ Et Thus. 3. de aia. tex. 46. & 47. ait ꝙ omnis appetus cognitiōe mouet ꝫ cognitioē pratica. ¶ Dicit ꝫbo ꝙ sensus oīs bruti sequit iudiciū. ouis fugit lupū & nō aliā ouem. qꝰ ꝫ iudicio. Nā si attendamus ad apprehensioē & lupū & ouē apprehendit ouis eque. ¶ Cōfirm de nobis. Nā eandem apprehensionē quā ego hīc ꝙ dus est bonū. ꝓssum fermare ꝙ infernus est bonū. qꝰ si amo deū & odio infernū. illud est ꝫ precedens iudicio pretū apphensioē. quo iudico deū amandum & infernum odiendum. ¶ Subdubꝫ aūt quod iudicium requiratur. vtꝫ ꝙ est quemcūs. an iudicium practicū. s. hoc est ꝫsequendum illud fugiendū. ¶ vī ꝙ sufficiat ꝑmū iudicium. quia. S. Tho. 12. loco citato. ait quod appetitus requirit ꝙ appareat bonū id quod est appetendū. ¶ in oppm est qd idem in hac. q. ar. 3. ait. ꝙ ouis fugit lupum qz cognoscit illum sibi nocium. qꝰ vī ꝙ requiratur illud iudiciū. hoc est. illud est ꝫ sequendum. ſ. ¶ stem qn lupꝰ est saciatus hō iudicū. ꝙ hoc est bonus cibꝰ, tū nō appetit illud, qꝰ requirit ꝙ iudicet illud sibi cē vtile & ꝺ oꝺo ꝫsequendū. ¶ stem lupus vel leo domesticus iudicat eque ab one. sīt siluestris ꝙ est leo vel lupus. ſ nō fugit domesticum. qꝰ. nō qz iudicat istum nō cē sibi nocium. ¶ stem hō & brutum. cum tendāt in cibum, nō tū fermt in illum eque postq degustauerint, ac an qz degustasset. qꝰ qz an iudicabāt hoc, aut illud cē quemcūs aut disconueniēt ꝫsequendum vel fugiendum. ¶ Dicta

dicimꝰ q ꝙ nos ꝙ brata ꝙ et aug ꝙ aliter hmt hoc iudicꝫ. est disquemies aut quemier sz nō deliberat. ꝙ de aliby illis dicimꝰ q hmt phātasiā sz nō organū arti. quo utātur illa. Hæc sufficiant pro isto. articulo:

Ar. 2. Vtrum in angelis voluntas differat ab intellectu.

ꝙ in isto ar. est g.ª affirmat.ª q in ang.ª volūtas differt ꝙ ab ēntia ꝙ ab intellū. quę g.ª hz duas ptes. ꝙ vtraq; ꝙ bi optime a. s. tho. in hra. vide illum.

ꝙ De hac ma jam egimus supra. q. 54. g. durand. dīt em in. 2. d. 3. q. 2. q. potent.ª anime distinguūt ab hia ꝙ q pot.ª ang nō distinguūt ab ang.ª sta dīa postea. in. 2. d. 2. q. 5. ideo modo nō vtꝛq; immorabimur in hoc cum nihil sit hic ad; preter ea q sup dicta sunt. ꝙ solum mouco videat 2m argm. s. tho. in quo sic argt. De ens mundi est verū. g.ª bonū. g.ª intellectū ꝙ voluntas hmt idem obm. ꝙ 2. q hmt idem obm recte aut male. sz nō formale. ꝙ 3. ꝙ est 3.ª argm. in replica. stat q intellectus cognoscat bonū sub rōne boi ꝙ q vo.ª velit illud sub rōe veri. g.ª er nō distinguūt rōe obiectoꝝ formaliū. ꝙ 2. q vo.ª pt amare vicꝫ et in quātū verū. sz nō amat q vicꝫ sz q bonū. ꝙ ita de intellectu dicendum est ꝙ portho rabith. ideo sequitur.

Ar.ª 3.ª Vtrū in angelis sit liberum arbitrium.

ꝙ in isto ar. est vnica. g.ª affirmat. quam ꝓbat egregie ꝙ elegant.ª v. hra:

ꝙ hic nōte q tota ista rōnis. s. tho. est in hoc. q hō pt iudicare hoc ee bonū ꝙ et malū. ꝙ multo multis ang. g.ª voluntas hominis vel ang.ª est libera ad electū. q quod est hīc liberū arb.m ꝙ hanc in rōnē dicit sanctus m.ª intellectū. nā nō est ista tota rō. sz. n. intellectus iudicet hoc ee malum, nō in necessitat.ª voluntas ad fugiendū illud ꝙ vult g.ª dīc. s.t. q si in aliquo est pot.ª cognitiua. q pt rem cognoscere sub rōne boni ꝙ item sub rōe mali. talis pot.ª omnino hz liberū arbitrium. v. ibi in ubi illa est. ꝙ g. dictum ꝓbat arist dolto. in. 2. d. 25. q. dissimiliter quia ipi dissimiliter liberū. s. illud quod possit omnibus requisitis. ad agendū pt agere ꝙ pt nō agere ꝙ contra quos arist argumentat modorum. de actu essentiali. qui est actus ꝙ requisitus

ad amorē voff. tñ illo posito. nō ꝑt voᵃˢ nō amare alꝫ ēt frustra ꝺ̄ curſus illeg⁹ Sᵗ Hlmain. i. e. moral. &ᵗ Grego. 2. d. 29. q. vnica. ꝫ̄ cōcesso aī negādo gnōm Dñr. n. q libere ſit dꝫ diffiniri. ut requiſita ad aīa ꝗ ſe tenēt ex ꝑte ꝗ ſic agēſ. & ſic (riſūt) cōcurſus dꝫ nō eſt requiſitꝫ ad agendum. qz nō ſe tñ ex ꝑte voluntſ. ſꝫ ex ꝑte ſolūr dꝫ. Sᵗ 2ᵒ dīt q requiſita vorāda Sᵗ illa. ꝗ ꝓxima Sᵗ. Modo aūt cōcurſū dꝫ (aīūt.) nō precedere actum voff. ſꝫ gēmitari. Sᵗ vnꝫ illo posito volūtar nō poſſ' nō agere, nō tñ (riſūt) tollit libertas volūtſ. : ? Sᵗ certe tñ iſti minū fallunt impīs ꝛo q ꝓtat posito cursu dꝫ nō poſſe volūt. ꝫ nō agere. quod falſum eſt. 1ᵒ nā ex illo ſequer aptē q minꝰ voᵃˢ eſt libera. ꝫ dictorie. nō. n. ꝑt agere añ dꝫ cōcurſum. g⁹ añ illū nō eſt libera. Sᵗ 2ᵒ falſum eſt id qđ aīūt in 2. ſolūt⁹ ſ. q ād̄ curſus dꝫ nō eſt prājunct. Certum. n. eſt q ꝓpus nā eſt gēcurſus dꝫ. ꝗ actᵒ volūtaſ. ille. n. ꝑ ſuppoīt quod hic fruſtrat. Sᵗ Cōfrᵒ appēdꝫ ex 2. phi. q cōcurſus cāe vtꝰ eſt ꝑ nā. ꝗz cāe ꝓticularis. & inde dīt eſt q ſol & hom gnant hominē. ſolum g⁹ añ curſus dꝫ eſt gēmitans in ordīe ad ꝑg & nō ꝗtū ad nā. Nā ſi poſſet gēſu volūtar agē & illo dempto nō agē. nō inde ſequit cōcomitari. ſꝫ ſolum ſequi, deū talem ordīe ſtatuiſſe optimū ſane. Sᵗ Exemplū poſſꝫ ēe. qz qñ forma adeſt informat & nūqꝫ informat ſi nō ſit tñ ēe forme eſt prius nā. ꝗ informatᵒ forme. Sᵗ Ad argm g⁹ principale dico q positō cōcurſu dꝫ volūtar ꝑt nō agere. volo dīe q ꝫ hec cōpulatiua ſit impoſſ. de ꝓnti. Deus cōcurrit. & volūtar nō agē, tñ hec eſt vera. Deus cōcurrit, & volūtar ꝑt nō agere. Sᵗ O voluntas ꝑt fieri nō agere. g⁹ po nat in ēe. Sᵗ Nihil eſt hoc nomē ſi iſta pars ponat in ēe, tollet alia ꝙ aſſi no ſe hōra nada. Modo aūt clarū eſt q ꝙ ēo de poſſibili nō repugnat. de inēſſe. & ꝯ ꝙ vtraq; ſit de inēſſe ſi altera eſt de inēſſe. ad hoc ꝙ ꝯtingat. & ſi mile argm ſit de predeſtinat⁹. Sᵗ & vtro añ ſint habiti ꝗntum ad ōes ar tus & maxe ꝗntum ad mouendum celum. Sᵗ vi q nō habere moueat celos ſꝫ nego. Nā alꝫ poſſet nō mouere & hīent in ſua ꝑfectōe ſeruare vnū ſuꝫ.

quod apte diuine derogaret predicte. ℣ Ad hoc Bx. 1°. q forte plus cōcederet ange-
lo mouere nccio celum ꝑ arg^m facta. ℣ Nos tn dicimus sm̄ verit. & nō
solum sm̄ limen nāle q angelus mouet celum libere. Omnis n. operat°
angi ad ꝙd est ex applicatione libere ꝑ ꝑm angeli facta. ℣ Et item dici-
dum q in ang° est ptas corrumpendi & seruandi celum. & dy prudent^a
hoc egit vt nunq̄ de legi possit angelus velle nō mouere, angs. n.
nō pt peccare g° m̄ nō mouere celū q̄ scit deū velle q̄ sēp moueat.

Qst°. 4°. vtr in angelis sit irascibilis & cōcupiscibilis potēa.

℣ in isto ar. 5. ho. Bx. p. vnicam. negat^r. & q̄. Quā ꝓbat q̄ ille vt hō.
3°. de aīa. ℣ pot^a sensitiue. & ꝓ appetus sensitiuj. ℣ & q̄ hoc petit an ille
potentie sint in ℣ strate ang. q̄ fortius illa g°. q̄ nullomodo in angelo sine
in homine posset cē irascibilis & concupiscibilis subiectate in volutate,
Nam obm̄ concupiscibilis est delectabile, & irascibilis ardui, vt dicēt sa
tius. 1. q. 81. & tn obm̄ voluntatis est bonum in vniūsali. & nō sub pti
culari rōne delectabilis aut ardui. g°. ℣ & arg^r. q. rōnem ista hꝫ.
certum est q̄ angelus & homo potest appetere aliquod bonum sub
rōne pticulari g° in vo^te. pt esse irasc. & concupisc^ia pō. ℣ Scot. in. 3. d. 34.
q. 1. ar. 2. ꝓ hoc argm̄ adducit, vt ponat in angelo illas potentias
pticulares. q̄ ang° pt aliquid appetere sub rōne pticulari. ℣ Et Gab
in. 3. d. 26. q. vnica. ar. 3. dubo. 1°. tn̄ omnino cū Scot. ꝓ ꝓcedēt rōnes.
℣ Scotus aut differt a gabr. Nam Scot. solum ponit formalem distinc
tionē. inter illas pot^as Gabriel aut. ait q̄ realit distinguunt. ℣ Nos denīq̄
dicimus q̄ irascibilis & concupiscibilis distinguuntur realiter in nobis.
tn̄ in angelo solum rōne. Sicut enim probat. s. ho. obiectū irascib^is
& concupiscibilis sine dubio hꝫ distinctam rōnem formalē. s. rōnē
pticularem. Cum hoc aut angelus potest ferri in obm̄ sub rōne pti
culari. Quo fit vt in illo iste pot^es si ponendę sint rōe solū distant & nō
formaliter aut realit vt in nobis differunt. ℣ Hec de ista questio. 59.

℣ Qᵉˢ°. 60ª.

Sᵗ QUESᵒ 60 Aʳ De amore seu dilectione angeli: Lect. Sᵗ. Victoria.

Ar. iᵒ. Vtrū in angelo sit amor seu dilectio naturalis:

Sᵗ in istius 60. qᵉˢ primo ar. 5. to ponit g. affirmatiuā q̄ in angelis est ponendus amor nālis quam optime ꝓbat vide bram. 5. to cum argum. Sᵗ circa q̄ est dubium de quo amor nālis loquat. S. t. vtro intelligat amor nālis. i. inclinatio nālis sit vel quid intelligit.

Sᵗ Rᵏ q̄ ꝓmet. S. t. in solute ad pᵐ se ꝓponit dicens q̄ nō intelligit solum q̄ sit huiusmo nālis inclinatᵒ ꝫ q̄ est amor nālis supponens angi tronem supponēs intellectionē. Sᵗ vñ q̄tum ad hoc ut intelligatur. S. t. pᵒ q̄ certum est in angto ee amorem nālem qui nō sit altus elicitus Sᵗ ꝓ nā certum est q̄ voluntas & intellus angti inclinant ad suos actus qui sūt ꝓfectiones potentiarū & iste potentie nō est dicendum q̄ inclinent ad suos actus p alios actus elicitos ꝫ se sua nā & ꝓpetate q̄.

Sᵗ & dubium stat in hoc vtro sit ponēdus amor nālis qui non sit libꝝ elicitus actus. Sᵗ Ad quod 7ᵒ. dicimus q̄ in angelo est ponendus amor nālis elicitus & talis vocat nālis q̄ nō sequit electionē nec fit p illam si mere nālis. & nō liber quod infimat. b. tho. ad. 1ᵐ Sᵗ & q̄. S. t. solum pretendit ibi ꝓbare q̄ ille amor qui est ꝑ se amor liber nō est in angelo iste aut amor ꝑ se solum est inclinatᵒ nālis nō elicita. qᵒ non est de mente illius q̄ sit ponēdus in angto talis amor. Sᵗ Rᵏ ad hoc dnūs Caiet. q̄ verum est q̄ rō. S. to. hoc pretendebat ꝓbare. ꝫ ille amor ꝑ se libero amore (dt) dz ꝑ se ꝫ exigentiam eius in quo est. V. g. amor nālis in lapide nō erit in inclinato nālis nō a mor elicitus q̄ lapis nō est capax elicitionis actus angelus tñ q̄ hz intellum dz hic actus nālis. ꝫ suā exigentiam. S. intellm ꝑ se & ita talis amor erit elicitus & sequens intellus capacitatē. Sᵗ & dubitat vtro iste amor nālis in angelo eliciat necessario vel liberꝝ Sᵗ Rᵏ q̄ est distinguēdum. nā amor nālis in angelo est 2. Vnus respn vltimi sui finis. alter respn aliquoꝝ q̄ in vltm finē ordinat

Hic dico q; hō ille amor est respū ultimi finis. Circa quod est dubium de amore nāli hominis. i. ultimi finis. Vnde mete. s. t. 12. q. 5. ar. ult. & q. 10. ar. 1. p & in. 4. d. 49. dicam est q; respū ultimi finis clarevisi si voluntas summa necessitat & quantum ad exercitationē & quantum ad exercitium. i. necessio. elicit actum amoris. quod idem repetit. b. tho. ista q. ar. sequenti. Et idem dicendum est dō de voluntate angeli. Vnū sūm. s. t. voluntas se hz respū ultimi finis hō rationalis. respū primo & principio. Hec ista hūja est opte q scot. ocham & alior. 4. d. 49 nam ocham dt q; voluntas beati absolute pt deum clare visum non diligere nimo. illum odio hre. in quo est q alior. comsortes suos scotum & alij. solum tenet q; possint nō amare deum. i. hre habitualem q dictum is. Secm quod dicendum est de mete. s. t. est q; augmto ultimo fine in vti. voluntas necessitat ad amorē illius solum quantum ad specificationē actus. nō quantum ad exercitium. i. hō. s. angelus cognoscit ult. finē sub his nominibus bonū infinitum. bitudo. s. necessitat ad nō hūdum odium ultimi finis. hz sī elicit actum dz ee amor illius hz nō necessitat ad actus elicitionē. que omnia latius multo explicant & dilatant ab omnibus & ast. 4. d. 49. & 12. q. 3. 4. & 5. Ad 3m dicimus q; si hō vel angelus cognoscat ultimū finem p conceptus seu tos ypticulares. bn pt hre odium sue nolitionē ult. finis. & ita nō necessitat quo ad specificat q. nō quo ad exercitium. v. g apprehendit hō ultimum finē tamq difficillimū quod assequt vel similia. pt illud dicere. & occurrere vivere. quod intelligit dumtaxat in vja. Ad qm g. b. t. dt angelum hre amorē nālem intelligit. p. quo ad exercitium angli necessitari ad amandum deum si est beatus. si nō est beatus & apprehendit deum sub conceptu vti. felicitas. ss. necessitat quo ad exercitium q. ut dictum est. & sic forte cet colqdm de anglis an qui cet bti aut damnati. si aut anglī apprehendant finē ult. in conceptibus ypticularibus pnt illum odio hre. & sic faciunt anglī damnati.

¶ Restat dicamus de amore nali angelorꝝ respn̄ obi creati: vtrꝝ in angelo talis amor nalis v̄. obi creati ¶ Ad quod ℞. q bn̄ dat talis amor nalis & necess. respn̄ alicuius creature quoad exp̄ssificat. & hoc obm creatum est vt̄ penes angelus nimo et hō. i. & amꝫtus q̄ nisi stat suam nām in vtī necio diligit se & nult sibi multa bona ¶ & q̄. est de multis hominib⁹ quos vocamus desp̄antes qui vident se ex̄ se qui odio. & idem est de angelis malis de quib⁹ est verisimile q potius vellet nō ee q̄ ee in pen̄s. illud n. est eligibilius illis saltem.

℞. q hoc nō p̄cedit ex odio sui ¶ ex magno sui amore. qi illi se amat multum & cognoscit vitam suā ee laboriosā in tot pen̄s & inde q̄ se amat vellet potius nō ee in illis pen̄s. q̄z nō vinere q̄z vident nō posse vivere qui sunt in illis pen̄s. idem est de hoib⁹ q̄ mōrent̄ p̄ssimus loqui de ambobus. Nihil aliud est hic dicendum.

¶ Ar. Z. Vtrum in angelis sit amor seu dilectio electiua.

¶ In isto Z. ar. 5. tio. ponit itidem vnicam affirmatiuā q. q in angelis est omnino ponendus amor electiuus. elargē. v. Etiam. ¶ Ee quam nō dicendum quod. s. t. in corpe dr. q amor nalis in angelis est prior imo p̄ncipium amoris electiui & alia multa dr notanda in littera.

¶ Ar. 3. Vtr angelus diligat seipm dilectione nali, v̄ electiua:

¶ In. 3. ar. isto. Beatus. Thomas. ℞. vnica affirmat. q. s. q angeli habent respn̄ sui dilectionē nō solum nalem. vr̄ electiuam electiuam. & liberam q̄z sunt liberi. & cognoscunt se tanq̄ media ordinata ad vltimū finē ¶ Dr in hāc. s. t. q. 2ª est amor amicitie. v̄. & accepisse q est sumpta ex arist. 3. ethi. vbi dr quilibet quod amat vel amat tanq̄ accidens vel contingens. seu amat tanq̄ subsistens. quā dist. istomodo exponit. s. Thomas. ex qua dist. ybat. q. Nam q̄z angeli sunt subsistentes quib⁹ p̄nt multa bona queunt q̄ amat se amore amicitie. ¶ Est. p. non da magē quam ponit. s. t. in arg°. sic. q. ex. q. ethic. s. amicabilia ad alterū sunt ex amicabilib⁹ que sunt ad se. videte omnia hec in hāc

Quantum ad istam diuisionē est notandum q amor amicicie respicit quē ponit ff. nō est intelligendum semp debere cē fine accidentium. q pt cē subc. ſ. pcommiaſp. vltimum ſſ. ſi est intelligendus. ſ. t & ptius. q ille stra mor amicicie respicit qm quis amat. desiderando illi acēntia vel habas sciabentes respm amati. sicut acentia. q. Circa g. q. aut. or. est vnum dubium vtrū omnis amor nāliſ sit electiuus. & edūſo. q vi hor seq ex hra. s. tho. q. Bx. q isti duo amores pnt inuenire aliqm talit q vnus sit alter & edūſo. ſ. nalis pt cē simul electiuus qm isti amores sunt ambo amicitie. ſſ si sunt amores amicicie respicit respm maxime vltimi finis nō possunt cē simul duo amores. ſ. vnum dumtaxat. ſ. nalis. nō electiuus. omnia sunt clarissima & exigue difficultatis.

Art.ª 4.ª vtrū vn.ª āgel.ª diligat aliū nāli dilect.ne sic seipsum.

Q. In isto ar. s. tho. Bx. vnica. affirmat. q. quam ybat q2 ōes ang sunt vnius gre angelus aut diligit se nāli dilectiōe. g.ª q. addit alia g. q. que colligit ex fine pticulari. est. in fine ar. q angelus ēt diligit alium angelum in quantum socium & amicum politica amicicia. Et q2 vt sic ang.ª est ang.ª vnū vnitate politica & nō gnica aut nāli. Videte hram. s. tho. q. hic notate cū istam. 2. g. q. q. s. tho. nō vult negare q amor mit angelos. ut socios nō sit ex nāli inclinatiōe. Nā nāli hō aut āg.ª amat sibi simile. huiusmodi amicus est qui alter ego est. vult g.ª dre. s. tho. q hic amor iste sit ex inclinat.ne nāli. tū non dat q sit amor nālis cū vnitas societatis nō sit nālis. q. Circa. 1.m tm. q. nōte q nō est intelligenda hr. q dicamus vnū angelū diligere aliū hr se appciatiue (qui tum. credo satis ex. 22.ª ma de chāte nostr.) Nā certe quilz angelus & hō magis appreciat seipm qz aliū ang.m vel hoz. cum mallz aliū bōitatibus pueri qz seipm & quidē satis iuste & rōnabiliter. Et de hoc dq. s. tho. dt hoc apte. 22. q. 26. q. Nz est intelligēda hr. g.ª q vnus angelus amat aliū ita intense hr seipm. Nā certe nāli dilectiōe qlz

amat se intensius q̄ aliū quilz. ¶ Dicendū g^o q. vnus ag^o amat alium sic se q. ad eundem finē amat illū. & ita exponit. B. tho. preceptum illud Diliges proximū tuū sic teipm. in. 22. q. 26. ¶ & dubi. vtr vnus ag^o cāpli alios ois a gelos a se diligat. ¶ Ex q. si cōsideremus amorē ex parte boni voliti certum e q. magis diliget vnus ang^o q̄ alt. q. magis bonus. & magis b^tus. q. ma gis addo dilectus q̄nto p̄fectior est. q. ang^o in suis voluciōib^9 & formāt^ dūj ne volumtati. ¶ Si aut loquamur ex parte cōplacentie intensionis vl rōnabilius cōcedere q. aliq̄ ang^o diligit intensius angelum inferiorem ut pote magis sociū & amicū q̄ superiorem. cū quo nō hz tanta cōicatiōj. Et cede isto articulo.

¶ AR^o. 5. Vt^m angeli plus diligat deū q̄z seipos ex nali inclj.^ne

¶ in isto ar. 5. tho. omisso errore quoxdam qui vel nō ponebāt gl. quam ipe ponit vel male se sophicabāt. tandem ponit gl. q. nō solum ang^s vult quilz creatura nali nchriatiōe plus amat deum q̄ se nō amore concupiscentie vt ipsi dicebāt sz quo^d q̄ amore. Et q. tota creatura est sic pars dj & dependet ab eo vt pars a suo toto. g^o magis diligit deum q̄ se cum bracliū magis diligat salutē totius q̄ suā. & optimus politicus ciues vitam pro bono exponat & respub. g. ethicoz. ¶ Sic si creatura nō magis diligeret deū q̄ se ex nali nclinat^, certe illa nchriatio est p̄sa. q. g. preceptum quod est conformissimū nali nchriatiōi. s. diliges deum ex tota tua. sic & totus decalogus. videt. s. tho. ¶ Quātum ad hanc gl. notāt q. sunt duj si modi rōndendi nīl docte. ad dictā. gl. ¶ Et quidē B. Bonauē t. ni. 3. d. 29. q. 2. ar. 1. notabili 3. tō optimum. ¶ & gabr. ibidem gsentit cum illo. ¶ Addit tō q. aliq̄ est nchriatio nalis conformis chāti. vt q. plus diligamus ex inquos q̄ extraneos, aliq̄ gria. vt q. hō plus diligat se q̄ deū. ista ait gab. in. 3. d. 26. q. vnica. ar. 1. nōbili. 3. ¶ & ybat q. nali q̄lz res appetit magis se cōseruari q̄ alia. immo ait q. hec est mens. s. tho. ¶ & certe. s. tho. 22. q. 26. ar. 3. dt. & hic expresse & fere eodēmodo ybat. q. quilz creatura nata plus diligit deum q̄ seipaz. ¶ & durā. in. 3. d. 29. q. 2. tō cum. s. thoma. & ait q. ex^m. s. tho. huic multum est. ¶ Vl ait q. pars ideo vomit se & toto q. amat se & nō pt saluarj sine salute totius, nō aut q. diligat totum plus q̄ se. ¶ &

Scotus. in. 3. d. 27. q. vnica ait simlr q pars nō se exponit p toto, sz totum rpm exponit ptem p se ipo. Qt h̄ tn quicquid dicat Scot. hz totum exponat ptē vt vr dar cum actiones sint suppositorū, nō tn toti mouz ptem g̃ inclinat ptē. q. sic scorp pars moueret violent quoties p toto exponit quod nō ē dare. Qt ē affirmr quia deus concessit toti illam facultatem vt quam vellz vel ne esse liret ptem exponeret p sui defensione, go et dedit ptī obedientialem inclinatiō hbi nālem. vt toti assentiret. Qt consequenter go est q manus exponat se p toto q illud bonū est simr h̄ tn illud est et dandum q bonū ptis est totius & econuerso. h̄ principalius est bonum totius id quod bonū est ptis. ē sic maior vna sum ad hanc. Dicar. Qt qui tn adhuc ait g̃. S. tho. q. exē de politico sm̄ quē dit. ait n. q politicus exponit se p rep. nō p bono rsp. sz p bono equato. ut. s. in republ. licat forte. & stremus vir. s. vn dr nullum eē exm. Qt Cōfr. ppe p g̃. ethi. vbi plus dr q politicus exponit se p rep. sz ea rone q maius bonū consequit q̃ fit malum mors. s. bonum virtutis. Qt Nos dicemus q exē illud e accomodatissimū. ē Scot. loco citato tenis cum. S. tho. ait q exm distum p bat optime hanc sa processū. Immo addit q hz anima eet mortalis nihilo laudaret cuius exponens se p rep. vbi tn nō gsequet virtutē. & verissimū est. Qt Confirmamo vos q dato (ut nunc est) q anima sit immortalis si cuius ponat se p republica, omnino nō adūtens ad virtutem, laudaret illo nō obstante illud. go exē se & de nā sua est bonū ptem exponi piculo & bono totius. Qt Et vltō arḡr ad hominē Dicā. s. dūtem q politicus exponit se p republ. p bono virtutis. Nā quero quare ille studiose agz exponens se p repu. & nō p alia studiosa psona. Certe nō p aliud videri missi q exponendo se p repu curat bonū totius principalius. Deus aūt est quodammodo totum in ordine ad creaturā. nā q̃tūcūq; creaturas sit totum ptes. Qt Scotus aūt hz tenat cū. S. tho. illic, tn ait q. hō & angelus & quelz creatura p amare deū plus q̃ se exponi nālibo & sine acquisitis spālibus. Qt & S. Tho. 12. q. 109. ar. 3. t. 4o. vr dre q post statum nāe corrupte nulla creatura humana p deum diligere sup omnia ex sola sua nā quod nō est. g̃. illud quod ait Scot. Nam

ipe. S. Tho. loquit ibi de dilectione pfecta. ¶ E' de facto et post lapsum possum⁹ & puris nalibꝫ hoc iudicium hoc q; deus est finꝫ omnia diligendo & velle deo placere ri omnibꝫ & finꝫ omnia & ipm nullo dysplicere, nō obstante q; possimus hoc hunc alterum. Volo placere deum magis qz mihi ipi & semp magis inclinamur ad diligendum dm. ¶ Item si deus p impossibe præciperet vt nō diligeremus eum finꝫ omnia possemus diligere, tm precedādo g°. ¶ Almari. in 3. d. 27. tenent eādem sententiam cum S. Tho. hoc ybat optime hō homo pt ægnoscere & nalibꝫ q; deus est melius bonum. qz ergo & q; est plus amandus g° voluntas pt se conformare illi iudicio. ¶ Scot. et ybat hō. Nos sentimus & nalibꝫ q; nō dat nisi finitum. g° & nalibꝫ sentimus deum eē ad vnum finitum bonū & simpe diligibile & hō & nalibꝫ magis diligimus deum qz nos. ¶ E' magis qd alterū segrat q; deus dedit creaturæ inclinationē naleꝫ q; præceptā nalia. cum diligere deum finꝫ omnia sit præceptum nale in decalogo. ¶ Item Deus potuit dare creaturæ inclinat. naleꝫ ad diligendum deum finꝫ omnia g° de facto dedit postqz de facto dedit præceptum illi de diligēdo se finꝫ omnia. ¶ Item si artifex posset facere q; domus nō caderet finꝫ se, sine dubo faceret & ita faceret q; sua faltura magis inclinaret ad rpm opificē qz ad se g° deus hoc fecit cum nō defuerit pot. ¶ Item qz hꝫ argnat⁹ q; et deus concessit nobis appetitum sensitivum qui nāliter inclinat ad op̄andū. g. præcepta & bona q; ipm g°. ¶ Illud (inqꝫ) nō valz. Ex. n. ad illud cum. S. primo dicimꝰ vt ait. S. t. q. vlta. ar. 1. in solut. ad vltm q; deus nō cōcessit alicui creaturæ inclinatiū. ad malum ac pinde nō appetitum sensitivum. & sine dubo ita est tenēdū. nā alias malum imputaret deo finis motus grauiū deorsum imputāt grauanti. datori inclinationis. ¶ Primo. g° dalz q; deus dedit homini iustitiam originalem q; tollebat inclinationē appetitus sensitivi. qua homo pdidit & q; pria nequicia. ¶ 2° melius dicendum est q; illa inclinatio nō est mala appetitui. ¶ Ac. 3° dalz q; inclinatio totius semp est ad bonum & inclinatio appetitus est inclinat° ppter. & iō nō mirum q; fiat mala, sat est q; inclinat° voluntatis q; est totius est semp ad bonum. ¶ Solz et alia ybat° fieri p. g. S. Tho. talis. Grauis ascendit nāliter ppter bonum vnius si nō ppter se g° eodem modo dalz

in ypposito. ℣ Si multis videre S. tho. dicentem q̄ creatura dr̄ nāliē plus diligit deum q̄z se videre illum p̄t loca citata in q.ª de malo. q. 2. ar. 5. ad. 7. argz.

℣ QUES.º 61.ª de productione ag.ºr.m esse naturæ.

℣ Ar.º 1.º ℣ Utrum angeli habeant causam sui esse:

℣ in oppositum. 61. q. 1. ar. 5. tho. ℟ affirmat. ℣ pbat q̄ in omni creatura cē & essentia dr̄unt g.º ang.ī recepunt cē ab deo. videte hanc. S. ℣ TENE

℣ hec g.º est de fide sicut q̄ deus est factor omniū visibiliū & invisibiliū Ex ad. rom. ii. Per ipm & in ipo & cum ipo sunt omnia. & S. tho. pbat illaz q̄. in trā optime eo modo quo p̄t pbari cone. ℣ Ex p̄t hec rō cuius contrarium si ang.ī nō traherent cē a deo, certe ang.ī nō dependerēt a deo & sic deus nō esset prima omniū ca. nō igz dubitandum est de. g.ē ℣ Dubitō tñ utrū illa. g.º sit tm mine nāli nota. Vī q̄ sic q̄z. 8. phi. & iz. metaphi. Plus lumine solo nāli cognoscit q̄ sit dandā unica prima ca omniū. ℣ Tñ de mente ipius phi vī adz oppm. Nam cū ipm & oēs alios illius sectæ ex nihilo nihil fit & in nihilum nil p̄t redigi. i. nō dat creatio nī annihilatio & angelus nō sunt causatus p̄ transmutatiōē mē resultante ang.ō genito. g.º ex nihilo g. phum. ℣ 2. de celo. & 8. phi pbat phūs q̄ mundus fuit ab eterno & sic celi ab eterno movebant & ḡnr angeli moti ex eterno movuerūt ab eterno g.º ℣ qē 8. phi. quod allegat. S. tho. hic. argo. 2. dr̄i q̄ ca q̄ sunt hinc mā, ex se sūt vnum ens, & nō ab alio q̄z carēt forma informante. ℣ verso est q̄. S. tho. hic ad. 2.m ex ponit phum. vī q̄ phūs. voluit dr̄e illic q̄ immatalia nō habent cē ens & vnum ab aliqua forma distincta. nī ab aliqua ca ex trinseca p̄ transmutatiōē efficiente. vñ diceret q̄ angelus fuit a prima ca sine nō p̄ trā̄smutatiōē. Ista ait. S. tho. adz in via philosophi. ℣ Ex ad argm q̄z se dz q̄ intellectus fallit ex nihilo quod est. q. totam turbā platonicorum atiquorum ℟ q̄ illud quod fit p̄ transmutatiōē non p̄t fieri ex nihilo. ideo est.

℣ Ar.º 2.º ℣ Utrum angelus sit a deo productus ab æterno:

℣ in oppo. 2. ar. S. tho. ℟ q̄ ang.ī nō fuit a deo p̄ductus ab eterno nī unus ang.ūs si ex tempore. Probō q̄z nihil p̄ter deum potest cē quod nō habeat esse post

nõ esse. q Item p^{r} ex illo puerb. 8. Dñs possedit me in initio viarũ suarũ. &c. Que verba tralit intelligunt de sapia filio dei. ibi dr q filius dei fuit ãn q̃ essent creature q^{o} ang^{i} q non fuit ab eterno p ex tempe. vñ q^{o} dicta est oio de fide tantum abest vt falsa dr. p^{r}ea in isto ar^{o} nihil est nondũ p^{t} tract. v. ellar.

q Ar. 3. vtr angeli sint creati ante mundum corporeum

q in isto. ar. 5. Tho. ex p. 2. 45. q. 1. Tenendum est tanq̃ a babelus q angeli nõ sunt creati ãn mundum istum corpeum que nos hitamus & eisdem & simul cum illo. Probr. Nã ang^{s} est pars vniũsi. q^{o} nõ fuit ãn vniũsũ. q. n. deus disponat omnia ordinate. Disponere vero ordinate est q pars nõ fit ante totum & extra aut simul & ducat cum toto. q 2^{a} q^{o} nõ tamẽ hereticum est asserere q angelus fuit creatus ãn vniũsum. q Probatur quia Gregor. nazianzenus ita opinatus est & multi alij qui tñ nõ reputant ñ reputãdi sunt p^{r} id hereticis. Videte litteram. 5. Fone. q hic ãn omnia nondum q dott. greci avit tenuerunt candẽ fidem quã Grego. naz^{o}. vt dr S. Tho. hic in fine ar. & 1^{a} ri solutioe ad 1um. q Ista aut Damascenus ri. 2. hi. cum alijs innumeris grecis. q Et ex illis argr. p^{o}. sic. Eccliastes. 1°. dr. Irmio omnium creata est sapia. ubi sapiã nõ p^{t} filium sonare. quippe qui sñ catholicã fidem & veritatẽ nõ est creatus. q^{o} significat angelicã sapiam vnã de sapijs creatis. q 2° argr. Sat apparet Gene. 1°. ri. 2°. nõ fit metro de angelis ri toto ope sex dierũ. q^{o} ãn illos 6. dies fuit angelus creatus. q Hec argia nullum est nã. S. Tho. ri. primo ar. q^{ti}. 3. huius rõitat. Augustin. 2. de civ dñi dicit ex p^{r}se q angeli creati sũt a principio. Sta. n. exponit Aug^{s}. illud. In principio creauit deus celũ. i. ãgelos & terrã. i. omnia corpalia visibilia corpeis oculis. q Item idẽ Aug. & lucem dr ic intelligse dam substantiam angelicã. Et cum queriẽ ab illo quare moyses nõ ex^{p}sit angelorũ creatiõ. Dr. q moyses p tendebat imiñ cauere hominũ ydolatriã qui ad adorandũ creaturas excellites

in illo tpe erāt ꝙ pfectissimi ac presto nimis. ℣ hec rō nō multum urget. nā sæpe fit mētio de angelis in bibliā. & de his latur. j. mā de creatiōe rerū. ℣ Principatꝰ tri & opimoē grecoꝝ argr. nā illi tenēt & vt tenēdū est q̄ angi sunt nicorporei g̊ rōnabᶜ vī q̄ fuerint aī oē corpus ut a quo nō dependeāt. ℣ Item q̄ angi sunt pfectissimi ens omniū creatorꝝ g̊ pnr debuerūt ꝙ duri ℣ Item q̄ deus ea q̄ agit ag̃ ministᵒ angis. g̊ introduxᵗ formas in corpa bꝰ fecerūt ag̃. ℣ Item q̄ angi nō dependēt a tpe. ℣ Hyeroᵐ. & hoc ep̄lam ad. Titū. vī fuisse cuiusdā opⁱⁿⁱ rōnis grecis. ℣ verū ē q̄ S. tho. hic ad. 1ᵐ. ait q̄ B. Hieronymᵒ solum loquitur est de nutc grecoꝝ. tñ certe pte vī loquēdo de ꝙdā hijs. ℣ Nihilo⁹ Aug. hoc bene sepe. Et hoc ipse ait. ii. de cuiᵈ. c. g̊. tem̄ idem quod. S. tho. S. q̄ angi creati sunt simul cum mundo isto. ℣ O. g̊ aug. q̄ dicēbat sibi qui ait q̄ illi sex dies creatiōis nō fuerūt reales dies ꝑ angᵒꝝ. 7. mitationes. mitatiōis. n. nō ꝑt primus q̄ pri angi g̊ angi fuerīt aī oēs diem. & sic aī omnia saltē sunt angli & nō simul cum celo. ℣ B. q̄ totum hoc mihi ē. nā idem augustᵘˢ ait q̄ ꝙ celum & luce mitelligē angi. & sic angᵒ fuit creatus in ꝓma die sue lucis. & in eo die lucis angᵒ mitatiōis & sic saltem est vespe & mane dies vnus. ℣ Post. & aī sānt q̄ angi fuit creatus simul cum celo. Et certe si angᵒ esset aī celum creatus, tūc esset falsum illud. In ꝓncipio creauit deus celū & terrā. & illud ꝑs. Iuxta tu dūe terram fundasti. quid clarius? ℣ Tenēdū g̊ cum. S. tho. & aī doctoꝝ opᵉ. ℣ illud aūt eccli. 1ᵒ. 1ᵒ. omnia creata ē sapia intelligi a nicholao. & glosa. de solo filio dei. ℣ Ad illud vero q̄ filius nō est creatus. ℞ q̄ ꝓmo omnia facta est deus hō. ℣ Et cum argr q̄ filius nō est hō aī creatiōē rerū. ℞ q̄ hoc ꝓmo nō dr ordine durationis. ꝑ dignitatis. Nā in rebus ꝙ tpe hoc ofte. nulla maior gra fuit aug. q̄ q̄ deus fiat homo ℣ Iste modus loquendi. est aūs scripturę. Johā. 1. aīt Johannes de ꝙ. q̄ mi ante me factꝰ est. vbi hoc aī. nō dr durat. l. ꝑ dignit. l. ꝙ sone &c. mi ꝑuatorius ℣ Et quidem ꝙ. S. tho. & aī opᵉ. facit illud Eccli. 18. Qui vixit in eternū creauit

oia simil. Et hinc dixit Aug. q illi. 6. dies nõ fuerunt nãles. Illa g̃ aũ thas vult dr̃i q deus creauit omnia simul. i. corpus & spũm. & sic simul oia gñaliter, vt distribuat̃ gñibus singulos & nõ singulis gñm. Et sm hoc et saltem ap̃ opinionem q illi dies fuerunt veri dies nãles. Et g. 2. q. 5. Tho. arg̃r q illi sit hereticum dr̃e q ang̃i sint creati ãn mundum ipm. Nã est. g. illud sm principe creauit deus. ipse. Et Qt. 5. Tho. hic. ad vltũ bñ videte illũ. Et Caietã. aũt adducit hic. g. grecor. cap. firmit̃ de sum. t. & fi. ca. & desumptum ẽ. ex lateranensi cone. vbi dr̃ in diuinis ce firmit̃ q ang̃i sit simul cum celis q̃uis. ipse. Et ẽ certe forte hz dicerẽt q greci nõ sciebãt hoc cone. tũ falso dicerẽt. Nam ex ang̃i gat̃ cõi aũstat q illud cone. fuit saltem ãn diuiũ Roma. & p̃ntibus grecis. Et Ad arg̃m g̃o Qt. Caiet. q illd cõcilium nõ hũit mẽtem determinare q ẽt de fide tenẽdum q ang̃i simul sint cum celo creati. Et sbi g̃o determinat. g. Origenẽ. dicentem q ang̃i ppz p̃stũ fuerunt incarcerati in his ĩnis corpibus & q fuerunt ãn omnia corpa. Nichilominus dr̃ Caiet q illud cone. fac̃ & oppta sẽtia. & q ex illo aũo p̃ dr̃ probabilissimũ q ang̃i simul creati sint cum celo ut ait. s. t. & ocẽ. Et ad huc arg̃r. g. 5. Tho. & aug. qz in li. de eccliast. dogma. c. 10. dr̃ Antechristi tenebre dr̃ent iam ang̃is lucis fuerunt creati. & demũ ocẽ ag̃. & hmõi falsa est. 1°. die. g̃o ang̃i fuerunt creati ab eterno vel saltem ãn mũdũ ipm. Et Qt. 1°. q ille liber nõ est totus Augustini. Et 2° dicimus q p̃ creatum est celum & tra. & deinde ang̃elice creature simul cũ celis. & sic omnes ang̃i ẽrunt hore sũi cõdi die vtraq; falsa sunt. Et an sit sustentabile q ang̃i sint creati post ocẽ substantias corpeas. Et vide q̃stiõ. qz in illo. 6. die bo nõ fuit ẽ p̃ssa mutatio ang̃i tũ dr̃i q hõ creatus est. 6. die qui est p̃fectior alijs corpibus. g̃o ang̃us qui est p̃fectior hoc vno creato. 7°. die. Et confir. nã usq; ad. 6. diem nõ fuit mutatio de angelis postea fac̃ mẽtiõ cultus ocẽ ade de paradiso. g̃o Et Qt. q hoc nõ est dictũ nã. gen. 2. dr̃. Et. 7. die requieuit deus ab omni opẽ qd patrarat. Et 0 dicitur q requieuit ab opẽ qd patrarat sũm quod patratum erat. vel. 2°. dicitur. q verũ est q requieuit die. 7. die sm. 8°.

aut. g. die facti sunt ang. & nō significat tr. requnt die. T. i. requint vtrp
rediturus ad opus pfectus creandum. qt Certe aliqua appentia est in
solutionibus istis. ſz nihilominꝰ nr̄a tā certa melius est tenere cū. sanctꝰ
& doctores opⁿ. qp angⁱ sunt creati aīn oīa corpea substā. hec dicta sūt

qt Ar.ª 4ª. vtrum angeli creati sint in celo empyreo :-

qt ri isto. ar. S. tho. Bx. affir. Probat qr angⁱ sunt pfectissima pr vniū si
gⁿ sūt creati in loco pfectissimo. qt Eysidorꝰ sup illud Deut. 8. Dñi est celi
& celi celoꝝ. ait sc. Ello celo s. Empyreo creati sunt angⁱ. qt Estrabo
sup illud in pncº. ff. ait qꝺ statim cum creatum est celum empyreū repletū
est substātijs angticis. qt Marsi 2º hūj. q. 2. ar. 2. notat qꝺ angⁱ nō
sunt creati in celo empyreo tanqꝫ in loco nāli. i. in quo melius cōseruāt nā
angⁱ sunt incorruptibiles & ita in quo cūqꝫ loco optⁿ gseruāt. Dicit gº (in
quit) creati in celo empyreo tāqꝫ loco quietis angtice fœlicitatis. sunt nā
li sine supnali. & ita vere est. qt Credendum ēt est qꝺ angⁱ sunt tanꝫ cre
ati qꝺ nō creati sunt ſz penetrantes & in gſusto ſz ordinate & dispositi ff.
qt Bz nā cōis doct. aiunt. qꝺ corpa gtiosa nō st penetrāt in celo empy
reo. qz hoc vī aliqua sonare indecentia & gfusioni. hꝫ possint se penē.
qt vñ est qꝺ angⁱ nō fuerunt creati in loco primstis alibꝫ vt qdā male dicūt
qt videte argᵃ hic. mag. 2ª. quod dicitur & aug. 3. sup. Gen. ad l.
dicte. qꝺ angeli sunt creati in supiori pte aeris. qt Ad quod. i. dr qꝺ
aer ille significat celum empyreū. quod est vltimū totius vniūsi & sup
mū. omniū corpoꝝ. quod vocatum est ab aug. aer. ppter mirā subtilitatē.
qt 2º dr qꝺ angⁱ inferiores valde & illi qui dānati sunt creati sunt illic
si p aeris celitis aeris vocē intelligere, ſz nō oēs. nā pfectiores. qt 3ª. angⁱ
est. & dicto luciferi. in celum ascendā gº nō ibi creatus ē. qt Bx 1º. qꝺ angⁱ
quos deus sciebat casuros creati st. i. celi empyrei alij. Sup. qt 2º dicit
qꝺ verba illa solum sonāt. ponā sohn meū in ipō deo & vero eiusdē dñij cū eo
qt 3º dicerēt & melius qꝺ xpⁿ est in supma pte celi empyrij & ita angⁱ st. 2º
quidē creati in celo empyreo ſz aliqui in pte altiori. alij in inferiori. hᵗ de isto ar. Vdē

¶ QUE°, 6ZA, De ꝑfectione ag̃ꝝ in esse grãe. vgliæ:

¶ AR. 1. Utr angeli fuerint in sua creatiõe beati:

¶ in ꝝstus. 62. q. 1. ar. 5. Tho. 1° ꝓponit q̃ bẽitudo oĩs tã nãlis de qua uo. etnic. q̃ ꝓpriãlis quam nos ex & ꝑ grã & merits ꝓcramus & angi nunc possident. est ultimũ quod ꝑt angis attingere. ¶ Tunc est. 1. g°. Augi fuerũt creati cum bẽitudine nãli: ꝓ nam hñt & semꝑ hñuerũt ex nãlibus ꝑfectis simã cognit. q̃ dat ni creatura gõi ꝑ ministrãti sue creatiõis cõplacãti sẽ deum. Maxe qi angi nõ discurrũt. ¶ 2a. g°. angi nõ fuerũt creati bẽati bẽitudine ꝓpriãli. ꝓ q̃ ꝑ aliquã morulã fuerint viatores. ¶ Item q̃ alis nõ potuissent peccare. Nam de rõne huius bẽitudis est ꝑfecta firmitas & securitas ¶ Certe ni hac. g°. 2. communit̃ quenint oĩs dollo. ni. 2. d. 4. ¶ Ni. B. Aug 4. sꝑ Gen. ad trã. c. 22. & ni. 2. de cuj. c. 14. & ii. de cuj. c. 9. & iii. Ei in epla. ad Oros. expresse vr dre. q. angi fuerint creati ni bẽitudine ꝓpriãli. ¶ Es. S. Tho. hic ni solut. ad. 1m & 3m. de q̃ forte ꝑmo aug. illic est de bẽitud nãli. ¶ Tamẽ Grego. arim. ni. 2. d. 7. q. 4. & Alexand. 1. ꝑ. q. 23. & Gab Arp cano. l. 3i. intelligunt augusti. q̃ sensit q̃ angi fuerint quidẽ creati ni bẽitudine si nõ cum securitate. ¶ & quicquid augusti. tenuit, oĩs tenet ait cum. S. Tho. & ita est tenẽdũ. ¶ & dubi ꝓpto q̃ angi nõ fuerint creati bẽati, quam cognitiõ hñuerint de deo in. 1°. inst' sue creatiõis ¶ S. Hom. 22. q. 5. ar. 1. ait q̃ creati sunt angi cum fide. & idẽ ait de ꝓtho ꝑente omnũ nrũ Adã. ¶ In Durã. ni. 3. d. 23. q. unica. hñ. q̃ angi fuerũt quidẽ creati cum cognitiõe articulor̃ fidei & ita nõ cõ fide ꝙ. s. Tho. Et arguit sic. si angi ni. 1°. inst' hñuerunt fidem g° hñuerunt diuinã reuelat. ꝙ. Tunc sic. Angi hñt cognitiõe q̃ deus nõ ꝑt fallere & scinnt q̃ deus reuelat g° cognitũ scinnt ar. de trinitate vero cũ. ¶ Et clarius arguit sic. g. S. Tho. Deus nõ ꝑt fallere, et deus reuelat g° ista est. Angus aũt cognitũ scit. gram bonam & cognitũ assensum prebet Maiori & Minori g° & gclusiõi. ista arguit. Ille & quidem bn. ¶ Dicta. q. hoc argm solum ꝓbat q̃ angi cognitũ scibant q̃ est vera deus cũ trinitas & vnitate. dicit q̃ nõ sequit q̃ hic & nũc deus est trinus & vnus est illis cognitus. quia (inquit) nõ cognouerunt angli.

in p̄ instāti cōnexionē prēdicāti cum subō i. q. deo generat cē trinū & vnū
Et q̄ aūt illud cē vero scirēt entiēnt ybat sic. De reuelatum a deo est verū. deo
reuelauit se cē trinum & vnum go est verū. talis gna est ang⁹ entiens g⁹
cē totum gnīs. & ans. g⁹ ang⁹ bñ quidem sciebant illud cē vero entiēnt. nō tñ
intelligebant entiēnt hanc ȳō. Deus est trinus & vnus. Et hec Caietanus
Et ego ybo q. si illis fuit entiens illā ȳō cē veram. et fuit illis entiēs
illa ȳō. Deus est trinus. ff. Et arg̃r sic. Verū est deum cē trinum & vnū go deo
est trinus & vnus. gna est entiens & p Caiet. et ans est entiens ang⁹ g⁹ &
gnīs gnīs est ista ȳō. g⁹ ista ȳō. est entiens ang⁹. Et certe male ȳt quis fu
gere quin dicere a gat q. si est illi entiens, deū cē trinū & vnū cē verū, et sit
illi entiens hec ȳō. Deus est trinus & vnus. quid. n. aliud est istum q. ȳō q̄
entiētem alicuj q̄ q. entiēnt a gnoscat illis virtutē. Certe ego saltem nescio
Et solutō aūt nodus iste q. mōc Caiet. si quis vellit illū saluare dicendo q.
vult dre (cū nō ad ȳpositū ānus verū sit.) q. est entiens ang⁹ deum cē trinū &
vnum, entiens (virtute) q. ȳt reuelans deū. ad hunc sensum q. aliq̄ sano est en
tiens q. sit credendum deo reuelanti. & q. deus est trinus & vnus. si valde re
tortus sensus est iste. deo fatior me nescire quomo saluū hoc dictum Cai.
Et possit tñ hic ybari istam cū mente illius. Nam ōe illud ad quod est sufficiēs
rō ut credat ut puta dei reuelatō dr cē entiens. q. est credendū. & sic dr credi
& mō dicto sillogismo gna est entiens cuiq̄ fano. Maior etiam ac ang⁹
go & gnīs. s. q. credendus est verus ar⁹ de trinitate. Et si aūt ista fuit mēs
Caiet. (de qua ego dubito) concedat illi totum quod dr. & mr Durand. nō
voluit ybare q. sit entiens q. est credēdū ar⁹. si q. articulus sit entiens. Et vn
ad Durā. Exō q. maior illius sic arg̃. s. Deus nō ȳt fallere. nō est entiēs
ang⁹ mō mihi. Et primo ait De alliaco. q. deus ȳt fallere si mult. Et 2o dicimo
q. cū illa cet entiens, nō tñ est entiens minor illo modo arg̃. s. deus reuelat
sic cē trinū & vnum. Arg̃o. n. mi. 1o mīt sive creatūr nō videt deū go nō yo
tuit hñe entiam q. deus reuelat. si solum scierunt certitudinaliter
Et Ō. g. Durā. arg̃r fortissime. Quis yroptia fac hanc gnam. Deus nō ȳt
fallere. & deus reuelat mihi hoc go hoc. si quis mihi reuelat hoc. est in entiens.

Qt 2° argr. g. emdẽ. hi mg̃ ni. 1° ni stanti hũerunt aydentiam tmitt. g^{o} vel rõ not^{e} ni tuit^{e} vel rõe abstract^{e} Nõ p^{z}. qz nõ vdurunt ni illo mist intuitiue dum g^{o}. 2°. hi 2°. g̃. Nã ꝓpe dur. ni ꝯlogo hũj. q. 3. ait. q viatori nõ est possibilis not^{a} abstractiua dij. Et assignat rõem. qz nõ abstract^{a} resultat ex intuitiua & illã supponit. viator aũt nõ ꝓt deũ videre ni tuit^{e} ꝑ & hõ dr ni hoc. g^{o} mg̃. secundum qd ꝓmus est dict. Qt Mag̃. g^{o} impugnat hus Durã. & hõ omino tenẽ dm est cum s. Tho. q ang̃ solum fuerunt creati cum aggitõe fruj. fidj (mg̃) q est ni angelis. multoꝝ et de quib^{9} posta hnt ẽ dictum post ꝙ bti sunt. Qt Nõndum tñ ultimate ni isto ar. q franc^{9} Mayronis. 4. sup Gen. ad litã. in verit^{e}. io^{s} ait satis ex tenue q ang̃ nõ hũerunt maiorẽ fidem articulo ꝙ omnes ẽ alius si nõ hũe rent eandẽ. videte illum vel nõ cmuns hi multi. qz pauꝝ vel nihil ẽ qd dr.

Qt Ar^{o}. 2°. v^{o} ag̃ indiguerint gra ad hõ ut gũteret^{r} in deum.

Qt ni isto. ar. s. Tho ꝫ affirmat^{r}. ꝙbat qz gũs nidum est effus hũj vires nales g^{o} nõ ꝓt hic ꝙ postẽ cum pot^{a} ang̃ nãli. nisi inuet gra q est ei hũj nãlis. Qt stem qz ats ꝫ q annicedemus q angelus ex hus nãlibꝫ gsequeret gtiam. ẽ illud. ad 1o. 6. Gra dej vita etna. videte hic. s. Thomẽ. Qt hic ñdte q hic est ꝑmo de gra q est anex^{a} dej spãle quo dyspoñ ãia ad gram finalẽ. Qt Scot. aũt. quolibet^{o}. q. 12. tñ g̃. s. Tho. hic. Qt & et Durã. ni. 2. d. 28. q. 5. & ibi aiũt doctores. Qt ꝓt aũt ibi durã q hõ ex hus nãlibꝫ ꝓt se ni deũ gũtere sine aliquo auxi spãli dij. hz nõ sic ex uj deũ dij. & volitate. strahunt aiũt multi doct. ni. 2. d. 28. & ni. 4°. d. 14. Qt Ad quod argmnt fic. hõ ꝓt ex hus nãlibꝫ facere totum quod ꝓt. & faciẽti quod in se est deus dat gram certo & infallibiliter de lege g^{o}. Qt 2° fic. Satis est diligere deũ sup omnia ad hoc vt aliquis se gũ tat ni deum. si illud ꝓt et ang̃ & homo ex hus nãlibꝫ g^{o}. Minor ꝓbat. qz ꝓt hõ cognoscere & angelus ex se na q deus est summũ bonum & sume diligendum. g^{o} ꝓt illi cognitoni se ni effi ẽ formare Qt Nihilominus quicquid esse cognitẽ. s. Tho. hic. & ꝑcipalius in. 12. q.

109. ar. 6. dr ꝙ nꝫ homo nꝫ angꝰ ꝑt se gutere in deum sine illius anxᵉ spāli. ꝙ quare nōte qꝛ ad gūsonam in deum nō sufficit hmōi dilectiōes dij sup omnia ex ꝑte obiecti. ꝙ Declaro hoc. Dilectio dij sup omnia est dupl ex ꝑte s. obiua que est huiusmodi actus volo deo placere in omnib⁹ & sup omnia obi. hl. & ꝑmit obm. Hꝛc aut potest se compari cum mortali. Nam ꝯ ego hō am hmōi actum volo deo placere in omnib⁹ & sup omnia, tñ possum hmōi ignorationem vincibilem preceptoꝝ. ꝙ Confir. qꝛ credendum est ꝙ sarracen̄ habit illum actum & faciat ꝯ dei ꝑcepta. ꝙ Alia est dilectio dij sup omnia q̄ dr ꝑfecta, formata & obediētialis. Hꝛc aut nō est solus unus actus ꝛ requirit multos actus. s. adimplet. ꝛ. omnia ꝑcepta ꝝ. De qua dr Joh. 14. si quis diligit me sermonē meū seruabit. ff. Hꝛc aut repugnat mortali & nō ꝑt haberi cū illo ⁹ & est sufficiens ꝓparatio ad gram. ꝙ Hīs suppositis ꝙ bo ꝙ nullus ꝑt ꝙ uerti in deum cū gra habitu. Nā. c.º hīs Johannis. 6. Nemo ꝑt venire ad me. nisi. ff. ꝙ Ad qd Trchnoꝝ vlt.º dr. dimitte nos dne & ignotum. g.º ꝓ requā anxᵉ spāle dij. ꝙ Aug. etiam sup illud Joh. 6. nemo ꝑt. ff. Cristū (inquit) trahat & illum nō trahat no hī iudicare. si nō vis errare g.º gūsio plōrū in deū solus est dij tactꝰ ꝓnoꝝ alis aggest. ꝙ Et ad Ephes. 2. Gra estis saluati ꝑ fidem nō ex uobis. ubi gra sonat anxᵉ dij spāle g.º ꝙ Et. 2. ad. cor. 3. dr nō sumꝰ sufficientes cogitare aliq̄d ex nob quasi ex nobis. ꝛ sufficientia nra ex deo est, qnto g.º minus sufficiemꝰ gutere nos in deum? ꝙ Item qꝛ in dcō Milevitano. ꝯ. Pelagij errorē. s. ꝙ ex puris nālib⁹ possumꝰ mereri gtiam. & hīc gram. de tmnat ꝙ ex nā nra sola nō possumꝰ mereri gram & gtiam. ꝙ Verꝰ tn est ꝙ Scot. & alij dicerēt & optᵉ ꝙ ibi solum determinat ꝙ nullus ꝑt de condigno sibi mereri ꝓmam gram. aut gtiam. & tñ magis videmur nos attingere metum dcōrij. ꝙ Hinc est ꝙ s. Tho. 12. q. ultᵃ. ar. 7. ꝛ. 8.º ait ꝙ nꝫ de congruo nꝫ de condigno possumꝰ mereri ꝓmā gram ex nālib⁹ nāl⁹ ex opib⁹ dmōd nobis jā nō ēt gra. vt arg.t paulus. ꝙ Q

pro solutione omniū oppositorū dicemus. 1°. q quecūq faciat hō p se
is habitū nō est sufficiens ponere ultimū mi grā. q 2° dico q de facto
nunq hō facit totum quod pt ad recipiendū grām nisi adimpleret gra
tuitus & deus aux. & deus nō deest illi qui satagit se parare & uiribus.

Ar. 3°. Utrum angeli sint creati in gratia.

q mō sto ar°. s. Tho. Bx. p unica. gl. ybabilem. s. q ybabilis est q fue
runt creati angi in grā. ybat. 1°. p augustin. in sup. gen. ad lram. dnt
q creature sunt create cum rombo seminalitatis sta q p illis pnt alie
nasci. Tunc arg fit. hō. & angi creati sunt ad gliam. g hūt in sua
creatione rōnem seminalē ad gliam. s. gram. q 2° q idem aug. in
de civit. dei ait. dicens. Bonā voluntatē quis fel. ff. Et sub dno simul a
deus nam & largiens gram. s. deus. g ita est dicendū. vide. s. Thomā
q hanc mām tractat dost. mi. 2. d. 5. q. 2. ar. 1. & aliqui mi. d. 4. q. 1.
sequam hanc. s. Tho. hz dura. in. 2. d. 5. q. 2. q Gabri. et mi. 2. d. 4.
q. unica. mi. ar. 2. dt. utramq opi. ee satis ybabilē hz magis p̄e mdm
mi negatiuā p̄tem ut apparet p. s. g. vec. 6. q Scot. et mi. 2. d. 5. q.
1. dubium est mi hac p̄te & utrq dt ybabile. q Magr aut mi. 2. d.
5. p̄sus dt. q angi nō fuerunt creati in grā. q Et Marsilius in. 2.
q. 4. ar. 2. idem ait. q Et B. Bona. mi. 2. d. 5. q. 1. ar. 2. idē aut
q ysti aut arguit p p̄te negatiua. quia si angi huerunt gram mi. 1°
mst. rōnabiliter dicerēt confirmati in grā. q Et q confirmāt. quia angi
nō habēt ignorabiam aut inclinatiōem malā appetus, & hēbant
gram mi. 1°. mst. g° quo peccarēt? vī. n. q nullo° posset peccare q
q fuerunt confirmati. q 2°. q confir. quia secret q angi nō huerunt
gram & aliquo merito de congruo aut aliqua dispōe q absq
omni merito. quod putat magnū inquemens. Max° q. 6°. adt
ti hūt gram & p̄ma dispōe. q Nihilominus. s. Tho. tenet tāq ybā
biles angelos fuisse in grā creatos. q 2° p̄ q gl lram. s. t. nā angeli in

i.º mist hũerunt pfectam aggnit.ne nãlem & omnia nãlia integra g.º m i.º mist
dñi cũ se ffiguterunt in deũ & fit vñ hũisse gram hñtuale. st diceret aliquis
q.º m i.º mist se disposuerunt ffm alio hũerunt gram hñtuale. st hoc tñ
hñl est nã semp se ffi gra hñtual ad sufficiẽt dispõ. hñ forma semp in
troducẽ qñ p.mum nã est dispõsita ad eam. g.º st & supposito q ang fint cre
ati in gra dubi am ad talem gram hũisse et dispõ p̃cedente p.º nã. q̃ ect
gra. st Caiet. 22. q. 24. ar. 3. ad. 3. dr gabalio fili vr q ang hũ
erunt i.º mist gram quã precesserit aliqua dispõ saltm prius natur.
st victoria. ant magr m. tenũit qñ ꝓ ꝯ caiet. m hor. & fit ꝑ se ꝯ illu
duo arg. st p.ª Certum est q talis dispõ q̃ ect finis ꝯ meritũ gtie
de condigno vt dr. s.t. m. ar. 4. & 6. se q̃ntũ. vñ p̃ q precedebat & gra
g.º adz est q illa dispõ est posterior m. st 2.ª est tale. suppono q gra
cõcomitans iustũ originale. vñ infert q ang fuit creatus in gra sue prim
paris. ad q. Tunc hic. p.mus hõ nõ hũit dispõm q̃ precederet gram.
g.º m angelus. st ita (m ꝯ) qñ q tenuit magr victoria. & lapsu ꝑis
sucedente tenẽ dam duãe opinionẽ Caietani. st Esquidẽ. s. tho. 22. q.
24. ar. 3. ad. 3.m ait q hũerunt ang gram dñi sua nãlia majorẽ & mi.ẽ.
& ẽt sm sũ cõnatum vbi immit. q.º nõ hũit ang q maiorẽ gram &
hũ maiorẽ gtiam. q magis conatur est m dilect.ẽ dñi. g.º quatus dispones
precedit gram. st Esq. s. tho. hic. ar. 2. ad. 3.m ait q ãg nõ meruerunt p.ª
gram ꝑ q se disposuerunt ut homines. m gtiam status meruerũt. vñ
p̃ q ang hũerunt. 1.ª gram & dispõe. Et hic m ar. 1. m solu.ẽ ad. 1.m
ait. q angli p aliquod tp̃s fuerunt sine forma.ẽ gtie. & q misericordia
p̃cessit gram p.º nã. g.º p.º nã se disposuerunt q̃ hñent gram. st Esdẽ
s.t. q. segnti. vbi arg. de plũs ang. ar. 5. idẽ vr tenere. st Caiet. ut loco
citato dr q hñe gram sine q̃ya dispõe solum vr ad credendũ nec. q.
st p.ª. adulti. hñt gram. dispõe precedẽte nã. g.º & angli. hoc est tãq̃
pfectioribus ad credendũ. st Oada hũit gram sine dispõe. st Caiet. vbi. s. vr

Qđ pdultiõe ag3 in esse grãe & glie. ar. 4.

illud negare. Qt O qz ad just3 & originale nõ fuit dispõ & grã ad comitand just3 & orig3 & gõ rñ3 ad gram se disposuit. 2o hõ & sic m3 ang9. Qt Ad hoc arg. Bx. 1o q vltima gna nulla est. nam iust9 cõ fert rõne status tñ grã de lege cõ fert his solum qui se disponit. Qt 2o cõcedim9 q ada huj9 grã absq3 dispõe tñ illud cõcedim9 illi rõe status. quare nihil d'congruit. sequi vt de hõe. Qt 3o dico q3 forte adã nõ pius armisur est m'dum q3 brict. grã3 sñ nõ sicẽ de ag9 nã oña adã erat cõmuna virtuti & ab illo deficiebat quod nõ erãt in ang9. Qt O ag9 q3 pmũ alterum merebat' gliam de gdus gõ rõis grãe p'cedent. Qt Pro hoc nõte de mte S. Tho. q. ult. 112e. q. dispõ semp p'cedẽ gram m3 gne cãe mat. & grã p'cedit m3 gnẽ cãe efficient. Qt Iam dispõ ad gram est meritoria glie nõ aũt ẽ meritõ pme gre cum p'cedat a grã. & q3 pma grã nõ cad3 sub merito nã fi3 q3 operib9 jam nõ grã. Qt Nũc gõ ad argm q3 arg9 q3 pmo alto ag3 fuit meritorius glie gõ elicicebat a grã. cõcedo totũ. & q3 vltr3 infert gõ nõ fuit pot3 q3 grã cõcedo sñ solum m3 gne cãe efficiẽs. secus m3 gnẽ cãe materialis.

Ar. 4. Vtr angelus creatus suam beatitudinem meruerit.

Qt m3 isto ar. st. 2. q. 1a ang3 creati meruerunt sua bñtudinẽ. Qt 2a negio est dã3 q3 angli meruerunt om grã3 q3 gliam. gbatõis sanctorum clare m3 vid3. Qt Oppõ dost. m. 2. d. 5. concedunt. 1m 2m 3m. Aliquis tñ dubitat de illa rõe quia bñtudo vel est nãlis vie q3 merita. sñ. Arguit. n. sic. Alia q3 huiusmõi bñtud3 nõ nãlem. cum licet deus vpi. & clare est q3 m3 q3 meritis 3o. Qt Bx tñ concesso toto alio negando gnam. quia. s. t. nõ cognoscebat nisi tñ de pura creatura. & glia cuius & bñtude. Qt Sed hoc est dubium si aliqua anima videret deum absq3 vllis meritis vtpote bñcta bñtudinẽ vel q3 nõ q3 S. Tho. Qt Nihilominus. Bx. q. illa licet bñtudo cõtingat. illa. n. bñcta alia q3 contingat requirunt ad bñtudinẽ. & ad S. Tho Bx 2o q3 vult dare cui vonabe vt bñtudo semp acquiratur ex meritis. Qt Scot. et. m. 2. d. 5. q. 1. concernit vbi illam S. Tho. scilz. Meritũ est a grã impfecta. 3o ang9 vt q3 felte bñti nõ meruerunt gliam. Arg. Scot. q. vbi m3 his verbis. S. tho. sup vbi. q3 grã viae est impfecta magis q3 grã p'triae. Cui tñ det alia grã viatoris. p'fectior q3 grã p'tie. vt p3 de Bta vng. & aliis. Qt Et nihilo3 dico q3 argm nihil est.

Nā oēs doct. accedunt q̄ gra vie est imperfecta magr̄ p̄ p̄ic. quod id̄ est dictū ac si diceret q̄ gra vie est in statu imperfectiori q̄ est cōmensurabilis ēt. quod nō ē in gra p̄ie t̄ gra p̄ie fit q̄nq̄ magr̄ remissa. ſ. hoc certe raro. v. mm̄ q̄ in illud matthei. ii. qui minor est in regno celor̄ maior est illo. ſt Arg. 2o Scot. & certe potius ad p̄bādū q̄ z. n. s. tho. q̄ suis nitentib⁹. dum (aut) nō p̄t simul mobiliter & immobiliter alicui adhereat ang⁹ adhereāt deo immobiliter. q̄o nō potuerūt mereri. nam sic ēt adhererēt deo mobiliter. posse n. transgredi & nō ēe transgressū valde ag̃ dd meritū. viduſq̄ q̄o quo scot. concludit q̄ angelus nō p̄t nō amare deum cum t̄ alibi dixerit posse nō amare. quod implicat ḡ dict. ſt Durā. ēt. m. z. d. 5. q. 3. vomit opt⁹. z. roc. z. ſ. tho. Certum est (inq̄t) deū viam aliq̄ q̄ ang⁹ peccauerunt q̄ voluerunt beatitudinē absq̄ meritis vt videbimus q. ſequenti. q̄o ſcotus est q̄ boni habuerunt gratiam p̄ merita. q̄o p̄us habuerunt ang⁹ gratiam q̄ gratiaq̄ vt dr. s. tho. ſt vsterius nō tenendum. quod magr. in. z. d. 5. in verbis ſm alios dr. q̄ vix tenēdū q̄ ang⁹ meruerunt beatitudinē suā p̄ alios quos habuerunt post q̄ fuerunt beati. id est p̄ ministeria q̄ habent ēe homines in mundo celor̄ & custodiendo homines. ſ. meruerit. in quo certe magr. nō tenet ab aliquo. ſt & arg. v. q̄ illum sic. sequeret q̄ ang⁹ p̄. merita ēent ab hoibus. cū dñs hoc ſcis nō ēent homines ag̃ nō mererēt q̄ ēe eos nō purgarent. tū habent bonos actus interiores. ſt 2o sequit q̄ homines possunt mereri p̄ma gratiam q̄ si ang⁹ q̄o & homines illud valet. ſt Doctores aliqui conati defendere magrum. & dicunt q̄ ang⁹ merentur p̄ actus sequentes. i. merito presupp. q̄ deus p̄cognouit q̄ ang⁹ ſt bene vsuri gratia. ſ. ſt & q̄. q̄ vsuri modo hō mereretur primam gratiam. ſt Dubitari possit hic de motu luc angelorū. & q̄ de his latius & ex p̄posito agendū est. j. q. sequenti. ar. 6. ubi omittimus. Tro nunc dicimus q̄ ſm ſ. t. & veritas fuerunt in angelis due morule. in p̄ma fuerūt oēs creati in gra. in 2a alij peccauerunt. & alij meruerunt gratiam & premiati sunt. ideo sequitur.

ſt Ar. s. vt. ag⁹ statim post vnū actū meriti beatitudinē habuer.

ſt in isto. s. ar. s. tho. B. p̄ vnica. q. l. affirmat. q̄ statim p̄ primū actū

meriterin huerunt ang bitud. Probz. Nã ordo grã dz ee vt ordo nat
ꝑ hic est ordo nalis angelor, vt nõ hẽant suas ꝓfectões nãles in tpe
go m bitudinẽ. videte. S. thomã. Et De hoc et videte Scotũ. in. 2. d. 5. q.
1. ad. 2m qui ponit in ang°. 3. morulas. 1m. in qua ois huerunt gram
2m. in qua meruerunt & demeruerunt. Ac. 3m. in q recepunt mer
cedẽ meritor, boni & mali dejecti st in infernũ. Et vide g. s. t. hic q
ag nõ huerunt. bitud. statim post ꝑmũ meritum. Et Sic argr hic. 1°. q
omnes ag huerunt merita ad gliam go dammati bticati erant ꝑ
statim fui. s. t. ꝑ ꝑmũ meritum huerunt bitud. Et Multi dost. sequ
tur Scot. & facillime rejcerunt illud fundamentum. S. thome. S. q ang cli
acquisierunt suas ꝓfectiones in instanti. & nõ in tpe. Et Primitellig
autẽ recta. S. tho. nõndum. q ꝑ nõ loquit de ꝓssibili ꝑ de facto. Cer
tum. n. est q potuit deus ordinare q ang nõ huisset meritum nisi p
mum usq ꝑ post decẽ annos. Et 2° dico. q in hac vita nihil certi hr.
nisi rõmbo nãlibo & gie status agat. vnde rõ. S. tho. in qua y cedit
et nãlibo ad fuã nãlia. est optima. Et 3° nõndum q idem est dre
q ang huerunt bitud. Et statim. post ꝑmũ meritum & dicere. q ã
gli nõ huerunt longiorem viam. q usq ad meritum. Et Probz
quia ideo via nra durat usq ad mortem. q. Summo correptibiles
quod longe est ab angtis. Et Cõfir. q si via ag ꝓ. duraret. v. g. y dic
go & y dies. vnũ & aliũ & infinitos. post q nõ est maior rõ de oppto
Et Confirmr. 2°. q. Secret q ang. post meritum potest et peccare. Et Dicat
confirmati. Et g erat ujatores. go nõ gfirmati. go et mali se potorat q
uertere post ꝑmũ suũ. Et Dicendum go q finita est illis via & nõ nulla
rõ dimpto illis erat. Et Et ad illud q si ang multi huerunt gram & dis
ꝑ ad gliam. in. 1°. mst. Sequit q ꝑ nes fuerunt bti, nego gnam. q. posse
runt obtẽ ni. 2a. morula aut in st. Et Et ad illud q solus qui in fine
ꝑseuerauit saluus erit. go nõ fuit gnalis q ang bticaret in. 1°. inst.

aut. 1.º actu meritorio vt dr. s.t. ꝑ Ex. q. 2.ª mortua fuit finis ꝑseue
rantie in angelis & ita boni qui ꝑmanserunt confirmantes & premium mo
rulam ꝑseuerauerunt usq; in finem. & ita quemlt premiati sunt: ¶

ꝑ AR.ª 6. vltm. ag cõsequenti sint gratie & gloriaꝫ sm̃ ãnt.ª & suor.ꝫ
ꝑ mysto. 6. ar. 5. tho. ponit vnicam q.ª affirmatiuã. Quam (nãlium)
ybat duplici roe. 1.º nam rõnabile est q gratuita conformẽtur nãlibꝫ
& hoc est nãlis ordo ut ꝑfectiora ordinẽtur ad altiora finẽ g.º ꝑ 2.º
Rõnabile est ut qui magis amat maius recipiat p.ª miñ, g.º ang.ꝫ ꝑfec
tiores maiora hñerunt gram & gloriam. Postq magis ãnati sunt sm̃
magnum in. 2. d. 3. & sm̃ oes doct. ꝑ & risurgut dubium. q. 5. tho.
qua ꝑe. ar. 22. q. 24. ar. 4. dr. q nõ dat hominibꝫ gra sm̃ nãlia ꝑ sm̃
diuinam voluntatẽ. & illoꝝ dictoꝝ g.º ꝑ Et hoc assumptũ p.ª 1.º ex illo loca
3. Spũs vbi vult spirat. e.ª 2. ad. co. 12. diuisiones gratiaꝝ sunt dñi aut spũs
diuersis singulis prout vult. & ad. ephe. 4. vnicuiq nrm̃ data ẽ gra sm̃
mẽsurã donationis xpi. ꝑ E.ª p. augr sic. q hic est error Pelagij. q hõ ex nã
libꝫ hñt ꝓsl gram & gloriam. ꝑ Ad hoc Ex. q gra q dr dat ex diuina vo.te
& nõ ex nãlibꝫ & sm̃ nãlia ꝑ aliquã ca. vt dr caiet. ꝑ 2.º dat q bñ
stant ista. 2.º s. q dr gra sm̃ nãlia. & ẽt ex bñplacito dei. nã ẽt vna
nãlia sunt ex diuino bñplacito. ꝑ 3.º dat & vltº q qñ. s.t. dr daria
gtis gram sm̃ nãlia. ly sm̃ nõ ponat cam ꝑ solum regulã & mo
dum cognoscendi. & tñ qñ dix q hoñ bꝫ nõ dat gra sm̃ nãlia. ly sth.
dr causã. ꝑ & est vna ꝓma argñ q ang dñmt spẽ & hic nãlia corp
nõ sunt capabilia. g.º gra ang.ꝫ ẽt infinita si dat sm̃ corp nãlia. ꝑ Ex.
q dato dñmt spẽ. ff. tñ donatur corp finite se extendit. Hec de isto. ar.º
ꝑ huiusq tradduxi domi ex quatuor fris Hieronymi de Texeda
qui a nõ audiui ppl. physicam nisi mitatq. qua finis detentus anno sto
3.º theologie. & a nato saluatore. 1540. ab init.º s. lucę usq ad duj natale.

ꝑ Ar. 7.º

℟ De pfectione ãgelor in ee gra. & glie. ar. 7.

℟ Ar. 7. — Utr in angelis beatis remaneat cognitio nalis.

℟ in isto ar. s. Tho. Et unica gr affirmativa. satis data. videtur tñ, illius ℟ De gr nullum est dubium. Et ee illam primo dubr utro sit utr intelligenda utr vz omnis cognitio nalis ãgelor nulla ymo subtracta maserie in angelis beatis. s. si manset in illis optio. quam in puris nalibus potuerunt hre & fides acquisita. ℟ Et p. certum est qd illis q angeli vident in verbo no remanset in illis optio. nz fides acquisita. sicut nos no hẽmus in pria fidem nz op. actuale. i. pdictum opinativum de illis q hic credidimus vel opinati sumus. ℟ Et utr saltem manebunt istę opes fidei. & utr in angelis talis habitualis optio maserit. ℟ Et q de lege saltem tales habitus opinativi nz fidei no manebunt vel manserunt in angelis bñs intellectu eorq vident in verbo. ℟ Et q cum venerit quod pfectum est evacuabit quod ex parte est. ut ait Paul. & s. Tho dt in 1. arg. ℟ Et dicit q illud est ex nã rei. qz visio btifica tollit oẽs alios habitus opinativos. & fidem acquisitã habitualem. sicqz no solum de lege no manet ille habitus in angelis sed ex nã rei. qz visio btifica repugnat omnino habitibus iste. quia ut dt. s. Tho. 12. q. 5. ar 3. in intellectu ex uno solo actu videmur. pt hic verbum habitus impossibilis mobilis. quod dico qz actus ille visionis btifice est ita sufficiens ad faciendum habitum. sit multi & innumerabiles actus in ija pnt facere habitum bonum vel malum. sicqz de illis q bti quicqz sive angeli sive homines in verbo vident no pnt hre opes nz fidem acquisitam. ℟ Et qd de illis q no vident in verbo. ℟ Et q simpr nulla optio manebit in bus nz manz in angelis. Et qz ut ats nos gbaremur bti nullum pnt in evidentem hre assensum. sm gbabiliores & veriores opiones. tñ no deficiant in oppm assertores. tñ verissimum est qd supposito q bti sint certissimi de sua btitudẽ q no pnt errare nz aliquid facere quod erroẽ quomodocumqz oleat. tunc dico q vel no assentient huic vel illi. vel assentient evidenter. & evidenter pt hoc dimittari. & de hoc ats. sicqz ad ppm dico qz nulla ymo aut ullomodo manebit in bus quibuscqz optionibus sive ãgelis sive hominibus bus. ℟ Un sequitur q utr est q. s. Tho. in intelligenda ℟ Et dubium & principale est in ista mã. utr cognitio nalis q manz in.

angtis. maneat altiata vel hitiabl. i. vtpo angti in verbo videntes in barbara ce bona gnam. quod ꝙ nalibꝫ cognouerunt hcant ibi duos assessus. vnum quem huerunt in nalibꝫ & alium ꝙ visione verbi resultā tem & alia cognoscere q̄ cognouerunt nalit. est bonum dubꝫ. & no tardum. ꝙ Rx. tñ ad hoc q̄ forte est vera q̄ nota nalis pmanebit in angtis hitu hꝫ nō actu. qz dato illo hitu nō indigeant tñ est p fict. illo ꝙ ꝙ sua nā hcant vñ cognoscat q̄ in verbo vident. ꝙ hoc vī clare dic. S. hic in solut. ad primum argumentum. vide illud. ꝙ ℣º dico & ꝙ Gabrielis. q̄ angti hēbant iudicium altiale & noticiam eo ꝙ q̄ nalit cognouerāt. ꝙ primo qz nō pt vitari q̄m illi hitus ati manerent occulti. quia testibꝫ minime rus nō assumende auctias doctoribꝫ. nulla est p fictio hitus nisi. possit in actum scire. nimo forte est impfectio si ꝙ impossit dari hitus q̄m nō possit scire in actum. ꝙ Et ad argm̄ qz nos nō possumus hic duos assessꝫ euidenter in ija de eadem ꝙ ro. concedo g. m̄ in p̄ria nego gnam. quia in ija isti duo assensus simt ambo nales. & forte nō cuiusdā ssꝫ quod no est in assensibꝫ prie. q. vnus est nalis alius supnalis. vñ dato in ija tales assessus hui non possint. pt tñ in p̄ria in quibꝫ hꝫ hoc. est certum ꝙ & quid de dilectē nali. vtpo dilectio quam hēbant angti ad se inuicem an ℣ q̄s crearent. vtpo maneat in illis. & vī q̄ nō qz antea dilexerunt demones. & mne nō g. ꝙ Rx. q̄ manifeste dubio eadem dilectio. nalis qua huerunt in ija. dato no eodem modo. ꝙ Et ad argm̄ nego totum qz angti & deus diligunt demones eodem modo quo simt diligibiles. vñ sequit q̄ angti bti. diligunt nos & orant p nob & alij omnes bti a fortuiti. & p quib debemus nos eo ro suffragijs cōmendare quod vtr omnes sutheriani negant. vt vpe sutherus dixit manifeste dato ante illud. in hi. de. io xpe apte & in hi. de bn moriendo. bn seruerat. & admonuerat vt omnino sep & precipue in fine vite nos angelis cōmendemus. & postea. in quodda sermōe de natiuit. b. virginis mar. dr q̄ multum valde tribuimus b. virgini mar. & q̄ nulli tolli debent festiuitates illius abrogari. & sine sal ue regina & ibi concludit q̄ nō vult illa adoratia hic. Yasi circa sera. & vehemēt urgz q̄ in salue reg. vocet. b. virgo. ista. dulc. ff.

Quid de q̄stione x. ꝙ ista dulcedo. ꝙ & ista ff. ff. ff.

Qꝫ Ex isto errore ꝓ lapsi sint in alꝫ. q; sancti nõ sint in gtia. sꝫ sint in manu dj usqꝫ ad diem iudicij. & ꝓ ḡis m̃ orant ꝓ nr̃ possint orare ꝓ nob. Qꝫ hec comma sint errores abominãdi. qꝫ xꝰ dixit ego vado ꝫare vob̃ lo cum. & paul. cupio dissolui & ce cum xꝰ & xcꝰ volo ꝫ vt vbi ego sum illic. sit & minister meus. ſ. & de his alis. vtrꝝ sancti sint orandi. m. zz. Qꝫ itaq; dilecti fr̃es nr̃i bẽoꝝ quorum cum q; mr̃ in visione bẽtifica. & diligũt nos & orent ꝓ nobis. & spãlr̃ de angelis apparet manifeste. Zacha. i. vbi angelus orabat ꝓ populo. nõ est dubium. hec sufficiãt ꝓ isto. articulo.

Qꝫ. 8ꝰ. — Vtrum angeli beati possint peccare? —

Qꝫ in isto. ar. 5. tho. ponit q. q; angeli bti nõ ꝑnt peccare & opt. ꝫbat. v. rag. Qꝫ de ista mã vtrꝝ bti possint peccare tractat dost. m. i. dist. 5. pmi de trinit. & m. z. d. 7. de angelis. & ri. 4. d. 49. de bẽitudine. Qꝫ Capre. m. i. d. 5 mi. q. 3. tractat istam. q. Catisi mi. Qꝫ S. tho. hic nõ ꝓponit q. q; gnãli ꝑ de angelis solum dare m. iz. q. 4. ar. 4. qrat vtrꝝ rectitudo voluntatis requirat ad bẽit. & determinet q; sic quod idem est cum ista quest. ꝑ commodius tra ctabit hic q̃ alibi. io videt mihi vt hic eam aliquantulum ꝓpr̃ tractemus. Qꝫ Sit m. g. 8ꝰ. ſ. tho. gnãle de omnibꝰ beatis intellecta tam angelis q; hoibꝰ omner dost. gnãlit animaduertunt. locis citatis. nr̃ est de illa dubitãdum. Qꝫ est ẽ. illam. august. ii. de civ. c. ii. vbi tenet q; omnes angeli creati fu erunt cum visione dei. ꝑ peccauerunt postea. hic n. bti q; ang. nõ dt illos fuisse creatos beatos. bn. tñ cum visione dei. tñ erant in ea tores q; poterant bẽitudinẽ illã eo modo quo bti erat. amittere. Qꝫ o rigenes. tñ. home. 13. sup luca. tenet oppm. q. 3. tho. dt. n. q; an geli custodes nr̃i q. q; sunt negligentes in suis officijs exercendis Qꝫ & tñ nõ est tenendum. cum origene. max. de custodibꝰ q; hoc derogaret bonitati dei in se & gubernationi. q. ſ. tales angelos nob cus todes dederit. nõ est dubiũ. Qꝫ Faber et stapulen. in tract. vce apo logia de triplici magdalena. trg grimm. ſ. tho. & dt q; nõ est mi Qꝫ q. ſit. errauerit in hoc immo ꝫbat alis illum errasse q; hic ap te errauit. Qꝫ ꝫbat q. ihã Qꝫ de illo iob. 4. in angelis suis reperit pra uitatẽ. Qꝫ & istam auth. et citat. ſ. t. q. segnis ar. i. arg. ꝑ. q; quãdo

Qꝫ. 8ꝰ. lectio. Sagitt. Exᵐ maḡ. Joh. Gil. 1. dic. p. Cruciſixoꝝ dñi.

solum ybat q aliqui angli peccauerunt nō tñ de bō nō ē dubiū. ꝛ ḡ ḡ ē verissima. Dubium tñ manet ē qua rōne angli bti sint impeccabiles. ꝛ Et quantum ad hoc dōct dñs semo de oy mant ꝛ dñs Dura z. d. 7. q. 1. dat vnum modū vel rōnē quam dt ee, q nō pt ee aliqs defectus in rōne eorō. vñ supponit in 1°. ar. durand. quod putat certissimū. q. s. nō pt ee aliquis defectus. i. malic in intellectu nisi precesserit in intellectu error, negligē vel in gsideratō aliq. ybat q voluntas semp sequit aliquod iudicium pticum quod si verum ac rectum est semp voluntas sic illi conformat & elicit actum bonū. sin aut elicit malum actum. Hec & multa alia ad istud pposituꝫ dt dnus Durand. vbi allegatus est. videte illum. Ex ille. n. supposito infert angelos ee impeccabiles q. s. illi cognoscunt omnia q expediunt illis & tendunt ad nō peccandum. & cō nullo pnt errare nec male cōsiderare de aliq. ꝛ vñ sñ durand. dicendum est. btos ee impeccabiles ab intrinseco & non ab extrinseco. p ppm sinum intellectū qui est perfectissimus. sñ tñ ipm dicendum est q voluntas angeloꝝ & aliorꝝ btorꝝ. nō est impeccabilis ab intrinseco. sed ab extrinseco. s. ab intellectu ipoꝝ. ꝛ 2us modus dicendi est aliorꝝ. & est scoti. in. i. d. i. q. 4. qui dt q angli & omnes bti. sunt impeccabiles nō ex pte intellectus sui. vel voluntatis. p ab extrinseco omnino. i. ex diuina ordinatione. & continua manutenentia p legem quam deus statuit q nullus bts. aliquomodo possit a diuina vote duci vel q aliquod preceptum eparari. ybat q nō proueniat a vote qz illa adhuc in pria. de se est libertinia g ex pte illius possit peccare. ꝛ Gabriel. i. d. i. q. 6. tñ eandem sententiam cum dno. scoto: & explicat illud amplius. s. q rō est. qz deus ordinauit & pposuit nō concurrere cum bto aliquo ad actum malum p solum ad bonos & ita intellexit scot. & semp secundum illo q voluntas illoꝝ est libertinia ad bn & male agendum. p deus nō concurrit. ꝛ vñ ibi tñ vnū. cum guillelmo ocha. q bti. sunt liberi de se ad amandum & odio ysecundum deum. & nō solum ad amandū & nō amandū. tñ

mmꝫ odierunt nꝫ odiunt deum. qz deus nõ concurreret cum illis ad hoc
ista ija ꝓcedunt dicit modicum. Q qui quidem modus dato nõ posset
ijdem impugnari. vel tñ nõ multum rõni conformis. quia sequit q,
si bti mmꝫ peccant. nꝫ possunt peccare hoc est totum ꝓpter miracula
qz miraculum est q deus nõ concurrerat. cum qbus ca. 2a generis sal
tem gnalis. Q Et gfirmr. qz seqr ex dicto modo. q. angti & bti nõ sunt
alio modo impeccabiles nꝫ ꝓpter qz ignis est nõ calefactibilis ni rasu
q deus ordinabiliꝫ mmꝫ concurrere cum illo ad agendum. quod tñ vr
absurdum qz duꝫ. sapia cum omnia suauit disponat. nõ vult ꝓpter
ista miracula tantum ꝓficere. Q Et gfir. qz absolute seqr ista ẽ concedẽ
dum bti sunt peccabiles. qz de isto igne de quo loquimur et ni rasu dicto
est verum q est calefactibilis sic fuit de igne ni camino regnis. qui nõ
legit ymmo tñ erat calefactibilis. quod tñ vr absurdum si concedatur
Q 2o arguit g illos. quia quare angti. bti nõ peccat saltem om
missione. qz ad omiss. q. nõ requirit duꝫnus discursus certe meo iudi
cio dicit hoc. nisi forte dicat q bti nõ omittunt qz deus concurrit
cum illis ad actum. p quẽ vitat omissio. Q hoc nihil est. seqret
n. q deus illos compelleret effectiue & necessitaret ad amandum & ad
alios actus si qui sunt in precepto beatis. quod tñ est maxis miraculum.
Q nõ ergo ista ostensa omnia tenenda est ergo duꝫ rome. quã refert hic
& capreol. de illa meminit. i. d. i. q. 3. Q vñ nos dicimus cum. s.
hic. q ex hoc bti omnes sunt impeccabiles. q ad pfectissimũ amorẽ
dei necessitat & cum illo amore pfecto deo nullum ꝓcessus ꝓstare pñt
Tota aut vis stat in hoc suppto. q clare videntes deum necessitat ad
amandum deum & nõ pñt nõ amare. De quo ergo aliquid dicemus
& latius de hoc videndum est. s. q. 82. ar. 1. vbi de hoc videbimus
late, modo supponamus illud. Dico nunc dicimus q. s. t. in. ar.
pñti. ult dñe q voluntas bti necessitat ad amandum deum clare vi
sum. necessitatur (inqz) quantum ad exercitat. i. si bti eliciat actũ
voluntis. ille debz ee amor dei clare visi. quod manifeste ꝓbatur ex alle

te rõnem qua. S. tho. ꝓbat q̃ ñ isto articulo ita q̃ necessitans solum̃ ꝑtm ad exercit. nõ ꝯtum ad ꝯtum actus ꝑ sic necessitat volunt̃as viatoris respu bom vt cognit. ꝑ hoc q̃ hoc argumt Gabr. & ochã. ꝓbat q̃ obi possint odio ẏsequendum ꝑ argumt. ex omnimoda libertate voluntat̃is. 2oz. q. nihil est tam in ꝓtate hominis q̃ ipa voluntas i. actus qui omnq̃ volunt̃s vt ait aug. ꝑ Ad hoc fatum̃ volunt̃. 2o ꝓp. cõ libertã. ꝑ dicimus q̃ libertas regit & saluat obi est obm ad amandum vel odiendum. Volo die q̃ quantumcq̃ vo tas ẏt libera nõ ẏt odiste aliquod obm in quo nulla appet rõ mali vel diligere illud in quo nulla appet rõ boni. q. semp amq̃ voluntas ẏst circa actum. cripit nitetur obm. vbi fit malum vel. bonũ. cum ge in deo nulla ẏte rõ ẏ possit apparere rõ mali. 3to saltem (quod nonter dico) q. damnatis aliquid appet malum in deo). Sequit̃ q. nõ possint odisse eum clare visum. ꝑ 2m argumt. ponunt q. alicui videnti deum in raptu vt paulo repente deus infundat primo infantum nullum ma lum relinquit nequitiam scientiam omnimodo timore ste nõ ẏt odio ẏsequi deum sũ damnati? ꝑ Et confirmat factus. ponunt. n. q. videat deũ aliquis clare in via. qui postea est damnãdus & ille qui vidit deũ clare sũ vidit paul. videat ibi in deo q. postea est ẏe damnãdus ẏ petro. iste cognoscat aliquã rõnẽ mali in deo. q. sub ista rõne q. deũ illum deus punire ẏt illum odio habe. ꝑ Ad argm cum cõfirmã. Negã do semp q. aliquis clare videns deum possit illum odio hre. vñ ad mi so toto casu dico q. ille nõ ẏt deũ odio hre ꝯtum cq̃ in illo vid eat q. est damnãdus. Nã ille videt q. deus est primus ꝑ qui videt deum illud nõ repntat illi sub rõne mali ꝑ sub rõne boni. ita q. assentit q. dato illum debeat punire q. iustissime facit. & sic illud diligit in deo ꝑ q. omnes clare videntes deum videnti illum sicuti est. ꝑ 8o fi. in illo videnti deum cõ primũ rem. apprehendunt illum primũ sicuti est. i. iuste & bñe. & sub rõne boni damnati in q. nõ videt deum sicuti est. nõ appet illis malum q. ẏt punitor peccatorum.

Rᵉ 3° argr g. s. tho. qᵈ dato concedamus duo tho. suũ supptum q bti
nec̃itant ꝗntum ad spec̃ific. ℔ hoc nõ sequit᷑ q nõ possint. peccare
qᵈ si nec̃itant᷑ sõm quoad ꝑficiat. ℔ adest q nõ possunt hic odiũ
dei. saltem possunt nõ amare deum. & sic gº bti aliquo tpe nõ amat deũ
quare nõ possunt peccare. nisi semp clare videant deum. Rᵉ 2ª q
nõ. s. tho. est bona. q ℔ hoc q illo modo nec̃itant᷑ ad amandum seq᷑
illos ee impecabiles. Et ad argm dico. q bti. ad quecumq; actum qui
elicium᷑. gũtunt se in deum de lege. quã supponimus ee in illis &
ee deum clare visum. vt illum vid̃ent gũtenter se ad illum. nõ ꝑnt hic
odium dei. qº elicium᷑ actum amoris qᵈ si elicium᷑ actum ee deum semp
est amor. Rᵉ 2ª dicimus q. b. tho. dicens q nec̃itant᷑ quo ad spec̃.
nõ negat q nec̃itant᷑ quoad ℔ritum. Nã. s. q. 82. ar. 1. & 4ª d. 49.
tem. q bti ressu dei clare visi nec̃itant᷑ quoad ℔ritũ. i. q semp amãt
deum ꝑpetuo actualit᷑. idem dr. s. t. 12. q. 6. ar. vltimo. vbi dicit᷑ arg.
℔ sic hoc supposito ℔ s. t. q semp amat deum. & cum illo amore nõ
possit ee pctũ vllum. seq᷑ q ℔ hoc bti reddunt᷑ impecabiles. Rᵉ ad
quo ad hoc. 2ª quod ℔ s. t. supponimus q nec̃itant᷑ quo ad ℔ritũ
arguit᷑ multi moderni. s. t. q ℔ hoc q deus sit infinitum bonũ
solum seq᷑ q bti. nõ ꝑnt odio hic illum. & (dnt) quare nõ possunt
bti se mere negatiue hic. nõ amãdo deum. Rᵉ 2º arguunt᷑ q deus
nõ mouꝫ volunt. bona infinite. ſ finite. q ꝑ hoc nõ repugnant᷑ in
duo infinita ſ finita. q finite deum cognoscẽt. & finite amat. sicº
deus mouꝫ finite gº nõ nec̃itat ad ℔ritum amoris. Rᵉ & confirmat. q
si mouꝫ finite sit ut. 100. modus quo mouꝫ eum qui illum clarius vidẽt
si det alius bta. qui ꝑt dari ꝑfectior. Jam illã nõlunt. nõ nec̃itabit.
Rᵉ ℔ritum ad hoc quo modo de mente s. tome sit vitandum vo. Jesu. Hered.
nec̃itant᷑ quoad ℔ritum, est magr adũtendum q mens s. tho. est ista
q voluntas angli & beatorꝫ. ℔ na sua ordinat. ad bitu. sine ad ipm
deum. & ita. nõ ꝑt nõ amare deũ. sic layis nõ impeditus nõ ꝑt nõ ten
dere deorsum q̃ natꝰ inclinat᷑ ad descensum. vbi est dubiũ sm. s. t. de volũ bonorꝫ

ꝙt ista expresse dr̃ s. tho. j. q. 82. ar. i. ꝙt ꝑ hoc ꝙ bari ꝙ illo ꝓtm. Zᵒ. ꝓtm. sicut se hz̃ ꝓncipium in speculabilib⁹ ita finis in agibilib⁹. cū g⁹ in speculabilib⁹ apprehenso ꝑmo ꝓncipio necᵉ assentimus. g̃. ita viso vltimo fine clare vt ipse dr̃ oīs bti necᵉ amamus illum saltm quo ad specificationē ꝙt ista ad omnia arg⁹ breuit. ℞. q. voluntas bⁱ ex necᵉ inclinat ad am̃ dm̃ deū. clare visum. & hoc ꝙ ñā sua. nō q. moueat finite vel infinite. ⁊ est mera imaginatᵒ ista quā isti ꝓnūt. ꝙ 3ᵒ arguunt isti. quia deus ꝓsz̃ habere amorē sui beatis. & illi posset conformari voluntati dei. g⁹. ꝙt ℞. tñ ad hoc ꝙ dato forte illud ꝓsit deus de potᵉ absoluta. nō tñ ꝑt illud facere meritib⁹ ꝓpris beatis. sz̃ si fiat q illum nō videant iam nō essent bti ꝙt Zᵒ dicimus q sine habeat hoc deus sine in tñ illum vident nō ꝓssunt nō amare nisi deus tollat et ab ipso conuersum quo mediante illū vident. ꝙt vltimo dubⁱ in isto. arᵒ. dato. n. cōcedamus. s. tho. sūm fundamentum. tñ nō ⁊ hoc sequit. q angeli nō ꝓssunt peccare quod erat ꝓbandum. quia s. dixerunt ⁊c. s. t. q cūm quocumq; alio amoris dei stat peccatum. g⁹. ꝙt ℞. q dato cum dilectione dei sup omnia omnia alia ad peccatum. m. illud solum est ⁊ quadam crassa ignoratia quam q nullo ꝓnt hīc bti. sequit q cum dilect illo ꝓ. nō ꝓsit eē vltimū ꝓtm. ꝙt Zᵒ dico q bn̄ cum dilect dei sup omnia aliq̃ stat ꝓtm. m. in ista q est ꝛ̄ falsa. in ꝓria tñ que est status quietissimus & ꝑfectiss⁹ nullum oīno ꝑt stare ꝓtm. q repugnat nāe status. Et cū dico q in ista nedum in ꝓria dat aliqua dilect dei ꝑfecta cum q nō compatit ꝓtm. m. ut ꝑz ⁊ illo Io. 14. si quis diligit me sermonē meū seruabit ⁊c. & ⁊ alibi multis auctoritatib⁹ euang⁹. Erit magis dilectio dei q est in ꝓria. q semp est ꝑfectior q̃z dilectio vic⁹. ꝙt q̃ tñ arg⁹ q saltm cum vlla dilect ꝑt stare ꝓtm. Veni. g⁹. q hoc nō repugnat charitati q̃z gre. ꝙt ℞. q ꝓtm venale dato nō repugnet charitati. repugnat tñ feruori charitatis. & impedit & retardat hominē ad dilectionem amoris ardorē. cū & vere bti semp sint in alto amoris feruentiss⁹

manifeste sequit q nõ ẽt veniale ptm̃ posset ni illo felicissõ statu hũe.

Ar. 9. Utr angeli beati possint in beatitudine pficere: 2

Et mi ysto. q. ar. 8. vnica g. negatiua . q angli. nõ hominẽs bti. q nõ po sunt ni bitudine pficere quam egregie ybat. videte tram. s. FONE Et Circa quam est nõdm q. g. s. tho. pt Z. sensum hũe p. q bti nõ possunt jam sibi maiorem cumulum meritorũ augere nõ maiore bitudinẽ qs limit. & mi hoc sensu vident procedere rõnes. s. t. Et 2o modo pt intelligi q nullomodo pt eorũ bitudo augeri p merita nõ sine meritis de lege. & hoc ẽt vi apte ybare . s. tho . mi corpe ar. Et mi utroq sensu est verissima . g. s. t. Et vñ magr . Z . d. s. mi sine . dixit . q angeli bti merent sibi gtiam p ministeria q ex dono precepto ẽe nos exerceãt. mi quo vi dici q mi p. sensu est falsa g. s. t. Et hoc transeat pro re fert. Satis est q mi . Z . sensu rpt nõ negarent illã vltõ. q de lege nõ augeri eorũ bitudo. & ẽt credo q nõ negat illã in 1o sensu q nõ concedit q p ministeria ista merentur nouã gtiam ab illa quã habuerunt qñ p. ẽ. mi ati sunt adeo nõ gradũ nouũ qui reliquã gtiã addat. sz merentur eandẽ gtiam quã jam habent vel merentur gfirmari. mi illa ex pte dei. vt. s. de us gaudeat illos gratificasse qr ista ministeria sibi cõmissa tã gforiose ad finem volẽt exerceat. Et Z. nõdm q. g. sine hoc sensu sine illo intelligat. intelligenda semp est de beatitudine ẽntiali. quia de accidẽtali nõ est vera nõ . s. tho intẽta. Nonne. n. gaudent accidẽtaliter angli sepe de multis q gerũntur in tra. quorũ illud fuit. 8. Gaudium est angelis sup vno pẽnitente plus quam ẽ. 9. & vide est dictũ de aliis bus. q gaudet spãli pr̃ videns filios adoptatos & consanguineos secum eterne cumulari. Et hoc autem dr. s. t. 8. in fine. 3ũ. arg. & ita dicũt aliqui. g. Et Est tñ dubiũ de rõne . s. tho. q illam ybat gratum valeat. qua videlicet ratione. g illam arg. cassata. qr motus celi nõ ordinat ad aliquid determinatum finẽ in quo quiescat. sm ptm. & ita sm veritatem possit deus facere q motus celi sit perpetuus. go eodem modo pt dici de bus q pt deus facere q

ypitho movean & mmõn quiescat. 9t Bx caic. q Z est motus omis
qui ordiat ad g sẽndum aliquam formam & iste aliq̃ quiescit. patn
enim illam est gsecutus vt motus ignis. ad calefaciendum aqua ẽ. Alius
tñ est motus qui nõ est ad aliquam formã vel ẽ & istum nõ oẽ
q̃ quiescat. q Z vero motus quo monũt bti est ad aliquam ẽfectionẽ
nõ oẽ q̃ aliq̃ quiescat. 9t Z° arg. q̃ dato angli sunt predestinati ad
gtiam. tñ nõ ad certum gradum gtie. q° possunt crescere & augere gdus
gtie quos sunt. 9t Bx q̃ angli & omnes bti sunt jam predestinati
ad certum gradum gtie. q̃ q omnis finis est g sequibus ab illa creatu
ra q̃ creata est ad illum finẽ. & si semp bti ẽnt in gtuno augmentũ
posset gsequi suũ ultimũ finẽ. g°. 9t 3°. arg. nam dato concedamus. s. t. to
tum quod gtia nõ ẽbat. nõ sequit q̃ bti angli nõ possunt in bitudine
ẽfici viam n. ego q̃ iste angelus nr̃ Alius. bto hujus. totum illum gra
dum & totã gtiam ad quã est ordinatus & predestinatus adeo q̃ p̃ est
ordinatus ad gtiam. si tunc hujus ptem dimi forte usq̃ addiem iudij
nõ habebit totum gtiam quã deus ab ẽtno sempit istum habuit. 9t Bx. q
omnino nõ. s. t est egregia. nã char vic est quodammõ imp festa. nõ p̃t
augeri. si char p̃ric est ẽfectissima & nõ nullomõ patit augmentum l.
decrementum. 9t Alia nõ possũ fieri q. g. s. tio. nam si. p̃t augeri gtia bea
torũ. g° augebit in infinitum q̃ q̃ cessabit? nõ vñ quarõne nunc
cessat. & nõ antea cessauerit. g°. 9t Ex gsimõ. q̃ peradamat ẽ nõ
augebit suũ omnes g° nr̃i gtia bt̃orũ. 9t & Bestat ad hunc vnum argũ
g. g. Z. nõ ponendum q̃ si gtia bt̃orũ nõ p̃t augeri sequit nra
inferẽs q̃ dari in ija certus gradus gr̃e. quo adepto jam nõ p̃t hõ am
plius in ija ẽficere quod est apte g. ea q̃ in ima de augmento charitatis
dicta sunt a s. t. g°. solũmodo tñ q̃ bat. quia deus predestinauit vnum quẽq
mmn ad certum gradum gr̃e in p̃ria g° ad certum gradũ gr̃e in
ija q̃ gra est acceptato ad vitã ẽtnã g° hõ to illo gradu gr̃e qui Bx
deus gtie ad quẽ ego sum predestinatus nõ potero amplius crescere in gra

Ad pfectioc ageloy. in ee gre & glie. ar. q.

Ad Ex q nō ist humile q ujator simp pt mereri maiorē & minorē gram ꝑ hmoi merujt. q2 viatori nō ist posibile q cum pmerert usq ad ystū gradum nō possit amplius mereri. tū. breuy ist hmoi lex posita q cū ad ultimū bītūdinē statum pmerert nō possit amplius mereri. Ad 2m obio dicendus ad argm. concedendo totum. q. s. iste ujator & quilz in pticulari ueniat aliqm ad certum gradum gre. vltra quē dato absolute & de lege nra uerbo arit posita possit in infinitum amplius pficere tū stante dei ujdentia. gubnatē & predestinatione qui predestinauit istum ad talē gradum gre. q dicendum. 6. graduj gre nō pt amplius pficere & cū illū ad istum gradum gre deuenit uel morit uel decrescit & iterū ad eundem deuenit. quod totum fit ex diuina ordinatione & gubnatione. Ad 3m cū hec q sit talis lex posita dico q nō possit recedere in bītudinē. Ad Ex 4m q nō stat nō q ille ictiasset ii. obicem q reddiderit ingrm sine ad austrū sine ad aquilonē ibi manebit. i. in quo ē q status quis morte fuerit preoccupatus. in illo manebit nec nō uel in amīa uel in iumenti ad q. Ad 5m sine dubio q iste loco dictum uel hui q si damnati fuerint q sūt in mortali q obēt ibi manebunt nec nō. & si erat in gra q uelut manebunt in gloria sicut hui q hoc q nō poterunt in illa bītudine pficere uel in infimo uenire q nulla ist talis lex. Ad 6m nihilominus saltem de hominibus sunt multa bona ꝑ istum quē it putet de intelligendum ad q positum q nō poterunt mereri. ꝛ. & sunt multa alia bona. ut ist illud pauli. 2. ad. cor. 5. unusquisq recipiet ut in corpe gessit. q postq homo nō ist cum corpe nō pt mereri. q gloria solummō ad q operibus gestis in corpe. istum ist illud. matth. 25. Esurijui & nō dedistis mihi manducare ꝛc. ꝛ. & alia multa sunt similia bona. q gloria dicitur ex operibus gestis in corpe. Et iterū apūs ad gal. 6. q seminauerit hō hec & metet. ꝛ. si aūt de hominibus ist huiusmodi lex nō ujdeo q̄re nostre ponenda de angelis immo asserenda de illis hoc debemus dicere qui nullis egnerunt discursibus

quibꝫ nos indigemus & quoꝫ nã ni multꝫ nram ꝯcessit. ꝑt Et de
mgꝫ cuj rõnes ꝙ.q.c allate nõ satꝫ fortem sit satꝫ fauere debꝫ tanto ꝫ viro
ꝫ authas. qui illam omnimodo gsentiunt ee vera. hec de ista ꝗstione.

St. Here

QVE. 63A. De malicia ãgelorꝫ ãntũ ad culpaz:

ARR. Primus. Vtrum malũ culpe possit ee in anglis

ꝑt mistus. 63.q.ꝑmo ar. 5. tho. ponit rnã ꝗ.v affn. Malum culpe
ꝑt ee in angelis. quã ybat. eligans. vide litteram Sanctꝫ. FCNE
ꝑt de q.s. tho nullum est dubium mit docto & solum possꝫ ee dubium. vtꝫ
sit dabilis aliqua creatura rõnabilis cui imperabilis de sua nã. ꝑt Exꝫ
q nõ. & hoc egregie ybant argã q fac. s.t in isto ar. ad ꝑbandum suã
g.v q manifeste gnicant. Et apse tm hoc. s. t. qꝫ nulla creatura est da
bilis imperabilis ꝙ nam sua. tm (mgꝫ) hoc. q.69 de veritate. q. 24. ar
7. & in 2. suj d. 23. ar. 1. statim in ꝓncipio ar. Et Scot cadi d. q. vnica
dem tm. Dicꝫ est. q rõ. s.t. nõ multum placet Scoto. ybat qꝫ nihil vale
at nã dato. qꝫ voluntas creata nõ sit sua regula nꝫ possit ee tã si volũ
tas creata semꝫ conformaret illi regule nõ cui perabilis. si. n. intelligi
tur & volumtas nõ possꝫ deuiare a ꝓmis ꝓnciꝑijs. q sunt regula actuũ
num nraꝝ. ee nras ꝑsue imperabiles. ꝑt io dr qꝫ rõ est nõ solum qꝫ
nõ est regula sui ipius volumtas creata. si qꝫ ꝑt ab illa regula ꝑ
tate deuiare. ꝑt 2a rõ illius est qꝫ omnis creatura rõnalis est mobilis.
ab ult fine. q. ꝑt mutari. a gra in inimiciciam. & ꝫ gris percare. ꝑt Ad
to rõnes scoti sunt bone & sufficientes. nõ tn negandũ est quin ea sit
rõ. s.t sit bona & forte melior ꝙ rõnes scoti. quia ꝙro absoluto qua
re creatura omnis rõnalis ꝑt a vera regula deuiare & deus nõ Exbit
forte qꝫ rõ est qꝫ creatura rõnal. est libera. & ꝙ ee deus est liberrimꝫ.
q. ysta nõ est sufficiens rõ quã tu das. & de hoc transeat nũc de valore ista
ꝫ rõnũ. ꝑt Istam eadẽ fuã. s.t. & seq. tem. Bta Bonauet. 2. d. 23. q. 1. v

dr̃ de alliaco .i°.q.13. Nt oppositam huiam tñ Gabr. z.d.23.q. vnica. Distri guit .n. nam vre creatura rõnalis est libera vel nõ libera. Si est libera ponit primã g. Omnis creatura rõnalis libera peccabilis est. quã ybat rõne. s. tho. Nt 2ª g°. Illio si creatura rõnalis aliqua crearet nõ libera, illa tñ esset impeccabilis. Nt idem vr dr̃e ocham. in p° q. 4ª. dato alia via possibili gab. in ybatorũ. Et quibus dã aliis dr̃. n. q. illa creatura rõnalis tñ alterius spẽ a nob. Et ab angelis. Nt Et mirũ d.23.q.2. Idem tñ. Nt Et hmõi dubiũ g°. s. tho est tenenda q. sufficienter ꝙ bata est ꝑ ampliꝰ ꝑ auctoritatẽ scõrũ. nr̃is ãselmus. z. lib. cur deus ho c.io. vbi introducit quendam discipulum grentem sibi quare deus nõ fe essẽ homõ impeccabilẽ &c. Respondet. ecce clare huiam anselmj. 2° R. aug. 3. li. gramagirinj. c. 13. vbi dr̃ q. deus nõ fecit hoĩ impeccabilẽ q. nõ voluit &. tñ q. nõ potuit. Nt Alie auctoritates aliarũ a Gabri locis supra citatis. Nt Et tñ rñdr̃ q. omnes istę auctoritates intelligũt de creaturis rõnalibus liberis. Et ita facillime Et ad hec omnia Nt Et certe male Et & ratio textus. Nt Et tñ argr̃ ꝯ. s. tho. p°. citat R. aug. 2. sup Gene. ad ram. dicentem q. deus noluit creare hoĩẽ impeccabilẽ ꝑ tñ potuit. creare g°. Nt Et q. bñ potuit illud facere q. tñ impeccabilis ꝑ nõ p. nam quod debere mus ybare ꝑ solum p. gram & gtum aug. ꝓ de beata virg. quam si posset illã maiꝰ debuisset creare q. nã impeccabl. tñ solum fuit impeccabilis p. gram. Nt Argunt tñ rõnibus alijs argr̃ q. refert capreo. d.22. quest. i. primo nr̃i argt aureolus. q. si nõ posset deus talem creaturã facere. tñ q. illa tñ infinite virtutis. ꝑ hoc est falsum g°. Nt Et Brunsp. quia est q. tñ infinite virtutis nõ est duũ &. q. gtis tñ deus. deus aũt nõ pt facere alũ deũ. q. tñ sua virtus. Brunsp. satis est q. implicat q. tñ rõnalis & nõ tñ libera. Nt Et explicat tñ. q. possẽ deus creare vnam creaturã rõnalem absq. vllo precepto. q. talis tñ impeccabilis. Nt Et q. si q. impossibile daret solum tñ impeccabilis p. gram nõ p. nam sua. Nt 2° & merito dico q. nihil horum illa tñ peccabilis data nõ hñret spãle preceptum. q. saltem possẽ hñre & possẽ agere ꝯ dictam rõnis sue. Nt 3° argt q. possẽ deus creare rãtionalem aliquã q. ex suis nãlibus videret deũ q. tñ illo facto impeccabilis q.

beata g°. q. E gfr. qz posz deus creare aliqua creatura ronalem q ꝑ
suam cētiam videret deum (cēt impossibilia). statim post sua creationē illa cēt impec. g°
q. E similr argm fec Semist. Ho. loco citato. 2°. d. 23. q. i. ar. i. qz posz deus
facere vnam creaturā rōnalē q cēt gra dij. ꝑ suā cētiam talis nō posz
disponere a gra dij cum cēt ipa gra g° illa cēt impecabis. q. E. s. Tho. qnō
pt deus facere talem creaturam. q fit sine sua nā gra vel visio dij. E sit
rōnalis. Et enim. qz pt deus creare vnam creaturam q sit ipa gra, nō
talis creatura cēt gra nō sine sua cētia sz sine gratuita dij nia & volūt.
Hoc aut q nulla creatura possit ee sine sua gratia ꝑbat hic S. Tho.
rone huius. Quia quādo aliqua aut qualitas alicui conuenit ex est
ab agente extrinseco, nō pt illi ee naturalis nisi sit ipm agens. Gra
aut est a deo agente extrinseco g° nō pt alicui creature ee nalis. nisi ip
samet sit ipm agens extrinsecum. s. deus. sz iam nō erit creatura. q ee deo
q. E Exemplum huius. Calefactio nō pt gne mire aque nāliter. nisi ipa aqua
efficiat ignis aut sol aut aliud quod ꝑ cētiam suā est calidum. clarē.
q. E Restant tn adhuc nonnulla arg. Gabri. loco citato quibus mihi
bene posse dari creaturā nāli impecabile ꝑ cētiā suā. Arg. 1°. fic. Deus
pt facere voluntatē creatam talē ut semp cōformet bono rōnis & dista
minj intellectus. g° intellectum. q. ꝑbat ans q deus fecit appetitum sensitiuum in bru
to talem. ut semp nāli sequat sensum & illud quod ꝑ sensum exteriorē
apparet sue bonum sine malum. g° a simili poterit facere appetitum vo
luntatis qui semp & in omni electu rōni conformet. cū nō videat magis
hoc implicare q illud. q. E. 2°. princ. Aguit Potuit deus & pt creare ali
quā creaturā rōnalem q solum & semp sequeret id quod bonum est. fit fecit
sensitiuum appetitum qui semp sequit nāliter quod malum est. si apparet bonū
g° illa cēt impecabilis sicut est impecabilis appetitus sensitiuus dato sequat
aliqn malum. q. E. 3°. arg. Quia nō implicat dari creaturam rationalem
sine libero arbitrio si q necessario semp sequeretur bonum & bn operatur. g°. fic
q. E. Pro 1ma. ri ad omnia ista & similia arguta dicendum. q. implicat
dari creaturam rationalem q nō sit libera & sibi voluntatem. 2°

libez arbitrium. hoc satis pz & ipo nomine rōnalis. nihil n. est aliud rō nalis creatura nisi que potest uti rōne. Secundo horum ōnium q̄ mitellus quod si verum est sequit & ille solutio manifesta omniū argumentorum q̄fiūt ad primum psuadendum. Ideo omnino est dicendum nō po sse dari creaturam p̄ fectam naturam omnino impeccabilem. Dubitat tn vtz saltem hūtum ad leges & precepta solius iuris nālis. possit dari creatura rōnalis impecabil. & sua nā. Ad hoc Durandus. iii. Z. d. 23. q. p̄ma ponit. Z. ppōs Prima. Dabilis est aliqua creatura rōnalis p naturam impecabilis quā tum ad precepta iuris naturalis. Z. Tamē quātum ad sup naturalia pre cepta dei non est dabilis creatura rōnalis p certam impecabilis. Hec Z. mpmis vera est & de supius dictis sat pbata. Sz in p̄ est tota difficultas. quam tn ipse sit pbat. Nam nō p̄t cē error in voluntate quin prius precedat error in intellectu. juxta illud dictum arist. Omnis peccās est ignorans. Sz mitellus v. g. angelorum nō p̄t errare circa naturalia. g. nec vo luntas si aut angelus p volunt. nō p̄t errare in preceptis iuris nālis sun p̄t cē illa nō p̄t errare. Minorem pbat q̄ nālia dicuntur & principi us nālibz & angeli sunt prudentiam supra omnium agentium. sicut sa pientiam speculabilium. g. mitentum. Et confirm. quia mitellus angelicus est p fectissimus. g. nō p̄t errare circa nālia. q. vt dictum est omnis peccans est ig norans saltem in particulari. Sz Z. pbat eandem primam exclusionem quia o nis ca naturalis materialis q̄ est perfecta ut celum. sic omnem operat. l. naturalē p fectam. g. multo melius hoc habit locum in angelo. q. cum sit incorporeus & perfectissimus. habit suos actus perfectissimos. s. mitellige do volendo. sic g. nō p̄t angelus errare circa actum erroneum aut quo modo q̄ alte malum. Istam eandem viam durandi. tenet cayetā. Z. d. 22. q. 1. & ita mitellexit. S. Tho. sic & calcta. hic. Et quidem. s. t. q. 16. de mal. ar. 3. idem vz innuere ut citat a cayetano. & accipit. Et etiam dicit. S. Tho. tenere hic in solutionibz arg. nam ad Z. Ex hoc dō q̄ vo catio solis. est perfecta q̄ est optato nālis. cause corporee perfecte. Et

Lect. Tere

ad 3.m dt q si consideret deus ut prima causa naturali cognoscibilis no pt
angelus non amare illum. bn tn si consideret ut obm supnale bnficabile
Et es ad 4.m. & ult.m dt q qntum ad ea que sunt de se mala hoc est
g ius naturale no pt angelus deficere. quid clarius? Et addit q angeli pe
ccaverunt solum qr inordinate appetierunt bnitudinem supnalem. Et videtis
g.o manifeste quomodo sanctus Tho. teneat q angeli possunt quidem pec
care qntum ad precepta supnalia no tn quantum ad naturalia:
Et g. hoc tamen arguit. Angelus no est sua regula et quoad precepta
naturalia. g.o circa illa potest peccare. Et Ad hoc concesso antecedenti, ne
gat consequentia. Nam angelus naturaliter adheret ex sua na & ccen
tia regule naturalium preceptorum. sicut intellus necessario adheret
primis principijs. prebendo illis assensum. Et Et confirmat. Quia secundum
illud signatum est sup nos lumen vultus tui domine. omnia pre
cepta naturalia sunt cognita lumine na li. & angelus no molesta
tur aliqua passione earum q nos molestat & a recta rone pertur
bant p quam inducat ad dissentiendum in ope dictamini recte ronis
circa precepta na lia g.o omnino qntum ad hec sunt angeli impecabiles.
Et 2.o arguitur. contra determinationem istam. S. Tho. durandi. Et. Quia
dato angelus non possit positive errare circa precepta naturalia. pote
rit tamen peccare habendo se negative. s. ppter inconsiderationem incurrendo
in aliquod de iure naturali prohibitum. g.o angelus pt peccare cc pre
cepta naturalia. Maxime cum primum peccatum angeli precesserit in
consideratio. Et Rx. ad hoc q tempore quo voluntas eligit circa
naturalia. necessario intellus iudicat circa eadem. & ita manifeste
sequit q angelus qui perfectissimus semp elicit actus no pt se nega
tive hre cc na lia maxime in actu voluntatis. qui in iuatore semp est
meritorius vel demeritorius. g.o si angelus vult aliquid p volunt. i.
intellus illius iudicat cc illud & si illud intellus iudicat bonum, operat

Qd malicia ageloꝝ .qntū ad culpā. R. Z. ?

nolumtas vltus 6ñ ee vltd alts nō &ſit qntum ad hue erit imperabilis
Qd Zo dicere posſmus. q dato regulariſ &ꝟ vt inſtmum angeli nō
posſit ee naturalia y eccare tñ qndoq; ſt concedendum eos posſe
peccare quomtum ad illa nō quidem ex defectu intellus. aut volñ
tatis vel ex motu alicuius passionis ſi dum tangat propſt rugnan
tiones multiplices que ſepe possint adeſſe ſi de facto (credo) nunq;
illis adſit. nec adeſſe ſi limites eandem nam quamplint cent y multa
tpa videtur fieri nos. Qd Et hoc maxe confirmat cum quando oq; nō
solum in angelis ſi in nob videmus ee errore & peccatum in volc
& nō in intellectu. loquendo de peccato positiuo. Qd Et ſic ad illud.
omne peccans est ignorans dicitur q illud intellexit regulariter
nō tamē in falsibili. & quemadmodū ista ſolutionis est satis apparens. ?
Qd vnde liquet quid ad qſt quam in isto ar principue nitimur sic di
cendum dicimus. n. primo q nullomodo dabilis est creatura rōna
lis y nam sciam imperabilis. Concluſimus et Zo posſe dare crea
turam aliquā vel de facto ee datam adeo q̄ ēt imperabilis nō
quidem simpli ſi dumtaxat qntum ad preceptaturis naturalis.

R. Z. Vtm in agelis tm̄ posſit ee pctm̄ ſuperbie & inuidie ?

Qd in isto. Z. articulo. Sanctus Thomas. Respondet. p̄ꝟ
vnam vel duas distinctiones. Zo. p. 3. vel 4a. concluſiones notandas.
Dicit q̄o q̄ peccatum potest ee in aliquo. Zo. ſ. qntum ad actum vel
qntum ad reatum manentem post pctm̄. quam optime in hac declarat. Sue?
Qd. I. q̄o. quantum ad reatum nō solum peccatum ſuperbie & inuidie ſi
etiam de pctō pt ee in angelo. ꝟbat. Nam pt ee causa cuiuſlibet peccati. ut
de facto est ēt multoꝝ pctoꝝ in peditiſſimis hominibus. q̄o pt ee de pctō.
Qd Zo q̄o. qntum ad actum formale siue qntum ad effectum. ſola ſup

bia & inuidia ꝓt ni angelis repiri ꝙbat nam angeli sint mior po
tij g° non possint peccare appetendo sibi bona ꝑtalia ad orgalē
uoluptatem & gulositatis .q̄ sola sint materia circa quam ni alijs
omnibꝫ ꝙsit a superbia & inuidia. Bona aūt nr corporea sint ma
teria superbie & inuidie g°ri huiusmodi rego vel bonorum spūm
alium appetitiu angeli possint peccare. Q. Tertia g°ri angelis q̄
peccauerint fuerint simul illa duo peccata superbie videlz & inuidie
si prior fuit superbia. Pro cuius ꝙbationē supponit .S. tho q̄ optare
bona spūalia nūq̄s ꝑt ee malum & ꝑte obi quod verissimū est q̄
si sint bona & spūalia bonum erit in q̄ntum talia appetere illa
quod est idem ac optare illa obiectiue .i. tale ꝙ voluntas ferat ni illa
in q̄ntum bona sint. ita q̄ nullus appetendo bona spūalia ꝑt peccare
& ꝑte obi velit si dimittat & ꝙse modi appetendi. Tunc arg° sic
Angelus peccauit ni appu boni spūalis puta beatitudinis g° solum pe
cauit ni ordine & modo appetendi. nō aūt alis nisi q̄ voluit beatitudinē
habere ꝙ media illicita .S. nō ado si a sequo. g° primo peccauit peccato su
perbie. Probat aūt q̄ secundario peccauerit peccato inuidie. Ad quod su
ponit q̄ qui vult aliquod bonum odit oē impeditiū illius boni. Tunc sic
Deus voluit hic beatitudinē sibi, g° odiuit q̄ deus illam, beatitudinē scilz na
lem haberet & se. q̄ hoc aliud impediebat quod ipse appetebat hoc aūt
est inuidia. g°. Tertio peccauit ꝙtra inuidie vide hic. S. tho. ⁊.
Q. Circa istum articulū mouebis q̄ntum ad ꝑmā q. & q̄ntum ad .2am
& nota .cc. secundam .q. ncrim est illa concedere nisi forte quis velz
tenere antiquoꝝ ḥiam. Tertuli vz & forte August & Cypan. & Orig.
qui .n. cum illis teneret aliud deberet dre. isti .n. dixit tenuerunt q̄ an
geli habent corpa & ꝙ grīs q̄ ni illis possint ee recti & formati ꝑ alia
peccata ꝑt inuidia & superbiam puta illa q̄ ꝑ corpeas passiones ni

surgunt & nos dijcerunt. Qt Et hinc est q Gen. 4. Lamech illud videntes filij dej filias hominū q ēent pulchre ꝙſ. apte dixit. Tertū hiamus q filij dej intelligunt ibi angeli & q omnino angeli peccauerunt peccato luxurie Qt & de istis dolt. Tert. vz. orig. & cypria nō vr mihi. eōcedamus q posuerit angelos corpeos & huiusmodi peccatis carnalibꝫ implicitos. Quid tñ dicendum nob est Ad beatum Aug. ix. de ciuit. dej ꝙq. c. 2. ponēte demones incubos & succubos. Qt Ex. q mihi demonibꝫ nunqꝗ fuit ꝛeata rōz est plūm luxurie solum tñ gaudent demones q homines q cōmitant tale ꝙlū. & sic solum peccat ꝙlō luxurie ꝗntum ad dam. Et forte ꝙſ sacris deo fermt monetas ut hominibꝫ ad auaritiam pclinibꝫ tribuat ad cōmittendum ꝙlā cum illis vel ut ꝙ ministrant cum alijs ꝙſ. Et sic vero fuit eptam ad ephesios. Hoc ꝓma. mi ꝓpo reddit rōnem quare unus demō delectat ministrare manū unus ꝙlī & alius delectat ministrare manū alterius ꝙlī ꝙſ. quia s. sic sunt nisi sic ꝙſi cachodemones compositi & ordinati quo altius & crebrius venenatas mi nos mi flagitas. Qt Notate tñ q scotus mi. 2 d. 6. q. 2. ar. 2. ait q de facto mi demone fuit ꝙlūm luxurie. Dt. n. q mihi demone fuit duplex amor ꝓordinatus. ꝓmus ꝙſ. fuit amor amicie ꝓordinatus fuj quo s. sibi volunt bēitudinē. & 2us amor cōcupiſc ꝙſ. quo peccauit. Hinc arguit sic. Amauerunt. & appetierunt demones mihi ꝓordinate bēitudinē amore cōcupiſc ꝙſ. ꝗntū delectabilis est (hunc n. dicimus ꝙlūm cōcupiſc) g. peccauerūt ꝙlō luxꝰ patet gnām nam putat q luxuria mihi est aliud ꝗ minus delectori re volita. q delectabilis est. Qt & Ex. q mihi demone fuit quide amor amicitie fuj & concupiſc bēitudinis ut ꝗ dixim. tñ negat q illi fuerunt 2. amores. nunc est unicus amor sui appetitere diuitiar. respū appetentis est amor amic ꝓ respū appetibili i. diuitiaꝝ. est amor concupiſc Qt 2o dicimus. q demō non appetijt beatitudinē ꝗntum delectabil. est ꝗ ꝗntum bona. & sic de ad istum sensum scoti. nō peccauit ꝙlō luxꝰ Qt 3. illud quod dt scot. fecisse demones nō est delectabile tactus. ad luxꝰ. aut regz magꝰ delectabē tactus. g. nullo modo demones peccant ꝙlō luxꝰ.

Dict. 9t Gab. d. 6. q. ult. refert istam opiam scoti. & vite dicit enim q amor a mic. fuit a superbia. Vitium tñ luxurie fuit in illo mr dilexerunt a mortis contemptu. 9t & hoc dubio vr grium elici ex sco. q. s. vterq; a mor in angelo fuit a luxuria. q. s. amauit se angelus. amore a mic. mgnitudo voluit sibi inordinate illa delectationē. io nō vr in ex to tenendus Gabri. si illo modo scotus intelligat. 9t Bñ tñ vere est q dñs sco. dixit. q peccauit. angelus semp plus luc. nō cepit. luxuriam in rigore dei respu nostri capr sz cepit largius & amore remissz delectis 9t et. B. tho. hic. in solut. ad 2m. petens a tñ angelo fuerit plus auarit. Ex. q ppe capitis auaritia nō fuit plus auarit. in angelo. bñ tñ largo modo sumat staq nō dubium est q largius cepit. 9t & grum ad rōnē qua facit. S. tho. q. 2. q. 6. ar. q. s. angelus nō peccauit ex pte boni voliti: sz peccauit ex pte ordinis. l. modi. Est aliq nō rō dum. q. vt. s. t. innuit. hic est dria int bona spalia & int bona spualia. q. s. volens spalia pt peccare ex pte boni voliti. vt pz si quis aliquod spale celestium amore appetat. tñ numqz in bonis spualibz appetendis. potest cū plus ex pte boni voliti sz solū ex pte ordinis. modi. vel circumst. q in illis appetendis est guandus. 9t sz hui tñ huic argm nā ex hoc vr q in quocūqz alio malo fuit ystum superbie. nā ex eo. s. t. ponit plus p mi angli sue bia qz in ordinate appetijt. & notum est q omnis peccans inordinate amat & omnis peccans est mobediens. q. in omni plo est superbia si ista posit. s. t est bona. 9t Bñ. q ad hoc q aliquod plm spectet ad superbiam nō sat est q est in illo inobia. & inordinat. sz oz q illa in ord. & inobia formali ponat in obo voliti. v. g. cenare in die ieymij nō peccat plo inobe aut superbe qz qñ consentit alteri nō dt velle cenare vt nō ieiunem volunt. s. dei. & vt sim deo inobediens. si. n. in quocūqz plo huc circumstā formali apponat, est elatus & superbia. q. multi tales peccant deo subijci formali in virtutibz non omnia plta sint ex superbia. vel inobedientia hui de isto ar.

Qd malicia ageloꝝ ꝙtra ad culpã. ar. 3: 2

Ar. 3. Utrum diabolus appetierit esse ut deus: 2
Qd in isto. 3. ar. 5. tio. ponit prima. q. Certum est q angelus in hoc peccauit. ex eo q appetijt ee vt deus q optima erat fm̃ spe & credo nro. & manifeste conꝛ̃gat ex illo. Esaie. 14. Ero similis altissimo. Qd totum dubium erat quo angelus voluit ee vt deus Qd tio quo. 5. tio. dt. q. 2. 6o modis pt quis velle ee vt deus vno. p. omnimodam eqlitatem. 2o modo. p similit. aliquã Qd tunc est. 2 q. angelus nõ appetijt ee vt deus p omnimodã equalit. q̃ nõ & bat. 2. vo ibꝫ. p. q angls ee eqlem deo est oio impossi & hoc no tum erat angelo q nõ hoc appetijt. Est bona ro. certe. q dato nos aliquid impossie appetamus est q ignoremus illud ee impossi hi an gli nõ est falsus vgnõ. q. Qd 2o arguit. q dato ee possibe angls nullo potuit appetere quia ex pho. 2. phi. omni ens est oe appe tere sui ee & conservari in ee quo creatum est. Tunc sic nõ potuit angelus appetere ee vt deus illo modo nisi appeteret amittere suum ee & suam nam. Vñ dt. s. t. q nullus hoꝝ quantumcq̃ inordinate aliqd appetat hic tenti alicui nam q̃ hz esse bn aliqua accidentia, que nõ mutat nam, quod est verissi & nõ dem. q appeteret nõ esse Qd 3a. q. hic. est. hic Angelus appetijt ee vt deus. p similit. q nutissim̃ est. a sufficienti diuisione. Videti tiam. 5. tio. ibi n. hec oia declarat. Qd hic. p. nõ ndum q hic. 3. q. vt. s. t. dt. ch. nitelligi. q. 2 modis vo luit ee similis deo. p. mo. in hoc q voluit suã bitudinẽ nãlem ee vltimã finem. & nõ multum adheret huic modo. 2o modo cui adheret. s. t. pe cauit. amando suã bitudinẽ tanq̃ hi posti illã a suã nã. ad pisci. & nõ se subdidit in hoc deo dato in diuina bitudine. posuit vltm finẽ qui. 2. modus. ybal ex Anselmo. li. de casu diaboli. c. 4o. Qd Omnes doct. & magri. 2. d. 6. & dura. d. 5. q. 1. tractant de ista ma & queruntur omnes in illa. p. q. 5. tio. q sufficientis ybata est. a. s. tio. ex illo. Esai. 14. quam q̃ omnes illi. dnt q illa verba Esaie lra

hit intelligat de nabuchodonosor rege. vñ nō ybat trāli de lucifero:
ꝫ hñ ꝫ doctrina. Augustī. de doct. xiana. li. 3. cap. duō. de capite ſt
pcipit intelligenda de mēbro. & ēdūſo in ſcrip. ſacra. vñ. cum illa
verba dicāt de mēbro diaboli. nō eſt multum intelligend de capite.
Magr. q. Thero. tanq̄ in ſenſu. trāli. dictum loco ꝫ poh de lucifero
ꝫ Et. 6. aug. 14. de cīuit. c. 13. ybat ꝫ illa. auth. eſai. 14. q̄ p
mus angelus peccauit pēr ſuperbie. & ad idem adducit aliam auth
Eccliaſt. 10. initium omnis pēh ſuperbia. vñ ſufficiens ybata eſt. 1. gelu
ꝫ hñ poſſ ad illā alia congruitas addūci. vel rō. quia demō tēta
uit primos parentes. pēr ſuperbie. nūq̄ ſiquit ita cito. ſcripſit ſūt dīj
gō ipe ita volebat ēe ſūt deus. eſt bona ꝫ grūtas ſz nullus ybat an
tiatibꝫ mōdi. ꝫ hñ manet dubium eſt de. Zª. gª. S. tho. oppm. n.
illius trāſco. Z. d. 6. q. 1. vbi ponit iſtā. ꝫ. q. angelus potuit appe
tere ēe cōſtis deo. in quo ēt. ſ. t. adūſar. q. hoc ēt negat. ſ. t. bñ trī ad
cedit ſed. q. nō ita peccauit ſz potuit. ꝫ ybat. p. quia omne bonū illud
quod quis amat amore cōcupiſcē. pt concupiſcere illud ſibi ſūt pt
gruptē. alteri. & angelus. lucifer. potuit amare dignas pfectiones
omnes amore concupiſcē. & potuit illas deo velle & cōcupiſcere. q. po
tuit ēt ſibi concupiſcere. & p. q. nō ēt deo ſimilis p. cōmodā cōſideratiōem
ꝫ. 2º. arg. quia ſi hoc demō nō poſſ magr. ꝫ. i. rōne. S. tho. q. ſ.
hoc erat ſibi impoſſ. & hoc nō impedit. vt pz ꝫ pho. 3. ethi. c. 3.
vbi ait. q. appetibile quicq̄ eſt impoſſibile. q. ſ. 3º. arg. idem ybat q.
potuit illud appetere dato ēt impoſſ. Nam damnati in inferno amāt
& hominē. appetunt nō ēe deum. quod eſt impoſſ. q. ybr trī aſſumptī
ex illo. pſ. 63. ſuperbia eorū qui te odērunt aſcendit ſemp. hi. n. odiūt
deum. volunt illum nō. ēe. ꝫ Et poſſ confirmari. hoc q. aliqñ volu
mus volitē. et licita. aliquid impoſſ. quia in cōtritione qñ quis dolz
de pctis vult nolle ſe cōmiſiſſe pcta. quod eſt ēo impoſſibile ſaltim
humane potētie. q. adptitum nō eſt. ybr. ꝫ 4º. arg. ꝫ Auguſt. li.

83. q.m q. 3. vide illum. Eandẽ fuiam tñ Gabri. 2. d. 6. q. ult. dubo 2o. & reputat illam ꝑbabilioꝛẽ ꝓria. quam ẽt dr ꝑbabilẽ. Et addunt. & sic authꝛ magꝛis. 2. d. 6. si nõ expedit se magis ꝓfuisse dr qd ꝑtijt ẽ vt deus. Addit ibidem Gab. q. q̃nis agens nõ ꝑt ẽ alicui impossibilis ad usum seruum q. quis vellit. ponere media & ornatum ad adipiscendum impossi. pot tñ quis illud appettere ꝑ modum complacentiꝛs. complacꝛ mihi. ẽ vt deus. ꝑ eq̃ht. & isto dnt peccasse ang̃i. & Vbi vult omnes est oñ tenenda. g. s. t. q ẽt est. B. Bonauẽt. d. 6. q. 1. 2. & durã. d. quinta. q. 1. & ferme omnium. Scot & Gabriele dempto & max. vr fuga. s. t. fuisse Arrsim. h. illo de casu diab. c. 4. vbi dr vnũ ex quo fuerit s. t. ꝙbat. & gr dr (nigꝛ) vbi. q. si diabolus appeteret ẽ eq̃lis deo. appeteret se nõ ẽ. quod nõ ꝑt ẽ in aliqua creatura. & Restat nunc solhamus argũ. in oppm. Pro quoꝛo solut. notat hic Caiet. q. impossibile est dupliciter. s. simpliciter. quod de se nõ ꝑt potuit aut poterit ẽ. & 2o impossibile est. ꝑ accens. i. ex suppositione. vel aliquo tpe. 3o preteritum nõ fuisse est modo impossibile ꝑ accens. sed deum nõ ẽ ita est simpliciter. & 2o notat q. 2. modis quis dr appetere impossibile. uno. ꝑse. i. rõne sui & nõ rõne alicuius q̃unctũ. & 2o modo dr appetere aliquis impossibile ꝑ accens. s. rõne alicuius boni cõmunicabilis illi impossibilis. v. g. dr qs damnatus. dr appettere deũ nõ ẽ ꝑ accens vt nõ puniret a deo & rõne istius dr appetere. & quibus suppon. dr Caiet. 3. ia. primũ nullum ꝑt de ꝑ se appettere id quod est de ꝑ se impossibile & simpliciter. qꝛ in nullo possibili de ꝑ se nulla est rõ bona vera vel apparens ꝓpter quã appetatur. & 2o dicit. q. bñ ꝑt quis de ꝑ se appettere id quod est impossibile de ꝑ accens. t. & suppõe. 2i. q. de facto ego volo & appetto nõ peccasse. & q. est rõ boni alicuius in huiusmodi appon. & 3o dr q. bñ ꝑt de ꝑ accens appettere impossibile simpliciter. vt ꝙbant argumenta. Scoti. & aliorꝝ 3. n. quomodo demones appettãt impossibile q. ꝑ accens solum appetunt. aliquid simpliciter impossibile quod bñ ꝑt facere. hec i solut. Caiet. & Ex qua sequit q. demones nõ appettere potuerunt ẽ oio eq̃lem deo.

ꝑ Et isto modo declarat ꝓtm dicēt̄ appm nō ee impossibilium. s. impossibilium simpt̄. sz bn ꝓt ee appm impossibm p accns. ad sensum dictum. ꝑ isto opte possz ad arg̃ rñdere. Possz tm ee alia solut̄o bona dicendo q impossibē nō simpt̄ nz p accns nō ꝓt aliquis velle simpt̄ & absolute. sz solum ꝓt velle vellitate vel gdionāte. impossē quidem ngz .v. gz. demones nō dicendum est hic istam volū & absolutā volo deū nō ee. sz solum hanc istā volū vel vellitatē. vellem deum nō ee ne me puniret. Et hic glossabit ꝓtm q appm absolutum nō est impossm bn tm vellitas. Et sm hanc solut̄ dm dictum cavet. Et falsum q ꝓt quis velle impossē & ꝯtrō. sz qz nullus ꝛdatur dr nolo frustre mihi crus. vel nō volo comedisse. sz velle tm ꝓt̄ sēqlā illig nolle ꝑ Jam tandem deveniamus ad .2am q̄. S. tho. q angelus appetijt bētitudinē constituendo in illa volm finem. q. 3. q appetiit ee beatus esse nō adeo. Arg̃ hic. hoc nō potuit demō appetere bētitudē sua nō stituendo ibi ultimū finē. nisi sciret p iudicium q in beatitudine sua ee cōstituendus volt finis. sz istud iudicium nō potuit in angelo precedere ñā ꝓtm. g. q̄ nij. qz ignorāa vel error est pena. ꝓtz sm omnes. ꝑ Et q. qz sz nālibz vt sup̄ vidimus potuerat demones cognoscere ocia nālia. & p q̄m sua ꝓfectionalem nō ee voltm finem. ꝑ Et eodem modo impugnat. 3a. g. s.t. q appetijt nō tm q̄ adeo cōtendā sz ast̄. non potuit demō hanc istam volū. volo hanc bētitudē. sz mere verbg nisi prius ñā iudicasset q bētitudo est bona sua verbg. & istud nō potuit hic an ꝓtm qz est error. g. ꝑ Et cōfirm. qz ēt tale iudicium est in demone ꝓtm qz fuit ignorantia vincibilis qz sz nālibz poterat scire illud & jam poneret istud ꝓtm prius in angelo quod nullus concedit. & dato tale iudm est ꝓtm p̄z qz ni nō est ꝓtm. ꝑ Ad hoc arg̃. p. sm sua am scot. & nominalium tenentium volunt̄ posse appetere an̄ iudicium intellus est manifesto falsum. q demō appetijt illud quod dr. s. t. an̄ iudicium vltm intellus precedens. & sta peccavit. sic nos possemus sm istos appetere an̄ iudiciū. ꝑ Tame.

fm̄ gr̄iam hm̄ōi dnj tho. & nr̄am. alr̄ est dicendū. Qt ꝓ vn̄ primo adar
gn̄ dicimr q̄ in rectitu angeli fuit iudicium falsum cui est con for
me ꝑtm. & hoc an ꝑtm. i. volo dicere q̄ tm̄ app̄ hūt istud iudiciū
appetenda est mihi bēitudo supna hui. nō addendo illas. circumstās
.s. de meis viribꝫ. ꝓ. Qt ꝙ omne ꝑtm dz̄ ee conforme iudicio fal
so. si hm̄i ustum modum in angelo nō precessit ꝑtm iudicij falsi. q.
Qt Xti. ꝑt ad hoc facilr̄ q̄ nō semp̄ oz̄. ꝑtm ee conforme alicui cui iudo
falso. s̄ satis est. q. ꝑtm sit conforme iudicio falso. vel vero. & volumr
ꝑt hic actum diformem iudicio vero .s. usti appetenda est bēitudo adeo.
quod hūjt angelus vel tenebat hic. & ista iudicium debuit gformari se
catum iudicio falso. vel vero. modo dicto. Qt Xti caiet. aliomodo. q̄ dest quod debuit
alius quidem appetitus bēitudinē nō fuit iste .s. volo hic bēitudinē esse verum
nālem se me. itaq̄ formate nō appositus illa circumst. ni obo
lohtoris. & hic peccauit q̄ nō apposuit bonā circumst. .s. adeo ob
tinendam. s̄ nō apposuit malā. & ista peccauit. an iudicium falsum
Qt Sᵗ. g. utrum solutionē possit replicari. quia nos nō tenemur in appe
tu quo volumus hic bēitudi. apponere illā egressā circumst. .s. adeo.
s̄ satis est q̄ nō hēamus malā quidem fuerit in angelo. Qt Xti. dicā
ad istā replicā. ni. z. d. s. q. i. vbi dat solutā ad hoc argm & replicā
& dē q̄ angeli hūerunt aliquod nouū preceptum de apponenda semp
illa circumstantia hz̄ nob nō fit datum. tale preceptum .s. illis fer q̄
hūit maiorē acutiem rationis. ꝓ. & io fuit bonū q̄ poneret illi tale precep
tum. Qt idem dicit caiet. & explicat amplius q̄ illud preceptum erat
illis a iure nālj positū. i. q̄ se sua nā tenebant. dat rōnē q̄ illi ag
noscunt nālr̄ absq̄ reuelatione & hūerunt omnes scās in p̄o instanti sue
creationis q̄ desunt in nob & io nā dedit illis cum illa ꝓfectione
illud preceptum vt in suo appetitu bēitudinis semp̄ apponerent illā cir
cumstantiam. Vn̄ infert q̄ angeli tenebant illo p̄o instanti gsiderare
ꝑta q̄ nos. in p̄o instanti vsus rōnis. & sic peccauerunt modo dicto.
.s. nō in uolito. quod fuit bonū. s̄ q̄ inordinate voluerunt. quatinus. i.

q̄ nō apposuit bona circumst. q̄ quā tenebam⁹ apponere. & sic mō do
intelligit. s. tō. & sua vera ri isto opposito. 9t Ex quo amplius o'n dr
illoꝝ malicia q̄ ri. p⁹. m stans. gutturint se rideum & huerint grā
q̄ ri. p⁹ ri stans & alii apposuerint bona circumst. q̄ ri. z. aut alii
peccauerint. q̄ nō apposuerint illā quā debuissēt apponere.
9t & ꝯ illud quod dicemus q̄ fuit angelis preceptum de apponenda illa
Jest. circumst. bona ut replica quia vt diximus illud preceptum fuit nāle
ꝯ ri p. ar. dicemus q̄ ex merite caritatis. dnā. s. angeli nāliter est impe
cabiles. q⁹ nō peccauerint ꝯ iustū nāle. 9t Propt hoc dr dnā q̄ fuit illud
preceptum positum a deo & non quod dicemus. 9t Ex. q̄ vt q̄ caueret
nō dicat illud preceptum fuisse angelis nāle. i. q̄ haberent illud ri sue
primis nāliꝫ. 9 dicit vel intellige q̄ illud preceptum fuit q̄ sentencia
iuris nāli. 9 positus est preceptum positum sin̄ ipm. pp̄a arḡm. quod vr
gelud ere. 9t Dō possū dici q̄ angeli (vt sup̄ diximus) regulariter nō
peccant ꝯ iustū nāle 9 aliq̄n bñ possunt ꝯ illud peccare, quod est bñ
dictū q̄ illis qui in rigore volunt intelligere q̄ ex casu. dicta sunt.

Ar⁹. 4⁹. Vtrum aliqui angeli (ad demōes) sint naturaliter mali :3

9t ri isto. 4. ar. 5. tō. Ex unica g⁹ tē negatiua q̄ nullus angelus
est ex sua nā malus. quam egregiē & subtiliter ybat. videte bñ.
9t hic est breue dubium vtrū ista g⁹ cum sua rōne sicat intentū
tā de homine q̄ de angelo. 9t Ad hoc sunt .3. g⁹. Prima voluntas
hominis ex nā sua non inclinat ad malum sic nō angeli. i. nō sunt
inclinatiue ad malum. p̄a q̄ s. t. ybat. q̄ nulla creatura rōnis tel
lectualis inclinat ad malum. 9 anima hominis est intellectual. q⁹. p̄a.
9t 2a. g⁹. q̄ sequit ex p̄ma. Etiam nō est concedendum q̄ homo nā
liter inclinet ad malum. p̄a q̄ inclinatio hominis est p̄a voluntas
vel liberum arbitrium & nō sensitiuus appetitus. 9t 3a. g⁹. Nihil homi
ni hominē est aliqua inclinatio nāliꝫ ad malum. p̄bo. q̄ nihil est
sensitiuus appetitus qui nāliter inclinat ad malum q̄ motus est inclinatio ad mā.

Qt & q̄ ysta mclinatō nō ē pcipua mi hoīe nō dr totus hō ad malū mclinari. Qt & hoc modo ē intelligendū illud Gen. 6. nō p manebit spūs meus mi hoīe in eternū q̄ caro est. i. q̄ hz huiusmodi appetitū & idem hr Gen. 8. sensus & cogitatio hominis prna est ad malum. i. hz ꝙ tam mclinatā ad malum in se. Hec de ysto ar. Videte solutionē ad 2m & 3m vbi optime exponit hec q̄ dximus quo hō mclinet ad malum.

Qt Ar. 5. Vtr diabolꝰ fuer malus i. i. ēst. siue creatꝰ p cōpā. ppe. uo

Qt in ysto. 5. ar. 5. Thomas. Recitat p. aliquoꝝ huiꝰ am dictum q̄ angli in. i. mōt. sue creationis peccauerunt & dr q̄ nō intellexerunt ysti sc̄i dixerunt manichei q̄ sunt aliqui angli nati mali q̄ a malo deo. & dr q̄ magna huiusmō. d. S. dmittit ystum op. tanq̄ falsū. & ita facit. s.t. Qt Vn recitat aliā op. dictum q̄ angeli dato nō peccauerunt in. i. mōt. sui ē. cū potuerunt peccare. Qt q̄ quas ambas est g̃. S.t. ponit ystam op. 6mebre. Angeli in p̄ instanti sui ē hz peccauerunt hz potuerunt peccare. p̄z ex illo Esai. 14. quomodo cecidisti. p. g̃. aliq̄ fuit in alteri statu q̄z post lapsum. Qt Zo. & bat & illo ezechie. 28. in delitijs paradisi fuisti. quod & ponit obiō de angelis dato ad hanc dictum fr de rege tyri. & intelligā fuisti in delitijs paradisi nō in paradiso. i. fuisti in gra. Qt Tam p̄tem g̃. (dr. s.t.) & bant aliqui. q̄ q̄n due operationes esse q̄nt̄ se ita q̄ vna est posterior alia nō p̄t ē in eodem inst. nec tamen. ri. & creatio angli est vna operatio & est saltem una p̄or q̄z p̄ma illius quod fuit alia operatio g̃. nō fuerunt iste due in eodem instanti. Qt & dr s.t. q̄ nihil valet rō q̄ solum concludit de operationibꝰ successiuis vt in motu locali & alteratione q̄ nō terminant in eodem instanti. q̄ motus est p̄us nā. & tpe q̄z alteratio. & aliqua alteratio est nā motus localis. tm. in motibꝰ instantaneis nō est vera max. q̄ in eodem instanti quo sol illuminat domū. eodem ordine illuminat tres mansiones. & in eodem inst. quo voluntas. vult aliquid intellectus potuit illud intelligere. Qt Vn rō. s.t. est quia si angelus. peccasset in. p̄. inst.

illud ꝑtm̃ attribuj posſ̃ & debuit deo · gñs est impossℓ · g° g2 aīs qꝫ
qñ alicuj · agenti gnumit actio alij nisi ꝑ · mist. sui cē · attribuitur gñ anti.
Sꝫ tntum ad ꝑmam ꝑtem · g. omnes doctores gnuimt. d. s. & mag.
opt. ꝑbat ibi · aut ratiõ sanctoꝝ. ſ. & tota difficultas est de. z. ꝑte
an potuerint peccare · Sꝫ Et quidem multi doct. tenet ꝑtem affirma
tuam g. s. t. vt est uidere apud scotum · d. s. q. z.ª Ez. & Gabri
d. 4. q. vnica dubio ꝑmo · Gregorius et ari. idem tñ. d. s. q. vnica. quia est
qꝫ ꝑ z. aut tres dst. idem Marsi. z. q. 3. ar. 2.° & alij multi sequ
ſ̃ri hoc scotum · Sꝫ Tamen istam rõnem adducam duj thome quã et tñ. q. 16. de
malo. ar. 4. corter tenuerunt antiqui tpe duj thome · quã et tñ nunc
durand. d. s. q. z. Ez. Sꝫ Et ꝑ vltra rõnem s. t. quã postea examinabi
mus ꝑ. g° · ista ꝓbari. qꝫ nõ potuerunt peccare · Nam vꝝ rõnabile vide
qꝫ omnes ni. i°. mist. potuerint peccare. & sic tot millibꝫ nullus ꝙ
hoc peccauit vt ꝑ aut ratiõ dicta. g° nullus potuit illud facere ·
Sꝫ 2° arg. Nam si hoc omnes potuissẽt in ꝑmo mist. sequit qꝫ ꝑmum illoꝝ
ꝑtm̃ esset remissibile · & qꝫ nõ sunt obstinati statim post casum quod
ꝓbatur ar. sequẽti cē falsum · ꝙ tñ sequela qꝫ ni. i°. mistati. fuit sñ
omnes. via. angelorꝝ. & duxit ysaꝝ ad. z.m̃ mistam michi ne. si g° pe
cauerunt in ꝑmo mistati vel potuerunt. poterant et res ꝑpetuare in
2°. mistanti. g̃s est falsum g° · Sꝫ 3° arg.m̃. Nam ada nõ potuit peccare
ni ꝑmo mist. huj cē. qui creatus est in statu mor.e g° m̃ agit. ꝙ qnã qꝫ
tantum vel maxime ꝑ villegium damnum est angelis sñ homini in sta
tu mor.e · & aīs ꝓbat. nã si potuit peccare ada. i°. mist. dut hoc. tmr sic.
si peccauit ergo vel nos ghereremus tmr ꝑtm̃ orig.l vel nõ · si dicas. z.m
primum · g̃ hoc duj erat qꝫ si adam frangeret preceptum duj oĩs filij eius
morte morerentur. i. ꝑ ꝑtm̃ orig.l si dicas. 2.m qꝫ ghereremur g̃. ada
recepit iustitiam originalem nob sñ ꝑ se & amisit sibi & posteris
ſ̃ si adam peccauit ni. i°. mist. huj cē nõ recepissẽt iustitiã originalẽ & esse
m̃ & nob. g̃s nõ est dicendum qꝫ ats. nõ oĩs in ada peccassent g°. ſ.

Qr 8r aut nō potuit peccare, nec angelus. Qr Durand aut vbi. 5. dato te neat hoc am duy tho nō placz nō. ſ.t. qd dat dato angelus peccaſſe nō. i. nō miſt. non ſequit q illud ect deo attribuendum. qz dato peccaſſe nō. i. miſt. adhuc angelus ꝓpe ect cā effectiua. huj actus. q illi ect tribuendū Qr 9. adhuc illo dato angelus libere poterat. q illi eſt culpa attribuenda actꝰ. n. ſi nō libere poteſt nō peccaſſe. ſimt obiecta argnt. Qr Roſſz rōſta angelus explicant. nam operationes q tribuunt gnanti eſt eo. q nō habet aliud ꝓncipiū effectiuum niſi ꝓncipians. vt ri mo tu lapidis deorſum, & ignis ſurſum: ſz creatura rōnalis habz in ſe ꝓncipium effectiuū. ſ. voluntatē huj actus cātinā. Qr 2o ꝓncipali arg to diuā dicā gn alicui operatio imputat ri ñalib q gnanti. ſequit q operatio omnis miſt illi quicunq tpe fiat et imputat gnanti. huj motus deorſum lapidis primus imputat gnanti. quib motus poſtea illius deorſum ſequi habitabiliꝰ gnanti. q. ſi poſtm ꝓmo miſtanti omiſſum tribuit deo q. cum q operato ſequitur. i. poſta ſequntia quecunq tpe fiant imputabunt gnanti. qđ eſt falſum. qz plus quod ꝓmo miſtanti omiſſum. 2. miſt. nō imputat deo ſz ꝓpi angelo. Eſt ſine dubio ingenioſum argm. ex quib q diuā colligit q data hoc ſ.t. ſit omnino vera tn tenenda eſt ꝓpe alias rōnes quas pe actꝰ fecit & quas diuā & alij faciunt ſz nō ex ſta quam putat ſufficiēt impugnaſſe. Hec eſt hoc diuandi in ꝓpoſito. Qr Reſtat reſpondere ad ſta arga diuā. Dico quod ſolute notandum q ſ.t. vbi ſuppoſit q ꝓma operatio cuiuſlz rei eſt ex inclinatione ñali illius. quod ſupra ꝓbauerimus colligit q ſit gnanti imputanda. Qd illud ſuppoſitum dicit. p. q rōnabile dicit q ꝓma rei operatio ſit ex inclinatione illius. ut. ſ. ſequatur naturas ſuas in hoc q ſequitur ois inclinatio. q illi debit. qz nō vim ce ad actus in ſeca motiua ad illud. Qr 2o eſt rōnabile. q ꝓma operatio angeli ſit amoz amicitie ꝓpius. ſ. vt velit alicui bonū ad quod eſt creatus. Qr 3o eſt q ſic mi. ex 8. ethi. amicabilia q ſunt ad alterum ſunt ex amicabilib q ſunt ad ſe. 7 q illa amoz dicit ꝓprius. ſ. quo ſe amet. amore amicitie qui quidē amoz eſt ex ñali inclinatione huj. q. prima operatio angli eſt ex naturali inclinatione

Eſt.

Et 3o. si motus lapidis deorsum est plus imputatur deo. q. est si prima operatio angeli. est plus qz ambe actiones ygdrut ex inclinatõe nãli. Ex quibz pz Ex ad arga dicẽdũ fatemur. n. q. prima operatio angli. est libera & efficitur a voluntate angli. sz imputatur deo qui dedit inclinatũ angelo nãlem vt sic amaret amore amicitie. Et 2m. it. eodem modo soluit. dicẽdo q. prima operatio angli. q. sola precessit ex inclinatõe nãli. imputatur deo alie nõ. sz potest omnino ygdere effectũ a voluntate angeli ipius. Longe est. Et quia tñ in. q. 5. tertio articulo improbauimus opinionem aliã oppositam arge. g. illam. Et p. argm. Tam liber est angelus in primo instanti. sicut in. 2. et in. 3. instanti. potuerunt peccare dato nõ peccauerit ante. vel nullum. nã tam efficitur intellectus & voluntas huius in. 2. sicut in. 3. instanti. Et Ad huc Ex p. suppono primo vnum de mente. s. t. q. quia. s. t. dixit angelum nõ potuisse peccare in primo instanti sui esse. subiit dicẽ q. prima operatio angli nõ potuit esse plus qz alius fuit in. 1. vel 2o. instanti. patet. refert ut fuit plus. sicut. n. alius 2 instantibz fuerit in. 1. est ut plus. quia tñ in. 1. instanti angeli tenebrant operari & nõ esse accusus & illa oportuit esse prima ullius operationis. cũ dixerit illum nõ potuisse illo instanti peccare. Et 2o suppono primo q. illa prima operatio angli. s. amor sui amici. data fuit libera quoad exercitium. tñ nõ fuit libera quoad specificationẽ. i. potuit nõ operari sz si operabat in illo primo instanti tenebat vel nõ poterat nõ elicere illum actum amicitie sui qui precessit ex inclinatione nãli. sic dicebamus. 3. q. voluntas necessitat cognitio vltimo fine in vltimo. ad amorẽ illius & nõ ad oppositum. quoad exercitium. & sed quo ad specificationẽ ad sensum contrarium. quo supposito est vltimus nõ nodus. 3o. q. vo huius 2. est q. ille. amor credebat ex nãli inclinatione. q. non potuit esse alterius rei. Et istis premissis. Ex ad argm. q. nõ est eadem rõnde actus p. & 2. q. data in vtroq instanti fuit liber. tñ nõ eodem modo. q. ni p. nõ fuit liber tantum ad specificatũ actus in. 2. fuit omnino liber vt. m. q. Et 2o argo. argento. Ergo vbi. 3. Angelus in. 1. instanti sui esse. habuit omnia necessaria. vt possit peccare. q. potuit peccare. Et Adhuc ex tm

dam⁹ posito ꝑ̃ solutiõ. concedimus. n. aũs. q̃ fuit oĩa requisita ad ꝺe candum. si negamus q̃ ꝑma operatio potuerit cẽ ꝓbũ q̃ fuit ex nãli richmat. Ꝫ ꝙ dicet quis. nonne potuit angelus elicere ꝑmo aliã operaꝯ. s. illam quã elicuit. ri. 2. mist. Ꝫ ℞ q̃ rõ est q̃ iste est nucleus ꝺo ri angeli operatiõ bꝰ q̃ ꝑma omnium fit amor amicic̃ sui & nõ dixim⁹ nos q̃ recta erat q̃ ad speculatiõ. & hoc ꝓbat q̃ hoc q̃ non ex nãa rei. & hoc sine ꝺubio est rõnabilissimum q̃ iste sit ordo nãlis in operatiõib⁹ angelo⁹ ꝙ. Ꝫ 3⁹ tii argr. homo ri. i. ri mist. ꝙ⁹ rõis potuit peccare. g⁹ et angelus ri. i. mist sui cẽ potuit peccare. q̃ q̃ nõ vr potiar rõ ꝺe vno ꝙ ꝺe alio. Ꝫ Ad hoc ꝓ ꝺicimus q̃ ꝺe homine. s. t. nõ posuit. q. i. stam saltim ex pressa quã ex fuit ꝺe angelo. vñ ꝺicimus q̃ non est eaꝺem rõ ꝺe vno ꝙ. nam ꝺato ꝓ namus q̃ hõ peccet ri. i. mist. ꝙ⁹ rõis nõ ponimus ꝑmam illius operatiõnẽ fuisse peccatum. q̃ an fuerat ꝑ multum ꝑ⁹ potuit & ꝺe facto hũt multas operatiões ex nãli richmat. q̃ nõ fuerunt male q̃ potuit hõ se a mare ri tollere erat an ꝙ⁹ rõis. ꝓbat aũt ꝑ⁹ nõ fuisse ꝺe angelo quia ille ri. i. mist. ꝙ⁹ peccatum fuit amplectum ꝙ⁹ rõis & ri nõ potuit ꝑ ꝑmã operatiõnẽ peccare. Ꝫ 4⁹ argr. arg⁹ ꝙ⁹ quo putat fortissime. argumt sic. Deus potuit ꝺare angelis preceptum obligans ꝑ ꝑmo illo ꝙ⁹ mist. ut. s. seipos amarent. Tunc sic tunc angeli erant liberi. ad amandum se & nõ amãdum. saltim quo ad ꝺecitum ut ꝺicunt. g⁹ nõ amãdo se illo. i. mistanti potuerunt peccare pẽ omissionis Ꝫ Ad quod. ℞ dicet hic bñ. ꝺicens q̃ angelus stante illo precepto nõ potuit omittere. illud quod se amaret. ꝓbat ꝙ⁹ q̃ sup ꝙ⁹ ꝺo ratio. s. t. & ꝙ⁹ q̃ nõ ꝑt ꝺari ꝑma omissio. i. si aliquis ꝙ⁹ mittat preceptum illud ꝺebꝫ cẽ ꝑ aliũ actum ꝙ⁹ fitium. i. si preceptũ est mihi ligere ista hora nõ possum omittere sine ꝙ⁹ ꝺormire occurrer. s. q̃ nõ se compararem cum precepto. tunc ad ꝙ⁹ fitum ꝺicit q̃ angelus nõ potuit stante precepto tunc se omissiõ. ꝑ⁹ q̃ ꝺebuit habere alium actum & ille actus ex quo sequebat omissio. ꝺebuit cẽ malus quod ꝓbamus cẽ impossibile. g⁹ nõ potuit ꝑ⁹ omittere tale ꝓceptum.

Et hꝫ ſ. nũ potuit omittere aliud preceptum ſequẽ q illud pre
ptum ẽt frustra. q frustra eſt preceptum affm quod nõ pt omitti
Et ꝓ hoc argm. 1o dicimus q deus nõ potuit dare tale preceptum
q ẽt frustra. q ꝫ nisi. Et 2o admisso posse dari tale preceptum di
cimus q. ſ. t. ꝙbat dumtaxat de lege. q ſi darit aliud nouũ pre
ceptum aliud diceret. nõ nos nitro mittimus in hoc. Et vñ ꝑ ista ar
gumenta alia nõ ꝯcludere ad ſum. ſ. t. ꝓpt opõ ſuſtentari. & eſt ꝙ
babiliſſa data multum impugnata. Et eandem vi tenuiſſe Auguſt.
in de cuiꝫ. c. 14. & 15. dato ii. ſuꝫ gen. ad litram. hoc ſub dubio
reliquerat. Et ad illud eſt alia rõ bona. nã angli fuerunt creati
adeo in grã. q nõ potuerunt peccare in. i. miſt. q alis nõ ẽnt crea
ti in grã. Et dato poſſit aliꝗs opinio dicere. q bñ in ſenſu compoſito nõ
potuit peccare. i. ſtante grã. bñ tñ in ſenſu diuiſo. & argm rõnabile
valde ꝙbat q nõ potuerunt peccare. Et 2m argm. S. t. eſt optimũ.
cum aliis. videte illa q ibi mouent bona dubia & ſoluit a. S. tho.
Et vnum breue dubiũ mouet in iſta mia. a dño Greg. d. 5. ar. 1. q3
vnica. in 2o. An ſ. angeli potuerunt operari in miſtanti. q vi ſuppo
ni q potuerunt peccare vel operari in miſt. Et eadem rõ vi & dubium
de mõ intellꝰ & voluntate. Et Ad quod eſt ſnia. Holchot. in. 1. q. 3.
quã defendit. almain. quidam ãſt. ꝯa ſnia holchot. q. 4. qui ambo
tenent q intellꝰ nr̃ nã voluntas nra vel angli. põt hic actum in
miſtãt. ſi requirat tps dato nõ ſenſibile. ꝙbat q ꝑducere actum in
miſtãt. arguit in finita virtutem q finito agenti ritus aĝ tanto
eſt maioris virtutis. cum g angelus & hõ ſint finite virtutis nõ po
ſſunt in miſt. operari. Et 2o arg. q ſi poſſit in miſt. hõ vel angelus
operari. ſequit q in pñtiõe tpis infiniti mereri. ꝓ q in quantũ q
piã tpis poſſit elicere infinitũ actum quare quid eſt meritorius. q
in quãt ẽt tpis ſint in finita miſtantia. Et Contra hoc rõnes eſt eoꝝ
opinio q in miſtãti poſſunt elici operationes intellꝰ & voluntatis
angelici vel hominis. Et hec eſt ſnia. ſ. t. 3. p. q. 34. ar. 3. ꝯa ꝙs de
omni a ꝛc. Eiuſdẽ ſnie eſt. Greg. loco citato. & cõſt omnes id dñt

Et Et ꝙbat.

Qte Et ꝓbat qz nulla est resistentia ni voluntate vel nitetur. Qte Et arguit
qz qn̄ operatio ꝙ sua nā requirit tpus q̄ nisi nō sit resistā. nō pt ni mistri
fieri sine successione. si tn̄ operatio nō requirit tpus. vt operatio nitatur &
voluntate. nō impedit quin possit ni ministrāti fieri quod est nō ndum qz ꝙ
iste solumt aliqua bona arg̃. Qte p̄. argt qz alr̄ sequit qz anima x̄i non
potuisset hre alium ni. i. ministrantē sui. cū. quod est impossibile qz alr̄ sequer
qz x̄s redemptor vr̄ nō meruisset nob ni ministranti. totum quod meruit nob ꝑ
ficeret successive. si successive. g̃ ni mediante tp̄e nō meruerat. Qte Vn̄
vos nōte qz est arti op̄. & vera. qz totum qz nob meruit x̄s. p omnes alios
et p vos. ꝙ totum meruit ni. i. ministrante sui cū. solum merebat quotidie
nouis modis. nō tn̄ nouo merito vel maiori. g̃ omnino est vera op̄ gria
holchot. & almain. q communit tn̄ ab omnib⁹. Qte rone cui qz ꝙ ꝓpter. ꝑ. de
ma dicāte qz potentia infinita ni ministrāti opat g̃a fortiori nitentis & voluntis.
Qte Et gsr. qz alr̄ sequit. qz cibus nō videremur rem ꝓpriā & remotā ex
nis grām accipimur ni usione g̃ nō fit successive. Qte Vlg argm̄ qz sequit qz
ni quis qz quotie quis mereret infinitum quia ꝗs valz. Dicimus. n. cū gre
gorio. vbi. s. q voluntas & nitentis sint finite capacitatis. & ideo nō ꝓnt hre
infinitos actus. ꝑ semper finitos. i. certum numez notitiaꝝ. Qte & Vlg hoc est re
plica. qz hoc solum ꝓbat. q voluntas & nitentis nō ꝓnt simul infinitas hre no
titias. si quis successive nō poterit ni infinitas ministrando infinitas notiti
as elicere? vt si elicitat. v. relinqt vnū actum ultra & acquirat vel elicitat
alium ni. x. ꝑte hore. relinqt actum & ꝙducat alium. tunc ni finite hore
erunt ad ꝙ potā infinitā actus de elicitis. Qte ꝓter hoc Gregor. vbi. s. & ni
. i. d. 38. q. i. tn̄ q dat nūcia gtuita alicui. i. quibꝫ alius nūc.
determinat ꝓ aliquod tpus. dato ni ministrāti elicit. sic visio ꝙduit in mist. ꝑ ro
tum at. ꝓ aliquod tpus. stante nō ꝓt voluntas. ni quilibet mist. vel ni qua
lꝫ ꝙpetuali ꝑte hore omnes actus dimittere & alium accipere & ista
dat nūcia gtuita ut cuilibꝫ actui. Qte & istam opā. nō est locus nunc
ꝙfixe impugnādi qz ꝙpellat hoc ad. 12. 5. tro. Qte & mico arg̃ argt
g̃ illā qz ꝙ illa manifeste sequit. qz nō ꝓt quis ni quilibet mist. vel quod

Lectio.

mirabilius est.) ni quod pma tpe ⁊ vie a pcto ꝑ nece dz ee ni mortali
⁊ aliquod tpus. ꝑ nece dz hre illud quocuq; transeat tpus. Et ⁊ sic
qz sequit qz ille homo nō ꝓt de isto pcto penitere qz ni illo tpe nō ꝓt hre
alium actum .s. pne dimisso pcto. Et iō q mra dimissa ista opinio.
ad oppm. Primo dico qz voluntas nō potest ni quocūq; instanti cessare
ab actu quē hz. ꝓ qz v.g. voluntas in isto inst. elicit amorē petri di
co qz ni iste met instanti nō ꝓt cessare. i. idem instans quod est pmum
ee amoris. nō ꝓt ee idē vltimum. ꝑ semper hoc est vera mra elicit amo
rē ꝓt voluntas. & imm posthoc habet amorē. sicqz dz illud hre nece.
⁊ aliquod tpus. dato inp̄cptibi. enim nō dev. immo instans post aliud
instans. ꝓ qz omnes res resistunt sue corruptioni. q nō ꝓt ni instanti a
corrumpi. nisi a pot infinita. qualis nō est hominis voluntas. & ille
actus hz aliqua resistentiam q. nō ꝓt in inst. corrumpi. Et p qz nō dat
vltimū instans rei ⁊ manentis q. Et Ad tm dicimus. qz dato nō posset
ni instanti corrumpi. ꝑ nō datur certum & limitatum tpus ⁊ quod nece de
beat admitti. i. quocūq; tpe dato, in minori voluntas ꝓt cessare ni q
a gregorio diseropamus. sicqz nō est dabilis certo. ⁊ vel. millesi
ma ps hore ⁊ quam nece actus illi gnmed. Et Ex est de mra de q
ptius ni 3. phi. dt qz res movet mra dato habere. ꝑ nece imm post
hoc movebit ꝑ quocūq; tpe dato, in minori potest quiescere. Et ⁊
hoc solui arg mi qz nō ni quecumq; instanti ꝓt corrumpi. unus actus
& alius christi. & iō nō ꝓt instantes actus ꝙducere. nz g nos sequi quod
ꝺ gregorium nihilamus. de pcto. ꝑ quocūq; tpe peccare ꝓt cessare a pcto.

Ar. 6. Vtm aliqua mora fuerit int creationē, & lapsū ageli:

Et ni isto. ar. 5. tio. dt. qz gabrielis sibi vi. g multas opiones quas
ibi recitat. qz nō fuit aliqua mora int creationē angli & lapsum eius
dem, ꝑ ni. 1. mora creati sunt ni gra. & ni 2. mora. say fur est. v. l.
Et gbat. 5. tio. ⁊ illo. jo. 8. ni veritate nō stetit. quod aug. ii. de civit. ⁊
ponit. d. nō stetit ni veritate. i. cum esset ni. i. inst. in gra nō stetit ni illa
nz pmansit. ꝓ alia inst ꝑ ni 2. peccavit. hoc dt. s. t. ite hugo supra ⁊

fuerint creati ni gra ats nō peccauerunt ni. Z. ꝟ ni. q. mist. vide. s. tho
Qt Circa ystum. ar. est difficultas de morulis angeloꝝ. vñ q. est. ni isto
ar. Solum sint assignande due morule angeloꝝ. i. ni q ommes cre
ati sunt adhuc ni gra & meruerunt qz si gusturunt ni deū. Z. morula
est ni qua boni et meruerunt & permanserunt ni gra & premiati sunt
& mali ni cadē peccauerunt & damnati sunt. ni ctrum. Est hic mi
tigit ni ꝑsenti. s. tho. drur cajet. Qt Oyp̄us ni huius tm scot. Z d. s.
q. Z. vbi ponit. 3. morulas. p̄o ni qua ommes fuerunt creati ni pu
ris nālibꝫ ut ꝓbabilius putat i. sine gra qz vtꝫ ꝓbabiliter putat scot.
Qt Z. ponit ni qua boni bñ vsi sunt nālibꝫ & meruerunt & data
est illis gra vel aucta. & ni cadum mali peccauerunt & meruerē vnā
Qt 3us. ponit. ni qua dt bonos fuisse premiatos. & malos damnatos
& ni ipsorum ꝙ ictus. Qt Scotum. sequit. Gabr. d. s. Z. q. vnica. ar
Z. vbi post multa tandē michinat ni mō im dicendi scoti. Qt Verū est qz
dt qz ꝑ ponendo. 3. moras. sunt vel ꝑnt ee diuisi modi intelligendi ea
positionē. quid. s. ni qualis mora factum sit. ff. si ow dt ee ponēdas. 3. mo
ras. & eodem mo. ponunt. 3. morule a multis doct. Qt Ioan. o. cayet. d. s. q.
vnica. Z. hñ qz de mente ēt. s. t. sunt ponē de tres morulas. & ybat. non
ꝑ. tho. q. 16. de malo. ar. 4. ad. 14. ꝙ. is. argm. Respondent dt qz ange
li nō meruerunt ni. i. mist. qz dt nō gusti sunt ni deum ex finis nālibꝫ &
iō qz nō vsi sunt gra qua vtebant. iō nō meruerunt. ni illo mstāti.
Qt Idem clarius dt. s. t. ibidem. ad. Z. m. argm. dicens. qz ni ꝑ mstāti
angti. solum tuerunt operationē nālem. i. ex nāli mchinatē credentem
q nō meruerunt. Qt Idem. vñ. s. tho. dr. ni isto. ar. ad. 3m. vbi dt.
post ꝑmū mstās. ni quo. nālem metum habuit ad bonum. Qt Ex hoc se
qz dt cop ee ponēdas. 3. moras sm. s. t. i. ni q. ommes creati sunt in
gra. ni. Z. meruerunt boni & mali demeruerunt qz nō hoc fecerit
ni. 1m. vt ꝑ. & ni. 3. mist premiati sunt. qz reputat illi impossibile
ni. Z. meruerit & ꝑ premiati sunt. Qt & cajet. hic dt qz sunt solū
de mente dui. s. due morule ponēde ꝙ cay. Qt Et ꝓz nā. s. tho. q. ꝓz

cedenti. ar. 3. dt omnes angelos fuisse creatos in gra. & ar. 4. dr. q
meruerunt statim postq̃ fuerunt gram. & addit. q statum post p̃mi
meritum premiati fuit. in 5o art. Exquo infert caiet. q in. i. in sta
ti. creati fuit in gra. & meruerunt. in. 2o. p̃miati fuit vel dãnati.
9t Eidem dt. s.t. in hoc art. de malis. q nõ fuit mora int creationẽ
ille xp & lapsum. Et ad quartum argm. huius ar. in fine. dt & nõ in. 1o
instanti. opatus fuit omnibus cõpse. & in ille met instanti omnes fue
runt boni. in. 2. boni a malis fuit distincti. Cui bi stetit. m̃ dt in. 3o ff
go sine dubio omnino est tenendum q sũ. s. t. fuit ponẽde. 2. morule
9t hoc idem. tñ Marsi. 2o. q. 4. q solum fuit ponẽde. 2. more
& in hoc solum dicta. S. tho. q in 2o. instanti nõ fuerunt creati
in gra. ff solum ponit. 2. morar. 9t Quare nos tenemus istam sũam
q solum fuerunt dne & hoc ex de mente dui. tho. 9t m̃ obstat ho
a capreolo citata. vñ q̃ s.t. dt q angli in. 1o instanti. p̃tum huiusmr
opationẽ nãlem dicimus q nõ potuit nãlem. i. nõ liberã. ff dt illa nõ
tem q dato libera ff magne conformis nãli michiatione. q fuit a
mor amicicie sũ. fr nos & nos possumus amare amore libero &
meritorio. & dicimus istum amorẽ ex nãlem. & putamus tm nos
nãlit opari. nõ est dubium quin ut intelligod. s.t. q in ille instanti
huerunt opationẽ liberã absolute. i. nõ necessariam. quo ad exercitium vt ar
precedenti dicimus. nõ. in. 1o instanti meruerunt. 9t Ad aliud argm de
morte capre. ad ponẽdã. 3. moram. q in. 2. mora boni meruerunt &
mali demeruerunt. go in ista. 2. nõ fuerunt mali dammati. & boni p̃
miati. go est ponẽda ad hoc. 3. 9t Et caiet. q in angelis fuit vñ
meritum pure vie. i. meritum p̃mi instantis. aliud meritum dt eos hñ
isse. in bonis. quod fuit terminus meritorie qui erant jã bti. quod nõ fuit
pure viatoris. q fuit simul tpe cum btitudine vel tõ suo. tñ nõ fuit
ffis in omnino btitudine. q precessit nã. btitudinẽ. Ex. est de ille qui se
disponit. ad gram q vltima dispõ. ad gram est simul tpe cum gra ff
precessit nã q fuit dispõ ad gram. eodem o dt fuisse in angelis.

Et ad certe hec solutio non satisfacit. quia si est viator non est beatus. et est
beatus non meretur cum hec implicet mihi se clare est. Et per hanc supra. s. t. q. 62.
ar. 4. dicit. g. magrm quod angeli beati non meruerunt nec meruerunt per ministeria quae
exercent erga nos et assignauit. rationem quia ad merendum requiritur status imperfecta
angeli autem habent statum perfectum quod habent simul habere statum perfectum
et imperfectum. Unde quidam dicebant eos non meruisse in ipso. instanti. mora. qua fuerunt
beati. quia non possunt habere perfectum et imperfectum quod est dicta gaieta. Et 2°
arguit principaliter. arguo sic. Nam ad hoc quod aliquis mereatur oportet quod talis meritum
precedat ex acquisitione fidei precedentis. i. solum habeat acquisitam fidem. et illi
angeli sunt in illo .2. instanti. cuius dubium est quia non fuerunt quia non potuerunt in .2. morula mereri et ea beati. est bonum. arguit. sic dubio.
Et ideo nos dicimus aliomodo ad predicta arguenta. fatentes non ea posse aliqua
posita ea perfecte beatum. et simul in eodem instanti mereatur. omittendo ex. nunc:
Quo supposito dico quod angeli boni in .2. morula nullo modo meruerunt sed
solum in .1. instanti premiati sunt quia confirmati sunt et promeruerunt
in illo bono alio bono quod habuerant in .1. et ideo premiati sunt in .2.
dato in illa non meruerunt. mali vero dato meruerint in .1. morula
non peneuerauerunt in eodem alio in .2. morula ideo isti damnati sunt
et boni premiati in .2. morula. et sic saluatur omnia quae obiciuntur nobis
in oppositum. Et cum si est. aliquis dicat quod in .2. instanti meruerunt intelligit
hoc modo quod peneuerauerunt. Et 2° dicendum concedendo quod in .2. mo
la meruerunt quia et premiati sunt. sed illa .2ª morula est ponenda
duplicis. et successiua et sic in aliqua istarum quia meruerunt et
in alia premiati sunt et si hoc intelligat caiet. dicit et quod solum
est de nomine. quia idem est. ponere .2as horas. quia ponere .3. moras.
Et per hoc ad solutionem primum argumentum quod fuit sic. scilicet. si vitio quod angeli
in .1°. instanti meruerunt tam boni quam mali. quare quia boni sunt premiati
sunt boni quia alium primi instanti et non mali. quia sunt puniti .3. morula. est
bonum argumentum. ad quod dicendum quod in .2. meruerunt. Et ad iam dicta est ratio quia
boni peneuerauerunt in bono alio peccauerunt obicitur. ideo non sunt premi
ati. Et ad vltimum intelligat ista mea de istis morulis. est examinandum
primum dubium. s. supposito quod omnes angeli meruerunt in .1°. instanti.

p. morula quod defendimus est dubiz an murmurauit p actum relatiz
ni fr̃e deum tanq̃ ni fr̃e nãlem vnum & fr̃m. vel tanq̃ ni fr̃e supnã
lem. 2. an ordinabant in deum tanq̃ in fr̃e. quo pt nãliter a creat
agnosci. vel tanq̃ in fr̃e solum p reuelat vel fide cognitum. Qd
dubium mouet cayetano d. s. Z. q. vnica. ar. 5. Et refert hic duas
opiniones. prima quam hic sequit est q solum referebat illum actum fr̃i
tanq̃ in fr̃e nãlem nãliter cognoscibilem. Qt Z. recitat primam q or
dinabant in deum tanq̃ in fr̃e supnãlem. quã dicit caiet. hic sequitur.
q fuit pfectum meritum p actum ordinatum in deum tãq̃ in fr̃e supnã
lem. Qt Nos aũt putamus ad hoc amplectendam primam opinionem caietani
tanq̃ s. thome conformiorem vt ostendimus fieri ar. isto ad 3. & 16.
q. de malo. vbi dicit. s.t. q angeli in p̃o. instanti suae creationis habuerunt solum actum nã
lem. quod vtique concedo quia ibi diximus. est optimum intellectus illo ver
borum q solummodo illa operatio prime moralis ordinabat in fr̃em nãlem
qui vltimo erat nãlis. sed fuit libera vt ibi dixerimus. Qt Z. argt̃ p ista
opinione caietani. qui in p̃o actu angeli ordinaret se in fr̃em supernãlem. nõ
credendum est q tam cito in. 2. instanti. ab illo amore discesserint. ve
cando qui nõ ordinabat se & gratiam finalem in deum supernaliter a se ipsis
putarunt se illã habere. appetendam & hmõi dam- quo modo illos di
cemus peccasse. quia in 1o instanti solum operati sunt nãli operatione. relata
in fr̃em nãlem. & in. 2. peccauerunt qui omiserunt ordinare actum ad
fr̃em supernãlem. ad quod tenebant nouo precepto vt sup̃ diximus &
duximus. qui in. 1o inst. nõ tenebantur ad illa cum inst. 2. tm in in. 2. sed quo operatio
caphi. est vera & s.t. conformior. vbi in hoc diffinitur est mirandum
Qt Arg. tm ipse caiet. q. dista op. 1. qui si est vera ista op. q in. 1o inst
tm solum ordinabat in fr̃em nãlem. sequit quod nõ meruebant. qui
ad meritum requiritur relatio operis in fr̃em supernãlem quod. Qt Ad oppositum dicimus
. n. sup. q in prima operatione. p illã angeli disposuerunt se ad gratiam. & in
2o primati sunt. Tunc sic. si illa fuit dispositio quod ordinabat in fr̃em sup
nãlem qui p illã ordinatio in fr̃em nãlem non pt quis disponi ad grãm

Qt Ex qꝫ dato formatr nō referrēt in dum tū meruerunt qꝫ ad hoc
sat3 est qꝫ amarēt se ꝓpos ꝓ fine supnāli sui. quod est bonū ale
satō in deū. Qt Per quod et Ex ad ḡm. ꝛ qꝫ dato illa oīa ꝑtō referrēt in
finē supnālem erat tū illud ex ssali dei amꝫ & nō fuit dispositiua ad gram
Qt Addit tū cap̄reo ꝓpō huc arḡ & similia q̄ fecimus. q; ni. ꝑ. nisi ange
li nō ꝑfecte meruerunt. ꝑ ni. ꝛ. Oō ponit. 3ū. morulam. ni q̄ ponit eos
fuisse ꝓmiatos. Nos tū dicimus qꝫ hoc est falsum. ꝑ ni ꝑ morula ꝙ illu
altum dato ordinatum in finē supnālem. mercbant. oō qꝫ illa erat bona oīa
qꝫ de bono ōō. & relata in bonum finē & ꝓcedens ex ḡra. & ni ꝛ. mor.
boni ꝙmanserunt nō alii mali vero ōmiserunt. ꝛō isti ꝓmiati illi fuit
dominati. Qt Ex his sequi vnum nondum. q. J. dicemus qꝫ peccauerunt ma
li ꝑcō superbie. duob; modis. quos posuit. s. t. & ex hoc nō ꝑ sequi qꝫ
ꝙmus modus illoꝝ est ꝙbabilior ꝙ peccauerit qꝫ appetierunt bitudi nā
amando se nō ordinando se in finē supnālem. ni. ꝛ. nisi. ad quod tene
bant. ū ꝙssime fuit illud ꝑcm superbie. Qt His ꝙm dictis est aliud dubꝫ
de istis morulis. qm angeli mali peccauerunt i. dato peccauerunt ni. ꝛ. mor
quot ꝑte fuit ista morula. vtꝝ amicati. celoꝝ celoꝝq; Qt Ex ꝙ. ꝙ de his
nihil certi ꝓsumus hꝫ. Qt ꝛ. tū dicimus qꝫ quantum ad ictus ꝓtte
nēri. est ꝛmis tenendum qꝫ angli nō peccauerunt ām omnes 6. dies i.
ām celoꝝ creati. ꝛ qꝫ obiicunt qꝫ sm̄ dicto de ꝑcō angeli nominat ꝙ
celum ḡ nō peccarunt. ām creat. ꝛ celoꝝ. Qt ꝛm dictum nullius sit qꝫ ē nō
vī dicendum ꝙ angeli peccauerunt post omnes 7. dies creaturarū vere. ꝙ
ꝑ nā. ꝑ. aug. 1. li. de mirabilibꝫ sacre scripture. c. ꝛ. vī minuere qꝫ angli
peccauerunt ni aliquo illoꝝ 6. dierū. ḡ. Qt ꝛ. ꝙdem nā statim ꝓsti
dus distinxit orbē assignauit duos cuilꝫ orbi angelum motorem eoꝝ
& nō vī qꝫ illos assignarit ām ꝓmiationē bonoꝝ & damnationē
malorū. qm angli quos ꝓsuit erant bti. nam ātꝫ ꝓsti ꝑcare si nō
erat beatus. & ꝓsti nō mouere celos & ꝛmdum omnia destruere.
Est bona omissiua finē dubio. Qt Ꝓsti tū ad hoc arḡ dri. qꝫ dato nō ēnt
bti qm ꝓsuit illos motores. nō sequit qꝫ destruerent mundum nō mo

uendo qz posuit angelos nõ bros quos tñ sciebat nõ cõsiros. q. tñ sal
tem sequit q. deus reliquisset in facultate angeli destruere mundum vce
nõ g. sine dubio est magna coniectura qz iam erat beati. nõ dubito.
q. & ad g. 2m. dicitur est argũ q. angeli peccarunt in .7. die vel posta
nam finitis .6. diebus dicit. Gene. 1. vidit deus omnia q. fecerat et erat
valde bona q. nõdum erant angeli mali. q. dicit quis quod intelligã
illud de bonitate nãe. q. & ad g. hoc est replum. qz intelligat de bonitate et mo
rali. nã sup q. ista q. præced. ar. s. q. 63 art. 5 & hoc angelos nõ peccasse in .1. mo
tanti. q. intelligẽ q. bono ẽt moraliq. q. ad 2m. ad argũ qz dato illa verba
referant post sex dies. tñ debent intelligi qz vidit deus omnia q. fecerat
& erant valde bona qñ creata sunt. nõ tñ postea qñ verba dicunt.
sic. v. g. nunc possumus dre deus creauit omnes angelos & erãt vel
fuerunt valde boni. & quo optet qbã angelos fuisse omnes in .1. in
stanti bonos. & in gra. q. 3m. dicitur est qz vr omnino dicendum qz in
.2. die & illis .6. angeli mali peccauerunt & boni premiati sunt qz tũc
diuisi fuerunt orbes & assignati angeli. q. & est aliud dubium qz tñ
durauit vna hora mortua vtpote qz illa et diuisibilis. vel dicendum sibi
q. Ad quod dico. 1º qz nõ vr tenendum qz vtraq; mor fuerit indi
sibilis. i. qz cuiz illa corresponderet vnus instans nostri tpis. 2º qz
si fuit illi morule fuerunt immediate, si in vno tpe nõ sunt dabi
lia .2. instãs immediata q. alicui illarum erat diuisibilis. & ita in vr
dicendum. ad istum sensum qz 2ª morule in vno tpe correspondet
tpi diuisibile. dato incepti bile. pme aũt correspondit solum vnicũ in
stãs vni tpis. q. & hoc consonat illi quod dicebamus qz in 2º morula
meruerunt & premiati sunt. q. 3º possz dici qz ambe morule fuerũt
instantanee & immediate nõ quidem in tpe vno quod est successiũ si
in tpe angelorũ quod est discretum. & hoc vr dicit. 8. in meta
phis ad. 4m. argũ si teneatur hoc est dicendum qz nõ & illi morulis
vna instantia si pme morule pt dici. qz fuerũt instans vnicum vni tpis
2ª vero morule respondz aliquod tpis vnum. l. tpi angelorũ huic equivalens.

Qz Ar. 7. Vtr̃ supponꝰ ãgelꝰ imꝰ peccãtes fuerit supremꝰ imꝰ ormes: ꝯ Ist.

Qz in ysto. 7. ar. 5. tio. ꝙ ponit talem duplicem. qꝫ duobꝰ modꝰ ꝑt ysti ꝑsideꝝi vel ex ymitate quam hꝫ quis ad ꝑsim. & Tmr est. Qz i. qꝰ ex hac ꝑte attendat ꝑsim angelorꝫ ille ꝑmus qui peccauit nõ fuit de supremo ordine. ꝑ de aliquo inferiorꝫ ordim. Et istam qꝛ dt. s. t. fuisse de mẽte dom̃ase. qui .2. li. c. 3. dt qꝫ nõ peccauit angelus de supremo ord. Qz ꝑ. ꝑt manifeste ꝑbori nã. ꝙnto aliqua substãa rõnalis est inferior tanto est ad cadendũ ymior. Qo ex hac ꝑte nõ peccauerunt omnes de supremo ordine. Qz Ad ex ponendum aũt istam suã dom̃as. 6. tio. recitat opl. platonicorꝫ de q̃ aug. 10. de ciuit. qꝫ sunt. 3. substãe spũales. ꝙrum ponebant deos bonos sẽpiternos sup celos. 2o ponebant angelos bonos celi motores. 3o ponebant cacodemones. i. malos angelos. quos dicẽbãt ni istis inferioribꝫ sẽpitare. vñ Qo. ista aliquomo attendit ad opl. platonicos Tamẽ minꝰ minus dt. s. t. qꝫ ista platonicorꝫ nõ est quo ad omnia vera nimis. n. clare est qꝫ nõ sunt diũ boni qz est vnicus deus. solus sunt tenendi ni ꝙntum dnt qꝫ angeli boni sunt celi motores. Qz vñ. 6. aug. 3. de trinitate. dt qꝫ angeli duplicẽt mt. ni. 3. ytr. alii sunt qui assistunt duo ni duo ministr. alii motores celorꝫ 3ii. vero ordinis bonorꝫ angelorꝫ est eorꝫ. qui nob̃ dati sunt custodes. Qz 2a. Qo. duo tio. Rñ. est qꝫ dicon sideret ꝑsim. angeli. ex motiuo quo mouentur angelus ad ꝑcandum vt de falso est gsiderandum ꝑsim angeli. angelus supremus ni ꝑcando fuit supremus. nisi omnes. ẽt qz ꝙnto superior est angelus. tanto est ꝑfectior & ꝙ grãs tanto maius motiuũ habẽt ad sup bierdum. & in ipm̃ dum deo. Qz ꝑ. qz ꝙnto quis est ꝑfectior tanto habuit motiuũ maius ad appetendum bẽitudinẽ sui vtrũq; obtinẽ dum. Qz 3a. Qo. est qꝫ nihil hominis nõ est negandum aliquos de inferioribꝰ ordinibꝰ peccasse. v. l. Qz De hac mã. tractãt doct. d. 6. 2. & durã. ibidem. q. i. qui quinit eũ duo tio. in ꝓncipali. Qo. Qz vñ ex illo & ex s. t. & aliis allegãt. sunt due ꝓncipales opiniones. Qz Prima est. 6. Damasc. li. 2. c. 3. vbi tm ꝓtr.

negatiua q̃ supremus angelus ni pecando nõ fuit sup̃ius sit omnes
ut iam dictum est. sidonas sc. dr omnes peccãtes fuisse de miseriori ord̃
de his vid̃ qui monstrant nob. q. Quod pt ybari & illo. ezechiel.
28. sup astra dei ascendam ni celum. & ibi ad illo rabo solium meũ q.
ille supremus qui peccauit nõ erat ni celo si ni miseriorib̃ istis. ꝫ
q. Et ad idem est vna bona rõ. quam tangit dur̃. quia. deus nõ
misit primum hominẽ damnari. q. nõ misit primũ angelum & ysse
tworum damnari. ꝑ si ille peccauit damnatus est. q. non peccauit q̃
vt. j. dicemus angelis nõ fuit locus penit. q. q. Et ẽ ꝓfirmũ. q. non
vñ credendum de diuina. mia q̃ permiserit pfectissimam omnium crea
turarum pectus damnari ni inferno. & illo miseriorẽ ce ni celo. huc usq.
opus. quam s. t. tetigit ni prima. q. suprapposita. & ideo misit bona
rõ illius q. q. nto angelus superior tanto minus primus ad peccãdũ. q. ꝓpri
ores nõ peccarunt. Et. arg. ar. 5. tho. faciunt multũ ꝓsta opi.
q. Ta opinio est .B. Gregorii. 32. li. moraliũ. c. 24. q. supremus ã
gelorũ peccauit. & fuit ca aliqua. alijs ad peccãdum. q. idem tñ pte ni
homilia de cetera ouibus. quam et sequit. hic dicus. tho. hic. & dur̃
ubi. 5. & colit omnes doctores tam sancti q̃ scholast. q. Que sup̃a pt ybari
& illo Esaie. 14. Quomodo cecidisti. de celo lucifer qui mane oriebã
ris. q. erat ni celo & cecidit. & mane ortus erat. q. erat primus pfect
& creatorũ q. nõ erat de ord̃ inferiori. q. Et ẽ ꝓfirmũ. & illo apoc. 12.
factum est ꝓlium ni celo michael & angeli eius ꝓchiabant cum
draconẽ q. angeli mali erant ni celo. qui cecidernt. g. damas.
q. Verũ est q. augustinus. 3. de trini. c. 18. dr q. aliqui nimio sepe ni scr.
scripturis. capiũt celum & aere. sup̃ illud. volucres celi. ꝑ. q. posset & ꝓpo
ni istud aut. q. cecidernt de aere. q. Tamẽ multum vñ facere q. dr
mag. authias alia. Ezechi. 28. Tu signaculum similitudinis. tu
cherub & protexi te & posui. quod dixit deus ad lucifer q. fuit de
sup̃ioribus ordinibus & valde deo adiunctus. q. Verũ tñ est q. hoc dem

facit ḡ Gregorius. qz vocat cherub qui nō est supior ordo sz seraphin
Et hoc falsū est qz fatur ḡ damas. Et iob. 40. est alia auctoritas ḡ damas.
& vna op⁹ spē fuit inuisum uigor. & Cōsequēd de primo angelo nisi pecā
tes ḡ ille fuit primus nisi creatura ar. saltim rōnales. Et nō vt tenet ysta
ysta op⁹ greg. tamē ḡ Babilon. Et Aug. tū. ii. de ciuj. c. 10. relinquit sub
dubio vtra harū opinionū sit tenenda & nō vt damnāda. op⁹ .i.
Et vt tenendo sūm damas. dicerem⁹ qz omnes allegate auctoritates
ḡ damas. intelligunt solum ni sensu trāsl. nō de lucifero. sz de regety
ri. & rege babilonis. ḡ. nō obstat qđ dicat qz augus. & multi sancti
cōiter exponāt de lucifero. ni sensu allegorico. Et qz a hoc solum ybat
op⁹ ḡ. gregorij. cū ḡ babilonem. nō tñ aliā. cū damnāda. am. Et vt pz
quid cū istum ar.m̄ sit tenendum tenemus. n. op⁹ cū am. greg. & sic pz
quid sit respondendum ad auctoritatem. iob. 40. respondemus. n. sic respō
dz. s.t. nisi solutionibus hōz arg.ōr. & alia argumenta facillime solumtur.

Q. 8. Vtrum primi ageli fuerit alijs causa peccandi :~

Et in ysta. 8. ar. 5. cto. Et videtur qđ nō. Cōtra g.ē affer. qz primus angelus fuit cā
sui peccatus vt alij peccarent. exhortando vel mouendo. nūtū augendo. Et
coarctando. sic apoc. 12. draco ille trahit secum .3am. partem stellarum. qz
s. alios incitauit nō omnes sc. 3am. partem. Et p. ybat qz dēones nōi
nant tamē seruj. vel subditi. primo angelo. lucifero unde illud. mat.
25. qui parat est diabolo & angelis eius. notate cuius. g.o fuit cā motus
illos. vñ notat. s.t. qz iustum est qz qui fuit cā peccandi alijs sit illis
aliquo mō in pena Et superioritatem unde illud 2. pet. 2. a quo quis
superatus est huius seruus additus est vidite tōtam. s. Et
Et in ysta. g.e omnes doct. quinimt. illa. d. 6. q. 2. & dura. ibi. q. 2a
Et vt alij psuaderi ysta. g.o Cā nō dubitandum est. quin omnes
dēones cognouerint. peccatum primi angeli in ille mist. quo ys cauit &
illud nō cognouerint cū finis nabuc. qz fuit altus miterior g.o. p
reuelat. ipius angeli. g. Et reuelatione illa inducebat illos aliquo mō.

ad peccandum. ꝙ p. ꝙt ybari ꝯ p̄cio illo apor. iz. quod cōit ꝯ po
nit ꝙ fuit p̄cium ſpuale p ꝯhortationem. ſſ. datū ē ꝯ pon ad de p̄c
io ꝯterioꝝ. ḡ. angeli multi recederunt ꝯhortatione ſuprem oꝝ.
ꝙ ꝙ dubium eſt. cc. hoc an omnes p̄ſus angeli qui peccarunt peccauerit
eadem ſp̄e ꝑ. ꝙ ꝭ. ꝙ ſic. ſ. ꝑ ſuperbiam. ꝑ nam ſacra ſcrip. ſolum fa
cit ſemp mentionē de p̄cto ſuperbie angeloꝝ. p. q. angelus ſuperbus mo
net alios & ꝯhortatus eſt & ip̄i peccant p̄cto ſuperbie ꝙt ad dem ui
tium ꝯhortatus eſt eos. ꝙ 2.º tñ dicimus q̄ data eadem ſp̄e peccati oēs
peccarint. tñ nō peccauerint omnes equali malicia. ſſ. quanto ſuperior erit
angelus. tanto grauius peccabat. ꝑ ꝙ tanto ſuperior tanto minus ex
ad vitium & multum inclinatores ad homin. ḡ. grauius peccauerunt
ꝙ 2.º q̄ ſuperiores mauorem gram habebant. & mauoradona tanto ſu
periores. p q̄ reſiſterent p̄cto. ḡ. grauius peccauerunt. nō eſt dubiū tñ.

Dubitat tñ. vtr̄ p̄cm ſuperbum angeli fuerit ſimpr̄ omni p̄cto poſſi
bili vel ſaltem eoꝝ q̄ almati ſunt. ōmissa. ꝙ De hoc. ſ. t. iz. q. 162.
ar. 3. vel. 4. vz dici q̄ p̄cm angeloꝝ. fuit grauiſſ. omnium q̄dē p̄cm.
ſuperbie caput nid omnia ꝯtollere. ꝙ nos brauiꝰ ꝯ mne dicimus q̄ nid
ſp̄ſ ſuperbie bñ ꝑt dari vitium ſuperbie ēr nid homines. q̄ ſit grauius
q̄ p̄cm angeloꝝ. ſ. ꝯ ꝑte obi. vt odium dei. vel blaſphemia. ꝑ ꝙ obj
angelo ꝯ fuit obtinere bēitudinē a ſe. ꝙ grauius eſt q̄ deus odio hēa
tur. ꝙ 2.º dico q̄ ꝯ aliqua circumſtā que fuit in angelo illo. reddit
ab ſolute grauius p̄cm illius. omni p̄cto ēt odio dei. circumſtā aūt illa
fuit q̄ fuit p̄fectiſſimus creaturaꝝ & q̄ habuit magē dona nid omnes
creaturas. ꝙ 3.º & vltimo dicimus. q̄ de aliis ſp̄ebꝰ a ſuperbia. ꝺ redditur
eſt ēe alia p̄cta grauiora q̄ fuit peccatum ſuperbum angeli. ut puta pe
catum iude traditoris. vel iudeoꝝ qui redemptorem nr̄um crucifixerunt.
quod nō eſt dubitandum. quin fuerit grauius q̄ p̄cm angeloꝝ fuit tñ ma
lia ſp̄e. ꝙ Unde nō eſt dubium quin multi homines grauius & acerbius
multo angelis in inferno p̄nāt magnine iudas. & christi crucifixores.

Qđ Lirica solutionẽ ꝑmi argumẽti. S. Tho. monet bonum dubium vtrũ omnes angeli simul peccauerint vel ã ꝑius peccauerit lucifer. Qđ Scot. 2 d. 6. q. vnica dt q nõ simul oẽs peccauerunt. ꝑ ꝑmus ꝑcus peccauit ꝙbat qđ fuit cã aliꝝ peccandi. vt. s. t. dr. ri arg. 1°. Qđ Tomẽ ri solut ad istud argũ. dt q oẽs simul peccauerunt. qđ dato fuerit ꝓbm ꝑmj occasio peccandi. nõ sequitur q ꝑius tpe peccauit. ꝑ solum ꝑ quod q ꝑius nã. nom. ri operatiuo nibꝰ mistantibꝰ tacuit. nonꝝ simpe dit quin sint simul cã & effectꝰ sed ri eodem mist quo est sol est lumẽ. & sic de aliꝝ. & ꝓpter hoc habitꝰ dictum est de angelis q ri eodem inst. quo ꝑmus peccauit ꝙhortatus est alios. & ri eodem alij peccauerunt. Qđ Et ꝓ hoc ꝑ ibona nõ Qđ Scot. & S. Tho. ꝓ nã simo omnes ri eodem instanti peccauerunt deꝝ oppm. hoc ꝑ ꝑius tpe peccauerunt. vel ꝑ ri isto inst quo peccauerunt fuerunt damnati vel nõ. si nõ. qđ potuissent penitere. quod nõ est dictũ. si statim fuerunt damnati illi qui ꝑius tpe aliꝝ peccauerunt. q. nam sequit q alij nõ peccauerint. qz illi videbant qđ immutabiliter: aliter ꝓ ꝑbm. qđ nõ dꝫ est esse fuisse ad hoc insipientes ut eos ri ꝑbm vellent sequi quos utq videbant damnatos. Qđ credo diceret Scot. q illi qui ꝑ primus peccauerunt tpe nõ fuerunt statum tpe damnati. ꝑ ri. 2. morula. quam ponit successiuam: alij qui ꝑius alij posterius peccauerunt. & ri. 3ª. morula. oẽs sunt damnati. vñ fatet ille nor illos qui ꝑius peccarunt potuisse penitere vt videbimus late. q. sequti. ar. 2. Qđ Et sic dicit ad 2m argũ cum solutione quod est bonum & nondum

Ar. 9. vtrũ tot angeli peccauerint. quot ꝑmanserunt in gratia.

Qđ ri isto ar. S. Tho. ponit. q. talem. nõ tot peccauerunt quot ri gra ꝑmanserunt. & ꝓbat. q ꝑmanserunt ri relo qz ad infernã descenderunt. ꝙbat ꝑ illud 4ꝝ regum. 6. plures nobiscum sunt qz cum illis. & rõne arguit qz angeli certum est q nõ peccarunt ex passione aut ignorantia. cum nõ sint corpi. q credendum est q plures sequi sunt bonam inclinatiõnẽ. qz malam. cum ad malũ nõ tantum inclinarent sed ad bonum. videte hic. Sanctũ. Rome. Qđ Hic solum est argũ qz rõ. s. t. ita vt ꝙbare q plures homines saluent qz damnent. qz nãliter omnes bñ inclinant ad finẽ vltimũ finẽ. cuius cõtrarium videmus q nõ bñ accidit rõi. Qđ Ex. q de hominibꝰ tenenda est opinio. q. q plures homines damnent qz saluent. vt. s. t. dr. ri. solutẽ 2. & 3ª arg°. 2°.

q̄z ex illo eccliast. i. stultorū infinitus est numerus. Sz 2o ex illo mat 22. Vocati vero sunt electi. cum multi sint vocati. Sz 3o ex illo. Lata est via q̄ ducit ad perditionem. & multi sunt qui intrant p illam. Arcta est via q̄ ducit ad vitam & pauci intrant p eam. mathei. 6. Sz vcrz est q̄ possz ad hoc aliquis dicere q̄ fit comparatio omnium simul hominū ad eos q̄ saluant. & in ista comparatione omnium simul ad eos qui saluant. dicimus pauci illi qui saluant. Sz & quicquid sit de eorum sanctitate istis locis dicit q̄ sunt plures damnandi q̄ saluandi. mat. 6. vbi nō fiebat huiusmodi comparatio. Ideo vera est ōio tenenda. Sz ad. B. arg̃ tangit dubium (solut. z. huius) borā. 3ōis. S. tho. huius quod dicimus. quia vc. s. ptes hominū damnant q̄ saluant. & ad angelos q̄ in malo confirmati sunt. de hoc est q̄ arg̃ sensitivo qui multos ad inclinat ad peccādū & vincit. Sz & spāliter ad solutē vel ad 3o. arg̃t̄ patet dubium. s. t. vtrū ex quolz ordine angelorū aliqui peccarint. Sz B. Aut q̄ sūt damnati. nō peccarunt de quocunq; ordine aliqui. Sz 2o dr̄ q̄ sūt ḡdes gregorij. & p̄ Gabriele dicendum est de quocunq; ordine aliquos peccasse. Hec de ista questione.

Sz QUES. 64A. de pena demonum

Sz Ar. 1. Ad. 1m. Intellectus demōis sit obtenebratus p̄ priuatiū cognitionis oīs veritatis

Sz ad huius. 64. q̄. p̄mo ar. S. tho. p̄mo supponit q̄ ad angelo p̄t ima ginari. 3. cognitio p. nāles. 2a supnāles. Et ista est duplex q̄dam speculativa. alia practica. Huic affectiua. q̄ vocatur donum sapie. Sz hec est p. 3o. Equalis cognitio. manet in angelo post istū illi quam habuerunt ān pc catum. q̄z q̄ demones sunt nunc perfectissimi in omnibus suis nātibus. Sz p. phat ex dicto. 4. c. de diuj. nōibus. qui sic ait. Data sunt angelis alia dona que nullatenus nuncupare dicimus. Sz 2a. 3o. Scia supnālis speculativa. i. p quam supnālia cognoscebant. data nō fuerit omnino ablata. sed est diminuta. q̄ nunc nō cognoscunt vt supnālia quot antea cognoscebant. bene tn aliqua cognoscunt & vident ut spāliter statum videbimus. Sz 3a. 3o. Scia. affectiua supnālis. i. donum sapie nō in mane ad amorem dei est omnino illis ablata cum gra. dei. p̄z q̄ est donū gratuitū. ss. illud 3o nō habent illud donum nunc clare ut videte. hic. S.

Qz ontm ad pmam. qz est dubium . qz homines post pstm nō hnt tantā sciam nālem rcp ḡe hūssit an peccatum vtūsq; ad am. go odi modo debemus de angelis fateri. Qz Bz. qz nō est idem de hominib⁹ qđ de angelis. Vñ de hominib⁹ fatemur qz nō hnt tantā sciam nālem q̄m hūssent in statu innoc. qz pstm inferet secum inclinationē ad malum que retrahit hominē a cognitē nālium. Qz p. qz post pstm . se inf misceat hominū. multiplicitas negotiū. que retrahunt illos ab hmōi cognitē qz ptinēter intentus innoc est ad singula sensus que nō sunt in demonib⁹. Qz Z⁹ possemus dicere qz demones non hnt nunc tantum vsum scie sic cognoscerent actuati si nō peccassent. i. nō hnt actualē tantum cognitē sed habitū. Et puto hoc verissimū. qz cū illi nitro mittantur se quibusdam negotiis dato nō sunt ablate ab illis spēs rcp & sciarū nālium. Et mihi videt g⁹ S. Tho. est vera. qz scia nālis remanet eadem in demonib⁹ q̄ ante fuit erat in illis qz loquūr de scia habitua li dimittatur. rcorum est.

Qz ontm ad. Zam. qz est dubium an dicendum sit angelos post pstm obtinuisse fidem. Qz de hoc. S. Tho. zz. q. 5. ar. 4imito credo. petit hoc dubium Qz Bz. qđammō omnes homines & angeli hnt quendam actum credendi et cognitionis. quedam. q sunt de fide ps credunt nō p actum fidei. ps constitutā ligatā rōne vel motivo exteriori. quod est conforme vni quod dt. Jaco. 2. de demones credunt & contremiscunt. Tamē de habitu fidei nihil dt. S. T. ps omnino credendum est & tenendum est qz nō est in illo damnato neq; angelo neq; demone. p2 qz iste fuit dat viatorib⁹ vt bñ operand efficientes ex illo bonos actus & meritorios. Qz p. qz hitus ille est donum gratiū tum. Qz p. qz in bēs nullus ponit habitum fidei & bñ g⁹ a forthori nō est ponē dus in damnatis. cum minus ponat vbi illo clauso est. hec de isto articulo.

Qz Ar. Z⁹. Utz voluntas demonū sit obstinata in malo.

Qz in isto. ar. S. Tho. p. mutat errorem origenis in pyarchon qz nō damnati sunt obstinati in malum. nō bti. sunt confirmati in bono. ps ista pnt mereri & illi peccare. Qz dt. S. T. hoc ē jam in 2° errores computando unum. qz de rōne bēitudinis est securitas & p manentia & perpetuitas. g⁹ cum sint

bti nō dubium est quin sint confirmati in bono. Et p̄. Qui ex illo. ite maledicti in ignem eternum. Ff. nō est dubium. Et Est g̃o. i. g̃o. s. t. q bti sunt eterne confirmati in bono q̃ nō p̄nt male agere & damnati sunt eterne obstinati in malo vt nō possint meritorie operari. Immo in bti. vt posteā dicemus. Et Z⁹ g̃. Iste obstinatio damnatorū vel confirmatio bonorū nō p̄venit ex peccato vel merito. sed solum ex rōne status in quo sunt. Et q̃ dicis sunt iam in termino huius vite. Et Addit tū. s. t. ut amplius explicet. hoc in. 3. g̃. q talis est. Damnati sunt obstinati in malo. ex modo cognoscendi intellectus eorū. & ex nō alio modo cognoscendi illorū voluntas obstinatur. Et Vñ dicit q voluntas semp dirigit ab intellectu. sc̄ angeli & hūa nāa immobiliter p intellectū adhereūt rei cognite. & voluntas sequit intellectū. g̃. si se aliter intellectus adhuret alicui rei. si voluntas illud eligit in illo immobiliter nec unquam p̄ma g̃a nullomodo p̄nt resipiscere. videte hāc. S. tho. Et hic primo oꝫ intelligamus autem diuū Tho. Et vñ secundum q̃ dicit. tra tant de obstinatione demonū. Z. d. 7. & omnes tenent. g̃. 3ⁿ. g̃. s. t. q. 5. nō quidem demones sunt obstinati in malo nō est modus cognoscendi illorū vt supra dicit. scot. q. unica. illad. & gabri. ibidem. q. unica. ar. 1. Et idem etiam hz Gregorii. d. 7. q. 2. Et idem hz durand. d. 7. q. 2. q nō sunt obstinati q immobiliter adhuret p intellectū rei cognite & p voluntatem rei amate Et Pro quorū hꝫa sunt aliqua arg. p̄mo est sco. ex augustino. de fide ad petrū. dicente. damnati homines nō sunt in impossibilitate ad resipiscendum q sit immobiles. g̃o dicūt est de angelo. Et Z⁹ argūt rōne nam dato angelus aliquis adhereat p intellectū tū voluntas illius semp est libera g̃o p̄t quod amittat odisse & egrio. g̃o cā obstinationis illius nō est immobilitas. Et 3⁹ argū. data p intellectū hominis iudicium aliquod immobile & invariabile. s. nō esse adulterandum, occidendū. ff. tū huic iudicio stante est in libertate hominis adulterare. & occidere & nō occidere. g̃o quilibet angelus habet iudicium immobile. voluntas manebit libera. Et 4⁹ argū. Nam similis rō unius ca est assignanda quare oēs damnati sive homines sive angeli. q oēs unius ca damnati. & homines nō sunt obstinati q immobiles. g̃o nec angeli.

Qr 5° argr ad idem. Dicendum n. sup de cructe duq. tho. qd angelus pec
uit pmo sup bic & minj dic. g° sequit q nō fuit obstinatus statim in .1°. pe
cato. nam ats sequ qd p. 2m pctm nō demeruit. qz jam f vos erat immob
& obstinatus cum g° duobq pctis pecauerit nō immobilit pmo adhesit
Qr 6. argr. sequit qd omnes angli ni pmo instanti fin ce cent. vel fuisset
confirmati ni grā utd qd nō potuerunt pecare sic modo bti. qz qz Studi
cus q si vni obo adhereat. nunqz inde diuoueat. g° cum in .1°. inst. fuit cū
bono obo adheserint. sequ q fuerunt confirmati ni grā. quod est falsum.
Qr 7°. sequit. qd omnes angeli cū ipa sua redditu obstinati in malo. & in
bono confirmati. qz si immobiliter adherent vni obo. g° & hoc qd elicimus
vnum bonum altum nisi in illo confirmarēt. & eodem m° de malo.
quod nullomodo dicendum est. qz nulla creatura est in gra dei confirmata
ni grā. Qr hec sunt notoria arga q g op. l. 5. tho. possunt fieri. Qr vn
& gra opinionis. s. t. & arg°. qd solut. Dico qd. g°. hui. s. t. pt duplr intelli
gi. vno° ad sensum quo intelligunt illum Scot. dnā. s. & eum impugnāt
sq cā obstinationis demerui est qz nati sunt immobiles ab eo quod de
gerunt. ni quo sensu intellexit. S. tho. Cajet. d. 7. q. vnica. 2. sup.
Qr sic et intellexit. s. tho. dnus Cajet. hic & quidem hoc vi. s. t. sensisse
ni. 3. g°. suppposita. & ni isto sensu sine dubio (vt vere fatearis.) mala
pt. s. t. defendi. qz istum sensum sufficientissime impugnāt rōnes facte
Qr. s. 8° pt argni. qz vz qd demō nō possit aliquid quod semel sua fuit
hominib. utq dissuadere. quod si est falsum cum dott. oēs dicāt qd de
mones a pnc°. suasernt iudis ut mitterent &c. putanter cū pbis
hominib. & postea cum cognouit conuertuntur cū deum. conabāt instante
pascha. & illum a morte liberare. vt pz p somnū vxoris pncipis. gsi
Qr g°. argr. qd dato demones fuit immob. quantum ad nālia. i. qd im
mobiliter adherent illis q natz cognouerunt. tñ nō idem est dicendum de illis
q sup nati cognouerunt. nā cc. sup nālia. vt diximus ag. posuit dis
cursc. & sic cetera cognouerc. Qr item qz cc nālia nō possūt decipi.

nz discernunt bn ti cc sup nalia. g cc ista possunt decipi & no decipi
qt Vn dico qp. s.t. no mitellus ni isto sensu si ni alio. qcunq; sepe dicimus. vo aliqua de mute. s.t. pm dico q oes damnati ta angeli qz homines
sunt eadem cam vnione & immediata sue obstinationis qz vt s. qz
vnio cet dnr oes obstinati. qt p. qz angeli & homines boni in celo re
cant in bono confirmati & eadem ca. s. lege divina & na status. q
a simili danda est de ommbo damnatis. qt 2m dicim. est q ca immedi
ata & totalis qre damnati oes dnr obstinati in malo. est lex divina. i.
ex eo q deus ordinauit qp demones statim post pmu ptm sit trus
vie illorp. & sam demones sunt obstinati & tius hominis est mors. hec
est ca. totalis qre damnati dnr obstinati. s. lex ista. qt Et hoc est quod
dixit damasc. quod est hominbo mors hoc fuit angelis casus. li. 2. c. 3.
. i. sic homines sunt ex pna statim post mortem ita angeli post ptm. :
qt 3m dicim. Ratio quare deus fecit talem legem angelis q commisso
pmo ptm sunt in tto fuit hec qz angeli oes sunt immobiles qntum ad na
lia. nz cc illapsi possunt decipi aut mutare & lex ista fuit iustissima.
qz valde conformis suis nalibo. hominbo aut no data est talis lex q
admisso pmo ptm sunt obstinati. qz homines sunt mimis variabiles et
quoad nalia. io habent locum pent. usqz ad mortem. qt & qz usq; christus
fuit to. qz homines odiut vecant ex crassa ignorat. vel ex passione g
fuit ronabilissimu q posset remota passione vel ignoranc resipiscere
qtu cum ni angelis no mutat. s. ignoran. vel passionis si esset in ipsi
deratione. io cc fuit valde ronabile q si semel cc nalia peccauet nun
qz posset resipiscere si semel peccat. qt quo supto dicimus hanc fuisse
mutem diui thome. pz ex. 2. q. & a. 3. qt in secunda dix. q angeli mali
no solum sunt obstinati ex na ptis. i. qz illud sit irremissibile. si sunt
obstinati ex statu & ditione sua. qz. s. jam sunt in tto. p legem diui
na. Et in 3. q. dixit. q ro est qz angeli sunt immobiles si solum mitelle
x quod nos modo dicimus in 3o dicto. q ro. cuius lex diuina est qz st

mmobiles cc nãlia qt vñ si deus nõ fecisset illã legem. ss qz nõ cent mmobiles usqz ad comissa. io. pcta ita cct. itaqz sensus. s.t. fuit. qz nõ ex se sunt mmobiles. i. ex sua nã. ss ex diuina lege. q ut dictum e fuit bona & rõnalit data. qt hic est mens. s.t quicquid alij dicat. qt ysti modum dicẽdi. tm marsilius. z. q. 4. ar. 2. & hic vr intelligere c. s.t. hic. qt tame cct fuisse mitem duy. tho. cct yr. ex. qby de malo. q. 16. ar. 5. ad 3m argm. vbi dt q pcipuus est trus vic angelis post ymum pctm. qz sunt mmobiles quoad nãlia qt hoc aũt qz sunt mmobiles quoad nã lia quod sepe dxe mur ex. s.t. nõ intelligit. qz cc illa nõ sunt liberi. ss q mitẽtur illeqz. nõ pt errare cc nãlia quia semp dilect voluntati quod rectum est. & qz voluntas semp segr ri angelis saltem dilectame mite ttur. io dr mmobiles. i. raro. vel difficult mobiles dato sint liberi mj. qt Ex his dilt. pz nõ cc ogus solutione argmentoz ssp positoz qz solu gchidmt. t. q. sint liberi vel q ymus sensus. s.t. nõ sit vcr. qd vqz i. qt Q restat dubiũ vt magr exphet. s.t. an angeli potuerint penitere post ymum pctm mi. z morula. qt Ad quod. scot. d. 7. q. 2. ẽ. dicit qz angeli an ssp damnacõem potuerint penitere. yr qz hoc senserit scot. qz vr tenet angelos & demones fuisse liberos. i. nõ mmobiles cc sup nã lia. p. dicẽ. q. nõ damnati sint ysqz ad 3am morulã. & 2m potuit fuisse sticam. go ow tm qz potuerint ri pte secũde morule penitere & ri alia peccare nõ est dubium quin hoc senserit scz. qt Nos tm ponimus gliam qt de mcte. s.t. ri qvpe ar. humr. s. q angeli post ymũ peccatum a mstũ nõ potuerint penitere. yr qz statim post ymum pctm fuerint ri no uje. qt hic aũt trus vic intelligendus est. sic ssp dicemus q. 2. morula fuit successiua. & ri. 2e pte illius erat ri uja & peccarunt. ss mm post illud mstam vel ytem ri q peccarunt y fuerint ex viam. qt ista expresse dt. s.t. ri solutione ad 2m argm. qt yr hec sua. s.t qz si angeli potuerit penitere. mrabile est q ri tanta multitudine tam sapictissima nullus qz pitucrit. cum tatum malũ sibi minare videret. qt Et augst. de mira bilibg sacre scrip. c. 2. expresse dt q nullus omino de peccato penituit

Et vlterius dubitat aug. qrare tam lata multo fuerit de vsu
pmi alterius hominis & nō primi angeli. Et Et Bx. q rō fuit qr mandatum
erat primo hominis. ū oportuit illud agnosci. aliqñ tñ vtrūq; habitū accipere
dermit ū nō oportuit fieri mutationē miserabilis morbi. Et Et vlterius
dat rōnem ḡre angeli. nō fuerunt reparati. s. qr ceciderunt a sublimi sta
tu. s. a beatitudine comodo qua beatitudo erat & migrati fuerunt deo qui
illis dederat tam perfectā nam. q nō potest cū nāla errare. Et Z. arḡ
ḡ Scot. qr si aliquis illorū pēnituisset vel potuit. sḡret. q debuisset
hre redemptorē. & redemptorē meum quod tñ omnes doctores dicunt ee
falsum. qr nō fuit vllomodo xp̄s redemptor angelorū. Dato forte huiusmodi
aliquam grām virtute passionis xp̄i promisse ani ḡ nō carnaret. ita q di
cunt multi q prima gra data est angelis virtute xp̄i. nullus tñ dt q eos
redemerit. q nō pēnituerunt vt potuerunt penitere. nō est dubitandum.
Et & sequend est vnum dubium bonum ḡre fr morula. Z. fuit facta
simul nō fuit tota vna. fr dt sco. Et Bx. q nos nō facimus totam. 2. mo
rulā vnam. sī primam ptem illius & vi. 2. damnati fuerunt. Scot. tñ q
mit. 3. an ideo nō vnq q deberent eos potuisse penitere. ī falsū est vt dix.
Et & vltro dubitat. optime. vtrū demones post q sunt damnati possint bonū
morale operari. Et Scot vbi. s. tñ ḡfir. & idem dt. gabri. vbi sup. 2. d 7.
q. vni. ar. 2. & durand vbi. s. d. 7. q. 2. in fine. q is qui obstinat q gabriel pt
morale bñ operari nō sī meritorie. Et idem tñ ocham & alij multi.
Et ybant. q mali et demones. sunt habitus & sunt hre adhuc ee bonū ob
quod dr actus bonus ḡre. & nō necessitant operantē malū finē
vel circūstantiam. ḡ possunt bñ morale agere. Et Confirmo. qr
de facto oēs damnati habent remorsum ḡscie. qui est actus bonus mora
lis. q assentiunt se male egisse. Et p. deus precepit illis vt bñ essent semp
illum remorsum. g est moralis saltem bonus actus. in hoc oēs queunt
Et Addit tñ sco. vnum aliud sup actus in. i. distō suo. q damnati oēs se
possunt hre nunc negatiue. quod tñ nō placet dno & gabri. & merito.
Est n. falsum & bñ a Gabri impugnatum. qr alr sequit q damnati pos

sunt tollere a se penam sensus. qz possunt se hñi negative & trist. nõ
ꝑt cẽ finẽ aliqm actm positiuũ ꝑ ꝙ angelos. dato ego credo qz mens scoti
no fuerit hẽre hñi gra impugnad. s. qz possunt nullum actum elicere aliqñ
ſ dt qz possunt si volunt nõ agere bñ morati & hñi male morati. clarũ.
Et Dicitur tñ nos grãm. q. ad dubium cũ. s.t. q nullus damnatus ꝑt Jos.
bonum aliquod morale operari. quam tñ. s.t. mihi hoc ar. ad. 5m argumẽtum.
Et rõ est qz dato hñant aliquos actus nãles cẽ bonum obm. tñ aduersum dt
his. s. referendo hñi malos finẽ. Et hñi eadem sñia fuit Gregor. ariẽ. vbi s.
& marsil. 2. q. 4. ar. 2. Et Pót aũt ista sñia ꝓbari cũ. b. augus. de
fide ad pet. c. 3. vbi dt. qz demones postqz damnati sunt nõ possunt
cessare pena hñi mala voluntate. Et ꝙ ꝓbr cũ auctore. arg. tr & tg. s.t.
superbia eorũ qui te oderunt ascendit semp. quod ꝑt cũ pomi cũ caiet. his
qui fatet cum. s.t. hñi demones aliquos actus cẽ bona oba. tñ semp re
ferunt illos hñi finẽ malũ. s. hñi illã excellentiam ꝙrum quam a principio
modõ iste apetierunt. hec est mens caiet. & inde est qz semp peccat cũ
his actibus relatis hñi malum finẽ. Et est cũ. ad hoc. vt si quis referret
illos actus quos elicit. hi diuitias. & illas summũ felicitatem putaret
sta est de demonibus. qui cũ estimarent cẽ vltimã felicitatẽ suã. ꝙrum cũ
celsitudinem. sta intellectus illa autem as. i. quæ semper actus elicitum refert
hñi illam excellentiam tõ. semp ascendit. ꝑ se vel ꝑ quosdã alios actus.
Et Est ꝑt confirmari. qz ẽ clare viso deo hñ necessitat ad amorẽ dei
vt. s. dictum est. eodem mõ viso illo obo. s. superbia. vel excellentia ꝙria.
necessitat angelus malus. ad odio hñi dum deum. qz constituerunt summã
am felicitatem hñi ꝙria excellentia. Et Per hec soluunt facillime arg.
scot. & alioꝝ fatemur n. angelos malos. cẽ liberos & elicere actus
cẽ bona oba. tñ rõne status necessitant ad referendum illos in malum
finẽ. Et eodem mõ dicimus de rumore sue. vel pria si quã habet qz. s.
semp referunt hñi malum finẽ & hoc est quod dt. s.t. hñi solutõ ad. 5m.
Et vt aũt ritelligad. s.t. est nõdum qz. 4ª. homitas pomi. in actu.
Et. qñ procedit ab homine cõite hñi gra. & de se bona morali. & talis

nō est in demone. q 2a est bonitas moralis solum. s. qui est de bono obo & cum bonis circumstantijs que it nō est in demonib⁹ defectu circūst. q 3a bonitas est bonitas & gre. s. qui altus est de bona mā. solum. & ista bō est in demonib⁹ ut & dictus p3. i. sūt altus de bono obo tm de fīt circumstā. io. nullo modo est meritoria. ista bonitas in angelis. q 4a bonitas est bonitas dmtagoat nalis q et rapit in angelis & hmt mul tos alios nales si adhuc illi nō sunt meritorij qz referunt in malū finē. q & gnt ista ḟa hac. s.t. est clara qz demones sunt obstinati in má lo. non solum qz nō pōt respiscere nec meritorie operari sm bn morati. q Aliter modus dicendi est Enrici de gandauo. qh. 10. q. 8. dicēs q demones sunt obstinati in pdō qz qui ymo peccauerunt, toto suo cōna tu elegerunt. astimum ultimum malum nō postea nō possunt in ei mum re tro ādere & resipiscere. vñ (dt). nos qz homines possumus retractare ex ignorantia. nō toto cōnatu feriuntur in nros astus demones nō sic quō laborat istis ignorantijs. nec possumus. q Dat exemplum de hor. siue de cla uo. intrante p hominem aliquod quod si obijcet alicui duriū ei qz ligum retundit. & postea nō potest exiri. q & hanc ḟam impugnat. a scoto. durā do. s. vbi. s. quia. angeli liberi peccauerunt qo potuerunt nō ferri in malum obm toto suo cōnatu. qo potuerunt resilire ab illo. q Et ḟatur. dato tm ut q toto cōnatu ocr peccauerunt. a principio quare postea nō poterunt resilire cum sint liberi. q Scot. p. arridet multum ex. enrici. & cōparat. illud opinioni Hugonis. 3. phi. t. 13. dicentis. q dij. gustauerunt quoddam nectar. quod nimis & placuit quod ēt. sic est ista retunditas. q Alia opinio est. Anreo. z. d. 7. q. 1. dicit q ro quare sint demones ob stinati. est qz peccauerunt & malo hitu. michaēl. a quo iam nō po sunt desistere qz sunt & ujam. phat. hoc. nam. nō peccauerunt demo nes & pas. ex ignorantia. & ista nō posset dici angelis. qo pecca uerunt & malicia. hitus mali inclinatiū. ad affectationē ppe excellen q Durand. in. vbi. s. bn impugnat istam ḟam. qz ultimum quō. demones potuerunt acquirere an qz peccarēt cum hitus. nō possit gnari nisi & ptib⁹ & actib⁹. certe est bona & clara impugnatio. q 2o. dato tm ēt

talem finem ipsi fecerunt. tñ ille fines nõ meritat volunt. & gõ potuerunt
ꝯ illum agere. Et vñ standum est ꝙ omnia mi opponit S. Thome

Qr. 3. Utrum in demonibus sit dolor.

Et in isto. 3. ar sunt due. gõs. s. t. q. mi demonibꝰ nõ est dolor quidem pa
sio. pi qz iste dolor ponit reple mi sensitivus appetit. qui nõ est in ang. gõ
Et 2a. gõ. s. t. est. ꝙ dolor qui est actus & nõ passio. vñ repit mi de nonibꝰ
quam postea exponemus. pbatur. Nam certum est ꝙ demones nolunt ee
mi penis miseri. gõ. vnt aliquem dolorem cruciantem cos. postꝫ multi
sunt mi penis Et tm pbat. nam certum est plñ demonis fuisse mans qz
plñ hominum ꝫ homines vnt vere dolorem et mmr separata anima a
corpe. gõ & angeli. Et p. pbat. ex illo qntum mi delictis sunt tantum date
illi dor mitorꝰ. apoc. 18. gõ. vnt penam. videte viam. S. Thome
Et hic primum dubium est. ce. primum. q. est an mi volunt. ee possit ee aliq
passio vce à solum sint pass. m sensit. appetu. ut dt. s. t. Et Ad hoc Scot.
1. d. i. q. 3. & mi 4o. d. 49. q. 7. tiq ptem affirmat. qz mi volumtate &
mi anima separata. & m volunt demonum sunt passiones. pbat nã in vo
lunt est tristicia. & delectat. & gaudium. & desiderium. gõ. intentum.
Confirmat. nã volunt ipa dr passio. mi qntum recipit aliquid. ꝫ reci
pit delectat. & gaudium. & tristiciaz. gõ mi illa est passio. Et Confirmat
am tenet. dolt. d. 49. 4. qui dicit. sequunt. Scot. mi hoc. max nominales.
Et Ad mi hoc nomine ponimus. g. & de mte. s. t. 12. q. 22. ar. 3mo. &
& q. 26. ar. 2. mi eadem. 12e vbi expresse dt. s. t. ꝙ passiones ꝓpie nõ repi
unt passiõ mi solum in sensitivo appetu. Et vñ multum ꝓpie loqui mit lati
nus qui illos actus volunt appetitus nõ vocant passiones. ꝫ perturbationes ani
mi. Et p. pbat. qz ad hoc vt mi aliquo sit passio. ꝓprie dicta. requ ꝙ
patiens. recipiat aliquid siue rãe discrepantis. vt pi mi calefactꝫ aq &c. ꝫ
inde est ꝙ ꝓpie sensitivus appetitus patit. cum sit organicus & corpeus.
tñ volumtas q est ꝓpie spualis. nõ patit. ꝓpie siue humana sit siue angelica vñ
mi angelus siue bonus siue malus. ꝓpie nulla est passio. & Craigh credo ꝙ q
est de nomine. & ꝙ gaudium. vocent passiones qz recipiunt mi volunt est

nisi sustentab⁹ q̄ ysto⁹ oēs alius volūtates & nitetur. ēent passiones q̄ recipiunt in volūt⁹ & in intellū. cum intelligere sit ꝑfectio nō sit aliud q̄ quoddam ꝙati. gº nā satis est illud ad hoc q̄ dicat passio ꝙ ontium ad .z. g.l. est. dubium vtrū delectatº & ceteri alius qui vocāt passiones. comodo quo sunt passiones sunt alius volūtatis. i. dē cum ꝙo alis amoris ꝑ. ꝙ. Ad hoc est. i. fūja. Gregº. ar. m. i⁹. d. i. q.z. ar. z. vbi dt q̄ delectatio est idem cum ꝙo amore. i. nō est aliud delectari nisi velle bonū ꝑns. & tristicia est nolle malum ꝑns. ybar ysto. 7. ethico ꝙ dicēte. delectatio est illius quod est quiescere ꝙatio. gº delectº est ꝙatio. gº idem cum amore. ꝙ .2º ybar q̄ ri volūt⁹ nō ꝙprium. alius alius. nisi. velle nolle. amore odio hūi. gº tristª est idem. cum odio ꝙ Tamē oēs fūja omnium dōst. est q̄ delectatº est quid distinctum ab amore & tristª ab odio. flos mpms est fūja. ſ.t. 12. vbi. 5. & ꝙprie fuit. ri. 4º. g. Gent. c. 26. vñ sūm duūm. tio. magnandum est q̄ sic. ri quat⁹ re nāli. est inclinatio ad sūm finē nātis. & 2º motus ad sūm finē. & 3º. quies ri illo ſ ad illum attingat. eodemmº. dt. ſ. t. est in aggnam dum de volūt⁹ in q. ꝑmo est rinclinatº ad bonum. & hic nām atio ē amor. 2º est motus volūtis ri bonū. nōdum hūtum. qui vocat. desiderium 3º est. quies. volūtis. in bono jā hūto. & hic vocat delectatio. gº sensus. ſ.t. est q̄ delectatº distinguit. ab amore & a desiderio. postq̄s est post illa. Hanc et fūjam sequit. oēs dōst. in 4. d. 49. & alij. ri i⁹. d. i. ꝙ Et ꝙ eodem ybando q̄t fieri vna bona nō ꝙ grog. q̄ stat q̄ quis amet. rem ꝑntem & q̄ nō delectet & odiat malum sibi illatum & nō tristet. gº omnino distinguit. amor a delect. ꝙ oēs sit casus q̄ aliquis est in vehemēti tristicia vehemēti de morte ꝑns. & optat simul pecuniar. & dam. illi. Tunc ille amat illas duytias. tñ nō delectat⁹ in illis ꝙpria q̄ impeditur est animus vehemēti. tristª q̄ sūm ꝑtin. de cuius ethi impedit oēs delectatiō. & expellit. ꝙ Et ista vi expressa mens ꝑtin. 10. ethi c. 6. vbi aut q̄ ex amore rei ꝑntis sequit delectatio. gº nō est de amore amore. ꝙ & quid time ad .s. tio. in ysta. z. gº. ꝙ Rx. q̄ nihil aliud mult. dre. cum dt. delectatio ē actus volūtatis. q̄ cāt amor a vol⁹ & est delectº

P.3º

ꝫ nō unit dr̄e q̄ sint idem. ¶ solum unit dr̄e q̄ tristicia. & odium alicuius sunt actus voluntat̄ ab ꝛ̄a procedentes. ¶ Ter quod ꝫ dr̄ia mi dolorem sensitiuj appⁱus qui nō causat ob appⁱum effectiue. sed excedit ab ꝛ̄o passiue & mi dolorem voluntat̄. qui est actus volunt̄atis ab ꝛ̄a voluntate causatus. clarū est. ¶ Et hoc intelligit. s. t. q̄n dr̄ q̄ mi demone est solum dolor qui est actus. i. voluntat̄. Dolorem aut̄ capiū hic p tristā. q. dolor ꝛ̄ie solum est mi sensuⁱ appⁱu. & hic est clara mēs duj. Rome mi isto ꝓmo ar. ¶ videte arg̃. hic.

¶ Ar. 4. Vtrū aer iste noster. sit locus penalis demonum

¶ Ad dubium huius ar. est. q̄. s. t. q̄ aer iste nr̄ est locus mi quo puniunt aliqui demones. ꝙbat. q. cū creature ēt multi angeli. sint quodām mi ministr̄ hominum destinati. ideo dicendum est eas ēe locatas comodo q̄ magis expedit homini. ¶ p. nōt. s. t. q̄ deus bn̄ fac̄ hominibꝫ p angelos. 1°. p bonas inspirationes. & custodiam. ibi. immō 2°. p malos. qui sunt nr̄ bn̄ occasio magna ad meritum. cum tentationes vincendo uincimus. ¶ qui bꝫ sūptis sequit̄ q̄ ꝫ q̄ multi angeli sint mi isto aere tam bonⁱ ꝫ mali. de bonis nos est dubium. q. sint nr̄i custodes mi ministeriū missi. ibi. & mali ēt q. nō ꝓsunt nos tentare n̄ sint apud nos. ¶ 2ª g° est q̄ mi isto loco sit principalis demonū est. inferni. hoc breuiꝫ est celum empireū. ꝫ occasionat̄ usq; ad diem iudicij. multi sunt mi aere isto nr̄o rōne jā dicta. ibi mali ēt cruciant̄ mi isto aere. q. mali ꝫ sunt sine pena. & bonj gaudet quod ꝙbat optⁱe. s. t. auctōte augustⁱ. 4. sup̄ gen̄. ad lr̄am. qui istud expresse dr̄. videte lr̄am. S. tho. cum argumentis q̄ sunt no tatu dignissima. Maxime videte. 3ᵐ argū cum sua solutⁱe vbi multa bona dr̄. s. thomas.

¶ Ontum ad illud quod dr̄. s. t. q̄ demones ēt puniunt mi isto aere. est dubiū quō demones possint puniri ab igne infernj cum sint spūales. ¶ quod tradunt doct. 4. d. 44. & s. t. ibi. q. vlt. dr̄ q̄ tam demones q̄ anime sepate puniunt ab illo igne p detentionē solum. quā hujus modi vult̄ doct. admittunt ibi & est dūior. ¶ Durand. in. 4ta. d. 44. q. ii. refert varios modos. dicendi ad dubium istud. & volumus modus quē refert est iste. s. tho. & dr̄ q̄ nō sibi placꝫ. & arguit cōtra illum. ¶ 1°. q. ignis iste nō est de

cōmunicēs angelis g°. Et 2° arguit qz sequit. qz nō plus tristarent̄ p ignē ꝙz tristarent̄ abaqua. aere vel domo si ibi detinerent̄ miusti. quod nō dicendum. g°. Et dn̄ colligit q nō est certum quom° puniant. z deus sit vel q puniunt. Solum imaginarie p similit. ℞. Et nos tñ q sustinemus in ope. s. tō. Et ad solut argz dico p°. qz est de fide qz demones detinēt̄ mi igne. ex illo. qui patus est diabolo &c. & nō est alius mōdus quo puniant̄ ab igne nisi ab isto quo dt. s. t. g°. Et dubit aliqs q deus ad p̄sentiā illius ignis. causat aliquam qlitatē vere spualem discōvenientē illis Et hoc solum est dicē. q deus faciat sz nō p ignē qui ex sua nā. nō pt in creatis agere ni passum. Et Dicimus g° ad primū dicā. q dato ignis nō sit illis disconueniens afflixit tñ eos qz ni io iniusti detinēt̄. Et ad 2um. dicimus q ignis de sua. nā est magis actiuus & magis penalis. & io dato ni eos non agat ignis. magis ibi qz alibi afflixit̄. qz vident ea ni loco qui ex sua. nā est magis penalis. & afflictiuus magis. Hec sufficiant & isto ar. & tota nā. de angelis. ad gl̄iam dei. omnipotentis :

QUESTIO VI. De ope creationis creature corporalis

ARTI. I. Utrum creatura corpalis sit a deo

Et in isto. pmo. ar. istum. 65. q. p. s. t. refert errorem quorūdam hereticorum. dicentium. ēm corpalem. creaturā ēe a malo deo & malo pncō. quod ip̄i comprobabant ex illo. deus huius seculi cecauit corda. qz nō pt dici deus huius seculi nisi qz creauit hec visibilia. g°. Et Dicit tñ g illos. q. s. t. qz omnes creature corpales. & spuales sunt create a deo vere ōipotēti Et ptat qz qz duo aliqua. conueniunt ni aliquo accidentī vel qlitate. oz dicere vnum idem principium saltem gnē vel spēi a quo illud predicatum causet̄. Et oēs creature. conueniunt in hoc q sunt g° debitū hñt ee ab eodem pncō. g° adeo. cum spuales sint ee. adeo. videte hanc s. Thome Et g°. est de fide & grauis est error manicheorum. g quos est expressum symbolum. nycenū. creatorē celi & terre visibilium omniū & invisibiliū. q verba expresse ꝓ illos sunt addita ad symbolum apostoz. Et p̄ est g illos

illud Gen. i. in pncio deus creauit celum & tram. & illud Joh. i. omnia p ipm facta sūt. & hoc illo fastum est mihi. & illud ps. qui fecit celum & tram. mare & omnia. q in eis sunt. Nō q dubitandū est de gcreatione Qz & de rone. s. t. est maius dubium. pbat. n. maz. q illius esse fallsam. dam. n. aliqua calida. que p unum fit calidum ab igne alterq a sole q nō est requisitum q principium caloris sit dem spē saltem. Qz Ex. q dnus Tho nō vult dre. q requirat q oēs effus in aliquo gnem enter fiant a cā q sunt. vel ead spē. Si vult dre q oēs tales effus debent p cedere a causis. et quibz in illo in quo gnerantur effectus. v. g. si duo calida sunt calida. oz q pducat illis. a causis calidis formaliter vel virtualiter q sufficiant p ducere calorē in alio. quales sunt sol & ignis. & tunc est vera maz. s. t. & rō illius opt. p dit. Et isto modo ex ponit. s. t. Caiet. his. Qz Ad intelligendum aut quomodo rō. s. t. optime p cedat est nōnda rō. quam. s. t. fecit. 5. q. 44. ar. 1. vbi q sumit. an omnia sint ad co. & q cludit q sic. & p hanc q. q aliqua tenet ee ab extrinseco p ticipata. oz q teant ei ab illo qui hoc hz p se entiam. q alter dare et posset in mi nimum in causis q nis est maior. vitandus q maz verissima. est omino: talis aut ca solus est deus bonus. qui solum hz ee a se. q oia sit adco: p quam rōnem q bat opt. g. s. t. & declarat rō pbatua illius.

Ar. 2. VI. creatura corpalis facta sit ppter dei bonitatem.

Qz mysto ar. 2. s. Tho. Et p referimus errorem orig. q creature corpales multe facte sunt nō ppter dei bonitatem. si ad affligendum demones & damnatos. quem errorem nos tenuimus sup. vbi. s. Tho. q sumit an angeli sint nicorpei. & vbi posuimus tō ca. vbi. ille hoc tenuit. & dat Et q aliqua corpalia facta sunt demonibz in pnā. dato an sint spūales. Qz q quem ponit. s. t. q. 61. q creature corpales solum facte ppter dei bonit. Qz errorem aut estimum impugnat. q si deus teneret. se q ret creaturas 102 pales factas ee a casu. ppter q. supposito. casu q demones. multi peccaret eodem vel consimili peccato. sequeret q deberent fieri multas creaturas spūales. ad detinendum illos. vt si. v. g. sol creatus est ad detinendū unū ange

lum qm pecauit p sup̃biam. et deberent multi soles creari ad detin̄ dum multos qui eadem spē pōt peccauerunt. Et Alia multa ingrata de S.t. ma tia tum ad impugnat. erroris huius. tum et ad gbationem p̄napalis. g. tā ri corpe qz ri argumēti. q est fm̄e dubio maxe rōnda ad dicte illaz

Text

Ar. tertiū. vtm creatura corpalis sit p̄ducta a deo mediat. agelis.

Et in isto. 3. ar. s. tho. p̄ supponit q aliqui phi dixerunt q̄ dato p̄ma ca non fuit facta ab alio ceteri tn̄ sunt ab alio facta. s. deus fec vnā & illa aliam &c. g. quam sūam ponit. s.t. g. q. q deus se solo creauit omnē creaturam corpalem. ꝓbat qz tunc aliquid creat qz totum quod est ri illo de novo p̄ducit̄ ita qz nihil sui p̄supponat ad sui p̄ductionem. quo sup̄o arg.t qz nulla creatura pt concurrere in solum ad p̄d uct. formę p̄sup̄e mia. sed deus a p̄ncō creauit oēm creaturā. s. mām illius & formā g. ex sō lum omnia creauit non angelo p̄ ministē. p̄dicte mām. s. tho. Et hic solum est rōndum. vnum. s. quod sūm veritē & sūm s.e. fuit creat. Ad quod rōndum q oēs doctō. intelligunt illud ꝓbi ex nihilo nihil fit q nihil fit nisi p̄supposita mia. Tunc dico q creatio est p̄ductio ex nihilo & nullo supposito subō. s. mā. Tamē de mūta. s. tho nō est illud creatio. si est p̄ ductio alicuius rei sui & quod sui. ita qz nihil illius rei p̄fuerit. forte idem est hoc cum illo si sūm. s.t. hoc est ex̄e creatio. Et hoc est quod ꝓbi mitellexit. qz negabat creationē & ita dixit ex nihilo nihil fit. i. nihil fit quin aliquid eius p̄supponat. Et qz q illa oīo ex̄po. s. nō p̄supposito subō fit nulla. quia si forma ignis p̄fuisset p se am. & postea deus de nouo crearet mām & univret illam illi forme nō diceret creare ignē. qz forma p̄fuerat. tn̄ nihilominus nō p̄supponit subm. qz modo subm fit de nouo p vnionem mē ad formam pri existentem. g. dicendum est nullo modo p̄supposito. Et 2o ad idem arguo. si esset aliqua res simplex sit .v. g. celum & vna medietas illius rei. p̄existat. & alia medietas nunc de nouo p̄ducat & p̄me medietati jungat, nō diceremus deum creasse totum istum alium tn̄ p̄duxit absq; subō p̄supposito g. illa ex̄po est nulla. & ex̄po. s.t. est opt. qz si ad creat. rei q totum p̄ducat nullo illius p̄supposito. Et ꝑ hoc arg.t sequit̄ qz ḡls forma subalis q fit ab agente creato creat. p illa forma

subalis ꝑducit ab agente tali. sm se totam & quod hꝫ hoc qꝫ nihil ad
illius forme ꝓcessit. gº creat. ¶ Bꝝ ad hoc suppoñdo vnum. 5 phic. 7.
metaphi. quod citat. sct. ar. sequti. s. q forma subalis nõ ꝑducit nisi gnat
ꝫ cõmducit & cõgnat ad gnationem vel ꝑductꝫ totius compositi. qꝫ
illarict numero ꝑductꝫ qua ꝑducit compositum ꝑducit nã & forma illiꝰ
Tmo dicimus ad argm qꝫ ad hoc q aliquid creet requrunt duo. ꝓmo qꝫ ꝑ
ducat. & nõ cõmducat. ꝫ ꝑducat ꝓncipali & ꝑse. 2º. qꝫ ꝑducat sm se &
quod hꝫ hoc vt egregie hic nõt dnus caiet. ¶ Ex quo dicimus q anima
ronalis hominis ꝑducit ꝓncipali & nõ creat ꝓr qꝫ ꝑducat. qꝫ distincte ꝑ
ductiones ꝑductio hominis. & ꝑductꝰ anime illius. ꝑbo nam anima rõ
nalis a solo deo ꝑducat sm veram theologiam & ꝑt ytiam. nã ꝓtus di
xit. illam de pris ce. i. nõ ab homine gnãte, tñ homo totus dicendus
est gnarj ab alio homine dato nõ ꝑducerit aiam ꝫ solum qꝫ vnigt aiam
corpi & fecit resultare compoꝝ & vnionem totius compositi. gº anima ra
dat qꝫ ꝓncipali adeo ꝑducit. 2º et nihil illius ꝑficit. gº creat. Tñ alie forme
subales nõ creat de facto ymo. gditionis. qꝫ. s. nõ ꝓncipali ꝑducunt ꝫ qꝫ du
cunt ut iam est expositum. qꝫ eadem numero ꝑductꝰ qua fit ignis fit for
ma illius. ¶ & vñ hoc nob constat. ¶ Bꝝ qꝫ seclusa fide constat hoc
a ſogno. q anima ronalis manꝫ corrupto composito. quod in nullo alio ca
posito gfingit gº anima ronalis. ꝑ hoc ꝓprie creatur & nulla alia forma
creat ꝫ concreat. cõmducit. cõgnat. vñ ꝓ solutio illius ꝑ hoc argumenti.
¶ vñ ꝓ qꝫ fit optima ꝓpositº. s. t. ¶ ꝓ 2º. quid dicat aliquis forma edu
de potª mãe vñ Guillel. ocham. 2. suj q. 2. quem sequunt multi alij dt
qꝫ educi de potª mãe. nihil est aliud nisi ꝑduci tali ꝑductꝫ qꝫ ad illam ꝑ
requirat fieri. i. qꝫ si nõ actualiter nõ ꝑduceret tali ꝑductꝫ vñ ꝑe miser
qꝫ eadem numero ꝑforma subalis ꝑt dici educta de potª mãe & nõ edu
cta. ¶ D. g. ꝑducit a deo modo forma ignis & ab agente finito deo illiꝰ
concurrente. gnãli concursu. tunc illa forma dr educta de potª mãe & nõ e
ducta respu tñ dñs solet qꝫ respu ignis est educta de potª mãe, tñ respu
dej eadem vocat. nõ educta de potª mãe si creata quod est notandum.

Et Eq̃ affirmat hoc ex cõi modo loq̃ndi. qz aũt dicimus ista res est creatura dei. dato sit q̃ducta ab agente nãli. q̃ducta ista de potentia mãe Et hoc dt ocham. Et hz vis dicimus vrum ꝑ illum. q̃ illo gnãli cõcursu quo deus q̃ creavit. ad q̃ducẽdũ formaz subalem gnãli (mãli) concursu nõ posz deus alã mediãte rem q̃ducere vel creare nisi supposito subiecto. vñ dato deus posset sc̃ solo creare formã quamcũq; subalem vñ dz fuere q̃ talem concursum. vñ forme q̃ducte dirit. in mundo. dñs q̃ducte de põtẽ. dñs respõdẽt principales mundi ati agentes et ei respõdẽt dz. qz deus supponit mãm. qñ creat concursu gnãli. quod dicit ꝑ ocham Et Alius modus dicendi est aliquorũ d. q̃ tunc aliquid dr educi de pot mãe. qñ in mã rpa requirunt dispõnes q̃ quidem attingunt effective ministrando ytã formã subalem. Exẽ est. qz forma ignis est isto modo q̃ducta de pot mãe. qz in mã prerequirit calor & siccitas q̃ qlitates effectue & instrumentales cõcurrunt ad q̃ductionẽ forme. qz ignis agens vt tantũ ministrũ illis qlitatibꝫ ad q̃ductionẽ forme ignis gnati. Tñ anima rõnal nõ educit de pot mãe. qz daro requirãt alle dispõnes. tñ alle dispõnes nõ attingunt animã rõnalẽ. illomodo quo alias formas. id solus deus causat & q̃ducẽdo animã Et hz ad quod requirunt iste dispõnes. Et Ño q̃ solum vt subiectum sit aptum natum recipere formã. sed homo ꝑ recte vocat vera ca filij. qz disposuit mãm vt sit apta recipere formã. qz si ille nõ disposuissz mãm nãliter nõ posset vnri anima corpi. Et iste modus loq̃ndi bonus est. & modus loq̃ndi dicẽs. & antiquorũ q̃ntum ad hoc est iste. q̃ educi de pot mãe est q̃duci & transmutatione mãe. i. illa forma subalis educit de pot mãe. q̃ q̃ducit. mediantibꝫ alterationibꝫ & dispõnibꝫ mãe. quã ꝑ si reduc in modum loq̃ndi supꝑpositum. ꝑ semꝑ est verũ q̃ compositum. fit q̃ mã transmutat & forma dirit. immediate cõmq̃ducit. simul cum composito. excepta forma subali hois Et Lo est nõ videtur m. s. t. in isto ar. q̃ creatura. s. angelus vel q̃cunq; alia. de facto nõ concurrit nec potuit concurrere cum deo ad creationẽ. Ista habet. S. Tho. sup. q. 45. ar. 5. s. q̃ solus dꝫ. est creare. Cuius sunt. L.

rōnes quas tangit hic. s.t. primam tangit ri corpe sumus ar. vbi adv
bandum nullo modo angelum concurrisse ad ēductū creat corpalis arg.
qz tpe creatiōis est thor tantu dz vtiori cū tribus. sz ee est effectus vniūsalis ps
omni creature. g° dz vniū saltē cū aythemi vel tribus. s. deo. Ad 2m nō
dicit thome addendum est quam ponit in solutē ad. 3m. quia. s. creare est ef
fectus nisi virtutis & illam arguit eyndem qz ēducere aliquid de pte
rie arguit aliquā potiā. g° ēducere ex nihilo ōnō arguit infinitam. cū
g° deus ex nihilo ēduxerit. sequit qz ipse solā suā potiā creauit. nō medi
tibus angelis. non est dubitandum de hoc. hec sufficiant ysto. ar°.

Ar°. 4°. Vtrum forme corporum sint ab angelis:

Ad istō. ar. 5. tō. p° refert duas opiōes de hoc aliquoz antiquoz. aliqui n
platō & alii dixerunt formas subales cū a subijs segratas. tanqz a causis
exemplaribus. i. qz ad similitudinē exemplar illaz sunt forme segrate subales
Ad 2m error fuit augustini & aliorū. qui dixerunt. p°. cū ēducam vnam mite
tigrem & ab illa aliam. s.t. & vltima illaz dixit ēducere omnes formas
rez corpaliū. Ad 3m quos est. 1. g°. qz angeli nō dicendi sunt cā formaz su
bstantialiū. vñ ait istos cū decoptos qz putarent. & opinati sunt formas
subales cōpositoz nō ēduci cum ēdunt totum. sz dicebant formas oēs
ēduci sed nos dicimus ēduci formam subalem hominis. i. aiam rōnalem
& quos allegat ptm. 7. meta dicētem qz eadem ēdunt ēducunt cōpositum
& forma illius. pt rōnalem. Ad 1m ybat sua qz certum est qz ignis. v. g
fit ab alio igne. g° forma illius et fit ab alio igne nō ab angelis. Ad
3m est qz aliquomodo intelligibile ponit dici cā. nō effectiue nec exemplariue
sz solum motiue. qz omnia inferiora mouent ab intelligentijs & a causis
superioribus. Ad 3m. g°. est qz in pncō rez & creationis prime omnium solus
deus fuit cā effectiua formaz omnium subaliū. vel. qz & intelligentes
nō ponit ēducere effectiue modo formaz g° a portori a pncō nō ēduxerunt
in pncō qui cuncta ex nihilo sunt ēducta. nō est dubitandum de. g°. Ad 4m
Ad hoc est dubium. cc. hram vñ nobis constet qz intellectus nō concurrat ad
ēductū formaz subaliū. Ad 5m qz impossibile est actuate angs. 3 de trini.

quē. ſ.t. allegat arg. ℞. g. ni iſto ar. q ſatſ clare hoc dt. ꝑ. eſt rō ap
parens quā fac̄ et ſ.t. m ſra nā deus & nā nihil faciunt fruſtra. ſ
deus dedit & nā cuiꝫ aſgeti nāli virtutē vt poſſit ſibi ſmile ꝙducere
g° iſta virtus nō eſt ni angelus ſt vere eſt tm q poſſunt ꝑ ꝙducere
formas. nō ſua virtute ſ ſolum applicando actiua paſſiuis quod
mſmuuit. ſ.t. g. z. ſt ꝑntm ad 3. g. eſt nondum dubium bonū
An ni ꝑmo deus creauerit formas ſubales & nihilo. vel ſolum cre
ando mām & diſponēdo eas comodo quo mmo agentia creant formas
diſponēdo mām. vt fac̄ equus. leo. ignis ſ. dix mmo. n. vtroq; iſtorū mo
dorū poſſe deum creare. ſ. ſe ſolo. & ꝑ agentia nāliā quāli aneruſu:
ſt ℞. q de aliquibus entibus nālibus certum eſt. q formę illo ꝑ ꝙducte ſt
& nihilo. creatę ꝑte dicta. ꝑ. de cēlo. & multō a fortiori de mā ꝑma
rerū vniuſarū. & de aliis formis magis de angelis qui nō potuerunt ꝑ
duci ꝑ diſpoſitōnē mām. & de aīa rōnali ſ. nō eſt dubium de iſta. i. glioſiōe
ſt 2a. g°. de aliis male entibus veriſimilius eſt nō fuiſſe ꝙducta & ꝑ
nihilo creatę ꝑ ia. dato hoc nō ſit certum. ſ. tenendum eſt q herbas
plantas ſ. deus ꝙduxit illa. ꝑ diſpoſitōnē mām: ſt quod dicit ꝑt ꝓbari & illo
Gene. i. germinet tra herbam virentem ſ. ſt item qz a ꝑncō dedit agē
tibus nālibus virtutē ꝙducendi ſibi ſimilia. g° & illa creauit. nō mmo. eſſe
ſit mmo deus creat. ignem plantā ſ. ꝑ diſpoſitōnē agentium. alias. ſt dicē
tur ꝓbari qz in ſingulis agentibus deus dicebat fiat lux. ſ. ad herbas
aut ſolum dicit ꝙducat tra. ſ. hoc vt tenendum. hoc de iſta q̄ſtōe

ſt QUEST. 66A De ordine creationis ad diſtinctiones

ar. vtrum formas mām ſpe preceſſerit informationem ipſius

ſt mi iſtius. 66. q. ꝑmo ar. s. tio. ℞. ſupponēdo de hoc fuiſſe du
plicem ſyam aliquorū ꝓmum. & doct. ꝑmi eſt. b. aug. 4 ſup. gen. ad
tram. dicēs. q nō adz eſt miſcremitatem mām ſpe preceſſiſſe formā. ſ
ſolum ſna preceſſit miſcremitas mā. formā. ſt ſa eſt ſya 6 rego. Baſi.
lij. ambro. Chriſoſt. & fere omnium doct ſm dorū. m grecum. auguſt

qui omnes

qui omnes dñt ꝓmo cũ creatam mãm ꝓmam absq; forma ꝓpr dñt
spẽ. ybant & illo trã aũt erat mans & vacua. Qt S. vero. tlo. in
omnib⁹ fere ꝗ. 6. aug. conformãs ponit. q; ꝓmã talem. nõ dicendum
est mãm ꝓmã spẽ aliquo fuisse aĩ formam. ybat q; mã ꝑ est ꝓma.
ꝑ pot. q° nõ potuit cũ aĩ forma. mquo adhuc plus dt q; aug. q; dt q;
nõ solum non fuit ꝑ nõ potuit cũ. q; sequl gdictu. q; si fuit. mi astu
q° cum forma. q; sme illa nõ est nisi pot. ꝑ. Qt 2a q°. non est dare mãm
ꝓmam. ꝓmo fuisse creatã cum forma aĩ. quam multi ponunt. & postea
fuisse informatã formis ꝑticularib⁹ ybat. nam dre illud cet dre q; tm
est vnum ꝓcreatum rectõ omnium nãlium. s. illud chaos. vel ꝑ massã
quam ponebãt ꝑtm ꝓmendos & michsli. ꝑ. q; omnia sint a fide catholica
abigenda. q; omnia hoc miserius. latius declarabimus. Qt 2o ybat q; q;
alis scripsit q; res nunc solum differrent spẽ accntali nõ cũ nãli. q; solũ
fuit ꝓpr istos. rectõ distinctõ q; alteratonem & dispõem illius masse cois
Qt 3a q°. est q; dato hic dixerimus. nõ gdicimur doctore sanctore turbe
qui cũ grim dicere. & nõ gdicunt aug. q; posuit ypom. q; qñ dñt
prius spẽ mãm ꝓmam fuisse informẽ. nõ intelligunt. q; omnino cet si
ne aliqua forma subali. ꝑ solum intelligunt fuisse informẽ. i. nõ bñ
formatam. deficiebat. n. illi. 3r. ornatus. nã mẽ celsti. deficiebat lux
& ideo erat informis. aĩ creatã lucis. ideo dr. dixit fiat firmamentum & tene
bre erãt sup faciem abissi. mãi aũt tristi. deficiebat. q; erat confusa
& aquis coopta. & ideo informis. & vacua. i. ad nihilum deducens. ideo dictum
est duidam ad q; ab aquis & apeat arida. ꝑ. 3 ornatus erat q; nõ erat
ornata herbarũ & plantarũ germine. ideo dictum est germinet. ꝑ. sic doct.
omnes accordant cum. 6. aug. a. s. t. & ita ponunt eos intellexisse. v. l.
Qt hic mouenit & animadvertendum est dubium vnum. 1m. q; vtrũ mã
ꝓma ponit cũ sme vlla forma. 2m difficultas est ypa huius 2i. Qt Ad
quod. vt sydet. est ꝓmo ꝓpa. s. t. negatiua. q; neq; est ens fuit nec erit cũ
sme forma. qd dt q; implicat. q° hoc sensit quicquid dicat his caiet.
dt. n. solum intelligere. s. t. nãliter nõ de pot. absoluta. Qt idem dt. s. t.

H.

qual. 3. q. i. & q. 14. de verit. ar. 2. & clarius in tractatu de ente & entia. c. quinto vbi caiet. monet istam q. non dubito istam fuisse sanctit. & que erant alioq. multoq. post. nisi quos est. b. Bonauentura. 2. sua. d. 12. q. i. Et vbi dicit Bonauent. istam esse suam magistri sui & aliorum. & idem tenet Durand. d. 12. q. 2. & ydat sic. s.t. p. implicatis. idem tenet omnes qui fuerunt ante scotum. & Scot. in. d. 12. q. 2. & sua. tenent omnino oppositum. & prima pars dicit. & duplicatam potentiam absque forma dato non tali. & in eadem sua est Gabri. d. 12. q. i. Greg. et maioris. & multi alij sequuntur scot. & et marsil. 2. q. 8. ar. 2. & 3. idem tenet quod scot. 3. s. thoma. & idem videtur tenere ptin. et pene multi. p. ptin. qui omnes post. respondet. ad. s.t. negando illi. qd implicat. Secundo dari primam materiam sine forma. dicit. n. quia potest duobus modis capi. 1°. modo. quia potest solum obtinere. id. & illo quod non est sibi potest esse. & istomodo dicit potentiam pure esse materiam primam. 2° modo. potest vocari receptiua sine subiecta. i. illud quod potest recipere formam vel actum. & talem dicit esse materiam primam. & istomodo materia prima est quaedam forma aliqua dicunt esse potentiam. & sic dicit materia prima. non esse. i. non esse quaedam forma quae potest recipere. & hoc sine dubio. s.t. capit potest. non tamen proprie sed potius. vi. 2°. de anima. vocauit illa potentias. & alijs potius loquendo dicit. n. materia quodammodo compositum esse. 3. primo dicit esse vel illo. quod quid est. i. entia rei resultans ex materia & forma. 2° est potest. i. materia. 3° est actus. i. quaedam forma. istae 3. modos vocamus nunc materiam primam potest. non quia non est actus sed forma. sed respectu formae. materia prima est prima potest. & 3. est potest & est relatiuum ad actum. 3. non potest esse sine actu. i. sine forma. & hunc sequitur commentator. 2. ptin. text. 12. nono Auicenna qui concessit creationem. sequentem tamen auerroe. 3. meth. sine cap°. 5. quia non est. possibile materiam primam esse sine forma. & hoc sua. 4. dat. 4. p. si. 4 duplicatam potentiam materia prima potest esse sine forma. 3° dat maiorem ut quae. 4. Gabriel possit tenere. posse dare materiam primam sine forma. dicit & sic quia moritur vnus homo materia prima cum solis accidentibus hominis. s. figura. colore. sc.

qz nõ ꝓt eiusdem impugnari hoc ꝙnc dicti. ꝑ Zo. argr. capio. v. g. lignum. & ri illo ꝓt manere ꝑtr mã illius abstq; forma ꝓtia. q. corrumpat forma illius. & manebat mã q dij potẽt. Tunc ergo illa mã est extensa. occupat locum vel nõ. & dicas q nõ. vbi est vel quomodo est ri punctꝰ. vel vbi. & si dicas illam cẽ extensam. ergo ergo potius occupat locum pedalem vel bipedalẽ. ꝛ. nõ est potior rõ q ystum locum occupet qz alium. q totum hoc hꝫ a forma. g. & si dicas cẽ ri punctꝰ indivisibilis. est mi substantabile. qz ad quod punctum rãducet. ad medium vel ad quod. ꝑ Brugꝫ q. opo ysta oẽs est substantabilis. oz Johannes argt. vñ primo ad illud ꝓt dici. q dato corrumpat omnis forma substãs, mã. s. manebit. cum eadem ꝙntitate quam ante hẽbat & occupabit locum sue ꝙntitatis. q est accens. & aũt replicet q corrumpat ꝙntitas dñi ssi dost. q tunc erit mõdus subtilis qz de se mã pma. nullam occupat locum. q nõ est quid nõ. ꝙlẽs nõ ꝙnta sũ ptes. i. ptii. ꝑ & ad quod punctum rducet. ꝑ Paulus venetus. i. ptii. dt q rducet ad punctum. illud. ad quod pma cã disposuerit. si ab illo auferat ꝙntitas & forma subst. ꝑ nos tñ dicimus q substãtialiter viam oẽz ystam. q omnis ꝙntitas & forma possit a mã. i. fieri. dato est q rpa mã. i. manebit in eadem dispõe & loco. vbi ãn erat cum forma & ꝙntitate. si tunc hoc hẽbit ssale. q nõ occupabit corpus. vel locum. aliquid. si alia corpa poterunt poni in eodem loco vbi illud est. & hinc se mm illa penetratur sed si cet corpus q tuosum. hoc est verissimum & omnino dicendum. tenẽdo viam oẽz. ꝑ Argmt tertio isti g. st. q mã & forma distinguunt realiter imo & spe g. ꝓt unum sine alio gnari. ꝑ Bm tñ ad illud. i. q dato distinguãt tñ hñt nectiam connexionẽ sive dependentiam mi se. ꝑ & replicant. illi precipue sco. Nam ystam oẽz. ꝛ. vel dependentiam deus dedit mã. i. g. ipe met saltim poterit illam auferre ꝑ Bm. brugꝫ. ad totum hoc q ipi hanc replicam negat. maxe principalis argumenti. ipe. n. sicut qui illam may. ꝛ ponit ponit illi innumeras instãtias. & ut est q multas patit instantias. vt si alt illo ẽt deus. s. ut a nos ponimus alia. s. mt.

Sect.

mām ymam & formā ppr̄ huiusmodi cōnexū & dependentiā. vnde
fīc nō posset deus facere albūm sine albēdine qr nō pt supplere ni
cum rac formalis. sta diu q nō pt facere mām cū altu sine forma
eadem rōne. Z ℔ argumt qr forma substalis data corrumpibilis &
adusta de potā māe pt adeo conservari sine mā vt omnes fatentur
dujnam pot. Z go et potuit ḡservari mām sine forma cum vtraq; ase
inujsem dependeat. ꝓbr. ḡna nā multo magis dependet forma a mā
ḡs mā a forma. ꝓ nam forma dep̄dz a mā mr gru rōne mabis. qr illa
p suar dispōis ydūz formā. mistum retati g. si hec pt ḡservari et mā
Z ℔ ḡsr. pt deus ḡservare mām de facto ḡsnat mi cuctra accīa sine
subo. go et mām sine forma. ꝓ qr multo magis est dependēs accn
tum a suo subo. ḡs mā a forma. g. Z ad argūm & ḡsrm. nigā
de sump gnam. rō huius est. quam .s.t. dat. hic. mi solut ad .3. quia
qlibz forma et accntalis est actus ido nō mirū est quod possit sine
mā p dujnā potētiam ḡservari. qr est actus. ti mā. que est pura pot
est impossc qr constituī sine actu nō. n. est intelligibile. nō est dubium.
Z 3o argumt. apparetius. qr ad aliqō fuerit sola mā sine forma.
quia mi triduo. mortis .Z. corpus illius fuit mā sine forma g. ꝓ
ans qr si aliquam substāz formā max cadauerus fuisset nō qre
illa fuit vnita verbo duj vel nō. si sic. vl horrendum qr tale for
mam verbum assumpsisset. & nō assumpsit. et .Z. qr sequēt qr illud
quod semel assumpsit dimisitz mi resurrcōe quod est .g. amsl mū
& omnes sanctos. g. nō assumpsit. Z aliqui qr ibi in corpe .X. fuit
forma cadauerus. vere. si dnr qr verbum dujnum nō .X. assumpsit for
mā cadauerus dato illa et ibi in sepulchro. Z hoc sine dubio vl
inintelligibile. & inconstentabile qr assumeret mām mi qua est forma
& nō assumeret formā. Z .Z. qr tunc sequēt qr in triduo illo fuerit
in .X. vel in corpe illo. Z. suppta. qr verū erat. verbū dujnum. ali

ad compositum ex mā & forma cadaueris quod est ḡ fidem catholicam q̄ dicit semp̄ nichil fuisse verum suppositum. ¶ ideo dimissa positiua tenendum est & dicit. q̄ in triduo ibi fuit forma cadaueris p. aqueitas. & fatemur q̄ tam mām illā q̄ formā verbum assumpsit. g° quod semel assumpsit dimisit. ¶ p°. q̄ regula intelligit quod semel assumpsit manēs numq̄ dimisit. modo forma cadaueris corrupta est in resurrect. ideo nō mansit. nichil dimisit aliquid quod manēs assumpsit q̄ illa forma nō erat manens. ista n̄ dimisit nichil in triduo humanitat. q̄ nō erat manēs. ¶ dico ad dum q̄ illud intelligit solum de illo quod redemptor n̄r assumpsit in fide concepte nō q̄ dimisit. ¶ Ent̄m ad istam mām vltimo notandum q̄ mors. vbi. tm̄ q̄ de facto in p̄nc°. q̄n deus de creauit celum & tram̄ & tram̄ mixtum erit. i. post mixtionem forma. & q̄ de facto tunc fuit tra sine p̄. ¶ Iam̄. scot. vbi. s. & bonauent. & abulen. sup̄ genesim. dicit q̄ in p̄mo fuit creata ma. nō sine forma s̄ cum q̄dam forma cōi. s. corpeitatis. & sic exponunt tra aut erat in aīs & vacua. ¶ Sine dubio nr̄a hui⁹ status vel q̄ formis textui stand̄m est cum duob⁹ tho. q̄ a p̄nc° creata est ma cum sua forma specifica. ¶ q̄ dicit in. 1°. c. ita intelligat. ma nō creata fuit mo⁹ esse equiuocatiue loquendum in eodem. c. quod in sequit̄ ex via po sit. c. ¶ q̄ q̄ statim dicit. germinet tra. & tunc dicit⁹ vos debere intelligi de vera tra specifica forma informata. po eodem° intellige. in ambobus locis. ¶ dicit q̄ cōgbat populo rudi in p̄nc°. ideo dixit tra. ¶ hoc fac̄ ḡ eos. q̄ cum cōgreḡ rudi populo. deplorabat eos qui intelligebāt veram tram̄ & celum. ideo dicit⁹ q̄ p celum & tram̄ intelligit. verissimū celum - & tra. q̄ sunt duo cōma elementa & intelligit alia duo media elementa. Videtes hiam. s. t. spāliter. argumentoꝝ

¶ Ar°. 2°. Vtr̄ vna sit materia informis oīuz corpalium.

¶ in isto. 2. ar. S. thomas. p°. recitat errores vel falsas op⁹ de hoc.

quo ꝯ ꝑmus error fuit ꝓlatonis & alioꝝ āū arist. q̄ omnia corpa hūt
compoꝯ omnium. 4ū: elemētoꝝ. ūt ꝑa elementa. vñ dic̄ q̄ celum erat
corruptibile. & ꝫta recitat s.t. verba ꝓlatonis. addunt. dicentes celi
vor quidem corruptibiles sūt nā. tñ manebūt mea voluntate nia corrupti
q̄ q̄. quos vlt. i. q̄. s.t. tenendum est. celos ē nā incorruptibiles & nō cō
positos ex mā elemētoꝝ. q̄ definuntur. vlt. ex. arist. i. de celo. ꝑ q̄ si
essent compositi. ex elem. ss. dicerent hūc motum elementoꝝ. quem nō
hūt nisi distātissimi. s. circulare. q°. ꝑ ē q̄ nō fit corrupt̄ q̄ q̄
aliquid corpꝰ est corrupt̄. hꝫ motum ꝑmum a quo corrumpat̄ si
motus circularis. nō hꝫ ꝑmum & iste mouent celi q°. sunt incorrup.
q̄ 2ū error fuit aūjncebro. qui dixē q̄ est vna mā in spē omnium co
ꝑalium. illa tñ est ipfecta forma corꝝpēitat̄. q̄ q̄. quā ex. est.
q̄ 2ª q°. s.t. q̄ nō est ponenda illa talis forma cōis. quam ꝓcipiunt oīa
corpa. ꝓbat. opt̄ q̄ sequūt omnium ch̄m ē vnum ꝑncipium. vt. s. dix ē
q̄ 2° sequit omnes formas ē accēntales nunc de facto q̄ adveniūt entiū
actu. est bonum argūm & dicerent soc. q̄ nō adveniūt entium actu perfecto
q̄ 3ª q°. & nō ponimus istam formam corꝝpēitat̄. vt nō est ponenda
dicendum est. q̄ mā celi dūt spē a mā horū inferioꝝ. ꝑ nam ꝓt̄ di
stinguūt & alius. si mā celi nō est capax alterius forme nisi illius quā
hꝫ. nec aūt forme corꝝpentes quas formas q°. dūnt spē nō est dubi tadum
q̄ istum q̄ alīs celum est corrupt̄. si mā illius nō distingueret ab aliis.
q̄ vlt. s. tho refert. vnā aliam opinionē tenentium. q̄ celum est simplex
q̄ q̄ quos ponit. 4ª. q̄. q̄ celum nō est simplex sz compositum ex ma
q̄ omne illud quod est simplex vel est mā vel forma. alīs erit cōpo si
tum. sz celum nō est sola mā. rōne dicta q̄ nō est datalis sine forma. nec
est forma q̄ sequit̄ q̄ est intellectiuus. q̄ omne immāle est intellectiuus
sicut anima nra & angeli. q°. est compositum. cum nō intelligat. ut de
fide tenemus. hec est mēa s. tho. videte illa q̄ est dignia. scitu sine dubio.

Et ni isto ar. 1m solum duo principalia videnda. p̄ an celum sit simplex vel compositum. 2o. a. ma illius dr̄at. a. ma alio q̄ ab ea. y alimen. Et ordinatur ad p̄mum. est hūj. cōmet. auerrois. 7. meta. t. 22. & 1. de cel. & de huba orbis q celum est simplex. vñ dic̄t q intelligentia est cōmixta celo tanq̄ motrix celi. que est tanq̄ forma & suppl̄et vicem illius Et idem hz̄ scot. 2. d. 14. q. 1. vbi. p. dicit q logendo nāliē celum est simplex sm̄ omnes ph̄os. sm logendo fidei vel theologice est cōpositum. Et quod ybat. rone hui. q est cōmet. i. de celo. Nam. ph̄us dr̄. 8. metha. t. 17. q omnis pot̄a passiua est pot̄a q dissolubilis. i. vbi reperit est pot̄a passiua. i. ma p̄ma est pot̄a. ad ee & nō ee. g. ex illo colligit q vbi est ma est corruptibilitas sed celum est incorrupt̄e g. caret ma. Et eandē hūjam tm̄ duran. 2. d. 12. q. 1. Et fac̄ nit̄ alias vnam rōnem. ex ph̄o. 8 metaph. t. 27. arguit sic. sed operatio facit fieri formā, sic transmutatio facit fieri ma. quod dr̄ ph̄us. g. vbi nulla est hz̄ p̄t ee transmutatio vt est celum g ni illo nō est materia. g est simplex. Et idem tm̄ Marsi 2. q. 8. jam citata. quod ybat vno sp̄ali arg. nit̄ alia. Nam si celum esset compositum sequeret manifeste q esset corrupt̄e nā ma. cum sit pura passiua est receptiua omnium formarum. sed est dare ee incorruptibile. g. &c. Et eandem hūjam. hz̄ Gabri. d. 12. q. 1. &. idem tm̄ maiores. Et albertus de saxonia, & alij multi ph̄i. Et nos tm̄ defendimus hūjam duas tho. his nō obstantibus q̄ logendo nāliē. g. scot. celum est compositum ex ma & forma. Et p̄ rone. f. t. ni. 4. g. q si celum esset simplex sequeret q esset forma. & p̄ gñs intellectuum. Et h Gabri. vbj. s. B. vnat. ad hoc & dr̄ q dato celum sit simplex nō est intellectus. sed est nō intellectuum. p̄t est aliquomodo ma dato impossibile. q est duplex sibile. & tm̄ nō duplex sibilitas est de rone cuius hz̄ intellectibilis. Et h̄ista acceptio mac. q ista forma est ma. est nova & impossibilis. nō ab alio dicit. vnde posita. q ista nō do et deberemus dicere p̄ma lapidis ee aliquā forma q est duplex sibilis. g. rō. sed tm̄ est certum. Et nō arguā. 3. q faciebamus. y alia oīa quibus valet. vñ

ad p̄mū & ⁊. dicendū est. q. celum loquit ibi ꝓprie de mā nisi
rōne nō de p̄ mā celoꝝ. & ita sallual ꝓprie & mā equio. ꝑ Ad. 3.
marsilij. q. ūt arrept. dicimus. q. nō sequit nā dato hūt mām ſ di
ffert ſſe a mā mā. ut statim uidebimus. g. nō mp dit quin sit nicor.
ꝑ & arg. marsi. utq. q. ſi celum est compo forme ⁊ mā & forma se
quat. q. illa forma celi est actiua alicuius motus. nālis. g. nō dubaret
hīc. intelligentiam motricē. ſ. sup. ſ. celi posita est ibi. ſi celum moueat a
sua forma subst̄ialī. ſed arg. max. motus est marsi. ad tenendū illud.
ꝑ Ex. tū 1o. arcdo celum hīc formam. ſ. dico q. illa forma nō est in
clinata ad motum certum nālem. nō p̄ mouentē. ab intelligētia. p̄ q. uē
mā anima. est indiūs ad omnes motus. ſ. solum finitos inclinati. ad istū
uel illum motum rōne māe. ita dico de celo. ꝑ & ⁊. g. istam solutionē. ar
gēt. sēqret q. motus celi est pter nām nō nālis. & loquor de ꝓpio motu
celoꝝ p̄ nam motus nālis est ille ad quē inclinat mobile ꝑ. pas. o
cōferente uim. quod est ⁊ ptm. g. nō est dicendum illum motū ee pter nām.
ꝑ ideo ad. 2o. Ex. ad argm̄ q. intelligentie mouent celum. nō est nā dato for
ma subtalis. inclinet ad motum nālem. tū q. iam est in suo loco nali
forma illius nō mouet ꝑ. sed si lapis eet in cētro nō moueret. a for
ma ad aliquē locum dato hūt de se forma inclinata ad talē motum.
ꝑ & certe adhuc hoc nō satisfac. q. forma celi est impossē q. inclinet
nisi ad motum circularem. q. nō est celum leue nec graue. g. dato est q.
dato sit in loco suo mouet illo motu a sua forma dato sit in suo
loco. ꝑ ideo 3. dico nō aliud ꝑt dici nisi q. forma celi effective conuenit
ad motum circularem celi ꝑ. ſ. et intelligētia conuenit ad illū. tū p̄
motor ꝓncipalis ⁊ q. dato forma celi est de se sufficiens. ad motum illū
applicari. deus illā intelligentiam. ut ꝓncipalis moueret max. q. illa
forma celi forte nō inclinat ad certum motum velocitatē. quod fac
intelligētia. ſ. regularitē mouendi. ſp. & hoc ꝓpter ee rōnē applicationis
intelligē. ꝑ & ad quod de ⁊o. ꝓncto ꝓncipali. dicendū mā celi est eiusdem
spēi cum mā. aliorū corruptibilium. ꝑ Scot. ubi ⁊. dicit q. Godfrido theolog.

℔ De ordine creationis ad dist. 17. ar. 2.

& sm̃ verit. ℔ celum est compositum ex mā & forma & mā illius est ingsdem spēi cum mā. ℔ idem tn̄ h. Bonaventura. 2. d. 12. q. 1. & Ho cham. 2. q. 22. Et Gabrie dum dr̄ q̄ si teneat̄ celum cū compositū p̄babilius est tenere cum sanct. q̄ mā illius est ingsdē spēi cum mā. Cuius dum fuisse est Strabus. quē citat. s. tho. ar. sequenti. dr̄ ritq̄ hoc exponens illud in p̄nc̄o creauit deus celum & terram. q. p terram intelligē mā. i. q̄ est in omnibꝫ corporibꝫ similibꝫ & hanc sua citat magr̄ in. 2. d. 12. Beda & est auis. omnium doctorꝫ. vel plinius. g. s. tho. ℔ tamē mihi videtur est tenenda sua. s. t. quam ponit in 3. g. q̄ mā celi dr̄et spēi a mā ystrꝫ riferuꝫ. & rō illius est egregia & ḡcludēs. q. si ēt ingsdē spēi cum mā segregt illam cē inclinatam ad ystas formas corruptibꝫ sic mā mā. inclinat. ℔ Et gfirmr̄. q. appetus nā his rg. semp̄ g segn̄ entiam rei. si g̃ mā celi est ingsdem spēi cum mā. g̃ hūt consimiles appetus. g̃ sic nostra mā. appetit formā quam nō hz. ita mā celi. grē tn̄ est falsissimū. q. mā celi appetat aliam formā q̄ segregt illud cē corrupt̄. ℔ Ad hoc tn̄ Bx̄ scot. vbi. s. ar. 2. concedit q̄ mā celi de se est capax cuiuscūq̄ forme. & dr̄ q. nunq̄ nō habebit nō nāliter p̄t hanc aliam formā p̄ter ystam quam hz. q. dispōes quas hz & forma celi nō p̄nt corrumpi ab aliquo agenti nāli totaliter nisi q. illa dispō careat grie. ℔ Bx̄ p̄dicat tn̄ ḡ se ipse. ad minus sequit. q. si ista mā in feruori mā p̄t recipi forma celi. q. est assimilis mātē celi. g̃ a sole po sz̄. disponere mām mām ut ni illam introducere forma solis. ℔ Bx̄ contradendo mām nostram de se cē capacem forme celi forma tn̄ celi nō fuc. & ita nunq̄ fiet. nāli. ℔ & ḡ primam solutū. Illius arguo. saltim sequit. q. ignis p̄t introducere calorē & facit. i. in mā celi. q̄b⁹. Iudicat q. de se mā celi est capax alterius forme & q. dispōis celi nō impe riuin. quid g̃ impedit quo minus ignis possit introducere in illā mām. siccitatem & calorē. immo de facto calefacit minimum p̄ntō celum. q. est illi valde p̄pinquum. quod tn̄ est. g. p̄tm. i. de celo. c. 3. dicēte. q. celum nō p̄t recipi p̄egnas impressiones. ℔ Et gfirmr̄. q. si illud posset ignis. s. intro

ducere calorem g° ēt pt introducere formā ignis. qz si dispoēr ignis
compateret cum forma aq ēt forma ignis compateret cum forma aq.
g° eodem mō est dz de celo q forma ignis de facto est introducta in
mām celi cum forma eiusdem q omnia sunt ab eis diuersa. g° male
dixit scot quantum ad hoc. & ita puto verissimū. & sic. opt° loqut° &c.
Ad 2° principale arguit g scot. qz ille fatet mām celi de se ēt aptam nā
tam alteri forme g°. pt recipere illam actu. qz alias appetitus ille nā his
frustraret quod non dz est. Ad 3° arguit g eisdem. qz rō q mouit scot
ad dicendum. sm theologos mām celi ēe nec cōsimilem. est qz a pmo
mundi fuit vna mā communis a vltimo tri usqz ad celum empyreum. i.
chaos quoddam vt vult aut. pt aut finidans etiam istud ēe falsum cū
qz saltem istud principium. s. istud chaos nō potuit ab aliquo theolo
go nisi ab Strabone & beda. Ad 1m aug. thuro. basilium. & cet alij.
sanctī. nō potuit hoc sz potius grimm qz nō fuit creata mā a principio
sine forma vel cum forma cū. g° nō deberet ab hoc moueri scotus.
Ad 2m argumt isti dicit g. s. tho. primo. qz nō est assignabile p quid
mā celi differat a hac mā mā. cum mā de se solum dicat pmā po
tentiam. nec pt alia differre p formas qz forme solum fuerunt distinc.
specifice compositoze nō magno g°. Ad hoc. Bo p. qz mā celi &
mā differunt sicut. qz illa mā est illius centē & ista. alterius fūdi
cunt nōrales. de duobus angulis. q dicunt. sic vel numero. sicut so
qz iste est iste & alius est alius. ita nos dicimus de istis materijs. Ad 2o
& melius dicimus qz cum mae sint pot. dz est. qz distinguuntur p
actus quia illud pōt. potē p actus actus vero p obia distinguunt. iste
g° mae distinguunt. isto modo. qz sic mā mā pt recipe alias formas q
illam quam hz. mā vero celi nō est capax ad hoc. ista ē bōa solū.
Ad 2m tm argumt. si mā celi dist a mā spē. g° vna est pfectior alia
gns est falsum. g° ad minor. qz omnes mae sm omnes tenēt nisi mū
do cum pfectiōr. cf. b. aug. 12. confessionū. fecisti dne. duo vna quę
te. i. formā. alteq quę nihil. i. mām. qz p quę nō vi intelligitur

nisi formã. vel compositum ex forma sola. 1. angelum. ꝓ ex eius vel
bus q̃ citat. S. t. in. 1°. arg°. duo repugnãt. te fecisse. vnum formatum. aliud
informe. g°. ex ꝑte intellectꝰ. formã. vel compositum ex forma &
ꝑte mixtũ. i. mam̃ ꝓmã quam̃ cõgnoscã. Ꝑ. Dr̃i. fatentes q̃ mãe sunt ni si
mum locum. ni ad compationem ad formas. sũ nitã se nõ est dubitandum
quin. vna sit altera ꝑfectior. nã alr̃ vta ygbaret omnes formas cr̃e eq
ꝑfectas. q̃ ponunt̃ in supremo gradu. quod nõ est dr̃a. 3g°. nõ aliud.
Ꝑ. 3°. argumt. q̃ sequit ex hijs. a. s. t. q. mã vnius celi differt spẽ ab
alterius celi ffm̃ mã ꝓr̃. q̃. s. t. ybaujt sua. g. l. q̃ mã. celi nõ est ca
pax alicuius forme. nec. Tunc sic arguo mã vnius celi et nõ est capax
forme alterius celi. g°. dicunt ffe quod vr̃ absurdum. q̃ tot sunt spẽs
mãrũ. quot sunt orbes. Ꝑ. Dr̃. brauit ad hoc ꝓmo rugendo. vel sequẽs
q̃ mãe celoꝝ dicunt spẽi. Et adꝑbat. l. concedimus q̃ vna mã nõ ꝓt
recipe aliam formã. si dicemus ꝑ sort dicebat singulis q̃ rõ humus nõ
est. q̃. illa mã nõ est capax forme alterius celi si q̃ celum aliud nõ
ꝓt disponere mam̃ alterius celi. ad introduct. ygnis forme q̃ celũ
aliud nõ est altiuum. tñ de se mã receptiua est alterius forme. est bõa
solutio ista. hic. Ꝟ regula quam nos facibamus de igne. g. sort. nõ
procedunt hic q̃ ignis est altiues rõ ꝓ quã calefacit celum. tñ vnum
celum. nõ est altiues nã disposituus ad introduct. ygis forme. quod
est rõndum. Ꝑ. quia tñ ista solutio procedit ex ꝓmo sort. ignis sit bo
na sine dubio. dicimus. 2°. cum cauc. hic. q̃ mã. celi vnius dr̃t ab
alterius celi mã. & q̃ tot sunt mãe celoꝝ quot spẽs orbium ꝓpr̃ ac
quisitum. Ꝑ. 2°. et q̃ si mã hums ẽct eiusdẽ spẽi cum mã solis se
quit q̃ mã. humi est ygnea ꝓuata forma quã est nata recipe. dicimus
g°. q̃ omnes mãe celoꝝ dicunt spẽi nisi se et q̃dã alterũ celum. est ca
pax forme quã hũ. hic de 3. & 4°. g°. Cre. Ꝑ. Contra. ad. 2um. g. l. Cre
est rõndum q̃ sua. s. t. ita est dr̃a q̃ nõ est ponenda aliqua forma cor
ruptas. ꝓt forma ꝓncipalis specifica. i. q̃dã forma dat. sue mãe
formam corruptas. quod ex ꝑte esse dr̃. s. t. hic. ni corpe ar. & ad. 3um.

& or. p̃cedenti. ꝙ Scot. tñ. dt. q hõ est hõ. ab anima rõnali. & est corpus a forma corpeitatis & ista de alijs. sctñ nõ ponit ista forma corpeitatis. nicorrupt. & mãe nidnam. ut aliqui male imponũt scto nihil quos est Coronel. & alij. & sine dubio scot. hij apte gruum, m. 4. frij. d. 10. q. 1. hõpus de corpe x & dat q ista forma corpeitatis requirit suas dispõnes certas & certam organizatõem & dat q destructis illis dispõnibꝫ. & destructa forma corpeitatis. vt sic. v. g. forma corpeitatis est in hõe. & hõ moriat & corpus fiat inis. corrumpit. illa form. ꝙ Argumenta. aut q ꝙ ista opinione. s. t. q nõ est ponenda. ista forma corpeitatis possunt fieri sam satis huius ex ptibꝰ. io. nõ oꝫ hic illa adducere.

Ar. 2o. Ut m celum empireũ sit cõcreatũ mãe informi:

ꝙ Ad dubium istius ar. ponit. s. tho. aliquas. q. as pre ambulas. i. sm. sctos. ꝑpue. basilij. bedam. & strabum. tenendum est q est ponendum celum empireũ. quam q bat ex dictis illoꝝ. qui p illud in ꝓncio creatu. celum. intelligunt empireũ. max strabo. & basilius in exꝑdem verbo ex exꝓde idem dt apte. q p celum intellig empireũ. i. locum beatoꝝ. ꝙ. ꝙ Za. q. ꝓcambula dicte rõis dicit. quemint q sit ponendum celum empireum tñ drmit in assignando rõnẽ. quare sit ponendum. nã strabo & beda. dnt ee ponendum. vt ex ponat & verificet illud in ꝓncio creauit deus celum. nã p illud nõ pt intelligi nisi de solo celo empireo. nam alij cli creati sunt. 2. dic. vt pz Genes. p. ꝙ Basilius aut dat aliam rõnem. s. q rõ qre ponendum est celum empireũ fuisse a ꝓncio creatum est ꝙ nedicamus deum nisse creationẽ rerum. a tenebris quas sunt celum empireũ de se est lucidum. s. est sanctũ & pia rõ. ꝙ 3 q. s. tho. est q neutra istarum rõnum est sufficiens. ut illud assereat. nã. ponendo sm augustinũ q terra & omnia alia nõ simt creata ꝓncio tpe sed solum origine vel mãe. ambo argumenta nihil concludunt. ut manifestum. ꝙ. ꝙ Et ideo. s. tho. ponit 4um. q. 2. q rõnes ꝙgruentes ad ponendum celum empireũ est qd a ꝓncio fuit creata creatura rõnalis & beatificata est. s. angelica. q tunc creatum est celum q beat lucidum quietum. s. quod nõ simt alie ptes celi. ꝙ. 10 his premissis ponit. s. t. q. 1. respõdeo quia

ad dubium q̃ est ꝓcurand̃ celum empr̃eũ. ꝙbꝫ. ad sensũ dist̃m ẽlẽ fñe ar. dt. ſ. t. q̃ alij ſanct̃i. ꝓt̃ ſtus. 3. non faciũt mẽtiõ. de cẽlo empireo. vñ ꝛeſpondẽ ad quãdam auct̃tat̃ aug. io. de ciu. tale q̃ porphyrium. vñ videbat̃ negare celum empr̃eũ. q̃ dicebat porphi. angelos cẽ in celo empireo. & alia in tra. ſ. dt. ſ. t. q̃ aug. loquit̃ ubi ꝓbat ſm̃ porphiriũ qui nõ ponebat celũ empr̃eũ eo modo q̃ nos. v. tra. ℟ De isto celo empireo ꝓti antiqui. logites nãli lumine nõ ꝓcurãũt mentionẽ. dr̃ q̃ illi ſtim̃ habuerũt celum. p motum localem. vt aryſto dt̃ in 2. de celo. ubi ſtim̃ ponit. 8. motum locales. 7. ꝓtractuq̃. 8ũ. celi duxerũ. & postea. Ptolomeus posuit. 9. celos q̃ cognouit. 9. motus. & ita fecerũt. alij multi. ꝓti. ℟ Alij aũt q̃ inuenerũt aliũ motum. ſ. trepidationis. posuerũt. 10. nos ponimus aliud. ſ. empr̃eũ. & vltimũ. & ponimus celum ẽcyalinũ. dat̃ empr̃eum ſit in vlt̃o & ſupremo loco ſitum. 1 cel.

℟ Eſt q̃ ponẽdum celum empr̃eũ. & ꝓbatur illud ꝫn aliquos ſctos celum ẽpalpeum. vel aqueum vt j. videbit̃. & ꝓbabimus ex illo duxit aquas ab aquis. q̃ ſunt in firmam̃. & ſub firmam̃ iſt. ℟ Ex tra 9. t. colligit̃ duplex rõ ponẽdi celũ empr̃eũ. p̃. ne ponamus angelos & bẽos cẽ in celo quod continuo moueãt. q̃ empr̃eũ nõ mouet̃ vt̃. ℟ Et ꝙr. q̃ post diem iudicij. oĩs celi quieſcet. 9. ita est veriſimile q̃ aliq̃d cẽ quieſcẽs. ℟ 2ª rõ est q̃ nõ est dar̃ oĩa creatura lucis cẽ tenebras in vniuerſo. 9. veriſimile est q̃ in illã creatam ſit celum lucidum ꝓ bẽficijs. 9. ponendum est celum empireum. ℟ Et ꝙr. applentius. nõ veriſimile est q̃ celum bẽatũ nunc recipiat lucem ab ẽy trinſeco. ſ. a ſole. ſi q̃ de ſi hẽat. 9. est tale celum. ℟ 2º ꝙr. q̃ in celum nõ est lucidum de ſe. ſi ſol diſcedit in ſuo circulo multum ab eo bẽatũ. nõ hꝫnt multum lucis ſi pauc̃. quod nõ est dar̃. 9. ℟ & q̃ dicta arg̃ ex illo Gen. j. & tenebre erant ſup faciem abyſſi. quod non est vez ſi celum empr̃eũ erat tam lucidum. clarũ est q̃ illuminaret tram. ℟ Ex ſ. t. ni ſoluat̃ ad. 4ũ. de mẽte baſilij. q̃ celum empr̃eũ tunc nõ illuminabat tram. q̃ int̃ ponebat. aliud celum. nõ multũ diaphanum. & ideo nõ illuminabat celum empr̃eũ. ℟ In. 6. tho. nõ placet iſta ſolutio.

& merito. nã quod dq̃ celum est magis diaphanũ q̃z aer humidus? q̃ hoc nõ impedebat quin illuminaret. Et ideo dz est p fratre ustaest nã illus lucis empirij celi. q nõ multiplicat radios versus corpa cetera sicca. s solum in suum ꝓpium corpꝰ dumtaxat reflectit. hoc dt. s.t. & hec me dubio hec vt rigidum & q̃ riam. lucis. Et ideo ybabilius vt dz q celum empireũ q̃nt mq̃z est luci dum nõ illuminabat tram ꝓp̃ minimam distantiam. q empireũ celum est ultimũ celum. ideo sol merito posit⁹ est. an medium celum. ut illuminet nos. Et 2º possz dici q nõ illuminabat hec inferiora q hec illa empirij celi. est alterius spẽi a luce solis & omnium stellarum & ꝓpterea requirit medũ nimium diaphanũ plus adhuc q̃z xpalinũ celum. & ita saluatur. s.t. q dato attingat hec illa attingat ista inferiora. q tñ nõ sunt multum diaphana ideo hec lux illa nõ ꝓt multiplicari. vtraq̃ solutio est bona s̃ tam arbitror ꝙ S. tho. q formõs.

Ar.º 4º. ~ vtrum tempus sit concreatũ materiæ informi?

Et mistor. 4. ar. 5. tho ponit aliquos. q̃s Pª sñ coiorum hẽ am sctos a ꝓncipio creationis creata sunt. 4. s. tra angelica. celum empireũ. & tra ipa. & tpus. hoc intellexit ãm ꝓma diem. ttadit. Basi. ambro. thuro. & alij multi. & p hoc sñ istos sctos. est q ꝓncipalis. ad q̃st. q tpo concreatum est mac. informi. i. cum creatura corpali nõ bñ formata vt dictum est sup. hoc aũt ybant isti sanctꝰ. quia nã corpalis ꝓncipia tpe fuit informis. i. nõ bñ ornata. ss. vt dictum est. S. go iam erat tpus si pus tpe. Et 2ª q.º s. tho. sñ. b. August. singulariter mi in hoc non dicendum est celum ee concreatum mãe informi vel creature corpali. ybat q sñ aug. p celum. ibi creauit celum & tram intelligẽs nã angelica. & p tram solum creatura corpalis. vñ informitas creature corpalis sñ aug. nõ fuit ãn formitate illius tpis s solum origi. q ita dicit q omnia q ibi dnr solum dnr pus nã origi. s. nõ tpe vñ pus nõ ponebat est a ꝓncipio creationis rerum. s q̃n formata est tra. i. q̃n fuit ornata. Et tantum ad istum ar.m quoad ꝓmã op. v. sanctorꝰ. est dubiũ quo ꝓt in

tellugi. q tpis fuit simul concreatum. cum nra nr̃a mi formig nr̃. creatrici celorp. nr̃o dubitandi est qz sm̃ omnes phos. tpus solum est motus primi mobilis vel aczns aliquod ab illo motu resultans sz aplis nr̃o erat primum mobile. g° quem° hoc potuit a sanctis tanta asseri. Ge Ad hoc. z. possūt dici. p. q a pnc° simul cum celo empireo creatum est primum mobile. i. uū sphera. & hoc salua a pnc° fuisse tpus. vñ nr̃o obstat q dr q firmamentum stabilitum est; z dic vel. q firmamentum est. 8. sphera. ip. Ge quia tñ cors hūa est mg̃rium. dicimus. z°. q p̃ sanctū dr tpus ee concreatum. celo empireo. nr̃o capiunt tpus p̃tice p motu primi mobilis sz quadā durat°. & p̃bat. q hoc tpus. i. duratio. sit ponendum a pnc°. q in die iudicij. quiescet celi. vñ post quietē primi mobilis clarū est q erit duratio aliqua. i. tpus istud. nr̃o est dubium. g°. bñ potuit poni istud tpus Ge vñ. apos. io. Johannes audiuit voce. iurantis p viuentem in secula seculoz. q nr̃o amplius erit tpus post nouissimā tubā. intelligit. nr̃o istoc. i. durat° sz solum nr̃o erit tpus p̃tinens tale nunc est. Ge Et ista ratio p̃ponendum. nā Josue. io. scribit q celum quieuit p vnā diem. tunc arguit. q̃ die vna die cum primo mobile. nr̃o moueret tunc. g° dat̃ est ee aliquam die. vel posse ee. q nr̃o sit motus primi mobilis sz durat° alia qua q dicit ad istud tpus p̃tice. Ge istud g° modo dicit. Ge fuisse illud tpus quod solum agebat. posset intelligere. Ge g°. ēt aug. est clarior & verior. sz vtraq; pt saluari. Ge & ad ista. aggredimur. Sequit. q. exponendum est primum capitulum Gen. usq; ibat lux. p. Ge primo g° exponendum est hymnus pnc°. qd 3°. pt exponi. p°. vi pnc° tpis. vel durationis. creatā est celum & terra & ista expō. est g antiquor phos tenuit. q mundus fuit ab eno. & ista exponit basilius. ambro. iheron & aug. dicit. q adhuc expō pt dupl̃ declarari. s. q a pnc° tpis. dicat. illa duo. s. celum & terram. simul creata. Ge z° hic exponit ista. ordo creationis celi & terre. & poritas ad reliquas omnes creaturas. q sc. illa duo pma creata sunt ad̃ omnia alia. clarū est hoc. Ge 3°. sensus est nr̃o tā germanus hic q p hoc pnc° intelligat. i. ni filius dei & verbum dei. z. psona. q expō. est precipue aug. Ge vñ hec exposit°

posita ⁊t ab aug. ad impugnandum errorꝫ manichey ꝙ d. corpalia nõ
ce creata a bono deo ſ a malo. quod optꝫ ⁊ ſtram ⁊ ꝑ̃ eliditur. Et nõ
aug. ⁊ celeſtē intellexit angelos ⁊ tr̃am oia corpalia. cece quorũ
quadrant oia in dicto aug. ſz & dicet quis dato. hꝫ in pnc̃. capiat
ꝙ bono deo quam magſ ⁊ illud intelligat. 2. ꝓſona. ſ̃ pncē vel 3. ſz s.
aug. ponit rectũ. qz vt ſ. dictum ⁊t ꝓncipale attributũ filij. ce ſapia
dato omnib; quniat ⁊ ſpūs. qz vero. omnia in ſapia dunta oia ſt
creata. ideo. creatio rectꝫ attribuit. 2ª ꝓſone dunte. ſz et hoc tñ. ad ꝙd
i. in pncm. i. filio dj; & cum pncō, & ꝑ pncm omnia creata ſunt. & aug.
notat qz ſenſus tñe ⁊t tñabs & ex illo pnt ꝙdam manifeste manichej.
ſz 3ꝰ. ſenſus ⁊t qz intelligat. in pncē. i. an omnia. recauſt dunte qui
⁊t ſenſus a ſanctis recepit. & ex illo dñt impugnari alium errorẽ aliorꝫ
qui dixerunt. dum creaſſe omnia immꝰ ꝓſe. & nõ ꝑ angelos vt ſ. t.
ſupra tetigit. ſtatꝫ vult dic̃ moyses. i. nihil creauit deus pncē ſ̃ ꝙ̃ cre
ret. celum & tr̃am. ge nõ mediantib; angelis creata ⁊t tr̃a & celum.
ſz Et hinc egregie quadrat expo. quam. ſ. t. ponit. in ipso. 4. cr. in pncō
ut ſ. dicimus. qz in pncē creata ſunt illa. 4. ſ. celum empireũ. & angli
ca nã. terra & ꝑ̃s. Quecumꝫ ergo iſtorꝫ exporum ⁊t optima & catholica:
ſz 2ꝰ verbum ⁊t creauit. quod omnes ſancti capiunt ſtricte ꝙ ꝙd uſt
ex nihilo. ideo nõ ⁊t dubitandum de hoc qz nihil an erat. ꝑ q̃ ſta. ſ. celũ
& tr̃a ꝙdcerent. hec ꝙdute ſunt herbe poſtea. ſ̃. vt ſupra ꝙbabiliter dix.
ſz 3ꝰ verbum ⁊t celum & tr̃am. que verba ſm aug. ſam ꝯdimus de
bere intelligi. nã. angelica. & omnia corpalia. vñ ⁊ celum ſm aug. nõ
intelligit celum empireũ. ſ̃ ſolum angelos. ⁊ tr̃am. iſta inferiora. ſz In
alijs dict. vt baſili. bedaꝫ & ſtrabus. intelligunt ⁊ celum celi empireũ
ſolum. & ꝑ tr̃am intelligunt nõ nãm informẽ. ꝑus ꝙ̃. i. ſine cõi for
ma. dato marſi. Gabri. maioris. abulen. & alij ita intelligat nãm hinc
vſq; formatũ ſecundũ ſanctos ſaltem cum ſola forma corpeitatis. nõ ſic intelligũt
iſti ſancti. ſ. ⁊ tr̃am intelligunt. baſili. & alij nãm ꝯpam cum ſua for
ma ſpecifica tria. qui ſenſus utꝫ & tenendus. ut ſam in ſermone ⁊t ſupꝫ.

Ꝑ alis dare equiuocat. in pauris linea quod nõ est dict. & alia multa q̃ supꝰ dixim⁹. Ꝑ istum est exponendꝰ dat Tertull. in li. ad⁹sus Hermogenẽ hereticum. & eadem est diuisio & alioꝝ multoꝝ sanctoꝝ. Ꝑ & alterius nõdum. q̃ dato ista exponamus tr̃am cum q̃ia forma specifica nõ excludimus alia elemẽta scꝫ media aere. s. & igne. q̃ de illis prolla fit oñ mẽcio ni aliꝰ dicꝫ. q̃ creata sit in pnõ cum tr̃a. Ꝑ & dicet quis quare moyses nõ fec de illis aptam mẽtionẽ. Ꝑ Rñ. q̃ rõ est q̃ ista elemẽta sunt subtiliora. q̃ nõ intelligeret rudis ꝓpulus ideo ita dixit sñm declarans. vltimũ & ꝓmum elementum. Ꝑ Alia exꝓ. celi & tr̃e. sñ. Chrisost. & Bergẽ. est q̃ p celum & tr̃am intelligam⁹ omnia q̃ sex diebꝫ sunt creata. vñ dr Chrisost. q̃ moyses noluit declarare hominibꝫ creationẽ rerꝫ pus dixit omnia simul ad uc in generali creata dicens in pncio deus creauit totum mundum. deinde dꝫ dixit. ad particularia quid creauerit q̃ma dic & quomodo &c. Exꝓ. est valde germana hr̃e. & multum placꝫ Bergẽ. Ꝑ vñ sñ Chrisost. an primam diem nichil est creatum. & ita saluarent⁹ multa in quib⁹ multi dolent valde cruciant⁹. ut illa declarẽt & exponat. ut. 3. dixi fuit. Ꝑ q̃z aũ istum sit rectum sensum illoꝝ verboꝝ & illa Gen. 2. iste sunt generationes eoꝝ q̃ fuerunt in die qua creauit deus celum & tr̃am. q̃ ita est hõ dr Chrysostomus. Ꝑ. s. Exodi. 31. hr. Sex diebꝫ fecit dñs celum & tr̃am. 7ª aũt &c. vbi p̃z p celum & tr̃am oia creata intelligi q̃ alr sal sum est. q̃ nõ fuerunt est sñm celum & tr̃a. 6. diebꝫ q̃ sp. Hieremie 23. celum & tr̃am ego impleo vbi nõ est dicendum q̃ sñm impleat sed tam celi & tr̃e sc̃m vniuersum. Ꝑ item. in simbolo apłoꝝ. creatorẽ celi & tr̃e. q̃ hec fuit christ. est aũctissima in scꝫ tra sacra. Ꝑ alia ꝓ vee clausula est. tr̃a aũt erat inanis & vacua. quoꝝ vbꝝ vnus sensus est sñm alios. q̃ tr̃a dicat inanis & vacua. i. sine ulla forma. quem jam impugnauimus & diximus & modo ostendimus q̃ erat in anis. s. i. repleta aquis. inuisibilis. i. ad uisum. deformis & nõ germinans. s. Ꝑ Sequit. 4. & tenebre erant sup faciem abyssi. vbi possemus dr̃e q̃ abyssus intelligat ipm celum. & tunc erit sensus. i. in

facie. i. ni regnu clematar. post celum erant tenebre. qr & bm
gen. & hyra. melius exponunt q abyssus vocat tota regio. q. clemte lo
qr. ni quib9 erat tenebre. i. nõ erant apta suscipi hominum. ss. & tene
bre erant in superficie clemetis qr. i. sup aquam & trãm. & ita intelligit.
qr vñ abyssq mistice pretat a mitholao. ab. a. & byssq quod est nome linq
albissimi. vñ. abyssq dicim est quod sine candore & resplendore. vñ abyssq
vocabat celum & trãm. qr tenebrat aũt intelligũ. basi. & ambro. i. a
er. sine lumine erat sup abyssum. i. sup trãm & aquas. qr & qui & spũs
dñi ferebat sup aquas. que verba exponunt basili. & ambro. & alij. vno
quo intelligebant hebrei. s. intelligendo p spũm dñi. ss. & 3am psonã
in diuinis. qm̃ in exõ. nõ placet abulen. & dr q p spũm dñi intelligit. ve
tus sine aer. quod dr intelligisse hebreos. nam loco de ly spũm. hebrei
hñt. nõch idem significat quod ventus. vñ psalmista. flauit spus eius
& fluent aq. ista exõ placet abulen. & dr istum tm spũs positum ce vt
intelligeret iam cẽ clemẽtum aeris. & ista exõ. abulen. est valde cõ
formis ei modo loquẽdi. dicim̃ n. spirare. attrahere spũm. ss. qr & quic
quid dicat. abulen. & sit ipsissimus fuerit, qr burgens. sequit̃ sũam basily &
ambro. qui forte fuit hebraice lingue peritor. qr Et pr qr dr spũs dñi
nam si intelligeret aer gre magis vocat aer dñi. qz aqua & regnit̃ sup
qr Et sup. nam vt dr burg. loco de ly dñi hñt in hebreo nomẽ significãs
messiam. q̃ solum cognat de spũsancto. qr p. pr secundo. qr ibi ferebat
sup aquas. p aquas intelligit tam de aquis q sunt infra qz de aquis
sup celos genẽsis. qr postea dixit deus. fiat firmamentum quod diuidat
aquas q sunt sup trãm ab aquis q sunt sup celum. Imo sic certum
est q aer nõ erat sup celum christalinum. cum tm ibi ẽent aq. q̃ intelligi
de ss. qui ferebat sup omnes aquas. qr ferebat exponit burgen. nõ qm
venit sup aquas. s ferebat. i. cogitabat & intendebat sup aquas. qz co
gitabat. ci. or natum caꝑ. ss nõ capit p motu qz nõ movet. ss. 4o vlo.
qr Et sic vult iste sensus. nam hieron. in questiõ q quas scripsit de concor
dia hebraice lingue & latine vbi dr in hebreo loco dicit ferebat. habet
verbum fouebat. vel recubat. ss. sup aquas. qr Et dr magis spũs. s. fouere

aquas q̄ trām. ff. q. videb ar aquas magis mirifice ornatū & dispo
dato fīp omnia elementa cogitaret. ff. spāh fīp aquas. q erāt cōfusiores.
¶ Caiet. in fīp. ¶sal. 104. cherubicas nomē ſpūs dt q ſpūs vocat pas
mi ſeruī ſacra angelorum. & tradit ce exponendum istum locum. q angelus
dñi ferebat fīp aquas. qui angelus dicab ꝓpo ce angelus no fol ꝓmi no
bilis quod est fīp aqs etiam q̄ſmit fīp rerum. ¶ & ego ꝓpo est valde sin
gularis & nō multum q̄drans mihi. dato fit ꝓbabilis ¶ Sequit nunc
et dixit deus fiat lux & facta est lux. de quo. s. t. tractat. q. ſequenti. no est.

¶ QVES. 67 A. De opere distinctis secundū se.

¶ Art. 1. Vtrum lux prope dicat in ſpūalibꝫ.

¶ In istius. 67. q. i. ar. s. tho. ponit. 2. gs. ſ. capiendo lucē mꝫ
ria ſua & ꝓpria ſignificata nō dī lux ꝓpe de luce ſpūali ſi ſolum
metaphorice. 2a. g. ſi lux capiat ſm̄ eoq̄ modum loq̄ndi. non ſolū
lux dī de corꝑalibꝫ ſi et de ſpūalibꝫ. ut ꝑ ſi numeris locis ſacre ſcripte
quas ybat. t. tho. egregie ꝓ exempla ff. videte litteram. s. tho.
¶ ista. gs facillime ſunt & ab omnibꝫ gaſſe ſ. q. hec ſolum ſt mota ꝓpt
aug. dicētem. q qñ dicit fiat lux intellige. i. nā angelica q fulta est. i.
die. origine. ff. cuius ḡrim dicit poſtea a. ſt. q ibi nō ita. intelligit m ſide
luce celeſti. ¶ & diſtincto iſta. s. tho. est magis nōnda ꝓ anno domini do
ctore ſancto ꝓ. dt. n. auguſt. 4. fīp gen. ad ām. lucem capi ꝓpa & me
liuſ dici de ſpūalibꝫ & certum q̄ de corꝑalibꝫ. ſi ambro. vt citat. s. t.
ni arg. ſi g. li. de trinit. dt. q ſolum metaphorice inter ꝓtat lux de ſpūa
libꝫ ſi aug. intelligi ſm̄ eoq̄ modum loquendi ſanctoꝝ. & ita ābo ſalvat.

¶ Art. 2. Vtrum lux ſit corpus.

¶ In iſto. 2. ar. s. tho. ponit vnam. q. talem lux. nō vocat ꝓprie cor
pus et ſi capiat ꝓ luce iſta viſibili. quam ybat. 3. oēs mīes nomb. v. cri. q.
¶ Contra ad. q. l. est. nondum q ꝓbatur. 2. de ana. t. 68. refert ſm̄ an
democriti. tenēſſe. q ſol illuminat ybi hoc q mittit aliquas ꝓtes luciferas
ꝓ medium q̄ſmit radij & ſcintillas ff. idem. n. dt q de quotꝫ alio luminoſo.
¶ Quod impugnat ar ſt. q ſeqr ſtomodo q ſol ſam̄ et cōtinuo ſimꝫ tur.

qz sol ẽst corpus finitum. & sic a finito semp pas aliq̃ de mat̃ tande finiet & aliis optime rõnbꝰ impugnat. Ad 2o est nõndum. q. s. tho. ni. g. capit corpus pro corpe de predicam̃ fuba. dest & fuba extensa & se extens. ẽ. & isto modo rite. s. t. neg at lucem ẽ corpus. & cod argo ntellig ptmr qñ dr duo corpa non posse se penetratiue habeti. Ad dicendm qz alioꝰ capit corpꝰ & vt ptñ ad ẽntitat̃ continue p dicam̃ tum. quod idem est quod res longa lata & profunda. talis omnis dr esse corpus sive sit acens sive fuba. totalis vel partialis. quomodo dulce do in melle & omnia similia dicunt corpa. & ma lignu. ẽ. quomodo mlta corpa se penetrant. qz pte. ni corpe aliquo. s. modo albedo. dulce & alia multa accnia. q omnia penetratiue se habẽt ẽ solum loquut. s. t. ẽm. Ad 3o nõndum. q. mille minus multicies trobunt̃ luci aliqe q̃litates veri corpoꝝ. vt q reflectat̃ vel refrangat̃. unde. dicimus causari calorẽ a sole p reflexionem. luminis & alia multa similia de luce dñr. vt dr opte. s. t. co. ni iste. ar. mi. solute. ad vltimum. argñ. vide te sanctum Thomaz.

Articulus. Tertius. Utrum lux sit qualitas:

Ad ni iste. ar. s. t. co. ponit. duas. g. es. q̃ duas opniones falsas. quas ibi recitat. quidam. n. antiqui dixerunt lumẽ solum ẽ q̃litatem mitentem alium non relictam. Sed albedo est realis ni pgriete ni medio aut. ni tentionata sit ut dñr recti lucem ẽ in sole ni. m. aut nitentionati. Ad q̃ quos est. i. q. lux vel lumẽ est in aere vere & realit̃ quam pbat. nam medium denominat̃ tale vel tale. s. lucid um. ẽ. recti. & vere. g. ibi est lumẽ realit. Ad 2o pbat. qz hoc lumẽ quod est in aere est vera ẽ alteris realis. qz mediante illo nos tale simus & omnia inferiora. q̃ q̃litas est vere realis in nob. g. lumẽ est realis ni aere nõ est dubitandum. Ad 2m erro. Aliqui ex sanctis dixerunt qz lux est forma fubalis. corpis lumino si. i. solis ignis. ẽ. Ad q quos est. 2. g. s. t. lux nõ est forma fubalis corpis lumino si. ẽ est quidam q̃litas consequens formam fubalem corpis lumino si. pba. s. t. co. g. nã id quod est forma fubalis vnius entis fubalis. nõ est in alio ente accns. Ex pte. ni pdicamenti fube. d. magis. pprium est fube fubo inesse. ẽ. lux inest aeri tanq̃ accns. g. nõ est fubalis forma in aere. Ad 2m.

aut lux q̄ secundū formā substantialem luminosi oriri. et p̄bat. a. s. t. q̄ luminosa sunt duo sc. a. duplex luminosis p̄cedentia sūm illos centia. v. bra. s. t. Qt Scot. m. Z. d. 13. q. vnica. lux sūm quam s. t. tangit. in p̄ma q̄. q. lux. est in medio intentionali solum. idem tm Egidius romanus Z. de aia & Z. hya. d. 13. ro illoz verissima. vel potius facillima est q̄ media inte lumine videmus lucem sic & spēs colorū videmus colores. q̄ lux est q̄litas intentionalis in aere sic spēs visibilium. Qt et confirmat nam lumē p̄ius attingit p medium usq; ad oculum & inuolumus videmus. q̄ solum est q̄litas intentionalis q̄ si esset realis nō videremus. sic albedine po sita in oculum nō videmus illam. q̄ sensibili reali posito in sensum nō fit sensatio. q̄ dz est q̄ est q̄litas intentionalis dum tax at. Qt & p̄ solute notandum est duobus modis posse intelligi qualitatem aliquam esse in tentionalem. vno mo. q̄ sit pure intentionalis. i. nullo modo realis & ad istum sensum s. t. intellexit suam. q. Z. q. lumē est nō est qualitas intentionalis 2o modo p̄t intelligi qualitas intentionalis m̄ p̄posito ita ut idem sit dicere lucem esse q̄litatem intentionalem ac si diceremus lumen esse q̄litatem intentionalem. i. est medium p quod fit sensatio vel ac si diceremus lux est medium requisitum ad sensationem & ad istum sensum. s. t. nō negauit nec potuit negare quin lux sit q̄litas. i. medium p quod fit sensatio. & istam dicimus fuisse mentem Scoti. & hoc p̄bant argta facta nō aliud. Qt est tm admonenda differentia int. lucem & alias qualitates sensibiles. q̄ alie q̄litates puta colores sapores &c nō multiplicant p medium sūm suam entitatem quecunq; illa sit diffunditur at mittendo spēs. lux tm multiplicat & extendit sūm suam entitatem p totum medium illuminatum. ita q̄ tam bn est entitas lucis. solis. nec tra. sic p̄ce p̄n solem dato nō tam intensa forte p̄ri impedi Qt vn vir docto. assignant rationem quare albedo &c. si distent multum ab oculo nō p̄t videri. & lux vt p lumē q̄. s. albedo nō multiplicat p medium se vel aliquid sui n̄ spēs solum. lux aut multiplicat p medium q̄litatē realē usq; ad oculum. Qt Tō rō ista nō sufficiens. vn dicimus q̄ dato albedo multiplicaret se vel aliquā q̄litatē realē p medium nō videret. & rō nō est ista assignata. q̄ sensibile positū s. sensui nō tat. sensatē.

Lect. Her.

ꝓ̄ꝫ qꝫ modo si albedo ponat valde ꝓpinqua oculo vel ni oculo nō videt
gō nꝫ tunc videret. sisi vel aliquid fui multiplicaret radii usqꝫ ad oculu.
quod nō est de luce nam dato modo lux ponat intra ꝓm oculi vt de
facto ponꝫ qꝫ est cōrpus diaphanum fit tñ usu vtra bñ fricti ꝑcul ab
oculo fit lux. ni quo differt lux ab aliis accentib9 g. et vñ vltim ꝛte di
cimus q̄ precipua rō huius dissentiminis. qꝫ. s. colores nō videant nisi ꝓpis
lux vero ꝓ se ipam ꝓ̄t videri est qꝫ colores sunt inimici malis sal
tim ni admixtꝫ ad lucem. io nō ꝓnt videri nisi ꝓ qualitates q̄ sunt magis
immales qꝫ ipi colores sunt lux aut est minimum immalis. & ꝓpria
io ꝓ se ipam sufficit causare sensatio nē. ꝗ. Tandem ni fine huius ar.
notandum qđ dato aliquando nimo sepe doctores multi. et nō q̄ternio de
authaf confundat vocabula ista lumē & lucem. est tñ int illa dria
notanda. qꝫ ꝓpric lux est qualitas rei actus subtus & recti ens ni
corpe lucido. & de sua sua requirit. corpus densum & male vt ni illo sub
iecto. lumē aut est q̄litas realis ꝓducta a luce ni corpe diaphano. i.
ni medio. ut est aer. ꝗ. & sine dubio vt vero fatear cōgruit. isti doctō
res confundunt ista vocabula ut indistincte quodlibet illoꝝ ꝓ qualibet dic
toꝝ significatorum supponat. illa n. dria data dato ni rigore ita fir
mi non est satis intelligibilis. io nō est mirandum qꝫ nos et quidam illis
diu simode vtamur nunc ni ista nunc ni alia significat accipientes.

ꝗ. 4. Vtrum quemet lucis ꝓducto in ꝓma die ponatur.

ꝗ ni isto. 4. ar. 5. tio. recitata opinione & fuis a. 6. aug. & aliorꝝ sanctoꝝ
ꝗ multoꝝ ecclie ꝓtea alia grimm ad aug. dicentium. ponit tandem. 1ª. q. 67. de
mte multoꝝ sanctoꝝ q̄ augustꝫ. qꝫ lux quemet & vere dr fuisse
creata ni ꝓma die. ꝗ. 2ª. q. ibi qñ dr fiat lux & facta est lux ꝓ ly
lux nō est intelligendus angelus vt dr. 6. aug. ꝗ vera lux q̄ nunc no
bis lucet ni tribus emissa a sole q̄ oia ꝓbat opt. s. tem videte trām eius.
ꝗ hic est potissimum dubiū ꝛc. 2. q. 5. tio. ꝗ. q lux fuerit creata in
ꝓma die. & q̄ his. ꝗ. vī. n. nō posse dici ee lucem solis vt dr. ꝗ. t. qꝫ sol
dr fuisse creatus in. 4. die q° quomodo fuit lux solis an ꝓm solem.

Gt Ad hoc sunt duplices modi dicendi mit. dicit. quidam n. dicit. q illa lux q creata fuit. 1. die non fuit lux solis tunc dicta ꝛ q fuit quedam lucida nebecula mag. die creata. & illa dicta est lux. Gt Ysti primus modus dicendi est arguit qz postq creatus est sol quem modo constat totaliz & solum constat illuminare totum orbem. quid factum est de illa nebecula? :
Gt Dicit aliqui ad hoc q fuit annihilata cum produitur est sol. Alij dicit q magis adhuc in ipo corpe solis juncta illi. Gt & p non vz quomodo dicere illam fuisse annihilatam. cum non constet ex ppositum aliquam creaturam a deo produtam fuisse annihilatam. & p. qz nulla erat necessitas vt annihilaret. potuit. n. impedire si poneret ut isti alij dicit aptum solem esse in aliquo alio loco celi vt illuminaret. Tu et non pt dici q magis adhuc cum sole qz sol est mi. 4. orbe & ille orbis non est locus magis nobilis quam q illa nubes esset ibi violenta. quod non vz dicz. g. Gt Propter hec argumenta & alia est 3us modus dicendum. q nubes illa non est annihilata ꝛ ma illius factus est sol. quam fuisse. vz tenere. Abulen. in ex pone loco verbo. 6m. 1. Gt Vn fm ipm magnadum est q nubes illa lucida usqz quo factus est sol hebat omnino eandem offm quod sol modo hz quantum ad illuminationem. s. q faciebat diem & nocte z ad motum primi mobilis. Gt iste modus dicendi non placet B. Rome. ꝛ q illam arg. qz videt q frustra crearet si statim ex illa deberet fieri sol. Gt Tu qz non est tenendum (vt nos. S. diximus.) materiam celi esse eiusdem speciei cum materia alioꝝ corpum. g. ex materia nubis non potuit fieri sol cum forma solis non possit informare nisi materia ysius speciei & ystem. dispositam. Gt ideo isti opinionem omnium ordinis ppe dicit. S. tho. q qn dicit fiat lux ꝛ non intelligit nubes ꝛ sol ipe. utraqz qn dictum est fiat lux factus est sol. :
Gt ysta opinio est. B. Dionisij. 4. c. de diuinis nois. Gt Alius tertius modus dicendi est. B. Basilij. & Ambro. q ibi non dicit intelligi fiat lux. de luce solis nec alicuius nubis. ꝛ de quada alia luce distincta ab eis. fuit. utraqz fm istos sanctos tunc facta est quedam purissima lux sine vllo corpe vel fuit. ꝛ p se subsistentem. Et dicit amplius isti sancti. q tunc non fiebat.

nox & dies eo modo quo nunc. ꝑ q̃ deus ꝙ̃ naba illam lucẽ ꝑ. 12. horas & ꝙ̃ faciebat dies. & amicula bat ꝑ alias. 12. & faciebat nox ꝙ̃. Et Tñ ꝯ ꝙ̃ istum modum dicendi arguit. S. tho. ri solue ad 3m. ꝑ authate. b. aug. & rõe. primo q̃ ad quid deus debebat tunc retinere lucẽ cum cum nulla essent animalia quibꝫ lux vel tenebre deseruirent. Et 2o q̃ ex ista positione cogimur multa ponere miracula sine vlla necessitate vel rõnabili cã. g. nõ est ponendũ iste intelligi illud fiat lux ꝙ̃. Et eandem tñ sꝫam ritiã verbꝫ defendere Burgen. & dr q̃ argumeta hui⁹. S. tho. nõ concludunt. & soluit illa. Et vñ notandum q̃ Thomas. Valden. in li. de sacris. c. 77. intelligit basiliũ. q̃ deus quidẽ creauit illã lucem sine vllo subo ꝑ postea posuit illã in sole ibi. & q̃ ibi est adhuc. Et hoc vr fuisse opinio eius. vt hr in exame rõ. homilia. 6. Et hoc idem dr Damasceno. li. 2. c. 7. Et (sine dubio sunt iam ꝙ̃ dictum est) opinio hec nõ vr multum rõnabilis. sic dr. S. tho. Et Melius credo dicere q̃ tñ istam sꝫam faciebat nox q̃ illa lux nõ amicula bat. ꝑ impediebat adeo. Et adhuc hoc vr magis miraculũ q̃ deus daret alicui agenti naturali virtutem talem quã totius cæli impediturus. Et ꝑ. q̃ non vr intelligibile quomodo illa lux absq̃ subo illuminabat hec inferiora. & Tandem q̃ cum vt. S. ꝙ̃ batum est lux sit accidens. resultans ex virtute corporis luminosi. nõ ꝑt imaginari quomodo esse vbi esse sine vllo subo. ideo omnibꝫ istis omissis tenenda sunt. ea. S. tho tãq̃ verissime. & magis intelligibꝫ Et vñ ad illud argũm q̃ fallitur est sol. 4. die & lux 1ª. ꝙ̃. Ex. S. t. rugando ans ꝑ dr q̃ sol creatus est 4. die xpi quo effectum & stabilitatẽ. vt. S. diuideret lucẽ a tenebris & ornaret sua luce statim ista inferiora. & aliter sol dr creatus in 4. die nõ dr intelligi q̃ tunc fuit creata substãa solis. ꝑ q̃ tunc illi data est virtus spãlis ad ꝙ̃ dam effectus particulares in ista inferiora. Vñ in ꝑ. die creatus est sol & datus est illi motus iste violentus quo nunc quotidie mouet. ꝑ tea in 4. die datus est illi motus ꝛectus quo semel in anno mouet.

ab occidente in orientem. & alie multe virtutes ypiculares quas nunc hꝫ
Et vñ gumiend moyser dixit deum dyesse in ꝓ die fiat lux idest sol
qꝫ pfectissimus quod in sole minuit est lux. Sic ꝓ qꝫ modꝫ dicit dis. s. t. e. optꝫ
Et hꝫ dubium est postꝫ am lucem erant tenebre vtrꝫ ꝓma dies incepit in
ipa ꝑdurt lucis. vel an cet sem dies exierit ꝑ tenebris. Et Adhoc magr hꝫ
2. d. 13. tm qꝫ ꝓma dies cepit solum ab ipa lucis ꝑdurt & no ante. stagl
illa dies computabat a summo mane. Et Eiusdem hꝫ vr ce aug. sup
Gen. ad. litam. li. 2. saltem reputat illa ꝓbabile. qꝫ ꝓ aliꝫ modꝫ dicendi
Et & ꝗ hanc opl argr. qꝫ ibi hr in gen. in ꝯib dicbꝫ falsum est vesse
& mane dies vnus. g. dies ille incipiunt a vesse Et &c. ad hoc magr
& aug. qꝫ ibi capi vesse ꝑ fine vespe. i. ꝑ fine nolle qui est summum ma
ne & hꝫ isto sumo mane qꝫ est finis vespe & ꝯ mane fin est dies
Et Alia hꝫa est abulen. hꝫ Gen. c. i. tenet qꝫ illa ꝓma dies incepit
a vesperis & vsq dz ibi capi diem sm in aliis Et dicbꝫ ꝑ die cꝯpleto. & ma
hi. & addit qꝫ tenebre ꝗ fuerunt am lucem fuerunt ꝑ. 12. horas. & hꝫ
ꝓme diei diuisit ꝑ alias duodecim horas & vsq ꝯ tenebris & luce
fuisse est dies vnius nalis. 24 horarꝫ Et Et qꝫ vsq hec sint ꝓ nra volt
dz nunc dies creatus ee. in. equinoctio vernali. i. qñ sol ingredit ꝓmum
gradum arietis. in ꝓncio martij. vñ in de astrologi magni ponunt suum nunc
ꝓ gradum. g. in nocte creatus est mundꝫ. Et ꝑ. diuisitas diei. & nicꝫ
litas solum ꝓvenit ex motu ꝓpio solis ab occidente in orientem. g. ꝯ
vt heri dixim. motus ꝓpius solis nꝫ fuerit am 4 diem sequi qꝫ ali
qui dies fuit ꝯqlr ꝗ alteri in equinoctio. Et vñ Zo. in fert abulen. qꝫ
sol creatus est in ꝓmo puncto orientis. nam alias nꝫ ꝓfusisset diem artifi
alem durasse ꝑ. 12. horas. iste modus est valde gformis hr. ppr
argm falsum ꝗ magnum. Et Et gformr qꝫ alius modus ꝓtorꝫ ex hebr
us fuit computare dies. a vesperis ꝓmo g. credendum est qꝫ hoc faciebat
ꝯformando se intro creationis diei. Et Ex quo sequit vnum aliud qꝫ
nihil ꝓsus creatum ee aliqđ. 6. diei. ꝓ qđ si aliqđ nꝫ magis ce
lum & terram. si ergo ponimus dicere creatum esse in ꝓncio ꝓme dei.
g. ꝓ minor qꝫ in tenebris creata fuerat hec. & sm ista op. l. in ꝓncio. i.

dicj. Et si diceremus celum & terram solum ee creata p. 12. horas p festas. usq; ad creationē hūis. Et vn tantum ad des postq; duxerimus illos ee nales. est nondum q; des nales. apud dnos gentes dr sm modū computand. hebrej. n. computabāt a pnc̄o vnius nocts. usq; ad pnc̄. sequēti. Astrologi vero a meditate vnius diej. usq; ad medium alterius ām sol est in simo gradu. Romani vero. computabāt a mō vnius nocts usq; ad meditatē alterius. Vulgus es vero nunc computāt ab ortu solis usq; ad ortum cuiusdā altera die. Et melius est computatio hebraycē. vt jam visum est. si nō nimis rigorose stet. Hec de ista questione.

Questio. 68. De opere. 2. diej

Art. 1. Utrum. 2a. die factū sit firmamentū.

Et in isto p̄ar. 5. to. p̄o supponit unum & aliud. s. q; nō est inconueniens in sacra scripturā in uno et eodem loco ee diuersos sensus humanos quos q; sit patus cum videt sensum illū ee falsum refutare illū libenter. Et hinc est. 1. g̊o. sm antiquos phos tenentes mundum eternum & 4. elementa & celum ee ex illis compositum facile est dicere celum ee creatum. 2. die. Et quo supponendum est q; Empedocles dixit alia ee composita ex elementis. ita celum ām alia. Et celum cum summa auctoritate illud. Et io illud est de mirabilibus ptibus alia. Et 2a. g̊o. sm quosdam Platonis & aristotelis nō pt dici nec difficulter pt dari q; firmamentum. octaua sphera facta sit. 2. die. Et 2o. ām supponatur. q. b. t. hūi & certo q nō est facta alia creatio p̄ter dictas nisi quā creauit celum & terram. 1. die alijs diebus nō p̄ter fuit creatio nec corporalium. nec spiritualium. positorum. p̄. 2. g̊o. nam plato tenuit celum ee incorruptibile & simplex. aristo. dixit nō ee compositum ex 4. elementis. s. q; licentia distinctum ab elementis. sm quos nō pt dici. firmamentum factum ee. 2. die. q; ex hoc sequitur illud nō fuisse ee ex nihilo. q; precessisset nihil. quam supra dixerimus nunquam posse ee sub alia forma. nisi sub forma celi. Et 3a. g̊o. si p firmamentum intelligamus nō. 8. sphēram. sed unā regionē aeris in q; sunt nubes ros. & est firma. & solida. facile est defendere. firmamentum factū.

ce .z. dic. Proqua nõ dm q̃ aug. dx̃ . p firmametum posse nitelligi illã regiõ aeream. q̃ est grossior & frmior q̃ ista quã nos vid mus. vta putauit aug. posse nitelligi firmametũ respũ alioꝝ regiõũ vñ sñ hoc opte defendi firmamentum factum cẽ .z. dic q̃ tunc fuisset nec nõ fuisse aliquid creatum ex nihilo. sm̃a precessit sub forma aeris alterius vel ignis. sñ. hec dt. s. thom. ni tra. vide illã cum argmtis. Et Quatum ad illum locum fiat firmametum sunt multi modi ex pos nẽdi Et 1º est Chrysosto. s. hippolito. oia q̃ sunt creata creata cẽ 6. diebꝰ & q̃ qñ dr nĩ pncº creauit. sñ. Cõsequẽs est grãs vt dximus. sñ hoc (m q̃) p firmametum est nitelligendum totum celum. quod dr factum .z. die. & in p. nullum celum creatũ est sñ chrysost. ad modũ dictum Et 2º modus dicendi colligit ex 6. aug. qui cr dt. p firmametũ debere nitelligi told sub tam celestem. vñ sñ ym qñ dicitur est in pncº creauit deus celum. nitelligã angelus. & .z. die p firmametum tota sub tã celestẽ. Et 3º modus est aliorꝝ. & est. Basilij. ambro. & multorꝝ aliorꝝ q̃ p firmametum nitelligat celum stellatũ. i. octaua sphera. & dicũt illud cẽ totũ diu .z. die creatum q̃ nõ reputãt p inquenientia aliquid cẽ ppe stellatum .z. die. Et qñ dr in pncº creauit deus celum nitelligunt solũ celum empreũ. dum .z. die celum stellatum cum reliquis orbibꝰ preter primum mobile quod factũ est cũ celo empreo ali. Et ista opinio est aliorꝝ & tenenda Et s. tho nõ damnauit istum modum si solum dr q̃ vltra alia signa nia q̃ nãa illius. alia sit creatum .z. die. vel q̃ nãa prefuerit. sine forma vel cum alia forma. q̃ tñ credo sñ ym Et ista opinio sustinenda Et 4º modus est .s. tho. quẽ sumpsit ex aug. & illum tangit basilius q̃ p firmametum nitelligit regiõ nãa hic aerea. Et q̃ hunc modum est argm̃ q̃ nõ est credendum mouysẽ fuisse equum catum ni tã breuj si postea. de. moy. ni. 4. die. stellas positas cẽ in firmamẽto Et p firmametum nitelligit. sñ. octa. sphera. vel illã. cum. 7. sequentibꝰ. Et 2º argr hic ni .z. die. & vocauit deus firmametum celum. & celum nõ capit ibi p aere. q̃ vocat celum sñ capit. in pncº q̃ dr creatum celũ. in sidi cat celum cẽ nõ q̃ a celando. & adhuc nõ cognitat equum catio. in aliis opinio est sustinenda tabi hoc. & q̃ formior textus. hec de isto articulo

Qar.ª 2.ª. Vtrum aque sint sup firmamentum.

Et ar. isto. 2. ar. 5. tho. ponit q. q est certum & de fide tenendum q firmamentum sint vere & realiter aque & q exprisse illud dicat sacra scriptura. Et tamen totum dubium est quomodo sint intelligende iste aque. Vnde Et est 2.ª q. q si teneamur celos ex compositos ex elementis nō est inueniens q sup firmamentum de sint veriste aque elementares. Et 3.ª q. est q sñi basilius & alius sanctos p. aqs q sunt sup firmamentum intelligendum est celum quodam aqueum quod appellat christalinū vel aqueum. Et erit. q. sphera. q his raritatem simili densitati aq. sñ dicimus celum stellatum vocari empireū nō q sit igneum sz q est summus flāme. ist. Et 4.ª q. p aquas possemus intelligere veras aqs. intelligendo p firmamentum regionē aereā sup quem sunt nubes roride. q̄mtes aquam. q descendit ad nos in pluuia. videte tām. 5. thome cum argumentis. Et hic nōdum q quis opō & iam recepta apud multos est q p aqs q sunt sup celum intelligatis celum aqueū vel christallinū. & ista est tenenda. Et si nō est omnino vanū nz oio reiiciendum de q p aqs q sunt sup firmamentum intelligam? veriste aq. p. ad tollendam equiuocationē. ni me yse ni 2. tmcis. Et 2.º q. lōgabat me yster popule. ignorantibus. rudibus. g.º de re lōgabat illis & verbis vulgaribus vt omnes intelligant. Et vñ. b. basilius. ni. 2. exameró. vt omnino isti sensui aduerse. & addit. q ille aq sunt ibi ad refrigerandum illam regionē celestem. q est valde ignea qua p. soli. Et Bernard. d. 14. q. 1. ygonit. argm quodda ad ysdem dum q sup celum sunt vere aq. quia mutuum q̄litati vel effectui & referuntur correspondet vna q̄litas vel effectus ni celo. sñ caloni. correspondet sol q̄ calori. & ni terra sunt aq ffr frigefactiue. g.º respondet alia aq similes ni celo. Et B.t ad hoc. mau. q sunt rōne frigefactiue sz nō aq sphere. p humes suum. ist. & nō tanq est. q humē tame frigefaciat. Et vnde Bonauet. d. 13. 2. q. 1. dt q celum illud vocat aquam nō q his forma vel similitudine cum aq. sed potius q rithuit frigiditatē sñ aq nre. g.º nō est omnino negandus. iste mod q basily. ist. Et est q illum vnum arg. & rob. ad ysdem q non sunt ibi vere aq. q cēnt ibi violenter. & ra derent. Et & diceret quis. q sunt violent? sz nō ynt cadere q celum

mmediatum post eas est mdujsib: vñ nō: est dō mpbanda ysta opō sc
te est vera reseruus sayz est q dicamus q mne aham cē pbabiliorem.

Qt Ar. 3. Utrum firmamentū dujdat āgs ab aquis.

Qt mysto. or. est. i. gō. 5. tho. q z certo tenendum est de fide firmametū
dujdere aquas ab aquis. qz ita dz expresse in scrīp sacra. Qt 2a g.
aliqui doct. dnt cē veras āgs sup firmamentum. Q nō placet. s. tho.
iste modus. dco dt q firmamentum dujdit aquas ab aquis. qz firma
mentum est mīs cælum aqueum. vel xālinū. & ystas aquas vocas mferiores.
Qt 3a g. est q pt mtelligi firmamentum dujdere aquas ab aquis mtelli
gendo q aquas supmas primā. nāq; firmamentum. i. aggregatum ex 8.
celis dujdit mam celox. a nia ystox inferiox. Qt 4a q dō mtelligendo
q firmamentum aereū est clarissimū quomodo firmamentum dujdit āgs. ssi.
Qt mysto ar. nihil nōnd mm est pter ea q dicta sunt ar. pcedentī nisi
q p firmamentum mtelligat celum xālinum. vel regiōne aereā. Qt &
oēs mmc exponamus alia verba Gen. sequnt. g. & dujsit deus lucem a te
nebris. quod dī Basilius. mtelligi. qm retrahebat deus lucē. vel impedie
bat. ab effū & fiebant tenebre. Q āls modus est dicendi q dujsit deus
lucem a tenebris. i. dujsit dicendo a nobis. ita q qm est nox nō est deus & cē.
quod dz mtelligi. mcodem orizōte. vel emisphero. qz mdiuisis bus est q
sibile q sint simul dies & nox & econtra. Et factum est vespe & mane dies unus
q verba jam sunt exposita cum dicimus modos computādi dīnales dies.
Qt & q re dictum est factus est deus unus & nō primus cum posteā dicat
z. 3. &c. Qt Ad hoc dicendū. p. q idem est unus & primus & dicit aug
Sanctus q dco dictum est unus vt sciamus q omnis dies unus cōstat ex
vespere & mane sive sint dies primus vel. 8. vel milles mnoz. ssi. Qt Au
gust. mtelligit. factum est. ssi. i. ex not[a] ypōthesi vespertina. s. angelox. q. & ma
tutina. i. cōgnita. factus est dies unus. ssi. dato ponat alios multos modos.
Qt talemus g[o] q q firmamentum est mtelligenda 8. sphera. Et rō est ut
aliqui dnt qz ibi sint stelle fixe. Qt & et mi alijs orbibus inferioribus pla
nete sint fixi. Qt ppter a finali dicemus q q firmamentum mtelligunt de
toorbes. omnes & rō qre dz firmamentum. est qz sustinz āgs sup se: q

Sect.

¶ Ar. 4. Utrum sit unum celū tantum.
¶ in isto. 4. ar. 5. ro. recitat quibusdam sanctorū opinionē q̄ hoc tā dem ponit. 1o. q. 1. q. nō est tenenda ḡra Chrysost. q. dicit unum duntaxat sit cēlum. 2. sint ptes. q. ptes istius celi quod ponit Chrysost. dicit sic & sint diuisos modos motuum. q. sint ptes celi. ¶ 2a. q. est. q. sm̄ Basilium. ambro. & damasc. & ad̄ sanctos dicit est q. cēlum ipse captum. significat sibiam illam sublimē nicerrupt. 1. quam aqs. vocauit. 5a. cētia. ¶ 3a. q. sm̄ istos. sanctos sint ponendi. 3. celi. quod dicit. n. est nisi lucidum. quod est cēlum empireū. 2us. est nisi diaphanū nō lucidum. quod est celum aqueum vel ꝛstallinū. 3us. est ptim lucidum ptim diaphanum quod est totum quod est ab. 8. sphera mediusme usqꝫ ad orbē lune inclusiue. 3. mēbra dicit sc. 8. celos. ¶ 4a. q. si capiat celum large ꝑ illo quod dicit aliquā ꝓpter. 1. vel similit. 1. cum vero celo. i. sublimi. & diaphano dicit est totum quod est a superficie quoꝝ aq usqꝫ ad celum empireum & isto. capiendo dicit dicit damasc. & alij. sc. 3. orbes. primus est celum aereū. 1. vago aeris & ignis. 2. est celum stellatū. i. a luna usq ad octa. sphēra. 3. vocat celum sublime. i. totum quod est. sup. 8. sphēra. & ita intellexit damasc. illud. 2. ad. c. i. raptum huiusmodi usq ad. 3. celum. i. sup. 8. sphēra. ¶ 5a. ꝓpo celum dicit ꝑ metaphoricē ꝑ ꝓpō deo rōne sue altitudinis & eternitatis. Sic ꝑ nō obstat de peccato luciferi. ascendā celum. i. equabor deo. Dicit ꝑ intelligi raptus pauli. s. usqꝫ ad. 3. celum. i. usqꝫ ad. 3. ꝑsonam in diuinas. q. illas omnes cognouit. ¶ 6a. q. & dicta. etiam celum rapi ab augusto & alijs sanctis cognitē rei supernalis quam quis nō ꝑt licite exprimere ꝑ aliquē sermonē. Dicit sunt. 3. celi. q. tripliciter cognoscit. q. dicit nobis solum. alia magnalia dicit supernalis intellectiua. & ita exponit s. aug. paulū raptum usq ad. 3. celum. i. usqꝫ ad cognitionē intellectiuā videndi trāq. s. Rome. ¶ in isto ar. nihil est omnino nondum pcedendum. s. ro. quā ponimus.

¶ Quæstio. 70. De opere tertiæ diei:
¶ Ac. 1. Vbi aquæ congregatio quemadmodum dicat facta. 3a. die

Gen mi isto ar. S. tho. ponit. 3. ypoth sumarie. Gen 1. bñ btm aug. ggre
gatio aqrũ ẽ falta est. 3. dic. nõ est ad3 faltam fuisse successiue. i. pos
terior tempe qũ aq̃ sint create ꝑ solum ꝑus ña. ꝑ qz aug. nõ pon
hos. 6. vel. 7. dies. temporales vel successiuos ꝑ solum dr fuisse ꝑorit.
originis. vel nãe. Et ita dr q ꝑus ña aq̃ fuerunt create. qs fuerunt
congregate in locum vnum ꝑ nõ fuerunt ꝑus tpe. disperse Gen & non
placet hos. b. Rome. ideo. ponit. 2am. g. ꝑbabilius est q ꝑus tpe
i. dubijs veris diebꝫ aq̃ erat disperse ꝑ tram. &. 3. dic congregate
est. hoc est ꝑbabilius & textui conformius. Nam quid est congregare
nisi illud quod aliqñ erat dispersum ad congregare postea in vnũ.
Gen Tandem ponit. 3. 2g. q. q quemcitissimum fuit vt aq congrega
rent in locum vnũ ꝑ qz paulatim deus in ist dieb ornabat tram
in aliquo. vel celum. vel aqs. ita in ꝑ. die ornauit celum. p lucem
2a ornauit aquas ꝑ illas duas fluũ. 3a nunc. ornat tram disclovi
endo illam p aquaz congregationẽ in vnũ locũ. videte tram. s. tbm.
Gen Est hic vnum dubium. qualis fuit vel quo ista congregat aquaz.
Gen mi solut ad 2um tangit vnum modum dicendi. s. t. q falta est gg
gatio ꝑ condensat. aquaz. & ita occupauerunt minorem locum:
Gen Quemcitius est dre. q solum congregatus falta est ꝑ motum lo
calem & vera mutat. manentibꝫ aquis in eadem densit. & ita sunt
leuate a tra. ꝑ duynam. vtq. Gen in ꝑz q merito. s. t. nõ sequit au
gust. in isto ar. d. q in instanti falta est hec congregatio. Gen 2o. ꝑz q
in 3. die nõ dr fiat. fiebat in alijs diebꝫ q nihil aliud est quam leuate
aquas. s. solum note sunt locate & congregate in locũ vnũ ut dictũ est:
Gen 2um dubium principale. est quomo sunt aq iste modo in illo loco congrega
te vtro ña hr vel violenter. & ꝛõ dubitandi est. si. n. dicat q ña hr sunt
ibi modo. sequit q quo ꝑmodum illat recanit crianda antes tota tra
tunc erant volenter. quod vr irronabile. Gen ꝑ. si tunc erant violenter
in ꝑmo sua creationis. qre in illis duabꝫ ꝑmis diebꝫ tpe nõ sunt congre
gate ꝑ sua ña. Gen & si dicat q tunc erat ña hr & modo violenter. hoc
est manus in quemcitius ña quod nõ ꝑ tam ty3 sunt violenter in isto loco.

Et ysta. 3. dic sunt ornate vie aq & tra si ponerent nolunt nō est ornatus illaq. Et dicta aggregat sunt duo si modi dicēdi Et primus est Basilij & ambro & modernorum multor. qui dicūt. q aq sunt mur. sup vrcq tre vndiq. i. & pueniunt hinc a cētro mundi usq ad sup ficiem tre. & ad sup ficiem aq vndecq pueniunt a tra. & ab ab aqua semp hinc a cētro usq ad tram. sunt brevjores. & aq semp distant magis a cētro q tra. & sunt concētrice mundo. ybant q ola alia corpa ponunt concētrica mundo. i. sunt cētrum mundi ydest cētro in mō. gōdendū est de aquis. & sic aq sunt sup tram concē trice mundo. Et gfr. q qū homines nitant mare vnde sibi ascendere potius aq descendere. Et 2. gfr. q si nō ponat mi litterem ris (ut est experientia comptum) non indebit naues ambulantes p mare & si turres mi ascendat in det. gō aq sunt altiores tra. Et gfr mr. & modo loquendi antiquoq qui vocant mare altum Et istum modum est argm. q si tra est inferior. aq. sequa aqua ee in olentā. q cum sit grauis aqua gre nō descendit? nam experientia est ō ptum q et mi litore maris. & quis faciat fossā aqua descendit. gō si nunc de facto est altior tra gre nō descendit? sic illa q est mi analeb? Et Ex ysti q rō est gre nō descendit. q impedit. adhuc. ad ipsam aiam tum tundam. q si sic nāe relinq rent descenderent. Et Egfr mr. q omia debent ee ordinata ad cām finalē. Ex pho. 2. phi. gō. debent adeo gsuari aq pp animalia ppq est creata aq & tra. & ideo dūt q non descendit nisi qū ppa animalia volunt q descendat ad suā vtilitatem. Et Confirmat. q excipien. comptum est. q mi pedra. i. vasc clauso sup. nō descendit aqua ne det vacuum q est magnum inconueniens eodem mō nō descendunt nunc ad tuendum vitā animalium quod est magis bonū. Et istum modum dicendi est q omnibus omnia sua ipsi disponat sunc mirabilis. sequi q nō aq hoc facere si daret illis ipsi tam inclinatā q nō descenderet. & istud ybarent sua argumenta. Et 2. argr. q si. tu dicis. q tra est concentrica mundo & aq. & si gditio aq est q descendat mi fluminibus q gre flumina vt oēs videmus

fluūt & precipi

runt p̄ p̄ceps ñ mare g̃ dñz est mare ꝺ ñ ñseruari loco ꝑ flumina.
¶ 3º. si mare est altius tra sequit̄ p̄ fidu hominu ꝺ g̃ transeat alt̄
duo cubitꝫ p̄ tram alter idem spacium p̄ aḡs maris sequit̄ q̄ ñ ꝺbz
deberet maior arcus & spacium ambulandi p̄ tram q̄ ambulant p̄ ma
re q̄ expreñ est cōptum. q̄ si dant duo circuli in aliquo orbe magno
q̄ unus sit maior est circulus. i. q̄ tre magis q̄ ꝑmit. ultimo maiori circulo
magis ꝙtendunt̄ linee a cētro ultimi magni circuli usq; ad circulum q̄
quirit illi ultimo circulo ꝑ magis distant. cuius tñ grām est ꝙceptum in
vera astrologia. g̃ omnino dimittendus est iste modus dicēdi ut ſtor.
¶ Vñ est .2º. modus dicēdi. Burgū. sup. i. cap. gen. dicit. q̄ cētrum mūdi
distat eq̄ distat a quelibet tre & a quelibet aq̄ q̄ fimit diuisi cētri aq̄ & tre
ideo ñ tra cadit sup aquā. ñ aq̄ sup tram vel dato sit idem cētre. eq̄li
distant. aq̄ & tra ab illo p̄ fixo figer. ¶ Sed iste modus adhuc nō saluat
quare flumina descendunt̄ ad mare & alia alia q̄ g̃ ultimum ñseruntur.
¶ Ideo est .3º. modus dicēdi. ꝓpter quē tenemur est q̄ cētrum mūdi non
est in medio tre. ꝙ est in alia ꝑte tre. magis elevata sup cētrum ꝑ
ex alia. & aq̄ omnes nāles tendunt ad locum illum tre q̄ est ꝑpinquior
cētro mūdi. & ibi est mare & ideo ad illud omnes aq̄ ꝑgunt. ideo mare nō
occupit tram. q̄ nō est altior. ꝙ tra ex ꝑte qua altior est. & sic si mare
occuret tram ascenderet quod est g̃ ram aḡre. ¶ & g̃ istum modum. est
unum urgens argū. q̄ ñ ista ꝑte q̄ vocat̄ ee tram. ꝑpinquior cētro
ꝙ ex alia sunt alia regiones habitabiles g̃. eq̄li distat illius ꝙ
ex ꝑte sinistri distantia a mare. ¶ Ideo dicimus ultimate q̄ aggregatum ex
tra & aq̄ est totum sphēricum omnino. & tñ tra ht aliquas ꝑtes ca
cauate. p̄ venas vel fossas magnas q̄ est ut altitudo elevata & sic sunt
motus & sic flumina moveñ flumina p̄ istas venas & mare est in ꝑte
tre magis excauata. & istum modum tandē tñ. set ñ solut. ad .2º. argū.
¶ Ex quibus tandē sequit̄ solut. ad ꝙnes quale dubium motum dicimus. n.
q̄ aq̄ nāliter est sita modo in suo loco nāli ñ impedit ꝙ de se nō ꝑt desce
dere sup tram q̄ ascendere. ¶ Vñ notandum q̄ a ꝓncipio creationis mūdi
q̄ cooperiebat aq̄ tram erat nāliter locata. q̄ tunc ut tra nō erat illi

aluej. fi erat terra rotunda. qñ vero deus dixit congregent aq. ſ. fecit in
tra iſtos magnos alueos & foſſas. & venerunt ibi aque nabiſſime
& iſte modus eſt clariſſimus & nabiſſimus. & ſine dubio vi totum hoc
quod dicimus rõnabiliſſimum. de quo et locutus eſt magiſter de viſta ſup. &
dum dixit quod nos diximus minus qz nõ vi aliud poſſe dici. in ppõnabiliꝰ.

Ar. 2. vtm. platanꝰ produlcꝰ guenr. 3a. die facta legatur.

qz in iſto ar. s. tho. dr qz ſm aug. herbe & plante nõ pdulte fuit ad 10
3. die. ſz ſolum dicit qz. 3. die dedit deus virtutẽ terre germinatiuã. ybat
aug. qz Gen. 2. dr iſte fuit gnationes. ſ. an ipſe orrent herbe & germinaret
arbores. ſ. quod dr poſt ipſ. oct. 6. dies erant conſummati. qꝰ 3. die nõ create
fuit plante ſi huiꝰ virtutẽ terra germinauit illas. qz Conſtr. qz deus ois
naturã ſ. diſponit. qꝰ cum dederit virtutẽ terre germinandi. p illam pduxit illas
herbas & plantas. ſ. qz 2a. qꝰ duj. tho. cum alijs ſanctis aliꝰ cõgnes te
nendum eſt qz. 3. die deus pduxit de facto & ſic herbas & plantas. qz ſic ver
bis textus. Germinet terra herbam viroſam & germinauit. & ſic
factus eſt veſpe & mane dies 3us. Confir. qz tertia die ornatus eſt terra
vt dicimus. & principalis ornatus illius eſt germen herbarum & arborum. qꝰ uta
eſt omnino dicendum. & iſtum modum tm. ſ. t. videtur tenuiſſe illius.
qz ex hoc ar. apparet q. b. tho. reputat pbabiliorem opinionem aug. & illi vi adhereo
& nos dicimus qz opinio baſilij & aliorum q eſt aliter eſt et vera & ſatis pbabilis. qz de
facto in. 3. die pduxit terra herbam virentem. qz non ad aliud. aug. 2. gen. iſte ſ
gnationes. ſ. an ipſa terra germinaret. ſ. dicimus qz intelligimus qz in. 3. die an ipſa
ex ipſo ſemine germinaret terram facte ſunt omnes gnationes in virtute di
uina an germinaret terra herbam. qz reliqua create. vñ magnanimiter
eſt qz. 3. die deus pduxit nõ nullas herbas. & poſtea terra virtute ſeminũ
que illa reliquerant germinauit alias herbas ſecundum ſpem. qz pr aut alia
rõne opinionem baſilij teneremur. nam in aliis omnibus creaturis deus nõ
ipſe creabat ſolum ſemina faciebat poſſe tam creaturã in ſua ſpe. qꝰ eodem
modo eſt de pduct plantarum & herbarum. qz poſſet herbas & plantas
alias pduxiſſe. qz p. argr. nam dr poſſe tm eſt opa qꝰ rõnabiliſſime eſt qz quic
quid deus creauit hoc poſſe tm & nõ dr eſt qz aliqua ſemina creauerit

Qz ꝑ adam creatus est in etate ꝑfecta & indigebat herbis ad fruj mitrm̃ tum g̃ data sunt ei ista. Qz Et ggrm̃ nam ad̃a peccauit ꝙ ei sum. pomo ꝙ ꝓhibitor g̃ in illa arbore erant fructus & nõ ꝙ gestatum est ꝙ tp̃ꝫ quo nãhit ꝑt germinare. g̃ est valde ꝓbabilis ista op̃o Qz & tertio dubi hoc sit posito. an illas plantas quas .3. die creauit deus creauit se solũ sine ulto tre ãcrem vel an tra effect ad illas ꝙ ducendas concurrer. Et vr̃ q̃ sit nã tex tq̃ dr. germinet tra herbã . & germinauit si aut germinat. g̃ alt̃ occurrit q̃ alt̃ si deus se solo faceret solum pass se bñet. Qz De hoc nicholaꝰ de lyra magr̃ richard ni ꝑtem istam. q̃ solum deus concurrit effectiue in illa .3. die & nõ tra . Et quia sit ꝑ. nã illa ꝙdulte herbas fuit supnal. q̃ fuit valde ꝓpinqua initio creatiõis quod non ꝑt tra nãhit. g̃ Qz Et ggrm̃ nã ni alijs operationibꝫ. t. ꝙdulti ꝫ. herbas nõ concurrit tra effective et nõ nã solum vt agente effective semẽ tra solum disponit & substentat intra se semẽ & rubet immoues. ꝫ. g̃ a fortiori ni ꝑma herbas ꝙdulte nõ concurrit tra effect. nr̃ semẽ q̃ requirit tp̃ꝫ ut germinet. Qz Explicantes istam opi. quam ꝛpsentiarꝫ defendimus dicimus q̃ deus ni ista .3. die supplevit totum quod debuit facere semẽ & ista subito ni brevissimo tp̃e ꝙduxit herbas. Exr̃. est q̃ ni ad̃ceptionis & redemptoris nri. ss.i supplevit totum quod debuit facere virgo semẽ . & beata virgo solum passim se huj & dixit mam ihu faciunt alie mlres. ita dicimur de ꝙdulte ista herbarꝫ. Qz Ad auctr̃ ꝙ illam. germinet. ꝫ. ꝑ solut. ex dicts. q̃ germinare tram nõ est agere ꝑ q̃ ex illa pullulet plante & herbe nam vt dixerimus et nunc nõ agit effective nisi solum semẽ. & quo plantarꝫ duritas procul. claruꝫ est. Qz Est aliud dubium vtr̃ ista germinatio plantarꝫ fuit ꝑ ver vernali vel estino. vel hiemali. ꝫ. vel quo. Qz Ad hoc nicholaus & ãit dicit vt ille dr. dicit. q̃ ista germinatio herbarꝫ & ꝙ gñs ꝙdulti omniũ rerꝫ facta est mẽse septembris. fuit aũt appropriata. ad hoc q̃ nõ ꝓcederet ars est g̃ ꝙbabilitas. nã quemcunq̃ vr̃ q̃ deus creauerit arbores eo tp̃e quo habt fructus maturos quemcunq̃ q̃ ad esũ g̃ ista falsum est. Qz Et ggrm̃ ex ꝓdõ ade quod fuit paulo ꝓst. dies creationis. Qz & nihilominus oppm̃ est

vt ybabilissime dato teneamur hijam micholaj. & ad. Qd gr̃ium. nã exo. 12. di iste mẽsis erit uobis primus & loquit de marcio. go vi y hoc dixerit. dus qz illo tpe incepit creatio mundi. Qt Confr. qz oes astrologi cõputat annum ab initio arietis. i. martij. go Qo gfr. qz dr Genesis. 2. germinet trã herbam virentẽ. sz ni martio viderunt omnia virida & vdentia. nõ ni mẽse septẽbri. jam fere omnia arescunt. Qt nõ obstat quod dnt de frubꝰ qz dicti martio ni aliquibꝰ regionibꝰ fiunt aliqui fructus go a fortiori erant in illa regione vbi dus homiñ creauit Qt Est ybabilis ista op̃o & ridiculosissimus amplectamur aũ op̃a sanctorꝰ dictã. Qd hec di ista. q.

Qt Qve 8o. 70a. De ope ornatꝰ qntũ ad. 4m die

Qt Ar. 1. Vtr luminaria debuerint produci. 4a. die

Qt ni istius. 70. qst̃ primo ar. est vnica go affirmatiue. y luminarium y dultio facta est. 4. die. qnc satis est nota ex hijs & ex hijs. Qd addunt. s. t. vnam ggrem etiam. qz. i. die y fecerũt cẽlum y lucem. 2a. die qz aq. 3a. trã ni alijs tribꝰ diebꝰ finit quemlibet munꝰ qz fieret corp. omnium. quibꝰ ornatur. Quas precipuus est luminarium y dultio. go hoc ni sonat ad qd dr hijs post. 6. dies. istis diebꝰ pfecti sunt cẽli & hijs & omnis ornatus corp videtur hijs. S. Tho. Qt Primo oꝝ videamus hic de ornatu vñ dico qd ornatus est illud quod nõ est nisi accessorium rei. vñ. n. dr ornatus homini nisi barba. ff. si pfectio. ornatus aũt est. qd fit decenter & pulchre vestitur & similia que ab extrinseco acquisiuntur. vta potissimus ornatus mundi est motus cẽli. go iste est primus primo. 3. vltimus y dicit creatus. Qt Qo nondum qz fuerũt. s. t. sol luna & stelle. nõ sunt y dulte. 4. die quantum ad substantiam. sz solũ dati sunt illis motus y rijs ab occasu ni oriens. 2o datur est ornatus y priaz influentiaz & particularis. Tamẽ hasi. ambro. Crisost. abulen. & alij qui tenuerunt lucem y dultã fuisse nubẽ lucidam. dnt qz in ista 4. die y dulta sunt luminaria & stelle 4a die quantum ad corp subam. Et quidem modus dicendi s. t. ybabilior & clarior est qz alia. & ita omnia sp clara secundo sententiam s. t. Verũ est y vt multum urgere. g. s. thomã.

gt de ope ornatus qñ ad .4m. diem .ar. 2. 3

verbum quod dr missa Gen. fiant luminaria & fiat firmt & hoc dr ni 4. die mi. s. t. dr. q nō ist intelligendum. fiant de substone simpliciť. ſ fec illa vt essent in ppa & annos. s. fec ut essent p fines motus ppa annoꝝ ſ. gt & aggm aliud quod multum vrget g. s. t. dato bn solueat ꝓxime posit. qt qz ar. iste. & seqnti. dr. s. t. q. sol. in. 1m. die huj motum oēm. 1. diurnū & postea in. 4. die huj motum ppium. Tunc fit iste motus ab occidente in orientē ist nāliť ꝓ soli. solum g. illum huj statum. 1. dic. quōd creatus est alis. n. nō erat tunc pfectus sol. ſ pateret violentiam usqꝫ ad. 4m. diem. gt & ggrm. qz sequit q nō licet pfectū nāle fec alie creature. gt Ad hoc po ſ primo dici. q. s. t. nō negat quin sol haberet istum motum nāle statim ab initio sue creationis. ſ dr datus in. 4m. die qz tunc est manifestatus qñ dr ut fit in ppa & mēses & annos. gt & dicit quōd quōd g. fec deus 4a die. gt Dicendum qz tunc solum manifestauit istum motum. ſ. p. fec aliud ꝓ dedit soli. ſ. alias multas influentias. in magna conformitate ad ꝓpto dictū. tho. q in. 4. die datus est ille motus nāliť. primo & nō habebat. gt Vn ad aggm principale qz est nālis g. fuit semp negz. g. nā nō dicimus nec illum motum ee nālem. 1. de entia soli nec ꝓpria passio illius qz isto. nunqꝫ deficeret illi. ſ vocat nālis qz datus a ꝓpria intelligentia effective. q nō mouet isto. solem usqꝫ ad. 4m. die & est optima solutio. gt Est & 2m qz nāle est datum vt habeat. in nō statim qz nata vidz usqꝫ ad. 3m. diem. g. concedamus dicendum est de isto motu nāli. soli. qz nalia pcedunt ab imperfecto ad pfectum. Certe ita puto ee intelligendū. s. tho. & ita intellectum dic vere. omnino & facillime saluat istomodo :

Ar. 3m. 3m. quem describat. s. Gen. ca ydulti luminariū.

gt in isto. ar. 2. s. tho. ponit q. 2. qz quemēt gen. 1. assignat rō. ꝓ dmo luminarium. s. ut sint in ppa mēses dies & annos. ſ. dato alie et possint assignari cae ydultionis illo ꝓ. nam omnis res creata ꝓ fine. 4. cas fine ydultionis. s. ppr fines effus. ppr ornatum vnius. ppr bonū hominis. & tandem ppr gtiam dei & gen. 2. solum assignat vnam rō. s. ppr bonum hominis. ne homines ꝓvocarent ad ydolatriā nāli ubi dicerent solē

cē ppō alios fines excellentes forte ptingerent fōlē cē quid dubium. & ad
rarent illum. ió illa sola rō sufficit est assignata vt nō esset nō imperfectio
& alia rō possit cē q dicit tunc in rep creatione solis & nitendebat homi
hominis & gsolatione illo tp. & sta illud solis exercisset. videte hām. s. t.
& Est dubium vbi creata st lumina. i. quid erat in loco vbi ipa st posita.
& Ad hoc. s. t. facile respondent posteq nō dr illa cē creata in. f. dicēs
ia. aplc. & sic nō fuit vacuum in toto cel. vbi sunt posita. & Ad hoc
vr g illum. q. cē dr cē creator celor. i. die & nitos illius. & deinde re
atus est sol. pō dictum est fiat lux g. & vn sm. s. t. & alios est dicendum
q sta luminaria sunt posita in aliquo loco qui an creationē illoz erat
vacuus. nz est negandum & sm eos dolt. in creat cōmuni. dato cē vacuū
aliquo tpe nam omnes dnt in pnc cē creatum. celum empireū & trām. &
q quis aliquando erit fuit vacuū vbi positū est firmamentum. ad istud est
dcm. nz pt bn alius modus dicendi. saluare. nz obstat dcē q dictum fuit tunc
vacuum nā sine mundo qđ debat ab imperfectiori ad perfectum. & vltero
est mundum oc illa verba & posuit illa in firmamo & stellas. q pfirma
mentum dz intelligi totum aggregatum ex. 8. orbibus. vn marsi. 2. q. i.
ar. 2. dr vnum mirabe quod vult astrologos. q omnes octo cel. sunt vnū
celum. solum. antiquū & nō sm gregium. s. octo quintuplos vnos a octos. sz
tuum est & vnicum nz dr mirabile. quod pbat qz eis octo. vocat firma
mentum. & vn dr ille q argit quod fit ab astrologis de duplicitate motus p orbi
um ppē duplicitatē motuū. nō gelidit sz dr q sta est astrologia nona ponere
duplicit. orbium ppē duplicit. motuū. sz est imo asserendum q quodlz planē
tarū est sphera in suo excentrico. q sta mouet in anillo. & ille annulus
movet. & planeta in illo. sz nō sunt multi cel. ió putat bn fit saluari sua
opa & & sine dubio male sat. saluari nz pt saluari sm vrm. q. 8. sphe
ra motus tricpidationis. qui multum differt ab aliis motib9. q. & sic fir
mamentum. aggregatum ex illis rōnē a nob dictam. hec de isto ar.

& Ar. 3. Vtm celi & celoz luminaria sint creata

& & in isto. ar. 8. tio. recitatis erroribus quoz qdā ptinoz & catholicoz docto

sis. tandem ponit. vnicam q. catholicam. nz. celi. nz luminaria illius sunt ana
ta. quod pbat egregia rone & longa satis. videte hram. s. TENE.
Tota uis ronis. s. t. q longa satis est. in hoc. qz celi. nz luminaria. no hnt ullam
opationem aie sensitiue. nutritiue vel ronalis. go no sunt animata. quorum sin
gula q ad istorum. pbationem requirunt. pbat egregie. s. t. ronibus phisicis. optimis
Est tn dubium cc hoc quod dicendum sit de mente ptli an celum est aiat.
De hoc. B. Ho. 2. q. Gen. cap. 70. dt q de mente ptli dz est celum ee ani
matum. & idem dnt alij multi ptli moderni. Ad quod. mouent ex aristo.
2. de celo. t. 62. vbi dt. loqndum est de celo sic de vno animato. & de
motu eius. Tn idem. s. t. in isto ar. in fine vr tenere q mens arist. & ali
orum. phorum no fuit celum ee animatum. aliqua forma animate & in
formate q intellig arist vbi. s. & alios. q solum celum hreat intelligen
tia iunctam motrice. & ita oio tenendum est. & ita est ptlus arist. & alij
intelligendi. no q ppe celi sint animati. Vn de mente ptli est nonda
dria int viuentia & no viuentia. qz viuentia q hz hnt intra se principium
intrinsecum sui motus nimo et plante q imperfectius ceteris viuentibus ui
uunt. no viuentia aut solum mouent. a gnatite. s. ab extrinseco. no ab
intrinseco. Et q hoc sit verum vr multum pbari ex ptlo. 2. de aia. vbi
ponit. vegetatiuum sensitiuum sm locum motiuum. in quibus putat co
plesti omnes potentie animalium. quorumcumqz & est clarissima dria ista
Mens igr ptli in proposito est. q celum magis pticipat in suo motu ro
nem iuuentium qz mouet ab intrinseco aliquomodo qz hnt ppium mo
torem. qui solum hz offm mouendi. 2o. et dix illud ee aiatum vel loqndum
de celo sic de aiali. qz aiata mouent ad certum fine. quod idem hz celum
3o. qz inaiata si deueniat ad suum locum nalem quiescunt no aut ani
mata. & qz hoc hz celum q exns in suo loco nali adhuc mouet iolo
qndum est de illo tanqz de animali. Gnt. s. Ho. in. secundo argo.
tangit difficultatem. de forma celi. Circa quod est optimum dubium
a celum sit pfectius qz ista inferiora. Rx. ad hoc brevit q multa
inferiora sunt pfectiora celo. pr ex aug. in. li. de vera & falsa re
ligione. dicente. omne viuens est pfectius no viuente. go oia animata sunt
pfectiora celo de sua na. p. ptlus. 2. de anima. dt expresse q ani

ma pfectior firma est ꝙ omnes alie forme. g̊o dum hr̄ ex pte quod ex tuguste. ꝗ & subdubitat an regula vsta aug. quam et approbat S. tho sit vtr vera. ꝗ Doctores quidem vnam sanctam ecclam recipiunt ꝗ Tn nos ponimus. g. ꝙ ꝗriam. illis. q multa dant̄ vtilia ꝙ sunt in pfectora aliquibꝫ non ujuctibꝫ. p̄ꝫ qz nullus rōnabilit̄ dicere et quod minima herba vel planta est celo pfectior. ꝗ E̊ gfirm̄. nam et sumine nāli. vt apparari a quocūꝫ ꝙ aliq lapides preciosi. vel gēme sunt herbis multis & ex verumbꝫ pfectiores. g̊o. ꝗ Alit̄ et p̄. idem. nā regularit̄ vta est q illa q difficilius actandus p̄durunt̄ sunt pfectiora ꝫ tales sunt gemme. ꝫ. g̊o. ꝗ item qz nullus rōnabilit̄ dicit q celum quod tam vtilissimū est mundo & in tot bona recipimꝫ sit min pfectius mine. nō est dubium. ꝗ E̊ gfirm̄. nam illa q ordinant̄ ad finem pfectiores sunt pfectiora ꝫ multa inanimata ordinant̄ ad fin̄ pfectissimū. vt ꝫ de celo sole. ꝫ. g̊o ois est dubz q celum est pfectius multis animatis. ꝗ E̊ gfirm̄. q celum est cā multoꝝ effectuum pfectoꝝ ꝙ formica. g̊o erit pfectiꝫ. ꝗ E̊ cōfirm̄ r vegentissime. semp cā est pfectior effectu. ꝫ celum & sol est cā effectiua formice & multoꝝ aliorꝝ animatum g̊o est illis pfectius vel nō est minus pfectum ꝙ illa. ꝗ ideo ad aug. & 6. thomā ri iste. ar. qui vtr vident ponere regulā gnalem. dicunt q intellectus mē. q de ijunus est pfectior nō vnctē. i. ator grē. i. tota collectio vniuersum. est pfectior tota collectione nō ujuctorum. vel ꝫ vo sunt dre. q pfectissimus mē vnctus est pfectior. pfectiss nō ujuctis. ꝗ Est ad hoc ex acco modū. q doct. dnt ois. q alter juste est pfectior ꝙ alter pane. ꝫ dant aliqui alterius ri tpāl sunt multo pfectiores ꝙ aliqui iuste. g̊o oppositū est intelligendū aug. S. tho. & alij doctō.

& est vnum communiter dubium ē argm. 4m. & 5m. post ꝙ celum movet ab intellectū i. ab extrinseco vtr ille motus dicat̄ nālis celo. ꝗ vr ꝙ nō. nam est ab extrinseco g̊o nō nalis ꝫ saltem pret̄ nam. ꝗ Bz. oppe ijste. q dato motus ille celi fiat ab extrinseco. est tn nālis celo. p̄ꝫ nā vpi celum ex nā sua inclinat̄ ad talē motum. g̊o dato fiat ab extrin

sic erit nãlis. sic si quis ꝓiciat lapidẽ deorsum ille motus erit nãlis dato nõ forte in tanta velocitate. sic ꝙ ꝓiciente nouet. q. vñ dicimus. 2o. q. nõ solum motus ille ꝙpus celi ab occidenti in orientẽ. est cõe nãlis: dato fiat ab intelligentia ꝑ cui velocitas qua movet. s. in uno anno puta. 300. 66. dieby. & .6. horis. ꝙ2 q. sic esset miraculũ celum quiescere. non est miraculum aliud moveri. velocius vel tardius. vñ dato intelligentie ꝙ suam volunt. nouent celos sic est lex nãlis q. illa certa velocitate moueãt. & sic dicendum est q. nãlis nõ ꝓt monere intelligentias velocius. q. Et est ꝓ. ad hoc. nam deus cum ꝙmittit cõ secunda concurrit. habere concursu gñali. tñ nãlis ꝓcessus miraculum nõ est possibile. q. deus gñali nõ concurrat. cum cõ 2. questa est lex nãlis. go ꝑ.

Qꝙ 3o. 71a. Qde opere .5ti. diej : Ar: vnicj

Vtrum quen. op. quinte diej a moyse describat

Rem istius. 71. q. 1o. ar. 5. to. ponit ymaginatiuã. q. ad q. quinti sermonis describit a moyse opus quinte diej. s. ydustria aquarum & piscium. v. Gram. q. 2a. go. est q. sin. aug. nõ adz quinta die ydustrias aues & pisces. ꝑ solum data cel aquis & fre virtutẽ ꝑducendi. illa. q. 71. dz. s. t. & est q. 3a go. q. ꝓbabilior est fuga gria sanctoꝝ. q. cõ. q. 2. ar. nondum q. op. est. est ꝓbabilis valde si intelligat isto modo q. deus dedit. 5. die aquis & fre femina ydustria piscium & auium. alias nulla tra nisi aq. non limat de se virtutem ydustriã piscium. s. go. illo modo est intelligendus aug. Tñ verior & ꝓbabilior est fuga alioꝝ. grues & reliqui ydus deus. 5. die pisces ex ma tra aque. si nõ fuit creatꝝ ꝙpe dicta. si sic nunc creant alique. q. 2o. nondum in isto ar. q. dicit aqua ornatus aque tñ vocant aquam. nõ q. pisces magis ptineãt de nã aq. q. de alijs celestibus. nã magis ptinent de tra. ut ꝑ philosophum. sed vocant aquatica. q. solum moueãt. & aquas. in quo multum ornant aquã. 3o. notandum q. moyses nõ dicit. 5. die posuit simul ornatum aque & pisces. & aues & aues. cum nõ precipue sit hec q. cum aer sit.

valde subtilis. qui nō vta y̆cepet ab illo populo. ideo y̆ sūt illa simul

Et QVE 8ª 77ª 77ª De opere sexte diej:
Et Arc. vnic. Vtr̄ quemet a moyse describat y̆ductio aialiū .6. die.
Et in isto ar. istius. quistionis. 77. S. tho ponit q̄ affirmat. & y̆ quā
rient ni. 6. die describit reptiliū y̆ductio vide y̆bat. & in hac. 5. tho.
Et hic nōte q̄ sc y̆ducte ista et animaliū reptiliū sūt arḡ̄ aug.
ista q̄. & precedenti. Et 2ª aliud dubiū est vtr̄ de quatūr spēb̄ sūm fa
cta sint duo animalia. ista. 6 die. vel vtr̄ multa de ḡlibz̄ spē. Et vī
q̄ sūm duo. s. bma & bma y̆ducā. nā. ni excellentissima spēs. s. homi
num solum duos. q̄ creauit. Et ē ḡfirmū. q̄ ni diluuio solum bma &
bma iussus est recē fuare. ni archa g̃ ita saltum sint a principio. Et
2º dicimus q̄ et oppositum posūt dici rōnabiliter. nā dei ḡcepta sunt opa
& est maior ornatus aḡre & tūre q̄ sint multa animalia. ꝑ q̄ spē
bma & bma. Et istum q̄ valde ȳbabile est q̄ adā & eua saltem. post ylū
comedebant aues. in tam rīo nō potuit fieri tanta y̆pagatio auiū &
alioꝝ animaliū comestibiliū g̃ ipā istam Gen. 7. bis. q. abel. & habat
gregem ouium abundanter. sat̄ que non vix potuisse y̆pagari in tā sito
Et alit. p modo dicamus q̄ sūm bma & bma. sunt y̆ducta. dicit est.
q̄ fuit diuina y̆uidentia q̄ illa nō morerent. nec comederent ipā. Et 2ª
fatuē do istam oēm. est dubium. quare nunc est status successiuus
ri animaliū in vna spē ꝑ ri alia. nam et in animalibz̄ q̄ multa vari
ant simul sint y̆ueruer ri vnā ꝑ ri alia. vn g̃ est hoc. q̄ facta est
bma & bma. maxē q̄ post diluuium sūm erat bma & bma.
Et Ad hoc dic. q̄ sufficientissima rō est diuina y̆uidēa. q̄ vult omnia
q̄ sunt vtilia ad vtilitatē & vsum animaliū rōnabilium. s. hoīm
magis multiplicari ꝑ alia. Et 2º et dicimus q̄ ad hoc multum facit
industria & dulcē. humana. q̄ plus homines faciunt ad q̄sitā
ouium bonā. s. q̄ alioꝝ animalium quoꝝ nō tantum indigent. & ȳ hoc
ȳuenit q̄ nō sint tot de vna spē sicut de alijs. Hec de ista quistione.

Nde ptmctis ad .7.am dum. ar. i. 2. 3. 4. 5. 6.

QUES.° 73.A De his q ptmet ad .7.am diem

Art. 1. Vtr gpletio dieꝝ operum debeat .7.° diej ascribi:

Sm ystus. 73. qs. 1.e ar. 5. tio. pomit. q2 q; gueniētissime ni. 7. die debuit regniesse & gplesse omne opus. & ybat egregie. videte hram. 5. tome.

Sctie vnum & vnum est adintendum. qm nra transeat e obi hr complenit. den die .7.o de opg. ni translat! 70a nr pretu hr ampliat die .6. & dato modus. iste sit clarus & verus. tn nr est satis intelligibilis & clarus exposit⁹ modo. quo exponit S. tio. ni. ar. pe istius articuli. q2 prīde sonat complenit. die .7. ac requienit. i. negatiue se hūit ni .7. dic q2 nihil amplius egit. videte ni hra has expoes. Sc notandum. p. q; dato post ystor. 6. dies alij sint a deo creata. vt ena-ss. tn quecumq; facta sunt vel processerint ni ystor 6. diebꝫ mac. t. cū ystor⁹ resp q postea sunt. t saltem similitudines illaꝝ sn. v. g. ena facta est postea, si cā illius precessit. s. costa ijsi ade. Eodem⁹ dz de pisibꝫ alijs & ombꝫ q; q; deꝫ creauit postea. Sc & quod dz de anima bꝫ rōnabilꝫ. Sc Bz S. tio. q; dato quotlibet rez creā anime rōnales tn preesserunt oēs sn similitudineꝫ. q; fuit tunc creata aia adz. est clarus & vere.

Art. 2. Vtr deus .7.a die requieuerit ab oi ope suo:

Sm ystor ar. 5. tio pomit q. q; omnino deus requieuit. die .7. postq̄ uta expresse dz ni sacra scriptura. Sc & difficultas. tota est quomodo intelligat illa requies. Sc p quo notat. s. t. q. 2o. vt quis requiescere uno q; a bat ab ope. 2o modo q; completum est cuius desiderium. & istis duobꝫ modis dt s. t. intelligi deum requieuisse. dato alijs forte modis accipiat. requiescere s. cessare a fatigatione & labore-ss. Sc dt tn. s. t. q; nō intelligit requieuisse deus ni re creata. i. completum est cuius desiderium & re futura vel q; tunc fuit. ss. ni se. q2 vidit iam omnia q; patrarat. videte hram. 5. tome.

Art. 3. Vtr benedictio & sanctificatio debeat diej .7.mo

Sm ysto. 3. ar. 5. tomas. Bz q; benedixit deus & sanctificauit die septimum. q2 ita expresse hr ni hra. Gen. quod tn quo modo intelligat. et declarat. s. t. q. s. intelligat. benedictio qua dedit illis suas virtutes nales. & sanctificatio attribuit .7. diej. q2 tunc oēs res habuerunt suā oēm virtutē nalem

Sc 2o vt intelligi sanctificatum ee diem .7. q2 requieuit & cessauit ab ope-ss.

Est hic vnicu dubiu vtrum ex hac bndicte & sanctificate dei .7. mdustum sit aliquod diuinum pceptum de obsuate & requie diei .7. i sabbati regne

Bo q nõ. pz qr alis seqret q nos teneam obsuare nunc die sabbo quod tñ nõ est obsuatum ni tota lege euangelica g. Sed dicit quis q ista dies .7. nõ est sabbati · ꝙ dies dnica quam nos obsuamus extra gñm

Thoc. qr exo. xvi. & 16. & 21. datum est pceptum de obsuatione sabbati. & dr. obsuabis diem septimã i sabbatum. qr ex dicb dei opat est & .7. die requiebit ab omni ope suo. g. ista dies quam obsuabant iudei fuit .7. dies i sabbatum in quo dnus requieuit. g. Sed pz qr nõ fuit ibi tale pceptum. qr an moysem. nõ legimus oes sanctos illos usq; exodi 16. obsuasse aliqd diem festum. g. non erat pceptum datum. Gen. 2.

Sed pz ridem. nã si ibi datum est pceptum quousq; postea moyses dabat pceptum ex mpio dei. g. nõ erat ante datum. Sed dicit qr illa est rõ quecientissima quare postea datum est illud pceptum. Sanctã antiqui tenebant suare diem festum. tantum ad hoc q vacaret aliqñ deo. ꝙ nõ modo quo suabant iudei. vel nos modo. Ista dt. s. t. 2 hui arg. d. is. q. 3. ar. 3. videte illum. qi ibi ponit q̃ omnia hec q̃ diximus. hoc est.

QVE. 74A. De omnib. 7em diebus in comuni.

Ostr. i. Sty sufficienter isti .7em. dies commerentur.

Sed mi isto. i. ar. est. g. s. Tho. q̃ sufficientissime enumerate sunt a moyse isti .7. dies. pz qr est sufficiens auctor gen. q nõ plen numerat. Ratio rõ est. q omnia creata diuina sunt mi 3ia celum & tra. & elementa media. & mi 3bus prit. dicbus ornata sunt ista mi ytricular. & mi 3bus olim omnia simul ornata sunt. vt dictum est &. 7. bus requieuit g. optime sunt enumerati. isti dies. videte hanc .s. Tho. cum argumentis q̃ sunt ogst. Sed omnia q̃ mi ysto articulo. possent dici sunt iam dicta sufficienter. hoc est.

ARG. 2. Sty omnes isti dies sint vnus dies. l. plures.

Sed mi quo. s. Tho. ponit. 2. gres. Sed. s. aug. omnes isti dies sunt unius diei tpalis. nõ diuisi. & ista exponebat factum est vespere & mane. 1. nota una tantum fuit vespertina dies vna. ꝙ. Sed 2a. g. s. aug. ad oim opinõ sanctoꝝ. est dicẽdũ q

ſti dicr̄ ſunt veri. 6. & 7. dicr̄. nalis quocunq; hō. 24. horas. videtc hām
Et hic nōndum p rō q̄ mouet aug̃. ad dicendum hoc eſt q̄ manichej dicēbāt
res corpeas omnes faltas eē a malo deo. q̄ quos cōnat̄ exbare q̄ omnia ſunt
a deo vero. & ad exagerandum infinitatem virtutis dj. dix̄ omnia viſibilia
& inuiſibilia deum creaſſe vnūſm mundum ſimul tpe. ſſ. & intulerunt
et potuit alium modum dicendi dato magis adhereat iſti fīne. deo. ſequit.

QUAR. Q. Vm̄ ſcript̄ ſit quē. ꝑbis i exoſſibile opū. 6. dicēs:
Rmi quo. s. tho. nō ponit aliquam. q̄ mi corpe. ſi ex. ad. 6. vel. 7.
argmēta. q̄ facit ex quoꝝ ſolutionib⁹ reſultat. q̄ q̄ omnia ſint ſimile dicla
rat modus creandi. res a moyſe. videte mi argmēta iſta cum ſolutionib⁹
in quib⁹ tangunt opt̄e difficultates & declarand. egregie aliqua loca ḡn̄.
magr̄ mi ſolut̄. ad. 5m. cuius difficultatē exponit optime. ſ. t. & alt̄ auguſtin⁹
Et ēſſe finit̄ tota iſta ma de creatione rerū cū oib⁹ q̄ mi illa ſt̄ notatu digna:

SEQVITVR MA

De anima, De qua agit. S. Thomas. a. queſtiō. 75ª
quam cœpit legere. Rdus. ac perdoctus magiſt̄ victoria-
nus. anno. 1541. 14ª die menſis februarij. feria. 2ª. poſt
ſeptuageſimam. Ego illam ab ipſo audiui anno. 3º.
quo ſacre Theologie litteris indulſi operam. Qæſt. ergo:

QVEST. 7ª. De homine quantum ad eſſē
tiam animę. Qæſt. 1ª. Vtrum anima ſit corpus:
Rmi ſtus. ꝑs. q̄s. S. thomas. primo reiitat opinionem quoꝝ p̄tim̄ motiquoꝝ d.
q̄ anima eſt corporea. & mouebant q̄ mi putabant in iſſ ſcripturis ēē
miſi corporea. q̄ mi putabant ēē miſi quod oculis corporalibus videbat. Rñ quos
ponit. S. tho. q̄ q̄ anima. nō eſt corpus ſi altus corpis. q̄ omnis exhatione

supponit q̃ anima est principium vite & q̃ at q̃ animata dicunt ab in
animatis. Sed eo q̃ sunt in se principium vite. g̃o aliud est anima. nunc addit
q̃ est principale principium vite & primum. nã instrumẽta sensuũ et sunt
principia secundaria vite instrumẽtalia. g̃o sola anima est principium primũ
vite. Et hoc supposito & bat g̃ q̃ q̃ aia sit res mi corporea. nam da oppm q̃
aliquod corpus sit aia. quero de isto corpore quod est anima. sit ignis. v. g.
vel est aia mixtum corpus. vel mixtum tale corpus. si dicas primum
g̃o omnia corpora mundi sunt aia quo nihil absurdius dici pt. Datur 2m g̃o
B. Z. q̃ ignis est anima mixtum tale corpus. Argũ tñ hoc. si hoc
est verum. g̃o istud corpus hz q̃ sit aia ab alio extremo eo q̃ tale cũ hz
ab alio. s. a quo hz cẽ specificam suam est a forma sibali. si hoc conce
das g̃o forma est primum principium postq̃ hz cẽ anima q̃ patet q̃ corpus
ignis & cognitum de forma sibali. Est optima rõ videre brãm. S. tho
q̃ntum ad istã. q. i. est primo dubium quid. b. tho. intelligat p corpus
mixtum. q̃ non omne corpus capax. 3ª. vt sup. distinctum est. 1º. mº vt est genus sub al
ternum p̃dicamenti sibi vt totius hõ. leo. ff. 2º modo corpus capax q̃ mã
compositi informata forma. 3º. mº. capax corpus purum ad p̃dicamentum
quantitatis. quod hz 3. dimensiones. longi. lati. & profundi. i. q̃ est mixtum
g̃o ad dubium caiet. hic dicit. q̃ intelligat. s. t. corpus. 3º modo. solum. q̃
sine dubio oppm est verum & absolute vera q̃ est. nõ capit ibi corpus q̃
re longa lata & profunda. Et q̃ loquit hic sibali de omni aia. patet
q̃ anima est longa lata & profunda. vt aia plantæ. & aliquo modo aia
g̃o nõ intelligit. 3º modo. nõ dubito. q̃ Et ideo dicimus q̃ est. mix
tum corpus. 1º. & 2º. modo. itaq̃ sensus illius est aia non est corpus. 1º. nõ
est quid compositum ex mã & forma. vel quid nãle compositum. & licet
nõ est mã. non est dubium. q̃ hoc pretendit petere. s. t. cum cat. q̃ est
solum actus corpis i. forma sibalis materiæ. & hoc solum probat rõ. s. t.
& nihil aliud. vt manifeste p illa diligẽter intuenti. rejecto g̃o est. cai. mho.
Et ad rõnẽ. s. t possz aliquis dicere q̃ dato totum compositum hẽat cẽ

Sed dubio repugnato hac caiet. nõ vi valde valida q̃ vã supponere pñs vel valde dubium vel falsum. s.
t. s. loquat mixte. ar. de cõi anima sibali. & sic solum de aia rõnali. nunc vo opponit vsq̃ ad illa sibi q̃ dr
Et sahaui caiet. dicit q̃ intelligit solum. q̃ aia est corpus. 3º. modo. & primo quidem ad istã dicit. q̃ est

corpꝰ a forma ñ minꝰ minus ꝛa forma compositi est corpꝰ. quod nō
impugnat. S. t ꝓ quam. rōnē. q Ex q ex quid nois corpis ꝙ2 q forma
substāl compositi nō dicat corpꝰ. nā dicimur corpꝰ capi uno trium modoꝝ
dictoꝝ. q nullo aut illoꝝ ꝓ dicti formā substālē cē corpꝰ. q nō est compositum. & ita cet. q ꝓ ꝝ ri infinitum. nīl est ista. Et hoc est expresse de
mente ꝑhi 2 de anima. t. 4. &. 5. vbi diffe. nīl aīa est potē. i. nō est māa
q hec hīc cē semp ab alio. nīl est compositum male nā sic et hīc cē tale
ab alio puta ab anima, vel forma substali. & ꝯclud it dīc ꝙ est aīa
cē actus. corpis phi organici. ff. q & it ponit ibi ꝑtus diffinitionē aīe
& it est. hīc. idco opꝰ declarare singulas ꝑticulas diffinitionis aīe. p.
ꝑticula. est actus quo modo intelligē. q de hoc. cicero. 1°. tosculanarū q.
stionū. ni. pnc°. dī ꝙ anima. est endelechia. quod exponit. q greca
est dc. endelechia. i. ꝑpetua motio. & inde dī male anima dicī actus.
q aliquis se quasi illum. vt est videre apud policiānū in quadam apologia
& alios multos. q & Dominus Budeus potissimū q grecus. ni transferendo dicit
nova transferens. Endelechia. dī. q idem est q anima motꝰ. In. Entelechia. non idem significat ꝙ significat idem quod actus. quod alio vocabulo vocat ni greco. energia. vñ dī. q ni greco. nō scribit. ni diffinit
anime. Ende. ꝙ entelechia. & certe quam intrinsece loquit. & ita transferunt alij multi. nit quos est ꝯcipiendus Themistius. qui transfert entelechia
vel energia quod idem est vt ꝙ ex Ihero. ad paulinā. hīc (inquit) nescio quid latentis energie sive vocis audiens. q eodem mō nitellig Justinus
martyr. q & plutarchus. li. 4. de placitis philoq. qui dī q fīn aristo. aīa
est mortalis. q est entelechia. i. actus corpis. q. si informat corpus q
est corruptibilis si ꝑm corpꝰ. & ita oēs dicte dīt. vñ dicit isti greci ꝙ
cicero deceptus est. vel ꝓ ꝑsalvari. q greci dīt ꝓferunt entelechia. tñ
alīqui greci puta attici. cum d. endelechia. vñ dīt q nō male dixit
q ille fuit atticus. & ita sentiebat. q In nō salvat q nō manus de
platone. ꝙ de ex quo vocabuli. quod ꝑ exponit. ꝯtinua motio. q. eo
est dicatur vō de actu nis illius est. q vocat ibi ꝑma vita. i. operatio existat

ut digesto augmentat. ff. & ita bñ dix̃ q ỹma vita est endelechia. vñ so
lum est deceptus q putauit ỹmam vitam aie ee ꝑ digestionẽ. ff. nos
tñ dicimus ỹmam vitam ee solum actum totius corpis positi vel mac
Particula est corpꝰ q eius declaratione, est nondum q alius ỹmꝰ
cuiuscumq; rei est forma ff. sub alis. Zo vero est alie oppiones q sunt
mi compositio. ita mi ꝓpositio dat̃ est q corpꝰ est Zo. altus, vt se expo
nit ybus ibidẽ vbi. s. Et Scabinus dubit, quid intelligat q corpus ytici
an capiat q toto compositio. vel ỹma. Et De hoc sunt due oppiones.
aliqui n. ytli intelligunt corpus ytici i. solius mac. nã altus & pot̃
sunt correlativa. gõ si altus est anima. nõ cr. pot̃ q ab ꝓpositio formar.
Et ybant ꝓpter vbi. s. d. nã est altus corpus ytici. organici. pot̃
vitam habẽs. si sola ỹma ỹma vocar pot̃ vitam habẽs. gõ q illa est corpꝰ
dum ly corpus ytici. Et hoc est argm̃ q ee nõ diffẽ potest ytus corpus
ytici. corpus aut ytici vocabulo nõ ꝓt intelligi nisi q compositio nãli. q
Dicit ista. q nõ capit ibi nisi rigore ytici. si solum q ut distinguit a ỹma
vel corpe artificiali. Et adhuc est replia q illos, cã ly organici. q
ỹma ỹma nõ ꝓt dici corpꝰ organicũ. q ly corpꝰ organicum dr̃ q ly diu
sas ꝓter mi se. s. occulos nares. aures. si. go capit q compositio quod. totũ
hoc ly Et ysti adhuc. q intelligit pot̃ organice. i. dispositꝰ organi
zate talis q sit sufficiens recipe formam illã dicit vocari corpꝰ organicum.
Et hinc dubio nõ sat̃ faciunt. iste expõs. magr̃ tenetibus fugam. s. t. tan
tus accipiat nõ ee mi nisi ỹma. si mitoto compositio
sunt accipia. consequatur mac. gõ ỹma ỹma non vocat organizata nisi a
sola anima. gõ ly corpus solum capit q aggregato ex ỹma & forma. dco ut
remo vcamus omnia ista inquietia. dicimus cum. Et Zo op. q ly cor
pus capit mi differẽs aie q toto cõpositio. & ita dicimꝰ aiam ee formã
hominis. i. compositi totius. vñ hoc idem demonstrat ly ytici. ly organici. ff.
Et sine dubio ẽ tum dicit hoc ee de mente ytli vbi supra. nã
post dicta verba dr̃. ỹm animal est ejus anima vero est altus cuius.
Quid clarius. Et Sequit alia particula. s. organici. q ꝓcedit ab aliquibꝰ

. i. huiusmodi ꝑtes duplicate rationum. i. aures oculos ⁊c. ⁊ hoc ꝯpo nulla est vere
saltem est impa nam organum latine nihil est aliud nisi instrumentum
quo quis ꝑt operari. g⁹ corpus organicum dicat corpus hmoi ꝓportionatum in
strumenta ad operandum. ista est sensus illius ꝓtiale. i. corpus idoneum ad
exercendum vitales operationes. i. anima no ꝑt introduci nisi in corpus
talit dispositum. g anima in illo possit exercere actus vitales. vñ sicut
possibile q vinum animal actum vniforme sine oculis ⁊c. ⁊ sit aqua
possit exercere operationes vitales possit recipe anima. est tm ꝑ accens q no
possit hoc sine ꝑtibus dissimilibus. s. oculis. manibus. pedibus. ⁊c. clarum est hoc.
⁊ ultima ꝑtialis est ꝑtate vitam. huius qui tradit ꝑtus. quod capit. i.
potentie exercere operationes vitales. quia vitam. capit. g. z. actu. s. digesti
ue. ⁊c. ꝑtus aut dicit ipa anima. Est go ꝓposita tota diffinitio aue
⁊ est tm dubium bonum. ⁊c. primum argm. ⁊c. probat. n. anima ⁊c. corpus qua
nima movet corpus. g⁹ movet. ⁊ movet. g⁹ est corpus qui mobile ⁊ corpus ue
hmt. ⁊ est notandum quantum ad hoc. q ꝑtus tangit. i. de ania. t. 20. q
plato tenuit. q ania de se seipsum ⁊ ad motum sui ꝑmovet corpus et accens
⁊ quo est exemplum. sol vnus homo. de se movet se ⁊ ꝑ accens ad motum
eius. movet vester vel illud quod secum affert. ista magnabat plato
q anima erat vehiculata mala quantum ad hoc. ⁊ est hmoi forte fuit sua opi cicero q ania est automata mot⁹. ⁊ ⁊ ista op⁹ platonis sunt
due rones posite ibi apto. i. est hoc. s. t. q nihil ꝑt movere aliquid im
mobile nisi ipm moveat. ⁊ hoc aliud de se. g⁹ si anima movet. moueat.
⁊ za rō. q illud quod movet sine hoc q ipm moveat semper movet. vni
formiter. vt ꝑz de intelligentiis motricibus celos. ⁊ ania no movet vniformi
ter semper g⁹. no movet immota. g⁹ mota. g⁹ movet se ꝑ ꝑtes. ⁊ ista rō est. ex
ꝑtio sumpta. 8. phi. t. 52 quam fec ad ꝓbandum intelligentiam no move
re se ⁊ movere immota. ⁊ in ad has rones ꝑtus. i. de ania. t. c.
36 dicens. quod sequit q ipa ania moveat de se se hoc q movet corpus
⁊ solum sequit q movet de ꝑ accens sol. ad motū corpus sui nauta ad mo
tum navis movet q intrinsece in navi. ⁊ et ꝓ hoc ꝑtus. ⁊. s. t. ad 2m.

plato mis. dñi. n. q. anima moueret corp̃ vniformit̃ si ēt ip̃a immobilis
sed intelligēs motrix. ad hoc tñ q. aliquo modo moueat. s. ad motum corpis
ideo non mouēs vniformit̃. Ad hoc autē rōnē dat ꝑtus. q̃re aīa nō mouēt
corp̃ vniformit̃ & tangit̃ a. s. t. s. q. si mi corpe fiant aliqui opatois
necess & nāles. circa quas aīa nō pt̃ agere impediendo. vt est nutritio
digestio. q. sumpto cibo. nō pt̃ facere anima facere q̃ nō nutriat corp̃ sup.
Est hoc dubio bona rō. q. mḡt assumpto cibo p̃ aīa nutrire corp̃ ab
sq̃ alio cibo. Ad q. plato. ꝓbat arist. q. anima non deꝑsē mouet. i. nō
mouēt ꝑ ꝑns sed q̃ corp̃. ꝓbat. nā alit sequeret q. anima posset exire e corpe
pus & subito & iterū mitare. q̄ q. sit ꝑ se mouet. g. ꝑ se ꝑt se mouere
re non moto corpe. quod obstaret. g. nullo modo dicendum est. q. se mouet ꝑ
se ꝑ solum ad motum corp̃is. Ad 2o ꝓbat idem q. anima nō est in loco de
ꝑ se sed dum fagat rōne corp̃is. g. et mouet in loco. si solum ꝑ accns ad
motum corp̃is. Ad vltm videat tē. argū. 2m quod est bonū. q. arguit. sic. aīa
cognoscit res corpeas. g. est aliq̃ ḡ. q. aut q. cognito sit ꝑ similitudinē. g. &c.
Ad 3m. q. cognoscens aliq̃ cognoscat nō oz q. sit similis ei alterū cognito
sed cū similis cognoscens cognitū. ꝑhoc q. recipit speciē ei alterius. cum antea
ei tantum ad hoc ei potēs & hanc rōnē s. attulimus ad ꝓnēdū ꝓpositū.

lec.

Ad. 4m. 2m. Utrum anima humana sit aliquid subsistens.

Ad 4m istio ar. s. tho ponit. 3. q. q. anima est ꝓncipium nō corpeum & subsi
stens ꝑ se. dicit aīa humana. Loquit Ad ꝓ2 mi arg. sz. g. optē. Ergo intelligē est
subsistens. s. nō dependens a corpe. Ad mi corpe aut ar. ꝓbat. q. nō sit anime
a. q. alit sequit q. ꝓpareret de aliquo corpe mundi. quod si vere est sequi
manifeste q. nō posset intelligere vel cognoscere aīa corpa. ēt q. non
posset cognoscere corp̃ similia sibi. tñ omnia corpa cognoscit. g. nō de
pendet ab aliquo corpe. Ad 2o ꝓbat q. ēt nō dependeat ab organo. q.
illud organum a quo dependet clare est. q. sz̄ contra dispbz. g. nō posset
intelligere omnia corpa. q. forent ei similem organizat. 2. v. bram. s. tho.
Ad 3m hic notandum. q. qñ dr. s. t. mi. q. q. aīa rōnalis. nō est corpea nō intel
ligit q. sit mḡ sibilis. nō extensa. nā de hoc ꝑtz alterius est. q. sequit

ar. 8. ⁊ ꝓfess. ꝺ. ꝑ. ꝓ idem. q fm. s.t. ut ulric ij debnnt ꝺ anima sē
sētia nō est extensa ꝑ indiuisibilis sē aīa rōnalis. tn concedit q tal
est corpea. i. a corpe dependens g solum intellig q est incorpea. i.
nō dependens a corpe & subsistens p se. clarū est q hoc solum p tiden.
ꝺ Brunyt aīa rōnalis vocat incorpea q nō dependet a corpe ullo modo
. s. nec qntum ad suā opatē nec qntum ad suū ē. ꝑ q ꝓt sine corpe aīa
hit subsistere. eodem mō dicm⁹ q oēs formē sūtales mundi puet aīm
rōnalem. vocat corpea. i. dependenter a corpe in sua opatione & ēt in
ē. q sine corpe non ꝓnt ē. ni quo assimilant accenti. cuius totum
ē dependz a sūta. q illi nieſt. & absq miraculo nō ꝓt subsistere esse
vn̄ er omnes iste formē ꝓt rōnem. nō vocant subsistentes ꝑ in subo exi
stentes. hoc pretendit. s. tho. vnde q̄n ꝙbat anima rōnalem ee p se su
bsistēs ꝙbauit q ꝓt intelligere sine corpe & alia opa facere. g ꝓt ē
p se. q̄ q̄cunq res vta se hz adesse sūt ad opari. est verissima maz.
ꝺ Dubium tn est in principali rōne. s.t. ꝙbat. n. sua. q. q ꝓt intelligere
omnia corpa immō omnia ētia. mundi. g est incorpea. i. nō dependens.
a corpe. sam⁹ in dim⁹ rōnē in trā. Dubitat g qntum valeat ista rō
ꝺ q ista qua nihil valz. s. anima hz corpus determinate nāe g nō ꝓt
omnia intelligere ꝙz nā angelus. hz sūtam determinate nāe ꝑ tn ꝓt in
tellig̃ere alios spūs. & substantiat ausi nāe. sodalis. vel assimilis nz
sit sm̄ t alij angeli. g eodem mō dicz est de anima rōnali. ꝺ ꝗstio
Certum. n. est q ipa anima rōnal. cū sit nāe est determinate tn ꝓfessa
nosse omnia ētia. ut aliam animā. g nō sequit hz corpus determinate
nec g nō ꝓt oē corpus intelligere. Certe vr dubium de rone istius. ꝺ ꝑ
organū tactus. certū dissꝑat hz cum certo calore & frigiditate nō p ullū
p corpus aliū. r. calores & ill frigiditates g eodem mō dicz est de aīa
ꝺ Brunyt qntum ad hoc dicz q ista rō. s. tho. est expressissima ꝑ tm
z. de anima. t. 52. & 71. & text. 112. vbi ad ꝓbam tangit illā maz. q.
aīa q recipiens dz ee denud atum a nā recepti. i. si in aliquo sensu
sit qlitater sensibiles consimiles. aio nullo sentiet. vt si. v. g. in lingua. e.

frigiditas omnimoda cum illa q̃ sentiet. nõ sentiet. ꝑ̃ q̃ organũ dz pati. & agens nõ ꝑt agere nisi fit maior ꝓportio. ꝑt & frendat ꝑ̃ho mi alia mꝛ. q. s. sentire & cognoscere est quodã pati. vñ sequit q ꝑ̃m sensibile dz agere in ꝑ̃m sensum. Et omnis alter est ꝑ̃ dissimilitudinis q̃ agens semp agit ad assimilandum sibi vel alteri passũ vñ in ꝑncipio adtomꝛ agens dz ee dissimile passo. & g̃o sensus hz recep tas in sensibilibꝫ assimilatiue illas. vbi sensibilis nihil ab illo recipiet & ita nõ sentiet. ꝓbatur rõnem fat. ibi ꝑ̃tus. g. Empedoclem. qui imaginabat q̃ anima ꝛonalis. est mixta ex quattuor elemẽtis. ad mõdum alio ꝝ arrepositorũ. qui ꝓbabat q̃ alr aliquomodo possit intelligere anima omnia mixta nisi esset mixta. cuius totum ꝓbat philosꝰ. g. illum. q̃ si est mixta nõ possit mixta omnia intelligere. sicut ex g̃o eadem est rõ Diuꝫ. Rome. Et quicquid rõ bona est ad ꝓbandum q̃ aia a nõ cognoscat omnia si nõ ꝓbatur. q nõ q cognoscat aliq. s. sibi dissimilia. ideo ꝑ̃tus. in. 3. de aia. t. 18. dr q̃ anima est impermixta. corpi. i. nullo mõ dependens a corpe. & nullomodo ꝛ̃alis. & intelligit de sola aia ꝛonali. Et ꝓbat tali rõne q̃ multum fac ad intelligendum. s. t. quia tetigit. z. org. ꝓbat si aia esset ꝓmixta. sequit q̃ esset gustativa q̃ anima bruti. ex quo sequeret. q nõ possit cognoscere aia ethica. vñ misericors. ex ꝑ̃tõ. q ad hoc q aliqua aia cognoscat omnia ethica. oz q nõ sit ligata ab ista aia. cum g̃o aia. possit cognoscere omnia g̃o nõ est ligata. ꝑ manum. vel corpus. Vñ ad argumenta q faciebant. Gs. t. Rmg dr caiet. hic. Ad illud de angelo dico q nõ est simile de angelo & aia ꝛonali. q habet angelus species a creatas omnium rerum quibus mediantibꝫ ꝑt omnia cognoscere sine hoc q aliquid de novo recipiat. qd nõ ẽ in aia. Et Ad aliud q ipa aia est deminute nãe. g̃o. s. Et Rõ q hoc quod est hic in se limitatũ nam. nõ impedit q nõ possit cognoscere alia alteri⁹ nãe. sz impedit hic certum mõm & dependere a certa dispõe nat. organi. istud solum impedit cognoscere alia dissimilia. Et ita anc bruto⁹ q dependet a certa dispõe ꝑ nãe. nõ possunt cognoscere omnia ed sibi

dissimilia. Qt Ad aliud de tactu qui sentit calorē s. dico q sentit calorē
extraneū dissimilē sibi. qz ipe tactus hīt mediā artā dispōc. & mīā tensionē. &
ita nō sentit nisi mitensionē calorē vñ si calor extraneus est assimilis oio ca
lori. organi nō sentiet. Qt P3 g°. g°. & ybat. s. t. ah qn tactū solidata.
Qt tñ scot. 4. d. 43. q. 2. ar. 2. agens. de immortalitate aīe tang hāc
sūam. 6. t. & dr q anima nō potest dici q sit subsistens n ad vnim
sensum solum. s. aīa est subsistens. i. nō exsistens vel inhesiuus mac sil
accūs. nā alio vocat. aliquid subsistens. qz est pte exīs. i. nō pars alteri
us. ss. & isto modo qn est exterius nō dr mia subsistens qz est pe hominis.
Qt & certe. eo dicimo quo ipe dat animā nrā subsistere oēs forme
subales. sunt subsistentes. tñ certum est q aīa mā hīs aliquid spāle pter a
lias formas subales. g° nō est sufficiens dictum quod dr. scot. cum aīa
mā vocat a pho impressa. & immāliter. ut p3. 3. de anima. t. 18. &
dicit ceps q aliquos tenetur. Qt vñ ex hac sacra. s. t. colligit ista rō. si aīa
rōnalis est subsistens mag ex eo q pt hīre suas operationes p se nō ire
diante corpe. & nulla est operatio pria anime separata a corpe. p. a toto
composito. si. n. anima intellig. totus hō intelligit. g° nō est subsistens alio.
Qt Vlterius dr q nulla est operatio pria aīe. qz pri loquendo hec est falsa aīa
mult intellig. ss. si totus hō intellig ybat. hoc ex pho. 1°. de aīa. t. 64.
vbi dr. q nō plus dicendum animam intelligere qz animā nere. p. tegere.
Qt Brecuit. s. t. ad secundum hic. tang vsq sensum. illius cori. dicis q
ptius loquēdo sm hanc ratiocinationē. nō ex pria. quod dicebant antiqui qz
anima est motor. & corpus ad motum aīe. & ita dicebant q tam pprie aīa
tegebat hō intelligebat. qz p pres aīa tegit qz homo totus. est probabilis.
solut°. Et ideo. s. t. Ex secundo. q si hoc nō plangit. ptius voluit dicere q data
ista conclusione. & sit pria anima. intellig. tñ est magis pria. hō q anima
intelligit. qz actiones sunt suppositorum Qt Hoc tñ nobis sufficiat. Z. 6. t. 3. sic
q aīa nō indiget organo corporeo ad suas operationes. & inde vocat.
subsistens. & incorporea. Qt Ex quo ēt seqrit. q anima pt manere nāliter
separata a corpe. & sic. dicitur ibi q nulla dat rō nālis qre aīa maneat

a corpe separata. Et falsissimū. si pt optt ꝯbari ista rōne q̄ est rideꝫ dus quād optari. g̃ est independens quoad ee. g̃ immo ista fuit rō Pri. 1o de anima t. 12. & 13. vbi. dr. inquirendum est ā aīa possit manere separata a corpe & Bt. si quid aliquod optimū est illi ꝯ a separabilis est a corpe. si aut mihi inseparabilis. i. si dependet in sua q̃re a corpe i inseparabilis a corpe nō pt subsistere sine corpe. Quid dicis ꝙ nob. Et hoc iam ipso dubitat. an sit certum & de fide tenēdum q̄ aīa est subsistens. ad istum sensū ꝙ est independens omino a corpe nō ne Et vi. q̄ nō sit de fide hoc. pī nam si ex fide possit ꝯbari. maxe cū hoc quest de fide q̄ anima durat separata a corpe in celo vel in purgatorio Et ad hoc dicat sot. q̄ nā de se erat corruptibilis. Et aut manet separata in celo vel purgatorio. hoc est q̄ deus ꝙnat miraculo se se solo illam. ad gl̄iam eius vel penā. Et Bruijs dicit ꝙ potest negare aīam ee substantiam ad dictum sensum. nō sit expresse hereticum. ad minus dicit ꝙ est erroneū. si fide pī nam pt dedici illā ee subsistentē. ad dictum sensū ex una ꝙoe de fide & alia valde conformi nāli lumini. sic. Certum est q̄ aīe manet separate a corpe. Istum rōnabile est & conforme lumini nāli. q̄ deus dat rebus suā dispōnes & nām. & inclinatē qua indigent. ꝙ suis statibus. q̄ nō est actus q̄ violente & miraculose sunt nunc in celo. anime g̃ verisimile est. q̄ deus fecit animā talis nāe q̄ posset de sua nā sine miraculo ee sine corpe. g̃ animā ee subsistentē. Et ad istū sensū de fide. Et g. sequit ex hoc. q̄ aīa rōnalis separata est hoc aliquid quod apd antiquos tantum valet sic. Istud suppositum vel individuum. Et Bt. s. t. q̄ dato maneat separata nō est hoc aliquid. i. suppositum. vt optime ꝙ bat hic. s. t. arg̃o. — dñs Scotus equinoce accepit. Istum trium subsistens. Et videte ct. 3m argm. s. — tio. quod est notandum & tale dum est a pho 1o de anima t. 12. Et in optime sobre hic a. s. t. tice de isto. articulo

Sect.

Et Ad. 2d. — Utrū aīe brutorū aialiū sint sūst. Sed. mi esto. ar. s. — tio. primo refert errores aliquorū antiquorū quorū aliqui dicebant ꝙ tā sensus q̄ mitetiū utilis organo ꝙrpco. Alij. ut plato dixerit

q̄ m̄ sensus m̄ mitettus vtr̄ organo corpeo & p̄ gr̄s a̅ia sensit̄. est subiectus. p̄ se hic r̄onabr̄. ¶ Ḡ quus oēs ponit g̅ l̅ s̅ t̄ q̄ anima sensit̄ m̄ dorget organo corpeo ad suas operationes. & p̄ gr̄s n̄o est p̄ se subiectus. ¶ omnia q̄ dicta possent m̄ isto ar. jam assi omnia dicta sunt ar̄ p̄cedenti. ¶ Nondum t̄n q̄ hec ar. finit vna bona r̄o ḡ tenentes q̄ sensatiū subiectat̄ anim̄. m̄ ipo a̅ia sensit̄. quod t̄n Gregor. m̄. 2. d. 16. q. 2. & Gabr. 2. d. 16. q. vnica. qui dnt q̄ n̄o subiectat̄ sensat̄o. m̄ toto q̄posito eiusdem hijc fuit. Ocham. q̄l. 2. q. ii. & iz. & ista ergo ar. simil. argm̄ ḡ eor ad ȳbandum q̄ subiectat̄ m̄ toto compositō. nā alr̄ seqū q̄ anima ip̄a sensit n̄o deperdit m̄ sua operatione ab organo corpeo cuius ḡrim̄ p̄bat. s. t. hui. ¶ Et sequit̄ & ultr̄ op̄ q̄ a̅ia sensit. est subsistens. quod ē & max̄ supposita q̄ vnumquo dr̄ ita sc̄h̄ ad ē sc̄m̄ ad operari. ¶ Ḃ t̄n. ut̄ q̄ anima sensit. dependit ab organo m̄ sua operat̄ vt dt. s. t. t̄n ista sensatiū. num̄ n̄o subiectat̄ m̄ organo n̄ solum m̄ anima. mediate t̄n & p̄ accens subiectat̄ m̄ organo. ¶ Hoc t̄n impugnabimus sanctissime. j. q. 77. qui agit̄ de potentijs anime. ¶ Est t̄n vnum dubium cc. ar̄. q̄ dictum est q̄ a̅ia sensit. dependit ab organo m̄ sua operat̄ n̄o aut̄ a̅ia mitellectiua. Est dubium vt̄ nobis hoc constat. max̄ q̄ vt dicebamus in. 3. argō ar̄. p̄cedentis. constat nobis q̄ anima mitellectiua requirit phantasiam. ḡre ḡ n̄o mitellig̃ mediante illa. ¶ Ḃ q̄ hec satis constat. q̄ spēs sensibiles. recipiunt̄ m̄ organo s. oculo. &c. & ille spēs immutat. sensum. ḡ est manifestum q̄ p̄ organum. sentimus t̄n de mitellu n̄ ita est nam ad hoc vt mitelligamus n̄ sat̄. est q̄ spēs sensibiles recipiant̄ m̄ quoth organo corpeo. oculo. ol phatu. &c. ḡ constat nob̄ oportere spēs mitelligibiles. recipi m̄ ip̄o mitellu. agente. qui recipit tales spēs & mitelligit. ab sq̄ aliquo respū ad organum corpeum dato p̄supponat phantasia. t̄n n̄o ad unam ab illa. ¶ Hoc est quod. s. t. dt. 5. ista. q. ar. 2. ad. 3m̄. argm̄. vbi dt q̄ phantasia requirit. & p̄ter obi mitelligibilis. n̄o & ipse mitellus ipius. i. phantasia p̄tat mitellu obm̄. & mitellig mde abstrahens mitelligē. & addit.

optimū ȳe. qz ad visionē oꝛgāoꝝ pꝛesupponit oꝛtū. nō tñ ꝑ cū videt eodē mō intelligendum ēst de intellectu. hocdem tāgit. s.t. hic. ad 2m.

Articulus. quartus. Vtrum anima sit homo.

Ꝛmisto. ar. 4. 5. Thomas. ꝑ tangit op. ꝙ commētatoꝝ. & alioꝝ qui dixerunt qꝫ mā nō ēst de ēntia animalis. vel nō ēst de ēntia hominis ꝛi aūi. i. ꝛi spē dato ꝛi nō dubio fit. ꝫ dicebant qꝫ de ēntia huius spūs solūm erat anima. vel forma subtalis. Ꝛē ꝙ quod ēst ꝑma. ꝙ. nō solūm forma ēst de ēcīa spūs humani ꝫ cū mā. ꝑ̄ nam ꝛi vera diffinitē hominis ꝛi aūi. intrat mā. ꝙ ēst de illius ēntia. nā di cimꝰ homi nē cē animal rōnale. Ꝛē ꝙ confirmat ōgentius. qꝫ de ēntia cuiꝰlꝫ ꝛi duūdui. spūs humani ēst mā. ꝙ. et ēst de ēntē spūs. cuiꝰ nō ꝑt negari. ꝙ. ꝑ̄. nā spēs nō distinguit ab indiuiduis nā diuersa. ēst eadē ꝛi idem plato nis. quod ēst magnū nīgumeꝝ. Ꝛē 2o dt. s.t. ꝙ plato qui tenuit qꝫ aīa sensitiua sentit. absqꝫ oꝛgano. & cū intellectiua. ēst di cendum. qꝫ hō ēst anima sua. vel anima hominis ēst homo. nā ꝛpē dt qꝫ anima ꝑse sentit & intellig. Ꝛē ꝙ. hoc tñ ēst. 2a. ꝙ. 8ūa. s.t. qđ nō ēst annūcendum. qꝫ anima ēst homo uꝫ hic homo. ꝑ̄ ꝙ platonē. qꝫ anima. hominis ꝑse. sola nō sentit ꝛi sentire ēst oꝛgano hominis. ꝙ. si dicunt ꝛi oꝛgani dicunt & ꝛi cē. & ita aīa nō ēst hō uꝫ hic hō. ss. Ꝛō intellectꝰ ꝑmus. g. 5ūs adūtendum ēst. qꝫ commētator auerroys. 7. met t. 27. & 34. ꝛg hanc ꝛgēm qꝫ de ēntē spūs humani solūm ēst aīa nō aūt mā. Ꝛē in ēst certe mirandum quō hō tam doctꝰ atꝰ hoc as seruer. cum tam falsā oppeat impugnatē. s.t. ꝙ ꝛfutet meus illius. Ꝛē nā ꝛpē concedit hominem ē mortalem. & ꝛpē tenuit animā huius cē immortalē. ꝙ. ad hoc mē sequit. qꝫ subꝰ dix. ꝙ intellectꝰ nō met. ēst ꝑmo nō ndum. qꝫ admicta. non ꝑt negare uꝫ negauit quin hō oꝛgonat ȳe aīa & oꝛpe. ꝑ̄ ȳe pho. 7. metaphi. t. 34. vbi auerro hoc tenuit. dt. n. phūs. ibi. qꝫ ꝙdam subā ēst forma vel anima. ꝙdā mā. ꝙdam oꝛgosita ȳe utrōqꝫ ut hō. Ꝛē 8tumꝑe. 8 metaphi. t. 3. dt qꝫ

omnis fuba compositu ꝫ mã ſt corruptibilis vt leo. & homo. ſſ. g° nõ potuit. hoc negare commẽt. Gt p idem. phũs. 2 de aia. t. 4. ꝫ ppriſſe dt q aia ſt alta corpis. g° cum anerr. loqr de mẽte ptã. nõ tñ negan.

Gt 2° dicimo q commẽt. tñ q ꝑt ẽntia hominis nõ ſt anima & mã ꝫ ꝫ ꝑte & eodem cũmẽt. 7. methaphi. t. vltimo. vbi dt phũs q hõ nõ ſt ſolum hec duo ptes cõmunte ſũ (dẽ) ſillaba nõ ſt hec littere ſimſte. quod faꝯ q opt̃ realiter d. q totum diſtingr a ſuis ptib9. & mihi hoc ponit. dicam ꝑ ptes mixt̃ vnum p aggregationẽ. & p vnionẽ ẽntialem. q cumulꝰ lapidum. nõ ſt aliud ꝙ. ipi lapides aggati. tñ vnum q compoꝰ nõ ſt hec ptes ſ vnum. 3ũ. ꝫ illis reſultans. hoc g° potuit intellegere anerro. & nõ dubito quin hoc ſit de mẽte ptã. ibi nam ꝑpe dat rõnẽ. huius. q videmus q littere ſillabe. ba. manẽt nõ manẽte. ſillaba. ſi ſint ſepate. & ꝑter hominis manet. nõ mãnte homine. Gt ꝗ hoc nõ ſatiſfaꝯ q commẽt. nõ ſolum dt q hõnõ ſunt hec due ptes. ſi dt q mi ẽntia hominis nõ includit mã. ſ ſola anima.

Gt vñ ſapientiſſimꝰ mr magr. viſta dabat vnum intellm huius loco. cõmẽt. q mã ſt quidem de nitẽtate hominis. & ꝑs eius tñ nõ ſt de ẽntia illius. ſil bracũm ſt ꝑs requiſita ad nitẽtatẽ hois nõ tñ de ẽntia. Gt ſt optimꝰ intellectus. & magr hoc declarat. a. 6°. t. tractatu de ente & ẽntia. c. 2. & caiet. ibi. qui dnt q commẽt. quantum ad hoc nõ ponebat dicam. mixt̃ formã ſubalem & accẽntalem. v. g. forma accẽntalis. ſ. ſimitas & ſuppoñ ſubm. ſ. naſum. tñ de ẽntia. ſimitas. nõ ſt naſus ſ ſolum curuitas. q tamẽ q nõ ꝑt ẽ ſine naſo. naſus ſt ꝑs ꝓpoſitus ad illã. hoc g° idem putabat. commẽt. de forma ſubali. q putabat de ẽntia hominis ſolum ẽ aiam. tñ ad ẽ hominis requiꝝ mã. ſine dubio hoc puto intellexiſſe. anerroem. ꝛc mẽte illud.

Gt Eſt tñ diſcrimẽ magnũ in hoc q dicit multum forma accẽntalis a ſubali. q de forma. accẽntali ẽntia predicat. vt ſimitas ſt curuitas & ẽduſo. & hoc m abſtracto. ſ nigredo ſolum predicat. de ſubo nã

dicimus nasus est crureus. qꝫ tamen mi Archa est totum eg. qꝫ ysta est falsa anima est humana tas. ꝫ. anima est hō. & ysta. mā hois .i. substā est hō. & mihi fuit decoptus valde asurro. qꝫ & potuit hic magna occasiōne errandi ypho. 7. met. t. 9stmo. & penult°. & alijs locis. ꝫ spalit. ibi dr. coīssime forma hominis. est quiditas rei. & mi alia hra dr. subā rei est quiditas rei. qꝫ In hoc est nouū a dissentio forma ep. q ponūt ꝫ communit adoctores q dnt duplex est forma. forma ptis & forma totius. forma ptis. est anima. ipa. forma totius est humanitas. asnitas ip. qm̄ g° ptius dr. subam vel formā rei ea⁹ quidit. q nō intelligit. q quiditas rei est forma yhis. ꝫ formatorum .i. humanitas. & itadnt multi q eadem est forma omnium. hominū. s. spēs. i. humanitas qꝫ 2a g°. est vorissa. mā hic difficult. q qꝫ Caiet hic hic fac vnum argm̄. qꝫ si hic homo nō est ana vt dr. s. magr. ex rone quam ipe ponit qꝫ aliq est oyatio humus hominis. q nō est anc solum. s. intelligere. qꝫ g. oyatio hominis nō quantum homo est solum est. intelligere. ꝫ hic quamit anc ysta mquantum. anima est. nascentre est oyatio hominis mquantum acal est g° saltim anima est hō mquantum hō. qꝫ Dr. caiet. nugando maorem q oyatio hominis mquantum hō sit intelligere qꝫ alr et ysta oyatio quamit angelo. qui intelligit. ꝫ dr q oyatio hominis mquantum hō est. est intelligere priua sensatione. quod nō pt angelus. mā ana sola. p se. ꝫ solum totus homo. Bonum erat argmentum. & bona erunt soluto hoc de ysto. ar. 10

qꝫ Ar. 5. vtr anima sit composita ex mā & forma.

qꝫ in isto ar. 5. tho. ponit. q. q anima nō est composita ex mā & forma. quam optime ybat. 2. rōnibꝫ phicis optimis. vide tra. s. tho. qꝫ in isto ar. nō est aliquid nouum. preter tram. s. t. vbi videnda sunt rones qui bꝫ ybat. qꝫ. q sunt bone & argmenta q facit. g. qꝫ. q aliquā sint appen tiam tñ solue optime. illa. s. t. & ideo. qꝫ questio hec nō est multum diffi silis sit. videre determinationē. s. tho. & arg. eum solutionibꝫ eor.

Ar. 6. Vtꝝ anima rationalis sit immortalis:

Istꝫ

Istꝫ in hoc. 6. ar. 5. tꝛo. ponit gꝝ. q anima rōnalis nō est corruptibilis. ꝛ. est immortalis quam optime & bat auctate & rōne ptica videt hām. 5. tꝛo. Ista circa istam q̄ꝫ minimis nō est dubium stando in fide catholica. nā mat. 25. bōi assumūt ad gtiam eternā & mali in pignum eterni. Ec. mat. 12. timete illum qui postq̄ occiderit hꝫ ptatem mittere in gehennā eternum. Esapie. 5. sūt multa verba q̄ hoc dīnt manifeste. Ista determinatum est hoc. c. finali. de anima tri. & fi. cat. in conc. lateranensi. Ista & difficultas potissima est quid sit dicendum tantum ad hoc stando in humane nāli. Ec. p. dubꝫ quid de hoc senserit aristo. Ista Ad hoc est primus modus dicendi aristo. sensisse animam rationalem ee immortalē. q̄ fuit et fuja. q̄ hermotimi. discipuli aristo.: Eidem dicit theophastus. i. de anima. c. 5. &. 6. Ista Eidem hꝫ cōmiba potissimū in plogo p̄mi de āia. & alijs multis locis citandis. in radē fuja fuit auicena. 6. nāhiim pte. 5. Eaugust. nymphus in hi. de immortalitate anime. Ista ex eadem fuja est. Bt. 2. de anima. locus citādus Ista 2us modus est primum dictarum q̄ꝫ. aristo. sensit animā rationalem ee mortalem. quam opinat hꝫ alexander aphrodiseus. 2. de āia. idem tm̄ justinus martyr. hi. de placitis philoꝝ. Ista Eidem videtur dominus caiet. 3. &. 2. de āia idem vr̄ sentire. dato multum dīnt. in aliquib⁹. Ista Tꝛo quarto declaratus est 3. modus. qui ipe ponit. q hꝫ finem ytum āia fit mortalis tm̄ finem ytum sum intellectus agens est immortalis. Hocidem tenent. moderni. inter quos est Buridanus & alij multi. Ista Scot. vr̄ alia via gādet. 4. d. 43. q. 2. q. mihi certum est quid aristo. senserit de hoc. q̄ semper est dubium q̄ꝫ ex vtra q̄ꝫ parte sunt loca illius. q̄ citabimus statim. Ista Tꝛo primo q̄ modo dicēdi sint aliqua loca. quarto ynum est. 1°. de. āia. t. 65. &. 66. vbi sic ait De vta autē āia dicendum vr̄ q̄ quālta sit nō corruptibilis. q̄ sensit. illa ee immortalem. sīt at. s. tꝛo. Ista Et anaxim. ex eodem pte. statim. nā subdit. vnde q̄ est q̄ senes labascunt & vim hebetant. ipse &. Ec. hoc ꝓcedit ex pte sensuum. corpalium. nō q̄ intellectus aliquid patiat. satis clare vr̄ dicit hic. verē est q̄ alicui. & tenentes. 2um modum Ec. ad hoc

q̄ mens ꝑtr. fuit dr̄e q̄ nitellus nō ꝑuit. a suo ḡdo. sensus vero fir. tm̄ nolunt dr̄e q̄ oīo aīa sit immortalis. Et g. hoc h̄ posuit vnam re phiam aug. nimphus. ⁊c. 3. de aīa. t. 19. vbi ꝑtus dr̄. vñ est q̄ post mortem nitellus. ꝛ. anima nō reminiscit. & ex. q̄ rō est q̄ defic phantasie. nō defectu ꝑtis anime. g̃o sensit arist. nitellū esse nicor ruptibilem. omnino. Et Alius locus est. 2. de aīa. t. ii. vbi ꝓbat arist utrū aīa sit separabilis. i. utrū ꝓssit manere sine corꝑe. Et ex. sic. cundum aliquas ꝑtes nihil ꝓhibz̄ separabile. ee. & nitellig̃. sūt ꝑtes. s. sūm ꝑtem nitellectiuam sic. n. subdit. nitellectiuū. n. vr̄ separari. ex. p. 2. de anima. t. 21. vbi sic ait. De nitellectiuo aūt. vr̄ genus aliud aīe ee atq̄ separat ab hoc tanq̄ ꝑpetuū a corruptibili. loquit̄. n. ille de omnibz̄ potḡ. anime. & cum devenit ad nitellectiuū dr̄. hoc de illo. Et Alius locus est ꝑ eadem opt. 3. de aīa. t. 19. citato. vbi dr̄. q̄ post mortem nitellectiuū dato nō reminiscat. ex. expressius. 3. de aīa. t. 4. 5. & 6. vbi ait q̄ nitellectus est separabilis & impermixtus. Et Alius locus est. 2. de gñatiōe & corrup. t. 44. vbi ꝓbat q̄ anima nō fit composita ⁊c. elementis. quod ꝓbat q̄ alias tñret in se gria. & ꝛc. corruptibilis quod reputat ꝑ inconueniens. Et Alius locus est eiusdē. 2. de gñat. aīalium. c. 3. vbi petit quomō anima rōnalis ꝓducit. q̄ alie ꝓducunt ad ꝓductū. com posite & ad eiusdem ꝓruptū & corrumpūt. & ex. q̄ anima rōnalis ꝓducit ab extrinseco. & de foris venire ingressū ꝑ hoc sequit. illum posuisse creationem. q̄ nō dix̄ illa fieri ex nihilo. q̄ supponebat. q̄ debebat ꝓduci in mā dispositā. ⁊c. vñ sūm ipm. nō est idem. creari. & nō duci de potentia mē sūm ꝑtem. q̄ aīa rōnalis nō ducit de potia mē. tñ nō creatur. q̄ nō fit ex nihilo. si ꝓsupponit dispoñ. & materie. Et Alius locus est ad idem. ꝑtem. 12. metaphi. t. 17. vbi ꝓbat deum nitellectiuam causam mouentem & causam formalem. & ex. q̄ ca. effectiua multotiens precedit sua & ꝑpter ipm causatum. si ca formalis nō est ꝓpter tale vel compositum. Istatim petit. ꝑtus. an ca formalis ducit corrupto ad ge neratiōe. Et ex. aūt de aliquibz̄. vr̄ q̄ sit. vt ꝓbat de nitellectiua formā q̄ manet.

℔ De anima ar. 61. 2

℔ possz tandem ꝑtus ritanj. 3. ettn. et. g. vbi dt. honestissmũ est & stm diosm ponere vitam & amico. & ℔ reꝑub. g° videt esse illum sensisse ℔ aliam ngtam aiam post istã vitam compositi. vñ pz istam ꝑmam o ꝑmioꝝ cũ valde rõnabilem. & sustentabilem. ℔ & nichilominus dicimo qꝫ ẽt est sustentabilis. 2. modus qꝫ sm ꝑtm. aristo aĩa humana est mortalis. potissmũ tertio modum dicendi. caietani. Et tertio istã op. Bx. sm ℔ Bx. caiet. qꝫ omnia illa loca solum loquuntur de intellectu nõ de subã aiam. istaqꝫ secundus modus qꝫ tã omnia qꝫ intellectus est corruptibilis nõ est substantialis. tñ sm dt caiet. ꝓbabilissmũ est. vñ caiet dt qꝫ sm ꝑtm. aĩa. hz duas potentias distinctas inter se & ab ipa aiam s. intellm agentem. & possibilem. intellectus possibilis hz ꝙ ossit recipere notias & ssies vt dt ꝑtus. 3. de aĩa. t. 18. & 19. & iste intellectus possibilis sm arist. subiectat in cen. & aiam. & est corruptibilis ad corruptionem tñ intellectus agens hz ꝙ ossit omnia agere. s. qui abstrahit. ssies intelligibiles a phantasmatibus. & ita dt intelligendum ꝑtm. 3. de aĩa. t. 20. & 18. oz intelligere phantasmata specularj. & iste intellectus agens sm ꝑtm. est incorruptibilis. Si aut dicat quo est incorruptibilis. cum sit in aiam corrupt. ℔ Bx. caiet. qꝫ sm arist. iste intellectus nõ est subiectum in anima si est substantia. sed alia separata. ab aĩa & ab hoc. tñ coassistens animae dum ipa manet. ℔ & sm caiet. intelligere omnia loca scripturae citata. qꝫ intellectus est separatus nipmixtus ꝑpetuus & separabilis. s. omnia illa intelligunt de intellectu agente. ℔ & qꝫ ita sit ꝓbatur illa. 3. de aĩa. t. 19. vbi qñ ꝑtus ꝙsinit ire post mortem nõ reminiscimur. Bx. qz nõ manet intellectus possibilis. dato maneat intellectus agens. ℔ & ℭ ponunt alij nom manet intellectus possibilis p. passivus. i. phantasia. si non ꝑt ita intelligi. vñ ibidem loquens de intellectu agenti dt qꝫ iste intellectus agens ꝑfectior est qꝫ possibilis. p. passivus. ℔ & ℭ possz hoc confirmari. rõne vnaqꝫ. 2. qualis sm ꝑtm. sequeret qꝫ nunc ẽnt infinite animae. quod ꝑ nullos videtur possibile. fuit mundum finisse ab ẽterno. g° sensit animã hominis ẽ mortalem sm suam sectam. dato maneat intellectus agens. vt dictum est in auctoribus.

Et cere. 6. tho. q. 46. ar. 6. ad. 8. vel ar 8. ad. 6m. dr q subsi
nendo mundum fuisse ab eterno & et homines defacto essent redeundo ad
unum infinitas aias humanas. In sm ptm. defacto est concedendo q
argm istud concludit. q si anima est immortalis & mundus fuit ab eterno
fuit mus infinite omnino tm 3. ptis qui negant infinitum. solum
volunt negare infinitum in magnitudine & infinita turba. vn commet. d ao
concedat virtutem infinitam in omnibus hominibus tm possit vnus aliquis homo
scam animam. itaq; hec ratio caret est valde probabilis. sz probabilior & clarior
vi primus modus s. tho. Et quicquid ptus sentiret. Dicimus q nullo
modo sm fidem si stando in nali homine. anima rationalis est immortalis
Et vn ad ptandum. hoc nullo possumus ad demonstrationes tm sunt optime ra
nes iste. 3. vel. 4. quas ponit s.t. in hac. Et ppter illas est optima ra
quam ponit ar. 2. ponimus. q s. anima rationalis est independens aliq
se quoad operari. & quoad esse. quod patet de fine corporis sm subam sua
Et q anima est independens quoad esse. & operari. patet probari ex distinctione
precedenti. ar. 5. in argmento quo. s.t. probauit sua. Et q s. anima. intellectiua
vita. & cognitiua. Et p patet fieri alia ratione sumpta ex pho. qui dr. 2. de
celo. q omne generabile est corruptibile & econuerso. sz sm ptm. anima non generatur
i. non incipit de potentia nec vel non generatur ad generationem compositi sui. alicui
nec. quod non est generabile. nec est corruptibilis ad corruptionem cuiuscumq;
alias debet ptus dicere q annihilatur. & q mundus sit negauit annihilationem sui
creationem. quod sensisset q mundus. Et vn sequit q sect. vbi. s. non loquitur de
rationabili fine. s.t. dr. n. primo. de dubium quid ptus sentiret. 2us dr q stando
in solo homine nali non est aliquid certum de hoc. Dicit quod. q stando
in homine nali probabilius est anima rationalem esse incorruptibilem. & immortalem
Et In est 3us argm. s. tho. q anime sint immortales post mortem intelligere
possibile quia est falsum quod. Est quod dubium an anima separata intelligat. sm s.t. &
veritatem Et breuiter q hec. pars quam non est datis animam separatam esse olim de
cessam quantum ad intellectum. Et quod pho. de intelligentia phantasmata
speculari. Et s.t. q intellectus dependens a phantasia quodammodo est alli

gatus mãe. tñ sꝑatus dr q nõ oꝫ illum ꝑticulari phantasmata nõ dr q ãia sꝑata a corpe intelliget hñ intelligunt ahi subꝺ sꝑate ſ. an gelice. vñ vr dr q intelliget ꝑ ſpẽs recꝑ infuſas adeo nõ abſtrahẽd a rebꝰ ſñ dixemus de angelis & vr ce hoc expreſſius in. ſ. t. J. q. 89. ar 3. vbi hoc ꝛc & ſuſſo petit. ꝑ Scot. tñ vbi. ſ. d. 43. q. 2. ꝑ dr q anima ſꝑata intelliget tñ abſtrahẽdo a rebꝰ ſpẽs intelligibiles. & oꝝ opnio illum ſequitur. & negant q intelliget. ꝑ ſpẽs infuſas. & Scot. ut ſup. vſum eſt dum dr de angelis & nõ nr mag q dicat de ãia rona li. & quidem opnio hui Scot. eſt ꝓbabilis. & rõnes quas. ſ. facing. ad ꝓ bandum requiri in angelis ſpẽs omnino. omnes ñtent q ẽſta opõ de ãia nra. ꝑ Et nunc facio vnicam rõnem duꝝ. tho. & Scot. in hoc. & argñt. Tam intellꝰ angelicꝰ q̃ humanus eſt pure ſpñalis g nõ ꝑt mutari a re corꝑea. & ꝑta mãli. & ſpẽs oĩs obiecꝯ ſunt mãles. g niſi ille ſpẽs denudent. a modo recipiendi mãli. nõ poterunt movere intellm. & nunc dico q eſt a denud at a gdnoꝝbꝰ mãlibꝰ. q intellꝰ abſtrahit iſtas ſpẽs nõ ab obo mm. ſꝫ a phantaſmatibꝰ. & nõ cum ſpẽs iſte deveniunt ad in tellm ſunt tam immdiſſime & nõ poſſumꝰ q intelligere. tñ anima ſꝑata nõ ꝑt abſtrahere a phantaſmatibꝰ. & vñ nõ intellit modo quo aũ ſꝑ ſpẽs infuſas adeo. ꝑ hoc vr ce de ſꝑa ꝑte. 3. de ãia. t. 19. & 20. nõ aũt recordamur. q hic intellꝰ corruptibilis eſt. ille aũt paſſibilis. hic nõ. intellꝰ. ſ. agens. nunq paſſibilis aut nõ. ꝑ Quem locum declarant aliqui. q ꝙ paſſibilem intellm. intelligat. ꝓtus. phantaſtiam. q vocat intellectus q̃ minus appꝛpriat intellui. vocat paſſibilis q multum recipit. ꝑ & caietanus nõ placẽt expõ iſta. ſup illo verbo ꝓti. & ꝙbat. q nõ loq ꝓtus de recordatiõe poſt mortem q eſt dubium q intelligit. poſtmo tem. ꝙbat caiet. q rubꝰ loquit de morte. ꝑ item q̃d nõ recordatur. i. nos homines. totum cõpoſitum aliquis intelligeret de anim. dicere nõ recordat. ꝑ ꝙ. ꝑ quid ſcribat de poſt mortem. ꝑ item ãi t. 18. dloquitur eſt de intellu poſſibili vel paſſiuo. q ꝓbat intellectiua. &

statim ad. 8. sincas. debuit conuocari? q. nō dr̄ caiet. q. mitellig. nō re
cordantur. nos homines mitta. si ibi volebat solum ybare q. rerum
scrr. nūc est reminisci. g. platonem. quidē solum scire cū reminisci q.
magnatur est q. anima est recata cum scīs omnium sz cum vnita
est corpi. obtita est omnium deni cum discrimē plurimorum omniū
hoc impugnabat arist. q. iste mitellus passiuus nō hīs scīas in actu
q. est corruptibilis. & semp est in pot. q. confirmat hoc caiet. q.
illa fuerit ntte mens ptis. q. dr̄ caiet. q. ille mitellus agens qui est quā
substa separata. assistens ais semp est in actu. desse, in mitellus passiuus
quoq; est in actu quodq; in pot. vn ille mitellus agens cat in mitellus
passiuus. spēs mitelligibiles. q. quas mitelligimus. Ad quod est auctoritas
ptis. multum aparens. t. 18. vbi dr̄ hic mitellus agens incorruptibilis
est & perfectior. semp q; actu scims. in quo dr̄ illum differre a passiuo.
sine dubio valde vr confirmari op. caiet. cū verbis ptis. q. ptus ima
giatus est actum mitellum cū separatum scl. mitelligentia aliqua. in mi
tellus agens quem mox ais oppio ponit nō semp actu mitelligit nec
separatur ab homine de se. dato semp assistat animę. ptus. n. dicebat
q. iste mitellus agens erat in omnibus hominibus idem. assistens illis hu
nos dicimus deum oibus assistere. sz in tenendo op. l. s.t. q. sin ptus
aīa est immortalis. possimus dicē. q. caiet. sic p. modo dicimus. nō opus est
dicamus de post mortem. q. sine illo omnia saluant in ptio. q. nō recol
damur in mitta. q. mitellus passiuus corruptibilis est. q. est in pot. & nō
nō semp recolimur. vere q. iudicium est in ija. alia arg. inducta in tra.
magi. illud argm̄ de illa auctate. vnus est mitelligens omnes tote & homi
num dr̄. q. mitellus scīs dictum in sequentis. nō sin veritatem nā in
fine c. 3. ecclesiastes dicit sapiens. veritatem spūs ad eum qui fecit illum.

Ar. 7. Vtr anima & angelus sint vnius speciei.

Ar misso. 7. ar. 5. tco. ponit. q. negatiua. q. anima humana & angelus
nō sunt eiusdē spēi. ybat q. nullq; dant duo subā separatę spēi
eiusdem spēi

eiusdem spē. ut. 5. phauſt. ſ. tho. de angelis. q̄ ſinguli dr̄mt ſpē ab alijs & ſingulis ſint eiusdē spēi. Sz̄ g̊ angelus & anima distinguunt̄ ſolo numero: nō poſſet distingui ſolo numero niſi p̄ māz. quare cum angelus nō habeat ſequit̄. q̄ distinguit̄ pluraliter numero ab anima q̄ habēs māz & q̄ eiusdē spēi. Et p̄. p̄bat nam dato q̄ darent̄ angelum & animā compositos ex māz & forma adhuc nō poſſz dici ee eiusdē spēi. nā & ſunt eiusdem spēi g̊ dr̄mt numero p̄ māz. cui⁹ eſt falſum. g̊ p̄ mi. q̄ illa māz angelica deberet ee spēi alis. q̄ ſunt incorruptibiles. Sz̄ g̊ nō ſunt māz ler nō poſſunt differre numero ſolum. ſz̄ et spēi g̊ angeli dr̄mt spē ab anima rōnali. v. l. Et eſt hic vnum breue dubium: an ſit poſſibile duas nec plures q̄ decem vnā ānā rōnalē & vnum angelum eiusdem spēi. Et vi q̄ ſic. nam dat arijm & angelus bñt eq̄liū. g̊ et poſſunt ambo eq̄ri in habz. Et Bz. breuit. negatiue. q̄ nō pt dari p duas nam. pot. āia & angelus eiusdem spēi q̄ illa phicat. q̄ angelus de ſua entia eſt pfectior omni anima rōnali. Et vt ſupponendum eſt p̄ aristo. & hic voluit tangere. ſ. t. i. rōne miſme q̄. ſ. nō eſt poſſibile dari duas ſpēi rez̄ in eadem pfectione. quod dix aristo. manifeſte. 6. metaph. t. io. q̄ ſpēs ſunt ſm numeri. q̄ ſm nō dant̄ duo numeri equales. ſz̄ ſemp vnus excedit alium. vel decreſcit ita ſunt spēs omnes diuerſe pfectione. Et rō huius aſſignat a. ſ. q̄ illa q̄ dr̄mt spē dr̄mt p entiales dr̄iar. q̄ dria eſt duarū ſua genus & q̄ ſtitua ſpēi. Sic oēs dr̄ie ḡne ſm rōnale & irrōnale ſunt ſe p̄ modum ſtitus & pfectionis q̄ vna includit pfectionē aliquam. alia diſſt ab illa pfectione vel eſt illa pfecta. g̊ non eſt poſſibile q̄ dr̄ē spēi diuerſe deū equales pfectionis. & idio nō pt creari angelus in spē eadem cum ānā rōnali. q̄ de ſe vna pfectio vnius spēi bz̄ poſſit pfectionē & eſt maior. q̄ pfectio alterius spēi. Et hoc eſt valde notandum p̄ intelligentia bri. ſ. t. Hec de iſta queſtione.

Et QUES⁹ 76 A De vnione ānæ ad corpus

Et ar. 1⁹ vt. m telliū pncipiū vnit corpi vt forñ.

ꝙ mistius. 76. q. i ar. 5. vbi ponit. ꝙ ꝙ principium intellectum vnj
tur arrj vt forma. ꝙ principium aut intellectum. intelligit ypm intellꝛ
ꝙ probat. ꝙ ꝙ ri quoꝝ compositio naꝝ idem est principium essendi & agen
di. i. quod dat aũ dat operari oi composito. ꝙ principiũ intellectuum vo
cat principium operandi. i. intelligendi q̃ idem est ꝙ principiũ essendi. ꝙ Et
istamet rõ. fuit ptm. 7. de anima. t. 12. vt bñ dat. s. t. mi brã. qua ꝙ
habuit ꝙ ꝙ animam intellectuam. moueamur & simꝫ. ꝙ 2a rõ est ꝙ
certum est ꝙ hõ intelligꝫ vel q̃ intelligꝫ ꝙ aliquid. sed aliquid addiscat
vel intelligit se toto. vel ꝙ ptem. nõ est dare ꝙ minimum ꝙ est indiuisibile. est
q̃ ꝙ se illa hõ intelligꝫ. nõ alia intelligꝫ rõne totius ꝙ intellectus nõ fit
mediante aliq̃. q̃ quia illa ꝙ se & rõne alicuius ptis. s. forme vel
anime vel intellectiuj principij. est bona rõ. vidit brã. s. Rome.
q̃ est valde longa & in prima pte illius. dat hoc. s. t. mi. 2a recitat nonnu
llos errores aliquoꝝ philoꝝ. ꝙ ce hoc & impugnat illos. optime mi.
ꝙ hic solum est inducendum quid de hoc sensit commentator. ipse vide ad
met. tertiũ istam suam opi. quam ponit. s. t. hic. 7. de ani. t. 5. & 6.
& t. 18. & t. 3ij. 26. vbi apte explicat sua opi. vnde mete eius ponim
aliqua dicta. ꝙ 1m principium intelligendi. vel intellectus hominis. nõ est ali
qua forma essẽtialis in ipso homine. qui nã ipe reputat impossibile. ce idem agens
& passum. movens & motum & est verum. ꝙ quia mã nõ semꝫ est actu
intelligens. ꝙ potentia aliqua solum est intelligens. q̃ ab alio extrinseco
reducit ad actum intelligendi. ꝙ 2m dictum illius est ꝙ tale ꝙ principiũ
intelligendi est quedam substantia separata. sicut ꝙ angelus. assistens omnibꝫ
hominibꝫ simul cum illis nõ per vnum actum ꝙ vnam. 7m. dat ꝙ illa substã
separata vocat intellectum agentem & possibilem. in quo dicit a caret. quia po
nebat sibi ptem intellectum possibilem in ipa anima corruptibilem. ꝙ bat
Auerrois quia illa substã separata est pura spualis indiuisibilis incorpe
rea q̃ pter q̃ animabꝫ nõ impedimur hoc. s. ꝙ 3m dictum est ꝙ iste in
tellectus separatus vnit hominj p ssus intelligibiles hoc modo. s. ꝙ ille int

tus sep̃atur ab sp̃ib9 q̃ sunt in phantasia & ille sp̃es sunt formate & subiective in illa fuba sep̃ata sp̃ sunt etiam quodamm9 in phantasmate & p hoc dt q homo intellig̃ q̃ date formatr sunt sp̃es in fuba sep̃ata. in aliquomodo sunt in phantasia, m̃ hoc est inquirim̃ q illa fuba sep̃ata est simul cum tpo homine. 2o q ille sp̃es sunt quodamm9 sp̃ales ¶ vnde ut nõ tñ videar nob declarare cõmentator possit ex pomit q ille sp̃es sunt subiective in fuba sep̃ata tñ in phantasmate est obiective. nõ subiective & modus est q̃dm comet q intelligimus. q intellectus abstrahit a phantasmatibus sp̃es. & p hoc intelligim9. ¶ Ibi p dicit sm̃ opinionem aliquor tñ vera alij multi dñt q intelligit (& forte ut verum) q cedã met sp̃es immateriales sunt istæ cõis intelligibiles. sunt simul loco q sunt subiective in illo intellectu agenti. & in nob. vt dt duranel. 2. d. 17. q. 1. ¶ Tamẽ nõ debemus ponere communiter istum errorẽ. basten. Ca los q el tmo. stagir. dicit q nõ posuit deum accẽs in diuersis subiectis. ¶ Deo dt cajet. q nõ intelligit aliter. q forma illa sp̃es q sunt in nobis subiective sunt in angelo vel fuba sep̃ata spiritualiter. & deq intelligit. sic dictum est q sp̃es intelligibiles sunt formaliter in fuba sep̃ata. & in nob obiective. vñ auerr. sepe dicit cum vocat subiectum cõis cõitatis. ¶ hic est fuja cõmunitat. & vnio sit singularis & primus. in ista opinione. ¶ Vñ q nõ q finit hic by. antiqua a multis ytis disputata. qui ponebant vnam aiam hominis omnium & sumebant pro vt ex posuit. Vergilij. 6. fi. & plutarchus de placitis philoso. li. 2. cicero. Et Beatus aug. etiam. ¶ Et obrut ad hoc q illa opinio vel mi samia. solius fuit auerr. & an m̃ post multum tñ est author. p̃t alliq̃ q nõ fuer aristo. vt ipe male dicit. q nullus dicit qui vnq aristo. scripserunt illius meminerunt m̃ alij qui de phoro opinionem hanc disputarunt vt plutarchus. cicero de nã deoꝝ. qui multum intellexerunt aristo. q̃ auerro. Et multi qui impugnat aristo. nunq illi impo fuerunt istã vñ est medio mistrum istum committ. ¶ Post illum aut. sanctæ m̃ nõ hoc tenuerunt m̃ aliquis sanctus m̃ hereticus dicit est q aliqui sanctj decretist putantes & asserentes q hoc fuit opus aristo. & addunt.

Lectio Abusta lectione cepit legere Dñs magr Victoria.

q̄ sñ veram ptiam ita ē dz. quod expresse dixit Paulo venetus. Ho
xo aūt duo xo. ꝓmum ē falsum. 2m aliquid sapit regnē saltim mi ver
biz. ꝑ S. tho. aūt spāli opuscō. 16. dix. q̄ ista opinio minꝰ fuit a
risto. ꝫ solum hiz & se aūt. auerrois. & deo ea authāte qua recipit
repellitur. dato aliquando fuerit mi magne preceptor ꝫ jam nulla ē.
ꝑ vñ sñ arist. i. de aīa. & i. to pi. vt nō enim vno nisamente nisa
mianus. ꝑ repellimꝰ oio istam opīonē. cum semel ē obiata ista diffi
cultas. oz illam discutiamus. vñ ad istius impugnatiōz. videte precipue
. S. tho. ille opūc. 16. & durand. 2. d. 17. & Gregor. ibidem. q. i. &
scotum. 4. d. 40. q. 2. & mi quolibet. q. 9. Et augustinꝰ nimphum
qui bene negauit fecit tractatū de hor. ꝑ Arg̃ & opō auerr. sunt argūm. s. t.
ꝑ g̃. illum tñ ē ꝓmum argm. q̄ est mintelligibilis cius opinio. g̃ nō
est tenenda. ꝑ dott. subt. dr q̄ arg̃. s. t. ille opūc. g̃ auerro. non g
cludunt dato sit magē nisamia ista auerro. nz ēt rōnes illius gumēt
quomodo gō illum dixē nisamire. mi hoc si argumenta nulla gcludunt
ꝑ deo ego dico. q̄ nō solum rōnes. s. tho. sz omnium alioz gcludt
g̃ auerro. & sunt demōnationes q̄les mi ꝓtia nāli. posuit hō. s.
ad quas nihil ꝓbabiliꝰ pt respondeci. nam tardi ē migns mi omnj
nihil bg̃ greci cognitum. ꝑ Duran. fat. 4. arg̃. g̃ istum. bonum hūz
ꝑ 1m est. q̄z si ista opō ēt vera. segrez g̃ arist. & oēs recte phantes q̄
subō separata intelligit ꝑ abstractionem phantasmatum. ꝫ q̄z ita
dr iste hō. q̄ illa subā separata nō intelligi nisi abstrahēdo a phatibg
ꝑ 2m argm illius est q̄. alīs segrez q̄ intelligere ēt actio transiens
q̄z alioꝰ ille intelligendi nō est in nob ſm subā separata. tñ de nō iat
nos. intelligentes ꝑ 3m est q̄. si esset intelligō hō. ꝑ vnionē illius ā
gelī. quare ille angelus nō posset se vnire vni asino. & facere illū
intelligē. cum phantasia nra & asini sint eiusdem. spēi. & forte
in linea. sunt phantasmata primoria q̄z aliquis homo? ꝑ 4m est.
q̄ segrez q̄ si ꝓ subam separatam intelligimꝰ q̄ nunq̄ deciperemur q̄.

De vnione aīe ad corp̄s. ar. i. ::

Sutta illa sepata nō possz dicapi sīc angelus cē nalia. g° rchnz quid ad ista nsam. ꝙ Alij argumt. qz hoc° ista est vera. possz ꝙ habit dici & defendi q nullam animam hz homo qz sīc p̄cepit animā mitellūam ꝙ me. et ego ponā animā sensitiuā ꝙ me assistente mihi & nō potero quinci g° sīc ustud est falsum uta illud. ꝙ p. argz. sī p̄cepm mitellūm. est de ētia hominis. nō pt cē homo sine illo. nz ille sine homine. sī aīe nō est de ētia hominis sequit ꝙ hō ḡnatum ad suā cē ntiam nō hz plus qz vnum brutum. p̄t qz ds solum auferat aliquid extrinsecum. omnes homines fient bruta animalia g° sī ista sepata vinisse vndia y secuo fasset ad tdos los hōres. aut morerent illa sutta p impossibile accidisset. oēs hoīes manerent bruta. ꝙ p. istud est vez quare ille mitellus sepatus nō fat mitelligere pueros. ꝙ dt ille vt aliqui illum exponunt. q nō mitellugunt qz nō gungz illis. ꝙ ō ḡre nō gungz illis. ꝙ p. pt argm ḡ illum. ex diffinit aīme. qz aīa est actus i. entelechia corpis ptis. sp. g° entelechia est de ētia hominis. vn plutarchus. 4. hi. dt qz et sīc aryst. aīa est entelechia i. actus corpis. pcipia forma corpis. sp. ꝙ hanc diffi. exponit. auerro. z. phi. t. comenti. 7. dt q nō est vtis. ꝑ solum aīe rōnalis. ꝙ ō s. t. illo opz. 16. c. i. oīdit q debeat mitellugi ds sīc a rist de omni anima & precipue de aīa rōnali. g° est omino reiciendus tantum ad hoc. auerrois. ꝙ videte brām. s. tho. enim argumentes vbi disserissime loquit & eligenter. ō ssalit. videte argm. sr. vbi ꝙ auerro. argz quia. angelus & forma eius est ꝙ se subsistens & est anima rōnalis. g. nō pt sīam ētiam & actum sui mitellugendi adeare materie & vnire. g° nō pt cē forma mē. ꝙ ō est ꝙ illam tī animam qd illi. est bonū ad gumentum. ꝙ Ex tī. s. t ad illud qd verum est q aīa rōnalis est ꝙ se subsistens. & ꝙ se mitellugit tī illud mitelligere accidat toti. & ita totus hō mitelligit. dato mm° mitellugere quemat ꝑli aie & rōne illius toti ꝙ°.

Q.ª 2.ª. ar. 2.º. vt.m pncipiū ītellectiuū mltiplicet ad mltiplicatē corpus.

Q.ª ar. 5.to. pomit.g ꝙ g̃ auerro. g mitellectiū pncipiū nō
ēst vnicum ni omnibꝫ hominibꝫ ꝫ multꝫ hnat fm̃ numerū hoīm
quam ꝑbat in opione platonis etiam & alioꝝ. omnium videtis viam
Q.ª g̃. istam risamā de vnitate animē vel mitellus. arguit. B. aug.ⁱ li. 2.
de libero arbitrio. vbi argmt g nūqd eadem anima duoꝝ. qz qñ vnus
dormit alius vigilat & mitellig. g.º ats. ego dormiō ꝛ vide meo vigilare
Q.ª 2.º argt. qz ats ēt simul & semel in eodem mitellu fides & scia.
cujdentia & opinio. error & scia. ꝫ. g omnia vī impossibilia sequnt
tia manifeste. ꝫ vnus mitellus ēt in multꝫ vel omnibꝫ. clarū ēst.
Q.ª 3.º argt. qz ꝫ aliq. g nullus posꝫ quicqꝫ addiscere qz mitellus discipu
li. ēst magri & cē. & mitelligimus & addiscimus ꝑ mitellum g.º sine
dubio ista omnia argumenta manifeste gclūdunt g̃ istam in sanctā
Q.ª S.ª. in corpe ar. arguendo ꝯ hoc. ꝑ bat idem. inferendo. q nō ēst
idem intelligens. semꝑ in ꝑticulari ꝫ ēst semꝑ vnus mitelligens. &
vnicꝯ alius mitelligendi in omnibꝫ respū eiusdem obi qui sit eiusdē
spē. & alia multa infert egregie sine dubio g̃ istam opionem.
Q.ª & dt. S.to. g fiunt duissa phantasmata respū multoꝝ nō tm duoꝝ
eiusdem spē. quod ꝫ inferius ꝑticularius sumus disputaturi. vī tm non
posse mitelligi. Et arguit g illud. nam duo accenia eiusdem spē nō ꝑnt
cē in eodem subo. nō enim ego hīo. duas albedines. ꝫ. & phantasma
ta fiunt eiusdem spē in omnibꝫ. g.º nō ꝑnt cē in eodem subo. ꝫ oz dicere
q in phantasia alius mitelligendi nō ꝑdurent duissa phantasmata. ꝫ.
Q.ª Caiet. ad hoc dt q duoꝝ indiuiduoꝝ phantasmata dicunt spēi in cē
ssē nāli. tm̃ queunt. in cē. notitie. sm̃ comedere carnes in die vnius
rus & die dissa fiunt eiusdem spē. in cē nāli. & dicunt spēi in cē mo
ris. & alia multa exempla. potest multiplicare. Q.ª ita et dt Paulꝯ
Soncinas. egregius thomista. Q.ª g̃. istam in opō. argt manifeste nā.
sm̃ dt. aristo. 8. metaphi. &. S.to. ar. ꝑ rō entis. impossibile ēst diui

sos nūmeros ē eiusdē spēi. ꝙ quilz nūmerꝰ est huiꝰ spēi ita ē spēs sicut nūmeri. qꝫ est impossē dari duas spēs eiusdē spēi. Qº impossibile est q phantasma petri sit phantasma iohannis nūmero. ꝙ spēs ē entia li nullo modo dicunt. ꝙ sint eiusdē spēi. Sc dicō alij dicūt. q phantasmata. sint extensa in organo corporali. Et hoc dicūt q in aliqua pte phantasma est vnius spēi & in alia alterius. Et hoc nō est inconueniens ꝙ sm diuisas ptes duo accēsa eiusdē spēi sint in aliquo subiecto totali. ꝙ Sc Et hoc adhuc non sufficit qz quodlz agens nāle agit p lineā rectā qz si sit illuminat illuminat p lineā rectam. & ita de alijs omnibus. Si Qº iohannes & petrus ponāt in eadē distantia. Si petrus ꝺuc in ysteo. primo. suam phantasiam quomodo iohannes p eandē lineā & primum poterit suū phantasma ꝺucere. Si Qº hoc impedit. Qº nō sint eadem phantasmata petri & iohannis isto modo. Sc dicō alij dicūt q sint diuisa phantasmata dñs corpis nō quidem formaliter ꝙ diuisa sint virtualiter p diuisos actus. Sic est idem situs p̄ante — comedere p̄ate caseum & comedere p̄ate piscem & vna. data sint diuisi actus p̄antes & iste modus vr̄ probabilis. Tū mō ija. s. t. nō p hoc sustinet. qm ylq qz hoc dicit. Sc dicō alij Bñ. ad hoc q phantasma sint eiusdē spēi in eodē subō. vere. ꝙ Et qº arg. q duo accēsa eiusdē spēi nō p̄nt ē in eodē subō. dicit vere ē. de accētibꝫ corporalibꝫ nō tñ dissimilibꝫ. Isti quidē rectori via vmī placet. ꝙ nō assignat rōnem dicēdi. qz videnꝫ sepos intelligere. mouet q illud quod dicunt est falsum. qz in mixtis habꝫ accētibꝫ. nullꝫ hoꝝ eiusdē rei duos amores aut duo odia. Et ꝙ Sc dicō p Bñ. ad hoc dico. q admultiplicat. ꝙ resp̄ō multiplicari. formas vel rōnes. dissimiles. Mouet vero. nō. n. p̄nt ē duo homines absq; duabꝫ materijs vel duos ignes absq; duo subā. Accēsia aut spāa distinguuntur p oba diuisa & p diuisa subiecta. corporalia aut solum requirunt ad huiꝰ distinctionem distinctu nō subiectorū p. ideo dico q phantasmata. sint eiusdē spēi qz oba sint eiusdē spēi dato subō sint diuisa.

ista est vera thologia & phia. nō oz istas fingere cm agnatione neg
ꝙ p̄. omissa multiplicate phantasmatum. est clarꝫ ꝙ nō p̄nt ee. z.
anime sepate eusdem spēi vt ybat. z argūt. s.t. ꝙ Ad quod ti respō
dent thomiste. multi. q dicc anime sepate dīnt ꝑ̄ duīsas aptitu
dines ad diuīsas materias. ꝙ quod ti est falsissimum qz aīa sepata
nō hz aptitudinē ñalem ad vllam formam sī finaliter appetitum sui
corpis ꝑ̄ vniri huic anime. ti ñaliter nulli maē ꝑt vniri. ꝙ ideo caieta
nus & bō. q anime distinguunt p̄ mas extrinsece. non intrinsece. vide
te caiet. hic. ꝙ m. 3º. argº tractat. s.t. de istis phantasmatibꝫ. ybat. n. non
ee ista p̄ncipia intelligendi. qz alīs sequit. q p̄ta p̄ncipia intelligendi sunt
ista p̄ncipia indiuidua. quꝰ est falsum. q & aūs ꝓ̄ minor. qz omne quod
qs recipit ad modum recipientis. sīgº intellectus nr̄i intelligit ad
modum suum. i. singulare & ita non possz intelligere ille intellectus vtia.
ꝙ Bē. s.t. ad illud bō. & monj istud argūt. ꝓ̄ nō nullos thomistas
qui dixerunt. ꝓ̄ hoc. q intellectus nr̄ nullo modo intelligit singularia
sz vtia. quod ti impugnat optime caiet & ybat. primum ee vere hūs.
t. qui dī intellectum nrum sī est idem in omnibꝫ. nō possz intelligere sin
gularia sz cum illud sit falsum it est falsum illud quod ex illo sequit.
ꝙ Dicendum. gº. qz multiplicium. aīe ad multiplicata. z. hominum vt dicit.
ꝙ & ig gº sunt infinite aīe rum hūm aristē fingēte mundum fuisse abs
etno. quod facit q averro. q sit vnica aīa omnium. ꝙ Bē dicendo. vbi s.
q aristē. multa dixit. q non ab omnibꝫ sunt intellecta. sī videtur illum.
ꝙ & quomodo hoc saluet ee multas animas cum nō positione infi
niti. iam suprad̄ictum est. late in mā de infinito. dato etiam ponamus
mundum ab etno. adhuc nō oporteret. qz hic de hoc actus disputemus. ideo. e.

est. ꝙ Ar. 3. vt. preter aīas intellectiuas sint in hoīe alie aīe ꝑ̄ees ꝙ dicentes
ꝙ in quo. s. tio. recitatis opinionibꝫ quorundam phoꝝ. s. platonis &
alioꝝ. & impugnatis sufficienter. Tandem ponit. ꝙ z. & omnino est impossi
bile in homine ee ꝑtes animas sz est solum vna rōnalis ꝑ quam hō intellig

nutrit & vegetat. quod ybat triplicj rone. videte hram. 5. TONE
Sequia melius disputabit. q. vltimus. 3. ar. & simul hram. 4. legamq. deo est

Qstr. 4. Vtrū in homine sit alia forma pter aiam rationalem.

Qri quo. 5. rto. post recitos quosdam errores aliquorū ptorū. tandem ponit. q. rndet responsiua q est impossibile ee in homine aliam formā sua lem pter animam rōnalem. quam optime ybat videte hram. 5. TONE.

Qd dubū ē. ar sunt varie opiniones ptor & theologorū. et p dicta rto. ri. 3. ar. q ri homine nō sunt alie aie pter rationalem & hanc a est alexā. 2. p. q. 62. & scot. d. ii. q. 3. et henrici. quodli. 2. q. 2. & 3. et Grego. 2. d. 17. q. 2. & 3. & Gabr. eadē d. q. vnica. Qm gri am hanc tenet ocham qli. 2. q. 10. & ii. qui dicit q ri homine sunt 3. aie. vegetatiua. sensitiua. et rationalis. & sensitiua. et ponit vegetatiuam. & nō tantum se in hoc fefellisse. Qllum sequit Jacobus de forliuio. paucos authores hanc istā opinionē. Qd. q. 4 ar. est opō scot. dicentis. quod formam istam lem in homine est vna forma corporeitatis. eadem tenet henricus. Qm grimm tenent oēs schola theologorū cum s. t. nisi quod maior. d. 17. 2. & 3. qa bz. & omnes alij. Qrones q vtraq pte sunt iste. primo arguit q. s. t. q est anima rōnalis nō sit alia in homine. Qo. arguit ex li. de ecclesiast dogmatibus. c. 10. quod allegat. s. t. ar. 3. istius. q. ri argumento. & ad Qm ocham ti Ex. ad illud q ibi solum damnat q sunt ptes aie intellectiue nō q sumpte sunt ptes aie. Qm istat ti Grego. q illum. q dicit ibi nos duas aias ee in homine. s vnica q disponit corpus & vivificat. s. g. clarissime Qd & vtrū. vpz hoc est hinc q hereticū. ocham vtrū illud sit determinatū a eccliā. Qd Ex. q nō nos est certum. quis sit author illius. lib. alij dicunt. q est aug. alij q damasc. vt magis dicitur. quicquid nō est hereticum dicit ad illum, s est temerarium. valde. Qm Gregorius addubitat. et multa loca augustini. vt q. est. 10. sup Gen. c. 12. vbi dicit aia rōnalis nō solum carnis rubigo animalē vitam s. nutrit. sensificat. augmentat. quod & illa. Qd dicit ibi aug. li. de quantitate aie. c. 16. vbi dicit. q q p animā rōnalem sentimus & intelligimus. Qm damascenus et li. 2. c. 12. dicit dicit ri sicut aug. quod ri quit aia rationalis organico corpi & est ij vite. & aug

Qd victoria

nictatiuis. ff. tributiua. Et sterz augr. de fide & fimbolo. c. 3. dr q̃ nō excepta figura mēbroꝝ nō differt a bruto nisi q̃ anima in tellectiuam. quod nō cet vera. Et cet in homine ala sensit. q̃ cet alterius spēi ab ala bruti. Et idem dr. saltantis. de diuisiis institutionū. li. 2. dr. n. idem est dr̃e q̃ sunt ptes diuisiue quod dr̃e q̃ ptes sunt ale in homine. Et Rationibꝰ argr̃ argr̃ & g̃. 3ij. & cet q̃ articuli q̃ alis sequerer q̃ anima rōnalis ect forma accentalis quod cū q̃ bantum est impossibile g̃. illud ex quo sequit. ſ. q̃ sunt in hoc ptes ale vel accentales vel subtales. Istud argm̃ faltrim est dupius a. s. tom. ar. 3. vel q̃. quod et gelidit g̃ scot. in q̃ posito. Et ē g̃ formr̃. q̃ p̃ diuina potentiā. possz deus petro pfecto homine dare nunc alia formā subtalem. ſ. equi. ſ. tm nō p̃z illud diceret petrus g̃nari. q̃ erat jā ens in actu. Et Bx scot. q̃ in homine sunt ptes formē subtales. & dr q̃ s. t. in isto ar. & alibi supponit vnum principium falsum. ſ. q̃ forma subtalis est q̃ dat ē compositō. dr q̃ est falsum si agens dat ē rei. Et hoc verū est. q̃ agens dat ē rei. tm nō esse nunc. Et p formam. vñ forma prime dat ē rei. ita q̃ argm̃. ſ. optime p̃cedit. nō. n. vult aliud dr̃e nisi q̃ ala rōnalis est p quam hō hz ē simplr̃. g̃ nō est accentalis. Et 2° argr̃. p eodem. q̃ hi. sunt in homine multe ale vel forme subtales. segret q̃ nō possemus p̃bare q̃ color. vel calor in hoc sunt diuntaxat forme accentales. ꝛ̃ q̃ pos dicit q̃ p̃t anima rōnal. aduenit compositō subtali g̃. eodem mō. color venit enti in actu. & p q̃s erunt subtales. hꝛ̃ anima rōnalis. quod est absurdissimū g̃. ſ. Et Bx scot. adhoc argm̃. q̃ nō est simile de calore & calore, & de ala rōnali. q̃ ista accepta. veniunt & recedunt accentaliter enti in actu. tm ala rōnalis venit subtaliter & nucleo. & ita alie forme subtales. ſ. ar porgtales. Et hoc est. petere principium. q̃ hoc q̃rimꝰ ā ala rōnalis aduiat ēntiali vel nucleo. hoc. n. petimꝰ q̃re vos vocatis aduentū accentale aduenturn ista ex accidentium, aduentum aut ale rōnalis nō catis. aduentum subtalem. Et 3° argr̃. q̃ nō sunt ptes nīe. capio. n. hoc

aggregatum hoc ex corpe & aia sensitiua. vel est aial vel nō. nō pt
dr q nō sīn istos. g° est aial si est aial. g° rōnale vel irrōnale. nō irrō
nale g° rōnale. g° est aliquid aial hō sine aia rōnale. Sed dr ochām q
istud aggregatum ons sum. nō est ens pfectum nō nō segr quod intendē
Sed &c. g. duus nō possit abstro hoīe tollere sola aiam rōnalē. tunc
maneret pte aial qz maī compositum ex corpe & aia sensitiua
qz solum auferet rōnalis. maneret trī manifeste mortuū aial aliud g°
solum hz aiam intellectiuā. Sed 4° argr arg°. ochā. & ad istud. recentiores
nō. n. est ponenda pluralitas sine necessitate. & sufficit aia rōnalis ad oīa
officia que diuine vos exercere pt alias animas g° solus est aia rōnal. 2
Sed 5° argr. multi medici theologi sm̄ redemptore nr̄m nō fuit in
aia intellectiua. g°. mī ri alijs. pz ans qz si haberet aiam sensit. quid faltī
est de illa in triduo. nō erat vnita. diuinitati q no anima pa q. mī mā
fit. miserabilius qz alis semp viueret &c. g° nullo modo fuit ri illo. 2
Sed dīt isti q dicit ce. Sed &c. g. illa forma fabalis semp est pfectior
ma. ex q nō relinquit mam. g° a pfectiori nō relinquet ad aiam sensit.
si illam semel assumpsisset. Sed 6° argr. si est aia sensit. ri hoīe. quid
fit de illa. quido moritur? Sed dīt q desunt ce. Sed Bn dicimus hoc, qz tri in
resurrectē. quid fiet de illa? suscitabit. Sed sic g° erit circa illius &c. vsq
dultio. quodcū est falsum qz nō est futura ibi pductio nova. anime
sitime. sine de antiqua aia sensit. sine de noua. qz dīt q pducent
nouā aiam sensitiuā. Sed p. hō videbit. dum ri sua met carne g°m sua
met aia fabali. quecumqz sit enim aut si pnal aia sensitiua illa hī
at multos alios bonos g° ipa met dz pduci vel nulla. hec sunt arg. ad
Sed arg. aut. g. sor. de forma corporeitatis. argr qz ex duobus entibus ri
alterū nō pt fieri vnū actu diuinum. potentiam. vt dixit tractat &
late. arist. 2. de aia. t. 7. & 8. meta. t. vlt°. vbi scribit arist. q si
vnum fit ex duobus nō pt fieri ex duobus ri alterū sīz alterum ce potē
am. alterum ri alterius & isto modo ex corpe & aia fit vnus hō. sz ex

duabg aiabg vel ex duobg angelis quiffint deus ri alteri p nulla potetiam pt fieri vnus videtur. arist. qui optime hoc tractat hanc dubio. hgo ma ronalis advertit certi ri alteri gno pt ex illo & aia ronali fieri vnum compositum. gchidit argm hanc dubio. ꝙ 2o arg. deus possz tollere ab homine formam corpeitatis & loco illius solum ponat animam equi. Jam erit verus equus & verus homo quod implicat. gꝰ ꝙ 3o. vel ista forma corporeitatis ri corruptione compositi definit ee vel no. ꝙdnt sotiste qz no definit ee. Tunc sic. arist. i. phi. comc. 82. & ij metaphi comcto. 3. dr. q ocs antiqui phi. posuerunt mas. & rinerunt illam. positionem qz ri omni transmutatione manet aliquid subtus qz tho. qz ex carbone fit cinis. ij. & ex ligno fit ignis. ex igne carbo. cinis. ij. Tunc sic sm scot. ri omni transmutatam manet forma corporeitatis. gꝰ semp manet ri transmutatione sola forma vel ma & forma gno prima. ma. quod tn est exprimsse g. arist. i. phi. d. ma est primum subm vni cui qz ex quo fit aliquid cum ri fit. no sm quid sz necessario. gꝰ illud ingenerabile et sola ma. tn sm scot est ma & forma. Et ibidem dr arist. cod. cam. ri manet prima corruptio vel solum omne quod acorrumpit. quod est ad hanc g scot. ꝙ Et. i. met. c. 3. dr antiqui ex ma manet aqueo vertit qz illa est ex aqua oia pfunt & ri quod omnia resolvunt. gꝰ. est falsissima ista opi scot. ꝙ 4o arg. qz ex posito scot. sequit. qz ri corruptione compositi. nabit manet omnia accidentia q ma rebant ri composito. & sequit qz no advenit nova forma vni ri corrupto compositi. sz manet ibi forma corporeitatis. gꝰ. est falsum. qz manet at forma corporeitatis. hoc est de impugnatione istius formae corporeitatis. ꝙ g. aliam tn opi. qz. s. solum est vna aia ronalis ri homine. p gria opi qz sunt ponende in homine alie anime s. sensitiua. ij. Et arg qz in homine sunt duo appetus. s. sensitivus & ronalis. gravius illis. qz appetus sensitivus. vult cognare. intellectus autem cognoscere gꝰ ꝙ 5o qz hoc no ybat qz sunt due anime sz solum qz appetus sensitiv

subiectat^r immed^e ri toto composito. appns aut intellectus est immed^e ri aīa. & p hoc solujt. 2^m & 3^m argm. que fat. ochā. qui et frat^r istud p̄mū quod possumus. vid^t etiam ꝑ ad omnia dicta q̄ vigz q̄ sunt in hoc ist^i appns ꝑ nō subiectant^r ri toto ambo appns. ꝑ alter ri toto alt^r ri aīa rōnali. Gt & ad 4m argm. anima sensitiua est extensa. aīa aut rōnalis nō. g^o p aliam aīam hō sentit, & p aliam intellig^t. Gt Ad hoc dico q̄ aīa sensit^a ri homine. immo ri. omnib⁹ animalib⁹ p̄fectis. nō est extensa. Gt 2° dico g nego. dico q̄ ri hoc sit aīa sensitiua ꝑ ist dimensiuat rōnalis. Gt p̄. argm. q̄ homo gnat homini. g^o dat illi māz & formā. nō dat formā rōnalē. g^o sensitiuā. Gt Ad hoc dico. q̄ sm aliquos possit dici q̄ sat^s est vt hō gnet hominē q̄ disponat ad formā rōnalē. Gt & ego dico q̄ vtq̄ hō gnat hominē fit equus equum. & concedo q̄ p̄ meg dat mihi formā. id rōnalē nego. ꝑ hō modo effectiue aīam rōnalē ri mā p̄sonine dato illa nō remanente, ꝑ deus p se solum. hoc est clarissimum & veriss^imum Gt Replicant ri aliqui q̄ saltem nō tam p̄cise gnat hō hominē fit equus equum q̄ equus effectiue conuertit ad p̄dict^m equinā formē. Gt Ho cum sco. 4. d. 43. q. 2. q vtq̄ hō gnat hoīm fit equus equū. Et ad argm dico q̄ ad gnat^m. est mutatus. q̄ gnans effectiue conuertat ad formā. de ꝑse aūt est. q̄ ꝑsona hūat formam a p̄cise. Gt 6° argt. p doctore sub de forma corpeitat^s. ponit. p̄ q̄ eadem numero accīa manet ri generē & corrupto. g^o alia forma est in homine & ē. a p̄cipali forma p̄ omnes. q̄ manet figura. color. & alia multa. g^o p̄cipalis anim^a rōnalis est alia forma. q̄ illa accīa subiectant^r ri toto composito nō ri sola māz. sic g^o post abscessum aīe rōnalis manet illa accīa. q̄ erant ri dō posito toto. dō est q̄ manus semp compositū ex mā & forma corpeita ꝑ saltem. Gt Ho ad huc. 2. p. dicit aliqui thomiste. Gab. et. Mar. Mar. Ho. Brug. ꝑ. q̄ri tenent opi. s.t. antecedens q̄ eadem manet accīa ri generē & corrupto. & negant gnam. & dicit q̄ accīa oīa corpa solum fiunt

est. 1

Victoria.

ſubtue m̄ ma compoſiti. dñ cum mancat mō nō mrō. eſt q̄ mancāt eadem accīa. eſt bona ſolut. q̄ 7m dñi ſ. B. ad arḡm negando ans. ꝙ oia accīa mutant̄ miguto & corrupto. q̄ accīa ſubiect̄ t̄ m̄ toto compoſito nō ſolum m̄ ma vt dñt recentiores. hec eſt vna precipua difficultas m̄ ptīa. q̄ tractat̄ m̄ p̄mo de gnat̄. com. 10. & 23. vbi accīa ſunt m̄ toto compoſito nḡ ne & op⁹ ſ. t. eſt q̄ tſt m toto compoſito. vt videt̄. & p̄z q̄ ethiops nō eſt albꝰ dato hūat dentes albos. q̄ eſt minor & minꝰ precipalis p̄s mīe. eodemmō mix nō eſt alba q̄ minor & minꝰ precipalis p̄s eius eſt alba. ſ. mā. gº tota mix eſt alba q̄ albedo eſt m toto compoſito. q̄ 2º fortius argt̄ & ſta op⁹ ſ. t. ſequit̄ ꝙ alia eſt vera. q̄ ignis nō calefaciat̄. p̄z q̄ ſi calor eſt m mā. gº illa ſola calefaciat̄. & nō totum compoſitum et eōdē modo nō illuminat̄ aer ſed. ſſ. q̄ dñt iſti q̄ ſalſ eſt q̄ ignis totū calefacit q̄ p̄tem ſm̄ hō mitellīt̄ q̄ p̄tem. i. mitellm. q̄ & mirū eſt q̄ aliquod compoſitum ageret q̄ mām & nullo modo p̄ formā. certe eſt magnū miguum. quod tm̄ nō dat̄ m homine q̄ tōne forme hō mitelligit. & forma ideo vocat̄ altus q̄ actꝰ. forma vel totum compoſitum p formam. certe ſm̄ ſuā op⁹. iſti non p̄nt reſte cum his q̄ dñt ſalua re p̄ncipia ptīe. q̄ 3º argt̄ q̄ opinionē. ſ. t. p̄z q̄ oia accīa ſunt m toto compoſito. q̄ aliqua accīa ſunt m toto gº omnia. iſti tm̄ nō p̄nt mitelligere quomodo accīa aliqua ſunt m toto & nō m aliqua p̄te. p̄z tm̄. ans q̄ notitie actuales ſpēz ſenſibiles. viſus auditus. ſſ. ſunt m toto tm̄ nō ſunt m ala q̄ eſt pura ſpūalis. nḡ m mā q̄ poſtq̄ mori t̄ compoſitum nō ſentit. ſ. gº idem eſt de omnibꝰ aliis accīntibꝰ. q̄ Gab ad hoc & Greg. dñt q̄ accīa iſta ſenſibilia ſt̄ mim̄ t̄ m mā rōnali ſm̄ hi ſunt mitellectiua & etiam phantaſmata ſunt m anim̄ rōnali ſm̄ mitellectus. q̄ & g. ſ. ſegrit̄ q̄ iſtos ſenſibiles nō p̄dicunt. & obligonē nḡ miſerīmitate. ſſ. q̄ iſti it̄ concedunt q̄ illa q̄ ſunt m dia ſubtue non corrumpunt. niſi p corruptionē ſubi. quod enim ſit m corruptibe. & nō.

hēat grīm sequit q; nm̄ꝫ corrumpent. cum tñ videmus & ex grīm. g̊ illud ex quo sequit falsum est. s. q; ista subiectent mm̄ ri aīa. nō est dubium. Qē p̄. quare videre nō dr intelligē si immᵉ aīa videt. Qē dñt q; rō est q; videt mediante organo corpali quod nō re q; ad intellectionē. Qē dato intelligat nō intelligat mediante orga no corpo. tñ illud non est de cēn intellectionis. Qē p̄. et sīm istos nō bñ saluā t q; aīa videat. p̄ organa. q; si requirunt organa ad videndum et reqz ad intelligendum q; si quis nō hēat. corpea organa nō intelligit ri ō posito saltem. Qē ītem argū si aīa immᵉ vndet. sequit q; aīa sepata pt audire gustare. olfacere tangere & videre quod est absurdum. ex seq manifeste si ipi dñt q; mihi subiectat ri ꝑ istis organis sī ri aīm Qē dñt q; nō sequit q; aīa requirit organa. Qē ꝫ saltem nō saluant q; p̄ duyn aīm potentiam saltem aīa possꝫ gustare. Qē p̄. argū. q; spēs sensibiles sīm ochā & alios sunt subiecte ri aere. g̊ nō ri aīa. Qē p̄. q; ex isto po test sequi q; ri eodem subo. sunt due notitie sīmīne. q; ego intelligo. ceterum. video petro. & audio. que oīa nidem reddūt. tñ sīm istos omnia subiectant ri aīa rōnali. immo bruta. olfac. & videt & gustat her bam. Qē p̄. redit argū ochā de ptalitᵉ rumarco. sequit. n. q; ri eodem subo subiectant grij appūs. vt ri infirmo est appūs aq; sensitiꝫ. & restitu to ab illo ex pte rōnis. g̊ nō possunt immediate subiectari ri eode subo. Qē Maurisi. dr. q; neciam est ex vno ꝫ modoꝫ. vel dicendum est q; iste sensationes sunt ri aīa sensit. & pnt solui arg̃. Qē dr pdicā q; ocs ille notitie sensibiles. & ex intelligibiles sunt vna notᵉ ri rōne vitate dato. tamē q; dūsa organa. hꝫ adhuc iste modꝫ nō satisfacit illi. Qē ideo. ꝫ dr. q; pdicā rōnis. s. t. q; accīna sensitᵉ ista. sunt immᵉ mixto compositio. Qē vñ marsi. concedit saltem de istis accīntibꝫ sensibili bꝫ. q. 16. ꝫ. ar. 6. & q. 19. ar. 3. q; ista sunt immᵉ ri toto compositio dato nō sunt ri aīa rōnali informa. & ideo vult concedere opi. s. t. vel nō rōnabi liter procedunt. Qē vñ tandem dico cum. s. t. & virtori opi. q; omnia accīnia corpalia sunt immᵉ subiecte ri toto cōposito. & nō ri pte illius. s. māl. sī

Sed dico ad argm qd eadem accia manet mi genito & corrupto g° est nego ans qz sm arist. sensum cr tantum intellus rastigat. g° dato vide ad mitm ad sensum qd sunt eadem accia & mitem debeo iudicare q nō sunt ea dem. Sz 2° dico q mmo ad experientiam p3. q ista accia manet ad ea transmutata qz cuidem vi nō ee eadem q ante erant. Sz 3. g. quis qdu ex ista accia. q sunt mi cadavere. Sz 3° q interrogabo & ego vos vna qst quā si dixerit mi. & ego vob rndebo. quis introduxit in cadaver formā substalem. cadaveris quam isti concedunt. Sz Dico g° q ab illo qui isti dixerunt qduci illā formam ego dicā qduci accia. tuc gntm ad illud argmentum. Sz ex dictis sequit vna alia difficultas q est ct grauis. in phia & tractat. 1°. de gnāt. co. 23. vtpm omnj corruptione fiat resolutio usqz ad mām primā. vel vtpm maneat aliquid aliud de corrupto p̄t mām primā. Sz Ad hoc ans. op° scot & nominalium est mi ptim negat. q. q nō fit resolutio usqz ad mām primam. sz mām forma corpeitas cum mā. & accntibus multis sm scot. sm alios manet mā. cum accntibus ut pz ab illo. Sz 2a op° est. b. Rome. q semp fit resolutio usqz ad mām primā quod ubiqz defendit. Et dicit se op° arist. 1°. de gnā. c. 23. vbi dicit de nerato est transmutatio huius mihi c nullo sensibili remanente. quod clarius. qz solum mām mā. q insensibilis est. Sz idem vz Sco p̄se dic. 7. metaphi. co. 8 mā (inquit) est subā. & sola mām ceteris sublatis. g° oīa ista sqja. s. tho. est aristotelis. Sz manifeste sequit ista op°. & alia q omnia accia subsultare mito. arposito. Sz 3. g. hoc sit unum magnum argm. qz sequit q forma introducat in mām nō dispositam. qz vos dicit q nulla accia manet mi corrupto. g° cum primum introducta ala rōnalis in embrionē. oīs illius dispois destruunt cū g° ala rōnalis introducit in mām nudam. Sz nō p̄t dici q ala rōa in primo instanti qduc dispoīg. Sz quod tñ est mirū. qz in tam brevi introducat tot dispositiones. & corrumpat preteritas. Sz p. qz ad hoc q dispois istas qducat requirit q prius sit forma introducta in mā. g° ea q dicunt falsa sunt

q̄ Ad argū. nego sēḡllam q̄ introducat forma in mām nudam. s. dico q̄ semē. in vtero mris p̄duc̄ in instanti dispōes requisitas ad hūanitatē naliter q̄ nō requirit ad illud manus tp̄s q̄ nulla est resistentia. sē in instanti fol illuminat aerem q̄ nō sunt in illo dispōes grie. sta embryo in 40 diebꝫ ⁊ pōt̄ dispōes grias formē. & in instanti quo sunt remote dispōes grie introducit forma. q̄ Et ad aliud. q̄ dispōes iste modulate sunt in toto quoꝝ q̄libet illud totum sit. Bᵉ. q̄ nō est inconueniens q̄ aliquid sit pus & posterius respū diuersoꝝ sūt dispōes ad tp̄s forme requirit. ad ingressum aeris est p̄or q̄ in ingressio aeris & posterius q̄ aer requirit ad aptandū fenestre. studio q̄libet est ingressus q̄ calor. vt ḡducat calorem in aliquo frusto. q̄ requirit ad istud frustum quod de nouo ḡducit. & ista ḡnes sunt dispōes q̄ sit frustum. & est posterius respū diuersoꝝ. q̄ vnum ad aliud requirit & econuerso. vt dictum ē. q̄ Et maḡ adhuc vnum argū ad ȳbalendum q̄ in homine sit forma corporeitatis. q̄ alīs sequit̄ q̄ hoc corpus nō est idem cum corpore viuo. q̄ nō hḡ eandem formā. & ita ego nō sepelirē corpus p̄ris mei nec venerarer corpa sanctoꝝ. q̄ nō sūt eadem corpa. & si hoc nō videat̄ inconueniens ut male concedunt heret̄ nonnulli. argū. de corpe & quod nō est idem in sepulchro quod in vtero virginis & in cruce. q̄ Bᵉ. ad hoc ab aliquibꝫ q̄ est idem corpus in xō mortuo & viuo q̄ manū idem ē. q̄ & totum hoc est aliud a duodecimla corpa. nō ad argū dico q̄ semper manū idem corpus & decepto sicut est q̄ putat q̄ corpus vnū est aggregatum ex forma corporeitatis & mā. sm. s.t. q̄dam est falsum. q̄ dicimus hominē compon ex corpe & aīa. q̄ vero in corruptom manū eadem mā. s. altera pars compositi. nec nec idem corpus. omnino. q̄ Et ocham dē q̄ doctores oxonienses nescio quid dixerunt de hoc. videre illud & quicquid sit dicant. est vera quod dixim⁹.

Ar. 5. vtr. aīa intellectiua quemēt tali corpi vniatur.

q̄ in isto. 5. ar. 5. tho. ponit̄ 2. q. 1ª. queritur fuit q̄ aīa intellectiua vniret corpi. q̄ 2ª est q̄ finit et queritur q̄ tali corpi vniret. hēa est clara. v. illa q̄ cc. q. has nulla est difficultas. & solum est difficultas quomodo intelligat̄

tho.

vnum quod in hra dt. s.t. q ommes sen sus fund aiam cuj taltum. q di
fassum. Et Ex tdz. primo q nō est intelligendum qo oēs sensus fundt
in taltu i. sint in taltu: mz ēt. q ommes sensus hēant suas opationes me
diante taltu. & solum vult dre. s.t. & ita est tdz q organum taltus re
quirit quodd am ad temp am etum pmanz qualitatum. & hic ommes disso
nes aliorz organorz q que sunt sen satiocs ni aliis sensibq. presupponit
ystud tpamentum taltus. ita qq. s.t. qō dt q oēs sen sus fundant in taltu solū
vult dre q presupponunt taltum ce debite tpatum ff. in positnie misul
fac taltus advisionē vel auditionē ff. Et hoc dt ptus z. de ana. t. 17. obi
dt taltum ce pmum oiu. Et posz ēt dici taltum ce pmū oiu. i. ommiorz
q. ommbq aliis quēcōq ipo q alia sunt. nullum n. al dari pt quin
sentiat dat in aliquod quod nō audit. mz videt. mz olfac. vt pz de ostris
vel conchilibq. Et z° brevit nondum ē vnū quod dt. s.t. in hra. g erroz.
quo ydem dicitur. q aranea est melioris tactus ceteris animalibq. dt. s.t.
& hō. q nisi homia aliā. hō est melioris taltus. Et H addit vnum aliud
q ss. nisi pos hominem. qui habt delicatiorē & pfectiorē taltum sunt melio
ris intellectus. & ptur z. de ana. dt. meliores carnes ce aptiores ad hās
& pficatiores intellectu. De quo dubz quō intelligat. Et Ex. q tā. s. flo
q ptur intelligend. de mollicie sanguinea nō aquea qualis est in
pueris & fere omnibq mulieribq. Et H g. oēs intellectus sunt eq pfecti.
Et Ad hoc cajet. negat aiam. dt. n. q vnus intellectus est pfectior alio. & pro
tonabit assert q vna anima est alia pfectior et centrate. pbat.
q sic se habent res ad ce hoc ad opari. q vnus intellectus & vna aia pfectius
opat alia. g° est pfectior in sua centia. putat. gcludere argm. Et gfr.
q2 vnus intellectus est adeo acutus q pt retinere. 200. pdicta. alius adeo
hebes q vix retinet. 20. g°. intellectus. Et z° gfr. quia nobiliores dispōes
requirunt ad nobiliorē formā sz hic. q in vno homine sunt meliores dis
pōes ad suā formā q ad aliā in alio. & meliores dispōes requirunt ad
aliquid intelligendū difficile q ad aliud facilius. g° vna aia est alia p
fectior. & sunt vnus intellectus est pfectior alio. Et E gfr. 3° q2 deg. & sua

nihil facium frustra. Sic. g° ad istam formā dicerunt meliores dispōes & ad istum mictum finiūt in q̄ erant pfectiores. ꝑ Et posſ 4°. confir. & quōd ā mr. parisien. si. vbi dr̄ minatum est q̄ aīa ✠ est ēntiatiue, pfectior aīa iude ꝑ Et etiā gfir. s. nā. nō vr ratz q̄ anima ✠ nō fit pfectior ēntiatiue · anima alicuius pſbr̄ cum sit maxe dissimilis. g° ꝑ Vn imagnat. caic q̄ latitudo pfectionis humane est a. 5. vsq; ad. 8. & nullum aīal quod nō attingat ad pfectionē vt 5. est ho. nec ē. finita q̄ habe andar entre aq̄llos tres gradꝰ vt sit homo. ꝑ Nec putat ꝗ se vrgere ꝑ antiatē. d. ianuē. & sp̄es sunt sic numeri. q2 dr̄ q̄ sic in tellig̃ q̄ sic vnus numerꝰ nō excedit alium ita sp̄es in tota sua latitudine nō se excedunt in se ſſi vna sp̄es est magis pfecta q̄ alia. nō p̄cedit de sp̄e cum illa. Brayet dr̄ illud intelligi. q̄ sic in numeris semp vnus numerꝰ excedit alium in pfectione. l. est minor illo ita semp vna sp̄es est pfectior vel impfectior alia. & nō p̄t dari duæ sp̄es distincte eiusdē pfectionis. & ſſ. ꝑ Et ꝗsta op. ꝗ arg̃. Tu dicis. q̄ in sp̄e aīarū est latitudo capio g° duas aīas. pfectas ambas vt. 5. & aliam duas, vna vt. Septim. altera vt. 8. Tunc sic. esse. 2. vt. 5. magis quam sit ēntiatiue. q̄ alie. vna vt. 7. alia vt. 8. g° dabis vna nota q̄ sit mīor his duabꝰ & nō alterius. & ista nota est sp̄es q̄ cōiat. ꝓ tribꝰ differentiis minꝰ g° dirūt sp̄e. ꝑ Et ꝓ. Porphirius dr̄. c. de sp̄e. ꝓ ipsa natura sp̄ei ꝓtes hominē ee vnū hoīm q° oēs homines sunt ēntiati ēq̄ pfecti. ꝑ Tenendum est g° oīo g̃ caiet. vt dr̄ st. & oēs. ꝑ Ad arg̃ta aut illius dico ad oīa simul. q̄ omnia illa q̄ dr̄ nō quamvis vnius & nō alterius est rone corpis dispōis & phantasmatis q2 intelligēte phantasmata speculari. & ita nam vera ypō. s. t. & ptm. 2. de aīa. ꝑ Et ꝗ ad 2. arg̃. nō dubiū est quin aīa rōnalis sit pfectissima oīum formarū ex. g° debuit hic melioris dispōis vt mitteret ureret mīam. ꝑ Et ꝓ. Et ho. mi solutē ad p̄mū hic. q̄ corpa mortalia nō posſ mi formari aīa rōnali. q2 nō posſ accipe p̄mas ꝗlitates & ꝗ dūs elementis compōi q̄ tñ requirunt ad sensationē & alia multa mi hoī. 2° dato posſ fieri nō est quamvis q2 aīa rōnalis est sensitiua. & sic. si est corpa ullo mō corruptibile nō posſ ee calores. & frigiditates. & sic aīa nō est sensitiua. q̄ est magna illius pfectio. g° quamvis sit mīa vnita est aīa rōnali tali corpi vt liret eis vti ad suā pfectionē attingendā &c.

Q̄ p̄ quamvis nō quamvis sit tali corpi. sed nihil mi arguit. Sic. g° aīa rōnalis est mīa. & sic. in mortalibus

Qr. 6. v. aia intellitiua vnit corpi mediantibus dispōibus acquisitis in isto. 6. ar. 5. tio. ponit. 9. negatiuam. 9. anima rōnalis nō vnit corpi. mediantibus dispōibus p̄ius mā sm̄ viriorem op̄. mam p̄ma vnit corpi tm̄ forma. nō tm̄ motor. vt dixit plato. Sed 9. q. mā est ex se p̄ma p̄ā. 9. nō est magnabile q̄ mā hēat ēe actuale sine forma 9. p̄ius est forma ni mā. q̄ p̄a mā disponat ad suum ēe videtur sr̄am. s. t. Ista 9. est vna difficultas quam sup̄ audiuit credo a reuerendo magro victorino. ar. 4. s. an accīja ni sint toti compositio. & p. 9. & sic ja ibi determinata. s. q̄ accīja ni sint toti compositio. & nō mā p̄ma est p̄ corpa rō ista quam fac. s. t. ni trā. ad p̄batur̄ principalis conclusionis. Et & idem p̄bant multi authores ptm. quos videtur fuisse sup̄ adductas ideo nō repeto eas. videte sup̄. 9. 9. istius ar. vt tuncre ptius. i. ptm. t. 82. vel. c. vlto. quod idem. est. p̄. q. ibi dr. q̄ mā p̄ma est primum subm̄ ex quo fit aliquid cum sit. & addit. & si corrumpat̄, ni hoc habebit ultimum. i. si compositum corrumpat̄. fit resolutio usq̄ ad mām p̄mā q̄ manet informata alia forma tm̄ nō manet cum dispōibus quas ante habebat. & absq̄ accīntibus p̄ozabo. Et est tm̄ vnum arḡm 9. s. t. apparens ad p̄bandum q. p̄supponant dispōes ni mā. ad introductionem formē. mā accīja sint p̄ius mā q̄ forma. 9. accīja p̄supponunt ad introductionem formē. hoc est p̄mum arḡm. s. tio. & quicquid alij dicant ad illud. nichil solui illud. s. tio. ni trā. ad p̄mū. dr. n. q̄ illorum forma rōnalis dat diuisa forma. s. ēe ens, ēe corp̄. ēe aīal. ēe hominē. sed tm̄ quod q̄ formā dat ēe ens & ēe corp̄. & ista sint p̄ius mā q̄ forma. tm̄ nō sint accīja. p̄ius q̄ forma. tm̄ prius q̄ hoc sit animal. nō sint accīja. vbi te solutionē. ad p̄mum. & sic videte. 2m̄ arḡm. vbi optimum tangit̄ p̄ctum. ad intelligendum commentatorē. ni multi loc. & p̄cipue ni libro de causis ubi dr. q. p̄ius q̄ compositum vel mā hēat formam substantialem nō quasdam indeterminatas. & imperfectas formas. & dispositiones quasdam quas p̄tes mē distinguunt. ad hoc (tm̄ q̄) p̄bandum. fac multum. istud 2m̄ arḡm. quod sed ēe istas ni determinatas dispositiones. que nō dimittunt mām q. hoc solum fac forma substantialis. Hanc sententiam tenet. 4. d. 44.

q. i. ar. i. q. 4. & in eodem. 4. d. 12. quest. i. ar. i. ad 3m arg. in ℞ Et latius hoc tm. in tractatu vel opusculo de ña materie. vbi ℞ ponit & defendit & arguit. ℞ Et totum pntium huius in hoc stat an ille dnās fiones sint accīa. in ña. vel q̄litates māe. vel ꝑtinet ña. ℞ Et quidem arguit. vr die q ille dnās fiones sint accīa. de y dicam q̄litatē. & nō q̄titatē. q̄z fm illum. an dec. q̄titatē y supponunt. & sic imaginar arguit. q fm y impossibile est. ña ab oī forma. illa licet distinctas ptes. & istas mltiplicata dnās fiones. Et tu. s.t. vi grim tenere. s. q sint ꝑa ña vel dnās ꝑtes quas hz ña ꝑa ad dnās formas. q vna ps mae est determinata & inclinata ad ist am formā. ista ad aliam. illd n. quod dt arguit. vr rōnabile q sint accīa dicendo q̄litatē.

℞ Ar. 7. vtm aīa vniat corpi aīali mediāte aliquo corpore ℞

℞ in isto. ar. S. tho. ponit q. q aīa immē vnit mae ꝑme. nō mediante aliqua arte ca dispōe. q bationis sint arte in tra. S.t videte illam. ℞ Et tm ad istam q. nō rndm. q dato ad vnionē aīe ad corpe aliq actya & ad unionē illius, tñ nō vnit mediante illo arte. hoc ꝑz q̄z req̄z sanguis & immixtio. ff. tñ nō informat sanguis & 2o arte ff. vere est q aīa nō vnit mediante sanguine. vel aere qui requirit ad nitrodutionē & max ad q̄latationem illius in arte. ideo est.

℞ Ar. 8m. vtrum aīa sit tota in qualibet parte corporis ℞

℞ in qu. S. tho. ponit istam q. q anima est in toto tota & tota in qualibet ꝑte. ℞ est veritas & optime ꝑbat a S. Thomat. vide illum. ℞ Hic ꝑ augustinum est de aīa rōnali. 2o de anima bruti q de vtraq. ℞ q. Non ꝑ. petrus de anima rōnali an sit indiuisibilis & an sit de fide. q. s.t. quantum ad aīam rōnalē. ℞ oēs. doct. 2 d. 16. tenent q aīa rōnalis est indiuisibilis & est tota in toto & tota in qlibz ꝑte. tñ an hoc sit de fide. Scot. Greg. & Gabri. d. illa. q. vnica. dnt q nō est. q. huc. s. t. de fide ꝑbant ña de angelis nō est de fide. y sint inextensi. & indiuisibiles. q. ℞ Dicendum est dicendum. & a fortiori de anima rōnali. ℞ aug. ℞. non aug. & august. simplex & caritas. vt. 3. de Trin est tenere int angelos & aīas ꝑtes. q. ℞ 2o. q. ℞ ane in ℞ sacra scriptura. ꝑt ad inijci. anima ℞

tota in toto & ifs. g. Et & in solo remanet vz dico tenendum oppositum q. s. tenendum est tanq; de fide animam rationale ee immortalem. ffe & ee tota in toto. ifs. pz nam nu solum sunt de fide q in diuy scripturis sunt expressa. sz et que illis manifeste & necessario inferunt hui est de fide q. xps huiusmodi cor. fecit. occulos duos. ifs. qz est de fide q finit homo. & g. expositum. g. qz finis hominis est ee de fide animam rationalem ee immortalem. g. essentialiter. pz nam si est diuysibilis sequit q est corruptibilis p diuysionem. sed anima caret. g. omnino est datz ee immortalem. & ifs. & ifirm. sed aia est diuysibilis g. tota est in toto hoie. & ps in pte. g. una ps est in manu. v. g. capio illa manu & absindo qro quid fiet de illa? vel corrumpit vel manz. si corrumpit g. anima hominis est mortalis saltem secundum ptem. Item sequit q illa pars aie nu premiabitur. nz damnabitur. g. dicet q manz. q to ti vbi est si manz. g. dices q est pse absq; subsistentia & hoc est g. rectam ptem. & theologia. & inferm. g. hoc ca q sunt modo illata. Diceret g. q illa ps anime retrahit ad totam corpus. Et hoc est absurdum q anima pse moveat. & p. sequit. q si absurdius minus malus minus est maior pars aie. quod est absurdissimum & a vera ptia alienum g. est omnino indiuysibilis. Et istam rationem fet. Durand. 2. d. 8 q. 3. ar. 1. & Petrus de palude. dt q istam rationem nescit soluere. g. hoc est de fide tenendum. & oppositum est nu modo falsum sz et erroneum. Et ad argum aut de angelis datz q dato de angelis no sit erroneum dre q sunt corpei. ti est falsum. de animatis nu dubitandum est quin sit de fide pz rationem dictam. Et docto. optim. tenentes ad istam viam sibi iam adducunt augustinum. li. de eccliasticis dogmat. c. ii. vbi dt mihi est mirabile quid deum. &. c. sequenti dt q anima rationalis est aliquo modo est corpea. g. Et Ba. specialius voluit intelligere q anima sit aliquomodo composita ex ee recen, actu & pot. ifs. clarum est. Ex quo sequit alia ps nostre q. anima est tota in toto & tota in qlibet pte. qz dat ee hominis & nu est extensa. & dat ei ee p tibus. g. tota est in toto. ifs. Et g hoc ti est unum bonum argum. quia & hoc est verum sequit q mi cellus est totus in toto. ifs.

p̄z qz anima ē mi q̄libet ptē. & mitellus ē subtūe m aīa qz ē illius potentia. g̃ mitellus ē mi qualz ptē. quod ē impossibile qz vidimus qz pes nō mitelligit nz manus ꝛ. Sc nō mirales concedunt totum mitē tem argmēti. Sc & ꝓt Bx. ad argm. qz. b. t. isto ar. ad. 4m. ꝓt sumi vna solut. q dato aīa ē mi q̄z hoīs ptē. tm qz mitellus ē mi cuī aīe & nō dependet ab aliqua ptē aīe. ideo nō ē mi qualz ptē aīe sz mi precipua. s. capite. quod quidem ē verissm & apte g̃ istos nō mirales ne ista absurda dicant tm ꝓbe nō vr opte solvꝫ ꝓbe. ꝛ Sc ideo caict. Bx. ad argm qz gna mi tul valz. nō illius ē qz ꝑ aīa nō mi pedē. g̃ informatiue. sz mitellus nō ē mi anima informatiue. g̃ ꝓpr hoc nō sequit̄ ꝙ debebat mitellus esse mi qualz ptē. sm. v. g̃. dicimus petrum ee mi mari. qz est in naui & nauis est mi mari. Socrates. g̃ Socrates petrus est mi mari. Sc & adhuc ista solut nō satisfac. sz sit mg nus sa. p̄z qz mi ommb aliis rebꝫ nō dabil mistantia prudꝫ posit dm nā qmcquid ē mi a. quod ē in. b. Socr. est et mi eodem ōc quod ē in. a. Sc ideo dico. q sic aliq̄ res est in. b. Socr differt. qmcquid est mi illare est et mi tali Socr. v. g̃ ergo sum differt. mi isto Socr. g̃ bn sequit̄ qz mea aīa & accīa sunt in isto mutato Socr. qm tm res nō ē differt. in. b. Socr nō ē necce qz qmcquid ē in illo sit mi illo Socr. Exemplum ē mi ꝓpo sito qz ona. risnal. nō ē differt. mi pedē nr̄z in capite. & nō dat mitellus sit mi anima nō sequit̄ qz sit mi pede qz anima est ibi nō differt tue. sz verꝫ est qz anima est differtiue in toto homine. & nō bn argm g chudit qz mitellus est mi toto homine. q omnia sunt magis adnotanda & ꝓpter impugnat. caict. Est exemplum. de nā humana & q̄ est mi vo bō dupne. tm nō est vbiqz humana nā verbi dato verbum sit vbiqz Sc circa hmcesdem q. dubz an aīa sit mi capillis vngnb. sz. Sc vbiq; crescāt & augent ꝓp. g̃ bnt animā. nō aliam q̄z mitellua g̃. Sc Bx. tm. qz anima nō est mi capillis nz mi aliqb mi plumis sz. p̄z qz capilli nō sentiunt. g̃ nō sunt animati. Sc p. confr. nō dato sentiant capilli nō mutant accīa q̄ hēbant an. g̃ bnt eandem formā alb crisi. quā an hēbant. Sc p. Ypostasis est acceptum a multis qz sic fiat

1. est.

nodus ri capillo. nõ cresc̃t vltra nodum. Se ideo ad arg̃m in g̃rium
dico. q̃ verũ est q̃ crescit capillus. tñ illud crementum non est ope
anime. ſz crescunt p̃ extrinsecũ. vel p̃ expulsionẽ anime. Set
brota lr nã o pobre ri aliquib9 vulneribus. vñ et sanguis & alij
humores et nõ fiunt animati. ſz tñt aliam formam sortũtur quã san
guis. ſc. q̃ nam sanguis hz ri animali q̃dam motum proprium
tum. animalis. q̃ si apiat̃ vena sanguis exiliit et imito animali
Se Obſer. nã ille sanguis cũ est absq; aliquo dolore mimo cum delec
tatione. go q̃ro motu meo vel & nõ est animatus. Se p. q̃z valde
apparenter. nam certum est q̃ animalia nutriũt̃ p̃ sanguinẽ quẽ
do illum ri sua carnẽ. ſz ri omni nutritione corrumpit forma nutri
menti. & quasi ri mam & formã nutriti. go istud nutrimentum sanguis
vidat. none est plus animatus q̃s panis. vel vinũ que nutriuntur.
Se Aliud dubium est cum anima rõnalis sit tota ri toto. ſc. vtrũ ãa
possit cẽ ri. 2b9 p̃tibus mediantibus nõ existendo ri medio. illud
cham. i. q. 12. dñt. q̃ remanent nõ est possibile ãam cẽ. ri dñbus p̃tibus me
diantibus nõ existendo ri. m.o ſz transeunte forte est possibile. Se Nos tñ fine
vlla dist. dicimus q̃ nulla ãa. nõ p̃t cẽ ri duabus p̃tibus mediis non
existendo & informando p̃tes q̃st mil vllas duas. vñ q̃ forma est
forma totius. go nõ p̃t cẽ. in p̃tibus quin sit ri toto Et ed in so. hoc est ap
tissime. q̃ alr sequit q̃ ãa possit cẽ ri p̃tibus p̃tibus mãe. nõ existendo
ri impossibile quod est absurdum. Se Confir. q̃ angelus nõ p̃t cẽ ri lo
cis distantibus nõ existendo ri medio go ãm anima cum nõ sit tã pfecta.
Se Hec dicta intelligenda sunt de anima rõnali. nunc pr̃opalit dubi de
anima brutorũ. an sit tota ri toto & tota ri q̃lz p̃te & sit mediu sibi
Se S. Tho. hic. videm omnino dic de anima bruti pfecti q̃ntum ad hoc
quod dic de ãa rõnali q̃ possit g-l. gualem. confirmi. q̃ ri isto arti
corpe. dñt q̃ anima nõ est tota ri toto q̃ntitative. tam de ãa bruti q̃
de rõnalis. ſz p̃ suam ẽntiam. Se Eiusdem sũe est idem. ſc. t. Ego
fluis. 2. q. 6. in. c. 72. Et p̃ hoc ista vr multum facere auctoras aug.
6. de trinitate. c. 6. vt citat. ſc. t. gñali dic q̃ anima est tota ri toto. ſz

Et nō dubium est quin aug. loq̄t̄ de anima brutorum. nā ibi loquit de anima sensitiua dum taxat vt manifestum apparet. Ad duo eadem habetur ī viij. de aīa aristo. ⁊ priscia. ⁊ de aīa. t. 20. vbi. dicit vtrūq; ptes aīe sunt separabiles loco. ff. et habetur ī viij. de aīa. t. 20. de aliquibus nō est dubium vt de anima plante. lacerti. quibus diuisis ptes illorum manent ad inuicē, tñ de aliquibus (vt quit) q̄ sunt manifestum bilem vel videri q̄ de illis. s. de animab⁹ ⁊ festo q̄ animalium nihil ⁊ p̄sle dicit cum ⁊ priscia loq̄t̄ de anima plante & animalis mp̄festi. Ad ⁊ ita. s. t. mistō ar. vult facere vnam rōnem q̄ vi sumpta ⁊ ytho. dicit. n. fermi. ⁊ pte ār humis. s. thō. abscisso membro ab animalis ꝑfecto nō iquit illud membrū. q̄ cuius est q̄ aīa animalis ꝑfecti cuiusq; est mduisibilis & ꝯ oppm dicit q̄ aīa alia ⁊ sint duisibilis. q̄ manifestū adhuc cum ista. abscisum membrū. vt ꝑz vi de libro. ff. Et hanc suam. s. q̄ntum ad animā brutī. pauci dicit. tenet. Solum videt paulū vinetum. ⁊ de aīa. qui est mīadem sua. s. t. ꝑ addit adhuc vnū q̄ anima brutī est tota mistō. ꝑ nō tota mīq̄libet ꝑte dato sint mduisibilis. ꝑ hoc vult intellectuale quum⁹ sit tota in tota & nō tota mīq̄libet ꝑte. cum vidcam q̄ꝫ ꝑtem sentire ⁊ & dicit ꝑte q̄q̄ ꝑs sentit ꝑfectā. totus. Durand. ꝑ. d. 8. q. 3. mi. ⁊ ꝑte illius. 8. dist mistorum. tenet oppm q̄ aīa brutī est duisibilis & hoc tenet omnes alij moderni thō. ⁊ ꝑtri. ⁊ de aīa. Et ⁊ sua. s. t est rōnabilior & ꝑfectior aristo. Et ⁊ g. s. t argt. & primū q̄ rōnem illius ri bra. q̄ ꝑbabat q̄ forma q̄ nō se hz mdrem quoad totum & ptes est mduisibilis, & illa q̄ ipse ad hoc habet ptem hz mdrem est q̄nta & duisibilis ꝑ anima hois & brutī ꝑfecti nō se hz mdrem ad quamlz ptem ꝯpositi. q̄ est mduisibilis. Et q̄ istam (mīq̄) rōnem arguit. s. Durus caiet. sequit ⁊ hanc rōnem q̄ in aīa plante & lacerti est mduisibilis q̄ in illa requirit ꝯ tam figuram. & dispōm vt introducant. sed aīa brutī ꝑfecti. q̄ sunt mduisibiles tales anime. Et Ad hoc ⁊ caiet. q. 3ª est q̄uis forma. q̄dam forme se habent q̄ ꝑt introduci in mā. sine certa figura vel organizatōne vt forme accidentales. vt albedo. & forme elementorum ⁊ mistorum aliquarum ut lapidis & ligni. & tales absq; dubio sunt extense & diuisibiles.

Ad hec forme sunt q requirunt dispoñ māe ad hoc vt nō ducant ee nō
vt gñent. tales sunt anime plantaꝝ. & lacertoꝝ & similium animaliū
nisi imperfectoꝝ. vñ. q. ē impossibile q forma arboris introducat mi q̄
figura vel ytē. tā bñ gñant mi q̄ ytē. & pñtiam ē sunt duę sibi
ad3m gñs formaꝝ ē q requirunt aliquam organizationem nō ē sim
ad ipā introductionem ē ad corpoꝝ gñationē quę sunt. sole omni
sum ame & brutoꝝ ypsilon. & de ē mitellig ē sum. s. t. ū bñ dixit.
Ad 2um arg. q. g. ē. Sequit ne g. ē. q anima bruti ē tam spūalis
ē anima hominis & est totum totius. Ad 3m breuis q dato ē nō dup
sibilis tñ nō ē tam spūalis ē ā hois. nam anima bruti nō ptoga
ri sine corpe vlomodo vñ & vocat corpea. q dependens a cōpe. & nā
lis q dependens a nā. p. ā bruti nō pt nāliter gñari sine corpe
q ambo inuenimur in ā rōnali q̄ dependet aliqe. & pt sine corpe
gñari vt ip. dato g vocet anima bruti ē nō dup sibilis tñ nō ē
spūalis. nō primum est in dupsibile. tñ nō spūale. Ad 3o arg. q oīs
opatō. anime brutoꝝ ē extensa q. & ipa anima. ē ē extensa q̄ēn
tiam recto p opationes eoꝝ nostrorum. Ad 4m. negando q nam. nam si opa
brutoꝝ ē extensa ē, q illa opatō ē mediante organo extenso. &
recipiunt vt videbimus infra nō mine in ā ē in organo corpeo quod ē
extensum. Ad 4o arg. nam medicus vult dicere q primus vngit oculū q̄ alter
ter talialis. quod nō pt ē nisi dicat vnam ytem ā recipi p̄ in oculo &
dein aliam in alijs ptibus. Ad 5m negando totum. primo nego assumptum
q̄ pius nō ducat ab ā in ā. & quicquid ē de ā nego. q̄ ā data non
anima ē nō dupsibilis, pt p̄ introduci in vnam ytem q̄ in alias
& est simile de homine qui cum augeat. crescit quidem mā. tñ nō
crescit alia anima. sed eadem q ā erat informat ē ad aliam ytem q̄ ē ad
dita. tñ omnes antedicti ē vnitā ānam in homine. q ē aliud ē
facile intellectu. Ad 6m hinc sumit arg. ē. s. t. quia videmus q animalia
brutalia quanto corpe sunt maiora. tanto sunt magis lenta. & minus fer
ocia. vñ q pt hoc queunt, nisi q anima brutoꝝ ē nō dupsibilis &

tanto maioꝛē ḡntitatē nisi maḡ debilitat & minus robuste viri
nus. dato hoc nō sequit ḡm gchid at. qđ dicēt. ab aliquibus. q̄ aīa a qua
fluunt ſpūs vitales. & q̄ ad moueranda istantiam mittat ſpūs sunt de
bilioꝛes in viribus ysta animalia. & sic finis dubio vī bonum argumentum

Ꝑ QUES°. 77A. De potentijs aīæ in generali.

Ꝑ Ar. 1. Vtr. ipa ēentia anime sit eiusdem potentia.

Ꝑ in ysta q. alter. de ēentia. aīe & alijs vnione ad corpꝰ agr. s.t. de potentijs anime. & in pmo ar. est. g°. q̄ pot. anime nō est ēentia eius sed
stinguit ab illa. pbat. z. rōnibꝰ. 1. est. q̄ si pot. aīe est eius ēentia sequ
q̄ q̄ pot. anime est suba. sed ēenta. ḡus est falsum nā pot. & actus
debent reponi in eodem predicamēto. q̄ est regula ḡn. alijs & verissima. q̄
nā mā. ꝑma & forma ponunt in p̄dicamēto suba. & in eo ꝙ ḡnus &
pot. dij sunt suba. & ita de alijs multis. est verissima maxa. q̄ semper po
tentia et actus sunt in eodem p̄dicamēto. & potētia est actus. actus autē
potentiarum sunt accia g°. & ipe potentie nō sunt ipa met ēentia. Ꝑ
rō est q̄ dato oppoto sequit q̄ anima sine recta ustra actu secundo. s. in
intellectione. quod est falsum g̃ videtur tam. S. Ꝑ
Ꝑ hic est difficultas an pot. aīe distinguant ab ipa aia de quo egimus
late. q. 54. 5. ar. 3. videte ibi. Ꝑ Dominꝰ fin nondum q. qū. s.t. Ꝙri
t hic q̄ pot. aīe sint accia Ꝙ quid de potentijs operatiuis. q̄ sentij aliq̄
agunt vt intelligere velle. ifr. vñ male quid am thomiste dicunt q̄ sin
distinctio hoc. s.t. ḡtia passiua distinguit a suo subiecto. quod est falsum
& grimm nimis sensit. s.t. nā corrupta substantia est ḡtia passio mixti
& nō dꝛet ab ipo mixto. sed pot. actiue. idem est de potentia māc. q̄
nō distingr ab ipa mā. vt expresse dicit hic. s.t. ad. z. arg. rō est q̄
nō est pot. actiua. & hoc pz optimo s.t. Ꝑ Dancꝰ vero in hoc ḡsentit
cum. s.t. Scotus durand. 1. sen. d. 3. q. 2 tm̄ oīo idem quod. s.
t. hic. dato de potentijs angelo &c. nō teneret idem sed. s.t. ut pz
in. 2. sen. d. 2. q. 5. Ꝑ Egidius et romanꝰ. idem tenent in libris de
anima. Ꝑ ysta opinio est valde conformis vere ꝑhie. scilicet q̄ illa.

est.

q ord mant a ña ad dñsa offẽ sunt distincta. ꝑ ẽntia añe. & eo q
potẽ sunt ad dñsos fines. g̃o sunt distincta. maior est ptẽ. z. ptis
minor ꝑ q ẽntia ordinat ad dandum cẽ mãe. & compositi po
tentẽ aũt sunt vt compositum hẽ at suas operationes. g̃o. ff.
q. Cetera videte vbi. 3. q. Oppam hãm tm. scot. z. huj. d. 16.
q. vnica. s. q potẽ añe distinguunt ab ña nõ quidẽ realr. ꝑ solũ
formaliter. q hmõi distinctas rones formales. & ita dr q dentis istãe
concredenda ña est voluntas nitentis. ff. s. sunt eadem res. ꝑ mi ff.
hi formali. ista est falsa ña est nitentis. ff. q nõ alios q̃si omnes
tenent q potẽ animæ sunt idem cum tpa ña formaliter & realr. solũ
dñt differre rõne vel notitia. aut cognitẽ. thomas huj. est potius.
Gabr. z. d. 16. q. vnica. E. Gregor. armiencn. z. d. 16. q. 3. E. Marsi
z. huja. q. 7. ar. 3. & arist phisici. ni libros de ña dicunt. d.
q. Mihi autem videtur. opinio. s. t. est verisimilior multo. & vera. argũ
aut. g. istos falsa sunt sufficienter. huj. q. 54. ar. 3. ũ hic mihi dicam
vnum hoc satis sit q scriptura opinioni sequit. q voluntas nitentis. &
nitentis vult. ff. q sunt abinvicem distincta. dato ab tpis male gressa ar.
q. s. tho. aũt opẽ est q deus omnia sua ad ipsa disposuit. & nõ ad
dmãdum deus q ña intelligat ꝑ suã ẽntiam ab aliq distincta. potẽ
nitentis. dato illud potuit facere. ꝑ fer q intelligat ꝑ nitentem distin
ctum a se. ff. q vltimo mouendum ex ista op. dui tho. q. s. t. potẽ
animæ nõ producuntur ab ña effective sed educ. ab ingne. ꝑ iste
potẽ comproducuntur simul cum tpa anima. ab ipso deo qui animam
creat. & ꝑ duc. E. hoc est quod dñt aliqui tho. q. q potẽ añe sunt
ab ẽntia distincta illam comitantes & cum illa nichilominus produ
cuntur. q. E. ꝑ hoc soluunt vnum argũ quod fit g. s. t. s. si. ña alia
distinctum nitentem ab tpa. g̃o. dr q habet vnam potentiam ad pduc
dum nitentem. & ad illam debuerit hre alia ff. & sic ad processum ni
finitum. dico. n. q sup ponit falsum q ña mayducunt potẽ.
q. ni. sua rõne duj. s. t. q potẽ & actus ꝓportãt ad idem predicamẽtum.

& sint potæ actiua. Est dubiū. q̄ oē corp̄ est in pot̄a ad recipiēd̄ quātitatem. & q̄ntitas illa quam hz̄ q̄ in altū est in p̄dicam̄ quātitat̄. tñ subā corp̄is hz̄ est in pot̄a ad q̄nt. Z. est in p̄diram̄. nā alis posset vel nō pot̄. g̃. ℔ Ex. Caiet. hic q̄ duplex est pot̄. q̄dam est talis de cuius cētia est posse hic aliud. vt intellectus. voluntas. memoria. Alia est pot̄a nō cuius cētia. nō includit aliud. & talis est potentia. de qua loquit̄ argm̄. S. potentia. sibi ad q̄ntitatē. Tunc g̃ dicimus q̄ max̄. ℔ q̄ in eodem p̄diram̄. sunt pot̄a & aliud nō intellectus dimētaret de pot̄a. in cuius cēt̄a nō includit aliud. nō dicendum ita q̄ntitas & pot̄a ad illam nō sunt in eod̄ p̄diram̄ vt ybat. argm̄.

℔ Ar. Z. Vtrum plures sint potentie anime

℔ q̄ ystus ar. eadem est ac q̄rend̄ an potentie aiæ distinguant̄ sin. sint ples distingnat̄ sin aūt nō. ponit aūr. S. t. g. l. q potentie aiæ sunt ples. & p gnes distingnit̄ admittere. Z. g̃. est manifeste deducta. Ex pho. Z. de aia. & hic ybat opt̄ as. Tho. videt̄ illum. ℔ in ysto ar. solum est nūdum rmm aōis argm̄ quo dsit g. g. l. q. si potentie aiæ distinguerent ad inuicem q̄ pt̄ corrumpi vna manente alia ℔ Ad quod cōcedimus totum de pot̄a absoluta dicendo q̄ pt̄ vna manente alia corrumpi. & eodem̄ cōcedimus posse dem̄ oēs pot̄as aiæ corrūpi manente aia nuda. & tunc aia erit intellectiua solum in pot̄a remota. i. si restituat sibi intellectus sic. si accipiamus calidum aquā illa est frigore faltuza. nō q̄ut ℔ nunc, sed si restituat̄ ad frigiditatē.

℔ Ar. 3ª. Vtr̄ potetia aiæ distinguāt̄ p alt̄as & obiecta

℔ in ysto. 3. ar. 5. Tho. ponit. Z. vel 3. g. 7. Iª Exª est q potentie aiæ distingnunt̄ p altus & obā ybat q̄ q̄libz̄ pot̄a & forma nāliter ordinat̄ ad suū altum. g̃ q̄ altus ad quos ordinant̄ pot̄ sunt diuersificant diuersē pot̄e. g̃ potentie distingnunt̄ p altus. & illo modo obā. q. oēs pot̄a vel est altiua vel passiua. si est passiua distingnit̄ ab alia passiua. penes potentiā ad suscipiendum diuersos altus. si aūt est pot̄a altiua. distingnit̄

ab alia p dñsa ōba mīh possint agere vt signis pt agere calidum & aq frigidum p alteā potentiam. Sz 2a g. est hic. q potentie distinguunt p altus & ōba. p se omnino. q. g. multum fas addicendo ritelligentiam. vult. n. dicere. s. t qdato duc pot. vnum & alind p aceus respiciant. nō tm p illud distinguunt sz p se distinguunt p altus & ōba. sīl. n. q potantia auditiua pt agere vel pati a magno ō vel pua. & visiua simili & sic de alijs tm p hic q sunt p aceus nō distinguunt sz p illa q illis p se queniunt. videte tm. s. IONE Sz dott. ocās. 2. d. 16. tenet istam vz. l. s. t. & idem dñt. 2. de anima. & vī ashagi ap te. 2. de ana. t. 33. vbi ibi dī q an qs agat de q to tijs. est agendum de altbo. & an qs agat de altbo agendum est de obus. vbi q. go altus p ōba & pot & vtrq; distinguunt. Gabriel tm. ibi. q. vnica. dt. q ex ista auctate nō vī ashagi ista. g. s. q altus sunt p ozes obus & potentijs. go nō tm q p illas pt distinguunt. Sz ō dz. est q. s. t. illud sumi est sīl. g. l. q ex illo quod dt pt⁹ elicit. nam si. altus sunt p ozes potentijs. go distinguunt pot. p altus q posterior distinguunt p p ōba. vñ eadem rōe pot distinguunt p ōba. Sz ō est dubz quomodo. ritelligat hy. per. m g. s. t vtrq; hy per. dicat cum vel so sum signū. a posteriori. quod maxime fit sorte. Sz Ad hoc Gabr. & ocās dicit dñt. p hy p. nō dicit cum. sz dumtaxat signū ybant q altus vñ ōba nō sunt ēa potentiarū vñ illarū p distinctionis. sz sunt signum distinctionis. Sz mmo addit gabri. q sunt quidem signa distinct. r potū altus & ōba sz nō sunt certa signa. & ōsa q eadem pot est respū oboz distinctoz spē. vt pota visiua. p vī ōba distincta spē. nō dī q qñ dr potas distingui p altus & ōba debere sic intelligi q si una pota pt tūc aliquem actum. & alia pot nō pt in eundem actum. s. cū ille actus. vñ g similē. ille pot distinguunt. alt⁹ nō. vel q pota. auditiua pt audire. visiua aut nō pt audire. ō distinguunt Sz eodem mō dī de ōbus. q si una pota pt recipere vnū ōbm. & alia nō pt.

illud prius nō aliud simile tunc alle distinguunt spē. & istā grā dī nihil valet. ista duo alia vel oba spē distinguunt. ge actiuis illorū potentie passiue. sunt distincte spē. idem dicit alij moderni. sed ego vere iste modi dicendi parū tribuit phō. & gehilsum. s. t. sed ad horum rōnes dico. primo. hy. p. mig. nō solum dī sensum ḡ caū. verā. ḡz nō phūs. 2. de celo. t. 16. dī. q operationes sunt fines respū potentiarū .i. potē ad't dant rebus tales operationes. q operate est formalis cā potentie. Tunc sic. ge operationes sunt fines potentiarū. ge potentie distinguunt p alterū tantū. p verum nām finalem. sed hoc idem est quod phūs dix. 2. phi. q finis ḡ sit vltimo in executione est primus in intentione. ge nō posito dato operatio. sit posterior potentia. est cā. potentie. clarū est. sed ex isto p3 q ddz est vltimate q potē distinguunt p oba. si vz. potentie sint duīses rōnibus formalibus formant in sua oba. v. g. potā visiua & audiua. vel. distinguunt spē. q visiua forā in sua oba subsistā rōne formali. colorū. auditiua subsistā rōne formali sonorū. tū dato primum. albedo & nigredo. alie eadem potā nihil obstat & primum sub eadem rōne formali. s. sub rōne colorū. & etiam alijs. & sic nil obstat q spē distinguant. si annumerant. nō eadem rōne formali. Et hoc est quod dicitur. 16. sepe dī. de habitib9. q si sunt duīse rōnes formales. habitus distinguunt spē. sed vltimo dico. q semp quo res recepte ad potentijs sunt duīsas rōnes formales potent distinguunt spē. sive res sint distincte sive nō. si aut sive sint res distincte sive nō. sed ant eandem rōnem formalem. nō possunt tendere ad illud aduīsus recipi potentijs. hoc est manifestum. Et p hoc solvit. argū vltimo & apparens. quod fac. s. t. in vra. s. sequit ex vra posita q intellectus & voluntas nō distinguant. q ptinent ad eandem rōnem formalem. & solum distinguunt ob'm ratione. s. boni & veri. quia solum distinguunt rōne. ge eiusdem potentie. sed dia ad illud. q sufficit. q bonum & verum. sunt duīsas rōnes formales sive sint eadem res sive nō ad potentias recipiendum sunt distincte spē. vñ dia q si p impossibile. aliquod ens ob'm colorati & sonori. recipiat aduīsus potentias. s. visiua. & auditiua.

1ª. Notandum vlterius q̃ distinctio qua aliter distinguim̃ ꝙba. & ꝑ pot. nõ solum est extrinseca ꝫ etiam intrinseca. ꝑ quã aliã distinguim̃ intrinsece q̃ distinguunt ꝙ suas ẽntias. & potent̃ distinguuntur quiditatiue ꝙ ꝺba g̃ intrinsece. ꝑ rõnez q̃ tota ẽntia pot̃ visiue v̄g. est q̃ ordinat̃ ad ꝓpria ꝺor colorꝫ. & auditiua ad ꝓpriendos sonos & ꝙ hec vna distinguit̃ ab alia g̃ intrinseca distinguit̃. Et est aũt ꝙ hoc exemplum nã duo accia distinguuntur penes diuisa subiecta. est tñ illa distinctio intrinseca q̃ totã ẽntiã est in ista g̃ penes diuisa ꝓprie in subiecto distinguit̃. eodem mõ dicendum est de dict potentijs q̃ vñ vltimate dicunt q̃ potẽ compant̃ ad ꝺba & alia sũt instrumenta compunt̃. mit se. nã serra distinguit̃ ad labru q̃ sint ad diuisa officia ꝓsequenda & hoc est intentum ab agente. & eodẽ mõdo compunt̃ potentie ad se inuicem & eodem mõ distinguit̃ inter se. Aliud dubium spãle est an potentie visiue hominis & equi sit eiusdem spẽi. & rõ dubitandi est q̃ vñ ẽ eiusdem spẽi ꝑ q̃ sunt ꝺba eiusdẽ spẽi. ſ. colores. & pot̃ auditiua. vtraq; est ꝙ cognitiua sonoꝝ, &c. ſ. g̃. ;

Et hoc alia ꝓte est q̃ ille potẽ requirunt m̃ diuersificatur diuersas organo ꝛc diuersas g̃ distinguit̃ spẽi. Et ꝑ. pot̃ visiua subiectat̃ in aggregato ex aĩa & corpe talit̃ disposito vt statim ꝛdebitur. g̃. iste potentie in diuersis animalibꝫ distinguit̃ spẽi. vt ipa animalia. quia g̃ dict. ad hoc. Et ex. caieta. ad hoc opt̃ in ꝓposito. q̃ille potentie bruti. & hominis sunt potẽ eiusdem spẽi. ita q̃ in quantum potẽ nõ dñiunt spẽi. & hoc ꝙba ipse nõ dicit sup̃ falsa ꝙ ꝓte affirmat. Et 2º tñ dicit q̃ ille potentie sunt due res vel duo accia. spẽi distincta & ita distinguunt̃ in quantum due res nõ in quantum potẽ. ꝑ q̃ sunt diuisa subiecta. ſ. Et dicit quur quom̃ est intelligibile. q̃ distinguunt̃ vt res & nõ in quantum potẽ. Et 3º. Argumento est valde intelligibile. vñ capio. duas imagines mercurij ex vna est ferrea altera argentea. q̃ sunt ex similibꝫ vultus. ſ. in omnibꝫ. tunc ille imagines in quantum imagines nõ sunt distincte spẽi. ſz eiusdem. tñ in quantum res distinguunt̃ ꝑ materia eodem mõ dicendum est in ꝓposito :

Art. 4ª. Vtrum in potẽtijs aiæ sit ordo :

Et in isto. 4º. arº

Qde potiis aiæ in gnali ar. 4. v. s :

Qz mi isto. 4°. ar°. s. tho. ponit q. 1. clarã q mlt potentiar aie est ordo triplex. primus est ordo effectiom's. 2d est ordo generationis. 3q. quæ ad ôba. quæ omnia optime declarat & ybat beatus thomas. videte hrãm illius. Qz mi isto ar. nihil est omino nõndum pt hrãm qz omnia sunt clariora. nõ est.

Qar. 5. Vltm potẽtie aiæ sint in ipa anima sicut in subiecto :

Qz mi quæ. 5. tho. ponit. 2. qrs. p potentie nõ organice. 1. q nõ indigent organo ad suã opam subiectum nisi anima. vt est mitellus & nõ intellectus. pr̃ ista q°. qz mi illo ponida est aliqua potentia. quod opat mediante illa. s̃ sola aia. opat mediante intellu & nõ opat aliqua p intellm vel volunt. q°. Qz 2a. q°. Potentie q indigent organo ni sui opationis. q. subiectant mi aggregato ex corpe vel organo & anima. sũ pot̃ visiua. nõ subiectat mi sola anima sũ intellus. s̃ mi aliqe composito ex aliqe & aia. idem est de pot̃ q̃ stina. auditiua olphatiua. &c. que q°. q b̃z eodem mo sũ p. videte hrãm. s. t. Qz mi. 3. qe. omnes doctores de mente nr̃a mirum quam mt. & ex pho vñ deficiam pta apte ht tertio de aia. t. 19. vbi de intellu. hic sepabilis est & nõ mi xtus aliqe. Qz ẽ p. p̃z nam si iste pot̃ subiectarent materiali organo seq̃ret q̃ essent corruptibiles. quod falsum est. q°. sunt mi sub materialibus. Qz p. alis seqrẽt. q. intellus nõ posset vtia cognoscere vt fuit argumentum. s. t. p̃z qz p̃z "sensus organi". solum percipiunt singularia qz subiectant in corpe. Qz tota q° difficultas est mi. 2. q°. quam tenet Marsi. 2. sui. q. 7. sicut S. tho. Qz idem tenet Gabr. 2. d. 16. q. vnica. Qz idem hz Maiores. eadẽ. d. Qẽ p̃z ista sua. ex pho. in libro de somno & vigilia. in. prõe. c. 1°. qui citat S. tho. hic. mi arg°. 2°. q°. vbi petit vbi subiectat somnus. Rñ. q ibi subiectat vbi vigilia. vel alitur vigilie. & addit. & sensatum. sunt mi toto composito. q°. hoc tenuit ptus Qz oppositum sui. tm̃. Greg. 2. d. 16. q. 3. vbi dr q omnes. pot̃ et organice sunt ipa met aia. & q omnes sensationes subiectant immediate mi. ipa anima. vt auditus visus. volus. &c. Qz tm̃ opt. arg. primo. si sic op° esset vera. sequeret q mi eodem subiecto essent plures notitie mi tactus respu eiusdem subi. vel obi. p̃z qz de eodem obo possum hre diuisas notitias. s. videre gustare &c. & intelligere & velle. quod vñ ab Sco dm q°. Qz Greg. tm̃ concedit totum libenter Qz & ille notitie plures sunt simul.

M.

g°. q. p. si. ego iudico de isto sensibili aī, a q̄ potentia habit. ista sensat°. a nulla. potest nō est potior rō de una q̄ de alia. Et dicas q ab omnibus q. g. dīrnt spēs g° nō possunt concurrere ad unū cum nūm° effectum. q. 2° argū g gregō. q sequeret q visio & audit° sunt intellectiō. q̄ q. & sunt omnia in alia g° nō dīrnt ex parte subi. & ita sunt de eodem obō g°. et nō dīrnt ex parte obi. g° q quod distinguunt. q. dicit gregō q distinguunt q visio est mediante occulo. intellectu nō. q. & g. nil refert q sensatorū fiant. p diuisa media si postea causata est. et reuisa eadem obi. & in eodem subo. q. p. si una est potentior alia q minus intendit q̄ alia g° dīrnt specie. q. Confir. q et intellectus fit p organū corporeum. ita ponit altum. vae disponi corpi organi. q. 3° apparenter arguo. sequit ex ista op° q aīa separata a corpe p sentire q̄ q si sensato visu audit° subiecta nisi sola aīa g° illa sola p sentiret sine corpe. q. dicit gregō. q nō p̄t q. fit sensato mediante organo. q. & g. ad minus sequit q sensato illa potuerit operari in aīa separata dato ma illa nō sentiat p illam. quod gregō concedat sequit q̄ sentiet. q. ad quid est p̄t. q̄ magis reduci ad actum? ad minus ymaginatiua vltra. g°. q. 4°. argū. sequit ex hac opīnioc q sensato audit°. ff. p̄t poni in angelo. & q p illam angelus sentiet. q. quod aīa est spūalis sic angelus. g° si anima sentit. et angelus. q. 5° & vltimo sic arguo certum est q ad visionē requirunt spēs in occulo. g°. ideo dicendum est q et in occulo subiectat visū. q̄ q. eodem subo. quo est. visio. sunt spēs & ideo cum spēs solum ponantur ad causandū in. visionē. clarum est. q. 6° exponunt gregorij. & alioqn sequēntes q in eodem subo nunc esse alterū grij. si sensus subiectant in ipa anima. quod est impossibile g°. q. 7° arguit q. & ecce vera op° gregō. occulus cernit superflua si nunc videremus. q. dicit Greg. q sunt ad recipiendum spēs. q. & quo quomodo sunt spēs in oculo sicut in medio q patet refert q oculus est diaphanus in se. & ecce et fenestra dicat q spēs minuntur ante vitrū oculū g° oculus videt nō est dubium dicto. q. Dicimus vltra hoc nam. s.t. q sensus. vel sensat°. & brevit q̄ potest. est in toto suo organo extensa ramificata & in illo organo requirit certam di

spēq & formingtroñ ymag qlitatum. & q tal debita dispō de finat nō sen
tmg. vñ visus. fit. mi animalium duo ner nervos obicos. q mi quilz o
culo est duus nervus. & tangunt mi anteriori ytē cerebri. & dato qs vni
videat duobz occulis est una visio q fit visio mi unica ghīt in unitone
q & ssāle dubium est vbi subiectat appūs sensitivus. q Ex. de mete. s.t.
de verit. q. 26. ar. 3. q appūs sensitivus p̄ncipali subiectat mi corde. p̄
q x hoc q aliquis humor. s. colericus ascenditur ad hō. & hic humor
sangwineus est letitia. & melancolicus tristā. q ibi est appūs sensitivus:
q vñ q appūs sensitivus sentit dolorē ex verberatē. ff. est potissimū dolor
ille mi corde q ubi est appūs sensitivus. qui tristat letat. ff. q & ghoc ar
gō. 1. & hoc aut verū si quis q ma delectat gaudū. ff. sunt extense in
homine. quē est falsum q. p̄ segilla. q notum est illas passas. ee mi appū
& ytelle extendi p̄ aīa q. q Ex. q de passionibz brutorū oīs doctores
sunt unanimes q sunt extense q dñt illas subiectari mā illis quā po
nunt extensam. eodemmo dicimg nrs de passionibz hominis q sunt
corpee & extense. p̄ q. q. ex dñis alterationibz. corpis sunt in hominē di
ūse passiones. q 2o tñ arguit̄ urgentur. seqū stando in ista. s.t. q virtutes
nr valet. saltem tñ. & fortitudo q subiectatur ibi n̄m. zz. mi appū sē
sitiuo. sequit̄ (mi iste) q iste passiones sunt corpee & extense & quia
tñ nō videntur. q Ex. confirmat̄ q virtutes iste sepe sunt infuse duo
bus. q 2o nō v̄ dicendum q deus nō infundat duobus virtutes.
q Ex. primo possemus dicere q huiusmodi virtutes hī sunt in appū sensitivo
sunt tñ in duobus subiectis. & sunt in toto appū sensitivo. ut corde & in qlibz
eius ytē sui alia nra est in duobus subiectis. dato sit mi ad ytē. q 2o tñ dico verum
q iste virtutes sunt extense in toto corde & sensitivo appū ad mode
randum passiones. & sic dicemus q cū deus infundit illas extensas sm
capacitatē subi. & hoc puto verissimum & confirmo. s.t. q & q. huic
replico. sequit̄ q mi eodem appū sensitivo possunt compati due passiones
ire & duo Xp̄ria. s. tristā & nitrā. p̄ 7um dicas q sensitivus appūs
est extensus, quod q impedit q mi ytē illius sit tristā & mi alia. nō dñ

Et Ex. q. mmũ contingit hoc q duo gr̃ia sint ni appũ nõ est q passio vel virtus ni appũ sensitiuu. extendit se p totum vlum. & nõ p̃t vidi cẽ passiõ gr̃ia. vel vitium sĩ aũ est virtus. Et 2º dico & metitur q quis ex ytc sensit. appetitus nõ repugnet huic duob gr̃ia vtromodo. & repugnãte est q passiones yste causant ab aĩa q p eodem typ̃e nullo pt causare duas gr̃ias passiones p solum causam ysta successiue. & si est aũ letitia & vt introducat ex ytc agentis. tristã oz expellat p̃us letitiam sĩ egris nõ p̃t agere calefaciendo & frigefaciendo. Hic est bona solut.º Et vide.

Et Ar.º 6.º vtrum potentiæ animæ fluãt ab essentia.

Circa quo. S. tho. ponit q. & tam potentie sensitiue q̃ intellectiue omnes fluunt ab essentia anime. quod p̃bat & declarat egregie. videte vlum Et hic est solum difficultas quomodo intelligat. q.º Thomiste multi vtuntur. intelligunt q fluant ab aĩa. i. effective causant ab aĩa. Et dat exemplum sicut aq calida reducit se ad frigiditatem effective p formã sicut ferrum vltimo. eodem modo dicunt formam hominis carnes facias pot. effectiue Et & q primo vr dicẽdũ q pot.ª nõ causant effective ab aĩa nisi ysta fuit mens. S. tho & intellexit. s. t q. effective solum pot.ª causant adaptc animã. s. adueni anima rõnali & ni agenti nali. Circa primum arguit duplr potentias anime ni vpa aĩa. Primo quo multum fauet illa vrã maxima. p̃tes q p dant formã dat gr̃a ad formã. Idem dicendum est de p̃tatibus herbarum vel p̃tis passionibus malis. q. Et hoc cẽ de mente. b. t. p̃t arguere ex hã. vbi q bant pot.as fluere ab aĩa q aĩa est subiectũ. & presupponit p̃tes ni actu saltem. natura. nõ dubium vl quin hoc sentiat. s. t. & nõ aliud. quod ipse dicit. Confr. nã. s. t. ar. sequti ad 1.m dic. q vna potentia fluit ab alia sic oĩs ab aĩa. Tunc sic vna pot.ª nõ p̃ducit effective aliã go anima nõ p̃ducit omnes effectiue. sz compoũntur. dato anima presupponat nã Et p̃. p̃z. nã idem. s. t. 12. q. 101. ar. 3. ad. 3.m argm. dicit q a gr̃a fluunt. oĩs alie virtutes ni anima q virtutes sunt communes & gr̃a est p̃ncipium nã illis sz certum est q nõ vult dicere q gr̃a effingat alias virtutes sz q posita gr̃a ponunt alie virtutes go eodem.º intellectus hic. Et Confr. ex eod. s. t. 3.

q. de potentijs aīe in gñali. ar. 6.

p. q. 62. ar. 2. vbi dr q gra nō effluit virtutes. q. 3° addūc arg̃
nam bta vbi. 4. d. 49. & doct. ait. ibidem agentes de bitudine dr q
ee bitudine anime resultant doles aryy & brayl tota glia ao ryst
tñ nō effluit glia anime ydue doles illas ni cor pbo. g°. dz est q sol
mitellignt q fluit. 1. posita glia aīe ponit mm glia ao pys & doles.
q. 4°. posz dari nō hmōi rōnabiliter. nam finis est rā cor omnium q or
dinant ad fm̄. vel q gsecutiū finem. v. g. ydueus animā ynpatie
mitendit āre centiam aīe pfectam. ß q cīa aīe pfecta nō pt ee fm̄
potentijs vpus anime de p actus mitendit ydurere pot̄as & ita com
ducunt ab agente eadem ydultione qua anima. q. g. tho mistar
ait arg̃ q nō possint saluare quod dicat. q. potissima rō. s. t. ad pon
dum potentiar distinctar ab aīa fuit q. 6. t nō vult co nedere q p sua
ee ntiam. anima. agit se sola & nō mediante pot̄a. & g°. ost dr q ab
anima. sola effectiue fluit pot̄. g°. iamdant q aīa sola fm̄ adiutorio
pot̄e hīat actum p sua entiā quod nō dz est minus. s. t. g. q. 3 ar
gm quod facibnt de aqua. reducente se ad frigiditate. quicqd valz q
vt sepe audistis. illa aq reduc se ad frigiditatem rāt illa mediante in
strumento. quod fm̄ vnam cōem est frigiditas virtualis. s. q hīas hmōi
illam virtutē. q. & ista frigiditas virtualis. nō multum nob constat nī
est bn mitelligibiles q nos male impugnauit. q. cō dicendum est p
reduc se ad frigidit. p frigiditatem formalē. q. 0 sit aq calidissima in
fimo. q. non admitto q si nō hīret plus de frigiditate q de calidit.
corrumpet. dico est q illa frigiditas semp gnaī aforma subali.
q pretendit semp acquirere qualitates sibi quincentes. & hoc est actus
mixtus. p nrōs ptic. vt multi ytm. mittuntur defendere q omnis aq
quātūmcūq q calida. hz magis de frigiditate formali q de calore nam
alis. nō est aq vt dictum est. q. 0 q. sōlum sentimus minus caloris. q. nō
q rō est q calor est minus. alterius plus q frigiditas quod est mīgimos
dictum. ß forte nō multum vere q vī difficillimū mitellectu. q vna
aqua calidissima hīat plus de frigiditate q de caliditate. hīc de ista ar.

Ar. 7. Utrum vna potentia diæ oriat ab alia

Sr in isto ar. est g. S. Tho. q vna pot. fluit vel oritr ex alia videte hic.
Ex ista q. comp. cū intellectus quē dixim. ad S. Tho. ar. precedenti.

Ar. 8. Utr. oēs potiæ diæ remaneāt in ipa āia separata

Sr in isto ar. 8. sunt. 2. q.s. p potentie q̄ subiectant in sola anima q̄
nō sunt organice remanet in anima separata. s. solus intellectus & volun
tas. p̄z q̄ in morte hominis nō hūt a quo corrumpant & subm illo q
manēt. Sr 2a q. est q alie pot. organice. i. ille q̄ subiectant in ag
gregato co āia & corpe dicendum est q nō manēt separata āia a corpe
p̄ q omne accēs corrumpit ad corruptionē subi. p̄ subm illud cor
rumpit. g. Sr p. cent frustra tales pot. in āia separata q̄ nō possunt hic
ad usus sue organi sui. g. nō manēt. videte hic. Sanctus. Thomas.
Sr 2e istius q.s est dubium nam intellectus agens est pot. nō organica tū nō ma
net in āia separata g. p̄z quoz nō affin illius est abstrahere spēs intelligibiles
a phantasmatibus. p̄z in anima separata nō sunt phantasmata g. nō est tal
intellectus q̄ cēt frustra. g. p̄ma g. falsa. Confir. q in angelo nō ponim
intellectum agentē. destructum a possibili & nō v̄z alia rō de illo q̄ de anima
separata g. nō est ponendus in illo. Sr p̄ defalta in āia separata manēt
intellectus possibilis & cēt agens. nō intellectus agens est frustra in āia sepa
rata q̄ data nō abstrahat spēs a phantasmatibus tū motus & mōtat in
tellm possibilem. ut mediantibus spēbus intelligibilibus quā iam hūt abstra
ctas intelligat facilline. Sr 2o dicim & melius q̄ ille intellectus agens ma
net in āia separata hūt nō haberet aliquod offin. q̄ satis est q̄ oīa q̄ āia erat v
rita oripi hūit suū offin & postea cum āia remanet oripi hēbit suū
offin sicut dicit est illum manere q̄ nō hūt a quo corrumpat. nō ē dubz.
Sr q. 2a tū q̄ est argm sequit ex illa q̄ apparuit sensui. nō manēt in āia
separata. quod ē concedat. sequit ut ex. q̄ ille virtutes morales q̄ sunt in
appetitu sensitivo. nō manēt q̄ corrumpit appetitus. Sr 3a. Brangit ad hoc q̄
totum est concedendum q̄ nō manēt tpaliter & forte in āia separata. nō

ꝑ hoc aliquod mi sert nocumentum aiæ. qz illo solum ponunt ad regnum das passiones q̄ cum nō sint mi aīa sēpata. nō manet in illa ista virtutes qz ēcht frustra corrupto appetu sensit. et ⁊ sequit̄ q̄ nulle virtutes maneāt mi aīa sēpata. qz virtutes sunt armonie. g̊ h tu das q̄ nō sint iste due vīz etiam erunt alie quod est inconueniens et ℞ negando sēqllam. & ad illā ꝑ. qz virtutes sunt armonie intellect̄ silr̄ de virtutibus nicee vel utilibus ꝑ tali statu. nō si nulle sunt nicee iste virtutes nō oz illas ponere. qm̄ mi xp̄s redemptor ne nō ponit pēna mi fides. mi quantum hō qz nō indigebat illis. ita intellige max̄. p̄. clarū est qm̄ mi angelo nullus ponit tyrannus. mi pēnam. q̄ēt nō erit mi anima sēpata mi spes mi fides. et ⁊ sequit̄ q̄ mi anima sēpata nō ponendi sunt sensus. et secunda. g̊. quod si concedas vt dt. g̊. se ꝑ q̄ nō pt cognoscere rem singularē quod indigueret g̊. et de hoc in fra latius agemus ꝑ nunc dico q̄ dicendū nō pt aīa sēpata singularia de directo intelligere. mi ꝑ se ꝑ ꝑ spēs vtes & aīs insistas ꝑ quas agnoscet singularia q̄. ad ꝑfectū huius status pertinet. ⁊ de his mi agemus latius. ſ. ideo non oportet hic multum memorari. hec de ista q̄stione.

⁊ QVE. 8°. 78A. de potentijs aiæ in speciali :

⁊ Ar. i. Utrū quinq; gña potentiarū aiæ sint distinguēda.

⁊ mi istius. 78. q. i. q̄ar. sunt. 3. gña. Ra. triplex est genus animatū. ſ. intellectiua. sensitiua & vegetatiua. pbat q̄ ꝑ. 3. sunt principales operationes distincte animæ. inter se. ſ. intellectio. sensatio & nutritio. g̊. ad quam hīs status operationum est ponenda in anima mi aīali quod alterum illius aīe hīz vice est ponendum vnā animā hīre virtutem omnium 3m vt dictum est de anima rōnali q̄ est omnium ꝑfectissima. ⁊ ℣ g̊. ⁊ iuxta quinq; sunt pot̄ anime. ſ. vegetatiua. sensitiua sm̄ locum motiua. appetitiua. & intellectiua. & ꝯ isti. 3. illa arg. distinguunt ꝯ ꝑ ꝯ eo ꝙ. ſ. veget. & sensit. & intellect. iste. 3. distinguunt ꝯ ꝑ ꝯ eo ꝙ. alie aut duo. ſ. ap

petitiua & fin locum motiua. distinguit penes suas operationes. & p̄ hoc
las clare venatur istorum potentiarum dicens. 3a. q. est. q. 4. sunt modi
uiuentium. solum. scilz vegetatiuum. vel vegetabile. vt plante vel alia a malia
2m. quo est sensitiuum. & istud solum est quinque animalia p̄ter vlla excep
tione. 3m. quod est fin locum motum. quod nō est tam ouē. sed alia
duo dicta. scilz istud solum quinit animalibus vtelis. quo strue & ad
cibaria sensum habet talitus. ipe & dilatatiuum & constrictiuum. si nō mouet
locali. 4m. quod est corpe quecumq; ista habet. s. ista. 3. & rationale
Et contra ad duas vlt. q̄s est nondum patebunt expresse de mente
arist. 2. de aīa. t. 13. & 27. text. 13. dicit sic. quinq; sunt potentiæ
animate. omnino est. 2. q. 5. tio. text. vero. 27. dicit q. 4or. sunt mo
di vel gña viuentium. q̄ est. 3. q. 5. tione. ideo aliquis negat. s. t.
tenere. Et ad 4or. rapugnant. quare cum sint quinq; potiæ aīe. & solū
4. gña viuentium. Et ad 5m. q. nō simile est. q. potia appetitiua nō fac a
liquid gnis viuentium. p se. q. habeq; est sensitiuum. est appetitiuum. nec
sum infallibiliter. nō nō ideo distingui aliud gnus viuentium. Et 2o. notanda
q. 3m. gnus viuentium. s. fin locum motiuum. solum quinit illis q̄ mouē
tur. ab intrinseco. vñ hec potentia nō est in plantis nec in lapidibus. q̄d
aliquos poterat decipe. & hoc tetigit. Et in declaratione. q. vidēdum
est hic. quomodo nō nda nisi vmentia & nō viuentia. q. in viuentibus
motus est ab intrinseco. in nō viuentibus ab extrinseco. dicit. n. mouetur
a sua anima. & sic plante. & herbe. sed lapides nō mouentur nisi a mouē
ente. hoc est expresse. arist. octauo. phisicorum. t. 30. omne. dicit quod
mouetur ab alio mouetur. quod intelligit de animatis. Et dicit. quod
sue vel mouetur deorsum sine vllo p̄iciente. q̄ mouetur ab intrinseco.
Et ad 5m. vt late visum est. s. q. 16. q. est tenendum de mente. s. thome
esse res inanimate mouentur ab extrinseco. s. a p̄iciente vel saltem a gñante.
quod cōcessit lapidi formam subalem & grauitatiuam. vñ in rebus in
animatis est principium quo. mouentur. s. grauitatiue ipe. sed nō est principium
quod. in rebus autem animatis est vtrūq; principium. scilz. quo. & quod. aīa

Qt 3o noto q ista pot. s. ḡm locum motiuū nō quemt aīa hb9 mpse
sic vt fiunt illa ꝓtes assixa. vt tangit op̄time. s. t. hic. mi solutē ad
4m. & dat rōnē q ista aīalia dato moueant. mi ḡm loco nāli si nō
mouent. ad ḡm locum nālem ab mitrīs eo ꝑ nrio. vult dē. s. t. am ꝓbo
locis citat. q mi illo loco mi q̄ ḡm mouent. dilando se & constrīgi
do ḡm ꝑtem duīsit. tūc ponant q̄ ḡm locum. nō ꝓssint moueri: 3
Qt in solute ad 3m dr. s. t. q vnaq̄q pot. michinal nāliū ad ḡm op̄at. 7 cōra 1 est
quod est mīra dria mt appm nālem & aīalem. q nāls solum est ad ḡm
op̄ationē q nō est altus elicitus. tūc appus aīalis q est altus elicitus
est ad multas op̄ationes. dūsas. q ꝓappm aīalem nāl appetit audi
re gustare. ḡc. Qt vō ꝑz q nō est vnꝰ omnīm distīm dmā. 2. d. 25. q. i.
q. s. respū appus nālis nullum animal ꝑt agi. vt. s. opet p aliquem se
ḡm. hoc mīqs falsum est. q̄qs potent nālis animalis ꝑt agi. s. ad
videndum. ḡc. Qt q si animal ꝓ appum aīali mlt videt si apiam o
culi eius coaltē ḡm dubio videbit q appus aīalis nō est sola actiuitat. pot.
iūsue. s appus aīalis est appus sensitiuus sīl mi homine volūtas ḡm
g. q appus sensit. michinal. 7 aliquid fit. tunc aīal cogit. sīl hō cogit
si cogar facere aliquid q̄ ḡm nam ꝑ amor volūtatē. hec de isto articulo:

Qt AR. 7. Vt. que. assignēt ptes vegetatiue pot. m multitudīs. ḡc.

Qt mi isto. ar. s. tō pomit. q. x affir. q quemcūt assignant. 3. ptes pot
sensitiue. s. grātiua. sibi similes. nutritiua & augmētatiua videte ḡm
Qt tīc est dubium an iste. 3. pot. numerate distīgnant ad mysē recth:
Qt Drrand. mi. i. d. 3. q. 2 tūc. q iste pot. nō dīmut mīqs se recth. q bat q
tīnt idem obm. ge nō sunt distincte. q bat aīs q obm ullaqe omnium
est idem. s. mitroducere denuo aīam m mā. vt mductiue ꝑz. de grātiua
q mitroducit aīam. & nutritiua. idem fat q mitroducit formā aīalis. mi
mām. mitrmetit. q̄ iam est corrupta. Eodem m augmētatiua idem hō of
fīn. s. mitroducere aīam mi ꝑtem illam q auget. q̄ mitentur. Qt 2o arg. t.
ad idem si iste potentie distīguerent recth dicerent dici q̄ent idem ar
cedēn. quod nō vr dicendum. q accus. mīqs ꝑt ꝓducere fatīm. ß ista de

potē ydurent subam. g. qz minor q gnatina ydur animal Et alie ydurent subam. g. Et ita gclud it q oēs iste potē sunt ipamet aīa nz vllomodo distincte ab illa saltem realr. nostn. ponmo totum Itrarium. q iste potentie sunt distincte potē. sine sunt subalibre accens. p̄z de mte ptn hor qui. 2. de anima p totum distinctisse arg̃ de singulis illaz. g distringuntur. idem est apte de mte s.t. in isto articulo. q̄ q dist tinctissimos effect sunt iste potē vt p̄z. q quod solum arg mte tadmitt fatemur. n. q obm omnium illaz. est introducere gnam forma. sm dm modc q gnatina introdr de nouo. alie no. sf. illaz est. Et ni. 20. arg to. durand. est vnum bonum dubium. vtq. accens effective concurrat ad ydustl. subē. vel saltem in stirmi tatis. v.g. iste ignis agit aliquem me diante calore vtq iste calor agentis concurrat effective ad ydūc dm ignē. vel solum calorem. Et dnā. vbi supra. apte tm. q accens solum concurrit ad ydustl. accntis. Et eiusdem sūe est scot. ibidem. Et no dnā. est q vnlli difficiltmum Et impossibile q accens vllo modo ydurat subam q nullum agens concurrit ad aliud quod exedit virtl. nalem illius. Et confir. q iste calor virtute ppa. nō pt ydurere subam. nz Et virtute agentis. q agens nichil dat isti calori qm subiectat in illo. g. nullo ac cius genis. ad ydustl. subē. Et tradit q in stirmita. nisi ast solum ducunt accntia Et agentia pncipalia. ydurent subam. Et nostn dicimus q calor effective genis ad ydustl. ignis. omnino g dnā. pbr q si deus gsuaret miraculose calorē ignis sine subo. ille calor posset pro ducere ignem. si applicet possim debite dispositum. q si stupa. applicet tali calori. p minia caliditate. corrumpet forma stupe Et nouā que alia introduceret q ignis. go omnino ydurcet ignem. Imo hoc si calor separatus a subo. ydurc subam. go cum est in subo virtute pncipalis agentis. ydūcet effective. Et subam. p̄z q deus in isto miraculo. solum supplet vicē pncipalis agentis. Et nz reputamo inquiamur q accens concurrat effective ad ydustl. subē si nz. hoc agat virtute pncipalis agentis. Et Et dnā

Qre potentijs aīe. in spāli. ar. 3.

dubitat quid recipit iste calor actuo fw. Et nos dicimus q̄ nihil recipit. Et dicimus agere virtute ignis q̄ ignis est subm. principale & calor instrumentum. vel accīs. cum quo vel quo mediante ignis agit. Et ad vtrumq; dubia cōcludit ar. 3. g. l. q. vī q̄ pot. nutritiua. & augmentatiua. solum distinguunt penes magis & minus q̄. nutritiua solum gūtit in subtam nutriti. tantum gradum est dyditum augmentatiua vero gūtit plures. go nō distinguunt. spē. Et p. q̄ augmentatiua. gūtit plus in subta nutriti. nutritiua est otiosa tunc tpis. nō est dubium quin ēt agant go si concurrerent ad eūdem actum. go nō distinguunt. Et hoc p. p. argo mentum forte ꝓbat. q̄ iste due pot̄ nō sunt duo accīa a distincta. dicimus siquidem quod pot̄ sunt accīs. tm̄ dato nō sunt distincte res, vocant distincte pot̄. q̄ ordinant ad distinctos fines. Et 2o dicimus & credo q. formus ad. 3. t. q. istę due pot̄ sunt distincta accīja. q̄ sat est q̄ sunt distincti actus illarū. & rōnes formales obiectoꝝ illarū ipsas sunt diuise. quod sufficit. vt. dicam̄ potentie distincte. hoc sat sit de isto articulo.

Qre Ar. 3. vtr q̄ueniēt distinguant. quinq; sensus exteriores.

Et misto. 3. ar. 5. tho ponit. 2. g. 5. q. sensus exteriores nō distinguunt p̄ pte organoꝝ in q̄ pte medioꝝ p̄. quo quilz illoꝝ habēt suas operationes. Et 2a. g. distinctionis quinq; sensuū dī attendi penes quinq; obiecta exteriora a quibus immutant. s. visum. auditum. 3. p. colorem sonū. Et deinde notat. B. t. q. diuersimode fit immutatio in diuersis sensibus. duplex. n. est immutatio. vna realis. & hāc his. est q̄n mamus calefit. immutat realiter. alia immutatio est spūalis. siue intentionalis. vt q̄n aliq̄d accīs nō recipit formā realem. sed solum speciem. vt. visus. solum immutatur a suis obiectis intentionaliter. & auditus. q̄ solum recipiunt spēs. io dī. q̄ sensus visus est omniū p̄fectissimus. auditus. aut nō recipit aliquid realiter. immutat. nō organum. Et obm. q. s. cōtangat. cum alio corpe. idem dī de olfactu. gustus aut & tactus dī q̄ realiter immutātur. q̄ aliq̄d reale recipiunt vel requirunt ad suā op̄at. l. videte in hāc hēa optime.

¶ Hic est potissima difficultas ad sint ponendi plures sensus gustus
primus quod moveat primo sensum tactus. qui videtur duplex & distinctus.
¶ Sint. 2. sensus tactus vel plures. Quia quidem sensus solum debet esse cum
aliquo gradu tactus. ut visus solum perspicuum album & nigrum. & media mistorum.
Si sensus percipit multas gradationes quemadmodum ponit. s.t. arg. 3.
sic. & plures. Ergo de anima. t. 106. ¶ Alia ratio est quia una potentia boni solum
unum objectum adæquatum. ut color est objectum visus. & tactus non boni idem
objectum adæquatum quod non est unus sensus nisi una potentia. ¶ Ad hoc. s.t. 2.
de anima. & hic ad. 3um tum quod falso quia sint ponendi multi sensus tactus. Si
deque ossa tactus quemimmodi mixtorum sentimus. & tangimus. & de uno tactu
¶ Eiusdem rationis est caiet. 2. de anima. ¶ Et primus idem videtur tenere. 2. de anima
a textu. 106. ut. ad. 109. idem videtur tenere. Et dicit quod primo ratio facta non gratis.
nam idem sensus percipit percipere multas gradationes. ut auditus percipit sonum
acutum & gravem. asperum & lenem. tum est idem sensus. caiet. tum ex
ponit hoc & dicit quod ratio quare ponit unus sensus auditus. est quia principali
auditus est respectu unus gradus. s. acuti. & gravis. si autem sentit alia gra
dia est quia illa secunda gradatio fundatur. m. 1. tum de tactu non idem est
nam tactus eque primo recepit duas gradationes. s. humidum. l. & siccum. l. &
¶ Estamet ratio videtur esse themistij. 2. de anima. & alio. Et propter omnia quæ
quæ. s. sint duo sensus tactus. ¶ Verum est quod augustinus. 2. de anima.
ubi sup. & alij quod moderni tenent quod solus est unus sensus tactus
missus. ¶ Ad arg. autem ad primum jam est solutum. ad. 2um. negatur. quod non
objectum. adequatum tactus. s. qualitas tangibilis. vel tangibile. dato
non spali. nisi nomine. utpote quia teneri. Si modus quadrendi. s.t. &
equitanj. est melior & fortior ad. primum. ¶ Ad arg. ergo quod sint
tm ponendi quatuor sensus quia gustus continet sub tactu. nam dicit Aristo
2. de anima. t. 100. & 101. quod gustus est quidam tactus & gustabile quidam
dam tangibile. ¶ Ad hoc. S. tho. mi solutio. ad. 4um dicit quod sint duo
sensus tactus respectu duorum gradationum. ita est alius terminus tactus
s. gustus. ¶ Et quantum ad hoc nos dicimus. ut exponamus primum & s.t.

dico q nō ē intelligendus ꝓtūs q ſapores ſint ꝗlitates tangibiles ſſo
lum imult dr̄ q gustus ſemp ſit cum quoda taſtu q ad gustandum re qui
rit humiditas q attingat neruum vbi ē gustus. ¶ 2o ꝓt dici ad ꝓtūm q
intellig̃ gustum cē taſtum. i. gustum fieri ad modum taſtus. ſic n. ꝗli
tas tangibilis vt ſentiat oz q reali attingat carnē & nerū. ſic oz q ꝗ
litas vocē fluxa q instabilis ſupponat alteratū lingue anteqū gendo illam. vtraq;
ē bona ſolutio ſz ꝓma ꝙuto finiſſet de mixte ꝓtūm. Vlterius 3o dubz de
iſto ſenſu taſtus quod ſit organū eius. ¶ ꝓtūm ar̄ 2. de anīma dr̄ q
organum taſtus ē nerus multiplex ramiſicatus & multiplicatus p te
tum corp9 & ſingulas eius ptes. vñ dr̄t q caro nō ē organum taſtus
ſz quoddam medium ad tangendum ſic aer ē medium ad videndum nō
ē organū viſus. Cessēt̄ iſtor quod cor tūd jam. ¶ Et cōicet ſup 2.
de anīa. recedit alia via ḡria & dr̄t q organū taſtus ē ꝓpinquet caro &
nō ſolum nerui iſti. ꝓbat̄ p Ptho. in 2. de ꝓtibo animalium. c. 8. dicēte
q ſic oculus ē organū viſus ita caro ē organū taſtus. ¶ Eiuſdem ſūpe
vr̄ſuſſe Auicenā. 6. nāliū. dato medio hoc nō tenēat ar̄. ſz ꝓmum
¶ Eiuſdem ſūpe videnſ fuiſſe antiquos ꝓtor aliquos. Et ꝓtor ꝓtſiori
ꝗdam rō. nam ſequens corpus nōb ē q ri qua ꝗlitate carnis attin
gat ꝗlitas tangibilis ſentiens tū nō vr̄ dicendum q m ꝗlitates ꝓte carnis
ſunt iſti nerui. q alīs tota mā nra ēet nerui. q caro ē organū taſtus
¶ 2o ꝓbat̄ q taſtus ē ꝓnus & vtilis ſenſus q ē mirū q ꝓte hoiis
nō aūt vr̄ aliud ā mēbris. ꝓte animalis n caro q caro ē organū taſtus
¶ iſte ſunt rōnes cōtra. & ꝓt arſtotiles q cum iſte ſensus ſit nobilis
vī cē ponendus in principia ꝓtis hoiis. ſ. carnē & nō ſolum in nerui.
¶ & q iſtorum ſit ver̄ aliquid arḡt ex 2. de anīa vbi ait ꝓtūs
ſenſibile ſuū. ſensus nō cauſat ſen ſa tū. quod intelligē ꝓpter ſtum ſuū
ſcilicet. i. ſuū organū ſensus. ſz ſi ſenſibile ponat̄ mouere ſuū carnē ſentiē
tem q caro nō ē alt organū ſz nerui ſolum. ¶ Et ad hoc cōicet. & dr̄t q ca
ro ſimul ē organū & ē medium. ē medium reſpectu ꝓpinq nerui. qm
eſt cē organū. eadem cē caro ē organū. i. volo dr̄e q vna ꝑs carnis ſcēt.

qlitz ·ꝯtem ni alia pte carnis. & hoc nō sequit̄ qꝫ sensibile positum
sup̄ sensum rauferet sensatz qz alia ps carnis est medium circa quod ꝯtingit
saltuat fuā op̄z & ptm auferet. ꝫ Certe vīz qꝫ sic. Videbit ergo
dicalij obiciētes qꝫ una ps carnis sentiat mediante alia. qz qñ
combuscit nerv̄s sentit cū dolore. dato sensibile ponat sup̄ sensum. dnr
qꝺ ꝺ ꝫ & bñ qꝫ illa ps nerui q combuscit nō sentit ꝫ alia vltima simo tm
ps eiusdem nerui. eodem qꝺ modo saluat̄ quod dicit caiet. de carne. vera
est qualij ptm aīam defendere arist. in toto rigore & dnt ad argm
qꝫ qñ combuscit nerv̄s nullo. sentit nerv̄m hō. ꝫ solum sentit combu
stionē carnis q est in neruo. & multo vīz mg tri solut̄ & modo q dicēdi
caiet. qui fuit ex themistij. ꝫ & contra ꝓbo qꝫ nō caro nō nerui dicā
organū tactꝰ nā ꝓpriꝰ dicit qꝺ organa sensuū ex̄ denudata a qlitatib
bꝰ corꝑ q recipiunt. i. organū sensus nō dicit hīc qlitz sensibiles sic oculꝰ
nō sentit colorē qui est in se. ꝫ nerui vel caro liz ꝓpriꝰ recipiat qlitatem
ꝓpriam nisi tm. qꝺ nō possint illar sentire. nō est malum argumentū. ꝫ Bꝺ
tus ad illud. 1o q nituntꝰ ptm. ꝫ est ista. q nullum organū sensus sentit
illammet qlitatē realē q est in suo met organo. & ita sensus tactus
nō sentit qlitatē frigiditatis aut caliditatis q est in neruo. tū ꝑt sentire alios
calores & frigiditates. ꝫ Zo dico q meus ptm in illa fuit ista q
nunqꝫ sensus sentit qlitatem contrariā, ex̄ in ssi & intensione cum
qlitate q est in suo organo. v. g. hoc ꝑ ego. calidum vt. s. in nuo organo
tactus nunqꝫ potero sentire qlitz vt. s. & hoc exꝑimentum. q postqꝫ est
aliquis minus calidus dato applicuit calido loco nō sentit. quod nō
est modicum argm. ad roborandum istud. Zum dictum. & hoc dicerem qꝫ
solum nervus & caro sentit qlitates nitentiores sua. ꝫ 3o dico
qꝫ liz impossibile nervus manēs nervus nullā ꝓnā qlitz. ex̄ multa mala
sentiret & ita hoīes ꝓpatriotrini sentiunt melius qꝫ robustissimi agricole
ꝫ & an os a dentes sint organū tactus. ꝫ Bꝺ qꝫ nō nō est dubitandū.
& ita ossa nō dentes nō dolet. ꝫ caro. q est ꝓpe dentes est q sentit dolorē.

Qt 6 aliud dubium qt q̃ sint illa q̃ sunt tangibilia. Qt Ex brangl' op' 6 sole q̃litater tangibiles. sunt ꝑme quatuor q̃litates & alię q̃ ex ꝑis resultantes vt duricies mollicies aspritas & lenitas. Qt 7 ex hoc sequit q̃ celum nõ est tangibile qz nulla ꝑs arg q̃litatum est in illo nec alie ex his resultantes g̃. Qt Ex concedendo q̃ celum nõ est tangibile. Qt 8. g. bri assumptis argtis nomẽ tangentis celum. Qt Ex gnõ potuerunt tangere illud q̃ sẽ ꝑs q̃ arcus sentiunt quid est celum sed nos ꝑ visum sentimus tenebras. qz sentimus volare rudiante hirundine. illa abnte argumur illam abesse & tenebras adesse. 9 tabig. adhuc bit celo & nihil tur inde arguet q̃ celum nõ est tangibile. hoc de sensu tactus.

Qt Aliud dubium est in hõ. s. t. vbi dr in fine. q̃ aliquis sensus. s. visus solum immutat̃ ꝑ aliã vel intentionaliter vel ꝑ in hãc est ei hoc dupliciter omnis sensatio fiat. ꝑ passionẽ vel receptionẽ realem vel intentionalem. vel vtroq; aliq̃ sensatio fiat alio q̃ ptẽ sensus. Qt Difficultas precipua de hoc est in sensu visus. Vnde fuerunt antiqui ꝑti qui timuerũt q̃ visus fit exeuntis mittendo aliquid. 10 qui occulus emittit q̃litates veras ꝑpriales. & intentionales q̃ dicit Aug. & quo illę attingunt obiecta tunc fit visus. Qt Hanc ꝓpriam tenuit Plato in timeo. & Stoyci cui ꝑ adhesit Euclides. Ptolomeus. & Alhazen. 6. Aug. vt ystam ꝓpriam q̃ babilem reputarunt. Aug. super gen. ad ĩam. c. 34. q̃ visus fit exeuntis nõ recipiendo & Seneca de nãlib⁹ quest. 6⁹ idem dr. Qt Tercia autẽ opinione possunt ei due rõnes. Qt 1º. qz ꝑtato speculo ego video q̃ ꝑtem faciei & q̃ ꝑtem oculum quod nõ videtur fieri alio modo nisi qz occulus mittit ad speculum spẽs & reflectitur ad me. Qt 2ª tia rõ nullius est momenti. immo facit q̃ dicit opinionẽ gria. qz ego emitto spẽs ad speculum. nõ emittit oculus sed tota facies. & reflectitur & recipitur ad ꝓpriũ oculum & fit sensio. Qt 11º. gra ejus. arguunt qz aliqui homines sunt qui intuendo ꝑtem faciei in aere quod nõ est possibile nisi qz spẽs mittitur ad oculum ꝑpriũ autem visus. g̃. Qt 12 fuit ei michol vxor dauid nãtus fuit ꝑhibere qz oculus faciem in aere quod non est visus. g̃ potuit arguere fal.

g̃ria op.e q. Et ideo ista op.a amissa dico q. visiones iste in speculis fiunt p reflexionē. & eodem.o hō videns faciem suā in aere videt p reflexionē. q. ab ipō aere denso fiūt aliq̃les reflexiones & species aliq̃ hz remisse redeunt ad oculum & sentit ipsū ppz p̃ sp̃icuitatem ipsius. in isto hominum bz. q. g̃ istum aūt errorē est ro. q. ipsi illos sequunt & sequunt ph̃os hominū semp debuerunt iudicare & retabō ad magnam suā ad punctū distantiam q. ibi obm̃ nihil agit. quare ego nō multam spem ad longum spaciū suā ad breue. q. visus fit ōio p̃ receptionē alicuius q̃litatis ab obō. q. ultimū dubz tc̃ istum ar.m̃ est an in quo q. sensu recipiat immutatio realis. 1. q. sensus recipiat q̃litatē realem vel sufficiat immutatio intentionalis. q. Ro. 1o. q. in isto hoc est certissimum. q. solum est in oculo passio vel receptio intentionalis. & in illo est ibi aliqua passio vel receptio realis. De aliis vero sensibus q. scilicet gustus & tactus est maior difficultas nā vz q. p̃ hos sensus sunt semp tangentia. vel aliqua realis passione. q. & quantum ad hoc non dicimus q. quin aliqua fiat aliqua passio realis. s. calefactio ipsius in organo. tactus sensatus nō. q. si stet de ipsa in illa calefactione. nervus. frigefactus in aliqua immutatione organi q. est intentionalis. s. in organum recipit species intentionales. q. Ro. hoc q. si sensatus q. sisteret in ista calefactione de facto sequeretur q. deberet dici q. ego tangerem solum q̃litatem q. est in organo ipsius illa est in organo realis quod est inconueniens & falsum q. ut sentio igne. ut. q. go. sentio p̃ immutationē organi. in hoc est standum. q. 2o. arg. sic q. eodem.o sequeretur q. ego nō sentio in gustu cibo q̃litates istum q̃lit. q. est in ipso organo. quod non vz dicendum ergo. ut.

Art. 4. Utrum conuenienter distinguātur sensus exteriores.

q. in isto ar. est vnica. q. q. conuenienter assignantur. 4. sensus interiores quam optime. s. ro ppter & dilatat in hac. videte illam. cum argumentis. q. ste. 4. potentie vel sensus sunt intellectus. phantasia. memoria & vo[illegible]. q. De istis potentijs aīe inter uerba loquitur ar.tus. 2. de aīa. t. 146. &

p. 4. vel s. textus sequentes. & ꝓbat eosdem rōnib⁹ quib⁹ ꝯ. s. t. hic vtit
ꝯ ibi solum numerat ibi duos sensus interiores. s. sensum cōm & phā
tasiam. dat⁹ tn est q ꝑ istos duos intelligunt oēs. 4. tangit michi in illis na
ꝑ sensum aīe intellexit etiam estimatiuā. q amb⁹ quemint ni hoc quod
est apprehendere de nouo. & ꝑ phantasiam intellect et memoriam q am
be iste potē gsolat spēs dato duissemode. ꝯ & quecunq⁹ aristr dyrit. auice
na. 2. de aīa ponit. 5. sensus interiores. s. sensum aīe. estimatiuam. phanta
siam. memoriam & magnatiuū. v. g. aīal componit ꝑ diuisas apprehi suōs
& dico. ꝑ istam compositionem. ꝑt aīal imaginari montem aureum &
q̄dam alia impossibilia. q̄ sunt ꝑ. 5. potentiā. s. imaginatiuā. ꝯ Eiusdem
opinionis fuit Albertus. magnus. 2. de. aīa tractā. 4. c. 6. ꝯ In commenta
tor. 2. de. aīa. t. 146. & in tract. de sensu & sensibili. tn istam opinionem. s. t.
& cōem. cum mltis aliis doctoribus tam ꝓbis q̄ theologis. ꝯ Vnde dicit q̄ am
plures illas de quibus Auicenna fuit ꝑ estimatiuā. ꝛō nō oīs alia po
tuit ponere. ꝯ & difficultas est in quadrupli. 4. sensus ab exterioribus
& se inuicem. ꝯ Vn ꝓmo videndum est a sensus exteriores iudicent.
di. n. nudā rē. sup fuit sensus cōis. ꝯ Et quidem ad ꝓbandum q sensus ex
teriores iudicēt fiunt argumenta aliqua bona. ꝑ. sensus istī ponunt diuer
mltā opa ut ysus mltā albedines & nigredines. ff. g⁹. ꝯ 2⁹ sup visum
q apparēs sensatus nunq̄ in altum in presupposito iudicio. g⁹ posito
tali sentimus hoc cū quantus vel discontinuē g⁹ talis sentit. & alij
ꝯ Minime mirum oppta sup a est ꝓbabilior q sensus exteriores nō iudicāt
ꝯ ꝑ nā alis sup f cum ēet ponere sensum aīe cuius offm est iudicare.
ꝯ 2⁹ nunq̄ de eis iudicium fiet ꝓpter alicuius formatiue. ꝑ sensus ex
teriores nō formāt. ꝓpter q̄ metalem. cum nō cognoscant vel formēt
notitiam copulatiue & complexam ꝑ solum albedinis nigredinis ff.
ꝯ 2⁹ tn dicimus q̄ dato concederemus sensum interiorem iudicare mlta
mur ēet ponendus sensus cōis. q̄ dato sensus exteriores iudicēt iudi
cant cū sua ōba. tn nō possunt reflecti sup suum alterius. quod aptē cōstat
g⁹ ad istud est ponendus sensus cōis tn dat⁹ est q̄ mltomodo iudicant.

℔ Unde offm sensus oīs ē cognoscere oīa ōba sensuum exteriorū vī & ptūs. vbi sup̄ comparat sensum cōq centro circuli. q sicut oēs lineę rectę q ptranſeunt a circūferentia pungunt in centro ita omnia ōba sensū exteriorū perpiunt multo melius a sensu cōi. & iudicat & ponit diam mi ōba. 5. sensuū. Et p. reflectit hoc alius quinq sensuū. ista. 3. offia pncipalia hr sensus oīs. ℔ hoc idem & multa alia bona tractat ad ppositum ptūs. in hi. De somno & vigilia. c. 2. & 3. t. hic in trā optime hoc dr. ℔ & dubium ē nunc vtrū quodlz animal hāat oēs istos sensus exteriores. ℔ Ad hoc arist. 2. de aīa. t. 29. dr multum dubitare an phantasia reperiat in aīalibz imperfectis. s. ostreis. & si phantasia nō est a sensu nō erit estimatiua in memoria. Tamē postea. 3. de aīa. t. 56. vī nunc & concedere q in animalibz quibz nō est phantasia. ℔ quod tū ponunt multi ptes q verē est q hnt ista aīalia imperfecta phantasiam & in illis phantasia nō hr certum organū in ptem sui in aīalibz imperfectis q hnt phantasiam in appetitu. ℔ & quicquid ē de phantasia. dicimus q estimatiua & memoria nullo modo sunt ponenda in aīalibz imperfectis. p̄o q nō egent illo. 2o q constat illa nō esse adeo perfecta vt ista habeat ℔ & dubium est de cibis istoz sensuū. ℔ Comunia. dr q sensus oīs habitat in solo corde. q est principalius membrū. ℔ 2o q in cerebro sūt tres cellule. quarum sunt vbi estimatiua phantasia & memoria q sensus cōis est in corde. ℔ Auicenna. tī & media cōis & ptī tenent q omnes 4. sensus exteriores habitant in cerebro. & ita sensus oīs est in anteriori pte cerebri. in media vero est phantasia. & memoria in vltimo. & cum phantasia est estimatiua. & ita est tenendum. ℔ Et ad rōnem de. 3. cellulis. dico q verē est in prima cellula vbi habitant duo pot. s. sensus cōis. & phantasia tū sensus oīs est in anteriori pte illius cellule. phantasia ē in posteriori ei⁹ pte. 2a cellulam ℔ Ad hoc fāt q le in anteriori pte cerebri male iudicat de rebus q. hic de ista. q.

℔ QVEST⁹ 7 A⁹ De potentijs intellectiuis aīe

Tit Ar.i. Vtrum intellectus sit aliq potentia amiæ.

Tit mi ystus. 7g. q. i. ar. est vnica affirmat. g. q. mittetur. est vna potia & precipua. & est actus hō alie pot. videte ybatiões mi bra. s. Thome Tit De ysta. g. nulla est difficultas pter bram. & ca q supius tc hoc dicta sunt.

Tit Ar. Z. Vtr intellectus sit potentia passiua

Tit mi ysto. ar. S. tio. & q. 3. aliquid patit. vno ypstēne qz abijcit abco aliquid actus quemcūq; sibi & introducit aliud actus sibi dissimilis vt mi calefactū aq Tit 2o modo aliquid patit qn abijcit vnm actum ab aliquo subo & introducit aliud grim sine sit quemcūq; sine nō vt mi vcdistē aq Calidū ad frigidū. Tit 3m. aliquid patit. qn subm recipit qlitz. aliquā ad quam an erat mi pot. hoc appellat aliā sine nō. & ysta vocat pot. ppetua. Tit Vltra est q. s.t. q mittetur est qlitas passiua. 3o modo. nō aut alijs duobz qz nō patiat. duobz primis modis ybat. s.t. qz est mi irrecuptibilis g. q. 3o modo patiat. pz qz mittetur an qz aggregatū est mi pot. ad aggregendum. & deinde reducit ad actum. q. patit ysto. 3o modo pfectionem aliquā sibi adaptando. & ita mittelligz illa mayz. ptr. mittelligere est quoddā pati. videte hāc Tit Etiam de ysta. g. nullum est dubium mlt doctores oēs siquidē illaz affirmat vbiq. Tit Difficultas tm est quomodo mittetus dicat pot passa pz qz nō possit ita vocari. qz certum est q mittetus accurrit effectiue ad noticias. g. nō pz dici passiua si aliua pot. Tit Ex q stato vta sit q mittetur effectiue accurrat. ad noticiā & suos actus tm accurrit aggz vlat pot passiua. pz. nā ex co vocat pot aliua. qz aggz mi obm & passiua. qz nihil aggz obm. sz solum patit ab illa. v. g. pot mutua est activa qz aggz obos. tc & idem est de pot gnativa. qz pmo animal aggz mi ylem. s. tm. pot qz nihil aggz mi obm. solum vocat pot passiua. & tales sunt oēs pot sensitiue & intellectiue. qz iste solum recipiunt spēs ab obo. vt pz de visu. tactu. olfactu. auditu. gustu. & mittetu. Tit Et vltz mittetus accurrat effectiue ad suā noticiā & actus.

Iste de hoc sunt .3. modi dicendi. Primus est Gofredi de fontibus quol. 6. q. 7. vbi dr. q mittitur nō concurrit effective ad notitiam sz a solo obo. Cui not. Iste ylior vult facere suā ptm. g. metaphi. t. 20. mlt est simul in actu & pot. g. omne mittens. sit in pot. ad notitiam g. respullius nō est in actu. apparet iam hui⁹ argm aliq̄ nō mulcha. Iste g istam tm opinionē fuit suā ptm eiusdē. ibidem paulo inferius. q dr q mittens est alio immediatius. g. recipiēs in pōne tragente. & producit ab eodem mittente. Iste g eiusdē doct fuit auctoras auic. augustin. Ab obo & pot pariter notitia. Iste & ylior et ut scripsit q post aliquis huius sitim respōdens. g. sanius eius alium & assentiens illius q si nō est sitiatus. g. aliquid agens mittens ad illā notitiam simul cum sitiu. & nō d mittenda est ista. opo. Iste Tertius modus dicendi est Enrici. Gandē. qlib. 3. q. 7. q tm q not. fit a solo mittente & sine respa ad obm. q. s. obm aliquid agat qd at ye allega authate ptm. q mittens est alio immediatius. Iste Hanc rōnem q enrici. nōs negat quin obm producat species. si dr q pm obm mediabus speciebus mlt agit. Iste & adhuc isto⁹ vult primo abitā loquēdo. q post mittens est in pot. ad notitiā hūdam. g. dū reducit in actum ab aliquo extremseco accurrente alterius. & nō solum a se. Existud credo nihil esse ptm quā dr. mlt simul est in actu & in pot. Iste Dico g. q dū accurrēs aliquid extremsecum cum pō mittente. ut reducat in actum Iste p. enricū accredit q obm producit species. si mittens. ye in actum mediantibus speciebus. g. obm accurrit mediantibus suis speciebus ad notitiam. Iste io. 39. modus dicendi. & b. t. & alioꝝ vult. est q notitia producitur simul ab mittente & obo. istud vult dicere. s. t. istiar. & sequēti. & scotus. 1°. d. 3. q. 7. & oēs tenentes ista est tenendum omnino. Iste & hinc dubitat an species fiant a solo obo vel ab obo & ab intellectu. Iste Ex. q de speciebus intelligibilibus nō dubitandum est quin fiant ab intellectu simul & obo. pz. nam oz intellectus ut phantasmata specularis. g. mittitur & phantasmata obm accurrunt ad producēdū species intelligibiles.

¶ De spēbꝫ tm̄ sensibilibꝫ. ⁊ manifestum. ⁊ de spēbꝫ colorū ⁊ alijs dicendū a solo obō vel etiam a potentia visiua. ¶ Ad quod dicendū ⁊ patet ⁊ dicendū q; fumus ab obō & a visiua potia. saltem. spēs illę q; fiunt in oculo. nā de illis q; fiunt in solo medio. nō vī q; causent ab aliquo alio q; a solo obō. ¶ & sīl̄ hoc oporteret dicere q. spēs q; duxit a fluuio albo. q; fiunt in aere dicunt spēs ab spēbꝫ q; fiunt in oculo. quod certe male sonat & ego nolle contradicere. q; istud nō pt̄ rōnabiliter sustentari. ⁊ vñ securius & apparentius vī dicendum q; spēs q; fiunt in medio & q; fiunt in oculo. dicunt fieri tm̄ ab obō. immutat aūt oculus q; pt̄ sentire & hīa ānam. ¶ vñ dicō q; si dē spēs q; fiunt in aere ꝑ diuersam potiā ponerent in oculo. oculus sentiret hm̄ sentit ⁊ spēs q; sūt in ipō oculo. ¶ & ad duo vlto dē unum quod dicit. t. in hīa. q. s. intelligere est quoddā pati. dico intelligere sit pati. s. agere. ¶ Ad hoc est dicendū hīa dialectico. q; intelligere est agere quod pt̄ probari. q; actus intellectus explicandi ꝑ verba altera. intelligo aliquid nosse sentio. &c. ¶ ꝑ. nos iam determinauimus q; intellectus. effectiue aliquid ad notitiam. q; intelligere est agere. dico putāt dialectici. hoc nullo pacto posse a nob negari. sī putāt dē omnibus. ¶ Nihilominus ponimus & ponitam hīam. certissimā. q; intelligere ꝑ nō est agere. ¶ vñ ⁊ ponitur 3. de aīa. t. Z. vbi dicit. ad hīam. q; intelligere est quoddam pati vel reri ꝑ. &. t. 7. dicit q; hoc sentire est pati. ita intelligere est pati. sī dicimode. nā intellectus. nō pt̄ corrumpi ab excellenti intelligibili. & tm̄ excellens sensibile corrumpit sensum. cum intellectus ab excellenti intelligibili sensibili magis patitur ꝑ sīlitudē. q; intelligere. q; dicit ⁊ ¶ ptimus. 12 met. t. 16. & t. 20. dicit q; intelligere est recipere. ¶ ꝑ. rōnem idem probat. postquam intellectus multa cognouit aliquā notitiam. v. g. petri. certum est q; postea nō agnoscit aplius tm̄ intelligit si ꝑseueret in actu. ꝑ aliquod tp̄s. longum. q; aliud ultimum intelligere nō est agere sī pati. q; ita q; ꝑmo intelligo in hīl ago sī solum patior respondeo ꝑ intellectum. spēs. ¶ Z. arguit si deus se solo me intelligit nō cognoscit ꝑfecte nisi cognoscat notitiā petri. in me intellectā. certum.

est q; time mitettur nihil agi. g. Et ita dico q; d ato concedamus mitellm
concurrere actiue ad notitiam. s; mitellgere nõ est agere notitiam
hic notitiam vñ dico q; mitellgere p̃ esse & in rigore loq̃ndo nõ est
agere. vñ quando dicimus q; videmus mitellm fiat notitia. mitellm
mitellgit. hoc est tenendum. sic cũ albedo est hic albedine vñ cognitio fit.
Et est ad hoc q; accommodum q̃n. n. agit reducit se ad frigiditatem. aq
p̃a effectiue concurrit ad frigiditatem. s; tñ aquam cũ frigiditate nõ est aq
agere frigiditatẽ. s; solum illã hic frigiditatẽ quando q; illa ta
est frigiditas. ita mitellgẽ. s. t. & ptus. & alij Et m. z. arg. arg.
. s. t. optẽ ad impugnandũ. g. l. & mitrom q; mit optime. auctoritatem ptus
3. de ãa vbi. s. videte illum q; nihil est nõ dum p̃t fram. s. Rome.

Qt Ar. 3. Utrum sit ponendus intellectus agens

Et misso ar. 3. s. Rõ. ponit g. & affirmat. q; oz ponere in homine mitellm
agentem & iñ solum passibilem. videte fram. s. Rome cum arg mictis.
Et g. ista. ab omib q; amnis it concedit q; Sypressi asserit actor. 3. de ãa.
t. 16. & 17. nã dicit q; respõ primus cumsq; esset oz dari cam. agentẽ & passi
uã. seu receptiuã. sic nã est cã receptiua. forme & vltra illã dz da
ri agentis nãle producens ipam formam. & intendo uocare in mam. Eodem
mõ dicit cõ ponendum mitellm. passiuum receptiuum. speciei. & alium. qui
illas abstrahat ab obis. Sypressissime illud dicit vbi ptus nõ mallurlo
negat videte illum. Et vñ ad mitellum nostrum istorum mitellmum nota q; nõ
vocat mitellm agentem nec passibilem respõ notitie. nã notitia certissime
est actus. q; cãt ab intellectu passibili. mediantib speciebus q; mitellgibilibus. q; pas
sibus. agit. respõ notitie. vocat q; iste passibilem & alium agentem respõ speciei
mitellgibilium. q; recipit illas nõ in causat illas. mitellm aũt agentem agit
& abstrahit species mitellgibiles a phantasmatibus q; hoc est valde notandum
Et Aduertite amplioremq; Sypocritus & ptus. 3. de ãa. t. c. 21. dicit
te q; mitellm agentem est perfectior q; possibilis quia omne nobile est perfectius
motore. & mitellm passibilem aliquid est in potentia aliquid in actu. agens semper est
in actu. & quo argumento q; species mitellgibiles ex recipiãt in mitellm agẽtem

q̄ Ex q̄ ꝑtus noluit dr̄e q̄ intellectus agens semp̄ h̄eat spēs & no. q̄ uoluit dr̄i semp̄ est in actu. i. q̄n̄ cognōscit nihil de nouo acquirit. ad quod an̄ fuerat in pot̄a. q̄ 2o uult dr̄i q̄ ḡ nō semp̄ actuatē intelligimus nō est dicendus. q̄ ꝑte intellectus agentis ꝑ & ꝑte intellectus passiui. uel phantasmatum. q̄ & q̄ntum ad q̄ principale ar̄. est nō dum. q̄ dicran in. i. d. 3. q. 5. tm̄ omnino q̄. s. t. q̄ nō est ponēdus intellectus agens distinctus a possibili. ꝓbat nā sicut ponendus magr̄ ꝓpr̄ duo offa. que tā grauit abstho thoma. s. ad illustrandum phantasmata. & nō ꝑt dici q̄ intellectus agens illustret phantasmata. nā alīs oporteret dicere q̄ ꝑducit in ipis phantasmatibꝫ aliquod accēns. ꝑ nō uī quod accēns fit hoc. q̄ nō ꝑducit illud. magr̄ cum intellectus agens sit pure spūalis et phantasmata. corpalia ut pote ab organo corpali dependentia. q̄ nulla q̄litꝫ ꝑt in illis ꝑducere. q̄ 2m̄ offm̄ ad quod ponit iste intellectus agens ē ad abstrahendum spēs a phantasmatibꝫ & ista abstractio est male intelligibilis. & ꝓdato ita fit q̄ fiat ista abstractio in optime ꝑt fieri ab intellectu passibili. q̄ frustra est ultr̄ istum ponere intellectum agentem. q̄ 3m̄ nos defendimus. q. l. duo tm̄. & est conformissima ptis authoribꝫ citatis. & nō dicimꝰ q̄ est ponēdus intellectus agens. distinctus ab intellectu passibili. ut opt̄e ꝑ & adducta authorate nitit̄r. sed ad q̄ q̄ ad dubium dicran. an intellectus agens ꝑducat aliquā q̄litꝫ in phantasmatibꝫ aliqui tomiste. voluerunt sentire q̄ fit. q̄ qñ intellectus agens illustrat phantasmata ꝑducit aliquod accēns ꝑ quod reddunt̄ apta ut ab illis abstrahant spēs intelligibiles. q̄ & cai. c. optime & nō oppm̄. hic. & sup. 2. de aīa. q. nō ogō dicit q̄ ꝑducat̄ ꝓ phantasmatibꝫ lucem̄ di q̄litates q̄ male sunt intelligibiles. q̄ Et ita est tenendum. ideo dico q̄ ista duo offa a ponunt̄ a. s. t. & duobus ꝑ sunt intelligenda q̄ ꝓmum offm̄ istius intellectus est illuminare phantasmata. idest q̄ phantasmata nō sunt de se sufficien ut ab illis abstrahat spēs. nisi cum illis concurrat intellectus agens. Declaro me uolo dicere q̄ data spē coloris multiplicent̄ ꝑ medium si nō est lumē ꝑpe obm. s.

coloratum. nō iudicamus q̄ spēs nō sufficiunt fine lumine ꝙ tadē cā sine qua nō ꝓm lumē. ꝙ tadia q̄ spēs mitellectibiles q̄ sunt in phantasmatibꝫ. nō ꝓssunt mouere mitellectum passiuum nisi ad sit mitellectus agens cuius se sit lumē in visione corpali. & ista est cā fine qua nō possumꝫ mitelligere & isto modo est mitellectus q̄ ptus. 3. de aīa. t. 17. vbi ait q̄ mitellectus agens requirit sit lumē. vel simpliciter vīe luminis. istud ē primū offm agentis mitellectus. ꝙ tadē cludit ibi ptus. q̄ color nō est in actu q̄ nō est illuminatus. si est visibile & color in pot̄a q̄ ꝓt mouere a lumine. eodem mō dicimꝫ de phantasmatibꝫ q̄ vocant in pot̄ q̄ nō sunt nisi mouerit mitellectus agens cum illis q̄ vero cum illis conuenerit dicit ꝓphā tasmata in actu. ꝙ mirum dicꝫ q̄ mitm est necessē iste conuersus mitellectus agentis. q̄ dato spēs mitelligibiles sint ꝓducte nō ꝓssunt immutare mitellectum passiuum. vt mitelligat absq̄ isto conuersu mitellectus agentis. quod est de mente ptī. auctoritate inducta. q̄ spēs mitelligibiles ut vocant in pō. si cum illis nō conuertat mitellectus agens. ꝙ 2m offm istius mitellectus abstrahere q̄ abstrahere est 2. ni ꝓpōsito. s. q̄ ꝓmo. phantasmata sūt multum conformalia & indigent adiutorio mitellectus agentis. 2o abstrahit a re singulari spēs oēs. vt ꝓ illas facilius mitelligat iste mitellectus passiuus. ꝙ & istum ad confirmationē quam fecimꝫ de mitellectu agentis ad lumē est dubium ni. 2. arg̃o s. 2do. s. vbi q̄ lumē requirat ad videndum sm ptē obi. vel sm ptē medioꝝ. ꝙ de hoc fuit ꝓ opinio. q̄ attribuit auicenne. quam et tenuit albertus mag. & multi alii. q̄ s. lm nō requirit sm ptē obi visibilis. ꝙ quo vī multum facere auctoritata ptī. q̄ mitellectus agens est sine lumē. si conuersus illius requirit sm ptē phantasmatum. q̄ nō sunt apta sine conuersu illius q̄ eodē modo est in visione corpali. requiritur lumē sm ptē obi. ꝙ ꝓ. sm ptē assumptum est q̄ dare. nedum totum vsq̄ ad oculum sit tenebrosum. si obm est illuminatum videmus illud q̄ sibi requirit lumē sm

Qde potiis aīe intellectus. ar. 4. 5. 6:

ptē obi. ꝙ Et ꝓfirm. q̄ sic lūm requirit. ex pte medij. g̊o et requiritur lūm in oculo. vpo & in organo. cum melius recipiat oculus spēm q̄ medium cuius ḡrium ex primit. g̊o nō req̄r in solum ex pte obi. Et istam putat fuisse mētem ptis vbi dix̄ q̄ color sine lumine ē in potentia. ꝙ 2a opinio ālior quam tang̃. s. t. huic. ad. 2m. est aīe ne. q̄. s. lūm. req̄r ex pte medij. quam et tenuit cōmenta. 2 de aīa. ꝓ ꝙ p̊o. fi. lūm req̄r ex pte coloris. sequit q̄ color nō est ꝙ se visibilis. ꝓ q̄ ꝙ te requirit aliud accūs scil. lūm vt fit visibilis. g̊o. quod nō est ādz. ꝙ 2o argr. nā lūm non op̄z q̄ subijciat in vpo obo vt illud videat q̄ sepe est dissimū. & mirabax coloris. g̊o nō req̄r lūm ex pte obi. ꝙ Breuit ego credo q̄ vtraq̄ op̊o ysiax in hac materia nō ne verissima. si bñ intelligat. ꝙ Vñ q̄ritur ad hoc dia. 3ia. de veritate sunt duby. Primo dia q̄ nō requirit lūm ex pte medij ad istum sensū q̄ totum medium illuminari ad recipiendum spēm ꝓ ex parentijs ad dictis q̄ videmus si solum obm. fit illuminatum. ꝙ 2o dia. q̄ nō requirit. lūm ex pte obi. ad istum sensum. q̄ lūm subijciat in vpo. obo. ꝙ 3o dico q̄ requiritur lūm in medio ex parte obo. vtraq̄ saltem superficie. obi. fit illuminata. vel aer immediatus obo. ista sunt certissima & vera intelligenti. & sic dixerunt. & sic ꝓ quomodo intelligat illa similitudo ptis. q̄ intellectus agens scil. fit lūm

Ar. 4. Vtrum intellectus agens sit aliquid animæ

ꝙ in isto. 4. ar. 5. tio ponit. vnicam. g. q̄ intellectus agens est aliquid aīe. s. potia aīe vel accūs nullo modo inhærens anime vt dicti bram. s. tio:

Ar. 5. Vtrum intellectus agens sit vnus & idē in ōibus hoibus

ꝙ in isto. ar. 5. tio ponit ex rationib̄ q̄ nō est in omnibus homib̄ vnus & idem intellectus agens vt male dix̄ cōmenta. & optime impugnat a. s. t. ar. p̄cedenti. ex quib̄ hō bz̄ suum intellectum agentē sic̄ passibilem. v. bram. s. t.

Ar. 6. Vtrum memoria sit in pte intellectiua animæ

Sect.

Sm istō. 6. ar. 5. ro. primo ponit errorem aufsenc qui ponebat memoriam in organo corpo. Sc. quod est prima gō q mi nitellu ponenda é memoria i. potentia. conservativa potentiarū. ad cuius ꝓbationem adducit ꝓtm. & est mi 3. de ma. t. 8. vbi dr. q mitellectus pt omnia fieri p hoc q est scius omnia. vel p hoc q aufservat notitias pmitellectas. gō. p talem gsuationē. tūs in se memoriam gō memoria est mi mitellu. Etiam ꝓbat rōne nāli. videte illā. Sc. 2a gō. est q hō ad memoriam requirat agnitō preteriti. mō tum ꝓteritum est mi mitellu nō est memoria. sm sensu. ꝓbat. q vt. j. nidebit. certum est q mitellus hūm est vtum. sensus autem ytiscatricium. videte ībm. 5. Tone

Sc mi. q. nō est dubium apud aliquem doctorē. & pt q. sppn videmur q recordamur multorū ꝓteritorū. gō. si aūt quis dicat q hoc fit p sensum. gō. anima separata memorat corpa q mi ystā ista egit. p spēs gsuatas m mitellu gō memorata est mi mitellu. Sc. & gferm. q. illę duces cpule. huc. 16. recordaba ſ filiū suos. & Abraham dr recordare q recepisti bona mi ysta tua & cē. Sc. Memoria hec mitellua nō est aliud q mitellus possibilis aufsuans spēs p aliquod tpus. pt q mitellus poss. recp spēs mitelligibiles ētes a ꝓphantasmatib; gō. idem met illas dsmat pt q. q aūs nō pt migrare de subō mi subm. Sc. & confirm. q m homine subm est mitellus agens & poss. gō. possibilis est memoria. nā agens subm rat spēs nō gsuat. Sc. & g hic pt argui nō ꝓbandum nullas spēs aufsuari mi mitellu. quia dato aliquas spēs aufsuent mi mitellu poss. m alūtia obi. tō. mitellus poss. nō pt de novo mitelligere in mitellus agens. gūtat de novo ad phantasmata (vt heri dicebam) gō. frustra g suant. huiusmodi spēs. gō. nō gsuant. Sc. Confr. cū mitellus agens gūtat ad phantasmata. si iste spēs non ēent aufsuate tunc de novo recent & illum gerent agentē mitellus gō. ad quid gsuant. frustra vnt ponī mi mitellu passibili. & p gra nō est ponenda memō. Sc. & ex. concedendo maiorē argumenti q semp requirit gūsus de novo agentē mitellus ad phantasmata. & hoc est quod heri dicebamus q mitellus agens est tanq lux illuminans spēs mitelligibiles. vñ certum est q mi tenebre albedo de se mittit spēs usq ad oculum s nō mutat sensum q requiritur ad ōem illuminatum. sed

dat̄ est de intelligibili quo piam⁹ obo. & intellectu agenti. & hoc volunt sen
tire ꝓbus cum dic̄ oꝫ intelligentem phantasmata speculari. vñ ēt chio q
est possibile q̄ intellectus passibiles sint ſp̄s ḡsuate. nō tñ recordemur. ñ. sint
phantasmata denouo & ḡsecu agentis intellectus ad illa. & dico q nun q
quam⁹ frustra ſp̄s. q̄ ꝙ ꝓt dicit q ḡsuam⁹. ut post istam vitam q̄n desinūt
phantasmata aīa separata memoret. & hic fateor q aīa separata medi
tabit illis ſp̄bꝫ & assuetis intelliget p illas q̄ jam nō dependet a corpe
ribus suis alias. sic̄ modo recordat̄ angelus. modo tñ nō ꝓt hoc q dependēs
a corpe quodammo⁹ aīa. ℸ de. 2a tñ. g. sit. est maius dubium. & de ra
tione illius ꝓbationis. Oppinio. n. unius. 2e. g. tenet cōiter ꝓbꝫ thomistas
ℸ vñ sent. 4. d. 45. q. 3. tñ q aīa vel intellectus bñ ꝓt meminisse
singularium sibi vtilium. vñ dat q ni intellectus sint notitie singulares &
vtiles. & illum sequitur cōis turba doctorꝫ. ℸ Equidem p hac opinione
cōi & clariori sint nō nulla nō infirma argumenta. ℸ 1o. argt̄ q intel
lectus ꝓt formare istam cathegoricam plato est homo. & alias similes. q. ag
nosc̄it singularia puta. platonem & predicatum. ꝓz ans q sequit̄ m⁹ q hō
formet istā mentalem. socrates est homo. nō p sensum qui solum est particula
rium. g. nō ꝓt cognoscere p dicatum. g. fit p intellectum. ℸ ꝓz hoc dat
nunulli ap platonem. formari & accipi a sensu. & predicatum ni intellectu
ℸ & hoc irrōnabiliter hinc dictum est vbi n. isti ponerent. capulā. q sortes
cum predicato viuret? p. capio. ego iudicium. quo iudico sortē ee hominē
ee istud est notum ee in. intellectu. g. et in illo est apprehensiua. s. memo.
ℸ p. voluntas ꝓt amare singulare sub rōne singularis & preteritum
sub rōne p̄teriti. g. intellectus ꝓt illud intelligere. q nihil voluntum ñ p̄ce
nitum. g. tenenda est opō cōis. ℸ & nihilo⁹. 5. tho. hic. & j. q. 86.
ar. 1. tñ. q intellectus nō ꝓt cognoscere singularia. verum est q ibi addit q
intellectus directe nō est directe singularium. sz reflexe. vñ de p se solum
intellectus formant notitias cōes. postea tñ reflectit super istas notitias &
deuenit in notitiā singulariū. ℸ vñ q intellectus. b. t. & solute argt̄ nond̄

q.b.t. nō negauit quin mitellus hīat notitiaz singularium. nā hoc ad .2m. fatetur q mitellus pt̄ cognoscere qt & quam notitiā g̃ concedit q pt̄ cognoscere singularia. qt p. j. q. 86 ar. i. exp̄ssedt q mitellus cum phā tasmate singulari cognoscit rem singularem. Tenuit tn̄ cum hoc q mitellus nō dant spēs singulares sz duntaxat vtles. q mitellus abstrahit spēs a vtilibus tasmatibꝫ q phantasmata sunt materialia. g̃ spēs abstractę sunt spēs cor̄ & immobiles. Et hoc voluit dns. t. in. 2. q. ar. q nō dat memo preteriti nisi tantum preteritum est singularis. qt & dicat quis si nō dat spēs singulares mitellus quomō cognoscit singularia. qt & q̃ hoc fiat p reflexionē sup cor̄ spēs. qt 2o dico elarius. q mens. d. tho. fuit ista q mitellus formal notitiaz recipit singularium p. spēs cor̄ & formal phantasmatibꝫ vtilibus concurrentibꝫ. qt Verūm hec aūt omnia argumenta solumm. manifeste fatentur nā q̃ q mitellus formal notitiā singularē. sz istomodo dicto & 2o cum 2o dico ad arg̃. de voluntate q concedo q volo singulare & cognoscō sz mediantibꝫ phantasmatibꝫ & spēbꝫ cor̄bꝫ. qt & hoc est dubium de anima sęparata q nō hz phantasmata nisi spēs singulares tn̄ recordat̄ rei singularis. qt & q̃. q recordat̄ p reflexionē quā ponit thomistę sup spēs retentas cor̄ ansnatas. qt 2o dico q recordat̄ nō p spēs singularem sz p habitum cātum singularibꝫ alijsꝫ quos habuit in hac vita. v. g. modo q cognoscat sortem in cūtia illius. postea recordet illius nō p spēs derelictas sz p habitum derelictum & alijsꝫ vel assistentibꝫ habitis in cūtia illius & ita fiat de illo dupte epulone. qt Dehoc tn̄ quomō anima sęparata cognoscat cognoscendum est. latissime j. q. 86. & p̄cipue. quest. 89.

Ar. 7. Vtrum sit alia potentia memoria intellitiua, & alia intellus.

qt in isto 7. ar. B. tho. & omnes q. tales. Memoria intellectiua est ille mitellus possibilis. que iam sup. ar. p̄cedenti est sufficienter ostensus & ybat ybam. S. tho. q mitellus possibl. recipit spēs & in ipe post q̃ illas recepit pt̄ eisdem cognoscere g̃ memoria est mitellus. poss. videt hoc. qt hic solum est nouum in quod dt. s. nicolaus. q mitellus agens nō est me

moria ꝙ passibilis. Et quo manifeste sequit̄ q mitellus agens est di
stinctissima. potē ab mitellu possibili. vt ḟm. est ybatum. d ato dnan.
d. 3. q. 5. & multi vē oīs nōminales grim assuerunt. mi. i. d. 3.
vt sup dictum. est. Imo & aug. mg̃ist. tractā. de mitellu. c. 4. ubi
dr̄ q ptes duo mitellus sunt idem m dr̄unt tm sūa. s. t est tenēda. Qt Ar
gūm pōssit̄ nimplr̄ est q̄dem est obm vtriusq; mitellus g nō dr̄unt
Qt ad hoc Bñ. rnsa. B. t. dupter. 1o. q d ato vterq; mitellus hēat id
obm māle. tm. tm̄ distinctas rōnes formales. q̄ mitellus agens hēt
offm omnia agere passibiliter vero. omnia fieri ꝙ receptiuū omnium. Qt 2o
dici pt̄ q illa regula. q̄ppt̄ distinguunt ꝙ oba est mitelligenda de potijs
q̄ sunt ei⁹dem gnis. sp̄ē tm dr̄entib9. non de sp̄ib9 vel potentijs q̄ sub di
ūs ontm̄t gnib9 & tale est mitellus agens & passibilis. q̄ vnūq; gn̄
potentiarū est pōt̄ active aliud passive & ita sunt in diūsis gnibus ponte.
& ꝙ gnis distinguunt. g istos nominales. q̄ hec sufficiant ꝙ istu articulo. 7.

Qt Ar. 8. Utrum ratio sit alia potentia ab intellectu.

Qt in isto. 8. at. S. Tho. ponit. q̄ q rō est ip̄e mitellus humanus. quod ꝙ
phirat. S. Tho. vñ dr̄ q rō vocat potēa rōcinatiua & discursiua. s. q̄ia
ens cognitū mitellus discurrit ad aliud. & sic rōcinat. p̄z aūt q mi
tellus rōcinet̄ q ad eādem potēam spectat moueri ad ſūm. bonum nāle &
illo adepto in illo quiescere. ſ mitellus. mouet̄ ad mitelligendum. ea q mitelli
git. & quiescit ip̄e mit rōcinando g. hoc mitellig. s. t. de mitellu humano. se
cus n. est de angelico mitellu. qui nō vocat. rō. q̄ nō discurrit. videte bra. s. t.
Qt in. g. nulla est difficultas. & dubium est de illo quod dr̄. s. t q mitellus
angelicus nō est rō. pbo grim. q mitellus angelicus saltem pt̄ discurre
re ꝯ cē ſupnālia & in nālib9 nō quidem discurrit. ſ pt̄ discurrere &
syllogizare. s. vt in. zz. determinatum est g. Qt Bñ. q vna aūt q̄ vocat ſūm
nomen a ſua nā. q̄ vero intellus angelicus nālia cē talia nō discurrit nō
nō vocat rō. ſ discurrat cē ſupnālia. Qt & ut ex cē hoc dubitat an
mitellus angelicus & humanus in cē mitellus in quantum mitellus sunt.

dicant spe. Et vr q sic qr sunt ee eidem obm. qr vterq3 intellus hz p
obo eius. Et item si dicunt spe sequit q posito p diuina pot. l. inte
llu angelico in anima mea ego no posse intelligere p illum qr
no pt operari n p istum intellm humanum vel alterum eiusdem spi. sz hoc no
vr dd3 go. Et De hoc Scot. in. 1. d. 2. q. vltima dubitauit de hoc & reli
quit sub dubio. Et quicquid alij dicant tenendum est q intellus angli
dicet spe ab intellu nro et in qntum intellus. pbr qr isti duo intellus
fluunt ab ecentijs dicentib9 spe go et dicunt ipi spe. Et vn dico q regula
ritr istud est verum. q pot q fluunt ab ecentijs distinctis spe dicunt specie.
Et 2o certum est q intellus angelicus est pfectior qz nr go dicet spe a nro
qr spes sunt sicut numeri. ans est manifestum qr multa pt intellus a
gli cognoscere ad q no pt nr attingere go. Et ista vr fuisse mens s. t.
isto. ar. 8. ad 3m argm. vbi ait q dato intellus humanus & angelicus
sint eiusdem gnis tn vnus est pfectior alio go dicunt spe sm. s. Romanz.
Et vn ad argm. 2m supius factum concedimus q si intellus angelicus po
neret in aia hominis. ho no cognosceret p illum qr est dispro portionatus
illi sic si pota visiua p impossibile poneret mea pota visiua angli
no videret qr nulla est pportio pote huiusmodi ad angelum. Et 2o
pt dici q aia cognosceret p illum intellm. illo dato. tn tunc aia
hominis no cognosceret discurrendo. sz sicut angelus cognosc qr a
gelicus intellus de sua na hz intelligere sine discursu. Et eodem mo
pportionabili vr dd3 q si meus intellus poneret in angelo angli
cognosceret p illum discurrendo. eadem ratione. qr intellus meus natr discur.

Lect. Ar. 9. vtrum ro supior & inferior sint diuersae potentiae

Et in isto. 9. ar. 5. Ro. ponit q. l. q ro supior & inferior est vnica & eadem
potentia. diuisa tn hnt offa. ro siquidem supior versat ee. oba supiora
& diuina. inferior aut hz p obo. considerare humana tn amb est
eadem pota. vt puta ipe intellus quod opte pbat videte hram. 5. Rom.

¶ Hic tenendum q̃ ista distinctio rõnis superioris & inferioris ponit a magro. 2. d. 34. c. 6. & allegat aug. 12. de trin. vbi illam desumpsit & ista sam̃a ministrat doctoris. ressũ practicorũ ac speculabilium iudicio. ꝙ frequentius dott. vtimur ista distinc. cc. practica iudicia. quomodo deus sit colendus. quomodo deum nõ offendamus &c. ¶ Contra hoc q̃ dicit 2. d. 24. q. 4 tñ ibi idem quod s. t. hic. Addit tñ q̃ rõ tam superioris ꝙ inferioris nõ requirit in qñ mi intellectus est discursus. vel sillogizat. non dat q̃ dato q̃ius iudicet cã singularia ꝙ nõ discurrẽdo nõ est rõ superioris & ypothon abstrahit de inferiori. dz̃ q̃ nã rõ est potia ad hanc discursiua & sillogizatiua. vbi g. nõ est discursus nõ est rõ sue superioris sue inferioris. ¶ & nihilo minus nõ vt hoc requiri de multe dicit. & caiet. hic. nã in ypposito nõ capit adeo distincte ꝙ largo modo ¶ Contra dictum. q̃ mi intellectus ponit duplicẽ rõ. vtã in voluntate ponit duplicẽ portio. inferior & superior de quibus idem est iudicium & portion abstrahit dictum de intellectu. q̃ vtrũq̃ sunt due pot. in qbus distinguit a ab ista. ipsa voluntate. hec sufficiant pro ista to. ar.º

¶ Ar. io.º vtr intelligentia sit alia potentia ab intellectu.

¶ mi isto. io. ar. s. tco. ponit. ꝙ q. ypc̃ Scotus nõ est potia nisi intelligentia & ipm intelligere. videte hoc misera. cum argumentis. ¶ mi isto ar. mihi ysur est contrarium preter suam. Beati tomei.

¶ Ar. ii. vtr intellectus speculatiuus & practicus sint due potentiæ.

¶ mi isto. ii. ar. s. tco. ponit. q. Scotum similem q. ar. q̃ intellectus practicus & speculativus nõ sunt distincte potẽ ꝙ vnica & eadem diuersa exercens officia sicut potia visiua albedinis & nigredinis est eadem potentia. ¶ hoc est apte de mente ptis. 3. de ania. tex. ii. & 12. vbi dicit intellectum practicum & speculativum dirimi ab ysaac & ysmaelitis & distingui & officijs. ¶ item. ibi dicit q̃ intellectus sola extensione fit practicus. quod est cõtrarium & allegatum frequẽter & vult dicta quidem mentem intellectus. qui agit speculative. fit practicus. p hoc. q. extenditur ad intelligendum humana.

Ad Arg. 12. vt̃m ſyndereſis ſit q̃da ſpāl pot̃a. ab alijs diſtincta.
9t miſto. 12. ar. eſt. g̃o dicẽdũ. tñ. q̃ ſyndereſis nõ eſt pot̃a diſtincta
ab mitettu. ſ̃ eſt hꝫtus quidam cuius mitettus. ſta eſt mens duc. t.
g̃ multoꝝ qui dixerunt ſyndereſim eẽ pot̃ã. ꝙ ꝓfecturẽ mitettu &
ab eodem diſtinctum. alij dixerunt eẽ eandem pot̃ã. cũ mitettu
S. tho. vero ybat egregie & eleganter ſuã q̃ã videre tram illuꝝ.
9t hic ſmp̃ ꝓta opĩ. S. tho. eſt dubium. potiſſimũ an ſyndereſis ſit in mi
tettu. vel in volunt. 9t Durã. 2. d. 39. q. 4. dr q̃ ſyndereſis eſt hꝫ
tus volunt̃ãs. ybat etymologia greca. ſyndereſis eſt idem q̃ con
electio. g̃o eſt actus hꝫtus volunt̃ãs ad q̃ſcunq; ꝑtm̃ eligẽdũ. 9t Zo. ybat
q̃ mitettu ponunt duo hꝫtus mitettuales vnus reſpũ ꝓncipioꝝ
principioꝝ. alt̃ reſpũ. q̃. g̃o eadem rõne mi volunt̃ debent ponẽ
totidem vnus. r̃. practicoꝝ principioꝝ. & alter. g̃. elicitaꝝ & diſcꝫ.
principijs. vt ꝑticum ꝓncipium. eſt quod t̃ nõ vis alt̃ nõ eſt faciendũ.
g̃. vero. eſt nõ vis tibi mortem. g̃o nõ debes alij illam inferre ſta
g̃. vi ad. volunt. & ꝑtinere. ſed & conſcia ꝑtm̃ ſm̃ durandum ad vo.
9t vltimo ybat finem mitentem. nã obm. ſyndereſis eſt bonũ q̃m eſt
virtus. eſt ſiquidẽ ſyndereſis ſm̃. ſ. t. & oĩs actꝰ hꝫtus mitantꝫ ad
bonũ. & a malo. retrahens. ſ̃ bonũ eſt obm volunt̃ãs. g̃o cũ volũ.
Nos aũt nunc defendimus op. S. tho. q̃ ſyndereſis eſt hꝫtus ꝓ
ni mitettu nõ ꝓ ni volunt. quod magis ybꝫ. & rõne. ſ. t. mi bra. ſ.
ni mitettu ponit vnus hꝫtus principioꝝ ſpeculabilĩ. g̃o eſt ponẽdus
alius hꝫtus. r̃. principioꝝ ꝑticoꝝ. 9t Ad arg aũt dicam. ad ꝑmũ nega
mus etymologia nunc eſt illius etymologia cõſeruatꝰ & nõ cõclꝰ
& vtaꝝtũ ad mitettum. & nõ ad vo. 9t Ad. 2m negamus eſſe obm
ſyndereſis bonũ ſ̃ eſt obm illius boni practicum verum. ſ. quod
nõ volo nõ debeo alteri facere. 9t vñ q̃libet ꝑtus nõ nunc erauꝝ
ſtem hꝫtum. nec hꝫtus eſſet mitettuales quos ponit. 6. ethi. c. ii. ꝓſu
it. n. ſolum mitettum ſciam. ſophiam. & prudẽtiam. ac demq; artes.

9t & nihilo

Et q̄ nihilominus nos dicimus q̄ sinderesis intellectus p̄ intellectum. p̄ intellectum. n. plus intelligit habitum cū q̄libet principia. & g̃ est cū principia p̄ctica erit sinderesis. Et q̄ arḡ q̄ sinderesis nō debeat dici habitus. nā B. t. 12. q. 50. ar. 5. dr q̄ q̄n aliqua potē cognāta sua est inclinata ad vnū altum nō indiget habitu. v. g. vis potā visiua. q̄ est determinata ad colores. nō est habitus inclinans ad perpiendum sonos. & intellectus cognāta sua inclinata & determinata ad perpiendum p̄ncipia p̄ctica. g̃. Et confir. cod̄ bto. t. 12. q. 56. ar. 6. vbi dr q̄ cū alia ad q̄ inclinata potā nō est ponendus habitus si cū cognoscentia vires potentiae. g̃. cū p̄ma p̄ncipia practica intellectus. nō eget habitu q̄ ea ad illa perpienda inclinatur. Et cōtra adhuc. 1°. sic arg̃t q̄ q̄n aliqua potē determinata ad suos actus. nō tñ quoad specificat. vsq̄ quoad exercitium tunc nō indiget habitu vt sunt oculus sensus exteriores q̄ p̄fecti obiecto existente presentia nō p̄mittunt sentire. tñ q̄n potā aliqua est determinata solum quoad specificat. & nō quoad exercitium tunc illa potā indiget habitu. sed autē sinderesis intellectus respectu principiorum p̄ctico. q̄ necessitat quoad specificationē nō quoad exercitiū. & ideo ponit habitus sinderesis vt inclinans ad assentiendū. Et 2°. dici p̄t & multo melius. q̄ sinderesis intellectus est determinatus ad ea oia principia practica & speculativa. sicut determinatus principiis istorum habituum quo6 secundū hanc communales & illis secludis. nō ad talia inclinarentur. & ista saluat. optime. q̄ sinderesis est habitus communis intellectus huius: sicut intellectus huius alius habitus vel alius inclinatus ad assentiendum. principijs. grecis sinderesis. principijs. Et vñ p̄t q̄ dupliciter. tñ. q̄ intellectus. nō huius sit habitum distinctum ab ipa potā intellectiua. & in hoc sequit̄ opinionem. gabr. 2. d. 39. q. 1. l. vnica quod adhuc est. quod tenuit ppe2 arḡ quod secundo & scdo inducimus modo. Et q̄n tñ nos solvimus arḡ. & bn. est. 2°. opinio. cois. ptorum. & theologorum. moderniorum. dicentium q̄ intellectus est quidam habitus principiorum principiorum. distinctus. ab intellectiua potē & addunt q̄ iste habitus. est acquisitus & causatus cognitis actibus habitis. circa illa habitus.

N.

Et hñ hor idem ẽt dicendum de fruitione. Et tamñ mḡ ista opp. placet ideo est .3. opmo di hoc .s.t. caiet. & thomistarum rectus sẽ trentum .q.s. tam fruitionis .qñ mitettus. distinguit ab rpa potiꝰ mitettiua. tñ nõ sunt isti hñtes acquisiti vel causati a pticb q astrb ꝓ ꝯ mi & armales rpõ pot. nõ vt isti dicunt hoc est ꝺio tuẽdum Et est ꝯ ad modum fuit dicebamus sup. de mitettib q angelis qui bꝫ dicimus ẽe armales infusas sed ꝯmium naliũ. ita ẽ de mitettu Et hoc vt multum alludere sibi arist. 6. ethi. t. ii. & ꝛe. vbi dr q sunt hñtes illi quos illic numerat. & addit q illi sunt nobis a nã. quibꝫ nõ possumus falso dissentire. vel vero nõ dissentire si ꝛe sta. hẽamus altus. hoc est verissimũ & melius mitettũ qñ sic mitellis Et dñrand. & Gabr. Et rñdm vlterius. q ista fruitionis est vnus hñtus ni quoꝫ hoc respũ omnib ꝓmoꝝ ꝓncipioꝝ moraliũ vel speculꝫ

Ar. 13. Vtrum conscientia sit quedam potentia

Et in isto. ar. vltimo. s. tho ꝓ vnicam. q. q ꝯe cõsciã rõ est aliqua pot. si est hñtes altus mitettus. videtur ꝓ Et q manifesta est consciã n. hz q offendosificare & accusare & re moldere voluntatẽ a malis astrb q est altus mitettus nõ pot distã sta. ab mitettu. q hec omnia altum sonãt. Et rñdm tñ q addit .s.t. mi. hã. q aliqñ tñ large consciã. capit. p hñtes mitettus. hoc est q fruitionis de qua fuimus iam locuti ꝓ ꝯe nõ est. n. altus mitettus. Et hoc vr valde consone. dicere. B. Jherom. sup ezechie. c. i. vbi ait q fruitionis sum possimus dicere gsciam. Et rñdm. p. q sequitur. duplex duplex tenere fruitionem ẽ hñtum. voluntatis. & nunc dicimus q eodem modo tenet q consciã est hñtus voluntatis. nõ autem est mitettus ꝓbat q ex malis astrb. dr hõ male conscie. vel bone ex bonis. & dicimus consciã subiici mitti. hor. Et ad quicquid fit de hac. ꝓsistendum est omnino in hoc .s.t

Qu. 5, So. De potentijs appetitiuis in comuni

Qt Ar. i. vtr appus sẽsitus sit aliqua spẽalis anime potẽtia

Qt mistro. 80. q. i. ar. 5. tho. ponit. q. appus sensit. distingr ab intellectuo: q intellectuus est pfectior. multo. videtr ẽ rationes in hac littera. S. tho. Qt in. q. nõ est difficultas. q solum. vult dicere q hõines sunt pfectiores appis q bruta & excedunt illa in appu intellectuo. Qt q. 5. t. 27. Qt nõ dicit. q. quemdam tho. in rõnes q fuit dic. q eis forme q nõ sunt ãe. solum sunt ad unum & nata determinate. vt forma ignis. q forma hui sensitiue vel intellectiue sunt & se nõ determinate. Exq sequit q forme ille esse nõ sunt in mica determinate in elemat. nãlem. ut est in forma ignis. q hui forme intellectiue vel sensitiue sunt alicuius appis pt. nãlem q sunt alias in elemat. q pt nãlem. Qt Ex quo et colligit q hui dicit pfectiorem dum appum q bruta. s. voluntatem. q est pfectior. brutis omnib Qt & posset quis arguere. q et forma ignis. q pnt dare multas & varias operatões q dicit dare. appum. q. Et ans q forma ignis pt suscipere motum. calefacere. siccare. & huiusmodi. q. Qt Et q dato forma ignis fiat multas operatões hui illi actus sunt adiuncta potijs. nã calefactio fit a pot calefactiua. & motus localis a pot motiua. & ideo q quemcumq pot terminat se ad unum. ideo nõ opus est in forma ipa ponere actus adiunctos ponere appum. distinctum a nali. hui ni animali. ab cadi pot pt provenire diuersis motus sursum. deorsum. retrorsum. antrorsum. & sic. Qt Ad dicendum q in formis nõ sensitiuis. michmat. cum nõ differant ab eis dum. & ideo solum sunt operationes q sequunt entitatem formae & hinc pt solutio argumenti. hoc. n. ptingit in istis formis. hui in formis sensitiuis & intellectiuis sunt multi actus procedentes entitatem forme & ideo. iste forme sunt appum sensitiuum alie vero nõ. pt. n. hoc. et quod est ibi dispositio sursum vel deorsum moveri. Et hec sufficiant de isto articulo:

Qt Ar. z. vtr appetitus sensitiuus sit potẽtia

Qt mistro. ar. 5. tho. ponit. q. q appus intellectiuus. & sensitiuus distinguntur inter se & sunt distincte potentie. vide rationes in littera. S. tho. Qt in hac it. q a nullo dubitat nisi q distinguunt recti istius appus & q sunt

ponēdi appus ifti. duo. Et ista g°. est ptm. 3°. de aīa. t. 53. vbi dr q mo
odem hōc reputant dnī si alter. quod nō ptēt in fine mi rpō dnī appus.
Et clarius tñ dr idem. ibidem. t. 57. vbi ait q sint in hoīe vie appus
sup̄iorē. mitettiuus. & inferior. & quidq̄ sensitiuus. vel abellat sup̄ius
vi. tñ cōtēr mouet ab illo. Et rō etiam. s.t. est bona. & est rō appōi
ad ꝓbandum q̄ potē distinguāt ꝓ obā. Arguit sic. potē dnt ꝓ ali
quid ab obīs. g°. obā sunt altera. & potē passiue. g°. potē distingui
cā obōr. i. ꝓ ca q obā agunt in potās. Ad rōnem tñ arḡ nā ibi dr. s.t.
q̄ appūs sensi. & mitell. p hoc distinguunt q̄ sensus mouet ab obo ap
hensō ꝓ sensū. & mitell. ab obo apprehenso ꝓ mitettiuo. g. dixmus simpr
de mitte. s.t. q̄ id quod ē ꝓ actus mi obo nō cāt distinct. nō potēs. s. co
lor unus nigr mi bruno. & ab q̄ mi hoīe nō sufficit ista distō obōr
vt ponāt distincte potē vsque q̄ de ꝓ actu mi est q̄ alter sit niger
vel albꝰ mi bruno vel in hoīe. Tunc fit. dcm̄ actus est obo cuiusq̄ q̄ ab
mitettiuo vel a sensu apprehendat. g°. ꝓ hoc nō debent isti appūs distingui
Et hanc difficult. nouit B. t. hic. ad 1m. & Ex. q̄ nō est de ꝓ actu ei ap
hensum ꝓ sensum. vel ꝓ mitettiuo. nā appūs mitettiuus nō pt mouere
ab obo apprehenso ꝓ mitettiuo. nō sensitiuo potēt appetere obm̄ in apprē
sum ꝓ sensum. & sic soluit argm. Et q̄ g. eadem rōne sequet q̄ essent po
nendi mi eodem hoīe multi alij appūs. ad sentiendum. n. ꝓ uis sum ut
ponāmus unus appūs sensitiuus & ad sentiendū vel appetendum
gustum ꝓ tactum. alium & sic de alijs cęteris obīs sensibꝰ. Et Ex.
q̄ ei apprehensum ꝓ unum vel ꝓ alium sensum. est ꝓ actus ut obm
a sensitiuo appūs appetat. solum. n. est ꝓ se ꝓ sentiat a quo sensu
Et q̄ vñ hoc. Et Ex. q̄ rō est multum notanda. est una q̄ tangit a. b
t. mi solut. ad 2m. omia. s. sensus omnes ꝙ bum sunt singulariter in
mitettiuo vltimo. ideo hic dicendū sufficit ad hoc. ut solum ponamus duo
appūs & ista ponit. appūs mitettiuus ad amādum hoīem. s. mi aī. sensi
tiuus aut ad appetendum singularia. Nunc aut obīa sen sus sunt singu

rium. g° oēs illi ꝓtinet ad appm̄ sensitiuū. ¶ Circa rō nō tm̄ s.t. est bonum dubium & ꝓncipale. An videlicet obm̄. apprehensum ꝙ sensū ꝙ sensum exteriorē concurrat effectiue ad actum volitatis. vel vt solum volitas. concurrat effectiue ad amādum obm̄. vel oduēdum. ¶ Caiet. hoc art. latissime. & 1ª. 12. q. 22. ar. 4. tm̄. q. obm̄ ad currere effectiue cum volitate. ad actum. illius & nō sola volitas effectiue concurrē ad suū actum. hoc aūt ꝓbari. ex auctate ꝓti. 3. de aīa t. 54. vbi ait ꝓtur q appetibile est mouens nō motum. i. mouēs vol. & nō motum ab illa. & addit. tm̄ volitas. vel appetus est mouens. & mobile. i. mouēs mēbra. & motq. ab ipō ꝓpter obo. g° sua ysta. caietana. ¶ Eiusdem hūj fuit Petrus de palud. 4. d. 49. q. 3. vbi dī obm̄ effective cāre notitiaz. & noticiam volitionez. & volitiōz. concurrere effective ad actum exteriorez. g° de ꝓmo ad vltimū mediate saltem obm̄ concurrē ad volit. ¶ Et in eadem hūj a fuit Gregor. ari. 2. d. 25. q. 1. g° 2. Gabriel idem. eadem. d. q. g° 4. ꝓme. qs. ¶ ybat isti. nā volitas nō ꝓt ferri in magnitum. g° obm̄. magnitum. hz aliquem actū & efficientiam ad ipam volit. ¶ non aūt obm̄ concurrit tanqz cā malis nz tanqz formalis nz tanqz cā effectualis. g° tanqz efficiens. ¶ Alio arg. gabr. nā cā est ꝓposita ponit effm̄ & q remota remouet. g° positio. obj est cā mouens. effective. ad amorē vel odiū volitatis concurrens. ¶ Eiusdem hūj fuit Henric. q. 12. q. 5. ¶ Oppm̄ tm̄ tenuit. Capreo. d. 25. q. unica. m. 2°. dicens q obm̄ cognitum nō concurrit effective ad actum volitatis. ¶ Dom̄ visus est tenere scot. d. 25. 2. q. 1. ꝓ2 qz ibi posuit hūj a error. & arg. tō illum. ¶ Et quidem op°. hec capiōli vi multum ꝓbabilis. p° nā alis sequit. q volitas ipa nō ect ꝓfecte libera. 2° qz aliqn̄ staret. concurrere volitz. ad volendum aliquid obm̄. & tm̄ quillud nō sufficeret. & q oporteret concurrere obm̄. cuius oppositum nō est in ꝓtate volitatis. ¶ Confr. si. m. obm̄ effective concurrit. sit casus q deus mirabiliter ꝓducat ꝙ sua omnipotentia solum concursum obi. i. q obm̄ cognitum & nō concurrat effective. tunc vel volitas sola ꝓt amare vel nō ferre. g° obm̄ nō gnit.

si nõ g° nõ est libera. Ad 2°. dicendũ q̃ ad aliquẽ effectũ concurrit aliqua cã mere naĩs ille effectꝰ nõ est lib. si tã dicis ad volit. concurrit effectiue ōm. g° voluntꝰ nõ est plene libera. Ad 3°. addendũ sic. alꝫ sequit̃ q̃ ad cã naĩ. q̃ pessime concurreret ad effectũ grie. q̃ q̃ ōm aggr̃it̃ concurrit ad amorem. si voluntas vult amare & ad odium si voluntas vult odisse. g° est ẏbabilissima hꝰ ãsta capra q̃ ōm nõ concurrit effectiue si fm̃ istam opinionẽ dicit q̃ concurrit tanq̃ cã finalis. i. ad quam sequit motꝰ iste alter voluntas. Ad 4°. forte hec sunt mutue ptes. q̃ dr̃. q̃ appetibile est motꝰ tã q̃ cã finalis. nõ aũt mutue tanq̃ cã efficiens. Ad 5°. dicendũ q̃ sic alia. prima opinio. caiet. & alioꝝ. est valde ẏbabilis q̃ ōm effectiue concurrat. si aũt iste ritelligat. nõ q̃ concurrat tanq̃ ad quod agẽs sit tanq̃ instrumentum & ad agendi. i. ad quod agẽs volit. q̃ est sola voluntas. si ad alterius illius est ōm appetibile sub ratione cognite. obiectꝰ se ad volitũ. voluntas. sic sicut ad notitiam. v. g. ego nõ possem agere aliquem scire aliquam p̃visum. ni speciem mi. & oculus si species nõ ĩgrunt. sic solum visibile &c. Et hec sufficiant ex̃pti questionẽ.

Ieth.

QUEST°. 81A. De sensualitate

Ar. 1°. Utrum sensualitas solum sit potentia appetitiua

Ad ĩstius questionis. i. ar. 5. tio. Et unica ge affirmatiua. q̃ sensualitas solum est potentia appetitiua. dicit solum sup̃pon̄ q̃ sensitiue appetitiuum. vid. tria. Ad 1m̃ enim ad istam. q̃. est nondum q̃ ista. g°. & est verissima & ex̃pressa & clarior q̃ alij octo modi loq̃ndi aliquo dicit. Ad 2m̃ nondum tñ unum q̃ durand. tangit. 2. hꝰ. d. 24. q. 5. q̃ sensualitas nõ sup̃pon̄ sensitiuum appetitum absolute. si enim ista additio. si sup̃pon̄ sensitiuum appetitum in genere ille est ẽ sua alia preueniens rationẽ vicellius actum. q̃ aĩa dicens sequit. rationem. Et certe iste modus loq̃ndi durã est ẽ formissima modo loq̃ndi scripture qui aĩa ter vocat sensualitatem. ni malam ptem. Ad 3m̃ tñ nõ tanq̃ ibi durã. nã certum est q̃ doctores aĩe in sensualitate nõ ponunt ptes moꝝlia si diuinitus aliquid aliquis dicat q̃ nõ vocat sensu

alitate sensitiuū appm absolute p̄ gra nā ri appū sensit⁹ bñ pt
cū pstā. n. vł post qs rō deliberauit ł appūr optat illud est mortale sīa
est grauis gō nitentium. ¶ 2° ybz. nam. ri ap̄pū sensit⁹ potuit⁹ a diuo
tho. tpān. ł fortt⁹. ifr. ł aliis doctoribz tñ p̄sensualit⁹ nullg
dicq̄ sint virtutes q̄ nullum alium virtuosum hz gō. plus ad notat
sensualitas. q̄ sensitiuus appūs est bonus modg cōgrui. ¶ in. s.t. non
curauit. de hoc in dīs q vel. g. illud aliquid. hic de isto articulo: ⁊:,

¶ Ar. 2. Vm Jesu. dist. i rascr. ł gcupiscr. sic in pot⁹ diuersas.

¶ in isto ar. 2 s.t. Et ovnica gr. q̄ quemcūt. appūr sensitiuus dīgdi
tur in appm sensit⁹ irascibilem. ł gcupiscibilez. videte hram. 5. tho.
¶ qntum ad. q. nondum q doctores. agunt aīl. de irascibili. 3. d. 26. ł
et in. 2. d. 34. tractant de istis potentijs. Et. 6. tho. 12. q. 22. ł. 23. tractās
de passiombz. sēah. in. q. 23. ar. 4. s̄ p̄cepimus horum est in̄pnti ¶ vñ p̄ dico
q̄ pot⁹ irascibilis. nō solum hoc nōe appellat. q̄ sit in ea ista passio q̄
cat ira sīnt. n. ibi alie passiones ēt a quibz ēt deberet denūciari ut a timo
re ł spe. ł vocat irascibilis. q̄ altus humor pot⁹ est sumere vim dictā vce
pugnare repellendo aggressiones irascibiles. q̄ oēs sunt q̄s hō est irritatus. ¶ 2°
nondum qntum ad illius obm. q̄ est dubium mīl doct. quod sit obm irasci
bilis ardui. vt dz in hra. s.t. ¶ de hoc scot. 3. d. 26. q. unica. arnal
impugnare btm. Roma in hoc loco. Gaudt ybare q̄ arduum nō sit obm.
rasc. Et argt. sic. vel intelligit. s.t. p arduum, absens. i. rem absentē. ł
hoc nō nā in pria. q̄s omnis bonum ei⁹ p̄s erit pot⁹ irascibilis ybat
q̄ irasc. nō solum est ps appūr sensit. s̄ et ps voluntatis. q̄ tunc erit
eodem⁹ obm mor. g. ¶ istum q̄ in pria. bti. fruent duo p̄ vot. 2. rasc. 2.
g. p̄z nā sp̄g q̄ est in ija arrndet in patria ¶ tentio, s̄ spes vie subie
tatur in rasc. go ut tent⁹ p̄ie subiectat in irascibili. ecce arg. ł op. 2. scoti
¶ Amphyd. vel vocat arduum. illud quod nō possumus ḡsequi et in
viribz. ł in hoc nō. q̄ sepe quis appetit. vindictam. quam putat ardu
am. in gsequi illā q̄ nō vocat arduum quod nō possumus gsequi. ¶ ad
hoc addit. vel vocat arduum. bonū ex adens dia bona. ł hoc est non.

qz d aut numera bona. excedentia sumptiõ vnde ste. q° esse mẽ tis co.
Qntum ad hoc dicim° p̃mo q̃ scot. in p̃mo membro sue rõis supp o
nit vnã falsissimã. quod saltem .s.t. & nos negamus. q.s. rascibilis sit
pt volũtatis. Qt 2° supponit aliud itidem falsum q̃ tentio p̃ric fiat
p volũtatem. in p̃ria. quod est falssmũ. & dz est q̃ bti hñt & te
nẽt. deũ p mitellm. vt p̃z sñ. s.t. 4. d. 49. & multi numerosi doc
tores qui dñt q̃ bitudo est actus mitellus. videte ibi quomodo & bar.
strgñ aut illig de spẽ vic. ff. nihil valet. q̃a n. nihil valz spẽs est in vo
lũtate q̃ nasci. multotiẽs enim desideramus & speramus aliquid. p vna
potentiam. quod tñ nõ qsequimur p eandem potentiam. sed p alĩam. vñ
gals sues desiderat cibum. p volũtatem. quo tñ fruit. p gustum. ita di
co in ppõsito q̃ nõ desideramus p volũt. deum. pẽ sed postea fruimur illo
p mitellm. Qt quido tñ scot. q̃rit vtrũ de ratõ ardui ẽ obm nasc ibilis. & nõ
q̃ vocat arduum q̃ cum pericl labore & pugna. tale obm assequi
mur. & nõ illis modis. 3° quos ponit scot. Qt Et ideo dicim° mitelligendum
est q̃ ẽ obm spẽs est arduũ. & nõ solum q̃ abns est. hec de isto. articulo.

Qt Ar. 3. Vtrum nascibilis, & cõcupiscibilis, obediant rationi.

Qt mi ysto. 3. ar. S. tho pont. q.2. q̃ nasc. & cõcupisc. potãt obedire rõ
ni. & mitelligi. quod dicim est q̃ est pes rõnis. & sic apparet sensitivus obe
dit volũtati. q̃a gbat energice .s.t. quo ad vtram q̃ ptẽ. videte braz. s.t.
Qt hic p̃mo ñandum q̃ 2. modis pt mitelligi q̃ apparet sensitivus obedi at
rõni quo ad vtram q̃ fugiendum .s. mitellm. & volũ. vno quidem modo quantum ad opa
tionẽ exteriorẽ hoc est ad fugam cautionẽ vel fugã. Alio modo. quantum ad suas
passiones & nales inclinationes. .s.t. moẽ tristitiã gaudium. ff. & vtroq
modo ois explicare q̃ sensitivus apparet obediat rõni. Et p vtrumq apparet sensi
tivus vtroq modo obediat mitelligi. Qt Quantum ad hoc dicim° 3ũ & dico.
q̃ apparet sensitivus obedit mitelligi quantum ad iudicĩ speculativum
sed quibus oriunt alterationes exteriores ex ipsis precedentes. p̃z q̃ cuius visa
figura leonis statim deberet fugere & ret hõ. tñ ex iudicio speculativo

Sensualitate

ſ. hoc nō ē leo ſi figura. cognito. q nō ē leo. nō fugit. g appetit timro
bdit nitellm gratum ad ſtiā motus ſ eterior ia dicijs ſpr. p̄dcte.
q Zodico q appetit ſensitiuus nō ē obediens nitellui. q nitellus nu
ter iudicia. practica. q appet. ſenſet. nō p̄t formare iudicia practica.
nō aliquis ſensus ſ eterior. q iſta iudicia practica ſunt. g deducte ex
diſcurſu. practico. vel formati vel virtuali. nunc vel alio tpe. vt.
ad hoc q ego iudicē dendā ce numer cleemo ſimā panis iſt. ogpit
ſtelle alq̄ diſcurſum q deus precepit. ſſ. q p̄tinet ad nitellectum.
q 3o dicm q ſ ſenſet appetit. eſt obediens nitellui. multo ticius. q tin
ad paſſiones. p̄ nā rerum eſt q m aliquo hoc eſt timor de aliquo hoc
bili tm nitellus. p ſuū actum auferet timorē illum. g ſenſet. ap p̄ g. obedit
nī hoc nitellui. q ſtem eſt aliud exemplum accōmodum. Ethic. n. dicb 9 40.
quib̄ ſ̄ reſpondemus. aliquis q̄ntum ad ſenſet. appetitum vult cōtra corrigi
t̄ ſm abnitellu. auferentē oēs timores & iniquitia. p ſuos diſcurſus.
q Et de volūtate eſt dubium vtr appetitus ſenſitiuus. p̄t impium volun
tati. obediat. rōni manenti rō iudicio. q Et ad hoc. 1o certum eſt q ſen
ſitiuus appetitus obediens eſt ſemp voluntati q̄tum ad actum vel muta
onē ſ eterioꝝ. i. datu nō eſtimatiue ſm iſtud iudicium. iſte eſt immixtus. ſſ.
ſi volūtas dicat ire fugiamus. p actum deliberatū. ſemp obediunt oia mē
bra ſ eteriori. ſm ē illo. Gen. 4. ſub te erit appetitus tuus. & tu dñabe
ris illi. quod nō p̄t alio modo nitelligi q̄m hoc. q ſtium ad idem fac illud
ptū. p. polit. volūtas. impat membris dnio. despotico. idest ſibi. vñ
ſequit vnū q aōn. plebis modum loquendi. q ri cuiſtate nō. nī volūtas
eſt regina nō. nitellus. q Zodico. q probabiliſſimū ē eſt q appetitus ſenſi
obediat volūtati q̄ntum ad huc actum. & paſſionē. Declaro. volo dicere
q ſi volūtas hēat iſtum actum. nō ſolum volo q comedas q hoc cō
tinet ſi volo q appetas ꝑ cibum. volo q comedas, appetitus obtempe
bit volūtati. q eſt tanta connexio appetitus ſenſitiui ad volūtatē. q illa
vnum impanire nō p̄t illi reſiſtere. quod p̄t probari ex dicta auctoritate q̄ ſup.

Lect. 2

9.m istum p.t ꝓbari q.d volūtas est pot.a sup.ra ad appm sensi. g.o p.t remouere passiones illius. 9.m istum volūtas se pe trahit ad appm sens.t. vt in motib9 ꝓpijs. ꝑ.z maxi. annumst. g.o a fortiori. erit ēdm̄ so q.d volūtas trahet appm cum sit illo potentio & sic ad eadem annumst. 9.m Joan.s argt alman. p.t captum est nob.s q.d remittam9 passiones. g.o illud possum9 libe nō p.t captum nm̄ ꝑ.z dat. deo quod nō possum9 facilime & commode. 9.m inhe.mur. g. istam op.z. est illud. ad. 1.m. s.c. to aliam legē in mēbris meis repugnantem legi mētis mee & captiuantē me in lege pec.ti. g.o lex membro.z. i. appīs sensitiuus repugnat legi mētis. i. voluntati. & nitit.r. 9.m ꝑ.z p.t ad hoc vt aliq.d nitat tenet. s.c.t. sic. ad. 1.m. q.d sensitiuus appīs nō repugnat voluntati. quia illa possit remittere passiones. 9.m Aug.s vult. dic. q.d appīs aliq.n hz motū aliquos inhibitorios a volūte ꝑ.z quos voluntas ipa sentit difficultatē & sepe consentit in illis et petat se aliqua tristia. q.s nō possz remitti illos voluntas nō petaret assentiendo. 9.m Jo.es dicit q.d sepe sensit appīs. hz aliquos actus g. distare a reste vonis. & sic dz legi mētis. id est. dictamini nitentis. qui est regula animę. & istud e inhibiri 9.m Aug.s vī mis phi. i.o pohit. c. 3. vbi dē q.d voluntas impat mēbris p.ncipatū dispotico. & addit nitentis aut. impat sensitiuo appetitu. solum p.ncipatu regali. vel politico. vñ vī hoc sensisse quod dictum est. q.d inhibitos appīs sensit. hz motus g. distare nitentis. 9.m Aug.s vī hz magis expien. expimur nāq.s q.d dato voluntas impat q.d nō conc.m inhibeamur sentire carnis rebellionē & fame. s.c. & ita vī q.d nō plene impet voluntas appīs sensit. 9.m Possz dici q.d sic ita est & voluntas ꝑ.t sz aliqui ꝑ.z voluntatis diffinitiue vult. plene subijcere appetitum. 9.m Jo.es dicit q.d ista. q.d remanet post impium voluntas manet mala. sed ista q.d sint mera debilitates nāles. que nō p.t plenius eradicari. 9.m Aug.s vī hoc sensitiuus appīs possit mouere exteriora mēbra sine alia voluntate. i. vltra ꝑ.z appetitum sensitiuum solum. possit membra moueri ad homicidium occidendum. 9.m Ad hoc mens quidē dicit tho. in corpe ar. vide.

q nō. dr. n. appūs inferior nō pt mouere ī supiorē gsentiat. ¶ īm gnā tō arḡr. q fic. nā appūs sensitꝰ hoīnis nō est impfectior q̄ appūs sensitiuus bruti. ꝙ appūs bruti. mouēs bruta nō bruta nec mēbra eius. gō sal tē si volūtas nō repugnat idē ū ī nō appū. ¶ Zo alīs sequeret q̄ nullā dārent pt moueri pmo pmi. cēteroꝝ impetabiles. ī nullā q̄ sensitꝰ appūs pt mouere mēbra sine volūtate. ¶ Bꝝ. 2o. q pfectus ꝙ habiti & nō habiti defendi. ꝓma ps negat mā. s. t. q manifeste nēe illud sonare verba. s. t. ¶ Et ad arḡm de appū sensitꝰ bruti negā gnā. rō est nā dato nō appū sensit. nō sit impfectus appū bruti q tō hz ystam gditionē & ꝓpetatē q̄ semp est subiectus volūtati. ḡio. nō hor illum. efficit peioris gditionis. & ꝓbatur obi. 5. dato ptmū. q. s. nō est peioris gditionis q̄ bruta domestica cum mānsuetissimo leone. q̄ agrestissimo. ꝙ melioris q̄ subditur melioribus. gō a simili ad eum est in ꝙ appetibilꝰ. ¶ Sed. Zm dico q dantē multa moueri qui nō imputantur ꝙ illi imputant nō solum ab appū sensit. ꝙ ab volūtate. tō rō qre nō imputā tur est q nō est deliberatio. hz n. volūtas multos actus qui nō ꝓcedūt ex electione. sic appūs sensit. hz multos actus an deliberat. q volūtas. quādo q. nō est deliberatꝰ volant alīs subiti. vel moueri ꝓmo primi:- ¶ dico certe est ysta opīo optima q multum facit ad libertatem volūtatis. ¶ Dico tō. Zo. q oppta opīo est defensabilis & dico q appūs sensitiuus pt precurrere ḡio volūtatē. & imperare mēbris. ¶ Et tenendo hoc possemus dicere ad. s. t. q vult dre, q appūs. nō pt imperare membris volūtate. nō tō illa negatiue se hīnte. Tentatis quidvolueritis. ¶ Rerhanc opīo. q. s. t saluamus & soluimus. q volūtas sit supior appū:-

¶ QVESTIO 8A, De volūtate:-

¶ Ar. i. vtz. Volūtas aliquid ex necessitate appetit.

¶ mistinis. 8z. ꝓmo. ar. 5. Leo. ponit ꝓmo vnd diuisionē. q. 3o. q mod is est aliquid necessum. 1o. necessitate mīnis sera vel nāli. vt dicimus q cuiꝝ mixto est necessum q̄ corrumpat. q̄ veniat a ꝓncipio nitrinseco nāe mixti.

Et 2o aliquid est necc̃m solum ex fine vel suppoc. vt ad equitandum est necc̃ius equus. i. suppto q debeam equitare est m̃ necc̃ius equus. & nc̃m est mihi facere bona opa suppto q p̃ leges debeam mihi solum tendere. Et 3o modo aliquid est nec̃m & vt opponit libero. & sic tale illud quod fit ab extrinseco. volmtate remanente. illud est necc̃im. Et Tmis est. 1. g. q volmtas nõ p̃t necc̃itari. 3o m. necc̃itate coactionis. p̃z qz volmtas mihi p̃t patiq̃ sua inclinatz. qz q̃libet inclinato vce alter volmtas est ppa volmtas inclinato & nãlis. Et 2a g. volmtas hñ p̃t necc̃itari 2o modo. i. volmtas hz aliqua media necc̃ia ad finẽ q̃m p̃tendit. Et 3a g. & volmtas p̃t necc̃itari. 1o modo. i. necc̃itate nãli. q. dat aliquis alty volmtas. ad quã necc̃itatur volmtas. vt ysi mihi volmtate bñ esse. q necc̃itat ad amãdum deũ clare vsum nã ex pto. sua p̃ncipiũ nisi speculatiuũ. q. ista finis in agibilib. q. hec omnia sunt clare ysam hñã videre illaq. Et distinct. ista. s. t. posita est a pto. 5. met. t. 6. & est vtilis & nõta. Et 2o nõm quoniam nõ p̃z. q. hec m̃a tractat a dnã. d 2a ff. 2. q. 3. & dott. oũ cadi. d. hñt oẽs eandẽ istam q. Et & Et ct marsi. q. 16. cadi. d. & almain. mi 2. c. finem moralium. Et Et eandem q. tenuit diuus tho. 12. q. 6. ar. 4. Tm est q ibi dr q data volmtas nõ ponit agi quãtũ ad actus ipius elicitos. tñ quad actus imperatos a volmtate actus alioz pot. ff. ut ysus. gestã. tradito. ff. q omnia fiunt p imperium volmtatis. & ista dr. & oẽs doctores ponunt. mistam m̃a. fiunt posuit. s. t. mi. 12. tñ hic nõ arguit. q. p̃z actus imperatus dr p̃z actus volmtatis Et quitum ad nõq. cogi. nõ dr q volentari & cogi hñt se sicut simplex & infermis. violentum aũt est duplex qz est eoz aiatus & animatus. cogi aũt. est tñ de animatis. Et quia necc̃itari & cogi it est dia. ad hoc. n. q aliquid q necc̃itet patet est q q tñc tpe nõ possit aliud agere. cogi aũt & volentari est q aliquid patiat ab extrinseco & q̃ suam nãlem inclinat. Et Et ista dr. s. t. ar. 5. q. beatus necc̃itat visõe ad amandum illum. tñ nõ cogit m̃ violenta tur. Et q. hãc tñ q. arg. p̃z q volmtas cogat sit. n. casus in volmtate

Sect.

sit ista volitio nolo amare vel volo nō amare petrum. stante isto
actu pt deus tāre amorē petri tūc agit. g° de qt hīc amore petri ado
catum & g̃ suam inclinatiōē. qt Almain. vbi supra. dē qd volūtas
in tali casu aliquo modo cogatur. sed quid qt hīc actum g̃ inclinat. li
beram. qt Occā dicimus q illo casu dato adhuc nō agit. volūtate. ad
huc. n. vt aliquid agat. vel volenter. regt q recipiat aliquid ab extrīs
seu g̃ ois suam nālem inclinat. vel liberam sic sit agens liberū. nunc
aūt ille actus nō est g̃ nālem inclinat. nō liberam qz inclinatio nālis vo
lūtatis est ad ois sui operatiōis. s. amorē odium. &c. ita est quid? g̃ inclina
tionē liberam sz nō illud sufficit vt sit violentū vel actus. qt ē qd hoc
sit verū pt nam positio vacui sursum. grave ascendit sursum & nō vio
lenter. sz nālis enim tō nālis inclinatio gravis aliqua & ex cepta sit
motus deorsum. g° sicut illud grave ascendit & nō g̃ inclinat. nālem.
ita est in exemplo. in voluntate. est omnino verissimum & ptīce dictū. nō rndm.
est g° hȳ contra oēs inclinat. vt sit violentum. qt 2° g° ag. saltem vo
lūtas pt cogi ad nō hītum alium. sit casus q voluntas vult amare petrum.
sz deus nō concurrat cum ea. hoc dato voluntas agit ad nō amandum.
quod est g̃ suam dēm inclinat. g° agit vel violentat. Hoc argm tāg
hic caute. Et dc. qd dato illa omissiōe sit g̃ inclinat. liberā & g̃ alīqz
inclinat. nālem, tñ est sūb aliquam inclinat. Pro quo nōt q omnis
creatura mundi. hȳ inclinat. quandam obialem suo creatori deo. s. ad
recipiendum quicquid deus illi dederit, & sit mīsert q quicqd deus de
derit creature siue gnerat siue disgnerat. nō violentat. ita dicit
voluntate hominis. qt ista solutiō ēt pt applicari ad primum argm &
reliqua q̄ sunt g̃ hoc. ē quidem vr multum rōnabile ponere istam
obialem inclinat. cum filij & sui inclinēt nāliter ad obediendum
ac reuerendum patrē & dīs. g° deum dz ēē in omni bo ex sū dei. qt cō
firmō. qz si quādo quis artifex fac domum ut in sua ptate facere
qsolum sit domus ad illa q̄ ipe voluerit & ita dialis oibus g° hoc est
verū Briele q deus fecerit qđ omnia est fabricatus. g° ē sufficiēs solutiō

Et possemus tñ .2o dñe q ad omissū nō est actus in voluent: q̄ vo
lenti est aliquid positiue recipe vel agere. Hec q̄stio ad .1m q.q.
Et 2a fuit q voluntas necessitat' ex fine. id est volito fine & supposito ne
cessitat' ad media necessaria ad illum. hoc idem dr̄. s.t. 12. q. 13. ar. 6. ad. 2m.
Et ro. s.t. est apparentissima a nā ex pto. 2. p̄m. fis finis. ni agit ibus
tra principiū in speciali abilibus sīc igr̄ assero. p̄mis principiis & bonitati
gñi. nccio. assentit' gbusm. vt dr̄ p̄mus. i. post. c. i. 9o eodem. nō
stat q̄ ego velim finē & sna media necessaria ad finē quin illū et velī.
Et 2o arḡ. nā aūt dñi doctores. q volito efficaci est illa quā sequit̄
nisi sit impedimentum vel impotens. v.g. si efficaciter volo legere istam horā
legam nisi sim impotens vel impeditus. 9o eodem. o si ego volo efficaciter
aliquem finē & eius medium necessarium. et ihigam hoc medium. hō si ego
efficaciter volo ire ad ecclam. & nō possum ire nisi tali via & porta. ihi
go et ire p illam viam & intrare p talem portam. 9o q̄ est verissima.
Et sunt tñ ḡ illam apparentissima arḡ. ppr̄ q multi doctores dicta dubi
tant. Et 1o. 9o argmnt q. 9o. est ḡ ex pientiam. sepe n. hō vult sanit̄
dr̄ ei medicus debz tibi absendi brachium vel cubitum. est necesse istam
potionem. Et infirmus. volo sanari. tñ nō volo absendi mihi membrum
vel bibere potionē otiosam una medicina. 9o mitentñ. Et Ad istud
dr̄. & ad similia q̄ dicta sunt in illo et casu si aliquis nō vult medium
necessariū. nō vult et finē efficaciter. est hō verissimum. & talis solum hz
velleitatem. volitō tñ efficax. est volitō q̄ explicatur p verbum p̄n ſ. indi
cativi. ſ. volo hoc. & ad illud sequit̄ optativum. utinam aūt. iste nō explicat
suam volitionem p indicativum. sz p cubinistrum. vellem sanari si possē ali
o modo faciliori. Et eodem 9o si aliquis filius vult subuenire p̄i
multum indigenti. nō tñ tenet. postea videt q̄ nō et si sineret. de fa
cto nō vult furari. & sic nō hz volitō efficacem finis. sz solum velleita
tem. si posset facere modo isto. sz ois ista simplex nolimus. vel nō curat
de fine. ppr̄ medium ex difficultatem. Et vñ q hinc sit regula q̄ nabis. de
q̄ aliquis nō vult medium. & sert medium ē simpl̄ necessarium.

ad finē nō hꝫ volūt. ℞ effīacē finis. ℟ & 3°. arg. ℣ huic ſeqr q volūt. medioꝝ nō auget meritum vel demeritum ſupp volūt finis. v. g. ſi aliquis vult ſubuenire pauperi. & poſtea videt q nō poſſit facere miſ. multum laboret ſequit q nō mereat multum laborando ad illum finē plus q̄ meruerat in prima volūt finis. ꝓ ſeqlla q̄ q̄n vnus actus ſeqr̄ nēcē ℣ alio nō auget bonit. vel malitiam ſupillud ℣ quo ſeqr̄ vt actus exteriores in ijs a. ſ. t. nō augent meritum vel demeritum ſupp. interiores. ſꝫ vos volūt. medioꝝ eſt nēcia volito fine g. nō mereatur plus in volūt. medioꝝ q̄ meruerat. q volitio finis. ℟ ad hoc quod ar. ptis. ſit. aliqui antecedunt totum interitum argmēti. ℟ & q̄ hoc vī difficillimū & durū. 2°. & multo melius pōt rūdiri negando ſeqllā ℟ dn̄ dicit q̄ dato. quis efficaciſſime vult finē. cum poſſit media aliquid mutare debeo. idē eſt ſimile de actu interiori & exteriori. & de volitione finis & poſitione mediorū. nā pōt dari volito mediorū nō poſita volūt finis. hō nō egrio. & hoc dicit q volūt finis nō eſt cā nēcia ad volitē mediorū. dato egrio volito mediorū requirat ad volitē finis. & ſi in actu interiori & exteriori eſt oppm. q nō pōt eē actus exterior niſi ſit volitio efficax interior. idē eſt actus volitio efficax interior quis ponat exterior ſi nō ſit impedimentum. & ꝓ̄ iſtam tam nēciam omnē ℣ dependentiam, actus exterior. nō auget vel minuit ſupp. bonit. vel malitiam interioris. quod ſi nō eſt volitio finis & mediī. ita volitio mediorū auget meritum & demeritum. ℟ 3ª q°. 5. tho. ℣ amināda eſt latius in 2°. artic°. ita eſt.

Ar. 2. Vtrū voluntas ōia q̄cq̄ vult ex nēcitate velit:

Jest.

q̄ in ſto. 2. ar. Sanctus Thomas ponit. aliquē q̄ſt 2ª. vltimum finē in vltī cognitum ni vlti. volūtas nēcio vult. vt beatitudinē, ſummā felicitatem ſ ipſa concluſio jam eſt probata ar. precedēti. & m. 4. d. 49. & alijs multis locis. ꝓ q̄ ni beatitudine taliter modo cognita nulla appareret ratio maligō ℟ 2ª conc°. cognito vltimo fine ſub rōne particulari. i. ni q̄n tum adipiſcenda eſt nimis laborē. ſſ. myſtica ipſa. voluntas nō neceſſitat ad amādum illud. ſſt nolle ℟ 3ª. g. cognito vltimo fine ni particulari deſiſtit & cog-

dent. nec̃ia volūtas illum amat. ꝑ q̃ apparet ibi. Sūma rō. bonū.
ꝙ 4ª g. Omnes creaturas. & media ordinata ad bñtudinem. volūtas
nō necessitat amare, q̃tūmc̃q; sint bona & ad salutem necessaria. vt amare
proximū. amare preceptā dij illaq; implere ff. videtur hraz. S. Tone
ꝙ q̃ntum ad ꝑtem nām (h̃ aliq̃ in mā de angelis egerimus) est nōdū
q̃ satur. d. 4g. 4ª. q. g. impugnat ꝓ sitas g̃is. sc. Et impugnat ꝓma
& 2ª. simil hic. Si volūtas nec̃ia amat vltimū finem in vti. a gnitū
gº a fortiori amabit vltimū finem in ꝑticulari a gnitum. cum magis
illa moveāt q̃ in ꝑticulari a gnō sentiūtur q̃ ea q̃ in vti. ꝙ Nos tñ dicimus
q. b. t. in ꝓma g̃. nitellig̃. q̃ necessitat volūtas. quoad specificat. & dst
si volūtas hic debet aliq̃d altum te vltimū finē in vti a gnitum dij
ce amor vt sepe dimente. s. t dicimus. nō est eadem rō de fine in ꝑticu
lari a gnito in vita a nfusa q̃tūmc̃q; ꝑ apparere aliqua rō mali vel
difficilis nō ꝑt odisse. vñ argū nullum est. ꝙ 2º argt. nitellus ꝑt se ante
re se impio volūtas. a cogitationē & gtemplate vltimi finis, quo fi
cto volūtas nō nec̃ia amat vltimū finē gº. ꝙ Bñ mlo minus ad
hoc eodem mº. q̃ hoc solum ꝓbat q̃ nō necessitat quoad exercitū. nō tñ. q̃ nō
necessitet quoad specificat. 1. ꝑt nō amare tñ nō ꝑt odio hic. clare est.
ꝙ 8. g. 3ª. q. 2. argumt. Scot. Ante tñ q̃ ponamus argū dico q. gº. ista
s. t nitellig̃ q̃ vti. v. g. vel nos sitatis a gnoscamus gtiam q̃d illi
citant nō solum quoad specificat. & sic quoad exercitum. ꝙ Tunc arg.
hic g̃ hoc sc. volūtas est libertima. & nihil est tā in ꝓtate volūtis
q̃ alius cum gº. ꝑt nō amare saltem. ꝙ Hoc argū est ad nō. alium. vi
tenētem quod Scot. Bñ tñ a nob̃ q̃ volūtas nō est libera respū dij clare
a gnitū q̃m illum amet. ꝙ Ro quo notādum q̃. s. t nō nitellig̃ sua op.
q̃ volūtas necessitet ab ꝓpo obo. s. a deo solum q̃ deus nō mouet volūtē
infinite dato ꝓpo sit infinitum bonū, si nitellig̃ q̃ volūtas necessitat
se nā sua. ad actuate amādum. Est autē gtemplū clare in ija s. t.
q̃ grauis nec̃ia nō vult deo sua amicā in ed nec̃e. tñ nō necessitat ad ꝓpo.

centro sic a natura sua. & hoc est quod dicit de mente. s. t. & phi. q3 ignis & lignum ad sua loca mouent a generante. i. a dante illis talem inclinationem & ita omne quidcunque mouetur a sua generante vel cognitione mediate vel immediate ad hoc. Sed dicendum est de voluntate q3 hic fortiori ratione tum ad amandum clare visum deum. q3 capax ad discursum. a deo autem mouet voluntas & necessitatur non tamen ab obo. clare cognito bono. sic tamen q3 a dante nam. Et arguunt isti. precipue maio. alii. quia intellectus potest apprehendere q3 est bonum non amare. & aliquo tempore quo prius amans. quod apprehendi sub ratione boni. ad exprimendum libertatem omnimoda voluntatis. quocunque aliquod tps mittat vallum non amare ponitur. Et tertio quia intellectus beati videntis deum nullo pacto iudicare quod est bonum non amare deum clare visum. quia tunc deceptus quod est de lege impossibile. Et denique ex hoc fundatur apprentissimum argumentum. quia beatus non potest cessare ab amore dei in quantum intellectus iudicat bonum cessare. sic hoc non potest iudicare quocunque modo non accipio amatum hic hoc iudicio quod est bonum amare deum clare visum. Et ulterius est sciendum unum quod dicit de minore. quia beati necessitantur ad amandum deum ut finem ultimum cognitum. & hoc oportet recte intelligi. nam non eodemmodo necessitatur. sic viatores necessitantur quo ad specificationem. & est aut ad quod ad exercitium. hoc est verissimum. Et hoc eodem modo est intelligendum dicit. s. tho. 12. q. 10. ar. 2. ubi. s. t. dicit. a nullo obo necessitatur voluntas quo ad exercitium. quocunque beati non necessitantur quo ad exercitium sic debet intelligi. quia non necessitatur voluntas beati. ab obo. in quantum intuitam bonum sic ex sua natura & ita non ab illo obo. Et hoc idem non tangit ibidem dominus caiet. & est valde adnotandum: —

Et Ar. 3. Utrum voluntas simpliciter sit altior potentia quam intellectus

Et in isto. 3. ar. s. tho ponit. 2. gradus. quia secundum simpliciter voluntas & intellectus in quorum sunt duo potentie, intellectus est simpliciter dignior & perfectior et quia perfectio potentiarum sic istorum duorum attendi ex perfectione

ꝑ obm. mitt⁹ est simpliciꝰ & vtiꝰ. ſ. ens. mi cõi. & volntas obm est solum bonum. sub rõne boni. q⁹ m̃ntum pot⁹ mitt⁹ est ꝓfectior

Qu 2 q⁹. Tamẽ hũ quid volntas est ꝓfectior q̃ mitt⁹. i. sub aliqua rõne ꝑsiderata. ꝓbat. nã est dria mit modum amãdi & modum intelligendi q intellectio fit p receptionẽ ſpũs intelligibilium. volit⁹ aũt p hoc q volntas tendit in ſuum obm. & nõ recipit quicq̃ ꝑ voluntẽ dat. q vero beatus est dare q̃ accipe. ſequitur q̃ m̃ntum hoc est ꝓfectior volntas Qu p. q volntas aliquo⁹ fit vnum cum amato. vñ ſi amat deum fit vnum cum deo. ſi vero tꝑalia & caduca bona. ẽt fit vnum cum illis. vñ. volntas q̃ amat melius obm. melioris gditionis fit. q̃nto vero peiora amat peioris fit gditionis. mitt⁹ vero cõmuniſe. q̃nto potiora intuit intellig. tanto fit peioris gditionis. q nõ mutat in illa & q̃nto puriora intellig. fit melioris gdit⁹. & doctor latius egregie in. 22 ma de ſtatu. v. ſ. tho.

Qu oppm. 1⁹. q⁹ hũ ſent. 4. d. 49. q. 4. vbi apte ait q volntas ſimpl est ꝓfectior mitt⁹. ꝓbat. q tamẽ obm volntas q̃ mitt⁹ est transcendens. q nõ est ſimplicius obm mitt⁹. Qu confirmat. q ſolum ſta duo ob a dño rõne. q⁹ nemo est altero ꝓfectius vel ſimplicius. Qu ꝓ. tñ ad hoc q dant. vtiuſq obm. ſunt id cui creati. tñ ea dem res conſiderata ſub vna rõne est ſimplicior & quod omn⁹ dignior. & ſimplicior q̃ ꝑ̃met alia rõne ꝑsiderata. v. g. ꝑsiderato hoc m̃ntum rõnalis est dignius quod est q̃ ipſe met nude ratus ni m̃ntum ad al. Qu 2⁹ argt. nam volntas est regina q̃ imperat intellectui. & aliis potentijs ac membris. q⁹ talis pot⁹ imperandi data est pot⁹ ꝓfectior omnibus. q⁹ volntas est ꝓfectior intellectu. Qu Mã argumẽti huius est latiſſime. Examinãda ar ſequenti. ad mum ſupponebamus. q mus audio q ſatis est q mitt⁹ dirigit volntatẽ q̃ est quoddam⁹ rectũ. & ignorantia.

Qu 3⁹ argmit q volntas est pot⁹ libera. mitt⁹ vero nõ. q⁹ est ꝓfectior mitt⁹. Qu Brevit negando ꝓam. vñ hoc q est ee libero formali nõ infert ee ꝓfectius. nã alius ꝓfectiſſimi volntates ſunt ee dum clare vſum rationis. tñ illi nõ ſunt liberi vt ipſum est. q⁹ libertas nõ infert maiorẽ ꝓfectionẽ. Qu 4⁹ ſr. q alis ſegrẽ q volntas bona est in imꝓfectiori ſtatu q̃ volnt

tas viatoꝛ quod apparet manifeste falsum q̃ illud ex quo inferꝛ. qꝫ in
ceteris pribꝫ vere est p libertatem ducit ad effectum. in mirabilibus & in
viatoribꝫ q nõ sunt eterna paria. qꝫ isti pñt peccare illi nõ. ꝫ. idem q̃ di
cendum est in voluntate & intellectu q.s. nõ sunt eterna paria. qꝫ obm in
tellectus est melius. & qꝫ potia est cecca & lumine indigens intellectus. q̃ in
tellectus est perfectior. Qt Item arguit qꝫ voluntas perficit a perfectiori in
tellectu. q̃. Qt ex tribꝰ brauiter. q totum hoꝝ est parcus. p fici nobiliori intel
lectu. gra. charitatis. ff. q̃ dant adoptionem. & dicit nõ pt hic. q̃ hoꝝ nõ arguit maiorẽ
perfectionẽ. Qt Zodiacus. q hꝫ hoꝝ sit in ꝫa in intellectus in patria intellectus est
unitꝫ gratie & beatificam visionẽ quod est perfectissimus actus & ex quo est ex
hac parte est perfectus. Qt Ex quo patet qꝫ probabiliter sit sententia d. 49. quod
habitudo gratie stat pncipaliter in intellectu actus. hec de isto articulo. Tertio:

Qt Ar. 4. Utrum voluntas moueat intellectum.

Qt in isto 4. ar. 3. Tho. ponit duas. q̃ 1. voluntas movet intellectum effective
quia quotiescumq; & quocumq; modo voluntas intelligit. attendit & advertit ad aliquod
obm. ut impleat voluntas q modo intelligit. cogitet de hoc sit voluntas in
pleat ceteris oribꝫ membris ut modo hoc modo illud faciat. solum una potia
tiua movet vel impleat voluntas. s. vegetatiua & nutritiua. Qt 2a. q̃. et ali
qui intellectus movet & implet voluntatem. nõ quidem effective. sed in genere cau
sa finalis. s. repñtando illi obm sub rone boni declarando illi q est amandum.
& sic voluntas movet ab intellectu apprehendente rationem boni in obiecto:

Qt Ex. q̃ colligendum est omne nondum de quo dubius eramus aliquatenus
q.s. nõ obstante nota q̃ currunt effective ad actum voluntatis quod sup. di
ximus de mente caprea. q̃ ruit. & ideo ꝫ ꝓma q̃. s. Tho. in isto ar.

Qt Sed tñ dicimus q̃ dato tenerentur cum ruit. q nota q̃ currit effective ad
actum voluntatis. mlto minus est ꝓma q̃. s. t. verissima. q intellectus nõ
movet voluntatem. vñ una potentia movere aliam nõ est nisi applicare ad
agendum quod nõ facit intellectus. in voluntate cum movet effective intellectum.

Qt Ultimum ad 2. q.l. est dubium. arguit. n. sic voluntas nõ pt imperare nisi

nelle ñ cognitum .g°. voluntas non p̄mouere intellectum ñ p̄ quod illud intelligat. Est bonum argū. ꝑ .Ex. tñ. ad hoc q̄ voluntas. q̄n̄ mpat intellectui ut actus suos eliciat. nō fertur in incognitum. ſ̄ p̄ impare. ut intellectus cognoscat distincte & particulari id quod an confuse & minus cognoscebat. ꝑ Est p hoc exemplum clarū. v.g. astrologus aliquis audiuit q̄ luna patiat aliquas passiones ſ̄ nō p̄fecte. tunc voluntas mpat vt diligentius & particularius attendat q̄ sint iste passiones quo eclypsetur luna &c. ꝑ Ex hoc inferitur vnum quod nō vltro ondendum sequi in q̄ voluntas nō p̄t mouere intellectum ad p̄mum actum cognoscendi &c. v.g. ponat intellectus an q̄ lucent nuptiarum d istantia vel confusam ullomodo. Et confirmat. & explicat. Quodo p°. nō debz cognoscere, cum potius cognoscit obm. a. q̄ obm. b. nō p̄t assignari alia cā nisi q̄ voluntas mpat ut intelligat. a. & nō. b. q° voluntas illud impat ac p̄ quod ferri in obz incognitum quod vltro illud. nihil volitum q̄n̄ p̄ cognitum. ꝑ Addo. dnt nonnulli ꝑtes modorum q voluntas bñ p̄t ferri in obz incognitum q̄n̄ vltro nō fert in illud tñ p actus oppos. ſ. volendo. nolendo ſ̄ dumtaxat p actum. & hic dnt q intellectus intelligit potius. a. q̄. b. ex connatu voluntatis q̄ connatum intellectui ut illud intelligat. ſ. ut videat quid illud sit vt postea videat an velit tar. illud velit videat velle. ꝑ Q iste modus dicendi nō videtur intelligibilis quid. n. est cognari volunt. ſ. ad. a. potius q̄ ad. b. nisi concurrere ad. a. potius q̄ ad. b. & quid est volum. ſ. concurrere ad. a. potius q̄ ad. b. nisi cognari. & velle. a. potius q̄ .b. ꝑ Item est. q. experientia ostendit quidem. q voluntas nunq̄ conatur in aliquid nisi p̄ velit. ꝑ Ideo ſ. tho hic in. solut° ad. 3um argū. dat regulam huius &c. q rō qre intellectus p̄us. a. cognoscat q̄. b. nō quia ex voluntate ſ̄ ex duob. quibus & certe ista solutio vltro multum faceret modernis q̄ntum ad solut°em multas quas solemus. adducere impugnare. v.g. ybam nos ex. ſ. t. nō fieri intensionem p ad ditionem gradus ad gradum &c. p̄ dnd q illud q gradus iste vnus p̄ alterum dist. & nō alius. est ex duob. quibus nos recedimus. q solut° ista c milla

¶ ad hoc dicendum quod de lege ait danda est rō aliqua talis quare mittatur petitur. a. cognoscat qn. b. vbi. ¶ quo supponendo q. z. possumus loqui de p. alba mittitur. vnō. q. talis cognoscat. a. q. nunq̄ in ista vita an cognoverit aliud quodlibet obm. 2o. modo p. sm quid. i. p. esto tpe loquendo. vt q. aliquis modo experge fit a somno p̄mo quod mittatur. est. a. hodie Tunc dicendum q. rō qre petitur expfactus mittatur a. qn. b. est q. p. illud obm est oblatum q̄s aliud. vel pt ei rō q. phantasmata pcedentia. quod habuerat de. a. petitur. qn. de. b. & mittendus. vt si aliquis cubuit cum aliqua cum vel imagine ista magis fatue q. pius istud qn. aliud mittendus at. ¶ & quod si eccl̄ia phantasmata habuerit de duobus obis. ¶ 2o. i. q. vt ambo & oia simul cognoscere. ¶ 2o si hoc nō placet dicendum q. de multis cogitabit vllus. si omnia ponat in eccl̄ia. q̄s cogitabit ni alicui extremis. ¶ & quod q. p̄mo simpliciter cognoscit. tunc enim est maius dubium. ¶ 3o. q. rō huius solum pt ee vel notitiz p̄mo obi. vel de alio. vel q. vel adi spō complexionis. vt si aliquis est flegmaticus. nō vehit. petitur ad cognitandum de cognitione de quiete. ¶. si vero sanguineus & valeriticus cogitabit de bellicis. Tunc dicendum q. est manifestum q. nō est recurrendum ad p̄mam causam. ¶ S. aut Tho. cum dicit recurrendum ee ad p̄mam causam. loquitur de gressu & prudentia gratuita. nō de spāli. vt dicit moderni nostri cuiusdam libri. q. petitur quiet. a. forma qn. b. formata. esse autem concursus dei gratuitus est illud quod nos dicimus. s. istud complexionis nostre. repentat. q. huius obi magis alicui qn alterius. &c. ¶ 3o & vlto dicendum quod ad hoc q. nō negandum est quod deus aliquid det spāli concursu & prudentia sit nisi ea vel p se vel p bonos angelos. nobis nunquam occurrit vt de bono petitur qn de malo obo cogitemus. & si est. hoc curiosus est. de spāli euidentia vt nunquam nitamur desiderare dicendo q. intellectus hoc modo. i. scire. vtatur quibus deficiunt cāe. quales nales. recurrendum est ad. 1am. causam. ¶ & est notandum q. quia obiecta sunt mala. et sit aduersum bonum spāle. nō ē dz.

¶ Ar. 5. vt. ira scibilis, & concupiscibilis distingui debeat in appetitu superiori ¶ nisi sto. vlto. ar. 5. Tho. ponit. 2. quę p. irascibilis & concupiscibilis.

ꝑ̃e nō sunt ꝑtes voluntat. ꝙ qz ōm̃ voluntat. est bonū. g. nō dz habere tanq̄ ꝑtes ꝓpriales suj multa potes q̄ferant. nō oia nō sub rōne boni m aī ꝑ sub aliqua ꝑticulari rōe boni. s. appetibile. ꝑ. g. voluntas est omino una. Ad 2m. g. due ꝑtes sunt sensitiuj appet. s. irasci & concupiscibilis. quam ut ꝓbat & ꝓbat a est duplex appetus optē vid. bñ. Ad 1m̃ ꝑmam q. l. nōdum. q. scot. 3. d. 26. q. unica. & d. 34. q. 2. et omn̄ qz irasc. & cōcupiscibilis sunt ꝑtes voluntat ꝑ accns sunt ꝑtes appetit sensit. q. ꝑ. t. ꝓbat. qz in voluntate quidoq̄ est ira. g. ibi est irasc. omn̄ ꝓbat qz in deo est ira & nō est appetit sensit. g. Ad 2m arg. qz voluntas ꝙ ꝓ̃e ꝓ̃ velle & appetere undistā. g. ibi est irascibilis potēt. Ad 3m arg. nā. qđ homines peccat peccant ꝑ aliam voluntē. ꝑ. ira. g. ira est in voluntate. Et idem ꝓbabitur cōtra de concupiscibili. Ad ꝓm tm ad hoc nōdum ꝑ. ꝑ. t. hic. ad 2m argm̄ solebat opt. ista arg. dicere. qz in g. dictum est ꝓ̃e qz impe & metaphorice. bñ possumus fateri qz voluntas irascit & concupiscit. qz ubi impetus est ibi ira & concupiscentia. Sed ꝓ̃e cōtra hoc nullo modo hoc fatendum est. & iste modus dicendi ut ꝓpr̄ & uerissimus. Ad 3m possemus retorquere ꝙ hoc argm̄ sat. in ꝓm. qz deus irascit. in nō ꝓ̃e ꝑ metaphorice quia aliqm̄ ratio. punire declinat. g. dimittenda est ista fides. Ad ꝓ. ꝓbo qz in vol. nō est ira nā in voluntē ḡn̄ ꝑt ē alterius iste volo punire. ꝑ iste alter nō offendat ꝑ ira cās ꝙ ille alter dicet volitio. vel alter ille est offensus. qz irat. obtē vult vindicare se. Ad confirm. nā in voluntē nō est timor g. nec ira ꝓ̃ ans. qđ ꝑfecte maxē qz videmur hoc velle fugere ab hoc vel ab illo. ꝑ ille alter nō est timor ꝑ offensus cātur a timore g. ibi est in voluntē. Ad confirm. qz possum ego fugere in nō ex timore ꝑ aliā cām. ut Ihūs fugit a iudeis & absondit se in ordinem est qz illud nō ferit ex timore ꝑ ꝑ sua ꝓvidē. qz nōdum venerat hora eius. item. iudices bonum volunt punire absq̄ ira. g. ira non est volite nō est de hoc dubitandum.

Qꝰ 82ª. De libero arbitrio.

¶ Articulus Primus Utrum homo sit liberi arbitrij :-

¶ ri sto. 1o ar est vnica . gō. S. tho. ri homine est liberū arbitrium . & duo limitat ꝙ bat multiplr̃. ab extrinseco qz alias frustra ēnt ꝓdicata cōsilia admonitiones ſſ. videte bram . ſ. t. qibi multa bona dr ad ꝓpoſitū ¶ in gō ysta quemint doctō oēs catholici . aūt . ni. 2 . d. 25 . & magr ibidē . ¶ fuerūt tñ aliqui hereticī et antiqui qui grauiter aſſumerant . vt manichei wuicleffiste . pelagiani . & lutherani & Ecolampadiani . & fermo cōis dr ꝙ homo nō hāt liberū arbitrium . ſi. ysta est manifeſtiſſima hereſis . sunt quippe verba manifeſta in dicti . ſcripturē . qhuc dud . ſ. eccliastici . 15 . deus ab initio cōſtituit hoīem et reliquit eum in manu cōſilij ſui . & ſequit . ri mandatū et opa tua & merces . ad quodcūq velleris extendat manū . ¶ Et . p . genē . 4 . dr ad cayn . nonne ſubleuaueris ſi recte offeras ? Et recte ſi male egeris ri peccatum tuum & ſub die aderis illius . ¶ p . illud ad idem fac . i . ad . corin . 15 . plus oībus laboraui . nō ego ſi gra dei mecum . gō alibi . nō ſolum tribuendi ſunt deo ſi quid recte agimus ri inſpiratione agentes & adiuuante ſi & cooperante dei bonitate . ¶ & maior difficultas est in ſoluendis argumētis & auctoritatibus hereticorū . p . adducunt illud . joh . 15 . nemo pōt venire ad me ni pr̃ qui miſerit me trahere illum . gō . intentum . ¶ 2o adducunt illud . ad . ro . 9 . nō est volentis nec currentis ſed dei miſerentis . gō . ¶ 3one aūt arguunt . qz voluntas nullum pōt . hec aūt nisi deo cooperante quia illud . oīa pōſſum facta sunt & sine illo faſtum est nihil . & poſito deum cooperante & mouente voluntas nō pōt agere . & sine illo nō pōt agere . gō . voluntas recta agit . poſito deo cooperante qui nō est in ri potestate . ¶ & ſic firmū . sit deus cooperans cum libero ita est cum bruto & lapide ſſ . gō . sit brutum ſſ . recte agunt pōſſunt deum cooperantem . gō . dicim⁹ pōſſe eundem cooperantem hō non est liberū . Ecce argumēta . q sunt poſſit errore hereticorum ¶ Ad auctoritates aūt hereticorū dico gō . solum pōſſunt q regit auxilium gratie quod tñ nō recipitat aliquos ad bñ vel male agendum : ſi mala ſūt liberū ¶ 2o hoc fac illud matth . 23 . Jheruſalē Jheruſalem . quoties volui cōgregare filios tuos ſſ . & noluiſti constat aūt ibi deum miſericordē pythonicū predicatorē ſſ . & nolunt . gō omnia ysta nō recipitant . ¶ dum dr . dei rei

ptor mi dicens. ve tibi corozayn vetibi betsayda. ff. mathej. ii. g. &
q. Adhec illa dc conversu dej quo posito no pt voluntas no agere ef.
tradavimus de hoc latissime. S. q. sq. ar. 3. vbi posumo hanc alma.
& impugnavimus. qui dicebat q auxilium & auersus dej no est prung
fauricomitans. cum grim illic defensavimus. & quicquid fit de hoc.
p illud argm no solujt hereat. namq hoc solum dnt q proposito dej conver
sio dej no pt voluntas no agens alt dumus conversio frustraret.
q. S. hic argt g. alman. dc q pt necessitare meam volum. q. adm an
dum petrum faciat g. quem o facit n p spale m dej concursum. Tuc
sic ysti concursus spalis ut aliqn cum ea dcoriuentur tbq g voluntas
mea manu adhuc libra in illo risu quod e falsissimu. no dubz e de hoc.
q. ideo ad argm. 1o. possem q dicere q positio adhuc duo g concurrit q illo
risanti libere agit q datur duos concurrat cum volunt. tu no concur
rit illa necessitas q concurrat. cum ea ut libe agat. ex duo volunt &
si nu vult no agat. q. 2o dicimus q dato in sensu composito no stet q
duos concurrat & voluntas no possit no agere, tu in sensu diuiso. ysta
est vera. duos concurrit. & voluntas pt non agere. & dicet si pt ponat
mi ec q voluntas no agat. Bo. q ponat q tunc ec duos no concurrit. &
hoc idem distinm est. S. de iudicijs. a. Do. magro. dist. S. q. 23. q. hoc
idem dt marsi. 2. q. 12. ar. 2. Et. 6 abri. d. 25. 2. q. vnica. q. &
fortasse dubium est an voluntas sit libra in instanti quo agit. & quo.
q. Ocham. 2. q. 28. tu. q voluntas no est libera ad illo instanti quo
agit q immediate an illud fuit libra. quo ad ultimum autem quo modo elicit. q bat
q. 1o. q si misto mist. quo ago pm no agere sequit q pro dc spiritu est
tam contingens sit pro dc futuro ego legam. quod tu est. g. ptm. 1o.
perhermeniar. c. ultimo. vbi dt q pro dc spiritu & de preterito est dare mi
nate vera. de futuro autem no. q. Et posit answr. ege cod dc pto. cod dc
cap. dc quod est qm est, necesse est. vel no pt no ec. ge. mitentem. q. 2o ar
gt. si mi instanti quo ego amo pm no amare ponat mi ec. sequit q pm
eodem instanti fuit duc g dilexit vere q. s. amo & no amo. g nis i.

impossē g° ꝓ 3° argt̄ ꝯ huri amaui ꝑtō nō ꝑm nō amasse. g° et mo
do ꝯ amo nō possum nō amare. ꝙ q̄ ꝯ amor ꝑteritus est jam ꝑ
fectus in re. nā ita amor ꝑns g° nō ꝑt fieri q nō ſt. Certe arg.
nō vidūr multum in firma. ꝓ nos tñ. ponim oppiam. g. &c. ſt.
& coīr sequtur. q volūtas ꝙ mistanti quo christ adhuc ꝑt nō chi
rere. ꝙ manifeste. q ats sequr̄ & c. ochā. q mmc. q̄ christo odi
um petri nō pecco ſi am̄ q̄ hūſmodi odium quod est falſus mūs g°. nō
fm hoc & ꝑm christe & nō christe odium. ꝓ 2° argr̄. sequr̄ & c.
opt ochā. q aliquis ꝑderet grām. & aliquis mistanti in quo nō ma
le egrit quod est absurdū ꝙ tñ. mmc christo. p°. vnum p̄bri. & ꝑte. nō
nō pecco. g° tñ amitto grām. g° amitto illam in mistanti. quo nō possū
nō ꝑdere. ꝓ 3° argr̄. sequer̄ q ꝑderent duo homes qui semp am̄ hoc sēp
se eodem° habuerūt, tñ mmc mysto mistanti. alter illorū amisit grām
& nō ꝑt nō ꝑdere. & alter nō. cum tñ am̄ istud in stans. eqlis se habuerit
ſi mysto inst. alter christ odium petri. alter nō g° ſi petrus ꝑdit mmc
grām. ſt q mmc est ei habere fm am̄. ꝓ Et g̃ fuit. q ats sō q̄rit q̄ x̄s
& mistanti quo patiebat. nō meruerūt in illo mistanti poterāt nō pati.
ꝓ Item sēq̄r q̄ deus bonus. deus & mistanti quo creauit nō potuit nō creare
ac p̄ q̄ nō necessio creabat. cum tñ creato fit opat° mistanta mag°mi
odem mistāti creat & nō creat ſi in ei ponat possibilitas. ꝓ Ad ar
g̃. aut ochā. sequr̄ q ꝓpositio de ꝑnti nō ei determinate vera fm ꝓ de
futuro g. ptm. Ex q ꝓ de ꝑnti & de ꝑterito fiunt determinate vere
vñ. (& mirū decretus est ochā. & alij) nō vocat ꝓ determinate vera
q̄ ille tps est necessia. nā ista johannes legit. dato fit determinate vera
tñ ſt gingens. & fiunt ista petrus cucurrit. & ꝓ. ſt determinate
vera & postq̄ semel est vera nō ꝑt nō fuisse vera. nōte q dico nō fu
isse & nō nō ei. cuius rō est q ad ꝓpositum ꝑteritum nulla est ꝑte
ita ꝓ de ꝑnti est determinate vera q postq̄ semel est vera nō ꝑt
nō fuisse vera. hoc est valde nōnōm. p quod hoc argū solvit. & aut as
ptis opt. & ꝓponit. ꝓ tñ de futuro gingenti. nō ſt determinate vera. q

et postq̃ semel fuit vera. pt nõ fuisse vera. sic nunc est vera ista anty
chr⁹ erit. est quidem & fuit vera, sz pt nõ fuisse vera. ecce nõ ẽ pñs.
Et ꝯ totum hoc m̃ul g̃ nos nõ. m. her impedimt quin ꝓnst' illo q̃
ꝓpõ de pñti est vera nõ ꝓsslit cõ fassa. dato ꝓstq̃ semel est vera
nõ ꝓssit nõ fuisse vera. Et Ad aliud dr̃ quod est dnm est nec̃ est
q̃ ꝓtus. loq̃bat̃ in sensu composito. i. ꝓ instanti quo res est nõ pt non
cẽ. i. impossibile est ista copulatiua. meodem instanti iste est vera ẽ
& falsum. tm̃ ista. hoc est & pt nõ cõ nõ negat̃. ibi. Et vel 2º dicnm
q̃ ꝓ illo m̃ul aliud volnit volnit dr̃ quod an dixerat q. s. ꝓpõ
de pñti & de ꝓterito est dnm̃ate vera. quod jã est ꝓpositum.

Ar. 2. 3. Vtrum liberum arbitrium sit potentia.

Et in isto ar. 5. to ponit vnam. q. Vtrũ liberũ arbitrium est potentia
quam optime declarat & elegant̃ ybat. vide. hram. 5. Fone.
Deq̃ nulla ẽ difficultas nil dost. circ. arcodunt si quidẽ circ. d. 25. q. li
bero arbit. est potẽa. i. voluntas rpa. Et & dubium est de ybat̃. s. t. q.
ybant̃ liberũ arb. nõ cõ hñtum. q. si cõ hñtus diberet cẽ hñtus nãle.
ex quo vi dicere q. liberũ arb. est quod nãle quod est falsum. Et 2º q.
aliquid dr̃ nãle. uno modo nãle. i. quod nõ ꝓ ab illo separari si nec̃ in est
& isto modo intell̃ ge. s. t. q. liberũ arbi. est nec nec̃sum & nãle. Aliq̃
aliquid est nãle qñ est determinatum ad vnum determinat. s. conuenit
ad vnum spẽ vel gne. Et isto. vocat̃ nãles hñtus virtutẽ. vt hñtus fo
titudinis conuenit ad actus fortit⁹ & sic liberũ arb. solum conuenit
ad vnum actũ sz ad actus grios. Et 2º note ex rõne. s. t. q. nulla magis
vna celebrum dna opz. q. s. nõ dar. actus m̃ hñtus indifferens. m̃ ad bonũ
& malum conuertens. Et quod ei defendit. a. Caiet. 3. p. q. 63. ar. 2º.
Et Scot. in tm̃ grim. mi. 4º. d. 6. q. 10. cum de sacrali caualthere cõ
& ybat. q. ire ad campum est indiffens. q. ex malitia eq̃ illuc q̃ habit hñs
indiffens. Et q. hñtum ad actum & hñtum. dicnm ꝙ unus q. ꝓ ueriss̃ima
est ꝙ. s. t. q. si actus est de bono obo. est bonus sz de malo malus
si vero sit de obo indiffens. s. ire ad campum vel hz bonũ finẽ vel nõ.

si bonū fuit hēat esse bonum sin aut malum vel nullū est malum.
Et hoc de hoc in alia ma latum est agendum. hoc sufficiat pro nūc. Explicit.

Ar. 3. Vtrum liberum arbitrium sit potentia appetitiua.

Et in quo S. tho. ponit. q. 1. q. libero arbitrium est potentia appetitiua hoc est voluntas rōnalis. q. optē ybat. in hac. videte. S. thomam. Et hic notandum vnum quod ex rōne. s. t. christ. apte q. electio est actus voluntatis & nō intellectus. Deinde quo vr finis dubitat ptus. 6. ethi. c. 2. dicens electio vel est appetitus ppliatiuus vel est intellectus appetitiuus. Et ex quo vi dicere q. ad electionē requirunt duo. s. acceptatio voluntatis. & consilium intellectus. vñ saltem vr dē q. nō quilz actus voluntatis est electio si actus voluntatis precedat ppliū intellectus. Et hoc ex 3. ethi. c. 3. colligi q. magis michi ad ptus ad dicendum q. electio magis est actus voluntatis. dato presupponat actus & ppliū intellectus. Et ita tenendum est de mente ptus. & s. t. hoc. n. intelligit. s. t. q. electio est actus voluntatis cum connotatione q. ex re cessit actus intellectus. Et 2º dubr. qe vr q. electio nō extendat solum ad voluntatē si er ad appetitum sensitiuū. vr q. brutum pōtato cibo vel duobus cibis qualibet eligit & sumit alterum. q. eligit. & idem est de omnibus quibus pōtatis duabus vijs olfactui. alteram eligunt. Et dicit. S. tho. 12. q. 13. ar. 2. Et dicit q. in brutis nullo est electio. q. nisi illis nō est rōcinatio nec consilium de medijs. Et 2º q. cū nō est liberum arbitrium in illis quorum motus q. est ad electionē requisitum. Si aut eligunt istud & nō aliud est q. natū pōtat illud tangi quum sibi & q. nō possunt ad ambo simul vadunt ad alterum entriega se alli postea. q. ritalium. & animal. si medijs sin aut nō. hoc est manifestissimum. q. sepe dat cā exterius sera. —

Ar. 4. Vtrum liberum arbitrium sit alia potentia a voluntate.

Et in isto ar. est vnica. q. s. t. q. liberum arbitrium est voluntas ipsa. videtur q. sed sentiunt potentiae cognitiue nisi sensitiua sentiunt potentiae appetitiue sz potentiae cognitiue intellectiua q. alia est intellectiua alia rōcinatiua. s. intellectus. et prima pontia & rō. et alias gen. q. vocamus datz est de potentijs appetitiuis. q. actus voluntatis est electio. & respectu finis vocat voluntas. videte etiam. S. tho.

Jesus.

Et hic est dubium primo vtrum aliquis arb. solum sit voluntas vel an ut dicat liberum arb. mitettus. Et dur. 2. d. 24. q. 3. tm. q. liberum arbitrium est mitettus & intettus primo aliud est liber potius q̄ voluntas Et p̄z ex rpo dur. p. nā tota libertas voluntatis dependet ab mitettu. q. p. prius mitettus est lib q̄ voluntas. p̄z auc. nō p̄t in voluntate ut electo. finis quia precesserit mitettu. g. falsum cē media. g. & p̄z est lib mitettus consiliādo. Et 2o hic argr posito hoc consilio vel iudicio. mitettus q. hoc bonum est melius. & quamdiu tas voluntas tantum eligo. g. mitettus nō lib. iudicat sequi q. tu nō est lib mi finis attribuo. Et 3o omnis pot. naliter agens finem suum ordinatum. sz p te mitettus nō est liber naliter pot. q. agens finem totum ordinatum & ordinate omnia q. agunt sunt mitentissima a nā quia p̄t quis ut plm ad experientiam g. Et 4o mitettus ppositus duobus obus. eque mouentibus advertit potuit ad istud q̄ ad aliud intelligendum. nō p̄t sumere vō assignari in qz est liber ergo etc. Et confirmat. postq̄ mitettus acquisivit duo oba illis abnātibus potuit de vno q̄ de alio recordari. g. est liber. Et ex q̄ frem qz mitettus postq̄ notitiam omnium animalium. qz potius abstrahit. ex illis notitiis. astum est qz aliquid astum fuit. vel hoc q̄ aliud in qz est liber. hec mē dur. Et in hac mē sua durand fuit auriolus. 2. d. 25. & Gofredus de fo. tib. 9. quodli. 14. Et dis alioz doctoz sua. est magnum q. sola voluntas est libera. ita ockam ex g. s. t. ubius ar. ita tenēt scot & gab. d. 25. q. unica. Et p̄z qz sicut vera sua durand. sequit q. solus astus mitettus est. istum p̄stō dato nō imparet a voluntate quod est antefalsum. g. aliud ex quo sequit. Et 2o argr sequit q. si daret una facta a q̄ cet. mitettu. liberum. sic nos homines & nō voluntati illa posset p̄z. care. quod vī q. sua aug. & oim. directum mitettu aliquid est p̄stō magnetum voluntarium. g. oritentum. Et 3o argr oc sth. dominat astus astus vitiosos nō qz ab mitettu intellecta vel iudicata. sz qz a voluntate completa & electa. gomalicz vel bonitas. a sola q. venit voluntate Et 4o sequit q. tantum debemus regratiari amico p̄ iudicium astus bonum ut regratiari amico & benefacere. ff. sic p̄z voluntas q. multo nob. benefacere. quis nō est dubium. g. Et 5o argr membra cia obediunt.

Et quoꝫ ãa giũcta ꝓtelligat corpalia .ar.i.

volũtati & nõ mitellij ꝑ tota libertas quod ē ꝑfectissimũ quod ē in homine ē volũtas & illa ē regina vñ oĩo ē tenẽdum q̃ mitellij nõ ē potꝰ libera ꝑ meri ñalis. Et vnde ad arg̃m ꝓmum d̃r an. q̃ volũ depẽdet a ꝗsilio mitellus. dico q̃ verũ ē vt ꝑ sũmauit. s.t. ista .q. ar. .i. Et in. 12. q. 6. ar. 2. ad. 2m arg̃m. dñs q̃ electio volũtas dep̃det a consilio mitellus. quod fuit occasio errandi sorto & alijs qui crediderũt ex hoc eã de mẽte .s.t. q̃ ꝓ ꝑ quẽ vt mitellus sit libe q̃ volũtas. quod nullꝫ volũt dicere. s.t. ꝙ solũm volũt dẽ q̃ ex hoc q̃ mitellus est in dirus ad vtrũdlibet ꝓ q̃ q̃ volũtas est libera. q̃ ꝓt se ipã dicẽ illi vide mitellus se conformare. concedenda ē g̃a ãz dirando tñ nõ se q̃ q̃ mitellus ē liber. q̃ volũtas ꝓt dissentire vide mitellus. vel assẽtire ꝺ̃ exacte intendẽdo ãa ſũ iuriꝺ. Et ad omnia alia dicẽdũ. q̃ rõ q̃re mitellus nõ rãt ex toto omnata notitiam. & quare ista vel alia notitiam hꝫ. ſ. omnia illa ꝓcedunt ex impio volũtatis. & q̃n illud cessat meri ñalis mitellus. vt sepe ex primus ꝙ̃ oba nãt inspiciamus hꝫ de ista q̃.

Et QVE, 84, quoꝫ ãa cõiũcta intelligat corpa. sibi ipsa ora

Et Arg. i. vtr anima cognoscat corpora ꝑ intellectum.

Et in istum. 84. q. 7. Ad tertiũ articulo. ꝓmo. s. tio ãm omnia recitat op. s. vcl er rores quos ꝑ q̃ ꝓtores. s. Eraclij & alioꝝ. qui dixerunt omnia corpa cẽ ri ant̃ motu fluxu. & ita nihil est certum. nõ alicui scia. Et Plato tñ ꝛ̃ hũdus istum errorẽ. motus est ad ponẽdum suas ydeas ꝑpetuo ꝓmanẽtes. & de illis dicebat cẽ sciam. mitellus. & tã dicebat q̃ intellus nõ hã bat sciam de singularibus ꝓ de ydeis. & alia motiua huiꝰ ꝓcti ad po sitionẽ istam vide ca. vt refert .s. tio. in hũa. Et Dñs .s.t. ponit q. 1. q̃ ꝓ ista ponit q. 1. q̃ scia cẽ dat de rebus corpalibus q̃ extensis. ꝙ̃ ꝓ̃ illo ex rores sufficienter impugnauit. Quam aũt hꝫam ybat q̃ alis ꝓ̃ quod mitellus. nõ possꝫ scire omnia. quod est q̃ ꝓtm & obs. d. q̃ obm. intellꝰ est ens. & scia ꝓtia hꝫ obm. ens mobile vide omnia hec in hũa. .s.t. Et hic est vnicum dubiũ vtre hẽ omnis notitias in ista vita de substãtijs cor poreis. Et vñ q̃ nõ. ꝓ̃ q̃ ex isto statu nihil est in intellu quin ꝓ̃ fuerit.

mi sensu. ſ ſtibe nō pōt apprehendi a sensibꝫ. gō nō abstractu. ẽt bo
mm argm. ꝙ Tn ex. p. q. certissmā qd de subiis corpalibꝫ ẽt mi
ſtra vita. hēmus notitias. ꝓ. ꝙ i°. qz nos manifeste dimꝫ ſtud ee pa
nē. illud rare. ſ. & sita ſt g° cognoscmꝫ subam. illo p. ꝙ 2° cog
noscimꝫ. accīa. corpalia. & p illa hmōi notitiam de alijs mi ipsi bi
bꝫ. ſ. dulcedinē. g° et cognoscimꝫ rem ipam g° subam. qz ſte not
nō possmt haberi. nisi cognoscat subā rei. ꝙ 3° argt ex pho. mi q hu
mio libro q de aīa. d. accīa magna pte conferunt ad cognoscendū
quod quid ſt rei. g°. ꝙ & maius dubiū ſt an de talibꝫ subijs hmōi
notitias. abſolutas. ſ. hmōi equus. ſ. nā oēs moderni dnt q sōlum hmōi
de illis notitias connotatiuas. & sita intelligunt pte vbi. supra.
ꝙ Ex tn quicquid illi dicant q ẽt hmōi de subijs corpalibꝫ notitias
abſolutas ꝓ. qz hmōi simplices notitias hominū. sine albi sint sine nigi
ꝙ Confirm. qz quum° potuit pmus nrōs sitr imponere nomē ad sig
nificandū hōiem abſolute in pōe brūt in suū intellectū notitiam. abſolutā
illi rei. ꝙ confirm. qz ptus mi p logo. pmi periermenias. voces sunt signa
conceptuū. & voces declarant conceptus. ſ. in voce dat vox abſoluta
lem. g°. & conceptus. ꝙ 2° dicmꝫ q dat ẽt mihi hac via notitia intuitiua
singularis subē rei corpalis. ꝓ. qz ita dicmus video petrum gusto
cibum. & similia g° intuitiue subam illius rei. ꝙ Et ꝓbatur ex allega
tis auctrate ptis. accīa. magnam pte conferunt ad cognoscendum
quod quid ſt rei ideſt subam illius. g° nō ſt dubitandum. de isto. 2°. dist.
ꝙ Intelligenda sunt hec q sensus solum intuitiue cognoscunt accīa. tūs mi
tetus intuitiue cognoscit accīa & ẽt subas. ſz subam nō cognoscmꝫ intuitiue im
mediate ſ mediate p accīa & sic intelligo illud ptis accīa magna pte
conferunt ad cognoscendum quod quid ſt. Et aliud quod antiqui cū dnt q
subā p accīa vt sentūt. ſ. i. cognoscit intuitiue subam. ſ nō mouet me subā
p se ſ p accīa. & mihi hoc nonnulli moderni sunt decepti. ꝙ Contra hos
tri ſt appentissmū argm. nā si subā intuit° cognoscit ſēgrā q falta ſ
ſeparatione hmōi cognoscam q ibi nō ſt subā pmus tn solum habet de
illo fidem g° ꝓ maiꝫ q an ſparat. Et te habam notitiam intuitiuā.

panis ꝙ accīja. ſ medo idem vſdeo. ſ. accīja e adē go hīc cuſdentiam ꝙ
est ibi panis q est falsum. g. q ~~Ze argr ad idem sequit. q nō sīr cuſdē~~
q ibi deest panis q Ex. q vero est q ibi desumit cē panis & postq desumit cē
ibi jam nō hīc notitiam rituitiuā illius. ſ aūs dest fuba nō hīc cuſdentiā
q est ibi fuba. q quod ꝓcipath mouī ibi est fuba ſ ꝙ accīja vīr mi fidelis
dato putet se videre rituitiue panē decpī q sohm iudicat ꝙ accīja. ſ in
nob mitettus corrigī sensum & facit q dato vidcat panis mitettur dicat q
nō est panis ſ aꝛpo. ex. sīc et videns Carulum ꝙ mediante ri aeri & ꝛp medi-
tate ri aqua. aliquis ꝙ sensum iudicat illum tortuosū vel fractum. ꝙspe
ctans aūt iudicat ꝙ sensum illum cē ritegꝛ ac directum. hoc est verisīmum.

Ar. Z. Utrum aīa ꝙ cētiaz suā intelligat corpalia.

Et in isto. ar. Z. ſ. tco. relatis nonnullis ꝙ phoꝛ antiquoꝛ erroribꝫ. & im
pugnatis egregie fm veram philosophiam. Tandem ponit. q. rōnsiuā talem
Et oī dicere q mitettus omnium est nimalis & aīgnos scit omnia q aīgnoscit
recipiendo eoꝛ simlitudines immaīt. Et hoc dat rōnem qre mitettus
vel aīa ꝑta aīgnoscat qī sensus. qī. sī mitettus mitellīg rem abstrahēdo a cndi
tionibꝫ maībꝫ sensus aut cēdui so. aīgnoscit vel sentit solum maīa & sub nā
libꝫ gdiciombꝫ. indest q mitettus recipit & mitelligit ꝑta. qī sensus. ſ. vtia.
mitettus sensus vero ꝑticularia. Et Zo dt. S. tco. q hinc et claret quare
mitettus angelicus ꝑta & melius mitelligat qī humanus qz est mi aggsmna
lis. mdi et est q mit sensus. cor pour sensus vsus ꝑta aīgnoscit. Expestius.
Et Za. g. ad qī rōnsiua. solus deus aīgnoscit omnia q aīgnoscī ꝙ suā cētiā
oēs alij mitettur. nō. ꝓbat nā ad hoc vt aliquid aliud recipiat vel aīgno
scat. oī q recipiat illius simlitudinē obliquale. deus aūt eminēt oēm oīa
& est quodammō omnia. & sīc ꝑt deus aīgnoscere omnia ab qī hoc q ali
quid recipiat ab illo qī aīgnito. Alij aūt mitettur. nō sunt omnia nō oī
q recipiat spēs rerū mitelligibiliū vt fiat illa q mitellīg. vīdendus est. ſ. t.
in vsu. ar. vt multa sciamꝰ q sunt precepta in mā de aīa in illo n. ſ. t.
Bruīt tractat & sumat qī totum quod ꝑtinet dē mi ꝑmo lib. de aīa q estos
ꝑtes. ideo omino e videda hīa. ſ. t. & post illa pauca sunt hic notanda.

q. Posset hic aliquis dicere q impugnat. s.t. & ptm. q ponetes aiam vegetā. q ar
gt g omnia vegetā cognoscerent quē est falsum g. posset mgr quis dicere. q
dissimode aīa & alia arya ptcipant vegē & aīa pfectiori modo q intelligis
g impugnat. nulla. q Cajet. hic solvit obonez istam. sufficienter & defendit
s.t. q na vegnis tā pfecta est in alijs frib aīa. g. hō aīa intellig ppria
vegnis et alia riquibg est na vegns deberent intelligere. quod falsum. g. hō
q g. z. q posset argui & ptm. 1.º de aīa. t. 17. q anima est omnia. g.
q Brwyd. & q solum vult dicere q anima est omnia solum ri pot q pt
omnia recipe & intelligere nō vult aliud dicere ibi philosophus. dco est.

Ar. 3. Vtr aīa intelligat oīa p spēs sibi naliter inditas

q ri quo. s.t. p.º notat q qn aliqua forma est principium agendi. eo modo
agt. agens. quo illam formā ptcipat. sic leve ascendit sursum. vrdi
ante levitate. tm cum agt istum.º leve qn actuali ptcipat de levitate &
como quo illā ptcipat. q ex hoc ponit. g. q. q anima nō intelligit
p spēs sibi naliter inditas & infusas p spēs ab intellectis rebg argmr sic.
probat. & supposita maī. q si aīa intelligeret p spēs natas inditas sequit.
q anima semp deberet actuali intelligere qn nō impedit. cuius primum
& primo videtr oportere q actuali sensus ab obo corpali & sensibili mittit
a suo movcat nō obo. g. cognoscē. p spēs a rebg desumptas. q ad
hoc plato. q cum aīa cognoscat p idcam ptcipat. de q aīa qn prio rea
ta est oīno a cognitione. hoc q corpi est unita oblita est omniū q
antea cognoverat ppter malitiam corpis. cui est unita. Quem plato mis
errorem. ptus tetigit. mi prop & mi fine primi posteriorū. vbi impugnat p
totum libz. quod dicebat plato q nīmm scire est solum reminisci. Et idem
dt. 3. de aīa. t. 22. vbi ait q anima est tanq tabula rasa in qua nichil
est nihil. q impugnat g.º s.t. ysti. plat. errorem. prio q corpa potentia est
instrumentum ad intelligendum ipsi impedimentū g. q 2.º et q anima na
hit nichilat ad informandum corpa & nō nichilato ad sua impfectiōm
g. sequit. q intellig p spēs inditas a rebg videte hec in tra. s. tcom.

q hic nō st

Sequo° ad ia iuncta intelligat corpalia. s. mferiora. ar. 3:

Et hic no st magna vel difficilia dubia & q forma dubz de rombz. s. Rome in hia. qz vz q dato licet anima spus infusar a rebz no possz intelligere nisi vo utendo se ad phantasmata. Et p. qz spus intelligibiles post fuit semel infecti fuit mor ruptibiles ao. g° scia no pt pdi p oblivionem. g° dato ita est q ad hoc licet oz spus infusar & scias. vt plato dicebat. possemz oblivisci defectu sensuum. qz omnis nra cognitio oritur a sensu g° i. no. s. t nulla. Et nec. aliquid valere ve. qz vero est q deficiente sensu deficit scia. tu cum hoc pt stare opinio platonis q deus infudit spus omnibz hominibz sz angelis:

Et Et gfirmr. qz saltem sm ptm. hemus hitus infusos ad assentiendum pmis principijs. concreatos. tu p illos posset accipere scire omnes numeros sit par ve impar. g° idem possz dicere plato de omnibz scis. Et ad hoc q sufficit pcedm. g. platone. & desumpte fuit ex pto. 3. de ia ad hoc. ego istum. vn dicimz q multum differt inter ea q nos concedimz & q plato dt. concedimus si quidz q omnis nra cognitio oritur a sensu & q qui habuerit sensum aptum istius ppones no oblivisceret nisi defectu sensuum. & sm platonem. sequer q postq semel acquisitis phantasmata no amplius indigeret magro. vt doceret suos discipulos. sed contra. g° est manifestum q op° platonis nulla est ratio. & sufficientissime impugnat no mbz. s. t. vt dictum est.

Et Ad aliud quod dicebamz ex pto de hitu pmo ex principijs transeat. maz q isti hitus fuit creati idem cum ipo intellectu. in quo dicit plato. tu no est eadem ro qz ad assentiendum pmis principijs solum indiget puer intelligere tos. & no sigrat. quod est manus totus homo. vel brachium cuius optime respondet. & sic assistit q octotum sit manus sicut pte. Et & in quo gradu sunt vera. ista argumenta. s. Socia q ex puer sequunt. Ute demonstrationes sunt. Et mpmis vi q no sunt demonstrationes. cum ab optimis ptis grii sit despsum. Et ex brugis. q iste rones sunt demonstrationes. maxime fidles addant q no sequnt dm. & quia nondum q sepe repetuimus ex pto q demonstrationes no sunt eq fortes in omnibz materijs. sm ma morali & ptia nali vocat demonstrationes rones quibz ipsabith nil pt videri. quales sine dubio sunt iste impnt in ista ma scientie dari. Et Et gfirmr. mitentum. s. t. mi estes romi bz. qz sent omnino iste soc. quas vocat ptus iste plato sent sapientie max

victoria, sabbato in ramos palmarum.

simpta creat.ª quã concessit plato. quod nõ est dar. g.ª ideo est vera g.ª s.t.

¶ Ar.s 4. vm spẽs intellig.es effluat ī. aiam ab aliqb.9 formis sepatis.

¶ in isto 4.º ar.º S. Thomas. Dic.t q spẽs intelligibiles quibꝰ anima mia intelligit non fluũt ab aliquibꝰ formis sepatis. & abstrahunt.ª a rebꝰ. vide hram s.t.

¶ & dato nõ ita sit q angelus de facto nõ nos doceã vtpo possã. & sit quare nõ facit vt dt auicena quã impugnat. S. Tho. in hra. ¶ Dic.t ad hoc posita latus & q mme dicim.9 q nullus angelus bonus vel malus doceã nos ꝓpt doctrã ponendo in intellu vel vnam spẽm intelligibilem. & ita nõ faciet aeniã multo se lo ruegẽ. solum th possunt ꝓmouere ōba. nr.a & illis spẽb abstrahamus. non amplius de isto ar. quarto. deo. est.

¶ Ar.s 5. vm aia intellua cogn.ª tas. res mãles in rationibus aeternis.

¶ in isto 5.º ar.º S. Tho. mouet istud dubiũ ꝓpt augustinũ. vz. gfessionũ de quo multa dt in hra. quia th nõ bñ intelligit a multꝰ. s. aug. S. Tho declarat illum. quomodo sit intelligendus. Tandem Dic.t ꝓ vnicam. q. q nõ intelligimus ꝓpter participatiõem ideaꝝ. de quibꝰ plato. dixit. si ꝓpter participatiõem vera ꝙ ydeaꝝ. q sint in deo. quomodo sit intelligenda g.ª dt clare. s. t. vide hram eius.

¶ Ar.s 6. vtr intellectiua cognitio accipiatur a rebus sensibilibus.

¶ in isto ar. S. Tho. itez. ponit errorem democriti. cui hoc quidicebat q cognitio erat ꝑ defluxum atomoꝝ qui fluebant a rebꝰ sensibilibus. & postea ponit alias quas. g.s. i. vere sensationes causant ꝓpissime a rebꝰ sensibilibꝰ. ¶ 2.ª g.º et intellectus vere movet a rebꝰ sensibilibꝰ th nõ causat intellectiõem ꝓpter se sed ut in sensibꝰ causant sensationẽ. necessario debita applicata. ¶ 3.ª g.º Dic.t q rõ intellua lib. dependet a sensibꝰ amplianꝺ. v. hram. ¶ nota ista ista lectione misit ubi dicit. legit ꝓprius ꝓt hram. qz credo plus legit ut seqnter. is. dies communiter dicit illi ad jubilat. & alia causa.

Ar. 7. vtr intellectꝰ possit actu intelligere ꝑ spẽs intelligibiles quas penes se habz nõ conuertendo se ad phãtasmata.

¶ in isto ar. est vnica g.º negatiua. q impossibile est intellectum humanum ꝓ isto statu viæ. actu intelligere nisi de nouo actuati conuertendo se ad phãtasmata

q. g⁹. optime ꝓ. 2. vel 3. rombꝫ ptiis. videtur ham. sibi. FE NE
q Circa ar. 1 stim ꝓ⁹ dubz quid sit mitellum gūtere se ad phātasmata
vtro sit & vtrū mitelligere phantasmata. q Ex. quicquid alij dicat de nō ra
libꝫ dico q gūtere se ad phantasmata nō est ꝑa mitelligere. g. greg. ari
q ꝓ. q phāsm nō sꝫ ꝓpōn & eo de quo est phantasma. dato verba ad vi
deant sonare nō est de hoc dubium. q 2o dico q gūtere se ad phantas
ma. nisi q mitellus redeat ad phantasma. & vpo cōmīcte admittē.
aphātasmate quotiēscūq rem vellimꝰ mitelligere. q mitellus directissime
tꝫ ꝓ obo rem de qua phantasiamꝰ. q 2o dubz. cuius ꝓ potentia
alius est istꝰ gūsio ad phantasmata. q Ex ꝓ ꝓt dici q nō est alius vi
ce potentie sꝫ trium. vt pote q tres cōcurrunt. s. phantasia ipa. mitellꝰ
possibilis. & mitellus agēs. q 3o. 2o. forte est melius dicere q ista gūsio
est alius mitellus possꝫ i. vpo alius mitelligendi modꝰ a motꝰ q ꝓhat ꝓ
ista gūsione. q 3o. 4m grauius dubz de. g⁹ & illig veritate. quid sit
mitelligere ꝑ phantasmata. q Ex. q dato sint. 4. sensus interiores &
5. exteriores. nō tñ oēs cōcurrunt ad mitelligendum. & ad ꝓpositū du
phantasmata quibꝰ mitellus ꝓximat. & nō solum. nō concurrunt ad hoc
5. exteriores & illo ꝓ quilibet sꝫ nō quilibꝫ 4. ꝓ interiorꝰ. & ꝓ. dico.
q sensus exteriꝰ nihil ꝓt agere ad intellectionē nisi agentibꝰ & sensibꝰ
interioribꝰ. q mitellus nō ꝓt egredi a solo sensu exteriori. q mltm tñ
de mālitate. q 2o. & sequit. q sic exteriores sensꝰ ꝓficiūt. q si ledat sensus exteriꝰ. nō
tñ mitelligimꝰ. & non ꝓ legis vllo⁹ sensibꝰ exteriꝰibꝰ. q 2o. dico. q dato
multoꝝ oximo. fit. q nō quilibꝫ sensus interior ꝓt mouere mitellum nec au
to ad dicebamus. tñ. credo verissimiliꝰ primum & primi conformio ac verio
q nō sola phantasia mouēs mitellum, ad mitelligendum, sꝫ quilibꝫ sensus
interiorꝰ sufficit ad mouendum mitellum vt mitelligat. ꝓ. q. somnium est
passio sensus cōis. vt ait ꝑ arist. de somno & vigilia. & ꝓmīatur. mi
telligūt vere & sillogizat. vt expresse dt. s. t. ar. sequti. ad. 2m. q⁹ sensus
cōis. sufficit ad mōēdum mitellum, idem ꝓ. de alijs sensibꝰ. mit. s. cogitati
ua. & memoria. q sepe cogito mi sumptis me ee ministrum & meminī
aliquoꝝ de nouo q. q⁹. est vera. q Ad arg⁹ in vero. quod sit ꝓ ar. est
& s. t. qui solum dīt oportere mitelligenti phantasmata sperul arg. q Ex

Victoria. 1. die lectiua p̄dicā in albis.

ꝙ phantasia sine dubio intelligunt. oēs sensus interiores ꝯ in stricto quinq. hoc est verissimū. ꝙ Circa rōnez tñ. qua ꝫ ꝙ s. t. & arist. mg. qz s. obm intellitur animali. est res malis. sed nm ꝙ scot. in. 1.° d. 3. qz dt. q theologus nō ỹt hoc tenere q obm intellitū nī i et animali sit ma ſ ibilis. quicquid sit de isto. ꝙ. qz nos solum versamur. de. deo. & ptm. de quibꝫ paul. ad. ro. 1.° de hoc tractabat. quia omnibus aliquo misset nat. hominū. ſſ. go. ꝙ Secundo arguitur. qz. obm sensibile solum est obm intellus quia nō possumꝫ angelos & deum intelligere. go ꝙ 3.° nulla pot. ỹt ferri ultra ca q ad suū obm p tinet. ſ nos possumꝫ intelligere ſpūalia. go ꝙ Dicitur tñ q disputatio ista nō est tñ de re ſ de nōie quia ỹ in forti me scot. si voluisset, intelligi ſ. t. ymit. n. in multis. Co. ſ. t. obm ꝫ. ſ. obm. sensibile notitiā. Aliud est terminatiū. & istorum obm. intellus terminativum est ens. 3.m obm est verum. quod vocat obm intellus ỹ fer tinus. quod spāt. dt. ſ. t. 3. q. 5.ª ar. 2.° in ista. 1. ỹte. & ibi dē. q. 55. arg. 6. 37.ª ar. 3.° & q. 105. ar. 4.° ꝙ Aliud dubium est utrū p isto statu ſm scot. obm. intellus nostri terminativū. sit nāl sensibilis. ꝙ Caiet. hic dt. ꝙ sit. q nā sensi. in isto statu est obm intellus nō solum motivū ſ. ſm natum. ꝙ Et ad arguā q intelligimus deum & arguit. concedit ſſ. ỹ hic cognoscimꝫ ỹ anime tñ nāe sensibilis. ꝙ Scot. ubi ſ. dt ỹ sēsus grōis & crudo q est verissimū. q illud quod dt. ſ. t. dz intelligi. de obo motivo nō terminativo. qz. ſ. possumus mediante hac intellus solum michi ſm ysto respō ad nām sensibile. ꝙ & dubitat de principali. q. rōne. qre ſ. nō possumus intelligi in statu viatoris sed phātasmatibus. ꝙ Scot. 4. d. 45. q. 2. & ubi ſ. dt. q hoc nō est ỹ nā intellus. et animali. ỹbat qz post resurrect. quia lem. intellus erit eiusdem nāe & animalis tñ nō indigebit phātasmatibus. ꝙ Item q in statu mortis ut putat scot. hō poterat intelligere ſm phantasmata. go illud nō est ỹ nā ỹmus intellus. ꝙ Secundo dt. q hoc est ỹ ptm originale i. pena ptī. ỹbat ỹ aug. ſſ. de trinitate. ultimo. dicit. q nā ocr. ỹmanens acie fixa videre nō possumus. n obstante infirmitate. & quis ea tibi fecit. nisi inīquitas. go nō nā. ꝙ Secundo dt scotus. q in solum hoc nō est ỹ nā intellus ſm ỹ indigentia intellus. sed

ꝑ quoꝫ ãa cõiuncta intelligat corpalia. ar. 7.

cõcomitãtia mittitur. ar phãtasmata. ꝑ Ego tñ dico q̃ nuntia rõnẽ est sufficiens. nõ ꝓma. S. ꝓpter tñ. q̃ post ꝓtm omia ãlia mãserunt th̃ leg̃ deo omnia q̃ tunc erãt de nã mittit̃ fiunt nunc & ednũse. & d̃ est nũ alijs cofijs. ꝑ 2ã it rõ. S. ꝓpr̃ am comiꝫ. nũ ꝓpr̃ indigetiam in b vath. q̃ hic. postꝫ semel q̃ mit est dictum nõ possũ. cũ jnsipiẽs. cum tñ adhuc sit semp ista am cõmitãtia. nõ est dubitandum de hoc. max̃ q̃ et. ꝑgra. hystarõm sat. q̃ mittit̃ & phãtasia sẽ impedirẽt. si vna nõ alteri fuit. vt dcm est. cuius tñ grimm & ꝓmiꝫ. q̃. iste rõnes nihil vallẽt dato q̃ fit verissima. si rõnes. S. tñ. sint bone & sufficiẽter. vdete illas. ꝑ 2ã circa solutñ. 3ij. argt. est dubium vtrũ possimꝰ hãre deꝰ aliq̃ cõceptum vel de angelis. q̃ nullo mõ significet nãlia de q̃ quidem dubꝫ est nisi dicerẽt. sal tm̃ ysto. statu. q̃ aliud est de hijs. ꝑ Et tñ q̃ possimꝰ hãre cõceptum aliq̃ de deo absolutõ. S. deũ. cui d̃ alius cõceptus nũ tã correndere. ꝑ & breuiꝫ dicẽdum hic sicꝫ ꝓncipio de nũ bꝰ dugmis. q̃ situm est. & rñsum. q̃ nr̃a. nõ possumꝰ hãre conceptum de deo absoluto & ad ẽstum. sicut ai cum cõmotat. ff. & idem hic affirmamus. ꝑ Ad argm aũt de illo tñ deus q̃ est absolutꝰ. g. conceptus illi rñdẽs. ff. ꝑ Ex cõcesso am q̃ est tñs absolutus. ly deus. & dico q̃ dato d̃ cõceptus illi rñdẽtur absolute tñ nõ est cõceptus absolutꝰ si deũ cõcipimꝰ sub aliquo cõceptu cõmotatiuo. appꝛiando illi quãꝫ ꝓfect̃ q. s. est vniuersoꝝ dñus. omnium. creator & rector. nõ hoc est nomen. aut peculiare huic tñ. nã et. alexander. cesar. ff. sunt absoluti tñ. p illos formamꝰ cõceptus nõn absolutos si cõmotatiuos. quos tñ ꝑ huiusmõdi tñs cõcipimꝰ hãre ijtaq̃ ne tot nugas fingamꝰ. ꝑ & de angelis quare nõ hẽmꝰ cõceptum absolutũ. sine dubio si de illis huiusmodi cõceptus nõ hẽmꝰ, et sequit̃ q̃ hãre nõ possimꝰ. eosdem de subijs corpeis puta. lapide. ligno. ff. quis est falsum. ge. ꝓ tñ sequela. q̃ sicut nõ cognoscimꝰ angelos nisi ꝑ accidẽtia. ita. esse illoꝝ nta nõ lapidis fuit nisi ꝑ accidẽtia. ꝑ Et ex. q̃ verum est q̃ possimꝰ hãre conceptum absolutum de essentia creata. ꝑ essum q̃ sunt esse quidã adeq̃tũ angelorꝝ qui ꝓfacimt illoꝝ nam. & entiam. nõ est simile de deo de quo nullum possimꝰ videre esse. ade

Victoria. Iest.

q̄tum. hoc est ꝓbabile & m̄ aliq̄ dicitur est ꝓbabilius. Et quomodo cū dō grium ꝓbabilis q̄ nō possum⁹ assentiri habere absolutum de aḡtis. sic nō hēmus de cesare. nerone. aristle dato esse⁹ videamus ultro. Et Ad argm̄ q̄ sequit q̄ nō de alijs hēmus assentiri absolutum Aliqui dicit q̄ est verū q̄ de futuris assentiri hēmus abſolutos assentiones nō absolutos Et quod dicit ego credo ꝓbabile falsissimū. & nullo modo subsistere habile Et dico. q̄ esse⁹ angelos nō sunt assentiri ꝓba. adiecta illis verbis nō est q̄ pillas angelos nō absolute assentiamur. & idē dicit de cesare. Et patris sic & alia innata sunt fuas assentiri ꝓba verbis illa absolute assentimur. nō est dubium Et Lricā q. 2. ꝓpositum articuli. dubi. Utrū q̄ quelz assentiri intellectus dicat a phantasmatibus moneri dato adhuc minus sit in alterum intelligēdi actum. V. g. vel quodlz aliud. Utrū si volo intelligere triangulum. vel nomen accipiatur de colore. q̄ est rotundum. ſ. oz q̄ phantasmata de novo me moveat. vel q̄ nō. q. intellectus potentia est phantasmatibus. q. ꝑt syllogizare. ſ. Et sicut q̄ post q̄ aliquis cepit syllogizare assentit conceptum de eo de quo nō est phantasma ut puta de deo. angelo. ſ. Et dicit q̄ ꝓbabile est q̄ si intellectus semel esset in actu per phantasmatum assensum. ꝑt multa de illo concipere sine novo auxilio phantasmatum. Et sicut ꝓbabilius est q̄ oz q̄ semper moveat aliquis conceptus saltem ab eodē phantasmate. q. ut ce eadem rō de omnibus assentibus & nō ut dicit assentiatur hoc aut stando syllogizando. q. nō indigeat phantasmate. sicut ꝓmus. Ad q. duo rōnes q. ꝓmo concepti assumunt assumunt de alijs. Et Ex toto isto arto. sequit q. dicta nititur hominem q. nō habuit otio nō. alius bone memoriae alius nō. ſ. totum provenit ex defectu sensus interioris. ſ. phantasmatis. ſ. rō est. q. ar. q. oz intelligentem phantasmata speculari. vel quia melius alijs phantasmata melius intelligit. & ita est in alijs potentijs animae. hic de isto ar.

Ar. 8. Utrum judicium intellectus impediatur ꝓ ligamentum sensus

Et videtur ar. s. tho. ponit. 2. q. nō ꝑt ce judicium ꝓfectum in intellectu cum aliquo impedimento sensus. ad quod ꝓtinet illuminare intellectum. ad comprendendum. vel intelligendum illa q̄ intelligit. videtur ꝓbat. 2. in hra. s. tho.

Et quo ad ea que circa intelligat corpalia. ar. 8. ꝫ

Et Circa q̃ ꝫ dubium est utrū saltem possit cadere aliquod iudicium intellectus ligatus sensibus q̃ s. solvendo q̃ nō pcedit ꝫ festinum iudicium. Et Ad q̃ sensus sunt ligati nullū dō ligati nullū dō pt iudicium hic mitti. Et tm sunt quod animo ligati s nō dō. quomodocunq̃ sit. pt iudicium aliquod hic mittitur. quod dt s. Tho. ꝫ precise. hic ad. 2m. q̃ somniantes pnt hic iudicium ꝫ festinum ꝫ dem s recte iudicium mittitur. quod pz q̃ illimet actus quicunq̃ in phantasma somniantium sufficeret ad meritum mittendum in vigilantibus. qđ in dormientibus. Et Et confirm̃. q̃ reuera multi in somnijs formant conceptus. de aliquibus de quibus nō est phantasma. ut de deo. de angelis & alijs immaterialibus q̃ nō qđ dubitandum est de hoc. Et Ad utrumq̃ idem est de pueris & amentibus veris. utrumq̃ horum est actum recte iudicium mittitur. vel sunt hi duo contraria. Et ꝫ pter negotium est q̃ hi non actum mittitur qđ habent actum voluntatis. quod nullo concedit. pro magno illos ꝫ statum mercedis & demerendi. Et ad. Et ad q̃ sine dubio pueri & amentes veri sunt aliqua iudicia mittitur. pro quadam rone quia probatum est de dormientibus. q̃ sensus illius nō sunt omnino ligati. s quodammodo ligati. Et tum q̃ illa met phantasmata puerorum & amentium sine dubio in me sufficerent facere vera iudicia. Et Ad q̃. q̃ Aristo. de somno & vig dicit q̃ somniare est passio sensus com. q̃ nō est in intellectu. Et Ad q̃ Aristo. bene dixit. & nō negamus quin possit ad intellectum pertinere nisi illud accesserit. q̃ hoc est pprie accens. rone sensus. sicut de esse quem sequi dicit. Et Ad aliud argm. quod fit de voluntate. q̃ nō hic actum in pueris bene mittitur. Et Ad quicquid alij dicant q̃ pueri & amentes sunt veros actus voluntatis. & idem est de somniantibus. pro q̃ hic. n. pot pt hic actum sui principalis sibi debito. sine sufficiunt. Et amentibus pueris & somniantibus. sufficit pntare obm voluntatis. sed obm mittitur. g. Maior est nota. minor pz q̃ isti dicunt studere bonum. studio malum. id dicunt hoc nolo studio volo. q̃ studium est finitum dei. aliud pticulare. sc. hoc g. pntare obm isti sub rone boni vel mali sequi quicunq̃ actum voluntatis. Et Item quamvis & somniantes sunt de facultate. sui tñ indicio sc. q̃ nō pmet. ad appetitum sensitivum ꝫ potuit nocere vt dicunt. g. Et Et s. Tho. 4. d. 9. ar. 4. vide ꝫ s. mittitur.

semp. q. ia. qñ nñ ofat. q. s. t. disputat vbi an nocturna pollutio sit pcm. & dr pdese nñ est pcm missi signum pcis & tm euenit. incipit homo cogitare vñ euen & tunc dr q signum est nñ multum efficax vce cuiusdam sc alicuius q si consensit ni somnijs precessit consensus ni vigilia sm aut, nñ vere est q manus argm est q si nñ consentit in somnijs m dr consensit in vigilia. tñ est aliquale argm aliud. quod adueo ad vbandum. q in somnijs nñ est actus voluntatis. 9t idem dr. s. tho. 22. q. 154. ar. 5. Multi tñ thomistarum nolunt hoc concedere q dñt q. s. t. vbi sup. ni. 4m. dr q amentibus nñ sunt actus liberi arbitrij. & .22. dr q nñ culpantur. & decepti sunt. iste .n. concessio stat q stant actus voluntatis nñ pfectus sz veros actus voluntatis. 9t & tunc gre nñ imputant isti actus pueris & alijs?

9t Bx. q. rō est q nō sunt deliberati. sm actus pm o pmi. clare est hō.

9t & g. quis absoluit a talibus libtate. cum voluntas sit eq his cum hijs bus pfectum ydiotis? dñt aliqui q sunt imperfectus actus ni tm tuus.

9t &. g. q. posita ista actus mitis tuus sola q est in amentibus ni hoc somno est libera & meritoria vce demeritoria. q̄ vt in somniantibus amentibus & pueris est libertas & deliberatio voluntatis q. meret & demeret?

9t Bx. q. adhuc dicimus q in istis nñ sunt actus liberi. & ad argm dicit voluntas q nā sua libera est. tñ quod cpiebat ab initio ni sui actus nñ hñ plenam libtatem q mitetur nñ pt deliberare. & sic voluntas nñ pt elegere. sicut contingit in motibus primo primis odij & alijs q qui nñ imputant huiusmodi illos ad culpā. 9t subtiliter tñ pt dicit. vt ego aliqñ defendi parisius. q ni amentibus & somniantibus sunt actus liberi ad istum sensum q sunt actus quos vnquam posset nñ hic. si nollet. nñ ad hoc q sint in potentia ad culpā. aliqua. pt quin pueruli flagellentur qui nñ vadunt ad scholam. q̄ poterant ire & nñ ire & sic de alijs. est ingeniose & subtiliter dictum & forte verius. sz teneatur primo solutio. q quia est. 9t Et ad argm tertio nñ meret. dicit q nñ deliberant in pnt. vel .2o. per se ignorantiam inuincibilem. q hic est omnis ignorantia in istis omnibus. 9t & g. aliquis pt nunquam studere ymo mortaliter. s. si verum sit. q studium imputat illis

¶ Ex q̃ sunt iudicia duplicia. aliqua sunt q̃dalia. furtũ est mortale
si q̃ sint huiusmodi. alia sunt particularia. puta hoc est faciendum hoc non.
& ad ista iudicia ista necessitant. hoc est nunc faciendum &c. vel nõ necessit.

¶ QVES°. 85. A. De modo, & ordine intelligẽdi

¶ AR. 1. vt̃ intellectꝰ nr̃ intelligat res corpeas & mãles ꝑ abstrãctionẽ a phantasmatibꝰ

¶ Circa istum. q°. primo. ar°. primo omnium est notandum. q. abstrahere a phantasmatibꝰ nõ est phantasmata speculari. & est intelligere vnum sine alio
vel q°. ista est vera. intellectus nr̃. intelligat ali qua. nõ intelligendo phantasmata. in quantum repũtant aliquas species significãter vel repũtanter ad hoc
nos inducentes. q. quia omnia phantasmata sunt singularium. merito dubitat
aliquis. species quas intellectus abstrahit a phantasmatibꝰ sunt semper vt̃ particulares. vel possint ad omnia trahere vel nõ. ¶ Ex. 1. q. intellectus nr̃ intelligit
abstrahẽdo a phantasmatibꝰ. i. solum accipiendo a phantasmatibꝰ species vel
qualitates intellectas est pure spũ alis. quod elegãter tangit nr̃ glo. & declarat
S. Tho in hũ. q. valde est ingeniosa. & pulchra. videte illa cũ argumentis.
¶ in isto ar. dicit. 1. q. phantasma ꝑ duci speciem in intellectu possibili. 2 dicit q. species
quas phantasmatibꝰ ꝑducũt sunt vere species. 3 dicit. q. in intellectu sunt solum species
vere. & ꝑ illas aliqua cognoscit. de hoc tñ latius agetur q. sequenti. ¶ Et dubium
solum est qm phantasmata dicit. 1. ꝑducere ꝑ hanc virtutem speciem vere in intellectu
possibilis dubitat quid gerat intellectus agens. in phantasia quia ille
dat virtutem phantasmatibꝰ vt intellectum passibilem movere vel
aliquid ꝑducat in phantasia. ¶ Vnde quia. 1. de ãa dicit. quod intellectus agens. respectu phantasmatum sicut colores respectu luminis. sicut lu-
men sum illuminat colorẽ vt moveat & aliquid ꝑducat in oculo. sic
et intellectus agens aliquid ꝑducit in ipsam phantasia. ¶ Item quia nõ est
in agente vbile quod agens possit aliquid in aliquid ñ obm. nisi de
novo acquisierit aliam formã. i. si ante nõ poterat agere in istud obm
& modo pt. necesse acquisierit aliquã formã. sic quod sine acquisitione intellectus
agentis nõ poterat phantasia agere in intellectum pass̃m. & postea potest
quia. q. intellectus agens aliquid tribuit fantasmatibꝰ. ¶ De hoc capto.

victoria.

2. d. 3. q. 2. ad. argū. g. 8ª. g. 9ª. reputat ydolū q mitteret agens
ydūc̄ in phantasia aliquam qualit. p quam fit maior vir tus ad
movendum mittentem possit. & idem tenet multi tho. Et ego dico
q ista opinio est falsissima. & grīa versus q nihil ydūc̄. mittitur agēs
in phantasmate. vel fantasia. pro argo fm̄ maio. l. durand. in. 2. d. 3. q. 1.
qz angelus vel demō nō pt imprimere aliquā formam. nisi applicando
aliqua passiua fs mittentis agentis est multo minoris virtutis q nō pt hō
Et item. vel illa forma ydūcta ab agente mittente est corporalis vel spūs
alis. nō corporalem qz ista nihil pt. cum sit māl̄s sēn̄ ipm phantasma
nec spūalis. q hoc est mirabile. qm̄ re māli sit forma vel q̄litas spūalis
Et Ex capitulo q est q̄litas spūalis nō p modum pmanentis. fs transeuntis
q transit citissime. Et ista solutio nō satisfacit. q si pt ei p modum
tpis et poterit p maius tps. nz est simile quod asserunt ppe de aqua ba
ptismi q hz virtutem spūalem. illa. n. est virtus q dam nō q̄litas ut sto
Et quid go facit. esse mittentis agentis in phantasia? Et Ex. q totum hoc ēo
procedit ab ala rōnali. i. ni anima rōnali est virtus una. s. mittentis agēs
q est virtus spūalis animae. q quid aia pt movere phantasmata & da
re illis virtutem ad aduuandum mittentem passiuum. Et quid tunc
ad illud argū. q si aliquid pt tunc aliquod ām nō poterat dz. q. p. ali
quam novam formā. gs. Et Ex. q vere. est. fs ista forma nō dz. q. fit sub
iective in illo agente. fs satis est q fit simul cum illo agente. & ita g trāg
in proposito. Et ideo. 2m dubium est vtrum cum phantasma ydūcat
solum vnicā speciem. Et Ex. ymo nō est dubium nisi q abunde p phanta
smata pnt ydūci plures species. ut si ego video petrum a longe. ex illo phā
tasmate pōt concipi spēs multorum aliorum quos adhuc nunquam vidi. vel
Et 2o dico q spūs spālis forma. i. spēs hominis sufficit ad ydūcendum
multas conceptus de homine. nō dz. q ad quemlz conceptum de hoc
homine habemus suam spēm. Et 3o dubito. nūm ponamus spēm intelligibilem mi
tentis & alterius intelligendi & conceptum. qz quid horum primo fit in
intellectu spēs intelligibilis vel actus siue conceptus ipse Et Ex. dz. q. p.

or sit ibi actus intelligendi q3 spes q2 spes semp manet post3 semel ipsi in intellu q2 sunt hitus. difficillime mobiles. & ois hitus nisi sint exercitati. acquirunt p actus g° pores sint actus. Qt m3 grim est q2 impotentijs sensibus pus ponunt spes q3 actus. q2 pg est color ni obo q3 ego video an. & pg nã est sonus q3 audit. g°. Qt De isto dubio sunt varie sñie ptes nãq3 moderni dnt q pg est actus in intellu q3 spã intelligibiles. Qt eisdem sñie est in theologis. Gregr. in. i. d. 3. q. i. & in. 2. d. 7. q. 3. ubi ylhec hec tractat. & colligit q2 por est actus intelligendi q3 species. Qt eusdã sñie est durand. in p. d. 3. & 2. d. 3. Et Enrrico quodli. 3. q. 14. & in cadẽ sñia est ochom. Adam. Gofredus. & multi alij. quos brevitatis cã omitto. Qt Instãs sñia est apte nõ solum q3 arrist. sed tota tam antiquoz approbatoz ytuoz. qui ois dixerunt p3 q2 aia oj essent similes intellecto obo. quod fit p spes intelligibiles. g° illi procedunt actum intelligendi. unuo sunt principium intelligendi. Qt Item. nihil pt actu calefacere. vel aliquid aliud facere. ad quod est in pot, nisi reducat ad actum p aliquã aliã formã nõ p ipm actum. & g° intellus actu intelligit illud ad quod erat in pot. nisi reducat ad actum p spem intelligibilem. Qt Item in oculo ponit spes visibilis q3 ipa videt & ita in alijs obus. ergo alibi potentijs. vel sensibus g° multo magis hoc in sensibus interioribus. Est g° tenenda opinio. gria ystis. q est. s. tho. & almain. in 3. d. 23. q. i. & est Jam approbata. ab omnibus. Qt in solut. ad 3um & 4. S. tho. declarat egregie quomodo intellus agens adiuuet ymaginativã possit movere intellum possibilem. videte. s. tho. ibi & in alijs argumentis.

Qt. 2. Vtrũ spes intelligibiles a phãtasmatibus abstracte se habeat ad intellum sicut id quod intelligitur.

Qt in isto. 2. ar. s. tho. primo recitat aliquoz opinantiquoz qui dixerunt q nullus intellus aliquid ad se. sed solum ea q sunt extra se ipm. s. species. offerunt ymaginatiue. s. quod ymaginabat quoz agens & passum ea sunt. Qt & recitata ista opinione, optime q3 impugnata. s. tho. pon. 3es. g°. i

¶ Prima est. q ſſpꝰ mitelligibiles ñ mitellu nrõ ſe hñt nõ obtinẽ ſi tãq̃ ꝓncipũ effectiuum. ſic calor in igne. ꝙbat. q actio tranſiens nõ manẽ in agente. actio vero manens manẽ in obõ ito ſũ in actũ tranſeũte ozã ſit aliq̃ paſſiua mediante qua illa actio calefaciat ita cũ dobꝰ cẽ in actũ manẽte. q̃ eſt ſſpꝰ mitelligibilis q̃ eſt ꝓncipũ quo ſit mitellectio.
¶ 2a q̃ est q̃ mitelligens ſſpꝰ mitelligibiles ꝓnt ſe hñre in mitellu ꝑmodum obi. q̃n. ſ. mitellus mitelligit ſe mitelligere ꝑ reflexionẽ. q̃ vero ſſpꝰ mitelligibiles ẽt ſint ens & ꝓnt eſſe ſecũdario. hñre ſe tãq̃ obm.
¶ 3a q̃. eſt q̃ tñ ad quid ꝓncipiãt mitelligẽ nõ ſint ipſe ſſpꝰ. ſz illud de quo ſunt ſſpꝰ. que omnia lucidiſſime tractat. ſ. tho. in hac. vide ibi illa.
¶ iſta eſt vna q̃. ſatis ventilata in dobꝰ locis. Vtrũ ſſpꝰ mitelligibiles ſe hñant vt obm mitellus. & dicũt q̃ nõ. ¶ Vnus ſolus. eſt. Gregorius rimenſis. 2. d. 3. & d. 7. vbi multis vltro citroq̃ diſp. conſudit. q̃ ſſpꝰ mitelligibiles ſic hñt vt obm mitellus. & ꝙbat mirabili multiplici. ¶ 1um eſt. q. experiẽdo (dr) eſt argumentum q̃ cum ego mitelligo leonẽ. aliquid eſt mitra quod ego mitelligo tãq̃ obm. ſ. ydolum. ideſt ſpẽm. ¶ & ad hoc facile dicerem q̃ eſt falſum. ego minq̃ tale ex ꝓpꝰ fantaſmate q̃ magnificũ ſtud ydolum ſit magnificũ rẽ abſolutam. ¶ 2o arguit quia ſequeret q̃ cum ego cogito de pulice meo iudicarẽ illum eſſe ꝑfectũ deo iudicio leonẽ eſſe q̃ mitellectio ſua minuat ad leonẽ. ſz ꝓte nunc ex me nouo ab ipſo leone go. ¶ & hoc nihil eſt. q̃ cum cogito de re abſoluta ſz illa mitellectio ꝓducat ab mitellectiua re tñ nõ ſignat ab eadem.
¶ 3o arg. q̃ alis nõ poſſe ſignari. dr tom mꝰ mititiuã & abſtractiuã notitiã. ¶ Ad q̃ mitellectꝰ eſt q̃ aliquis mouẽs & ſignat mitellectionẽ effectiue ꝛc ſe hñat ꝓ mouente ꝓpꝰ. motiue. abſtractiue. cognitio. & in hoc dr ens. ¶ ꝙ quarto arg. Philoſophus q̃ ad cognoſcendũ de reparo refert ſit res ãno. ponat gꝰ q̃ vidi leonẽ qui obiit. tunc mititiua mea ꝛminat nõ ad leonẽ q̃ leo nõ eſt aliquid. gꝰ ſ. minat ad ſpẽm leonis q̃ magis hñ de cẽ q̃ leo. ¶ Ad q̃ mitellectus ꝛminat ad leonẽ qui nõ eſt mitellectꝰ eſt chimera. ſz ſatis eſt q̃ fiat & eſt ſufficiens ꝛceſſus.

ad formandum istã notitiam. sic ego intelligo mixtũ. qui est & nõ est chimera. ita q̃ p̃ intelligere quod est vel fuit vel erit vel est vel potest. Et 5ᵒ argmt. ego illo pñ tẽpe notitiã abstractiuã de re q̃ nõ est vel fuit quã numq̃ vidi. g. ulla faltem p̃minat nõ ad rem vram sz ad speciem illi⁹ Et Ex. primo. q. sine dubio est dubium a ego possum inuenire abstractã faltem in exemplẽ de roma quã nõ vidi si fim. videre mutare & concipere eã nego. Et Zo illo ad misso dico q̃ nihil omnino termin̄atur ad rem extrã modo quo intellecta est totum hoc nihil valet. Et ideo. 6ᵒ argt. q. alias sequeret q̃ frenetici & somniantes nõ decipiant. q. deceptio illorum venit. q. putãt se esse in prato & sunt in lecto & falsi sunt imagines. vel ydola. tñ putãt se videre res. & nõ videt. & de facto intelligunt res alias q. nõ decipiunt. Et Ex. q. est notitia q̃dam in intellectu q̃ potest manere in isto intellectu. sine ministerio sensuũ aut obiectorum vt sensatorum multe q̃ fuerunt in sensu avi & in horas consistit decepto somniantium & frenetico. q. aliquid remanet in absentia rei. in sensu avi: nõ aut sunt notitiam p̃fectam. vnde q̃ intelligunt ideo decipiuntur. Et 7ᵒ argt. q. faltem q̃ intelligo chimerã sic sunt p̃minat intellectio ad speciem vel imaginem. motus aurei. ergo. Et Ex. q. vera est q. nõ intelligo illã speciem. motus aurei sz motum aureum. q. accens nõ p̃ se dato re nõ fit q. p̃ intelligo motũ dicũ aureũ & ita intelligo motũ aureũ q. accens. Et 8ᵒ argt. q. ego p̃m intelligere duos solos. qui nõ sunt. Ex. clare q. tunc solum intelligo multiphicatã solis istius. quod nõ est multum: Et ideo sic oppono ista est singularis. vta sine dubio est falsissima & nõ reiicienda. sz intellectio p̃minat sensui ad rem intellectam nõ ad speciem Et ymaginem oppono. argt. alius qui ydolum. vitum & ydolum ab vitro ceteris subiectum idem sunt obm & sic gregor. alius qui ydolum speciem huius & totorum rerum ad ipsum. g. & notitia ydolata ab vitro habet idem obm. sensum exteriorem Et Zo argr. qñ ego hõo notitiam abstractiuã. v. g. leonis. ergo possum notitiam vel intelligo leonem tm, vel speciem tm vel vtrq. si solum speciem vt vult dñs gregor. Sequit q. ista ypo est falsa primata & notitia abstracta.

.s. leo est aial. & similes. qz hyles no supponit tunc z animali si aut illa
nolis negare fz des illius veritate sequi q; contrarius 9cedit dis
mus nos. si aut des supponere hyles z vtroq;, & tra ypo est vera
ad mina sequi q; vtrq;. s. omnis leo est aial et falsa. gmia rece argr.
9t his autem grec. vidit q; illa noticia abstractiua qua possumo
vtro. s. spem & leonem. significet. qz ppe. mi. z. d. g. q. i. petens vtra
gli possit z fria ma nos anceptus intelligere dt q; si cogmus semt
conceptus nostros intelligimt rem significata. spem vel anceptum. &
sic ygredit g illum argm de vtrq; falsitate. 9t 3o argr g eodem. qz z
illius op9 sequit oia mi grauem q; ppe infert bat gaco opl. s. q; sum
mans decipet. & generetur, & alia omnia. qz notitia abstractiua significat
& rem & spem. 9t 4to principale argr. sequit z eius op mode q; oes
ypo metalis mi absentia rei. est falsa. quod est falsum. 9t Confirmatur
qz q; ypocis metalis negatiue sit est falsa. vel eqmuoce. 9t 5o dicit
aliquis q; grego. no dt q; iste notitie supponat p se fz dumtaxat p ipsis
9t & hoc est multo pius mi ampliatiue. ideo omittenda est oio ista opio
9t Et tenenda opinio aiis gria. q; not mitiua & abstractiua sunt
z obo rem ipam. quod ypo opt p. 3m argm. s. t. z ph o. p ppier.
dicente q; voces & sunt signa eop q; sunt mi mte. Innotice conceptus
& voces sunt omnia. fz voces significat spem g; & anceptus
9t & solugt istud argm. qz gregorius anadit q; tm vocalis significat
rem ad z. & mi mte arrim dt illi anceptus ad idem significandum.
9t Ad arist. aut dico q; primo voluit dicere solum q; voces mte sunt
ad z primum anceptum. no q; anceptus significent idem quod voces
9t 2o dico p; intellig arist. q; voces sunt signa anceptum. i. anceptus
significant mediantibus vocibus & ita intel g; & nos hz gregorius.
9t quia tm sepe loquimur de ista spebus. & multi laborat in intelli
gendo illas no dr occio sum loqui aliquid de ista spebus. vtro sunt
porunde ite spes vi aere vel loco. vel mitellus. qua ma. m. dost.
disputat. m. p. & 2o d. 3. mi am bobus. 9t Et quidem ocham ff. q. 2. d.

Quiditas.

ꝯ de modo, vordine intelligẽdi. ar. Z :

3. q. 17. & 18. & Gab. i. d. 3. q. 2. post eundẽ ochã. isti ponunt ali quit ypotes de hoc. ꝯ i. ab obo sensibili nulle spes ꝑducunt ñ medium .s. a mine. a ingrdine. vel ab odore .ſ. ybat fiam opatiõ. quã ytat ver simã. qz ñ ex ꝑcẽ ñ ꝛõne constat huiusmodi spes ee ponendas. nõ. n. talitas fine necessitate est ponenda. ñ ex ꝑcẽ aliquis illas sensit ñ rõ ꝑdem ꝑsuadere. qz si alig̃ at rõ maꝛ illa. qz agens & passum oꝝ ee simul & motus & motum. & quomodo. obm quod est longe a mepto me mouere? ꝯ dñt coĩ doct. q mouẽs me mediate mouẽdo aerem sibi ꝛximum. & ille aerem .ſ. tandẽ venit admouendum me mediate hoc dt coĩt op. q. istum hominẽ hoꝛiginẽ ochã. ꝯ Et ex ista rõe alia nascit qz nihil agit in remotum, nisi ꝓ agat in ꝛximum. ex hac rõ ꝯ istomodo facillime rõ ybat de multiplicandis spẽs p aerẽ & alia media ꝙ ꝙs ꝙ ꝙueniat sono vel color ad sensum. ꝯ dñs ochan q todo esto es burba bn ꝓ scint. istaꝛ rõnem negat maꝛ illam. q. ſ. oꝝ agens ꝓ agere in ꝛximum ꝙ in remotum & mouẽs & motum ee simul qz sol calefacit aerẽ remotum nõ calefaciendo ꝛximum celum .ſ. & ita in multis aliis ꝯ hec sine appẽn dicit. ꝯ p. dt q iste spes si ponat nõ mouet sensum mediante aere. qm est ꝛpe ne ſ ꝓ se q aut aer sit ca sidus est p accns ꝯ nihil refert q ñi in ñ sint spes. ꝯ p. alia ñ istatiam dat ad distas maximas de magnete. q. trahit ferrum. ad se. & cen tarit. si ponat. p pe acum oculꝛ. ñ nõ ag. ñi ꝛximum vitro ve ligneum. qz ñi illud nullam hz magnes virtutem. ꝯ p. angeli. ñ tell gunt se. dato distet a celo ñi celum. ꝑducentes acceptum ñi mẽte alterig nihil agendo in medium. ꝯ oio nõ sunt ponẽde spes ab obo sesti. ꝯ 2a. ꝯ cuius est q et ñi sensibꝫ ipis exteꝛioꝛibꝫ nõ sunt ponende spes. ſ obm immediate ꝑdũ visionẽ ꝯ obm & vot. p se sola pariunt mutationem. g. ꝯ 2o arguit pot visiua ex sua natꝝ qñdocat ꝯ nõ indigeat alia forma .s. spẽbo. g. ꝯ 3o arg. si ego video p spes ami hilet deus petrũ conuata spe. seq̃ q videret obm qui non est :

Ꝙ 3.ª g.ᵒ ꝯoloratum ꝑdu.ᶜ ñ oculo aliquid quod ẽt ꝓncipium videndi
quod ñ nũ ẽt ſpẽs ꝓ de illo. qñ videt ꝑatum viridiſſimũ. vel ſimlr
poſtea aliqñ ꝯfuſi mp̃ſſione ñ cuius abũdia videt pratum. Ecce
iſte bonus vr nõ vult ponere q̃ oculꝰ ponit & ꝓñ quod apud oſ
abſurdum reputat & ita eſt. de facto. Ꝙ 4.ª g.ᵒ cuius eſt. q ꝯoloratum
ꝑdu.ᶜ et aliquid ñ viſu. quod conſortat aliqñ oculum. vel aliqñ et cor
rumpit viſum. & hoc eſt ꝑamet viſus. nũ q̃ calefac̃ ñ ſfrigefac̃. ſ
q̃ viſus vſus obi. ex na ſua hz̃ apportare vſum. & alteriꝰ vt lucidi
& albi diſſolutꝰ. Ꝙ 5.ª g.ᵒ ñ ſenſibꝫ ñ interioribꝫ nõ ſunt vltᵒ ponẽdi
ſpẽs. ad notitias ꝑmas. i. ñ tuitivas. ſ ex ñ tuitivis bñ ſcat. abſtract.
Ꝙ De ñtellu ſunt alie due ẽt ꝓᵒ. i. & 6.ª ñ ordine eſt q ñ ñtellu. et nõ
ſunt ponẽde ſpẽs ẽt bat q̃ nõ ponũt. ñ obo vel ſenſu ẽt ꝓᵒ q̃ ñ ñt.
Item ꝓ q̃ ad quid ponit illa ſpẽs ñ ñt. Ꝙ dicmꝰ nos q nõ eſt q
oſ ſimile ẽt ſimile agnoſc. ſ arg.t ille. dat ponat iſta ſpẽs. ſtat q ꝓ
ñtellus ẽt ſimlr ẽt ñam ſua q̃. ẽt iſta ſpẽs vt hz̃ñ ñtelligo ꝯ
gelum vel aiam mea vel ꝑñ ñtellum. gꝰ. Item ñ ego ñtelligo
lapidem. lapis eſt ꝯcr ꝑalis. ſpẽs eſt accns ſpiale q̃ nõ nom ſuit ꝯ ſpi
alem. i. ñtellum. Ꝙ 4.ª arg.t. q ſplus ꝯcepꝰ ſufficit aſſimilat
paſſum agenti. Ꝙ Item. obm eſt ꝓpoſ gelli ſufficit ad hoc q ñtelligat
Ꝙ 2.ª ꝓpõ. ñ ñtellu oſ ponere aliquas notitias rememoratiuas. ut
poſtea recordemur. earꝫ q̃ videmꝰ. Ꝙ 3.ª & 4.ª ñ ordine, eſt q iſte
ſpẽs rememoratiue nobile ñ ñtellu non cauſat a nob ñtuitiua. ſ q
ſemp q̃ qñ hz̃ notitiã ñtuitiuã rej. hz̃ etiam abſtractiuã eiuſdem &
iſta nõ abſtractiua ꝑdu.ᶜ illam ꝙlitatẽ ñ ñtellu. ẽt eſt oꝫ. obm
qua ꝓpõ accepit ab adam. ñ. 1. & 2. Ꝙ Et ñ dun̄. obm (qñ apo
ſtatabit) ri. 2. d. 3. q. 6. negat abſolute & ſimpr oſ ſpẽs dẽt q ñ
nulla poſ. ponẽda eſt ſpẽs. bñ rememoratiua. ꝙlitatẽ nõ aliud. ẽt pro
va ſo tambiẽ arno ce otro. q ſi ponũt ſpẽs. & ẽt illas agnoſc ñ
ſeq̃ q multo melius agnoſcũ ſpẽs ñ̃as. quod eſt fal ſum gꝰ. ſ
Ꝙ 2.ª arg.t. q mirabile eſt q vos dicatis q illa q ſunt aqua nos vel ñ

nō nō ag nr̄am. ¶ Item sequit qđ nō possumꝰ intelligere ꝺeum & ā
gelos qui nō ꝺeuenerunt spēm. ḡns est falsum gō. ¶ Item qđ frustra fūt
p̄ta q̄ possent fieri p̄ paucioꝛa ꝑ simplicia intelligimꝰ gō nō sequit. ¶
¶ Gregoꝛ. aūt. ēt. q̄ si est in cauꝺ hūja. ni. Z. ꝺ. 7. q. 2. &. 3. &. ni. i°.
ꝺ. 3. q. i. ꝺicꝰ. q̄ sunt ponꝺe spēs nō ad nuditias intuitus sed solum abstrac
tiuas. nō ēt in obiꝫ. ff. sunt ponꝺe. ¶ ideo ꝺicunt ennricꝰ & gofriꝺꝰ.
¶ Contrariam huic opi. tenet aōit gayetꝰ ꝺoct. nit quoꝫ. s. thomas spū
tu. ꝺicꝰ quoꝫ nuꝺe sunt ponꝺe ad notitias abstractiuas & intuitiuas
q̄ sunt p̄incipium intelligẽꝺi vel sentiendi. ideo hūj. sactus. ꝺ. 3. ꝑ. &. 2. &.
marsi. ni. Z. q. 6. &. almam. ni. 3. ꝺ. 23. & ōēs aōit. ¶ p̄ aūt hoꝛ
rore & ꝫpien. p̄ ꝫpientia. q̄ cum sol transit p̄ virum pulchrum ru
birnꝺum. ni pariete oppō. est illa rubeꝺo ꝺata nō aspiciamꝰ ad vitꝝ
& ēt ni aere ꝺe ista rubeꝺo. q̄ gō est rō istius ni si q̄ vitꝝ. mittit spēs rubi
ꝺinis ad puti? ¶ & ꝛnꝺet ocha ad ista ꝫpientia. q̄ bñ ꝺicꝰ istam
rubiꝺ. nō p̄ spēm. sed p̄ ꝺicꝰ colorem rubeum qui ꝺeuenit vitꝝ ni pariete
¶ & ḡ. p̄ius est albꝰ. & nihil p̄t ēe alteratꝰ ꝺuobꝰ coloribꝰ simul. gō
ꝺr̄ q̄ iam nō est albꝰ pariꝫ. ¶ & quis postea transeunte sole fiāt pariꝫ
tem albꝰ. ꝛeuenit mansit rubeꝰ. ¶ Alia ꝫpientia est ꝺe celo viso
per vn vitꝝ colorato i uerde. vt faciunt puerulꝰ. ¶ 3a ꝫpien. spe
ctꝝ est ꝺe speculo quoꝺ hūmoꝺi ego p̄ p̄ oculis ꝺicꝰ illuminem emittat ra
gos in illo & illi mittit spēs ad speculū. & speculū ad oculos meos p̄
mittat ritam si aūt tollant spēs sine ꝺubio nō p̄ꝺari rō quare viꝺeā
homines a tergo. ¶ ꝺr̄ ocham. q̄ hoc est ꝛnāꝛij nō ab spēbꝰ. tꝺo est bue
la. maꝫe. q̄ ab vno speculo in aliuꝺ ꝺeuenit spēs & ita cum ꝺuobꝰ spe
culis me puꝺeo ꝺeꝛe el colꝺrillo. ¶ 4a ꝫpien. est ꝺe barlo
ꝑ mꝺietate ni aere ꝑ mꝺietatem āq. qui appet frastꝝ amis nō p̄
assignari alia rō nisi spēs p̄ ꝺiuisa media ꝺuplꝰ. & ita vꝛ ꝑte p̄ti nō
ēt ꝺirecta. q̄ nō veniunt ssēs ꝺirecte a toto baꝛlo. ¶ 5a ꝫpien est
q̄ si ponat. vn ꝺucaꝺo en vna tara nō viꝺ. a tali ꝺistantia. & si
ab eaꝺem ssē ꝺistantia replcat. ciphus āq. ꝺicet ꝺucatꝰ ꝑ ꝺimsū meꝺiū.

ſt & ſyſpiū & nō peior eſt qui ſi quis in tenebris hēat faciem vel manū ri manu. & ego ſum a longe video illum. & ille nō videt me. eius nō ꝓt cā rō niſi qr ille ſpēs ſunt nitis ſuos ꝓpe illum & diuerunt uſq; ad ꝑme remiſſe. nō video illum. & ille nō me qr vel nō ꝑueniunt ad illum ꝓpr remiſſ. vel videt me difficillime & imperfectiſſ. Ad aliam ſic. i. vt ſup̄ arguebā cōtra qr nō ꝓt agere agere ri remotum niſi agat ri ꝓximum. qua rōne luna ecliſſ ſat. qr nō ꝓt ſol illuminare lunā. non illuminādo terrā qua vero nō ꝓt illuminare terram nō illuminat lunā. g̃ ſunt ponēde ſpēs. ad illud aūt quod vltō dr qr ſol agit ri actū & nō ri relum. dico q; verū eſt q; nō calefacit relum qr nō eſt capax caloris. ſz agit ri illum illuminando illud. Et ſi magnus ēt agit. ri bigrum vel vitꝝ. tñ nō mouendo illud ſed agendo. ſz alia aliter ri ēt eſt idem de angelo. Et ꝛa rō eſt quia quod agit agit ſecundū quod huiꝰ mō actu. intellectus aūt eſt potēs. & ſenſus. ſ. g̃ nullomodo ꝓt agere niſi reducat ad actum. reducunt aūt ad actum ꝓpr ſpēs quas recipiūt g̃ omnino eſt neceſſe ponere. nō dubitandum eſt certe Et dubitatiuo ſuppōto a quo ꝓducantur effectiue ſunt ſpēs. Et ꝛo. primo de ſpēbus q̃ ſunt ri medio p̃ recte eſt tenēdū q; ꝓducunt a ſolo obō. & medium ſolū mere paſſiue. Et ſi de ſpēbus q̃ ſunt ri organo dico q; de potēs exteriorib; ſpēs q̃ ſunt ri illis et ſunt ab obō q; ſunt paſſiue pot' & receptiue ab illis obīs. clariſſimum eſt horū de ſpēbus tñ ſentibus in ſenſibus interioribus eſt dubium a q̃ effectiue fiant. Et ꝛo quia probabilius eſt q; et iſte ſpēs ſenſuum interiorū ꝓducunt ab obō ſz nō ab illo ſolo. ſz concurrente et potēs. q; ille ꝓducunt ab actibus potēs exteriorū. vel ſenſuum quod nō auctoritatē alicuius ſpēs ſenſuū exteriorū. ideo omnino ſenſus exteriores tāt effectiue ſpēs ſentes ri ſenſibus interioribus. date ꝓcedāt ſunt ab obō. Et ſi quod de ſpēbus intelligibilibus. Et ꝛo q; iſte ſpēs effectiue cauſant a phantaſia & ēt ab intellectu agente qui illuminat phantaſiam. intellectus aūt poſſibilis nullomodo effectiue concurrit ad ſpēs intelligibiles. q; eſt ꝓbatū Et Marſi. in .2. q. 7. ar. 1. ad .5m̃ g̃. g̃. g̃. dr q; ad ſpēs intelligibiles nō concurrit phantaſia tāq; ꝓncipium effectiuum. Et ri hoc tñ errauit certe marſi. cum alias ſit egregius doctor.

Ꝙ Tenenda est gͦ ꝓma mͣ oꝝmo. dato. n phantasma sit corpalis tͥ multͥ appropriat ad spualia. Ꝙ & dubz vtrꝫ. spēs q̄ sunt ni aere sint extense vel indiuisibiles. vͦ q sic. qz est mcy q ni subo extenso sit spēs indiuisꝫ Ꝙ Ꝛ. q sm dubiū spēs ille sue ni aere sue ni oculo. vel alīs sensibꝫ sunt extense. qz sunt ab obo mabli. ſ. Ꝙ & quomodo se habent iste spēs? Ꝙ Ꝛ. q nō sunt sicut q̄dam ni agnus pictꝰ in pariete q vna ps repentat caput alia pedes ſ. q̄libz pars repentat totum obm. ꝑ. qz aq̄rum q̄ pte obi ꝑt produci linea recta. usq; ad oculū, ab eadem usq; ad oculum est spēs repentans illam ptem. obi visi: nō est de hoc dubium. Ex quo ad ultima sequitur. q ni quelibz pte oculi mei est spēs repentās quamlibz ptem obi visi. ſ. si video nasum petri est spēs in oculo meo. repentans oculos manus & pedes ipſius eiusdem petri. ꝑ. qz aquelibz pte oculi mei ꝑt duci illa linea recta usq; ad quamlibz ptem petri visi. hoc est verissimum quicquid alij magistri qui autem hoc nō intelligunt est q nō peruenerunt ad famas geometrie Ꝙ & aliud dubium est quot spēs ꝑducit obm. v. g. coloratum. nō ꝑt dici q. v. vel vo. vel 1000. qz in quolibz puncto totius medij est spēs puncta sunt infinita gͦ. Ꝙ Ꝛ. q mihi vr omnino dicendum. q nitoto medio. nisi forte resistat omnipotens solum producit. unica spēs. ꝑ. qz si ponat due vel plures debent poni infinite. sine dubio meo quidicio. nō ꝑt aliud dici quicquid dixisti nouis phis. in contrarium. Ꝙ Vltimo dubitat. & solue. omnes argti quod fit ad negandum. spēs. qe. ſ. alīq̄ sensibilia nō producunt spēs & nō est mirum. nō de uno q̄ de alio gͦ nullus obm producit spēs. ysta sensibilia. vocat. istū. lumē. & ignis. & odor q̄ p medium multiplicant. calorē. odorē ſ. dubz gͦ. vtrꝫ alīq̄ sensibilia. nō producant spēs. Ꝙ Ꝛ. q hoc. de ultimis obiis Ꝙ similibz. qz multiplicat q̄litates reales. gͦ idem est de omnibz. nugo ista rone qz nō ꝑt calor multiplicare calorē usq; ad oculum. Ꝙ Z. & me iuuis dico q nullum sensibile est quod nō producat spēm in medio. sine fortiori. sine odoratum. ſ. nō est dubitandum alias. n. nō est intelligibile quomodo possit fieri sensatio cum q̄litates iste nō sint formaliter in medio. obiorꝝ. ſ. illorꝝ virtutes. Ꝙ vñ ꝑz q solum ab a spēs est ponenda qz ignis secundum vnum calorē producit in me. & ita de aliis. hoc quantū ad illas sitas spēs. id est

Quer. tertio vtr magis vtlia sint priora in nostra cognitione

Et mi quo. s. tio. pomit. 4. vce quinq; ꝙbus. Et. 1. mitellus ꝓcis cognoscit confuse ꝙ distincte. ꝙ ꝙ oz ab imꝑfectoribus ad ꝑfectiora descendere. Et hiquas quasdam ꝙbus vide mihra. s. t. quaz pomit an ꝓtrip alé. g. Et finaliter talis est. & quoad nos ꝑor est cognitio singularis. tñ quitum ad cognitionem intellectuã prior est cognitio vtus. s. sortes. ꝙ singularis. videtur hram. s. tho. Et hic nondum. ꝙ duo conceptus ꝓnt de eadem re formari. vt de pẽte posse ego concipe ꝙ est hõ & ꝙ est aial & alij ꝓtr tñ vnum sine alio mitellus formare ꝙlibet voluntate. vñ venit. mi disputat. ꝙ quis isto ꝙcepto cis ꝑor mi mitellus. Et s. tio. dt ꝙ cognitio singularis. s. ꝙ semꝑ ꝓcedit de ꝑfecto ad altum. de imꝑfectiori ad ꝑfectius. Et g ista tñ rõnum est in statu mediata. ꝙ sol mi eodem ministerio illuminat totum celum ꝑfectissime & est mi ꝑor ad lumen. ꝙducendum. go ꝑt negari may. Et Et ꝙ s. tio. nõ dt ꝙ omnis ꝑor ꝙ ꝓcedit de ꝑfecto ad altum. successive reducit ad altum. & reducit ab imꝑfecto ad ꝑfectum. sz ꝙ omnis ꝑor ꝙ successive reducit mi altum ꝓcedit de imꝑfecto ad ꝑfectum. & ita est verissima. Et ista fuga est manifeste ꝓbm. arist. 1. ꝓbm. t. cõ. 3. 4. & 5. vbi ꝙpresse alh pomit & ꝙbat. Et ꝑr ꝙ puerili ꝓus vocant oẽs ꝙes ꝙ ꝙ cognoscat sum ꝓrium. Et item ꝙ cum est ꝑbm mitellus go de ꝙd mitelligit ꝓus concipi sub conceptu confuso entis. postea ad ꝓticulares notitias descendit. Et nõ dum tñ ꝙ est notitia distincta & not confusa. distincta. i. adꝙata. confusa. i. inadꝙata. Tñ. s. t. cognitionem vocat cognitionem totius & ꝓtium. confusam vero notitiam tutur sz nõ ꝓtium. qui modus dicendi vt clarior & multo melior ꝙ modus dicendi istorum. Et hoc supꝑpto. s. t. multa concludere mi arto ꝙ ꝑor est cognitio confusa. ꝙ distincta. de quotz cognitione Et ꝗrum tñ tñ scotus. mi. ꝓmo d. 3. q. 2. dt. n. ꝙ. 1ꝰ conceptus rei cognite est conceptus spẽi specialissime. i. conceptus ultimi rei esse nõ spẽi mi communi vce subte. ꝓbat scot. sua op. ꝙ. ꝙ ꝑor debitum debite approximatum. ꝑfecto multo alio defecto posito. ꝓducit ꝑfectissimum effectum quem ꝑt ꝓducere si ꝑbm istud est sufficienter approximatum sine vllo alio defectu go ꝓduxit ꝑfectissimum effectum. s. specialissimum singularis humani distincti. Et Ad hoc.

tñ ℟ dyſtinguẽdo mauri. qm ꝑt ꝺducere abſolute nego. ſꝫ qm ꝑt ℘
tunc ꝺucere. dato. n. ignis appꝓximet multum ad ꝓgrediẽdo nõ ſtatim fa
ſſam ferruere dato ꝺucat altum. quã ꝑt ℘ ſ tunc ꝺucere. ita intellec
tꝰ ꝑ mſt quo mi ciꝑit cognoſcere nõ ꝑt niſi mꝓfectiſſimꝰ conceptum ℘
ducere qꝫ aĝ ſucceſſiue hoc eſt clariſſimũ. ℣ 2o arguit. qꝫ ſi oĝ ꝑ ꝑ in
tellectꝰ vtẽ ĝ ſingulare ſeqꝫ q oportebit ſemꝑ intellectꝰ ꝑ ꝑ ioza
qꝫ minꝰ ꝑia & ſic indigeremus magno ꝑe ad conceptum ſpãliſſimũ.
℣ Confirmãt. qꝫ ſm multos nõ ſalvum niſi ſpãm & ſpãm ſunt multa alia
gña. ſaltem mꝭ gnis gñaliſſimũ. & ſpãm ſpãliſſima. ſuppꝓta iſta opꝰ ſeqꝫ
q minꝰ deueniremus ad conceptum ſpãliſſimũ ℣ & qꝫ illa opꝰ eſt falſa
ſaltem ſeqꝫ q oporteret magnum ꝑ ꝑ memorari ad conceptum ſpãliſſimũ
qꝫ dato nõ ſunt reperta. nil gnis & gnis tñ ſunt multa cognita. nota.

℟ q illa ꝓpoſ. ſ. magiſtri ſunt nõ bene nota ariſtotelis magiſtri. nõ eſt mirã
ꝺum. ſꝫ intelligitur. q faciẽs cognoſcere vtiora & abſtracta ĝ ſingularia
& in iſto ſenſu g. ſ. t. ꝓpoſ. veriſſima eſt. ℣ Et anſwerẽtur ſcot. qꝫ certiſ
ſimum eſt q conceptus ſepe de multis rebus conceptum ſpãliſſimũ. nõ hũmo
& cognoſcimus ſubtilius gnis vt ꝑ ꝺe multis hurbis. de quib⁹ conceptus cu
hurbanꝰ. tñ non cognoſcimus ſingulariter. vñ ꝑ q ꝑt cũ ſm. ſ. t. & veritꝰ q aliis
cognoſcat hominẽ. & nõ animal. & ſta de aliis multis nõ eſt dubium.

℣ Dicã. tñ. mi. z. d. 3. q. 7. tñ. q ſemꝑ ꝑmum quod ab intellectu cognoſcit
eſt ſingulare. ℟ qꝫ oĝ q ꝺam ꝑ cognitum ſit aliud quod ꝺ ſupponit
an oĝ actum intellectus g. aliud ꝑmo omnium cognoſcit. qꝫ vtẽ a ꝑte rei
mihi eſt. ſine actu intellectus. ℣ 2o arguit. qñ. n. aliquo ꝺ obm. mouẽ ad
notitiam ſui rõnabiliter eſt q mouẽs cadat ſm exiſtentiã ſuã quã ꝑm mouẽs ꝺu
at. & mouẽs ꝺum. mouẽs oĝ obm mundi ſui exiſtentiã indiuiꝺualẽ
g. mĝntum tale obm oĝ cognoſcẽdum eſt. ℣ 3o arguit. nã ꝑ iſto
ſtatu intellectus nõ ꝺependeret a ſenſu. ſꝫ ſenſus ſolum eſt ſingularium
g. ꝑmo cognitum ab intellectu eſt ꝺumtaxat ſingulare. ℣ q tñ 2.
ꝺuns thome. mihi. eſt. g. ſcot. & ꝺura. ꝺato ꝺum ſint oĝ iſte ope
℟ vñ ꝑ recto intellectus ꝺuns thom. eſt maxime aduertendum. q vt ꝓpoſ. ſ. t. ꝺ m
hi non eſt ꝺubium ꝺ ꝺco q aliquid ſit ꝑ ſe cognoſcibile ſi ſe. vel ſi nõ.

Ioannes. 61

scu quo ad nos. Et quod aptissime mimat ptus in yhemio metaph. q
ca q in se sunt magis nota sunt apud nos minus nota. & q apti
se sunt notiora minus sunt apud nos nota magis. vt pz de causis q
sunt notissime nāc. nob aut ignote. effus aut sunt naturē min⁹
noti. nob autem sunt notissimi. vñ inteligit ptus. sic⁹ oculus noctue
ad lumē solis. ita intellectus nr̄ ad lumē solis. q lumē solis in se notis
simum est. sz nobis nō pt illud assimare ex imperfectione sui visus. ita
gō est de nostro intellectu. & cās talibus. s. deo. sc. Et ex aut illa q sunt p
fectiora sunt magis nota nāc. p hoc. q bonum quodcūq; se hz ad ce
sic⁹ ad cognoscī. sz pfectiora sunt digniora ce. g⁹ sunt pfectiora quo ad
cognit. & in se. dato ex nr̄a debilitate negamus illa nec hz intelligi
Et hoc idem dix ptus. in yhemio ꝑmi ptr. cum dix. nā inditum
est vt ab vtilioribus & cōioribus. ad minus p nota ꝓcederet. i. ad singula
ria. intelligit quo ad nām. nō quo ad nos. q nr̄a cognitio dependet a
sensibus. & nō p singularia cognoscat. Et idem tenuit ptus. 1°. post
c. 2. dicit ibi nō sunt eadem magis nota nāc & nob & dat hoc
q nob sunt notiora q sensibus sunt p̄ximiora nāc vero q sunt
remotiora a sensibus. aptissime illud dicit ibi. Et amplius nō nō dum q
ptus in his tribus locis. omnīt q nāc. l. bilia vel cognoza sunt no
tiora nāc. intelligit ex nā sua. & de sc. & in se. nō aut nob ro
data. & ab. xpo posita. 1°. post. Et vere nō est valde laborandum q quo
supponit hy nāc. vt laborat multi moderni & dicit q p hy nāc intel
ligit nā naturans. i. deus. & hoc est impossibile & nullo⁹ intellectus
a ptu. sz nāc. intelligit. i. in se. vel ex sua nā. & nō et sic alii dicit
q hy nā. capit p nāry inanimate. & dicit ce sensum. i. sic lapis.
cognoscerit p̄ius cognoscerit eas resp. q. eadem essent, quod apte
est dictum ex dato hoc dicat albertus de saxonia. & alii aliqui
contumēde authori. Est go oio tenēda expo a nob data de hy nāc
Et ita. s. t. vel exponere illud in illis locis citatis philosophi. & est
clarior expo. & sufficientissima. Et item est nō nō dum q intellectus dis
tus. q loquendo de cognitione quidditatiua & distincta semper notiora.

sunt p̄us nota & magis nota et quoad nos. v.g. si vellem cognoscere quidditatiue & distincte homines p̄us & magis est cognoscendum esse animal. sicut. ſ. quia ens recepto quidditatiue minus cōprehendit magis cōe. nō est dubitandum de hoc. ¶ Eodem. arguebat. scotus. i. d. 2. q. 3. d. n. aliud quod dictum est ubi ab ꝓpo intelligi dimittatur de cognitione ꝓpria. confusa. sed de cognitione quidditatiua & distincta aliud est ab ꝓpo & idem intelligit oio. s. tho. nō fas est de hoc dubitare. ¶ 3o nondum. q. verius sensus ꝓpti. in dicitur cum ꝓpria in ꝓhem. 1. ꝓpti. est q. via doctrinali. prius est ꝓcedendum p̄ regulas & notabilia magis nota. q. ꝑ singularia. nō q. quoad nos simpl̄r sunt ꝓia magis nota. q. grimm apte dixit in aliis locis. & ita accipiendus est ꝓtus. ¶ 4o notandum est unum quod. g. b. t. in hoc ar. colligit. q. ſ. in. via. in tellectu p̄ cognoscit ꝓpria est in hoc statu. notum namq; magis est in intellectu. q. aliquid est ſcta. q. est corpo q. est animal q. q. est homo. nō est dubitandum. & cum hoc stat secunda sua. conclo. q. singularia sunt magis nota ꝙ quoad nos. q. cognoscit p̄ p̄us a sensu. ¶ 5o & vlto non dum q. et in singularia ꝙa sensu & intellectu cognoscimꝰ. quanto illa sunt plura magis indeterminata & indistincta. tanto sunt magis cognoscibilia. ut si. v.g. faceremus ista ordinatum singulariū. hoc ens. hoc corpus. hoc animal. hic. homo. p̄us a sensu & intellectu cognoscit hoc ens & reliqua q. hic homo. ¶ Et hoc est de mente diui tho. in me. ar. 6. dicit q. visa alia re a remotis sensus ꝓpria indeterminata q. cognoscit. & hoc nobis experientia est notum q. iste modus discurrendi in humana cognitione nobis. ¶ Alia aut̄ q. scot. & durā dicunt. & ꝓcant si iste intelligant p̄ q. dicit q. in sunt ꝑ ꝓtum in g. ſ. t. q. ꝓ distinctum illa de quoad nos & in se & sua na. omnia declarat & intelligunt. ideo nō ꝑ g. ſ. t. & ꝓtum. istos doctores graues sine ra addueree ais. in. satis ad ducunt a mitte g. ſ. t. & ꝓtum. q. in nō nocet est nō est oratorium de qui squillige. & buscar tranquillas ado nō las ay. ¶ Excepto si alios intelligat isti doctores. q. a nob dictum est constat eos opinionis nō posse teneri. ¶ Solus est unus locus g. dicta aliquis ꝓcedens ex ꝓtio. 2. de ānā. ubi

loqr. de ydeis platonis ait. si vte est posteriꝰ est. gᵒ nō sunt notiora
ipa vtia. ꝙ Rᵒ. ꝙ aptꝰ ptus loquit ibi de ydeis platonis. i. ydeis
de quibꝰ dt ꝙ nō sunt ꝑ se si sunt sunt posteriores ꝙ ipa mundana
nō aut hᵉ dicebat plato ydeas erat ꝑes & rōes exemplares sin
gularium. & ita ponebat ydeas cū nas quas oīa impugnauit ptus
& hoc solum ubi voluit sentire nō loquit de nris ydeis. ad
ꝙ tertiū dicendū sunt multa ꝙ nō da ꝙ vere intelligit ptus. & s. de hac re ideo est.

Ar. 4ᵘˢ. Vtrum possimus multa simul intelligere.

ꝙ ri quō. s. tho. ponit g. l. ꝙ aptꝰ intelligit ꝑ multa cognoscere ꝑ modum
vnig. nō tm ꝑ modum ptium. i. aptꝰ intelligit ꝑ multa cognoscere in quātū
repntant ꝑ vnicā spēm. nō in quātum repntant ꝑ ptes speī. ūn possu
mus cognoscere. ptes hominis in quātum constituūt vnum ꝑpetuum. vni
uersum. s. vel possīg cognoscere oēs homines in quātum repntant. ꝑ
spēm vnig. s. animalis. vel sūbō ipse ꝙ gᵗ a. s. t. ꝙ due forme ei⁹dem gnis
distincte tm spēi nō ꝑnt cē in anima. vel eōdem sūbō. i. in eōdem hoīe
nō ꝑnt cē due figure nec differentes nō gnē. vel duos colores. s. ita nō
ꝑnt cē in eodem sūbō due spēs intelligibiles diuersē spēi. gᵒ g. est antiqᵘ
& ūn ꝓbata a. s. tho. videte hīam eius cum argumēto & solutionibꝰ ēiꝰ.
ꝙ gᵒ ista impugnat cōiter adducte ptibus. 1ᵒ post. & 2ᵒ dicta. ꝓbat gᵒ primo
ꝙ sensus ꝑt ꝑta & ꝑ ptes speī cognoscere gᵒ dt nitetur. ꝓ2 amꝰ quia
patet est amptum ꝙ visus ꝑt simul videre album & nigrum et ꝑ modum
ptium. g. aſſertum poterit hoc nitetur. ꝙ 2ᵒ. argumēto. ꝙ nitetur ꝑ
ponere diuersa nisi duo obiecta distincta spēi. s. huius & illius. gᵒ cognos
cit ambo illa obiecta ꝑ modum ptium. ꝙ 3ᵒ. argumēto. nā nitetur ꝑ
formare cathegoricam vnam nisi talem. gᵒ apparet hendit ex tēma. s.
hominem & leonē in esse hoc nō est leo. g. nitentem g. s. tho. ma.
uerba tm eius sūma. ptim quoq modernorum. ꝙ vltimo ad ptum in. 2. pi
pi cor. 12. d. g tangit sicut ꝑta intelligere vere nō. quod vltimo
ꝑ duo tho. Rᵒ. ꝙ ptus. ubi solum vult dicere quod aliqn
ꝑt contingere sicut ꝑta. hīmodi. quā nō scimus ꝑta actualiter nō
aut negat quin possimus hoc anno hoc anno ꝑtes astus. ꝙ durand.

m. i. d. 35. q. i. & cajet. hic. Et no nulli patris tho. iste defendūt
hāc. s. t. & dūt. q. s. t. volūt dicere hic q̄ nitellig nō p̄t cognoscere
ptā p modum ptis. i. mediantibus tribus mediis bn p̄t. i. p modū
vnius & alijs trjs. mediante copula aliqua. Et hec certe mens
ista est vera mens ad mentem dnj. tho. primo q̄ quia si nitellig p̄t
formare notitias ptis cum copula q̄ est sine copula quam si nitel-
ligis formet notitiam copule sunt notitie rationis ut hic cognoscere
ste. Et 2ª q̄ nō sit de mente dnj. t. q̄ dt. q nō possum⁹ ptā cog
noscere repntata p ptes spes tri p vnā spē. Et dn. s. t. in isto sensu
est nitelligendus q nitellig nō p̄t cognoscere ptā. cognitione di
stincta. & intensa. Et p quā rōnē dicit q nitellig de se est potior qdam
rationalis. & ita est finite virtutis. & sic nō p̄t hāc quotcumq; notitias
mentales intensas q̄ est limitate. ad infinitū & nitesciūt notizo
Et nō q̄n nitellig hāc vnicam notitiam p̄t apponere totum suū conā
tum ēe notitiam illā. & ita illa not ēt intensissima & pōt a tali cā &
duci. tm q̄n advertit ad multa ōba. & formar multas notitias
notum est tales nō p̄t ēe. intensissimas q̄s hāc. p se. q̄ dispgit vertu
intellig. quod sonat illa aīs auctor. 2ª. de aīa ptibz intentus mi
nor est ad singula sensus. Et hoc eodem dicendum est de nitellig
q̄ quātum ad hoc ad patria judicat. Et item hoc ē p̄ius satis est no
tum. Et Tunc q̄ dicimus q̄ hec sint mēs dnj tho. nitz ēe sito q
ptā ōba cognita & dūas spēs & notitias nō p̄nt cognosci cognite
adeo distincte. & intense sic vnum illoz posit cognoscere q se im
pedint. q̄n tm ista ptā cognoscunt p vnā spēm nō se impedint ut
si ego velim cognoscere oēs homines q̄ntum homines sunt. & nō se
impedint. hec est mens dnj tho. nō volūt negare quin ptā possint
aliquo⁰ cognosci et p modum. ptis. imperfecte tm. Et q quo ad ist
ad modum. dz. n. aīt q duo gria impedunt se q̄. s. nō p̄nt
ēe in eodem subo intenso gradu tm in gradibz remissis nō dubz
est quin se possint compati. Et ex quibz p3 hāc & mēs ptis
Ph. topicoz. contingit ptā scire nitelligere vero nō. i. p̄nt ēe duos

hitur. pfectos. nitelligere aut nō. 1. nō pnt hoc dno actus. pfecti q
ad illos requirunt actuales & positue adtendic. ita dōz esse.
Et Ex quo infert q qn dne notie sic se hnt q vna ordinat ad alia
am vel vna cat ab alia. alie pnt ce simul nitin se nicem. nō ssq
pcedunt. v. g. assensus pmissar & g. pnt pfectissime ab eodem
nitetu agnosci. qz assensus g. cat q assensu pmissar vt pz q pmo
1o post. d. omnis doctrina & disciplina ex pcexnte fit agnitio.
& ista possemo dicere nitelligi q modum vnus. Et eodem ct modo
possmus dne. q qn notia vna est subm & altera p dicatum nō se
impedirent tm sic due notie dissarator. subtorp. qz alie q modu
vnus aliquomodo notificia subti & p dicati. ordinant ad eadem no
titiam. cuiusdem cathegorice. s. homo est animal. ergo est hō. ar.

Ar. 5. vtz intellus nr intelligat componendo, & dundēdo.

in isto ar. est. 1. g. s. t. q nitellus hominis nitelligit componēdo
& dundendo & qz qz prodit q modum quo alia agnoscit natia & illa
omnia procedunt ex suis actibus & de impfecto ad pfectū. g. eodem
nitellus nō statim ex quo sit omnia agnoscibilia. nō obo. 8 p dis
cursum ratiōnis magis. ac motus fit nō obi agnitio. q roc qz nitellus
nrum agnoscere componēdo & dundendo, & sic q discurrat oio.
Et Contra g. est q nitellus dundus nr nitellus angelicus nō agnoscit
componēdo nr dundendo. de primo pz qz vnico nitigitu deus agnos
sit rem omni modo quo agnoscibilis g. nō componit nr fit. nia agnitio
Eodem mo dicēdum est de angelico nitellu sic nō tm pfecte q nō cō
ponit nr dundit. sed & sic dictum est illum nō discurrere. qz nō de
pendet a sensibus. sed vide dictā hic. s. thome cum argumentis.
Et De stanīa eqnm. q. 58. ar. 4. & posuimus de mente thome
has duas. g. vbi idem q situm est de angelis quod nunc q de ania
ma. Et Vn ibi dicebamus & nunc repetimus. q. b. t. nō negat q nn
angelus formet mentales notitias. subti. p dicati & acquisit & tales
notitia illa complexa sit. s. t. vn reale nō multiplicat pponit q dicit

ōn̄ mẽtalẽ cẽ simpliciter ḡhitate. cum greco arimẽnsi. m̄ p logoſiy
aꝛpoſtoꝛ ḡra illa grecoꝝ. i. nō eſt de mẽte duoꝝ. t. 2o eſt falſiſſima. vñ
ꝓbat. 2o ꝓcedit. c. i. dt q omnis affirmatꝫ vel negatio. dr̄ cẽ compoſita
ex nōie & verbo vel ex nōi infinito & verbo. quod eſt aptẽ g
gregoriꝰ. ¶ Et quicquid ſit de ſigna greco. quãnō eſt pñs ſuo latino
pugnare. ſatis eſt q̄ ſ. t. hic ſolum dr̄ q angelus nō componit nr̄a di
uidit nr̄a diſcurꝛit p diſcurſionẽ. quod nō eſt ponere. ſed nō diuerſi
mus q componit dicimus quam modo deus ni miſtranti faciat.
¶ De iſta compoſitione & ſillogizatione angelorꝫ. vide. zz. m. ſcripti. fo. 6.
p. z. vbi dr̄ q ꝓpriẽ ꝓpagati nō ſillogizant & poſſunt ſillogizare ſi volunt.

¶ Ar. 6. Vtrum intellectus poſſit eſſe falſus.

¶ In iſto. 6. ar. S. Tho. ponit. 2. ḡes. T. mittitur cẽ rẽſp quiditates nō p̄
cẽ falſus. i. nō decipit. q̄ nã ex ſpẽcie ſecundo dicta ſenſus nō p̄t cognoſcẽre
ꝙ̄ſum ꝙ̄ſibile nō p̄t decipi. ḡ a fortiori huiuſmodi cẽ mittetur quiditas
ꝙfectus extrageꝝ. q nō decipiet. cẽ. ſimum ꝙ̄ſum obm. quod eſt rẽſp quiditates
& ẽntias. ¶ 2a. ḡ. cẽ alia tñ ex trinſeca & quiditatiua ſibi attributa. vñ p̄t mittetur decipi. vt q hoc ſit poſſe vel poſſe. ſapiens
vel inſipiens & ſimilia. ſatis clare ſunt iſte. ḡes videte ſcriptã. ſ. thome
¶ iſte. ḡes ſunt apte de mẽte ꝓbi. 3. de ãia. t. viceſimo ſexto. vbi aiit
ꝓbat. ſic. cẽ ſimplicia. & rẽſp quiditates mittetur ſemp eſt verꝝ. &
dat exemplum. ſed ſenſus (mi ḡt) cognoſcit ſua ꝙ̄pria ſenſibilia nō decipitur.
ita mittetur cẽ rẽſp quiditates q ſunt ꝙ̄pria illius obiecta. addit tñ q de
ꝓpriis componendo & diuidendo. vel quiditatiue vnus alteri ſecundo
eſſe mediis p̄t decipi. ꝓpterea mittetur. vñ moderni. mittunt illud
verum ꝓbi. male ſine dubio. mittunt. n. mittetur ſemper eſt verꝝ
cẽ rẽſp quiditates. i. nunq̄ eſt falſitas in apprehenſis in complexo quiditatum rẽſp. q ſolum eſt falſitas in compoſitione & diuiſione ex ꝓbo. 1o
perihe. ¶ Et ſi ſenſus iſte valde eſt extorſus. & minime ad mentem ꝓbi
quid dr̄ q mittetur ſemper eſt verꝝ cẽ rẽſp quiditates nō aut̄ dr̄ q nō eſt

falsus. ideo sine dubio multi dū q̄ cū rectę quidditates nō falluntur. vere dicit. magis q̄ idem dī de sensu cū ꝑtē obm & clare quidditatem intelligit de intellectu. Ad 2m nō dicendum q̄ phus & .s. intellexerunt q̄ intellectus nō decipit circa quidditates nō dicendum de ꝑfē de q̄ accēs tñ nō impedit quin decipi possit. ꝙ aliquibus impediuntur accentibus. v. g. dicimus sup̄ de mēte thomistę & alibi q̄ ad hoc ꝙ sensus nō decipiat circa ꝑtē sensibile requiritur multa .s. q̄ obm sit bñ dispositum & sanus organum optē dispō. cuius defectus infirmus debile iudicat amarum & q̄nq̄ grum. & ita de multis alijs q̄ tñ omnia sunt ꝑ accēs de ꝑfē tñ. nō ꝓt sensus decipi. cū ꝑtē obm. idem q̄ dicendum est de intellectu. ꝓt n. decipi. fīt est lesa phantasia. vel estimativa. .ff. quia intellectus nō dicat intelligere ꝑ organū tñ dicēdum nō sunt alia sensibus. Ad eōdem mō q̄ est minima distantia obi intelligibilis sū sensus

1.est. **Ad 7.m vna ē cā rem vnus alio melius intelligere posse**

q̄ in isto. ar. 5. tio. ponit. 2. ges. q. 1. idem obm nō ꝓt melius vel diffinitius cognosci ab vno intellectu q̄ alio ex ꝑte rei obi ꝓ̄ q̄ obm est dū numero & eōdem mō. 2 trigs pntatum. & cognitum ab omnibus intellectibus fīt est gō. q̄ intelligē cęteris ꝑibus. Ad 2a. q. ex ꝑte virtutis intellectus vnus intellectus limitatus ꝓt vnum & idem obm melius q̄ alius intelligere ꝓ̄ q̄ vnus sine maiori virtute intellectiua q̄ alius .ff. Ad 3m nō q̄ 2bus modis ꝓt accidere vnum intellectum ee melius vel alio .i. mō ex ꝑte rei intellecti. ꝓ̄ diuersas organa ꝙ disposes. sunt n. in nitro duste vnius animę q̄nq̄ melius disposita q̄ad alia. Ad 4m modo nō ex ꝑte intellectus rei sed ex ꝑte sensuum inferiorum .s. phantasie & alibi. 2 omnia opte declarat in tra. .s. & ybat. vide illum. Ad 5m q̄ est ꝑma difficultas. quomodo in vno homine maior virtus intellectiua q̄ in alio. Ad 5m hoc nos .s. q. 76. ar. 5. citauimus. caieta. ibidem. q̄ tenuit q̄ vna alia rōnalis est ēntiatiue ꝑfectior q̄ alia & ꝑ gnz vnus intellectus ꝑfectior alio intra eādem speciem. de qua re agit satis dīs caiet. hic. & ꝓ stat fortissime & tenacissime in ista q̄a sup̄ tenuerat. & dī ꝓbat est de mēte doc. thō. aptissime

gen̄ mirab. de dicentibꝫ q nō ſit hoc dicere ſm̄ thō. ſz vltra arg
aut q ibi optima ferm̄ q caiet. in illo loco. eſt arg̃m hic & hō. 6.
Eth. qm̄ mi q bate. ze. g. dr q ꝑt intellig̃i mi & nō hoc ie ce melioꝛ
virtutem intellectiuam q in alio & ꝑte ꝓpter met intelligit. quod q
bate & ꝑte dispoñ ad vltimam voc illam aiam. & ista fuit vna po
tissima rō dn̄i caiet. q multum ꝓpriam mouit vt ista teneret opinio
ſz p. q ꝓpe. ſ. Eth. dr. q alio modo ꝑt ce melioꝛ virtus intellectiua & ꝑte
organi. g vna ptissime immut. q ab⁹ q ſderat ad organū. mi ꝓpriꝫ
met intellectiuꝫ eſt manꝰ virtus mi ſm̄ q mi alio. ſz hanc ſuā opi
nionē dr vltus. eſt tenere. S. Tho. 2o. ſuā arg. d. 32. q. 2. ar. 3. & cla
rissime. ſz & idem tñ mi. 1o. dist. 8. q. 3. ar. 5. ad. 6m̄ argm. vbi dr
q aīe date ſunt ſeparate tñ iam cū fuerunt mdiuiduate q̄ corpꝫ
vnite fuerunt. & rō dr̄i nūm. & addit. gre intellectus vnius eſt ꝑ
fectior. intellectu alterius. & vꝝ intelligere de ſe. ſz oppm̄ tenuit aīt
doct. 2o. d. 32. vbi eſt ꝙdā mā ſtus difficultates. vbi dr̄t oēs q oēs
aīme rōnales & intellectiue ſunt eḡles de ſe. ſz & ſpāti hoc dr d. Tho
2. d. 32. q. 3. & tractat illud late & dr q oēs ſunt eḡles. ſz idem tenu
it Henricꝰ. q. 11. 3. q. 5. ſz Et cuius ſm̄ eſt dr̄i capitulus. d.
32. q. vnica. de quo magiſter ad hoc eſt q eſt doctissimꝰ thomiſta.
ſz ꝓ iſta ſua. vltra arg̃ ſuꝑius facta. arg̃r ex ꝑho. 3 metaphi. t. ii.
vbi ſic ait. ſpēs diuide ſuis mdiuiduis equalit. g̃ figura eſt q vna
aīa nō eſt de se ꝑfectior alia. ſz item arg̃r ex. ꝑho. 7. ꝑhi. t. 29.
vbi ait q in ſpē mdiuiſibili voc athoma fit ꝙdā compat. & sub
dit q mdiuidua eiuſdem ſpēi aequant. q̄ ꝓpriant condē formā
i. eandem quiditatem ſz nō ſm̄ eundem gradum. ex quib⁹ vꝝ apte dr
ꝑhus. q vna aīma. de se nō eſt alia ꝑfectior, ſz omnino ſunt eḡles
q eḡhit ꝓpriant quiditatem. rōnalis. ſz Ad idem fuit auctias ꝑhi
8. meta. t. 10. vbi ait q ſpēs ſunt ſm̄ numeri. q ſi vni ſpēi aliquid ad
dat. iam eſt ꝑfectior alia. & ꝓ q̄ alia ſpēs. g̃ oēs mdiuidua ſunt
eiuſdem ꝑfectionis ēntialis. ſz Ad idem eſt optima rō. dn̄i capitoli. q
ſi vna aīa eſt nobilior alia ꝑfectior & dispoſitior ſe q̄ g̃ q eadem rōe.

una & eadem ala est scripta nobilius in uno tpe q̄ alio. s. in minori te q̄ in pueritia quod nō dicendum est g̊. Et confirmat. predato aliq̄ accidens. sit ale a cōpe. sit̄ scientia ale nullo modo variat. ppr ea pq g̊ nulla ala est altera scientia nobilior. Et deo cap̄o huius dr q̄ hoc est verissimū & omnino demittendum tho. Et vn ad illas auctoritates obiectionū. s. f. citatas dic̄ q̄ ibi solum. s. t. dr q̄ est maior virtus nitettiua in uno ala q̄ alia. virtus aūt nitettiua mihil cōgr dicentia habq̄ sed mutatur at dicentia habq̄. Et dem ic̄ pr̄ pto. 2. ptis. t. 44. ubi dr q̄ meliores carne fiunt meliores intellectus. si nihil intelligat p accens omnino nō alq̄ ther sufficiant p̄ isto articulo. septimo :

1 octio.

Ar. 8. Vtr intellectus p prius intelligat indiuisibile q̄z diuisibile

Et in isto. 8. ar. 5. tio. ponit. p̄ rōnem dist. q̄d indiuisibile capit̄ 3. modis. uno. alio solum. vt a termino. & de isto est. Et 1. g̊. q̄ istud indiuisibile. 1o cognoscit̄. Et 2o indiuisibile capit̄ quantum ad spēm & de tali est Et 2a g̊. q̄ tale indiuisibile prius cognoscit̄ q̄ compositum illius. 1. prius cognoscit̄ quiditas vel substantia q̄ compositū. 1. p̄po mihi q̄ ista quiditas est subiectum vel p̄dicatum. Et 3o modo capit̄ indiuisibile p illo quod est indiuisibile in alio & est in pot. 1. illud quod in alio est diuisum. in ullo modo pt diuisibile ee. vel diuidi. vt p multum. & de isto. est. 1. g̊. Et 3a. q̄ indiuisibile isto modo nō est prius si posterius cognitum. q̄ totum diuisibile. ita q̄ pulsum nō pt cognosci nisi prius cognoscat linea. 5. tio probat & declarat. g̊ mihi videtur illam. Et istam difficultatem mouit. s. t. solum pp̄ pmum. 3. de ala. t. 21 & 22. ubi phus petit q̄ sit prima operatio intellectus. & 3a q̄ est simplicium vel indiuisibilium apprehensio. 2. groſſe. s. diuis. 3a. sillogismus. vel rōcio. vel discursus. ro s. t. huic q̄ scripsit in isto ult̄o ar. istius questionis. & 4a. eodem mō p tenebrem diuisiuā & 3. g̊. sit pon phus ibi ad illam. vel saltem in fuga. quod est adnotandum in recto nitetti phi. nihil aliud est notandum in toto isto ar. & q̄ stione.

Que. 86. A. quid intellectus nr in rebus corpalibus cognoscat

q̄ quid itellꝰ ñr cognoscat in rebꝰ mahbꝰ ar. i.

q̄ AR. 1. Utrū intellus ñr cognoscat singularia

q̄ ñr ystus. q. p̄mo ar. sunt due q̄r. s. tro. q̄ directe solum mo cognoscit nr̄ intellus nr̄ ista. 2ª q̄ nr̄ intellus nr̄ vt hmōi visum est abstrahit spēs nr̄ intelligibiles a phantasmatibꝰ. q̄ sunt valde mālēs. & quod libet singulare cor̄pm. saltm hz̄ conditiōs mālēs nr̄ denudatas go nō p̄t directe a mō nr̄ intellu cognoscī. q̄ 2ª. go nr̄ directe sine p̄ quā dā reflexionē nr̄ intellus nr̄. p̄t nr̄ intelligere singularia. ybat. Brewt. q̄r ni rōn phantasia sunt phantasmata. repntatia. nr̄ denudata. go nr̄ intellus conuertendo se ad phantasmata & reflexione illa nr̄ vertente cognoscere singularia. hec est mens. s. t. nr̄ tra. stiō. vid. ullū. q̄ hic p̄ omni ad vertendum. est q̄ aūt doctores moderni p̄tim & theologi nō multum curāt de ista doctē. s. t. vñ dicit occāit. q̄ intellus nr̄ ista bñ p̄t singularia hē vtia cognoscere. immo addunt q̄ multo facilius & pōs cognoscē intellus singularia. q̄ vtia. q̄ bat. q̄ intellus nra y huc statū. deperdet a sensu. q̄ nihil p̄t cē in intellu quin p̄ius fuerit in sensu. & p̄tio. 2. decima & q̄ libro de sē su & sensato. go intentū. q̄ ad p̄tum aūt. 3º dicit ibi. dicētē. intellus est vltimum sensus vere singularium. Ex isti q̄ nō negat ibi p̄tus q̄ intellus cognoscat singularia. sed vult dicere q̄ sensus solum est singularium. intellus aūt nō solum singularia. sed vltra. et q̄d magis est. q̄ q̄ quod minus est cognoscē a fortiori cognoscit quod magis est. Ex. s. t. radicitus magis mētem p̄tis mouit. vñ ista q̄ dicit. s. t. hic vult cē de mente cōmentatoris. ille loco citato & nō phūmo p̄mi p̄tis q̄. dicente ibi p̄tio. q. vtia cognoscunt ab intellu. singularia vero a sensu. q̄ Pro reſo go intellu. s. tro. hic & p̄ quos p̄tis. nō nō dum q̄ nr̄ multi doct. intelligunt. s. t. q̄. s. intelligat. q̄s suas. q̄ intellus nō formāt notitias singularez sed vtis sensus vere ēt usq̄ & ita sūt dicit. q̄ nō directe intellus cognoscit singularia. q̄. s. sensus. tūt magna colligantia cum rpō intellu & ita. quod sensus intelligit vocē p̄ p̄ attribuit intellui nō directe sed directe & p̄se sensus solum cognoscit singularia & intellus solū vtia. q̄ hoc tū mp̄ mis est falsissimū q̄ intellus nō formāt no

ticias singulares. ℟. 2° est aptissime q̄ mitem. 6. t. vt ex argtis
ꝓnc̄ipijs articuli manifeste colligꝫ. Q̄ q̄ nullo⁹ possꝫ mitellus
poēs formare nisi ypsime formaret a nceptus & noticias singula
res. tñ o'o mitellus illas formatq̄ nos formamus nō ꝑ sensum g⁹
ꝑ mitellum. ℟. 2° argr. q̄ sensus format noticias singulares g⁹
a fortiori. mitellus q̄ est pot ꝑ fictiuꝫ. & potentiuꝫ q̄ sensus.
℟. 3° argr. vt. s. t. argt. arg°. 2°. nā certum est q̄ mitellus fac̄ d ssm
sum ꝓbrem. ēē ca q̄ agēda finit. iste aut discursus fr ad gchiđ
singularia. s. rnnr est legendū. sf. & g⁹ formatnoticias singulares
℟. 4° argr. q̄ voluntas amat singularia. g⁹ et mitellus illud ag
noscit q̄ nil est volitum nisi ꝑus fit agnitum. g⁹ hoc est falsum
& nnigme a. s. tho ritentum. ℟. dñ caiet. mitellꝫ. s. thomā. q̄
mitellus mitellꝫ singularia nidirecte. i. ꝑ formando directe notꝫ
vtem hominū. deinde mitellus reflectit sup hoc vte. dicendo. hoc vt ede
quibꝫ dē. nigm b q̄ repit. sf. & sic deuenit in agnitionē singularium
& ita mitellꝫ nidirecte. i. argutiue. sed demū agnoscimꝫ ꝑ noti
ciam singularē. nō nime & directe sēntam. sed argutiue. ex crea
turis acquisitam & abeffectibꝫ ipsius dei. hec dt. caieta. hic. ℟. &q̄
re iste discursus req̄rit ad mitellionē singularium? ℟. dño caiet. q̄ ro
est q̄ mi mitellus nō dom̄ spēs mitellꝫ intelligibles singularium. q̄ mitellus
abstrahit a mā nidiuiduum aut est singulare nigntum male g⁹
nigntum male nidiuiduū nō p̄t mitelligi vel agnosci ab mitellu
℟. Duran. 2°. d. 3. q. 7. vbi tractat q̄ an ꝑ agnitum ab mitellu sit
singulare nne, dt q̄ mitellus nr agnoscit singularia & de illis for
mat noticias. dum tangat ꝑ phantasmata. quibus se ad illa: —
℟. Sed nos ꝑ mitellu vero. S. tho. dicam⁹ alīq̄ q̄ colligimꝰ ex caiet. &
dicendo. 1°. dicimus q̄ sm. s. t. est p certo tenēdum q̄ mitellus ꝑ
formet noticias singulares tñ nō hꝫ spēs mitelligibles singularium ro
est q̄ iste deberet mitellꝫ repntare nidiuiduū nigntum male est
& ita nō possꝫ ab mitellu peipi. & iste est sensus yuing & ꝑpus ꝑti
coris citatꝰ. vbi ait q̄ sensus est singularium & hꝫ spēs corꝑ. nō tñ

mitellus

intellectus. qui nullomodo est malis. Q. Zo dicimus ut ita s. tho. tamen probabilius est q. non solum intellectus potest cognoscere singularia argumentum videtur caiet. dato sit bonus modus dicendi caiet. sed dicimus q. non solum intellectus cognoscit singularia sed dicimus q. intellectus cognoscit singularia quia semel huiusmodi species intelligibiles utrum. q. hoc solum q. ad phantasmata se convertit. Q. Ex. huius. colligit. q. non arguitur q. intellectus noster huiusmodi intelligat. q. hominis. & ut expedite q. dato hoc sit ut intellectus noster formare notitiam hominis. q. solas species. in quantum de nuo ad phantasmata. In ista quaestione q. sufficit ut q. fetamus huiusmodi noticia singularium. hoc quia probabilissimum ut ita beati. tho. in forte primum sensit caieta. dato non ita expresse illud dixerit. Q. & probatur ad hoc est dato q. phantasma istomodo supplet q. istud status vitae sine singularis. intelligibiles & verum est quod species hoc faceret sicut directus & immediatius. hoc quia de mente. 6. tho. & ipso in fine huius artis. Q. Zo dicimus q. q. hoc non negat quin intellectus possit cognoscere directe & immediate singularia immaterialia quia dicta intelligunt de singulari materiali quia unus angelus potest alterum cognoscere & sicut alterum angelum quae est immaterialis & alius et. sic ab intellectu angelico & sicut humano potest cognoscere immaterialia cognoscit directissime & immediate. quia dicit sanctus tho. sup. q. 56. ar. i. & 2. & ita et quidam antedicti. s. t. ut patebit. q. 89. q. et una alia a nostra poterit. cognoscere directe & immediate aliam animam separatam tam & post istam vitam. quae clarum est quod cognoscet non per phantasma sed per ipsum intellectum ante separatae. hoc est valde non rationabile. Q. verum est tamen quod istud status intellectus nostri. non potest cognoscere obiectum immaterialia ut angelus. s. quia est ligatus & dependens a sensu quia illa singularia non potest percipere sed hoc non quia ex defectu obiecti. sed et ex defectu intellectus sed ex defectu colligantiae istius quia intellectus huiusmodi non sensibus. Q. & dubitatur ad hoc quomodo anima separata cognoscat singularia materialia. quod quia nullo cognoscat quia intellectus veritatem est cognoscibile singularia male per phantasma male. & anima separata. est nullomodo coniuncta materiae. vel cognitionis per phantasmata quia ibi non sunt ibi visi

P.

sensus gō. Et Bx. breuiste. vt infra dicendū est q. 89. q. ānia separata
gnoscat. singularia. nīa hīa nō tm̄ p̄ modum quo mens ea cognoscit. sz
p̄ spēs adūo infusas. sicut sup̄ visum est de angelis. hoc est oīo tenē
dum sm̄ viā. s. t. quod tamē videndum est latius infra. ād uo. est.

Ar. Zo. vtrum intellectus nost̄ possit cognoscere infinita

Et in quo. s. tio. Bx. vnica. gō negatiua. q. intellectus mē nō pt infinita
intelligere. p̄bat q. omnis pōt cognitus p̄portionat̄ suo obō
et nō possunt dari infinita entia cognoscibilia. gō nec intellectus pōt
finita. cognoscere. in oppm̄ intelligit q. hic supponunt. q. sup̄ de infinito
dicta sunt cum de dīs poterūt agere. Et Zo. bat gz. q. nō dat spēs in
finita. gō intellectus nō pt cognoscere infinita. p̄ regnā q. quicquid intel
lectus cognoscit cognoscit p̄ spēs abstractas ab obīs. gō. videte tām. s. tho
Et q̄ntum ad gz. nulla est difficultas mīt oēs doctores quippe q̄ ab oībus
una mīt̄ concedat. q. intellectus quātūs creatus est limitatus et finite vir
tutis. q. dato cognoscere nō est agere vt sā sup̄ visum est. tm̄ intelligē
supponit. agere. i. opz̄ q. intellectus agens effectiue concurrat abstrahendo
spēs a phantasmatibus et illuminando oēs. vt sup̄ late vidimus. intellectus
autē est creatura et p̄ q̄ns finite actualitatis. gō nō pt infinita cognosci
Et item p̄ q. et post q. intellectus hz̄ noticiam. si actu cognoscit. oz̄ q. sit in
actu. et cum tota tendat et adūtenēa ad obm intellectum. et intel
lectus nō pt ad infinita obīa. adūtere mē infinito tpe. q. se conseruaria gō
nō pt. cognoscere infinita q. exigit tio p̄tibus intento minor est ad
singula sensus. gō intellectus infinitus nihil intelligeret. vel nullo
ect ad singulas. Et ideo oēs dnt et bñ q. dat certus numerus noticiarū
quas pt intellectus. p̄cipere. et obīa. Et hoc de rōne. s. t. dubz q. vi
bilis q. intellectus hoc nō possit. q. nō dat spēs infinita actu intellectu. g.
dato omnis spēs sit finita. tm̄. sed infinite spēs. quod obstat quin
possit intellectus p̄ infinita cognoscere. Et Bx. q. rō. s. t. adopta. et qua sup̄
ponēdum est ad quod sup̄ visum est quod intellectus nō pt eta cogno
scere nisi p̄ modum virtus. quod intelligibile ut ex p̄dicto loco patet.

p modum vnig. i. p vnā spām p modum ptum. i. p multas spās vtibi dixnig. hic go s. t. fat quam rōnē. hr. no dat spās vna infinita go mle ttur nō pt aggnoscere infinita. p̄z gnā. q si ect vnica spās infinita re pntans. possem aggnoscere fm aggnoscima pta p vnicā spām q̄ ex hoc p̄z q deus intellegit infinita q̄ repntant illi p̄ centā suā q̄ est infinita. nos tm nō possumus hoc. q̄ hoc intellegit de infinitis alti ꝑ infinita ni pot nō est inquiens q aggnoscat ab intellu creato. Ad falso hōdixt anā. p rōnē ꝓpōs nīi. omnia aggnsc̄ q̄ sunt fuerunt & erūt go aggnoscit. oēs ꝑtes ꝓpōnales contingentes q̄ sunt infinite ni potēt.

Ar. 2. Utr nir intellectus sit cognoscitiu gtingentiu.

Q̄ nr̄ ista. ar. S. tho. supponit vnum q̄ contingen. in rebus sunt cum necessitate vero. ex ꝑte forme q̄ illud vocat gtingens quod pt ee & pt nō ee. necessum aut illud quod ita est ni alti q̄ nō hz potentiā ad nō ee mac vero p̄me exphim. scitus q̄ tribuit pot quod go hz potentiam ad ee & nō ee merito appꝓbat mac. & nō forme. go necessitas vero attribuit forme q̄ necessum est quod est alti & nō pt nō ee go om forma sit altus. sequit q̄ quamentissime illud quod magis hz de alti at tribuit forme. alijs modis possit hoc ꝓbari. & hoc sufficiat. Q̄ tunc Q̄ go s. t. q̄ contingen de p̄sse & directe nō aggnoscunt ab intellu a solo sensu. p̄z q̄ illa q̄ sunt gtingen sunt mālia. & singularia. aggnit aut singularium. p̄sse & i. quā sensitiu. Z. nr̄ intellig. go Q̄ Z. go s. t. est q gtingen in quantum sunt aliquā necessitatem. aggnoscunt ab intellu. p cuius declarat nōt. s. t. q nihil est tam contingens q̄ nō habeat aliquid necessi. quantum go ad illud aggnoscit ab intellu in quantum ad formā q̄ nō pt ee q̄ra sit mā. videt bra. s. tho.

Ar. 4. Utrū intellectus nr cognoscat futura.

Q̄ nr̄ ista. 4o. ar. q̄ ni. 3o. nihil est pcul bra ad notandum. S. tho. & aliquid g̃s. Q̄ futura ꝑ se nō sunt. nullo ꝑt aggnosci ab intellu creato p̄z q̄ nulla ens sunt futura. intellus aut creatus nō pt aggnoscere nisi ea q̄ alti sunt. vel in quantum sunt in alti go. Q̄ Z. go est

futura bñ ꝓnt cognoscī in suis causis cognitus cognitis eis ꝓnt cognoscī venturi essent. Et vñ notat. qꝫ. 2. modis dicit fieri futurum vnomodo. tali qꝫ futura sequuntur ex causis naturalibus & hinc cognoscit futura certissime cuiusdā. vt astrologus videt eclipsis lunae tali die. talis medicus cuidā cognoscit quis lipsis erit. Et 2°. modo. dicit futurum ex hoc fieri contingens. & hinc vñ medicus vel cuidā cognoscat futurus effectus. sc. ꝑ accidentias. vt qꝫ iste infirmus moriet. vel nō & similia q̄ fiunt contingenter vt dicit Phūs. & isto modo. dicunt cognoscunt multa futura ꝑ accidentias. ꝑ quam fiem nigrij & ita cognoscunt futura hominibus mala ꝑ ipsi inclinat. Et hic nihil est quod dicit. in qꝫ dicit. istam. ponunt doctores quos magdicendus. in. 2. d. 3. q. 7. in. 2. ꝑte. qꝫ videte illum. hic de ista q.

Et QUES. 87. Quo° aia intellīua intelligat seipam, vel q̄ in se. Et Arc. 1. v°. aia intelligat se ꝑ suā essentiam.

Et in istum. 87. q. ꝓmo ar. est q°. an intellectus possit se ipm ꝑ suā essentiam cognoscere. Et Ad quod. s. t. ponit. qꝫ. 1°. qꝫ intellectus dicendo nō cognoscit se in sua ēntia immediate. i. nō intuet se ad hoc cognit. ꝑ qꝫ ista. Contra vnū q. s. in tantum aliquod obm cognoscit ab aliqua pot. in quantum tale obm. est hoc videlicet cognoscit abstractum in quantum abstractū &c. & ita de alijs. Imo hoc qꝫ intellectus nitentem cognoscit obm in quantum est eius abstractum. & hic est rō quē ponit. dicit. qꝫ intellectus creatus nō ꝑt cognoscere nam ipsā nisi in quantum abstracta ꝑ formā. Et Imo hoc ēntia animae de se est in potentia ad recipiendum species abstr. & sic intellectus i. nō his ꝑfectionem quam ꝑt hic. qꝫ in se nō ꝑt se cognoscere qꝫ nō his abstr. hoc cognit. nisi aliunde acquirat. Et. 2ª qꝫ. s. tio. est qꝫ intellectus bñ ꝑt seipm. & hoc tam ex hoc q̄ ipse actus ꝑ quos intellectus & operationes. quā nō certum est qꝫ intellectus ꝑ reflexionē super eum actū videt qꝫ hic intellectus vel potentiam ꝑfectionē qꝫ brutum &c. Et nō dicendum sicut dicit. s. t. qꝫ. 2. possimus cognoscere intellectum ꝑ optat. vnō in ꝑticulari. qꝫ cognos

co q̃ discurro. ist. alio modo mitto. aggnoscimus aiam hoc mitellum q̃ rõnal discurrit. Bñ videte hic omnia in littera. S. FOME
Et octs doctõ. queunt in his q̃ hic scribunt. s.t. 8 dubium est in rõne quare mitellus nõ se aggnoscat in se ipo. Et doct. assignat rõnẽ q̃ obz mitellus q̃ isto statu est ens sensibile male. ñ. mitellus aut est res pure spũ alis g nõ pt se nisi mitelligere. Et hoc ĩtro vt sumpta ex. s.t. qui sup. concessit. q mitellus in isto statu solum aggnoscit sensibilia. mala. adnũ. Et 8 g. istam rõnẽ. argr. fortiter. q si ista rõ valeret sequ q ẽt nõ finite vel alius mitellus nõ posset aggnoscere ab mitellu q̃ ẽt finite immale. gnus est falsum ex octs g. Et ideo nos dicim q. rõ ist ex dõ moderari ista modificatõ. q mitellus. solum pt mitigitive mitellus aggnoscit ea q̃ sunt sẽ sibilia. mala. ex se. tñ mitra se bñ pt aggnoscere rem in se. n sibilem immalem. puta suos alios. hoc est nõndum. Et 8 g. gri. q mitellus nõ pt se ipm aggnoscere cum nihil sit in aggs mitra ipm mitellum q̃ pt mitellus vel anima cum ille est principalis pars! Et Ex. q rõ huius differẽ est q alius mitellus sunt oba proportionata virtuti mitellus. ipa tñ ẽcẽ mitellus vel aiae nõ sunt oba proportionata ipi mitellui. Et quare hoc vel vñ.? Et Ex. q rõ huius est quia. s.t. ponit in hra q alius aie sunt alius quidam pure anima tñ ipa & ẽcẽ mitellus nõ est alius sz potentia vt supra dicebamus. hoc opt rõ. Et sufficiens. Et rõ octs sola. scoti. & alioq. est ingnus sufficiens. Et ẽ ita mitelligen dus est. s.t. in hra. cum dt. q anima vel mitellus est de se sufficiens ad mitelligendum. tñ de se nõ est sufficiens vt mitelligat. q.s. hz multa de potẽ. q amouerit ad actu mitelligendum. nõ tñ vt aliquid mitelligatur. Et ex quo pz. quare mitellus q isto statu nõ pt aggnoscere angelum vel aiam separatã. q.s. nõ pt mitelligere nisi media. cuius rõ est q oba proportionata debent aggnosci phantasmate repntante illã rem q debz aggnosci. tñ operationes mitellus. sunt valde remote a mitellu. nec ad illã aggnitionem. nõ indiget mitellus phantasmatibus :? Et ex hoc ẽt pz solutio ad argm quod pro pz fieri. quare i.s. angelus pt suam ẽntiam aggnoscere in se. nos aut nõ, Et rõ (inquit) est q ẽa angli

Jam est mi actus hūs occ ſpūs rcp quas ꝓt hec nāle quid nō est dcm̃o
mitellu id nos nō posſumꝰ ꝯ ẽntiam aīme mē vcl mitellus. mīpo
tellu cognoscere. Et istam rōnē pon. ſ.t. hic. ad 2m̃. Aliam ẽt rōnē
posſemꝰ dare qz ſ. angl⁹ mitellus nō est aīa mīstr corpi nō cognos
cit omnia mīse sibilia. nō aūt nr̃. Et hoc est quod dr̃ ꝓbus. 3. de aīa
m̃ subīs sepatis. idem est mitellus & quod mitlligere. i. mitellus subs
sepate ꝓt se ꝑ se mitlligere mīse & hoc modo ꝓbus mitellē. omnis
tater sup istum locum aristotelis. Et vocē est qz bēt thō. hic ad. 3m̃
pon. ē ꝓpoc. aliā. lumꝰ aūtēt. ſ. q. mitelligat de omni mitellu. ſ. id
est mitellus. & quod mitlligere. i. q̃ aliq̃s mitellus debꝫ aliquid mitl
ligere opꝫ quodamm° fiat idem cum ꝓpo obo. p ſpēs mitelligibiles. &
ita sup dicebamꝰ. qz mitellus est quodamm° omnia. hec de isto. articulo.

Ar. 2. Vtꝝ intellē mitelligat hūs aīe ẽntiaz eoꝝ:

Et m̃ isto. 2. ar. 5. tho ponit. vnum fund ametum vcl sup ꝓbus. qz sic
sup dictum est. qz mā est ꝓncipiū ꝓpe & forma altus. tamē est dicendū
qz hūs est quoddam medium mīe. potentiā. & aīmā. qz nō est tā ac
tus sic forma. nec tam hūs sic. mīa. qz est ꝓncipiū altus vcl alterius
opat° aūt est altus secundꝰ. Et hoc est. i. q̃. qz mitellus nō ꝓt hūs
aīme mitlligere ꝑ ꝓpm̃ met. hūs sine sit hūs vīt⁹ sine. ſs
q̃ communer aīe. mīe hūs. qz qz hūs hūt aliquid de pot⁹. q° mīse ꝓpm̃
nō ꝓnt mitligere cognosco. qz rcp̃ q̃ sit ꝓncp̃ altus quod mitlligitur.
Et 2m̃. q°. mitellus cognoscit hūt hūs ꝑ altus. i. quia ꝑ ꝑt q cognos
cere qz hūs hūs vīt⁹ sum sed q vcl alterq qz ꝓncipe & declarabitur
opat. vide. hec omnia in hra. s. tho. q valde est notanda.
Et iste q°. ẽt cognitedm̃ ab omnib⁹. & ꝓ tra rōnē. ſ.t. posse mq ꝓba
re illas. qz si mitellus mitlligit hūs mīe ꝓpo hūs sequeret qz hēret mīa
cognitionem qz mīe mōt sunt hūs destructi ab aīa. de quo tn̄ nō hēmꝰ
cognitionem. qz ocham negauit ſpūs. & Guillelmꝰ. hūs. qo.
Et ex his ꝓbꝫ quomodo rcp̃iendū est sup a Gregorij. arm̃ nūs.
d. 3. q. 1. mi. 2o. vbi tenuit. qz nulla abstractiua. omnis rcp. est notitia

nitiua. ſpz̄ nigua. antiq̄ illa rō dic̄ hr. nō abſtractiua. quod
eſt falſiſſim q̄ ꝯ illo ſe q̄ apte q̄ hr̄m⁹ notitiam intuitiuā hr̄s.

ꝑ. 3. vtr̄ intellect⁹ ir̄ cognoſcat ꝓpr̄ actum

ꝑ ir̄ſto. 3. ar. 5. tio ponit. q̄. affirmatiuā. q̄ ir̄tellect⁹ cognoſcit ir̄
ſe ſuos actus. iſta g⁹. iam ꝓbata eſt ar⁹ ꝓcedēt. & ꝓbat opte a. ſ. t. vid. illā
ꝑ Dubium ī poſſ⁹ cē breue quare o patiat⁹ intellect⁹ ꝓpr̄ ab ꝓpr̄o ir̄tellect⁹ cog
noſci. & ſenſationes ſenſuum nō poſſunt cognoſci ab ꝓpr̄is ſenſib⁹ magis cau
ſas ſuas alias. ꝑ Ex⁹ ꝓ. q̄ certiſſimū eſt q̄ nullus ſenſus ꝑcipit cognoſcere
vel ſentiret ſuas ſenſationes. vt viſus nō vid⁹ ab oculo. ſ. nec phantaſia
vel alius ſenſus interior. rō ꝓtus. 2⁰. de aīa. c. ultimo. dr̄ q̄ eſt ſenſus
aīe. qui. ꝓcipit ſenſationes omniū ſenſuū. q̄z alij ſenſus nō poſſunt cognoſ
cere ſuam ſenſationē ꝑ 2⁰ eſt rō huius apparens vel euidens. q̄z ſenſa⁹
ꝓpr̄ ſenſus nō cadit ſub obo ꝓpr̄ potent⁹. q̄z audit⁹ nō eſt ſufficiens mē
iuſſu. eſt coloratum ff. ꝑ aliā ro eſt quam. ſ. t. ponit ad 3m. q̄z ad
hoc q̄ aliquis ſenſus ſentiat obm rec̄q̄ q̄ abillo patiat. nunc autē ꝓ
q̄ ſenſus nō ꝑt pati vel immutari a ſuo ſenſat⁹. g⁹ nō ꝑt illā ſentire
ꝑ 2⁰ eo autē quod in mauri huius ſubſumit. q̄ vt ſenſus ſentiat oz
q̄ patiat ab obo. eſt apta. auctor ꝓbat. 3⁰ de aīa. t. 52. vbi apte aſſig
nat dīam q̄ intellect⁹ ꝑcipit abſtractē. ꝑcipere obm ꝓpr̄
& abſens ſenſus aut ſolum abſens q̄z obm ſenſus. oz q̄ immutet
ſenſum. & q̄ ſenſus abillo patiat. nō aut hoc eſt in ir̄tellect⁹. nō
go dubitandum eſt q̄ in. ſenſus nō poſſit cognoſcere vel ſentire ſuas
ſenſationes. ir̄tellect⁹ autē cognoſcit ſuos actus. vt q̄ habitū eſt in ſ. t.

ꝑ. 4. vtrum intellectꝰ intelligat actum voluntatis

ꝑ ir̄ſto. 4. ar. 5. tio. ponit. q̄. affir. q̄ ir̄tellect⁹ ꝑcipit actum vo
luntatis. q̄ quo ſic ponit vt ſupp̄ dictum eſt q̄ actus voluntatis eſt ir̄ſi
natus⁹ voluntatis. arg⁹. ſic. q̄ nto ir̄ſinatiuū eſt ꝓfectiuū tanto ꝓfectiuū
& nobilius eſt ir̄ſibo quod ir̄ſinat. ſz actus voluntatis ir̄ſinat ir̄tel
lectum ad intelligendum. g⁹ intelligit actum voluntatis. clara eſt ꝓbā
minꝝ. ſ. thome. a. q̄. q̄ ir̄ no eſte ideo videte ſtriam. ſ. tho.

ffusta. g⁹ ab omnib⁹ est ann ossa. & ꝙ illa ꝓt fuer⁹ alia ⁊ ex hiꝭ dicit. qz dictum est ꝙ intellect⁹ ꝓt ꝑcipe suos actus qz nõ sunt potẽs sz idem de actib⁹ voluntat⁹ verificat⁹ g⁹. ꝓ. qz si intellect⁹ nõ ꝓt moueri a voluntate. ꝑcipe hoc est qz illi nõ ꝓsunt mmutare qz nõ ꝑducãt phantasma. ꝛ. sz hoc nõ impedit qz qñ est res sensibil⁹ ent⁹ communit intellect⁹ nõ opꝙ est phantasma quo cõmouetur⁹ vt dicit⁹ de alib⁹ intellect⁹. sz & ꝛ. tales sunt actus voluntat⁹. qz sunt satis gnales intellect⁹. qz sunt in eade anima. voluntas & intellect⁹ g⁹ intellect⁹ ꝓt ꝙ tunc voluntas actus ꝑcipe. nõ dubium est de g⁹ hec de esta. q stioc

Qu. 88, Art. 1. Vtr aia humana cognoscat ea q sunt se sunt.

Art. 1. Vtr aia hum⁹. in hac vita possit cognoscere substãs jmales ꝑ seipas

Actum est mfra verb⁹ de his q anima cognoscit de mal⁹ & inferioribus sibi. de his q intra se aia cognoscit. nunc vltimo agendum est de his q anima cognoscit de spiritualib⁹ sibi & mmalib⁹ & in p⁹ar. istius. q⁹ p⁹. ꝛ. t. dꝛ quid ad dictum dubium ꝑtinet ar. dicit⁹ cl⁹ secũdm platonẽ. q⁹ intellect⁹ de ꝑse & mmediate solum ꝓt intelligere substantias illas sepatas vel alio nõe ꝙpo illis. illas yd cas. ꝛ. Sta tñ opinionẽ dimissa dicendũ. ꝛ. t. sm veritatẽ q res nõ possumus ydeas & ponit. qz q anima in hac statu nõ ꝓt cognoscere vel intueri sub stantias sepatas. ni ꝙs mediãtib⁹ sensib⁹ mmediate. ꝑ. qz solum intellect⁹ in isto statu mouet a rebus mobilib⁹ & sensibilib⁹. q his nõ est angelus. g⁹. Sed Dicit. ꝛ. t. ponit. hoc am communiter dicto. qui tñ. nobiscum. ni g⁹ principali. ꝛ. tenuit. q anima. in hac hui⁹ vite qn ja anima est facilis ꝓt substãs sepatas cognoscere quã hoc am. tñ satis nic. & difficile & aptꝑ ipe communiter. 3. de anima. t. 36. vbi ꝓtus de eodem agit & vr rndet minate rebus q⁹ istam hoc am. dicit dubium. vtr intellect⁹ cognoscat ꝙ isto statu substãs sepatas. Sed Dicit. aut no tat q omnes qui sensum nostrum. hoc intellectum agentẽ q nõ est potia nre substãs sepatas. dicit nos hoc tenere. & istum intellectum dꝛ cognoscere dicis intelligi

tias. nos tñ nō cognoscimus illas q̄ ni ista vita solum nos cognoscimus
p̄ intellectum possibilem. nō aūt p̄ intellectum agentem cō nō intelligimus
illas. ¶ Addit ēt q̄ ille intellectus agens. ni ista vita nō est nob̄ sufficiens
ad videndum. cō nō cōicat nob̄ suas ꝑfectiones. ꝑ q̄nto ꝑ tā intelligimus
p̄ intellectum possibilem tanto magis. intellectus ille agens nob̄ communicatur
¶ p̄. dr. q̄ q̄n tandem nos cognoscemus omnes res mālēs & ēt subās
sep̄atas. Jam ille intellectus cū nob̄ sufficienter videtur. & dicemur & erimus
felices. cum. s. omnia mālia. cognoscemus p̄ quos ꝑ cognit. Deus unimur
in cognit. substarū sep̄atarū. ecce mētem cōmūtatoris. ¶ Quod vī
alludere ad finem p̄ti. saltem. vt vīe communitat. glosat. p̄tem. ni. io.
ethico. vbi aūt p̄tim q̄ felicitas. consistit in contemplatiua vel q̄
federatis altissima rep̄. ¶ ista tñ finem. auerro. impugnat a. s. tho.
6. rōnibus & optimis. ex quib̄ nō nullas ponemus reliquas vob̄ videre
¶ 1. arg. a. s. t. g. illum. q̄ ille ponit intellectum agentē cōiūctam
sep̄atam. & q̄ videt nob̄. tunc sic nō ꝑt nob̄ videri tanq̄ forma nr̄
tanq̄ māg. nullo modo nob̄ vid. vt manifestum ē. g. videtur brāz
¶ Brayt dimissa finem platonis & auerroys in. g. s. t. omnes intu
uerunt. sine discrimine. ¶ Ē tñ. g. dz intellectus naturalis. absq̄ reue
latione. ꝑfectissima animā ex redemptores mei qui oēs angelos
optime cognoscebat & intuebat. s. tñ nō naturale. ex nā animē rōnalis.
¶ p̄. intellectus. g. mā. p̄ mā q̄ hoc statim nō ꝑt deum vel substās sep̄atas
cognoscere. distincte & cōfuse potissimum p̄ tm̄ ex
deo nos videmus deum. & angelos quos credimus & ponendos. tñ de
illis nō formamus conceptum singularē & absolutum. sic nos de deo
bñ tñ. aliquos conceptus vtiles & laudes. vt sanctus. iustus. misericors. &c. et
aliquos conceptus commotatiuos. s. misericors incarnationis. & similia
q̄ ptinent ad nos angelis attribuimus. sic commotatiue. sic ēt nos multos conceptus
similes formamus de deo. hoc est manifestum. ideo. est. ¶

¶ Ar. 2d. Vtrum intellectus noster per cognitionem rerum materialium possit peruenire ad intelligendum substas immateriales.

Ad iiquū. s. tho. ponit. q. vnica ratio quā q nō possumus sufficienter venire ad cognit. rei recip immaterium. p cognitionē rei cōpositi. q. q. p iste status nō possumus intelligere nisi durando in cognit. p abstractionē speciē intelligibilium a phantasmatib. q. ſ. nunq possumus p vias motus q intellectus. ſed p abstrahere speciē intelligibilē dicit oēs ognti. quo. q. est indubitanda. Ad iiqua ēt. ſ. t. tēg. dicam quādam. quā refert cōmentat. vbi supra. t. 37. 3 de anima q op. est oēs pace. qui tenuit q intellectus hūn p̄t cognoscere substantias recip cōpositum p̄ius abstrahere speciē intelligibilē recip spūalium. rō illius erat. q a rebus materialib intellectus abstrahit speciē intelligibilem multum materiales q res vīe. q. tanta p̄t facere abstractionē ab istis rebus q tandem abstrahat speciē intelligibilē repūtantē angelos quod tñ dē. ſ. t. ē falsissimū. q. intellectus nō p̄t facere amplius nisi abstrahere speciē intelligibiles a phantasmatib. q videtur ēē. ſ. tho. Ad q. ēt istam dicit intelligere sic dicimus q nō possumus p notitiam corporalium deuenire ad notitiā distincta substantiarū separatarū. q. ad notitiam confusam. & cōmotatiuas hūn hēmus p materia. quod in summa ipse & intelligit agnoscit. ad. ro. i. minusibilia. (minuitur) dicit. a creatura mundi p ea q facta sunt intellecta conspiciunt. i. notā confusā nō clara & distincta. clarum est hoc nō est alia difficultas. in hoc. ar.

Ad Ar. 3. vtrū deus sit p̄mum q̄d ab humano intellectu cognoscitur.

Ad iiſto. 3. & vltimo ar. istius. questionis. s. tho. ponit q. negatiuā q p iste status p̄mo cognitum a nro intellectu nō est deus. p̄ nō cognitū manifestum est q p sunt sibi inferiores. deo. ſ. visum est sic. Ad iiſta q. q angelos nō possumus p̄mo. cognoscere ſ. nō illos cognoscere aliquis sit p creaturas q. a futuri. idem dicendum est de deo qui magis a nob distat q̄ angli. Ad q. est ad tm. intellecta. sic distinctum est distincte. ſ. & p̄ē ex illo. Jo. primo. deum nemo vidit unq. & exodi. 33. nō videbit me hō & viuet. hec sufficiant q tota ista questione.

QUES°, 89 A. De cognitione animæ sepatæ.

Ar. i. Utr anima sepata aliquid intelligere possit :

Et videt q̄ sit. dicit enim de anima animalia corpi. q̄ isto statu nimis irrōabile est de aīa sepata. & in p̄mo isto ar°. q̄rit utr aīa sepata possit aliquid intelligere. Et arguit p̄mo. q. anima sepata desipit & nō habit nō p̄t res nāles cognoscere. ꝓbat longa rōne statim in p̄ncipio ar. posita q̄ ex illa tandē infert q. arg. sic. quomodo nāles cognoscit di anime nre. est abstrahēdo specm intelligibilem ab obo nāli. q. aīa sepata q̄m nō hz phantasiā. si nō p̄t nāliter quicq̄ cognoscere. cū maior in qua est tota vis. q. modo nāles cognoscendi. est abstrahēdo a phantasmatibus. ergo q. anima rōnalis est in corpe humano nō habit nō violent. & grim ect hereticum. g. ille modo cognoscendi quo in corpe cognoscit est abstrahendo a phantasmatibus. g. isto modo nāliter nō p̄t separata intelligere quicq̄ hoc est quod dicit summa tz differe. s. dicit in p̄ma parte ar°. Et confirmat hoc q. si iste modo cognoscendi anime nō est nāles sequit q. anima nō uniretur corpi. ppter se p̄am. Et ppter bonum corpis quod falsum est & rab fundum q. oēs operationes nāles. corpis & p̄p̄ p̄m corpis ordinant ad bonum anime. Et 2a. g. s. t. est. q. anima rōnalis separata p̄t intelligere aliqua nō p̄ species abstractas a rebus p̄ species infusas ab eo. Et q. certum est q. aīa separata intelligit. obiicit. sed nō habit nō modo nāli. g. ab quo alio° p̄fectiori :

Et addit tū unum. s. t. ni trā. quod ego velle intelligere. & ponit g. p̄m arg. & ait. nō q. deus non posset animę tam p̄fectū modum cognoscendi valde impfectum. s. p. abstract. & aphantasmatū nāliter. Et dat optimā congruitatē. quare hoc est melius animę q. possit anima dī cognoscere oēs dī cognoscē. p. abstract. & aphantasmatū vel p̄ species infusas. & nō finit quomodo intelligeret p̄ species infusas sed angli. g. dī mino r. q. sicut dictum est q. angelus superior quo ad suum est tato gaudio rebus inditus. speciebus & quito inferior tato plenius

Lyra tra. ystam. q̄rit. s. ar. i. ar. i. Ad hoc dicendum q. sicut philosophus dicit in 3. de anima. nihil currere de hac. nisi ea que cognoscit & abstrahit a materia. & cognitione sensitiva. ybat solus videre et non. : : : : : : : :

anima vero. est multe mp festiuoris nāe q̄ angelus g̃o si intelligent ꝑ spēs infusas. oportet q̄ sint et maiores & innumeras spēs & ita nō tot possit cognoscere ꝙ potēt cognoscere ꝑ abstractā. q̄ ipa faciat ꝑ quāth singulare. ℣t & g̃ dicet mihi aliquis. q̄ isto modo et sequit. q̄ anima separata. cognosceret ꝑ abstractiones a phantasmatibꝫ. ℣t ℟ negando gñam. q̄ tunc nō tot spēbꝫ indigebit. sicut nunc ℣t & ꝙ innn est nōdum q̄ modꝰ intelligendi in corpe est nāliꝫ. modꝰ autē intelligendi separata corpꝰ est nō nāliꝫ nec violentꝰ. ꝫ ꝑpetuꝫ nam. q̄ est ꝑpetuus. & eodem modo intelligendi quo habet anima ꝛ corpꝰ est ꝑpetuꝫ nam. ℣t nihil impedit quin motus ꝑpetuꝫ sit ꝑpetuus. nā motus celi. circularis. retrogradationis est ꝑpetuus tn ꝑpetuꝫ nam. ℣t tunc nō nōdum. quod dixerim ꝛ. s. tho. scilꝫ. q̄ modus intelligendi animē in corpe & intelligendi in ea est nāliꝫ q̄ atꝫ separata quia nec corpi ꝑpetuo bonum corpis. nō ipius animē. ℣t & g̃ dicet aliquis q̄ ista nō nihil valet q̄ anima unit corpi ut nō ꝑpetuo bonum nec corpis ꝫ ꝑpetuo bonum totius compositi. & hoc nihil ꝓbat tho. ℣t hoc argm tangit hic cayeta ℟ō tn q̄ verum est q̄ ille modus intelligendi & g cognoscendi est bonum totius compositi. & certum est q̄ ois ꝑfectiones compositi sunt & in unum sum ꝓuenient a forma. unde sequit q̄ ista ꝑfectio compositi ꝓuenit a forma g̃o ille modꝰ cognoscendi est nāliꝫ anime. g̃o semꝑ tho. s. t. est in suo ingrosse. ut ꝓbatum est ℣t Ockam. Zum. tn g Zum. est manifestum dubium. dt. n. s. tho. q̄ anima separata intelligit ꝑ spēs infusas. ℣t cuius oppm. tn scot. in 4. d. 45. q. 2. & 3. & multi nominalium cum illo. dnt q̄ anima separata nō cognoscit ꝑ spēs infusas ꝫ hoc q̄ immutat ab obiectis quibꝫ. sine spūalibus q̄ sine corpeis. & ita scot. nullum reputat magnum. q̄ anima separata quantumcunq; sit pure spūalis. immutet ab obo corpeo. ℣t & ꝙ ista opinio possit argui. nā. b. t. & ꝑtus & doctores concedunt q̄ anima ꝑt immutari a phantasmatibus. i. ab illis abstrahere spēs intelligibiles. & certum est q̄ phantasmata sunt quodā modo nalia. g̃o etiam ānā separata. dato sit spūalis ꝑt ab obo corpeo

immutari. Qt 2o argr. nã si ipa ãia egret phantasmatibꝫ. hoc est qꝛ
est ab mmista corpi mali. & dependet mis opa tomba a sen sibꝫ.
go qñ anima est sepata a corpe potẽ intelligere q̃mqꝫ ōba. absq;
abstrahẽ a phantasmatibꝫ. ꝑ hoc q ab ipis immutet. Qt 3o argr. si
ãia sepata a corpe nõ posꝫ intelligere quod dicꝫ ōm absq; sp̃ibꝫ
infusis. sequit q anima rõnalis sepata est peioris conditionis. qꝫ oĩs ens
nale. gñs est falsissimũ go. dicẽdo ybi qd vnumquod qꝫ ens nale ꝑfectꝫ
ꝑficere ad operationes sibi ꝓpas & nales cum solo dꝰ concursu gnali. vt mdustrie ꝑ ri grauj & leuj. quoꝝ. nõ descendit de corpm remote impedimto. 2m. nec descendit. sp. ãia vero ꝑfecte nõ ꝑt intelligere
sepata a corpe absq; dꝰ no concursu sp̃ali. go. est peioris cõditionis qꝫ alia
Qt 4o & vltimo argr. arg. cõi. qꝫ frustra fiunt ꝑ plura q̃ possunt fieri
ꝑ pauciora. sz nos saluamo. (vt sup. & nales) q ãia intelligit
optime ꝑ hoc vnum q abstrahit sp̃s a rebꝫ go ad quod est multi
plicandum. q intelligat ꝑfecte sp̃s infusas. sc. go opmio sup. ẽ vera
Qt & ritulo minus dicta q op. s.t. est minũ probabilis & vocꝫ gꝝ
mior. quam egregie & elegãter defendit. Capreo lur. 4. d. 50. q. i.
& solvit optime ista arg & alia. q possit fieri. Qt Ad argm go. p. q
anima ri corpe movet a phantasmatibꝫ go est sepata. Ego capio
q phantasmata dato sint mãlia. tñ est limitãda aliqua rõnem mãlis.
.i. nõ sũt tam mãlia vtut alia corpa q sunt ōno mãlia. ro. ꝑ rabilli
ri vja abstrahere sp̃s tñ ab ōbo pure corpeo nõ in hac vita nõ infuse
rapt abstrahere sp̃s. Qt & g hoc replicat apienter. q ex hoc sequit
q anima sepata posset immutari ab ōbo nõ ono mali. vt a lumine
& simlibꝫ que ꝑ hoc vim hre de sp̃ialitate qꝫ de mãlitate. & est sequi
q ãia sepata potẽ cognoscere mea phantasmata sine sp̃ibꝫ quod nõ
concedendum est go. rõ capioli. nulla. Qt ideo assignanda a est rõ sup. posi
tacẽ coiet. q. s. tota rõ quare ꝑ hoc statim anima nõ ꝑt cognoscere
nisi ꝑ phantasmata. est q ōm extrinsecum est minus distans
ab anima ro vt cognoscat ab intellu ego illi communicat. quod fit ꝑ
abstractũ. sp̃es intelligibiles. q abstrahunt a phantasmatibꝫ. & tñ

amma sepata nõ pt sibi aduingere amiã p phantasmata. nõ mi
get spẽbs intelligibs. Qt Ad 2m pz idem. Qt Ad 3m dicm9. q amiã
ptin hec fiamo ꝙat. q amma nalem. fine spẽbs infusis. tñ de op ats
fiã nali vee fiã nam vee pt nõ o pz q hẽat fine angelio fiã hi q
illa opat9 est pcs nam. Qt 2o dicm9 q ꝙ hec nõ sequi pcessit gd
tonis q alia sz op pm. q amma hz opat. pfectissima. s. nite bntis
& nõ arguit pfect illius q ad istam opat illi det deꝰ spẽs infusas.
sic. v. g. aliqis artifex fac quodꝫ opꝰ de baxa suerte fac esse tñ
opa subtilia. nõ ille solus sed alij multi oz admirat. Qt p. pfecto est
anime q hẽat suũ angelum. a deo immediate q hẽant a suis gnatibs
Qt 2o. 2o dicm9 q opinio scot. & est multum defensabiliꝰ apparet
Qt 3o. g. illam arg. q ꝙ sua opa sequi q amma separata ni p mgr
& limbo & infernũ pauca agnoscant. q pauca bnt pntia. quod nõ
sequi ꝙ mta opa. Qt Bñ scot. q tñc deus supplebit vicem ob9
vee reuelabit illis multa. dato ꝙ defia nã possint agnoscere p
pntiam ob9. Qt 3o arg. sequret et ꝙ opa scot. q amma omnis rusticꝰ
qui pauca agnouit bñ pauca & agnoscet ni alia vita q pauca
de rebs artificijs. hñbit. pns. Qt 4o cõmuniter solueret scot. nõ vtraq3 op est
ꝓbabilis sapp. dato mihi magis placeat op. s. t. q anime defectione vidẽte
capte olim vbi sup. vbi illam egregie defendit. hec de isto articulo.

Qt Ar. 2. vtꝫ ãia separata intelligat subas separatas.

Qt in isto. 2. ar. sunt. 2. q. s. 1. amma separata. intelligit separam. p suã
ẽntiam. idest abstractã aliis spẽbs abstractã a rebs vee infusis. nõ intelli
git p suã ẽntiam. i. sine notitia aliqua sibi esse. Qt 2a q. est q amma
separata & pt agnoscere alias animas separatas. & angelos. quorum
sunt mmãles. Vltimo notat. q amma separata. nõ vtra p se ꝓbabiliter ag
noscit angelos. sed se vel alias animas. p q multo magis distant
angli ab ãia. Qt 3a alie anime q bñ at nõ hoc videtur ni bñ. s. thom.
Qt contra ad p mam q. Omnis ar. nulla est difficultas. obij. n. illã ad
dunt. & idem dix. s. t. sup ius. q. 56. ar. 2. de angelis. quod modo
dicit de anima. Rõ est q amma est satis sibi ignota nõ nõ intelligit spẽbs

℔ de cognitiõe ãĩe sepatæ. ar. 3.

℔ Circa 2m q. cum suo nõ obsti. est dubium. nã angelus magis ꝑt mmutare rittellum ꝙ alia anima. ꝑ qd angelus est obm magis altium. ꝙ aĩa. g̃ melius mmutat. g̃ melius ꝙ cognoscit ℔ ℟ q vicp est q magis ꝑd esse movere angelus ꝙ anima ꝙ nõ est obm tam ꝑportionatum aĩe sed alia aĩa. ideo nõ melius cognoscit. ita ꝙ defectus est ex ꝑte animæ. nõ angeli cognoti. sed dg dcm est max cognoscibilis. ti anima sepata ex suis naliby nõ ꝑt deum cognoscere qz est valde disproportionatum animæ. ℔ ℟ q. saltem post ꝙ anima hz spem infusã repntatiuã angeli seqꝝ ꝑt illum ita bñ cognoscere sed alia animã. d. q. ẽt hz spem. ꝑ qd ita bñ spes angti angelus sed spes aĩe repntat ℔ animã. ℔ ℟ q sed angelus nõ est tam ꝑportionatus aĩe sed alia aĩa ita spes angeli nõ est ita ꝑportionata rittellꝫ nõ. sed spes repntativa alterius animæ sepatæ. qz ẽt ꝑfectior est multo spes angti ꝙ spes animæ. & ita multum excedit dcm spes angti capacitatẽ & potentiam animæ. & sicut ꝙ spes aĩe. nõ ẽt hñs illius duabꝫ speby movet plus aĩa. ab spe aĩe magis sibi ꝑportionata.

℔ Ar. 3. Utrum ãĩa sepata omnia naturalia cognoscat.

℔ mysto. 3. ar. 5. tco. ponit vnicam. q. q. anima sepata nõ cognoscit omnia nalia. ꝓbatur. qz angelus nobilior est dcm magis cognitus ꝙ aĩa sepata. sed angelus nõ cognoscit omnia nalia. go nec anima. ℔ p. qz aĩa cognoscit corpalia ꝑ spes infusas. tñ nõ est verisimile qz fundãt adeo spes omnium rerum. sed aliquarꝫ. ꝙ ꝑtinet ad statum vltimi. go ℔ g. s. t. est istomodo intelligenda. s. q. distincte & clare anima sepata nõ intelligit omnia qz intelligit animæ nõ est tam altus & ꝑfectus intellectus angeli. dato infimo aĩe spes omnium. ℔ cõ sequitur dicebamus q. dato infimo ordini spes omniũ duobꝫ angtis. nõ ita bñ & clare cognoscit angelus inferior sed ꝑfectior. go cõdcm modo dato angto & aĩa habent spes omnium. nõ ita bñ intelligeret animæ sed angti. sed confuse. & imperfecte. & de facto nõ tot infundunt aĩe sed angelus. nõ tñ magnãdum est sm. s. t. q. aĩa nõ possit hñre aliquales

noticias omnium. scrutatur. clare tñ & distincte cognoscat omnia illa
q̃ pertinent ad suã psecutionẽ & statum sũm q̃ vie
ta. vt fluvios pentum & similia. Qu 3o̲ vndum est. cc tam. s. tho.
vbi forte hanc rõnẽ ponit. nõ cognoscunt omnia naturalia gñr̃ omne
quod vel ce. q. id quod supius dixit s. t. in corpe de angelis. q illis cognoscat
omnia naturalia. p̃ species infusas & hoc est valde cõe. & q nõ dicunt
ee naturalia q̃ illa cognoscunt. Qu Aduer dicunt. 1. 2. q. s. t. vult dicere q
nõ ponit angelos clare & distincte capere cognoscunt omnia naturalia. q am
gli superiores distinctius cognoscunt naturalia q̃ inferiores quod verum
est omnino vt ex supdictis pz. Qu 2o̲ pdicit. q̃ mens diui. tho. est. vt
ipe vr tangere in responsione ad 3um. q̃ nõ cognoscunt naturalia. omnia. s.
futura. & futura. q̃ nõ cognoscunt futura gñr̃ q̃ Qu naturalia

Ar. 4. vtrum aia separata cognoscat singularia

Qu in isto. 4. ar. s. tho. ponit. q. q. anima separata intelligit quidem sin
gularia s̃ nõ omnia. & cuius q̃ dat. suppõit verum quod dictum est q̃ ani
ma in hac vita cognoscit directe & de p̃se vniuersalia. singularia vero indirecte. s̃
anima separata cognoscit directe singularia & species infusas. nõ aũt cog
noscit omnia s̃ aliqua. sũm diuinam ordinationẽ. vel sũm notitias quas ha
buit in via. vel sũm suam affectionem. puta ad sũm statum & beatitudi
nẽ. alia expectat. q̃ oia reuelãt & declarant in verbo. videte illam cõclusionẽ
Qu hic est vnicum dubium quod tangit. ar. s. cum aia separata cognoscit
at species representatiuas. p̃tium singularium illius speciei vel alterius in
quo aliqua indiuidua. q̃re cum q̃ cognoscit aliqua & nõ omnia. nã ratio
est q̃ species representat naturalia sua indiuidua. q̃ vtra bñ representat aia. sũ alia.
Qu p̃mus solutor nõdum & suppono cum p̃dicto q̃ anima sepa
rata habz speciem representatiuam cuiuslz hominis. Tñ rõnabz. s. t. in fine cor. p̃ci
mus ar. q. hoc q̃ anima cognoscat aliqua & nõ omnia. hoc p̃uenit
ex defectu in quo recipit speciem. q̃ vnumquodq̃ quod recipit recipit ad
modum cognoscentis vel recipientis. Qu & quomodo hoc est intelligendum?
Qu Ro̲. q est tali modo q. s. anima vtitur speciebus ad cognoscendum istas
singularia. q̃ potius q̃ illa. quod in firmat. s. t. huic. s. cum dicit excepto

affectionis ipius aīe. 2o pt̄ p̄mitt̄ q̄ debita ordinatio qd̄ debet ordinare ut ponat aīa aīa cognoscat illa q̄ ad finē statum pertinet. 3o pt̄ p̄mitt̄ re fm̄ notitias quas habuit in ista vita. q̄ctr̄ nat̄ abstractiue q̄ hac vita remanentes. sacramt̄ ad cognit. q̄ in alia vita. sic̄ dicit ille epūlo. luc. 16. recordabat̄ fratrum suorū & nō alio q̄ declarari de illis huiusmodi noticiam. q̄ de alijs. ꝙ Scot. nō assignat istas rones. sz̄ arguo sic. illa q̄ p̄t̄ anime remanere debet p̄mitt̄ ad cognoscenda. hic dicitur articulo.

Ar. 5. Vtr̄ habitꝰ scie hic acq̄sitæ remaneant in anima separata.

ꝙ ut dicto. 5. ar. 5. tio. p̄. refert opi. quorūdam qui tenuerunt q̄ habitus acquisiti subiectant̄ in sensu interiori. & sic̄ ois scie. & fm̄ istam opi. ad dubia respondendum. sic̄ negatiue q̄ habitus acquisiti in hac vita nō manet in aīa separata. q̄ corrupto composito corrūpunt̄ oēs sensus. cum omnibus q̄ in illis sunt. ꝙ ḡ istos tres. s. tio. ponit. q̄ vera & rotunda. q. 1. ar. 1. q̄. s. habitus acquisiti in hac vita. subiectant̄ ita bn̄ in intellectu sic̄ in sensu phantasia videlicet vel alijs. ꝙ hoc. 3. de aīa. ubi ꝓbus ponit intellectū posibilem ad quē ꝓtinere omnia fieri. ꝙ 2a. g. ꝓncipaliter tn̄ sua. est q̄ in anima separata remanet aliqui habitus & spēs q̄ fuerunt in ea in hac vita ꝙ bat. q̄ talis forma mundi vel corrūpi de se. i. a sua gria. vel de facēre. i. ad corruptionē sui subi. vel defectu conseruantis. ut p̄z. in ḡre. qui ꝓt̄ corrumpi ab aliquo ingressatiuo de se. vel defectu subi in quo est & ita in alijs multis. dum g. est de habitib⁹ scientijs q̄ in aīa. q̄m corrumpunt̄ de se vel p̄ denegationē gratie. vel corruptionē aīe & multo fortius modo corrumpunt̄ habitus sapientiales in aīa. g. nō corrumpunt̄. p̄z q̄ si ponā q̄ post hanc vitam nō adducunt̄ denegationē gratie ꝙ habitus in aīa corrumpit. g. g. est verissa. videte bram. s. tio. ꝙ hic est rō ista max̄. s. t. quā ponit in rone. nā hac ead̄ rone. s. tio. in. 12. q. 53. ar. 3. tm̄ q̄ habitus nō ꝓsunt corrumpi ꝑ solā cessationē aīe ab actu ꝑ p̄ fini gratiam vel defectu gratie. ꝙ cum tn̄ oppositū tn̄ scō. gab. ocha. & alij. 3. d. 23. & hoc fortius & rō. s. t. est verissima q̄ habitus nō ꝓsunt corrumpi. sola cessatione ab hac actu max̄ cum cessatione sit. g. nullum ꝓsitum ꝑt corrumpere cū illa nō sit ꝓsitum q̄

Et dubi. qui hitur remanicat ni aia sepata & nō aggnia hird hitba nisi sit fidi sctī s. q dicit ḡ ni ma de angtis sunt locati Dubium hi est vtrū manicat ni anima sepata hitg sciatīcī. op ma truj. ss. Et Ex q certum est q ni anima beata manet hitus sanctī. q quo fac & authas illa sup. ad q auctm. quā adduxit. s. t. argo & g. Dicamus ni trijg. quoq scā nobiscum pferuerit in celis. qsp ad ornatum illo. Et Za go pbabilg est q hitus opinatuj. nūma nebunt ni aia bta. q illi nō dnt pfelt. q ss gotus pcā q solum de se cogitant altus formidolos sos quod nō vi ee decens statuj btifica Et p. q btī ca q vident vident clarisse ni verbo go nō hitoq de illa re. nō dubito dc. g. Et Za go idem est dicendum de hitbg erro neis q artissimo nullomodo manet ni aia sepata. hoc est clarissi Et De anima. aut damnate. sit. q. pro. q nullum ni gueniens est cō ad omnia q manet in illis occ hitus quos hic habuerunt et erroneos ss. q nihil illis auferet quod ad vitā pena ordinē. & vta est tenendum. Et De aiab q purgatorij et nō est ni gueniens concedere q sint dum ibi sunt. occ hitus. hoc est pbabile ss nō certum. papa refert. de hoc Et De anima bg Vero queroq ni tm bo. dicimus. q nō habuerunt hitg ac quisitos ni ista vita. vō nō habent. ss habent hitus naturales. qui hō. s. t. & verit. l sunt pondi condemnati ni aia vt est hitus michinalium. ad assis pmoq principaliq nō alij. Et & est aliud dictg. vi n. q hitus huius vite nō remanicat ni aia sepata pē q illi cū nt frustra go nō ss pcedi. p. ans. q modo dicimus de recta doctrina thome. q aia sepata hz hitus infusos vel spēs ad cognoscendum oia q ad finē pertinet statum. go ad quid sunt spēs acquisite. ni ista vita? Et Ex vt colligi ex. s. tho. his. ad. 3m q hitus acquisiti in aia sepata nō superfluunt dato sint hitus adeo infusi. q isti hitus dicunt sparse vō nullus superflu it. & sic isti hitus dicunt spēs eodem modo altus q illis cognati sunt dicun tur spēs. vō occ hitus isti faciunt ad maximū ornatum anime Et est bonum q ad hoc dc aia p. q. et ni hac vita habuit. 3 q. scam. s. btificam. & acquisita vel cognitionalem. sm quā p fruebat sapia. & dicta te mat. 2. & habuit. 3am scam. s. infusam a deo p quā finē recipiuntur

ipas poterat cognoscere. ita dicam q̄ ni aīa sepata sunt hūtus huius vite. & infusi. adeo q̄ dormit spēs. & aīa p̄t uti hūtib⁹ quib⁹ voluerit ad hbitum sum. dato nō sit oīmoda similitudo de aīa separata & aīa x̄i. tm̄ est aliqua hz ad intellligendum q̄ dicta sunt. nō est

q̄ Ar. 6. Vtr̄ actꝰ sciētiæ hic acq̄sitæ maneāt in aīa sepata.

q̄ mi quo. s. t. ponit. g. q̄ actus scientifi. istius vite manet in aīa sepata sm̄ eandem spēm. nō tm̄ sm̄ eundem modum quo fuerunt in vita ysta. ybat. g. s. tho. & ex ybat. hoc ponit q̄ modus quo acquiritur scia in ista vita est p abstractionē. vt mlier dictum. est tunc dicit q̄ manebit actus scientie istius vite. nō tm̄ idem p abstractionē. sed spēs quas hz. v. g. in ista vita hoc ego hūtum scia. p̄ 10. annos. postea nō q̄ sm̄ illa actum eliciere nisi conuertar ad phantasmata. tm̄ in alia vita potero sine eliciere eundem actum. nō p abstractionē. aptā phantasmatib⁹ q̄ ibi nō sunt. sed spēs ipas intelligibiles. quas hz in fusas vel acquisitas. ybat hic omnia. s. tho. ego ego. ideo hoc illius est magis addenda.

q̄ & g. g. q̄ arg. vī q̄ nulli actus istius vite manebunt in p̄ria. q̄ ex apto. 1. ad. co. 13. scie cessabunt. go. q̄ Ad hoc. s. t. ar. p̄cedenti. ad p̄m̄. intellig istum locum. paul. de scia actuali. nō de hūtib⁹. & hic vīdē grimm mgr̄ ord. g. g. dicit sibi. q̄ Ex. q. paul. & s. t. intellig mt q̄ scie cessabunt quātum ad modum. solum quod nisi mediante p̄sentib⁹ vel visis. nunc sed pte cognoscimus sicut ypha. tunc manifeste & clare sicut p̄dicta. q̄ cessabunt scie q̄ modo sunt incerte. i. fidei. s. q. videbimus tunc facie ad faciem. nunc aut cognoscimus p̄ speciebus & in enigmate & certe cessabunt scie imperfecte. s. op. s. fi. q̄ Dubium est quo modo anima sepata. in alia vita. recordab. p̄ speciē istius vite corp̄is q̄ in ista vita vidit. utpote illam statim solas q̄ vī q̄ fic. i. facie ex. s. tho. qui dicit q̄ dato hoc anima hūtur scie in ista vita. tm̄ nō cognoscit. i. in ista vita nō sufficiebat spēs sine cōuersione ad phantasmata. in p̄ria aut sic. q̄ Ex q. sm̄ s. t. ille spēs sole q̄ sunt in anima ex ista vita nō sufficiunt ad actum eliciendum circa obiectum corp̄is q̄ vidit. sz juuat. ab spēb⁹ in fusis vel aliquo alio dupno ad intellectū. q̄ ut oz illas spēs ibi alumnde

illuminari. & hoc. vobit. sentre. s.t. sup. q. 79. ar. 3. vel. 6. vbi dicit. q. spēs resuate. & ista vita unāt. & spēs infusar. q.ª vita ē tenendū. Et Scot. aut. & nōnulli. dicit. q. ānā sēpata recordabit. cōsp. q. vidit in ista vita. solum. & spēs acquisitas resuatās. post hanc vitam. q. ille dicit. d. 45. q. 3. m. 4.º vt sup. citauim. q. anima sēpata recordabit. solum. & spēs intelligibiles. & non nō est ligata sensib. & mō. dependet in suis operationib. a phantasmatib. & sicut in hac vita faciebat. hic de isto articulo.

Ar. 7. Vtrum distātia localis impediat cognōm. cāæ sēpatæ.

Ad. 7. p. s.th. refert op. (antiquā ytho. q. modo est Scot. q. sālz. anima sēpata nō cognoscit. & spēs infusas. sed. & pōtiam recep. abstrahendo spēs intelligibiles a rebus. pōtibus. & tm opinio illi nō placz. q. anima. & nāta (vt visum est) hz. q. cognoscat mediantib. sensibus & phantasmatib. & cognōscere. & abstrahere. & spēs a rebus sensibilib. & phantasmata. &c. et q. obm. sensibile corrumpit. & sēpatum & disproportionatum. anime. ait nō pōt omnino. & in phantasmata. Et ideo ponit. q. (q. tenēdo vt tenendum est. q. anima sēpata cognoscit. & spēs infusas. sine abstractē. spēs intelligibilium. nō dicendum est. q. localis distātia impedit. ne anima res intelligat. sed q. nulla distātia quātācq. fuit impedit aliquid quin ānā. & spēs infusas res cognoscat. Et hic nihil nōdum in q. dicta opō recitata est nisi Scoti. vbi. s. & alior. multorum nominatim q. mi. optime impugnata. s. th. ideo nō tenēda. & hoc. a. s.t. mi. omnibus. est. & babilon. multum. vt p. & illud luce. 16. Chaos magnum inter nos. & vos firmatum est quod tm nō impedit. quin ille recordaret. humis vite. & abrahā. & lazari. videret. deuite illum. sed mō. valz. nisi. q. solute. vel glosa quā dat Scot. illi auctōti. q. s.th. dixit. & recordationē. vel q. illud fuit. & spēs infusas. a deo. sed. ideo sequi.

Ar. 8. Vtrum animæ sēpatæ cognoscāt ea q. hic aguntur.

Et in isto ar. 5. th. ponit. 2. q. 89. 1. & loquamur. hominalem cognitz. ānæ sēpatæ nō cognoscunt ea q. hic aguntur in inferioribus. & p. vt. n. visum est ānæ sēpatæ. cognoscunt. nāte solum ea q. a sui. statum. & tangit & ista in

ferwora nō ptinet ad illam statum quippe q̄ jam sunt separate a mā gnā
tione. ſſ. quæ est ſm̄a. B. augusti. in libro de ānā y mortuis agenda.
¶ 2ō. g. est q̄ de mente gregō. duodecō moralium tenendum est q̄ bōa
dotis ꝑ agnitē bītifica & ſcīpīalē animē separatæ bñ agnoſcunt in ver
bo clare vīſo ea q̄ rebus corpalibus ſunt. videte hām. 5 rtio. & Gregor.
¶ Contra ad ꝓmam. g. Nondum enim cauet. q. B. tho. nō negat q̄n
ānē separate nāli cognitione agnoſcāt ſingularia multa tñ negat q̄ cog
noſcant ſingulas operationes q̄ agunt in his inferioribus nunc in alīs
datis agnoſcāt ipſa ſingularia nō negatur. ybari pōt ex duyte epi
ſtole qui nō agnoſcebat ſtatum ſuum dato ꝓpōs agnoſceret luc. 16.
¶ Tota tñ difficultas est in. 2ā. q̄ cuius oppīm. vī tenuisse Beatus
aug. dicit libro de cura y mortuis agenda. q̄ ſimpliciter vī illud negare
de animabus bītificis. dat rōnem q̄ anima separata a corpe est pars
alīs & differt ꝑ plures ſpēs a rebus corpalibus go nō agnoſcūt ea q̄ agunt
in corpalibus. ¶ Addem vī cē auctas. Glose. ordinarie. ſup illud. ēsai
63. abraham nescivit nos. vbi hoc dicit Glosa q̄ animē bte nō agnoſ
cunt ea q̄ hīc aguntur. ¶ confirmatur ex illo. 4. reg. 22. vbi promittit jo
ſie q̄ moreretur ne videret mala q̄ ſuperventura erāt ꝑ ꝓpōs ſuos: ꝛ
Etiā ad idem facit rō augusti. vbi ſup. q̄ dicit cē ſingulī. homines q̄ animē
nō agnoſcebant ea q̄ hīc agunt. q̄ mīa ſua. S. monica. nō visitabat
eum in laboribus & tribulationibus ſuis. vī q̄ falsa fuerūt apud eum go aſſ.
¶ Scotus. 4. d. 45. q. 4. ar. 2. quatum ad aliquid vī teneri iſtam
mat ſuam ratiōem vbi dicit q̄ notitia bītifica aīe beate nō agnoſcunt ea q̄
hīc aguntur. ſi autē agnoſcunt aliquid de his hoc est ꝑ diuinā reue
lationē. ¶ hīc cadit ſua. vī cē Durā. d. 45. q. vltima. nu. 4. ¶ Sed
et hæc rōnes. i. q̄ bī animē bte agnoſcerent aliq̄ inferiora de his q̄
hīc aguntur ſequeret q̄ agnoſceret omnia q̄ſ est falſum go & ars. minor
ꝑ 2ā. ſt. & omnibus qui illud volunt concedere. ¶ cōfirmatur q̄ hoc ſpē
tat ad credita bēatitudinis aīe cē. q̄ agnoſcat in verbo omnia inferiora.
quod est cuius manifeſtum ꝓ plurimum go alīe nō agnoſcunt. ¶ 2o arguitur. q̄
ſi agnoſcerēt omnia vel aliqua de his q̄ hīc aguntur ſequeret ꝙ bītitu
do animarum variaret. minuo augeret. q̄ aliqua ſciunt ꝓ uno q̄ nes

ciebat aliq. imo ignorabat. quod nō est ad hoc. Ad 2o defensiue tm. B. thu. nos nō tam q aliqua. i. dicō q. s. tm. Z. hoc nō intelligit q anc separate. intelligāt omnia q agunt in his inferioribus vnde notat hic caiet. & allegat ex B. thoma. 3. q. Gent c. 89. q sunt aliqua q solum q venient in rebus ex spāli diuina voluntate. q nō cognoscunt hoc de lege cōi nisi de illis fiat eis spālis reuelatio. Item sunt aliqua q solum dependent a mera voluntate. vt cogitationes affectus q hoc nō vident in verbo. q sunt occulta huic omni creature. & alia multa sunt hoc occulta. quod ybi q ait tollerem⁹ oēs illum⁹nationes & reuelationes q sunt ab angelis sanctis nisi per verbum q quod est falsum. & q. dionisium. in libro ecclia hie vbi celeste hierarchie. quo nō omnia cognoscunt hoc in visione. Ad tm caieta q. s. t. dicit q anc beate cognoscunt ea nalia q sunt in his inferioribus spectantia ad mutationē vel variationē vniuersi. Ad 2o nōndum est q per hoc quod dictum est. solum t' authate ni oppm vñ ad augustinū. nam. s. hic q ibi aug. loq bat sub dubio. nō asserendo. Gregorius vero loquit asserendo & illi adhere dum censet. vñ ibidē aug. p nō oz teneri q certo illud quod ibi dicit vniuersaliter teneri quod vidi. Ad illud. Isaie. 63. & ad hoc sam. dicendum est q illud nō ybat. aliquid q nos q abraha nō fuit hoc. ipse ad patres suos. vel nō nouit q nescit nos. isr. Ad aliud. 4o. reg. 22. de iosie cum dicit. q ex illo nō hic q iosias nō cognouit in verbo ea q alia sunt in preceptis dei. vñ ad illud vi rndet. s. t. q dato cognoscat anime multa de istis inferioribus. nō tristitie. isr. & illud fuit beneficium quod q misit⁹ est iosie vt. s. videns illa q erectura erat populo suo nullo. tristaret. nisi sed esse nolla ita est dicendum. Ad aliud. quom⁹ a mre sua nō visitabat aug. dicit q. q dato quod decet de illis beatis & isr. nō descendebat q deligere nec nō descendunt Ad 3o nōndum q orones mee ad sanctos beatos. illi cognoscunt q diuina reuelationē vel bonorum angelorum. vñ nullo modo est sui scit. & dicendum est negandum. q beati cognoscat orones meas sicut cognoscunt sua illas & nos cognoscunt per reuelationē dei vñ Tobie. 12. dicit. q angelus locutus est ad tho bia dices. dum orares cū mortuos sepelires ego illi adduxi &

offerebã dicit. ¶ Et g. q̃ q̃ scĩ nõ sunt orandi & p̃ nõ oportet sunt orãdi nec mãs. q̃ q̃ vel sancti sciunt q̃ deus debz facere quod ip̃i orant vel q̃ nõ. & quod hoc frustra orant. dez̃ Io adhuc q̃ ip̃i faciet omnia. si aũt oportet sunt q̃ nõ debz ag facere. g̃o g̃ veniunt diuine voluntati & male agunt quod nõ dabz est. ¶ Et dicit aliquis q̃ dubitant de hoc quod deus faciat. ¶ Et hoc est penit. q̃ sanctus scit q̃ rogãt deũ illud quod nõ sunt ãllig diuine placeat voluntati. ¶ Et g. brauit ad arguẽ q̃ scĩ omnino rogãt dum̃ nob. ad arguẽ dicit q̃ orãt in illis q̃ deus est facturus & sciunt hoc. q̃ illi oportet sunt & vane latet ea q̃ deus acturus est. et oportet scit. media & que debz facere. sc̃p merita & orones sanctorũ. io orat. & bñ faciunt. ¶ 4o & vltõ est nondum omnia quod tangit. 6. t. ni. 2. argumento. Anſ. animæ separate. apparebat nobis hac vita ad nos descendentes. vtq̃ fere q̃si oportet sunt ea q̃ apud nos agunt & hñt magnã curam g̃o q̃ q̃ debent desiderare ad consolandum nos. ¶ Item. 4. regum. 23. hꝛ vna celebris hystoria q̃. S. Samuel consulit phitonissã. ¶ fuit aduocata. p̃ saulem. & venit & annũciauit sancti ventura. ¶ Brauit difficultas hui⁹ est an appetitus iste fuerit vere vel vel solum fictitie magorista hystoria samuelis. vtpote ne eueniet samuel vel solum visum est q̃ veniebat. ¶ Aug. in illo libro de cura q̃ mor. ag. vt michiaꝛi in hanc optem q̃ samuel vere cap parierit. nõ fuit fictitia. ¶ eandem hꝛiam. hꝛ nicholaus de lyra. & dicit. & postiensis. hꝛ illum locum. & et abulensis. ¶ ibidem hꝛ Burgẽ oppin vt q̃ babilõ teneri q̃ nõ fuit vera appitus samuelis. sz arte demonis. illud dicit factum. ¶ quia vt fieri iniuria samuelis. q̃ magis ad miserationẽ. michiaꝛi vel apparuit vere. ¶ S. Tho. in isto. 2o. argo vt magis michiari. in optem affirmat. q̃ fuit vera samuel. quod vt multum apparet & vt dicit in illo loco. vbi samuel dicit. quare inquietasti me vt iterum suscitaretur. q̃ & similia sine dubio nõ possunt tuto saluari. in hoc dicamus. ¶ p. q̃ ibidem. ¶ hꝛ primo reg. ix. narrat. q̃. samuel unxit dauid vt saulem. in regẽ. & dicit ibi & mox tactus est samuel & nõ apparuit ei vltra vsq̃ in diem mortis ei⁹. a. saulis.

go. mdi mors eius apparuit ei. sed non apparebat. Et sicut habetur. 46. dist. multa de samuele & infine dr & ammirati sunt saul. dū mors eius q̄ fuerit dubio. nō potest certificari. n̄ vere apparuerit. q. nigra nō quidē aut go. mirabilis apparitio. vera. ideo dicendum est q. vere apparuit & sepe vere apparent. nec ē indigna q. misc nō tm totiens sed per. a quib. vetula. sz raro & cū aliqua cā exigenti. Et h. hic dr. S. tho. infine. arg. 2. nisi. (mi qrit) aliquis diceret q. hec est canonica? nō est canonica. Et circa quod obiit nomen q. apud hebreos est canonica? nō reputabat cō canonica. vt vī clare elicit ex glo. sup. prī. tri. am. mi. decret. glosa. papie. mī libros canonicos computat ecclesiastica. vbi nullo dubitandum est quin sit canonica. tm sat est nob. q. mī libros canonicos habet. n̄ volumine sacre canonis. q. huc nō pertinet ad pntē mām.

Et Quæs. 90 A, De pma hōis pductē, quātū ad aīam

Ar. 1. Utrum anima sit de substantia dei:

Et circa q. primū altimū est. de vna creatura spūali. scz. anima rōnali. modo mīsta. q. go. agit de alia creatura spūali. s. de pductione aīe. rōnalis. & ideo vet de illa. vtrū anima sit facta de substa dei. vel quomō fuit creata. Et Ad quam q. S. tho. primo recitat opīnē. vel potius errōnē nōnullorū. qui dixerunt omnia cē vnū alia et deum. & ita dicebant. aīam cē de substa dei. quod tangit primū. nō de aīa & alijs multis hoc. Alij tenuerunt aliū errorē. q. duo bona est spūalia. sz est anima totius mundi. dans cē formati vel sm formā totius mūdi. vñ et dicebant q. anima rōnalis erat aliquid subste dei. quib. o. tā dem tangit erroneis & hereticis. dimissis dicit. s. t. q. nō est tenendū q. anima nō est de substa dei. vt latissime tractat aug. libro. de origine aīe. Est go. go. q. anima rōnalis. nō est de substa dei. mī aliqd eius. quam optime ybat & declarat. s. t. ideo videnda est hīa eius. nō. Et ista go. certissima. apud catholicos. difficultas tm est ex quo loca sacre scripture. possit ybari & deduci aīam cē creatā a deo ex nihilo. Et Do. q. locus potissimus ad hoc ybandum. est ille qui hr. Gen. 2.

fecit deus hominē de limo trē. & ibi cē quod nota hebrej. q. loq de ly homine hō ni claudio & hebreo. vulnerē. quod confirmat. q. ille vulnus cr & ni vulnerē ruīterīs. & difficultas est de illo quod subdit. & inspirauit in eo spiraculum vite. quod multi aīt glosant de aīa rōnali. & vta est manifeste. tū multum vrgēs qz dr ibi spirauit. ifr. quod aūt spirar. certum est q est aliquid mittens seu se emittere vñ dicim⁹ ꝓpriē & ꝓpriū spirare spūm. s. qui est alia ꝑsona tū cadē fuba. tū est spiratus. aīa aūt rōnalis est spirata. est de fuba dei. ℣ Ex. q ly. spirauit nō accipz & hoc quod est inquit aliquid de essa dei. ꝛ spirauit. i. ꝙdam spiraculum vite. i. animam. vt dr sancti ibi exponunt. & ly spiraculū vocat aīa rōnalis. ꝑ quā viuimus ifr. Qt ita ex ponit. Chrisost. Theod. ii. sup Gen. dem. nicholay. & lingo ibidem. dicit. Et augustinus quēsm idē dr. Et hoc audiunt verba sequntia. s. & factus est hō in animā viuentem. nō est dubitandū de hoc. Qt item paul. i. ad. c. s. ponens dram mit ad̄a & ꝑ. redemptōē nr̄am dr ꝓprie hō factus est in aīam viuentem. ꝛ. ad̄a factus est in spūm viuificantem. q. mmjt. q verbum illud factus est in aīam viuentem intellectū. i. animā rōnalē. ℣ ex ille ergo corpz q aīa dicat creata. Qt nō obstat illud quod dr sapie. 4. ergo. s. ff sapia ex ore altissimi ꝑ dicit. q. sapia creata nō dr ꝓprie flatus vel spirata. q. solum de. vel dicit. i. ꝓprie. & creata sunt a deo. Qt nō grium posset ꝙdam q nō intelligat ly spiraculum nō intelligat creatū. aīa rōnalis. q. ꝓmo dr fecit deus hoīem. postea dr & inspirauit in eum spiraculum vite. ꝑ. Amb. si fecerat hominē fecerat animā. q. spiraculū nō intelligit animā. ℣ Qt Arguit q nr̄a sacra scriptura frequentissime capit totum. ꝑ ptē & dr̄ de ꝑte totū. vñ dr ihs sepultus est. cum tū solum corpus sit sepultum. immo et nr̄a vta q sepelijmus loquendo sepultus est petr⁹. ifr. eodem g⁹ modo dico ibi. q hō capit ꝑ solo corpe. Qt & et potest dici q ibi ꝑ. capz ly hō. ꝑ toto composito. ſ qm dr & inspirauit ifr. nō distingue aūt ſ declaret amplius modum. faciendi. & hec soluc⁹ est bona & forte textui conformior. g⁹ hēmg q aīa nullo modo est de fuba dei.

Lectio.

Sꝯ ꝑpm dr̃ est error multoꝝ hereticoꝝ. lib. de eccl. ast. dog. matth. c. 14. tangit istum errorẽ bt̃. augustꝰ. ꝙ Et hyrenæus. li. i. c. 24. dr̃ istum fuisse errorẽ. carpocratꝫ. antiquissimi heretici. quem. postea tenuerũt Sabianste. & manichæi. Qui et error damnatꝰ est a concilio vᵉ bracharen. c. 5. idem dr̃minat cũ damnãdum le ꝓpa. mi suis decret. c. 6. & ꝙ nõ dubitandum est quin sit error grauissimꝰ & a gramba doctoribꝰ sanctꝭ damnatus. ideo est

ꝙ Ar. 2ᵘ. Utrꝫ anima sit producta in esse per creatiõez

ꝙ mi quo. est vna. gᵉ. q. anima fuit a deo creatã. ꝙ erat. quæstio alicuius regis quemit cõ. vta quemit fieri. i. rex. q. hoc cõ ꝑ se quemit. nõ fieri ꝙ cõ a se ꝓpa. quod hoc solus deus. rex aũt q. hoc cõ alium de facto et fuit. ab alio. vcᵉ. v. g. anima rõnalis & angeli. subsistunt ꝑ se nõ ꝑ se ꝓducunt a deo. alia aũt forma. q. habet cõ ꝑ aliud. i. ad cõ compositi. vcᵉ ꝑ mam. ideo ꝓpter iste formæ nõ ꝓducunt ꝙ ꝓducãt. Tunc hic anima ꝓpter ꝓducit & nõ ex aliquo ꝓpto. gᵉ ex mihi hoc oratio. est manifesta. ratio. videte brum. elegantem. S. & Tho ME.

ꝙ hic aptꝫ ꝓ. & rndum est. hoc quod dr̃. ſ. q. forma cõcari. est illa fieri ꝑ se nõ ad ꝓductũ compositi. simul. ꝙ 2ᵒ rndum est q. ꝙ. ſ. & eius rõ. ꝓsupponit q. anima nõ sit corꝫ. ꝙ primo ꝓbatur & in ꝓa est corꝫ dicerem. q. nõ vocat. ꝙ fit ex aliquo alio corpe. sed dicõ minus. q. tenendum est ex corto anima rõnalis cõ omnino nõ corpea. qz in sacra scriptura. semp vocat ꝙ. dicitur aũt ꝙ. hoc cõ gen. ad ꝓbandum angelos cõ nõ corpeos eo q. appellãt ꝙ. ꝓ aũt q. appellet ãa ꝙ. ex illo. ꝓ. 8. redemptoris mi. mi manes tuas dñe commendo ꝙm meum. ꝙ Et ꝓ. ad Gala. 5. Caro (mi quit) cõcupiscit ad versus ꝙm & ꝙ aduersus carnẽ. q. appellat animam ꝙ. ꝙ ad dem est rõ. qz si ãa cõcorpea nõ posset intelligere. q. ex co dicens q. bruta nõ intelligere. qz sunt animata corpeas extensas. de ꝓdeunter a corpeis organis ni sic subsistere. ꝙ ꝓ. qz nõ est imaginabile quo. possit dr̃ minere ꝙ est corꝫ. cum aũt hoc anꝫ ex fide

gr̃issimi fuerunt dei p̃ceptores spiritus. Qt. Tertio difficultatis est an anima fiat et infundat a creatore. vel p̃pagatione. p̃genitoris humani vel illi hominis. i. a gñti ab homine. Qt vi. q. fere et ille Gen. 46. vbi. fit commemoratio filiorum israel. & dicit ibi sunt oēs ānę filiorum israel q̃ ingressę sunt in egyptum. & egressę sunt de femore Jacob. quod est valde p̃derandum. Qo ānа gñat ab homine. Qt 2o arg. in p̃dicta eue p̃ nullū verbum fit de p̃ceptione ibi de creatione ānie sed de p̃ductione huius Qo vijmmj q̃ falsa est ei⁹ ā. p̃ illā p̃ductionē et ad ā totā. et adam. s. corpus eius & ānam. Qt 3o q. si anima gñaret a solo deo. sequeret q̃ vnus homo nō posset dicere p̃ alterius. tū homines vocarent p̃ter. p̃ter Qo gñant totum hominē. Qt Ad hoc dicimus q̃ modus est certus apud homines q̃ anima creat et infundit corpori certo tempore diffinito certas est. quorum vbi illud et sacramentum. Qt vii. p̃ locum ad vltimum hoc est ille Gen. 2. & inspirauit vel inspiravit in faciem eius spiraculum vitę. quod sancti oēs exponunt de ānа. Confirmat quia nullum verbum simile tale. nisi vbi iste alibi q̃ alibi. Qt Ad idem facit illud. Ps. 32. qui finxit singillatim corda eorum quod oēs exponunt corda. i. animas. Qt Item ex hoc facit illud ecclesiastes. 12. pulvis reuertatur in terram suam. & ānа in dicitur fuisse a quo egressa est Qo ānа a solo deo egredit & creatur. & nō a parentibus. Qt Verum est q̃ aug. in. de eccl. dogmatibus. c. 14. & 15. videtur dicere q̃ nō est aliquis locus in scripturis inreprehensibilis vbi vbique euidenter. anima ex nihilo a solo deo creatum dari fatetur. Qt & dubium est an hoc tenendum sit de fide & opinio fuerit reputanda hereticum. Qt Augustinus vbi. s. & in tractatu de origine anime refert q̃ multi hereticorum dixerunt q̃ anima nō creat a deo solo sed a semetipso creat a parentibus. quod dixit tenuisse luciferianos hereticos. saliamistas. & manichęos. Item dicit de eodem tenuisse tertullianum. sed in vltimo eum alios damnat de hereseos p̃pria hoc vnde videtur aug. sensisse q̃ nō est hereticum tenere q̃ anima nō creat a solo deo. Qt Magister. 2. d. 18. dicit quod videtur esse damnandum de hereseos quia dicit. anima ex nihilo a solo deo creata in vltimo sit hoc ex hereticum. & videtur. thō. 2. q. Ben. c. 86. expresse tenere

q̄ anima creata est a deo solo sz nō potat̄ grium hereticum. Et
ut aug. li. de hur. sub q. c. 86. idem dt. & nō damnat de hereticis
ꝙ nos go dicimꝰ q̄ fuerit hereticum fuit nō posset̄ istis sm̄ dn̄
damnat. nō damnemꝰ nos tm̄ certissimū est q̄ est erroneū. temc
rarium. & falsissimū. nō dubitandū est de hoc. ꝙ Ad argta aūt ad
illud. gene. 46. dicimꝰ q̄ ama ibi rapt̄ q̄ tota hoīe. ꝙ Ad illud decima
dicꝰ q̄ sat̄ est q̄ modꝰ creandi exp̄hiatur est mi ḡdus ad a. Ad aliud
dicꝰ q̄ ꝓphe ꝓ dne ꝓphe q̄ introduxerunt aīam mi aut̄ q̄ data nō alia
generant & illud sat̄ est vt dicamꝰ vere patres. hui de isto. articulo.

ꝙ Ar. 3. Utr aīa rationalis sit ꝓducta a deo immediate.

ꝙ in isto. 3. ar. s. tho. recitat̄ errorib̄ q̄ nonnullo ꝓ ꝓtio exp̄ antiquoꝝ
& refutat̄. ponit. ꝙ manifesta. q̄ anima rōnalis a solo deo immc
& nō mō veniente aliqua. creatura. creata est. quod ex hoc ꝙ hab.
q̄ nulla creatura ꝓt creare nisi ad creat̄ assimilari. vt ḡnt distinct. q. 44.
sz anima creat̄ vt dictum est. g̃ a solo deo nulla nisi veniente creatura
facta est. immediate. hec est mens diui. tho. vide etc hanc illius.
ꝙ hic solum est nō inde q̄ istud quod dt. s. t. hic q̄ nulla creatura
ꝓt animam creare pot̄ creandi vera quidē est. sm̄ optimū dixerunt mul
ti graues doctores scot. & alij. qui debent ḡnr dicere q̄ pot̄ creandi
animā ꝓt alicui creature dicatur. date nunqd̄ ḡpt̄ dicitur de facto ani
mi. g̃ beati thome. quamuis ipse omnes quesierint. tm nō ē mor ad nr hor

ꝙ Ar. 4. Utr anima humana ꝓducta fuerit an corpus.

ꝙ in isto. 4. ar. s. tho. primo refert duos errores. q̄ fuit. Origenis de
qui altum est ḡnr cum de cēn̄ one angelica tm̄ q̄ mittit q̄ oēs
one rōnales create sunt simul cum angelis & nō diuisit spēc ab an
gelis. sz oēs creaturas angelicas. tm̄ q̄ aliqui angeli peccauerunt fue
runt sunt ad corpa vocat̄ carceres. vbi in carceratis sunt illi angeli &
sm̄ hoc dicendum est q̄ one create sunt ad corpa. & impugnat
hoc. s. t. Alia fuit opinio qua ponit aug. T. sc̄ gen. ad litam. q̄

dt q̄ anima oīs fiunt adoītī nīa. adc creata est simul cum ang̃is & ī creatione adc ī ducta est ī corp̄. quod tñ (dt. s. t.) q̄ ang. nō aut hoc assertiue sz interrogatiue. max̄ q̄ ille ponit. omnia simul cū rerū ta. & illos. 6. dies cē angelos q̄ augustinus ut visum. est. & brugs. ꝛ. ī uersū ultimū & posset & q̄cquid sit de hoc. ponit. g. l. q̄ anima creat simul cum corpe. & ita nulla anima unq̄ fuit aliquo tp̄e sine corp̄e sz creat ī corpe. & quo ad locum & tp̄a creationis animē dic. tra. s. t. & hic impugnat̄ primū ī ordinē q̄ error ille origi. de illi attribuit nō apte est ītollerabilis & confutat̄ ex illo. ps. qui finxit singillatim. ps. quod de hoc singillatim tp̄e determinatum est. & ad romanos. g. nō ex opibus ex vocante dictum est ei ab ob dilexi esau nūc odio habet. quā aliquod peccatum erat ī ista aīa dilectus est iste ante odio habitus. g. nec nō peccauerūt ante q̄ corp̄ib⁹ unirent̄ q̄ si peccasse nō odio habeant̄ adeo. & de alia parte augustī. tenendum est q̄ ista anima adc & alie tp̄. creata est ī corpe & nullo⁹ ante corp̄a. q̄ isto⁹ nō trahit peccatum originale. ps. quod nō est ponendum. hec de ista q̄stione. sufficiat. & primum ī brugs est ad nōndum q̄ confutatione istarū opinionum q̄s recitat. s. tho. ultra impugnationes. s. tho. q̄ primo. s. tho. est verissima. & p̄ ultra rōnes. s. t. q̄ male est q̄ oīs forma q̄ducat ī corpe simul cum corpe nisi saltem ī corpe sz anīa rōnalis est forma q̄ducta est nisi corpe. ma ior nō est & de fide dat̄ & augustī. q̄ determinata est. ī clem. primo de summa trinit. & fide catho. §. 2. & de summa trinitate clem. illa & conc. brune si ubi expresse determinat̄ q̄ anim rōnalis est verissima forma corporis in quo est. g. dictum. b. aug. & hugo & origenis. & impugnant & conc. bracha rensi. 1°. c. 6. ubi & determinat̄. q̄ anīa rōnalis est forma corporis. ac p̄ gnis q̄ducta est ī ma simulq̄ cum ea. & item q̄ si rō quare anīe simul unite corporib⁹ fuit prius vt dt orig. sequi manifestissime q̄ anīa bō dista & redemptoris nostri peccauit q̄ unita est corpi quod ninīm est dē go. & item q̄ si ita quare anīe simul corporib⁹ unite fuit prius go ablata ea deberet auferri effectiue. i. ablato p̄ baptis. deberet anīa exire a corpe cuius grīa & primus. go. istud dicitur est falsissimum. & nullomodo tenendum. & hugo. s. t. est verissima q̄ anima rōnalis est q̄ducta simul cum corpe & nō ante ī post. h⁹ dicta q̄.

Qᵒ. 91ª. De productione corporis primi hominis.

Qᵗ Ar. 1. utrum corpus primi hominis fuerit de limo terre.

Qᵗ mistitur. Qᵗ. q. primo ar. 5. Tho. ponit. 32. q. 4. q. 2. q. 1. q. primi hominis fuit de limo terre. qui ex illo. ex quo. dei. et festa sunt opa. & sapu. 8. dum disponit omnia fortiter deus abet aliquo modo omnia. contra omnia angelos etiam actum omnia nō cognoscunt. et cognit. q. omnia alia cognoscat. ex scibo sibi nati infusis. q. homo et dz actuere omnia. aliquo modo. iste alius modo est cōpositione istorum modo hō cōtra oia. celos qz celi carent grio. & homo. hz minus de grijs q. hīa tbo. & hz meliora actu mr. qz hz quod hz aliud aia. etiam actu omnium elementorum. aliq. n. hz virtutis. s. ignem & aerem terram aut & aqua participat hō sm totam. qz plus hz de illis. & hoc est quod hz gen. secundo fec deus hoiem de limo terre. i. de terra non de festa. nō qz de terra illum fecerit sz qm ar pecus plus minus habet de terra & aqua. sz de alijs. vide hieronymum ad ro. s. Tho. Qᵗ Addit in fine. s. t. q. homo dicitur dupliciter quia huius am. quoad oia. tenet greco. & sluroni. sup illud. mar. vlto. ydi rate evangelium oi creature. declarat oi creature. i. homini. qui actu sub conditione omnium rerum erat & participat illorum perfectio. Qᵗ Ex hoc pz ro. quare verbum divinum assumpsit potius nam. humana sz alia. quam ponit. s. Tho. 3. p. q. 1. s. qz verbum divinum oi creat fuit. nob. qz assumpsit nos humana omnia actu. quodammo. Qᵗ In quantum ad ro. 1. s. Tho. hic est dubium bat. n. q. si adam fuit hō de limo terre qz participat substantiam aq & terre. g. sm veram opiam nō tenet actu. q. elementa sunt in mixto substantialiter. Qᵗ De hoc dico breuiter. q. sm aliquos. i. de quat. elementa manet formaliter. in mixto. i. sm formas substantiales & nō solum quoad qualitates. illorum olim de quibus fuerunt de mente aliquos. q. elementa possunt misceri & remitti. in mixtis. Qᵗ Alberto mag. 3º. de celo. quod mo vz sequi sententiam isto. 1º. n. dt q. elem manet in mixto sm corporeitates. i. sm corporeitatem quattuor primas qualitates actuas. q. requirunt in oibus mixtis. Qᵗ 2º dt qd et vz tenendum. q. nō solum quoad ois utriusq. sz et qm

¶ de productiõe corpis ꝑmj hõis : ar: Z:

ad corp fubar ſt̃i mixto. quoꝝ. Scipt̃a. vide ſciaſ. q eſt aũs
op⁹. omniũ ſ⁹. de gñat⁹. q elemẽta ſolũ ſunt actẽ tal⁹ mix
to. & nõ ſũ fubar. ¶ quod ñi adhuc nõ eſt intelligendum. q ſunt
illemẽt q̃litates q̃ ſunt in elemẽt⁹. ſi quoꝝ mixt⁹. q iſto modo
accntia mi gravent de fubo in fubm quod eſt̃ g̃ꝝ plurium & ar. ſ
dicẽs q accns corrumpi ꝑt tam ſui grave vorũ. ſi intellig̃ q in
quocũq mixto ſunt 4. ꝑme q̃litates q̃ ſunt aliquo modo ſimiles q̃
litatib⁹ q ꝓpꝛ elemẽtoꝝ. q̃ mis nõ tam intenſe. ¶ quod ꝑ q. ſ. nõ ſunt
in mixto q̃ ſubẽ elemẽtoꝝ. ꝑ quã in eodem ſubo. nõ poſſunt ẽ forme
ſubales diſoꝝ vt ꝓbat arſt. ꝙ⁹. metaphi. t. 26. vbi ait q forme ſpe
cifice differentes nõ compatiũt in eodem ſubo. go in compoſito nõ poſſũt
ẽ formaliter forme ſubales omniũ elemẽtoꝝ. ¶ ꝑ. q elemẽta requi
runt ad forme illoꝝ magnã raritatẽ. magnam denſitatẽ. frigidita
tem. & q̃hditatẽ. ¶ quomodo go intelligendum eſt hic. ſ. t. magẽ q ꝙ
de gñat. vel hñſam aũ. ¶ Dño q vult hic dicẽ. ſ. t. ſolum. q homo
dr factus de limo terre ꝓtus q̃ de igne & aere. q ad q in homine
plus eſt de q̃ntitate terre & aq. q̃ de q̃t. ignis & aeris. ꝑ q in hoc
dr ee contemptibiliter ꝓmaꝝ q̃litatum. quod nõ ꝑt ee cum due ſint in
mis altius. alie nõ tñ. in oꝝ q dicit⁹ q nõ ſunt tam altiue dr plus
in homine. nõ plus hꝫ de terra & aq. ¶ & quid eſt quod dr quo ad cor
ſubas. ¶ Dñs q vult dr ſm aũ expoũ. q in reſolut⁹ hominis ꝙ hur
reſolugt̃ homo in terra & aq̃s q in aliam quaſi maam. aliorũ elemẽtoꝝ
vñ alia effentialit mixta. plus ꝓtinꝫt de tra q̃ de alio elemẽto. quod
dr expreſſio. ſ. tho. hic. in ſolut⁹ ad vltimũ argm. ¶ Alij dicũt q
dr. moyſes. hominẽ faſtum de limo terre. q iſta adhuc elemẽta ſan
hurta rudi ꝓpto. ꝓcipiunt̃ ẽ ignis & aer. & ꝑ ſtat quod dictum eſt.

¶ Ar⁹. Z⁹. vt⁹ corp⁹ humanũ ſit mediate a deo ꝓductum.

¶ in iſto. z. ar. s. tho. ꝓbat ꝓmit. g. q ar⁹ ꝓmi hominis faſtus
eſt a deo immẽdiate abſq; vllo concurſu cãe ſecunde & creata. Quam ꝓbat
quadam rõne optima. nãli. videte tram. ſ. tho. cum argumẽto.

qt m[o] q. ista. oēs conuenient absq; discrimine & ita q; ipo[m] t nihil
Lang. abulē. & alij. illud Gen. 2. fec[it] dns hoīem de limo tre & flitt
ecc[l]i. 17. deq dctra plasmauit hoīem. qbat abulē. q; illo. qz deus
dctrā nō creauit animā humanā qz solum corpa quod confirmat
q; verbo segnti. & inspirauit in faciem spīaculum vite. qt & vtheri
dicendū ē. pt mitelligo. ibi totus ho. qz dīt conuenit dicā hoīem ei corpo
ri unitum q; ecc[l]ie dat hoc illi queriat solum rōne corpis. qz iō dicī
pt conuenit q; hō totus est factus de limo tre. qt p. conuenit dicī q; hō
gnare alii hoīi cum nō gnet tm̄ā in solum corpus tm̄ gnat to
tum compositum. nō subsistit tabulis est valde iste modus loquendi. ⁊
qt ad tertiū dicendū q; ratiōem ad illud q; nō factum est corpa humanū media
nte alia creatura. q; dīt abulē q; angli in operatione nō potuit cōue
nire ad creatiōem humani corpis. qt ad quartū quod dicit q; credo q; mi
nister abulē. q; angli. q; ex virtute nō potuerunt facere corpa hoīs tū
credo q; nō negaret abulēs. quin deus ministēr angelor potuerit creare
corpa humanū. s. angelis congregantib; q; iam. ipse dator nō ita fecit
fier. cum tm̄ multi doctores dicāt q; in resurrectōe vltā multa fient mini
st[e] angelor q; congregatiōe cinerū. & alia huiusmodi letum q; ibi de cibis tal
ipis. potius tm̄ q; adeo fuerit. fieri. q; omnia tm̄ q; s. t. nisi dicit. ad primū

qt Ar[t]. 3. vtr. corpus primi hoīs fuerit conuenientem dispositiōi.

Sed q; sto. 3. ar. 5. t. primit. qt q; corpa humanū formatum est ceteris
uenientissima ac decentissima dispōi. quam patet cōgrue. videtur. huic
qt Contra. ad istū. ar[t]. sotz mouet dubium. vtr primi parentis fuerit
omnium hoīm pulcherrimi. vr q; fuit postea a pulchritudine artifi
corpa illor q; fuit falta. tm̄ alia. qt Dicendū nō est aliquid certi. nisi
tū. q; habita pōt diffundi & pte. q; fuerunt pulchritudines omnium. hoīm.
& oīb; hoīb; qt & vtrū ad a & eua. fuerit tam speciosus. fil. xpi
dempter nr̄. & Mat[r] eius pulchra. qt De hoc tractabimus. in. 3. p. q. 14.
ar. 4. ubi dicit. tm̄ q; x; nō fuit corpa alter multum speciosū nō mi
nus q; hoc ad nihilum deficiebat. minus nō decebat ad finem finem.

qt Vro hoc.

℔ De productione mulieris. ar. i.

℔ Pro hoc allegat. Laict. auctoritatem ad ℣. Esai. 53. videbimus eum & non erat ei aspectus nec decor. ℔ Deinde vnde ꝙ sit ille concludit ꝙ non est credendum ꝙ fuerit ex specioso ceteris. ℔ Nos tñ cum sco Thoma omnibus dicimus ꝙ pie credendum est ꝙ fuerit specios. simum. Ex illo specioso ꝙ forma & filijs hominum. quod tñ exponit caieta. de anima. solum. ꝙ ly forma. ℔ Eodem modo dicimus de virgine pulcherrima btissima matre dei. ꝙ ex ea nigra fuit decora. ff. g. habuit pulchritudinem decentissimam & quamcitissime ordinatam g. ꝙ ex redemptorem. Btissima virgo mr ems. ada & eua fuerunt pulcherrimi. valde. ꝙ ꝙ habuit bona complexa & sequitur bonis aspectus exteriores. & talem istis habuerunt. g. ꝙ mi. ꝙ bona complexa & sequuntur bonae mediatas quas isti habuerunt. g. Item ꝙ dc. ꝙ ꝙ ex hoc ꝙ habuit bona complexionem ꝙ plus sensit. tornieta q̃ vellus. alig hoc sentiret. h. de isto. ar.

℔ Ar. 4. vtm. quae corpis humani ꝓduct. in scriptura desc̃bat.

℔ ri isto. vltimo articulo. S. tho. ponit g. & aptissimam. nec mihi videt eo quod notum sit quamcitissimae descriptam hodie formatam. ideo videnda est hae. st. mayer ꝓ̃ orig. ubi aliqua loca quam optime exponuntur.

℔ QVES. 1ª, De productione mulieris:

℔ R. 1. vtm mulier debuerit ꝓduci. i. ia. rerꝫ ꝓductione

℔ in istis. qz. qs. primo. ar. 5. tho. ponit. unicam & affirmativam ꝙ. ꝙ sint quamcitissimi. ꝙ mulierem ꝓduceret statim primo creatum rerꝫ quam. ꝙ hoc ex ipso hoc genesis. dicente. non est bonum homini esse solum faciamus ei adiutorium. ff. quod praecipue factum est ad adiutorium. necessarium generationis. quod absqꝫ muliere non potest fieri. cum nichil necessarium. Aliqua alia bona desit. in hac. ad generationem pertinentia. videte illam cum argumentis. ℔ hic est unum grave dubium qd. est. ꝙ in omnibus aliis operationibus multi ꝙ poterat adam a masculo ꝙ a femina potest ꝙ ad generat. ꝙ quod vera auctoritas. arist. i. ethicorum capitulo. c. 3. & 4. vbi ait. ꝙ nuptiae communicant domesticae vitae agi. sine femina ꝙ mitra domum disponit agenda. & idem vide. i. polit. c. 4. vbi ait. ꝙ ad vitam socialem. est necessaria uxor & ff.

Q.

¶ Rᵉ qᵐ ꝛ nō negam⁹ mᵘ. ſ. t. ſ̄ ꝛ̄ps met⁹ credit illud ar. ſequti. ſ̄ ſolum voluit dīe. ſ. t. q ad ḡrā trah⁹ mulier eſt oio ⁊ ſimpr̄ neꝯa. ſ̄ ad alios vſus nō eſt tam nūcia ḥ̄ ſit gueniens. ¶ 2ᵒ dicam⁹ q ꝑtus mixtis ſoꝛe. loquit de alijs ḡ opatōibꝫ q̄ ſequnt̄ ḡnatiōn. vt baltatio liberoꝝ. educatio longa ⁊ plixa coꝝ ⁊ ita vocp dīc. ¶ 2ᵒ ꝛ̄ndem eſt mixtis cōmunn quod dt. ſ. q mixtiōe animalīū ꝑfectoꝝ requirunt duo ſ̄ alter. mixtus q̄ ſit virtus activa. alter in quo ſit virtus paſſ. Et q̄ vꝛ ap te colligi. q mulier nō agat active ſ̄ recte paſſive ſe hēat in ḡnatione fetus. de ſuo latius ag. B. Thomas. in. 3. ꝑ. q. 32. ¶. ar. 4. ⁊ clarius hoc dt quod nos dicim⁹. ⁊ doct. alīi. tractant hoc idem in. 3. d. 4. ⁊ Scot. ibidem. q. 3. dt opīm opīonis. s. tho. in hil aliud eſt ꝛ̄ndem mixtis.

¶ Ar. Z. Utrū mulier debuerit fieri ex viro:

¶ mixto. 2ᵒ ar. eſt dt vnica. gō. q fuit congruentiſſima. ⁊ gueniens vt mulier ex viro ꝺ̄ucer⁹. ⁊ q̄ ad hoc nonnullas optimas. ⁊ admodū das. congruentias. ſ. vt dēs. hōies ab vno capite ſolo ꝺ̄ucer⁹. ſ. vñ. hoc.

¶ Ar. 3. Vtrū mulier debuerit formari de coſta viri:

¶ mixto. 3. ar. s. tho. Rᵉ. p vnicam. affirmatiuā. g. q. fuit gueniētiſſimum q mulier de coſta viri ꝺ̄ucer⁹ potius. q̄ ex alia ꝑte corpis. cuius ponit. Z. vce. 3. rōnes. bonas. Videte hīam. s. tho. enim. argumt. ¶ hic eſt difficultas potiſſima quom⁹ eſt poſſibile q de coſta viri formaret mulier. nitegra cum coſta ſit tam ꝑua rōne quātitatis ⁊ mulier. nitegre adbl. ¶ p. adam. vce huiꝰ. vt coſtat. ſ̄ nos hōines vce aliquā alia ſignum. g. ex traſta vna coſta adam manifeſt diminuto hō. ſi. vt ſequitur fuiſſe monſtrum: ille ꝑe quo nō erat mulier. ¶ Breuiꝰ q̄ntum ad hoc fuit imp̄mis ſententia. quoꝝdam hebreoꝝ quā tang nicho. Z. gen. cap. qui tenuerunt q deus a ꝑncō creauit. virū ⁊ fēminā ſimul cōmixtos alligatos. poſtea. cum d2. ⁊ exiit vnā de coſtis eius nichil. dixit ſcīm⁹. cuam. ex coſtis. i. ex latere ade. q ſepe in hebreo coſta accipit ꝑ latere ⁊ vita nullum ſequi inconueniens. ¶ Nō vſta ſup̄a oīa ꝛ̄ ꝓbat. ab omnibꝫ ⁊ merito. q ſm hoc nō potuit una de adā q̄ adā de

Sᵗ De productione mulieris. ar. 3ᵘˢ.

cua facta est quo dicit ꝙ scripturam sacram. Sᵗ ꝓ. dꝫ misit deus sopore
ri ade. Sᶜᵈᵐ hoc deberet dici. misit deus soporem in illud corpꝰ. ꝓ
adam dix. hoc nunc os ex ossibꝰ meis & caro de carne. que omnia non
possunt sane intelligi isto modo dicto. Sᵗ Ꝛ modꝰ dicendi. finit dicꝫ ca
iet. sup genesim. illo loco vbi ait ꝙ vere nō pt intelligi quomodo ex costa
una realit & de facto facta fuit eua. ſ dꝫ ꝙ omnia illa sunt intelligenda
ꝓabolice. vel metaphorice. ſ. vñ tenꝫ & ait ibi ꝙ sᵈᵐ aug. ri ꝓpᵒ scrip
ture sacre qñ verba illiꝰ nō possunt vero sensum tene vt saltem mali. debe
mus illis dare sensum mysticum vel ꝓabolicum. vñ dꝫ ita ce faciendum in
ꝓposito ꝙ. ſ. illud tulit vnam de costis eius & supplevit carnē. ꝙ illa. dꝫ in
telligi nō ꝙ ex sola costa facta fuit eua. ſ ꝙ beat aliquem sensum mysti
cum figuratum. ſ. ꝙbat ꝙ ad qꝫ donat ꝙ dulcᵒ eue. dꝫ gen. i. fec deꝰ
hominem. ſ. ſ masculum & feminā creauit eos. & nō fit ibi mētio de costa
ꝙ simul creati sunt postea. alia Gen. Ꝛ. mitelligenda nō est ꝓabolice.
similitudinarie. vñ dꝫ similitudine hanc ce. ꝙ quum ad modum viri ꝙ sunt
mirmonū. cum vxoribꝰ amittunt aliquid. ſ libertatē. ſ. ita ad hoc figura
dum ada amisit costa. ti deus supplevit carnē ꝙ ei. idest dedit liberos
ri solatium amisse libertatis. ꝙ. Sᵗ confirmat ꝙ alia multa ibi intelligi
t. ꝓabolice & metaphorice. vt illud missit sopore. & illud. nō est bonū
hominē esse solum. ꝙ omnia nō ita tractā intelligenda ſ similitudinarie. de
dꝫ de maledictione serpentis qui nō est maledictus potius qꝫ alia mitra.
& ita de aliis multis. vt illud sup pleatur tibi gradiens. ſ. Sᵗ Contra que
tū omnia nos ponimus. ꝙ. Ꝛ catholicā & ꝛ̄ tenēdam. ꝙ. ſ. eua vere &
realiter sumpta est de costa eius & ex illa costa ꝓdulta. ꝙ ex ꝓpᵗ ver
bis gen. Ꝛ. ꝙ possunt optime ſe sensum istum tene. Sᵗ ꝓ. & auctoritate sctᵒ ꝙ
omnium a quo ꝓcessa. nō h̄ cum tā ꝙua apparitionē cōiungere. Sᵗ Adhuc
aut quomᵒ ge tā ꝙua costa fuit facta eua dico. ꝙmo ꝙ ꝓt illud intelligi
ꝙ ꝙ rarefactionē coste fieret eua. Sᵗ & hoc nō ꝓt dici. ꝙ illa raritas
vel rarefactio illomᵒ rarefacta. nō est apta & cō dispositiua. ad introductionē ali
cuius rationalis. ꝛ nō est tollerabilis iste modus dicendi. Sᵗ Ideo alij dicunt ꝙ hoc

fastum est p multiplicationē māe coste Et dispō eiusdem custe
modi dicendi jam dict tm. & ita est dicendū. Et quom° est multipli
cata. Et Ex q vnoduo p modum vel p addit. nouū mae ad costā
vel p gūsionē alterius rij. vel mae & jacens ri carnē dispositam & ap
tam informatiui animē rōnalis. Et S. g. & hoc est vnde sequ jam q
nō solum ex costa ade fict & aliquo alio fasta est eua. Et Ex q
hoc est concedendum. p di Eua fieri ex costa. q costa fuit p iacens mā
& preciua. & fundamentum mae femine. rij fasta est addito alterius
mae. Et ut ait dt Augst. & ponit illud de multiplicationē quinq
pomi. & dicit pisinus quibus dominus satiauit tot milia hominum
dt q illud fastum est p multiplicatū vel gūsionē alterius mae ri pa
nes & pisces. & ibi ait q hoc eodem modo multiplicata est costa & q
fasta est eua. ri quo modo dicendi ps sūt. s. t. hic. ad. 1m. Et dosto. in
2. d. 18. fere omnes idem dnt. spāl gregorii. q. i. ibi. Et oppenhēim
ius tenuit. magr sūp. in eadem. d. Et Hugo de s. victo. li. 1°. de sacrīs
pte. 6. c. penultimo. quem ambo dnt. q ex sola mā coste fasta est eua
tm ri hoc dixit nō tm magr & Hugo. nō p sūtendum est ri dicti sūp. aug.
Aliqui tm dixit volunt saluare magrm. scripsisse maiorius. illa dist. q2.
& dat. q pōt illud intelligi q ex sola costa ade potuit creari vxor si ada
cet tantus fuit costa ciuitas. Et 2. modo quē ponunt isti. est. q potuit
eua fieri ex costa ade si deus poneret mām coste in multū locū. s. si mā
coste poneret in loco pedum, Gracilioru & rapidū esse. Et totum hoc est
deliranc bona venia istorū nō pōt sustineri q dato ponat costa in mul
tis nō poterimus dare q. vbi sint ptes ptes ultimate. quē est cadi res nō
se ipsa & illud quod competit rij in loco uno, et competit eidem in alio.
idem nō est sustentabilis istorū opinio. & ideo. standum est ri modo di
cendi aug. & sūt. & aliorū. Et Ad aliud quod costas huius adā Ex q
dicis modo dicendi est q adā huius illā costā ultra mmm cubitos. nō illud
erat magnum cui p illo tempore quidam erat illa ostissimo existatur
q nūsquā vi chri ex. s. t. hic. ad. 2m. qd dt q illa costa si fuerit superflua in

℣ De fine siue termjo ꝑdutiois hoīs. ar. 1 :

ridiuiduo. tñ nō fuit hyſtlius ſpēj. ſed ſemē modo eſt hyſtlius midiuid nj nō ſpēj. g⁹ vī ſenſiſſe q̄ hūjſt illa oſtā vltra aīaꝫ nūcupo oſtar mm

℣ Ad aliud argūm quod hic facit Caiet. q̄ gen nō ꝑmit creat⁹ tā adē q̄ eu ſ. B̄x. q̄ vezeſt. & poſtea in ꝑtic 2ᵉ. capō ꝑmit diſtinſte ꝑdutio eue :

Jeſt. ex thom dia vſq; ad finē. 1. ꝑ

℣ Ad alia arḡ Caiet. facillime B̄x. vñ cyrillo maſculum & feminā creauit eos refert Auguſt. q̄ ſt diſtinſte creati. ℣ & dubium eſt q̄ verbo illis hoc nunc os ex oſſibꝫ meis & caro de carne mea, g⁹ nō ſolū q̄ ℣ coſta formata eſt eua ſīt q̄ carne. ℣ Ad hoc Nicholaus nō tenꝫ conſidere totum. & dominus Abulen. quia (dicit.) cum coſta q̄ extracta eſt aliqua caro adē. ℣ & certe nō opus eſt iſtud concedere cum nihil hūat de q̄ extractōe carnis. vñ ad ſaluandum illā brām. dicimꝰ q̄ ſuppo mit ibi caro de carne & ꝛpō adā toto. q̄ carne mea & caro & tota eua q̄ ſufficiens argūm vī ei ad hoc q̄ dicamꝰ q̄ de carne mea intelligat totus adā cum ſit manifeſtum. q̄ caro debeat accipi q̄ tota eua :

℣ Ar. 3. Vtꝝ mulier ſuerit creata. l. ꝑdutta jm̄te a deo :

℣ in iſto. ar. 3. tto. B̄x. vnica q̄. affirmatiuā. Et q̄ ꝑdutta fuit nouo miraculoſo & nō nāli. g⁹ a ſolo deo. vide hra. ſ. t. & fuit de iſta qſtiōe.

℣ QVE. 92A. De fine ſiue tꝫmno ꝑdutiois hoīs.

℣ Articulus 1ꝰ. Vtrum imago dei ſit in homine.

℣ in iſtius. 93. q. 1ᵒ. ar. 3. tto. B̄x. vnica q̄. affirm. ybal. q̄ illo. Gen 1ᵒ. faciamus hominē ad imag. ℣ ſt. ℣ & quomodo hō eſt imago dei? B̄x S. tto. q̄ ad hoc q̄ aliquid ſit imago alterius, oꝫ q̄ aliquomodo ꝛ cedat ab illo cuius eſt imago. vide ybal. loḡa. g⁹ m. hra. s. FINE

℣ tñ ꝑncipalis difficultas eſt quę ſit rō imaginis. q̄ illo ſito facillime ei⁹ dubiū q̄ nō ſt imago dei. ℣ circa quod doctores ꝛoīt tractat de hoc m. A. d. ꝑmo ſnj. d. 3. & Gabr. ibi. q. 9. ℣ Diſſimit go gabr. imaginē ab omnibꝫ aliis modernis q̄ imago ſit ſubſtātia facta ab artifice ad imita

tatiõ alicuius rei faciens nos venire in noticiam eius. Sed diffinitiõ ima
ginis quam isti ponunt. vñ secundum istos ꝙ 1 gditio ad imaginẽ req̃si
tu est q̃ sit fuba accinga .n. sñ illos nõ possint cẽ imago. ꝙ 2ª gdi.º
q̃ fiat ab artifice. ꝙ 3ª. q̃ sit similis rei imagniatæ in accentibꝰ eius
dem spẽi. ꝙ Et. 4ª. q̃ illa imago faciat nos deuenire in cognitiõ
rei imagniatæ. ꝙ Ex. 3ª aũt gditiõe posita sequit. q̃ imago solum
facit nos venire in noticiam accentium nõ subc. ꝙ sn ista tñ diffe
st infinitæ ptículæ q̃ primo ultra prefinitum terminum adostoribꝰ
omnibꝰ ip̃am onerant &. 2º. st male posite. p.ª .n. gditio est nulla
Manifestum etenim est q̃ imago petri est noticia quã ego hꝫo de pe
tro in mente, tñ illa noticia nõ est fuba gẽ. ꝙ &. 2º. spẽs sensibilis
& intelligibilis cõit dr imago. & p̃ q̃ imago mea q̃ in speculo co
rã me posito nisi est aliud q̃ spes mea. q̃ attingit speculũ. tñ est accens.
ꝙ & 3º argr & Philosopho in. de memoria & reminiscẽ. c. i. vbi pe
tens p̃r quid homines preteritoꝝ reminiscant. & ꝛ. rõnẽ precipu
am eam cẽ q̃ imagines rei remanent in phantasia mea postq̃ res
ablatæ sunt a nra p̃nția. imagines aũt iste nisi st aliud q̃ spes. ꝙ
ꝙ & 4º. argr. & nomine potentiæ imagniatiuæ quam constat ip̃
uocari imagniatiuã q̃ ibi st imagines vel ydola rei. & stellestary
ꝙ Es. 5º argr. q̃ in hostia consecrata est absq̃ dubio imago crucifixi
si erat ãn gsecrat. tñ illa imago dum tractat est accens. g.º nõ ẽ dubꝫ.
ꝙ 2ª aũt cõditio quã isti ponunt q̃ sit facta ab artifice si intellige
tur ab artifice creato (vt credo isti intelligunt) male intelligũ & est fal
sa vel mala gdi.º Nam deus. p̃ se pt facere imagines. ꝙ 3ª vero. gdi.º
nulla est omnino nã in sacra scriptura dr redemptor in p̃sonã vo
cat. imago p̃ris & figura substãtiæ eius ad hebr. i. tñ nõ est dr̃ similis
p̃ri in accentibꝰ q̃ nulla st in p̃re. g.º ꝙ Confirmãr & ille. 1. ad. co. ii. vir
nõ dr velare caput q̃ imago & gtia dei est. & ad. colossẽ. i. quẽ
imago invisibilis dei. & sapiẽ. 7. candor est lucis ẽternæ, & speculũ sine

gt de fine siue tro product⁹ hois. ar. Z. ?

macula & imago bonitat⁹ illio. q⁹ gt Z⁹ argr. si ⁊ vna suba q ⁊ sit similis omnino altere & falta ad simlit. ⁊ alterius & ambe ⁊ int dio similes vocaremus illa subam imagine? certe nd. q⁹ gt 3⁹ Certum est q angelus est imago dij ꝑ ritettum. in fin gabri. ritettur ꝑ quum est imago. est ꝑ se met angelus & nō aliquod accⁿ q⁹ nō dubitandum est de falsitate istuir. 3ᵉ. gdit⁹ gt Ex quo sequit q⁹ arrelarū dñj Gabri. est multum falsum plus q̄ dicta q. s. imago solum repntat accⁿja ⁊ huius falsitas arguit⁹ sa positis q̄ stant gditoes imaginis. gt Et preterea q⁹ eoꝝ modus loq̄ndi omnium est q imago. est valde simlis magnato. dnt. n. vmo le ꝑsce esta magᵉ ou emp̄ador nr̄ subd̄i eunt impatoris. i. toti illi. nō accentib⁹. q⁹ imago subam repntat nō accⁿja. gt Cum q⁹ refutauerimus istas gditoes quas isti ponūt de uerbo ad tenti. cum diffinitoe imaginis quā ponit. s. t. & gditonib⁹ quas ille dt ad imaginē req̄rit. gt 1ª est q⁹ sit simlitudo ry magnate gt 2ª q⁹ sit ꝑpressa ab ꝓto cuj⁹ simlis est. Quod bntractat Durā. in. 1⁹ d. 3. q. i. in. Z. ꝑte q⁹ quod nitlig̃t q⁹ effectiue fit ⁊ducta a re cuius est imago vt est in gnatonib⁹ omnium ad alium nil ⁊ q⁹ filij ⁊ imagines ꝑum. vel saltem. q⁹ sit ꝑpressa ab illo cuj⁹ est simlis tā q⁹ a cā ꝑ exemplari & hoc est in istis picturis & figuris q passim a nobis videnᵗ. Et hoc ꝑprium ꝛ significat nōn imago. imago. n. de. i. imitatio. & nō erandum est de alijs gditonib⁹ similis vel simplicis. q. s. sit suba. q⁹ gt simlis in accentib⁹ ipse tñ de nou imaginis gt Deueniendo q⁹ ad. q. ⁊. s. thome. Gabriel. dt q imago dj non ꝑpe est in homine q⁹ s. dicit. 3. gdito. q⁹ nō est hō similis deo in accentib⁹. Ecce quō vnus falso admisso isti fundāt alia multa falsa in illo Certe hic vnū est de argumētis que nos sumus ad ꝓbandū falsitatē siue opinionis & alioꝝ. quis. n. auderet dicere saltem catholicus q⁹ hō nō est imago dj. ꝑfectissime? Nunquid ꝓpōs concedimus in sacra scrip

imp̃pe? absit. Sic ibi dr Gen. 1. ad imaginẽ quippe dei factus est hõ. g° ẽ sine homo est imago dei. Deinde nm g° omnino est scandalum ab huius modi locutionibꝫ q̃ falsę sint & periculose nõ digne vero Theologo

Ar. 2°. Vtr imago dei inueniat in irrõnalibꝫ creaturis.

Ad mi sto ar. 5. Tho. Ex. unica g̃. negatiua. q. imago dei nõ ꝑ̃t esse ni bruis dato aliquomodo imꝑfectissimo dicant̃ imagines dei. Probat q̃ ad ꝑfectam similitudinẽ & imaginem debẽt ee similitudo specifica. ita q̃ illud in quo similes sunt similes sit idem spẽ ni ambobꝫ. Sed nos sumꝰ deo similes ni intellectu & rõne. bruta aũt solum sunt deo similia ni hoc q̃ sunt entia & viuunt. videte hanc s. Rome cum argumentis q̃ clara sunt omnia

Ar. 3°. Vtr angel⁹ sit magis ad imaginẽ dei, q̃ homo:

Ad mi sto. 3. ar. 5. Tho. Ex. ꝑ duas aut. 3. gis ?. Angelus est imago dei ꝑbr q̃ est creatura spũalis & intellectualis. Ad 2m g°. Simpr angelus est magis imago dei q̃ homo & ꝑfectior imago. Ad 3m. In sm̃ quid homo ni hoc excedit angelum. Ad 1. clara est. nõ vllam hꝫ difficult. Ad 2m aut & 3 ꝑbr mid. simplr. 2m ꝑ 3. q̃ angelus simpr cõsequendo est magis intellectualis q̃ hõ g° magis imago & magis ꝑfecta. Ad 3m q̃ dr hic unus hõ est verus homo de vero homine, ita in deo est deus qui est verus deus de deo vero. nõ aũt est unus angelus de angelo alio q. Ad 2o. q. anima in homine est tota ni toto & tota in qualibꝫ ꝑte quod nõ est ni angelo. ꝓp̃. hra est claryꝫ videte illa q. nihil nõ dicit̃ q̃ est Mag.

Ar. 4°. Vtrum imago dei inueniat in quotꝫ homine.

Ad mi sto. 4°. ar. 5. Tho. Ex. unica g̃. q. imago dei ni quotꝫ homine ni ueniat ꝑ diuisiones. p. omnes oppositiões distinguit. 3. gradus hominũ. 1? ꝑfectos. qui sunt imago dei. Et. 2os. iustos. qui sunt ꝑfectius imago dei. Et. 3os qui sunt bñi. qui multo ꝑfectius sũt imago dei. videte hanc.

Ar. 5. Vm in hoie sit imago dei quãtũ ad trinitatẽ ꝑsonarũ.

Ad mi sto. ar. 5. Tho. Et. unica g̃. affirmat. ꝑbat illa q. hoc quod est

esse imagine vnius dei nō impedit ꝯ imaginem trinitatis. q. alia repre
tat. trinit. q°. pi. quia ala est vna ētia & tuba. 3. q. 80. ar. 1. vel ptes principales memoria intellect volunt. q°. videte hram. s. thom.
q°. est receptissima ab omnib⁹ mi. i°. d. 3. & illam ēt concedunt multi sā
cti. vt Cyrillus. 4. de trini. Et August. 14. de trin. c. 12. Et idem. 6. de
trini. c. 10. q. & hoc congruebat vehemēt & auctoritate illa Gen. 1. faciam⁹
hominē ad imag. n. & similitu. nram. Ex illa. n. ybat aug. q. in homine
est imago trium personaꝝ. Et ybat. p. q. si in homine solum est ima
go filij. deberet dici. faciam⁹ homine ad imaginē tuā. q°. fm. q. Non tamē
tñ q. auctias ystā ꝑt hic. z. sensus. Vnus est q. hy ad. impolit. et trium. fac
tum. ita q. sit sensus ad imaginē nram. i. ut sit imago nra. q. 2°. mo.
vt hy addicat eam exemplate, ut sit sensus ad imag. nram. i. ad imi
exemplar vtroq⁹ modo ꝑt capi. nō obs. re. hec sufficiant p. isto articulo:

Q. Ar. 6. vtr imago dei sit in homine solū secūdū mentē:

q. ista. ar. s. tho. Et vnica. q°. affirmat. ybat q. vt dictum est in alia
dlia alia nō sunt ꝑfecta imago dei q. nō sunt intellectiua q. fi. homini
querit q. sit ypē imago dei hoc erit secundū mētē. i. iam intellectu
nam. q. Addit aut. s. tho. q. alie omnes creature inferiores homine nō
dnr. imago dei fi vestigium dei. q. solum repntant q. sunt p. deum ab alio.
sed vestigium hominis dr q. sit signatū ab hoc & equi ab equo &c. v. hra.
q. quantum ad hoc vltimū est nondum q. Scotus. in. i. d. 16. q. vnica
dr. q. vestigiū repntat. 1°. & principaliter ptem in alio. i. ꝑ deum. manū. &c.
& secundario repntat totum & minus principaliter. q. imago ꝑmo & ꝑ
cipaliter repntat totum & 2°. ꝑter. q. idem dr. Gabri. in. 2°. d. 3. q. 9.
q. & q. s. tho. nō curat de hoc & merito dato vero sit. Et ꝓ fi dici
q. est falsum. q. omnes creature irrationales sunt vestigium dei & tri
nō repntant ptem dei fi totum deū omnipotentē q. deus nō hz ptes
sed mbrum. q°. concederent huiusmodi friuole distinctiones. q. 2°. nondū

est illud quod dt. s. tho. q in homine est imago dei & trinitatis. qz repn
tat homo in sui compoe diuinas processiones videte illu. Circa quod est
nondum q verbum mentale est aliquid distinctum ab actu intelligen
di. & a noticia, vt dnt isti thomiste qui nunc magis vnr fauere & se
qui s. thoma. quem isto modo declarat in hoc loco. Et Nos tn dicimus q
verbum mentale no est res distincta a not. & cognitioe. sz est idem quod
noticia sm s. Ho. Et vn s. Ho. in omnibus locis quibus loquitur de ver
bo isto mentali. solum dt q verbum est terminus intellectionis. i. p intellec
tionem acquisitum. sicut verbum diuinum gnat a pre p gnatioe
& no inde sequitur q verbum mentale sit quid distinctum ab intellectioe
qz sm omnes p calefactioe acquirit calor, tn calor no est aliqd
distinctum a calefactioe. Eodem pacto dicimus nos q p intellectionem
acquirit verbum. sz no est aliquid distinctum ab illa. Et P. Si sunt idem
nz ne no curo. vnum hoc video q no predicant de se inuicem. qz no
concedenda est ista actus intellectus est verbum. nz similes q sunt valde
impropie. Alie tn quas nos dicimus rite & in pro sensu concedunt. eo est.

Ar. 7. vtm imago dei inueniat in anima secundu actus.

Et in isto. ar. est vnica q. binubris talis. Primo & principaliter imago dei
in aia sm actus. & fundamentaliter est in aia sm potentias illius. 1. ps
pr qz sic filius in diuinis a pre solo procedit. ita verbum mentale procedit
ab aia mediante verbo. & sic. ss procedit ab ambobus p actum voluntatis.
sic verbum mentale procedit ab aia p actus. vn sm actus primo & principa
liter homo est imago dei. Et 2a ps pr qz in homine sunt. 3. pot. q videt
repntare trinitatem. Memoria. n. repntat pre. & intellectus filium, & vo
luntas spum. s. Hec omnia sunt clara in lra. s. Home. videte illam.
Et Circa ar. istum nondum q est opinio. s. coti. in. 2. d. 16. q. 1. vbi. dt
q in homine est imago trinitatis solum ppr actus aie. s. intellectioe &
amore, & no ppr potentias. pbat qz int potentias ipas nulla est processio.

nz emanatiu, nisi altus vero hr. g. st hanc suam tenet cū doctores vt Gabr. in p.d. 3. q. 10. & g. 3. & dr q. 5. tho. timuit oppositum sz male dixit. st hī impiis ipe dixit falsum. nz s. tho. temuit grauiu ut ille pr tat. immo. s.t. expresse dr illud idem quod ipe gabr. st vñ aduertendu est q nō possumus negare quin imago dei sit in homine sm altus. sz et est sm potentias. vtroq; est dar sm doctrinam. s. tho. st equidem primu hoy dr expresse. B. Aug. 14. de trini. c. 8. sic in quiens. Eo in hō est imago dei, quo pt fieri pticeps ipius. st Seqr g. q est imago dei p altus potē tiaq. s. p altum intelligit p quem illius pt fieri pticeps in beatitudine q sm phm. s. tho. & omnes. commit. in. 4. d. 49. dst consistit in altu intellectu. hoc idem dr ipe. B. aug. g. de trini. dicens q hō est imago dei sm memoriā intellectū & volitū. st 2a aut ps q sc. ith est imago g. p potentias. pz ex eodem. Aug. 14. de trini. c. 12. vbi apte dr & pbat q in homine est imago trinitatis sm. 3. potentias. aie. memoriam. intellectū & voluntatē. idem dr. 12. de trini. c. 10. g. o. vtroq; extendi. st verius est q dictum. s. tho. verissimū est q. s. imago dei est in hoīe sm potentias fundamentales. q. s. in ipis fundamentis altus. & nisi potias nulla est emanatio. Et ita exponit. s. tho. elegāter. Bm. Augustinum st Durad. aut in. 1o. d. 3. q. 1. g. 1. dr. q imago dei est in ea sm. 3. potias memoriā intell. & volū. & vt postea explicat. q. 3. apparet q est dr de mente eius q imago dei est in homine sm altus. vt pz intuenti. st vltimate non dum. de mente. B. tho. & durā. q hz nisi hec sit similitudo. s. inter deum & hominē sm potias vel altus sed non omnino data quia sunt ptes dissimilitudines dr sm. reales. 3. potie non sunt ipsa ea. sz. 3. psonae in diuinis sunt vna essentia. Bm tm sm rationales. tm sm ipos 3. potie non st distincte. psone aut. 3. st distincte. vn sm nullā ei⁹ est simoda similitudo. st. Altus aie non sunt ide in cadē subā cum ipa

aia, nō. n. idem est mitettio enim mitettū. l. enim aia. ni dugnis verosiē
& alie multe sunt dissimilitudines huiusmodi ꝑ satis ꝙ ni ꝓtibꝰ que mat.

Ar. 8. vtr imago diuine trnitatis sit in amima solum per compationem ad obiectum, quod est deus: ꝓ ni isto. 8. arº S. tho. Bx. vnica ꝙ affirmatª ꝙ imago dei est ni aia nra solum ꝑ compationē ad ipm obm. i. fm quod ꝑ omimē altus mitellegnis ac dilegnis deum. ꝑ ꝙ & eo potissimū amima dr imago dei. ꝙ amat deum. & fruit eo ꝑ mitettionē. hra est clara. videte illam. nihil aliud est nō nisi dum ni isto. arº

Ar. 9. vtr cōuemeter similitudo ab imagie distinguat ꝓ ea quare. S. tho. monit hoc dubium fuit ut ꝙ ꝓueret illud. Gen. 2. faciamꝰ homine ad imagine & similitudine nrā. & postea dr ad imagine quippe dei faltus est hō. ꝙ. 1º loco vī idem ēt imago & similitudo. ꝙ 2º vī ꝙ aliquid importet imago quod nō importat similitudo. ꝓ Bx. go. s. tho. ꝙ vnica. ꝙ similitudo distinguit ꝙ tunc ab imagie ut denotat in. 2. loco allegatoꝰ. vbi ꝙ ventum est ad ex̄plicandum ꝙ ꝰ faltū. dr solum ad imagiē. nō huius est ꝙ similitudo plus connotat & amplius ꝑtꝙ extendi. nā anime conuenit ꝙ sit imago dei ꝙ nā sua. Est aut similitudo dei ꝑ dona gratuita. ſ. vñ multi sunt imago dei qui nō sunt similes illi & nō econtra. vide. hra ꝓ hanc eandem fidem dicit. S. tho. tm. B. Damasce. & Glosa. ordinaria vt notat hic. S. tho. nihil est aliud notandum in tota ysta. ꝙ ideo est finis

QVE, 9ª A, De statu siue conditione primi hois quintus ad intellum. Ar. 1. vtr 1º hō. ꝑfectam deum viderit: ꝓ ni istius. 9ª ꝙ. 1º. ar. S. tho. Bx. ꝑ. 2. ꝙ. 5º ꝓ. 1. primus homo nō vidit deum ꝑfectam. de rone sui status. ꝑ ꝙ fuit ut beatus & ꝙ quis impeccabilis. peccauit aut. ꝙ ꝓ 2ª ꝙ. vidit in deum ꝑfectam in raptu

sicut vult. Et 3ª q. 1 arguit hō hūit pfectiorem cognitū dicēdo qz nos habemus in nja. p3 qz nos cognoscimꝰ deum & creaturas. & ada pfectius illas cognoscit qz nos. q. vide bram elegantem. Sancti. Thomæ. Et in. 1. q. omnes doctō. quæstiū. in. 2. d. 23. & rō. 5. tho. est sufficiens tōria. quā itidem eius. q. posuit et. xpe. B. tho. De veritate. q. 18. Et & possz aliquis ad istam rōnem dicere. qz nō ēet bt̄us pmus hō et si videret deum & ēentiam qz nō yderet tam pfecte sic ydet. bti. Et Arguit tū. 5. tho. illa. q. g hor. qz certum est qz nunc de facto nūl beatos aliqui hūnt pfectiorē dei visiōē aliqui minus pfectam. tū oēs sunt impeccabiles & ydei illa. go si ada videret deum & ēentiam & na sua. ēet impeccabilis & bt̄us. & est optime dictū. Et Nos tū si bñ memini Sc̄ hūp dicimꝰ de mēte. B. aug. qz angelus ām peccatū ydebat deum clare. Et ita dr̄ Scotus. in. 2. d. 3. q. 2. in. 2. pte. distō. ista go possemus dicere de pmo ente. qz vidit clare deum. nō tū inde effectꝰ est impeccabilis sic angelus. Et verz est qz secut. vbi. 5. nō ystud dr̄ assez tine. Et & Bx. ad hoc brevissime Bx. qz argm nihil valet. nam. n. nos dicimꝰ B. augustm nō debere intelligi qz vidit deū clare & ēentiam angelus sz q hūit notitiam matutinam. i. est noticiam multo pfectiorē de deo qz nos. qz fuit pfectior & pfectius cognouit creaturas & quazo cognitē. deuenit in cognitionē creaturē. ita dicimꝰ de ad az. Et & dubium est dato pmꝰ parēs nō ydeiit deū clare vt pha buerit noticiā abstractiuā de deo. sic multi astrologi hūnt noticiam abstractiuā de celo quodammodo clare viderunt. & de ecclypsi. &c. Et & vi qz sic & s. thoma. qui hoc vī dicere in. 3ª. q. (nā. 2ª. clara est. m est de mēte. s. tho. sz dr̄ qz ita posset aliqui dicere) dr̄ go in. 3. qz ad az hūit & pfectiorē cognitū. de deo qz nos. & nos hiemꝰ noticiā dū abstractiuam in eudentē. go pmꝰ parēs hūit no. abstractū eudentem.

Ad hoc. Durā. m. q. 3. ylogi. hyaze. & m. 2o. dist. 23. q. 2. tm q primo hō nō hūit noticiam abstractiuā euidentem de deo. nō potuit hre. sta qz vult tenere durā. q. talis not. nō est possibilis uiatori:

Et ybat qz si possz hre talem noticiā sequeret q hret tam pfectā noticiam sic hz bēo. ybat qz tam pfecta est noticia abstractiua euidens sic intuitiua. Pz qz deus ai creato vniuersorum habebat noticiam abstractiuā respō modo creatarō. qtū erat euidens equiualebat intuitiue & erat tam certa sic intuitiua quam modo hz. gō mj. huic ybat qz alis si illa nō nō est tam clara & certa sic nunc est intuitiua daremus deū pfecte in sua & cognitē. quod impiū est valde.

Et 2o arguit ad idem. qz noticia abstract nō pt hri nisi p̄cedente intuitiua. gō uiatori qui nūqz hūit noticiā intuitiuā dei nō pt hre pt illud Exodi. 33. nō. n. uidebit me homo & uiuet. gō nō est possibilis uiatori noticia abstractiua euidens de deo. Et cōfirmatur hoc qz deus sic habuit noticiam abstract. creaturarō. an illarō ydustrō. qz habebat noticiam intuitiuā ab ēterno sue ēntie in qua pspexit & clarius qz nunc in seipso refulxerunt ab ēterno omnia. Et 3o arg. qz omnis noticia abstractiua quam viator hō pt hre ōz fit alicuius rei sensati t. sensibilis. sz deus est pure spūalis. gō. Et 4o. arg. qm a sic illa not abstractiua de deo lata in nra. est euidens, erit imm de deo. sic hoc ita est gō erit intuitiua. pz. qz noticia intuitiua dei est q hz de nullo obo imm. Et 6o de aliquo de q est de deo mediate. g. arg. si mediate. i. p creaturas, ja nō est euidens sz nullo euidens sic nos hemur modo. Notate Et hic nicholaus Scot. in. loco citato. hz griam hyam. Et cum hoc Capreo. in. 2. d. 23. q. unica. q viatori est possibilis not euidens abstractiua dei. ybat. ab isto. hec hya. quia. certum est (inquit) qd de re nā h abūt pōt deus aīam mei noticiā abstractiuā euidentem dare nunqz uiderim illā vt de roma. Pgō et de se ipso sempēr habit. qz nō.

Qt 2° argum. quicquid deus ꝑt facere cum ca secunda ꝑt facere se solo. ꝫ deus cum ca secunda .i. cum noticia intuitiua ꝑt facere hoc ꝙ ergo hīam noticiā abstractiuā cuidentē de illo g° ꝙ se solum ꝑt. Qt 3° argum. qz posꝫ deus dare mihi assensum cuidentē alicuius az fidej. g° &ꝯ sui ꝛpūr. Qt 4°. arg. qz hoc nō vī michudere repugnatiā aliquam. g° Qt hec sunt argumenta qꝫ sti faciunt ꝙ sua opa tutāda. Qt Ad qz nos breuiꝫ Bx. ꝙ mo. ad arga durandi. ad .i. dico qꝫ assūꝑ sit vnum falsissimū qꝫ deus hūerit noticiam abstractiuam de reb nō creatis. quod falsissimū est si semꝑ hūit intuitiuā qz tam clare & distincte cognoscit deus res nō ꝑductas ꝙ ducibiles fieri ꝙ ductas vīn nō mag est si illud quod nūc intuitiue cernit fit falsum. Qt ni. 2°. et. arg°. multa falsa michudunt. qz dr qꝫ semꝑ abstractiua ꝙ supponit intuitiuā. illud falsū est qz ꝙ solum intellectum vocamus hīc noticiā abstractiuā & intuitiuā. Qt Ad aliud. 3m dico qꝫ et intuetur ni illo innumera falsa qz putat qꝫ noticia intuitiua est de obo immto necio. & abstractiua de mediato. qd falsum est. vtraqꝫ. n. nō. ꝙ ei de obo immto ꝫ dra est qꝫ abstractiua nō est ita clara sicut intuitiua. ꝫ deus illo miraculo facit illā ei tam clara Qt & vtro de facto ꝓmus hō hūerit talem noticiā de deo. Qt Bx. qꝫ nō. & colligit ex. s. tho. hic & ni illa q. 18. de veri. Qt vīn B. Bonauē. 2. d. 23. q. 3. inquit. in ar. 2. qꝫ quadruplex noticia ꝑt dari de deo. s. notā ex sciis fidej. cōtemplatiuis. & apparitiuis. Dē aut qꝫ noticia ex sensib nō fuit in Adā qz nō fuit clus. nec noticia fidej qz fuit altior. & fuerunt alie due. s. contemplatiuis & apparitiuis. Et idem vz tenere gabr. 2. d. 23. q. vnica. & alexander. 3. 2. ptc. q. 92. & 98. Qt & B. tho. 22. q. 5. ar. 2. dr qꝫ tam in angelis qꝫ in hoc. fuit noticia fidej. Et hoc idem dr hic ad. 3m arg̃m. Qt vīn nondum qꝫ s. tho. nō negat quin Adā hūerit aliquam noticiam prīdicatoꝝ multoꝝ dei cuidenter. nā & nos hīam noticiā cuidentē de multis ꝑdicatis dei. vn de articulis supnaliū qui nō

Qt 2° dico ꝙ deus illud quod intuetur cernit

pñt ñali a nobis cognosci. nõ potuit adam hñe nisi fidem. qt 2.ª ad
argñ ex. S. Tho. qz nos ista cognoscimus p fidem q.º alle altiori modo
cognouit. Concedo totum q.º cuidem negro. qm. ꝛ solum sequit qz fides
illius fuit perfectior multo qz mea & hoc nos damus libenter. qz clarius
cognouit qz nos. Et ita dicimus mitelligẽtes Bonauẽ. & Alexãm. qui dixe
runt qd hñt adam ad contemplationẽ excellentiorem de deo qz nos. & p ap
paritiõ. idẽ mitelligũt qd clarius cognouit p fidem quã hñt. sil moyses
p aspectũ rubri ardentis hñt cuidentiam de rubo ipso ardere & nõ cõ
buri. ꝛ de mysterio illud repentato solum hñebat fidem. qt vñ quantum ad
hoc credendum est & tenẽdũ de mẽte. S. Tho. qd adã in statu innocentie
hñt. fidem circa psonam de incarnatiõe verbi. vt dt. S. Tho. 3. p. q.ª 1.ª ar.
3. ad 1.m argũm. vbi dicit qd qñ adã dixit. Hoc nunc os ex ossibus meis.
mitelligit p fidem verbi diuini incarnati. qt 2.ª idem vt dicit Paulo. ad ephe
5. vbi loquens de coniugio adã & eue dt. Sacrm hoc magnum est dico at
tẽ xõ & ecclia. qt & dt. S. Tho. qd dato adã cognosceret p fidem xõ. incar
nandũ, tñ nõ cognoscebat eam. qz ect futurũ ppõ pfectiõ hominis. qt 1.º
quis cognouit essum si nõ cognouit esse eam? qt 3.ª qz nõ est illud rigue
mens dicut nos scpe scimus ecclypsim futuram & nescimus eam. clarius
qt & cum xpc hñuerit fidem de omnib q articulis fidei, quare nõ do
cuit illud filios suos. & hic hñent fidem explicitã? qt 3.ª 1.º qz nolunt.
qz nõ decebat. erant .n. creditu difficillima & mitellectu ardua. gnõ
mdigentia potuit magno .s. 55.to qz erat xpc adã. qt 2.º possz dici qd
docuit. ꝛ postea malitia hominũ crescente depdita est illa notia & fides
explicita. qt vltimo nõndum de mẽte. S. Tho. qd adã scivit multa alia
p spm infusam a deo. dt .n. S. Tho. qd deus docuit adam scias ómia
sup docuit angelos. & hoc est valde rõnabile qz cũ creauit illum in sta
te pfecto debuerit ei docere scias naliã. qt Et mi hoc omnes docto quesiuit
excepto dño Durando. qui gratuitum defendit. & jã illi impugnauimus.

Et Ar. 2. Vtm adã in statu innoc. angłos uyder p̃ cẽtia

Et mysto. ar. 5. Tho. Bx. onica g. negat. ybat q̃ aĩa ade hũit mĩ tho statu innocẽt. eñdem modum ẽndi mĩ corpe quem nos hñmus. sz nos nõ cognoscmꝰ misi p. gñssiõ ad phantasmata. gꝰ et aĩa ade. & de angelis nõ hñmus phantasmata vñ p̃ hũit. gꝰ Et 2o tñ dr q̃ mĩi hominus. p̃fectius cognoscebat angelos q̃ nos nunc. quod ybat q̃ tunc & eligam. videte cram. s. Rome cum argmẽtis & solutiõibꝰ Et sñtiarum ad. 1m. q. 2. nõdum q̃ optimum illiꝰ tñ scotus. ni. 2. d. 3. q. 3. & ni. 4. d. 45. q. 2. obiect. ait q̃ anima separata. ex nãa sua p̃t cognoscere abstrahendo spẽs a rebꝰ ipis sunt spẽbꝰ acquisitis. quod idem dr de puo pente q̃ poterat adã abstrahere spẽs ab ipis rebꝰ mĩ cogebat animã suã ad phãtasmata sic nos. Et & opinio. s. Tho. est multo nõ nabilior q. eñdem modum ẽndi habuit aĩa ade. qm hz aĩa nra sz modo nũ p̃t aĩa nra gꝰ mĩ tunc potuit aĩa ade. Et & q. opinio. s. Tho. argr. q. si anima nõ posz intelligere angelos nisi p̃ modum. cognoscendi illiꝰ. & nos dicimꝰ q̃ aĩa ade hũit spẽs infusas. oĩum nãlium. gꝰ p̃ illas potuit cognoscere angłos. Et 2o q. dicimꝰ q̃ aĩa separata p̃ spẽs infusas p̃t cognoscere angelos Et ad am p̃ spẽs infusas cognouit illos in statu innoc. Et Bx. cõcedendo aũs. & tñ dico q̃ ille spẽs infuse quas hũit adã de rebꝰ sunt eusdẽ spẽs cum nris spẽbꝰ acquisitis. & dr unt spẽs ab spẽbꝰ infusis aĩe separate. Cum ergo spẽs nre acquisite depẽdeãt nãli a phantasmatibꝰ & spẽs infuse ade sunt idem spẽ cum ista sequi q̃ et ille nõ poterat p̃ illas cognoscere nisi abstrahẽdo a phantasmatibꝰ. Et vñ sequi apte q̃ deus in statu illo fẽlici. solum dedit ade spẽs infusas respo malium cũ immẽsabia nõ possit cognosci p̃ phantasmatũ abstractiõ.

Et Ar. 3o. Vtr. primus homo habuerit scientiam omniũ.

Et mysto. ar. Bt. s. Tho. q. adã hũit sciam omniũ respo nãlium q̃ ab

hominibꝫ agnoscunt. ybat qꝫ naꝰ modus credendi est de impfecto ad pfectum. i. illa q̃ sunt impfecta nã sunt pfecta ab alijs. g°. p°. homo qui omnia debebat gubnare debebat omnia intelligere p̃ animã suã. ꝫ 2ª g°. Adam habuit agnit. ℣. scripturalem de vltimo fine. i. habuit fidem & agnitiõ. articulorꝫ & scripturalium. ꝫ 3ª. g°. Alia nã q̃ nõ erat necessa ad agnitiõ nẽ sui vltimi finis nõ scibuit addã. ybat quare dr̃ clare mi frã. s. Tho. videte illã. ꝫ Quantum ad. 1m. q. 1. nondum q̃ multũ dr̃e. s. t. q̃ addã habuit sciam infusam adeo respõ recte naliumq̃ am sũam hñs nicholaus de lyra. Gen. 2. in illis verbꝫ. Ecce addã quasi vnus ex nob factus est. Vñ reprehendit ibi iosephum dicentem q̃ adam in statu innocẽtie erat homo simplicissimꝰ. ybat suã sũam. iosephꝰ q̃ post pctm statum erubuit & antea nũ. g°. sed nũ est q̃ nõ pctm erat hõ simplicis? siquidẽ nõ advertebat se esse nudum. Erat (inquit iosephus) adam suꝰ stultꝰ. sti q̃ andã per eas calles deuiados. rñ. ꝫ nicholaꝰ tñ illum impugnat & ybat quod dr̃ ex sua opõe tenendum. s. g. l. st. ꝫ 1°. arguit omnia addã cũ pctm imposuit nouã rebꝫ suis nãs cognoscebat sciam nãe cuiuslꝫ rei quã nouẽ adeptato nouã habuit. ꝫ 2°. q. habuit optimã nãlia & fidem ifusam. g°. ꝫ Et nõ addꝫ est vtdt ibi Glosa. ad argñ iosephi. Glosa (inquꝫ) nihil hinc alij & omniũ aliorũ q̃ erubuit statum post pctm q. agnoscebat nõ esse subiectas vires inferiores viribꝫ superioribꝫ. ita dixit eis. & istamet rõe arbor vetita vocat. lignum scie boni & mali. q. s. post esum ligni vel fructꝰ illius fecit adam & eua experiã cognoscere bonũ & malũ que antea sola scia infusa cognoscebant. ꝫ Tñ est argñ apparens. g hoc. q. sũ hoc sequꝫ q̃ addã simul & semel posset hre actus scie tũ respectu omnium naliumq̃ quod dr̃ impossibile. g°. ꝫ ℟. Bonauẽ q̃ adam habuit sciam usitã omnium, nõ tñ poterat hre actus scie omnia simul & semel. habitu alit. n. agnoscebat omnia solummo. sati erat q̃ faciliꝰ poterat hre actꝰ scie tota. ꝫ ℟. rõ huius erat q. illa scia requirebat gustum sed phantasmata q. erat recta.

mālim. ¶ vñ p hoc diffuebāt spēs ogē x & āgelos & spēs infuse aīe x & ade. q spēs infuse aīe x nō requirebāt gūsciā ad phantasmata. spēs aūt ade sic. q ille cognoscebat ōia absq; phātasmatib⁹ ff.

¶ Ar. 4. vtr homo in pmo statu potuisset decipi: 2 ¶ mysto. ar. 5. tho. q adā mā alius hō ē. status innocentie duraßet nō posßet decipi cc nātia rōnabilis cc sūpnātia. assentiendo alicui falso. assertiue vel ēt opatiue. ybat ex. b. Aug. 14. de ciuj. dj vbi dr apte q nullum malum compateret cum illo statu. ybat hoc q status ille erat valde x festus. quia nō compatieb⁹ ad sermonē aliquod malum corpale go mālis mitetur. q ista omnia q nunc hō mur isti errores. ff. sūt pena pcti. g. vidēte bra. s. ¶ CONTRA ¶ mysta g. dr quemlibet oēs. ¶ & arg. g. illam q adā ligt sensus exteriores sūt nos. g. & sūt nos deprimi ad magnā distantiam puta ter q asinus aliquis aut bos ¶ homo ita potuit decipi adā. ¶ 2º aliquis ex filijs eius poterat peccare primo cte nō adā in suo statu. poterat illi dicere se ivdysse hoc vel illud. ff. & ille poterat illi falso assētiri g. ¶ ex ad hoc q adā in illo tpe cū esset prudētissimus & ita nō assētiret rōni iudicaret cc illa quoq; veritate vel falsitatem tpe non poterat scire. rōni faceret ista iudicia q nos facimus alō ge q ēss prudētiss⁹ & nolli errare. forsā tñ. in tpe. possēt cc dubitatio de multis q tpis aliquod quo adussent tpe discurreret. ff. nō tñ assēsus cc falsum ff. ¶ Eodem mō dico ad 2m. q adā nō adhibuit ßet fidem filio. misi prius discurrerat & vidēret q illud erat credendum. ¶ vel 2º pt dici ad ista q dato adā posßit ab alijs decipi nō tñ deus pmisßit ß pservasset illū vt nō erraret. rōni aliquis alius q manens in statu illo felicissimo immō. sūt ß de facto nō peccassēt, nō posßit ab aliqua creatura tēdi rōni ad tristari. ¶ & g.

Alius hō nō posſ̄ peccare & vulnerare illum? quare nō? ℣ q; de ſe hoc vere eſt q; eſt poſſibile ꝙ deus p̄ſuaſ̄ illum rone status. ℣ & riſtat adhuc q; cua eſt decepta ām plm. g̃o & ſuꝑ potuit decipi ℣ concedendo totum alis. n. nō ēent peccables & ſolum nos dicimꝰ q; nō potuiſſet decipi ē aliquid manēter in eodem ſtatu innocent.ē ℣ & q. ſaltem in ſomnijs quare nō potuit decipi? ℣ p. q; forte in illo ſtatu nō ſomniaret hoēs q; dī ſomniū ēt pena plm cum ibi ſepiſſime illud audiꝰ a denonib; ꝙ phantaſias. ℣ 2o dico q; cō credo q; ſomniaret & decipet ibi ſ̄ illud nulla ē impfectio cū ibi nō ſtat rōe. ſumo de x. multi concedūt q; ſomniabat. Ego tñ nō concedo illud. ſ̄ credo q; dato corpꝰ illud bñ duriſſimū dormiret vigilabat cor eius ſuꝑ illud ergo dormio & cor meū vigilat. cat.s.

℣ ℣ QVE, 95 A, De his q̄ ptinēt ad volūtatē ꝑmj hoīs .s. grā, & iuſt.a ℣ Ar. i. vt.m 1o. hō ſit creatus in gratia.

℣ ri ſtens. 95. q. ꝑmo ar.o 5. tio. poſita opinioē quoꝝdam ptem tuā tiam negatiuā & refutata ponit. 2a affirmat. 2. quā ait nō poſſe eiſdem ꝙbari. & vt ꝙbari pt, arg̃r ſic. Deus fec hominē rectū. Eccli. aſti. 7. g̃o ni grā q; ſine grā certe hō non eſt rectus. videte hāc. 5. tio. ℣ hic ꝑmo omnium nondum q; modus iſte dicendi negatiuus quē. ſ.t. refert. fuit. Magiſ̄ ſuꝑ ſen. ni. 2. d. 24. cap. 1o. & Scoti. ni. 2. d. 5. q. 2. dī de angelis q; vtſq; eſt ꝙbabile q; fuit creati in grā & q; nō miſi in pena naturꝰ & idem credo melius dicere de hoē. Poſtea tñ. ſpe. 5. d. 29. 2. q. vnica. tñ ꝑſſe & aſſertiue de ꝑmo ꝑente q; nō fuit creatus in grā. ℣ & Marſi. idem tñ tam de āgelo q̄ de hoīe. De āgelo ni. 2. d. q. 4. ar. 2. & de hoīe. ni. 2. q. 16. ℣ Et arguit iſti quia ſi aliqua eſt rō ꝑ quā tenendum eſt hominē fuiſſe creatū in grā,

ſt de ptinet. bg ad volut.e ꝑmi hoꝰ. ſ. grā. & iuſt.ae ar. i: 3

cet rō. S. tho. ſ ꝓ illam nō eſt tenendum g°. ꝓ mi. nā ſola iuſticia origis cet ſufficiens ad omnem iſtar reſtitudinem. g° ſt & nos dicimꝰ ad hec q ſuja S. tho. eſt multo ꝓbabilior q̄ oppoſita. Eidem hūyt ꝑpe de angelis ſuꝑ. q. 62. ar. 3. & Dur. and. idem ait d. 4. q. 2. de angelis. & eandem rōnē dixit ēde homine. & Grego. ri. 2. d. 3. q. vnica. g°. i. Et Gabri mi. 2. d. 29. q. vnica. dubio. p°. omner tenēt iſtam ſujam. S. tho. tā q̄ ꝓbabiliorem & ego nō dubito de illius veritate. ſt & ꝙ rōne. S. tho. ut bñ mitthigat argḡm. Certum eſt q modo nō reſtituunt aliqui vir tutes ſnie grā. ſ ꝓmo pueri infuſe ſunt virtutes g° grā. ſt Item pueri in ſtatu innoc.ae & dmraſſ nascerent nō ſolum cum iuſt.a originali & et cū grā cum nō indigerent baptiſmo nī alio ſacro ad illā limdā g° et adā in illo inſtanti quo habuiſſ iuſt.am originalem. habuit grām q maior eſt oꝰ bg virtutibꝰ & hoc voluit dicere. S. tho. in ſua rōne. ſt Item. certum eſt q ꝑ peccatum amiſit hō iuſt.am originalem. & nō eſt aliqua rō quare ꝑ plūs amitteret iuſt.a miſi q cum illa iuſt.a erat grā g°. Bꝫ q grā erat totum fundamentum & radix iuſt.e Et hoc vult. S. tho. dicere. 3. q. 100. ar. 1. vbi dt q grā eſt radix iuſt.e originalis. ſt Ad. 4°. argḡ. q credendum eſt q in illo ſtatu adā operatus eſt aliquid ad merendum g° data eſt illi grā ad bñ operandum illud opus. miſi n. ꝙ grā ꝓcederet, opus nō erat meritū rjm. ſt Et. 5°. argḡ. q ſi adam peccaſſ an q̄ bñret grām, nos nō gtrahe remur plūm originale. Bꝫ q tota rō quare nos gnimꝰ plūm originale eſt q ille amiſit ꝓ ſuū plūm grām. & nos cum illo. & ſm grām. S. tho dicentes ille nō amiſit grām g° nī nos gnimꝰ plūm, hoc falſum eſt. g° ſt 6°. argḡ. omia dij ꝑfecta ſunt opa g° pu credendum eſt q cum face ret vnā creaturā nitellualē tam ꝰcellē item. dedit ej grām ſuā cumpnū illū creauit. ſt & ect jam dubium dato ita ſit an hūerit iſtam grāz ꝰ diſpoē aliqua hō nos dixīmꝰ ſuꝑ de angelis q ſtatim in ſuj crea tōe receperint oēr grām ꝓpja ī diſpoē ꝰ pte illoꝝ ſaltim poritate nāe, ita dicebamꝰ. S. quod dicebamꝰ oportere ita dici ne adequaremꝰ

angelos christo. ꝙ & quod de homine am̃ illi data sit gra & aliqua preuia dispoc. ꝙ Bñ. q̃ idem possit ꝙ babulus dicit de hoie. & q̃ rium mihi vr̃ ꝙ babulus & sapientior mag̃ nr. vltõ. ita tenuit q̃ nõ data est gra illi preuia ni illo dispõi. & ꝙ banjt. q̃ ats deberem̃ ãcredere q̃ hõ fuit creatus ni purus nãlibꝫ & disposuit se & ꝙ habuit gram̃. posterius nã. ꝙ ita est intelligendus. S. tho. qui dt q̃ fuit creatus ni gra sine vlla dispõe puia vel ꝙbꝫ illius scil. n. & ꝙ ibꝫ datur illi gra, sam nõ est gra. ꝙ si gõ defendam̃ ptem istam, nõ obstat authar. B. tho. izc. q. 5. ar. 7. ad. 3. & ad. 5m. vbi dt q̃ creature nõ sunt create summe pfecte, vñ vr̃ segni q̃ nõ est hõ creatus ni gra q̃ est summa pfectõ quã ꝙ hõ hic ꝙ statu huius vite. ꝙ & dicim̃ ad hoc q̃ ista authar. S. tho. est intelligenda si ad hominẽ dt applicet q̃ hõ nõ est creatus pfectus nõ q̃ nõ ni gra ꝙ q̃ nõ ꝙfirmatus ni gra ita q̃ nõ possit ab illa decidere. ꝙ & arguit. Mars. q̃ nã semꝑ pcedit de imꝑfecto ad pfectũ ꝙ summa pfectio hois de lege ni vija est q̃ fuit ni gra gõ adã nõ statim cum creatus est fuit ni gra ꝙsine illa postea cum illa. ꝙ Bñ. tñ q̃ regula ista tenet vbi ni nãhbꝫ & q̃ modo nãli sunt sin̄ regula vr̃ cursum nãe. ꝙ ca q̃ sunt adio sine nãli. & ꝙ spãli consilio nõ necessarium est subiaceant & arctent istis regulis. ꝙ Zõ arguit ꝙ Hugone. li. 1º. de sacrã. c. 26. qui vr̃ dicere hoc. q̃ hõ nõ est creatus ꝙ gra ꝙ Bñ negando Hugonẽ q̃ria mas vn maraudi ꝙ sinam illi q̃n est recu liaris. ꝙ & 3º. arguit ex. B. Aug. 2. de ciuj. c. 23. iz. vbi dt q̃ tm̃ ad spem future ꝓic beatitur est quicq̃ iustus ni hac vita, q̃ adam fuit in statu innoc. gõ vr̃ dicẽ q̃ iustus ni hac vita hꝫ gram̃ & adã carnit illa ꝙ item allegat. B. Hieron. ni q̃stionibꝫ noui & veteris testam̃ti. q. iio. vbi dt q̃ dato huerit originale iustitiam, nõ tñ habuit spem sltis. gõ nã gram̃. ꝙ Ad hec Bñ vnica solutõ q̃ tangit a. S. tho. ni solutõ ad. 2m. hic. & dicim̃ q̃ Augustin. voluit dicẽ q̃ adã habuit gram̃ & cum ea discedit ad lymbum. i. nõ habuit gram̃ eiꝰ similẽ gre mre, quia quicq̃ iustus nũc

Ꝺe pti. bg ad uolũtz i. hoïs. ſ. gra, & inſtã ar. z :

cum primũ recedit ab hac iuſta ſtatũ cuo lat ad celum, tunc aũt nõ miſi ad limbum primũ. ſt & orgfic. & ada finiſz creatus in gra, hoc dicẽdz cet qz gra eſt radix inſte. & hoc nõ g. zz mj. qz cua ꝛi aliquo tpe amiſerat gram & non iuſticia origl. z g. gra nõ eſt radix inſte aut zz. qz cua peccauit pus qz ad am. g. tunc in illo tpe a pcto uſqz ad comeſt. l. erat hnẽ gra & cum iuſta origl. qz quo ad uſqz co medit nõ ſenſit ſe cẽ mdã. g. ſt Ex ad hoc. cum dno Laiet. qz in illo ꝓzitu qñ cua peccauit p conſenſum ꝛi elatõz, qntum ad aliquid huiuſt iuſte z. origl. zz qz nõdum comedrat de ligno vetito & nõdũ crubeſcebat. & tñ qntum ad aliquid amiſit qz ſedulta eſt & ꝯ ſenſerat ꝛi pcto q̃ ſunt effus amiſſionis iuſticie. Probabilitas quidẽ eſt ꝛiſta opnõz & modo dicẽ di qui eſt. Laiet. & magna cet eſt ꝓbabilitas ꝛi ope gria. ſ. qz ꝛi primo pcto amiſit gram. qz gra eſt radix iuſte. ſt p. qz reputamꝰ z magno ꝛi ꝯuenienti qñ ꝛi illo ſtatu huerit dolorem copiſſ vꝛe ventris, qntõ magis hoc reputandum eſt de pcto? qz ſi peccauit amiſit iuſtiã nõ eſt dubz ſt o qz nõ erubuit uſqz ad comeſt z. ſt Ex qz hoc nõ ſatis ꝯſtrat. ſt 2o dico illo admiſſo qz rõ illi⁹ erat nõ qz haret gram & iuſte & qz occupatus & intenta aliis nõ attenderat ad ſua meditatẽ. & poſtea attendit & erubuit. ſt vltimo noto cum marſi. qz magiſtri ſua ope tẽ hoc pt duobꝰ modis ꝙ primo pt qz uelit intelligere qz hõ creatus eſt abſqz gra. & poſtea operatus eſt & meruit gram & data eſt illi. ſt 2o modo pt dici qz intellexit qz an pcm mmqz ada & eua haberent gram. ſz poſt pcm qñ vꝛe mitterent p. recuperent gram a deo. ſt & iſte ſecundus ſenſus multo eſt ꝛõo ymo eſt ꝛis. ꝛz dubito qz ada an pcm operatus eſt bñ & meritorie huiuſt. n. fidem & ſpem. & alios bonos actus egit. Ider de iſto articulo :

Ar. 3s. Vtrũ in primo homine fuerint ãiæ paſſiones.

ſt miſto ar. 5. hic. ſup pta diſtinxit de multiplicitate paſſionũ. ponit aliquot gis ſt. i. in illo ſtatu nõ potuerunt ee paſſiones de malo ꝛõo.

ꝑz qz in illo statu nō ēet aliquod malū. Et 2a. g°. Passiones de bono ōbo ut gaudium amor ꝯ. bñ potuerunt ee & de facto fuerunt in illo statu. Ꝛz qz hoc est ꝓfectio. Et 3a. g°. Passiones iste q̄ fuerunt in adā de bono ōbo fuerunt ordinatissime dum durauit status & fuisset si semp dura ꝛz in quoꝫ hoc. i. nō plus delectarent q̄ delectandum ēet. nec amarent. ꝯ. Ꝛz qz omnes vires inferiores ēent subiecte verbo superioribꝫ Et quantum ad ar. istū nondum q̄ Scotus. in. 2. d. 29. q. 2. ad. f. dr q̄ nō est inconueniens concedere q̄ in illo statu ēet fuisset passiones de malo ōbo. ꝑz qz dolor est de malo ōbo & posꝫ vnus huiꝰ dolore de malo alterius. vt si filij ade se inuicem peterēt poterāt adā dolere de malo pene. nec vulnerati. g° Et si hoc dubiū op°. s. hug. & ꝓbabilior. ꝑz qz omnes isti doctores eoꝝ intento ꝛpe ēt Scot. reputāt inconueniens q̄ in illo statu ēent mala corpalia. s. dolor capitis nec similia. g°. a multo fortiori nō dz concedi q̄ hēant adām inter se ꝛz dolore ꝓ. Et. 2°. qz status & modus viuendi illius iste nō fecerunt compatere & tristicrā. ꝯ. vt pote q̄ nullus ēet de quo tristarent. Et si dubium est. hēent aliquas passiones de bono ōbo p̄uenientes alteri rōnis ut inter gaudium ꝯ. Et omnes dict. in. 2. d. 29. ēt q̄ nō. ꝛz semp iste passiones de bono ōbo ēent infra limites recte rōnis. Et ꝓbant. 1°. qz illud ēet imꝑfectio. g°. Et 2°. qz vires inferiores (ut dictum est) subdite ēent superioribꝫ. & ita adz est omnino. Et hoc ēt est de mente diui Thome hic. in. 3. q̄. qz dr q̄m adā & in illo statu ꝓueneraꝛz nō ēet aliq̄d gaudium excessiuum. Et nō valz argm. dicē q̄ iste passiones nō ēent pene cata. qz. 1°. de hoc dubium est. 2°. dato nō ēent ꝓcta, erat tñ alterius nō deliberati. & imꝑfecti tales quod nō ēet in illo statu. & ꝓp̄ imꝑfectionē huiusmodi actuū dato nō sint ꝓcta ēt negant illos doctores esse redemptores nro. Et ꝯtrium ad hoc adz q̄ multo melioris condicionis ēet adā in illo statu qz post illū fuit aliquis cōfirmatus in gra qz isti pnt hic actus ystus, ad ā vero minime. Et ꝑ q̄ quid impediebat

adã ne hñret ystusmodi alturs. Et Bx. dnã. d. 2g. 2. q. citata q ps̃na
ret p̃ gustitiam originalez. & p̃ quasdam qualitates ẽntes in singu
lis potentijs. Et h̃ uꝰ simpliciꝰ ponere ystas qualitates. ideo dicim̃ q
satis ẽt sola iust.a originalis ad hoc. q̃ est mi ẽntia onc. & oẽs virtutes

Qt Ar.9 3m. Vtrum Adam hñuerit omnes vtutes.

Et mi isto. ar. 5. tho. ponit. 2. g. 5. s. Omnes virtutes fuerunt mi adã
Bj qz virtutes sunt max̃e hominis pfectiõ. & status ille erat pfectiss q
g.o debemus illi statuj oẽs virtutes ac̃cedere. Et & quid de virtutib q
q̃dm sunt alturs imperfectos vt de fide, spe. penitentia &c. Et Bx. & est 2
g.o S. tho. q mi ystis attendendum est quatenus virtutes iste re aliqua
ratione possint ee mi illo statu ab ipis nulla imperfectiõe & totum illud ac̃e
dendum est illis fuisse. s cum alturs illarũ ẽnt imperfecti jã repugna
rent pfectioni summe illius status. vñ fides & spes fuerunt mi adã que
sunt bonor alturs. penitẽtia nõ. mj mja. mj pauptas. &c. vide. hñz. s. tho.
Et mi ꝯclusiõ bo ysti max̃e mi. 2. quamvis omnes dicte. d. 2g. 2. sñ
Et vers est q Durand. d. 2g. q2. nõ concedit hoc. & dr q mi adã fue
runt virtutes theologice & intellectuales vt prudẽtia &c. De moralibꝫ ar
distinguit. nã q̃dam st ad moderandas passiones ut tẽpan. fortitudo. &c.
& de istis dr q nõ fuerunt mi illo. q nõ hẽbat passiones. timoris verec̃.
alie tñ fuit. Et & mihi videtur nos dicendo cum. s. tho. q fuerunt oẽs.
De illis aũt de quibꝫ loq̃r dnã dicim̃ q nõ solum dantur ad rõnẽdas
passiones. sẽd ad inclinandum ad alturs pfectos qui ex illis elicitur.
Et & dato hoc concederemus de omnibꝫ virtutibꝫ mi adã. tñ sine dubio
vñ falsum quod dr. s. tho. q fuit virtus pñs ẽ mi adã. q̃ntũ ad hñtum.
Et arg̃r sic. ille hñtus erat pot.a ad alturm penitendi. & in illo statu adã
nõ poterat hñre pl̃m q̃ mj alturm penitendi. & nõ poterat hñre alterũ
ad quid erat hñtus cum frustra sit omnis pot.a q nõ pt ẽduc̃e in actũ.
Et. 2o. q mi xo nõ concedunt scñti mj dist. pñam et hñtualẽ q̃m mi adã.

gt Bñ. 1.º q valde ȝbabile est q in adã nõ fuit cẽ lĩtur pñc an
peccatum. ꝓ argm̃ faltm̃ qz nõ posſ cẽ alt̃r. gt 2.º dicim̃ q ꝓpũ
m̃hilo mi mr̃s. S. tho. est rõnabilissima. nã dato adam nõ potuer lĩc
m̃ illo statu a stum pñc, tñ erat uiator & poterat peccare & sic quem
cunq̃ dato est ille lĩtur q. vt posſ ꝛemitere. gt 3.º q. qz si peccaret
ꝓderet omnes virtutes & ꝓ gr̃as cẽ pñc̃m statum lĩtualem. q.º ad hoc
ꝛsperat. gt Bñ. q fuit omnes doct. dñt puero qui baptȝat in fundm̃
dei virtutes. & lĩr. m. c. maioris. dato puer nõ posſit lĩc alt̃r. ita dic
mus de adã q. dato ꝓderet lĩbat an ꝓsũm qz postea nõ erat danda illi
virtus aliqua de nouo. gt 2.º cũ ꝓ dignitatẽ status mi hil quod
ꝓfectũ dicat in homine deberet negarj. gt 3.º dessa mãra cũ debe
mus istum virtutẽ istom̃ cõcedere. q.º gt Bñ. q nõ est eadẽ rõ. qz xp̃s
nõ potuit peccare nj erat ꝓpter uiator. nj poterat dumptũ ullo tpe
vel casu succedente lĩc alium peniteꝛe ad alt̃. sic. Hec de isto. ar. 1.º

gt Ar. 4. v.m opa. i. hois fuerit mjn̄s efficacia ad merẽd qz mã
gt mi isto. ar. S. tho. ꝓponit dyst. talẽ. q aliquis plus mereat q̃ alius, ꝓ
p.º ꝓximi ex radice. i. ex maiori gr̃a. gt 2.º ex pte obi. gt 3.º ex pte dif
cultatis. ſſ. Tunc est gt i. q.º Attendendo meritum ex pte radicis. i. gr̃a,
magis merentur homines mi illo statu q̃ nunc nos merem̃. ꝓ qz lĩem
maiorẽ gr̃am. gt 2.ª q.º attendendo meritũ ex pte obi. it magis meritoria
ẽnt opa hominum in illo statu q̃ nunc sunt. ꝓ qz homines tunc dedi
ti ẽnt maioribꝰ op̃ibꝰ. & nõ ita ũtilibꝰ occupati. ut nos sumus nunc.
gt 3.ª q.º attendendo meritum. 3.º m.º ex difficultate op̃antis. magis meri
toria sunt nunc opa nra q̃ ẽnt illo ꝛp. ut notũ ẽ. videte lĩm. S. tho.
gt in isto ar. cc. i. q.l. est dubium utrũ ꝑ pte gr̃a dicat radix meriti, ita
q̃ sine ea nullomodo posſ aliquis mereri sic sine radice nõ ꝑt arbor
fructificare. gt Adhoc Gabr. d. 29. 2. q. vnic. ar. 2. dr qz gr̃a nõ est alsso
lute radix meriti. quod ꝓbat qz sine gr̃a ꝑt quis mereri. qz ꝑt deum ac
ceptare opa peccatoris. & ꝛpondet ibi dicit quidem dicerat. S. in ist. m. i. d.

17. q. 1. & ybarij qz dñus est dñus grē & gtie pt illā dare cui uolueꝝ. & quō uolueꝝ. i. sine gra vel cum illa. q̃ 2º tñ dr qz de lege ordinata est radix. ut pz ex. b. Paulo. i. ad. co. 13. q̃ Circa quam opinionē nos dicimus qz si gabr. uelit dicere mi. 1º dicto solum hoc qz deus pt acceptare aliquē ad gtiam sine ista qualitate q̃ est gra. bñ dr. si aut de gra loquam formali qua est acceptatio, nō est substentabile dictum eius. q̃ est necessario dicendum qz gra est necia. ad gtiam & qz est pa ppe radix meriti. pz nā quid est dicere qz aliquis fit mi gra? sine dubio nihil aliud nisi qz est acceptus deo. ysto. m. 2º cōgruo implicat qz fit acceptatꝰ & nō gra hoc est. est gra. acceptare. & hoc est acceptare gratum facere. l. hīc nō aliud pt imaginari, nō defendi. q̃ 3º. dubitat utrū maius vel minus meritum mereatur. solum ex gra. maiori vel minori. quia dr. s. Tha qz meritum cēntiatr solum meretur ex gra. q̃ ex. qz nō dubium est mi si qz centuplo duplo mi equali gra, pt alter mereri maiorē gram. qz alter. plus n. pt amari & cum maiori deuotiōe & amore et dē opus facere. q̃ 2º et ex parte obi. possz quis plus mereri cum eq̄li gra qz alius. ut si unus amaret deum alt exime. q̃ 3º et ex parte difficultatis oppi. dato cet equalis gra & ma eadem. ut si quis pauper daret argentum mi elemosinam, & ei diues. nō dubium est quin ceteris et pribus plus mereret. pauper qz diues qz est illi difficilius. q̃ vñ est mō nōndum utrecte hoc intelligat ista difficultas pt ee duplex. ut ait dicit doctor. i. ab intrinseco ex parte operis. & 2ª. ab extrinseco qz. s. opus de se est difficile. i. aut difficultas nō fac ad augmentum meriti. quo ad 1ª. vero fac ad augmentum. ut alias latius tractabit. s. m. 12. mi ma de merito. vbi est primus locus. & mi 4º. mi ma de satisfactiōe. q̃ & absolutio cōgruo qui plus mereat illi hominem mi illo statu a nos. q̃ Durd. dr qz absolutio accipiendo totā collectiōnē hominis illius status & ordinando ad hominem istius. ois cēns equales quo ad meritū. l. nos ma gis mereremur. sz pz reputat & habilis & bat qz dato illi & sublato

vel nō, respondeō ēē ruinę angelorū. q.ō nō ēēt maior grā mīre ꝗ thō
hīc obiūſo. Et ſm ſm ſe auſam dicere hīc las ſillas vazias y no mas.
mi quoꝝ ꝗ ſtatu hominū. qr ad hoc ſumo hominē creati. cōpā
do tm ſingulos hominē illius ſtatus, ad ſingulos ſtrōs nō de bū
eſt mi ſi q plus mererent illi ꝗ nos. i. vnus illorū ꝗ vnus nō poſſ.
Et hoc ēē dictum Sop. q. Durād. nos dicimus q ſme dubio hoc nō eſt
artm. Et motiuū illius de ruina angelorū. ſolum ybat q debuit
omino tot homines ſaluari, quot angeli peccauerūt. quod eſt impiū
ad ꝓpoſitum. nō aūt ybat q homines qui debent aſſumi ad illas ſedes
ſunt futuri boni. mi tali gradu vel tali. & nō poſſunt ēē multo maiores
meriti. nā ſto.º quo dt Durād. ſufficeret q illi homines impleturi. ſedes
ſunt ſpūs. & bti. & amici ꝑpetui dei. & nō oꝝ q equarent bonitati illoꝝ
angelorū vel ſuperāret, cum tm mīe homines fuerūt Bīa v. virgo & alii
multi. quorū. i. ancillit vnūſos angelos. alii multos. Et ideo dimiſſa
iſta ſuīa vī aſſumi alia ꝛc. B. Tho. ſ. q nō ſolum comparāda ꝑſonā
ꝑſonę ſicut comparādo totā iſtam collectionē. ad totā iſtam, in illa ēēt
maior grā ꝗ mi iſta ꝓ tres rōnes. ſ. Tho. q in iſto ſtatu ſunt multa re
trahentia a bonis opibus & hinc immunere imperfectiones. & multa ꝑtā. ſ.
Et Contrarium tm huius hz Gabr. mi. z. d. zg. q. vnica. ar. z. g.ª 5.ª
& ybat q ſi mi iſto ſtatu nō ēēt maior grā ꝗ mi illo ſequeret q xp̄s nō
ēēt ꝑfectus redemptor qr nō redimit nos ad equalem ſtatum vt an
erāmus vt aūt aderēdat xp̄ ꝑfectio redemptionis ſumā q magnificari
ꝑt dt q mi iſto ſtatu eſt maior grā ꝗ mi illo ēēt ſi ꝑſeveraſſet.
Et ē confirmat ꝛc apoſto ad ro. 5. vbi abundauit delictum, ſuperabūda
uit & grā. g.º Et 2.º arg. qr dato mi illo ſtatu nō ēent impedimēta mi
iſto, tm mi iſto hīēmus nos ꝑfectā ſuarūna. ſacroꝝ. ſ. & oīoneſ ſcīoꝝ oīū
um & ꝑcipue xp̄i redemptoris qui mi ēēt nū uiuit ut mi ēēt nū mſpydlet
& nobis vt mſſe locūtus dt paulus. Et iſta arg. ſm dubio faciunt magnā
ybabilitatē in iſta opinione. ideo dico q ambe ſunt ybabiles. & op.ª ſ. Tho vī

rõnabilior ꝑ dignitatẽ & ꝑfectiõẽ quã scimꝰ fuisse in illo statu.
Qt Quam defendendo dicere nos facit ad ista arg. q. xº meruit nob grã quo ad sufficientiã & redundantiã. ſ. & defectu ꝯ mã culpã nõ hẽmꝰ tantã gram sic hñt illi. q nõ nos ſumꝰ adiutorijs q hẽmꝰ ꝯtm nos posse mꝰ ſumere. & ex alia ꝑte multum impedit onerositas ꝑsõe q nunc est. certe ꝑabilissima est opinio. ſ. tho. & credo verior Dato ẽt opinio gabrielis nõ careat ꝑabilitate. Hec sufficiãt ꝑ ista. q.

Qt QVE. 96. A De dñio quod cõpetebat hoi in statu innoc.

Qt Ar. 1. Utrum adam in statu innocẽtiæ aĩalib dñaret.

Qt ministus. 96. q. 1º ar. 5. tho Bx. Unica. q. affirmat. ꝑ. q. in obia ista q nunc est in aĩalib ressũ hominis fuit vera pẽa ad. c. gõ ab ystin ada dñ abat omnib animalibꝫ q omnia nãliter fuerãt creata ꝑ ipm. v. l.
Qt. q. 5. tho. ꝑt hic duos sensus. ꝑmus est q ada dicat illis. i. posse mi illis ad suos vsus. quos ẽq. & de hoc nullũ dubiũ est. cũ nõ nos hẽ annuth. Mayemic qr tunc nõ erat rex diuisio. Qt Alius sensus posse ẽ. q dñ aret illis. i. q omnia ẽnt illi ad obedientia ad nutũ. si. vocaret leonẽ venret. ſ. & sic de omnib aliis. Et sine dubio vr q. ſ. tho. hoc intellexerit. Nõ. n. echt inimica ista aĩalia hoi. sed modo nr ipsum fugerent. qr ex rõne. ſ. tho. q hoc senserit. Si aũt hoc ita intellig sine dubº vr valde difficile qr vñ ꝑabilis. Dato. n. vr hoc hñt ex illo vt ꝑ sit prisõb marie & ſ. & ex illo nõ hñt sũ omnes nisi qui ẽt dominus illo ꝑ ad quos ẽq vsus in ꝑmo sensu. nõ tñ q obediret ad nutũ hoi. Qt & affirmat. q post ꝑccm & post diluuium dicta sunt similia verba Noe. immo fortiora. Cum ita. n. manus hominũ sint a deo subiecta. & post diluuium clarius est q nõ ysus obediebat ad nutũ qm nunc. g. nec ante. ad Qt tem ꝑ ex ratõ rei. nã modo nã aĩalium est q nõ obediãt hoi ad nutũ nõ vr de hoc dubitandũ & post ꝑccm nõ sunt mutata nãlia ex q ẽt hoc hẽbant ante ꝑccm. q nõ ita obediebat hoi ad nutũ. Qt Bx. breuiter ad hoc

p aliquot ꝙos. Et. Animalia in illo statu nō ēent inim ca hoīe nec illi illatum nocerent. ꝓz qz dolores & mul nera nō ꝯpatiebāt ēt in illo stū
Et 2a. Hoc ēet ex diuīs ꝓuidēn nō ex nā ipsoꝝ animatum q̄ eadē ēet q̄ nunc est. Hec est. s. Tho. hic. ad. 1m. vbi ait q quo ꝯda fuja fuit q mā
fructuo aīalū tunc erat domestica. & dr q illud falsum est ſz fuit ex
diuīs ꝓuidēn. q ita hoc dispōebat. Et 3a. ꝓbō. nō est certum a animalia
tunc ad nutum hoīs obedirent. Et 4a. Siue obedirēt ad nutū siue nō. hoc
certum est q obedirēt multo magis q̄ nunc. qz nō lasarent hō q̄rendo
illa, vnicendo. jugulādo. ſ. ſic nunc fit. nec illa tm effugerent hoc
ꝓz qz grimm ēet magna indecentia illius statur. q laborarēt. ſ. ro est.

Et Ar. 2. Vtr hio in statu ꝺnocē huiusmodi dnjū i oēs alias creat.as
Et mihi sto. ar. s. Tho. ponit q.1. q hō habuit dnjum sup oēs creaturas in
feriores se ꝓz qz hō animebat oēs pfectior corpe. vidēte hra. s. Thome
Et ista q. mitelligū de rebus in actu. qz de his solum q̄rit. s. Tho. & ēt dr de
aīalibus q illis dnarēt hō ni illo statu quo ad usum & quo ad impetum
ſm̄ actū nec nō quo ad impetum ſz quo ad vsum. Et 2o nondum q ex isto
ar. s. Tho. vō sentre. p. 1o q aīalia obedirēt hoī ad nutum solum ex di
uina ꝓuidēn. Et & arg. 1m. q. 2m. nā nō dnabat lupus p adisi. 3o ſc.
Et 2x. 1o q illud fuit ex ſpāli diuina ꝓuidēn & ꝓcepto nā de se ēt illi
dnarēt ſic alijs. Et 2o dico q ēt illi dnabat quo ad multos actus vsq
ꝓut comest. & fructus. id est pa ponere se ala sombradee y cortar ali
qū de lar ramar ad comburēdum vel ad quecq̄ alia. clarū est.

Et Ar. 3. Vtr oēs hoīes in statu ꝺnocentiæ fuissēt equales
Et mihi sto ar. s. Tho 2x. 1o. negatiua. ybat. 1o. q̄ntum ad sensum qz nō ē
dubium quin sensus hominū ēet pfectior q̄ mulierū. 2o. quo ad sexū
qz sexus hoīs est pfectior multo q̄ mulieris. Et ꝑ. qz ēt ēent alij sapi
entiores alijs sic nunc. & quo ad dispōem & habitudinē corpis. ſ. vide hra
Et hic brausstrinc nondum est vnū quod no tat Duran. in. 2. d. 2g.
q. 1. ēent eq̄les sexus hominū. i. nō ēent plures homines q̄ mulieres. nec

eduso. Et qz omnes cent cõiugati. g° vnusquisq; habet suã vxorẽ solũ
¶ & sine dubio hz forte hoc verũ est, tñ nõ est tã certum sicut putat
dicta. forsan. n. posset vnus hic pter vxorẽ. sic habuerunt multi sancti
patres. qz illud nõ impediebat finẽ matrimonij immo faciebat ad maiorẽ
multiplicationẽ gẽris humani. de quo fuebãt ꝑ creptum ad eo vt crescerẽt
& multiplicarentur. ¶ 2° et multiplicato sufficienter gẽre humano quis du
bitat qmi multi posset fruari cõtricta? g°. nõ est illud valde certum sz ba.

¶ Ar. 4°. vtrum in statu innocentiæ hõ homini dominaretur

¶ mi ysto. ar. 5. tio. p° dr qd titulus. qr ꝑt dupler intelligi. vno modo vt
hõ hoi dnaret dño quod opponit statuti. & de isto est. 1. g°. qd in illo sta
tu nõ erit dominiũ statuti. ¶ 2a statuit ꝑt cũ de dño regimine. & de
isto est. ¶ 2a. g°. qd in illo statu erit dño regimine vel directo mis
qz ad mmo ꝑt dnaret isto dño filios & vxorẽ vir. ut videbimus. -
¶ hic tñ dm solum vnũ qd dupler & hoc quido & absolute sed omnes
dicit. in illo statu nõ erit dño. statuti inter homines. & max hoc
est de mente. B. tio. mi. 22. & 3°. de regimine ꝓncipũ. c. 12. & Conradi
tract. p°. q. 1. videte illos. esset tñ alia statuit qua nascimur aliqui hoies
nã subi. vt dr. ꝓtius. p°. volũt. c. 3. hoc est hebeter migemo. ipse tñ de ista q.

¶ Quæs°. 7m. A. De his q ꝑtinet ad statũ primi hois quãtũ ad conseruationem in diuiduj:° ¶ Ar. 1. 2.

Vtrum homo in statu innocentiæ esset immortalis.

¶ mi istius. q. 1. ar. 5. tio. p° dr qd multis modis aliquid est incorrup
tibile. uno° qz caret mãa. 2° mo°. qz dato hẽat mãam, tñ nõ corrumpitur ob
noxiam cui⁹ est mãa celestis. ¶ 3° modo. ꝑt aliquid cũ sit corruptibile
ꝑ qualitz. aliquã ꝑ seruantem. qui sunt incorruptibilia corpa glo
sa. ¶ 4° modo a cã efficiente conseruante illud ne corrumpatur ut ꝑ
facere deus. Tmc ponit. 2. vel. 3. gen. ¶ 1. g°. homo in illo statu nõ
erit immortalis. Incorruptibilis. 3. g° primo modis. nõ. 1°. qz erit sen
sibilis, nõ. 2°. qz mãa ipius nõ appeterẽt alia formã dato erit cui de

ſpꝫ cum nra nra. nz. 3o modo qz nō erant arrꝛagliosa. ꝑ. 2a g. Eſſent tñ immortales & incorruptibiles in illo ſtatu homines tanq̄ a cā efficienti. ſ. adiuna ꝑuidentia videtc bram. s. tro. q̄ etarys ma eſt. ꝑ iſta queſtio tractat a doctoribꝰ in. 2. d. 19. Et ſcotus ibi. q. vni. hz̄ grimm ad. s. tro. & dr q̄ homines in illo ſtatu oio ent mortales ſm nos. ybat qz nunc nā hominū eſt q̄ ſint mortales & corrup tibiles & nō eſt mutata ꝓꝛ pctm g. & tunc erāt incorrupt. ſm nunc. ꝑ 2o arg. qz ſi ent immortales ect maxe ex ligno vite. ſz hoc nō ſufficiebat g. ybat mj. qz dato ꝙ illud humidum reſtaura ret. ſz calidum reparet qz oe agens nāle in agendo rep atiē, g. tā dem calor diminueret. & debilitaret homines. ꝑ 3o arg. qz dato ꝙ diuina ꝓuidēa cōſeruaret. ſz nō ꝙ hoc ſequit q̄ ent immortales da to. n. deus modo aliquo cōſeruaret ꝓ 1000. annos & uſq̄ ad dicū iudi cij ſam nō ect dicendus immortalis qz illa cōſna ect ſpnalis ꝑ 4o arg. qz qñ nos dicimꝰ q̄ adam erat mortalis nolumꝰ dicere q̄ deus nō potuit illum conſeruare ne moreret. ſz q̄ ex nā ſna pote rat mori. & in hoc vī gſiſtere tota rō ſcti. iō nōte illū qz nō vī val de irrōnabiliꝫ ꝓcedere. ꝝ ſine dubio. credo q̄ in re quemit cum s. tro. ꝑ ſit aūt ad hoc melius eligendum. i. ypo nra. homines in illo ſtatu nō morerent. ꝓ 3 ꝙ apto. ad. 10. s. ꝙ omnis homo nitrouit pctm & ꝙ pctm mors q̄ an pctm nō erat mors. nz̄ fut nra erat ni adueniret pctm. ꝑ 2o ꝓ ꝙ illo Gene. 2. in quacūq̄ hora ame deriſtis ex eo, morte morieminj. q̄ illud fuit pena pctī. q̄ morerent corpe & aīa. Et ſubdit ſtatim q̄ eiecit deus adā & euā de ꝓadiſo & poſuit cherubin. ſſ. vt cuſtodiret illud. ne mitteret adā & ſumat de ligno vite & uiuat & uiuat in eternum. nō dubiū ē in q̄ nō moueret. ꝑ & tota difficultas eſt utrū de facto ꝙ hō moriꝫ. ꝑ ſam dr xmus ex ſcō q̄ ſic & idem tñ dr̄ā. m. 2. d. 19. q. 1. vbi dr q̄ qñ queritꝰ ā adam ect immortalis vel nō mortalis. ly nō ꝓ duplicem ſenſum facere nō ut dicat & neget potentiā moriendi & ſtō falſa eſt iſta adā eſt

immortal,

immortal' ēt in illo statu nāe integre si. aūt ly nō ponat solum verbum mo rior. vera est ista adā nō morietur. Et hic modus iste dicendi. Scoti. & dura nō est multum ꝓbus. Vñ nos dicimus & ſct. Et Aug. ꝓbat. illa ꝓbo simplr & absolute est vera adam est immortalis in illo statu si ꝑmanſisset in illo qđ immortalitas illis quemcūq; rōne status. Erat.n. lex illis statur quin morerent. vñ nō negamus quin si rehuiarent quin nāe morerent. ſ. qđ de facto ꝑpt statum & legē illis nō morerent. vñ ly hoc est ly adam nō Est aliquis confirmatus in gra. dicitur vera est qđ nō ꝑt peccare. et sic ly nāe sua posset qđ est falsū ly lege & nō dicitur confirmatus qđ nō ꝑt. nō ob cedendā est simplr illa ꝓbo. Et confirmatus Capio. aliquē confirmatum in gra. & alium nō confirmatum. ſ. est sanctissimus vir iste nō confirmatur qđ nunq; peccauit. Tunc de confirmato dicimus qđ est impeccabilis de lege tñ de alio sancto viro nō confirmato. nō dicimus illud ſ. qđ ꝑt simplr & de lege peccare. sic go dicimus de adā & omnibus illis status hominibus. Et ex dictis colligi in quo consistat dīa mīt. S. Tho. & Scot. nā S. Tho. cō cedit. ista. adam nō poterat mori in illo statu. Scot. aūt concedit qđ po terat mori. & hoc dubo ꝓpter hoc loquit. S. Tho. Et ad qđ erat primū. Et S. Tho. vult dicere qđ est immortal. ab aliqua ca efficienti. vt ly di uina virtus vel ly alia qualitate sancta in ea ꝓsignata in ipsa. Et Scot. aūt vult. ſ. velle dictum hoc. S. Tho. & dicit qđ est impossibile qđ. s. t. de. saltem de ista qlitate. ꝓbat. qđ vel ista qualitas est spalis vel corpalis. si spalis quomodo ꝑt ꝑseruare corpus a morte ſ. ſs corpalis. g. go male ponit in littera nec sibi ponit illa. S. Tho. Et ad 2o arguit sic. si talis qualitas est ponenda sequit qđ adā in illo statu nō indigeret aliquo cibo ſs posset se conſuare ꝑ illā qualitatē. Et certe nō solum scut ſs communit̄ loquitur nolunt vnanimit recipe istā qlitat. & max. Gabr. d. 19. q. vni. dato reputet ꝓbabilē opinionē. S. Tho. nō tñ ꝓpter illam qualitat. ſs ly divina manutenentia & spali prudentia. Et solus est dns caiet. qui ꝓ omnia nititur defendere. S. Tho. Et quo ad

R.

ſtam qualitᵗ. ⁊ ꝯ yomit illum miſto ſenſu q̄ qualitas illa cēt ſiḡ nālis ⁊ yſtens in aīa ꝑ quam hō ꝓſeruaret a mortalitate. Que ſit illa vel q̄ nō nſcim⁹. Qᵗ hec cēt ſoꝛoꝛ .S. tho. fuit. B. Bona. d. ig. q⁹. ⁊ fuit ſoꝛoꝛ aB. Auguſt. vt citat a magiſo in tꝛcta d. ig. Qᵗ ſit tñ miſulominus. i. mīa ꝑ̄ dicit hoc ut concordem⁹ in aliq̄b⁹ cum .S. tho. & in alijs cum cōi opⁿ nō opus eſt ponere in aīa ſtam qualitᵗ. q̄ ſiret virtutē ꝑſuatiuā ⁊ nutꝛ. Qᵗ 2ª ꝓ̄. & ponenda eſt cum .S. tho. ꝑ illam intellectū .S. tho. ꝓuidentiā quam ſiret adā ⁊ quā cuſtodiret ſe ab omni nocumēto. & ad hoc adiuuaret de a ſcā infuſa ut ſciret q̄ cēnt vtilia & q̄ nociua. & hoc eſt quod .ſ.t. ꝑ qualitᵗ. ſtam. & ꝑ eam efficientē intellectū. Qᵗ 3ª ꝓ̄. nō tñ ſufficeret illi ſta qualitas ſz nīdegeret accedere de oīmb⁹ & cū aliq̄ de ligno vite Qᵗ ſta cēt eſt ſoꝛoꝛ Marſ. in. 2. q. 12. ar. 3. ⁊ ꝑ hoc ꝑ̄ Qᵗ 2ª dicta in .ſ.t. & ſcotum. vꝫ q⁹.ſ.tho. ⁊ ſcot. vult q̄ nec adā poſſ̄ ſe ꝑſeruare a morte ꝑ ſciam ſuā & eſſem⁹ hodie vite ſm ſcot. aut dr q̄ nō poſſ̄ ꝑ hec omnia ſe ꝑſeruare ſi oporteret q̄ aduenti & ſpāli ꝓſeruaret adeo. Qᵗ Ad arḡ aut ſcotⁱ. Bᵉ. adⁱ. q̄ nā illa erat cauſa diuīs rōnis in mīa. mīa eſt mortal Qᵗ dico q̄ hoc ſolum ꝑbat q̄ nō cēnt immortales homines ⁊ ſuis nālib⁹ quod nos dam⁹ illi. & nō ꝑbat q̄ ēt ⁊ lege cēnt mortales quod deberet ꝑbare. Qᵗ Ad aliud q̄ eſſet hodie vite nō ſufficeret. ſm dicta in ar. 4ª. ſequenti. Patet. Qᵗ Ad aliud de qualitᵗ q̄ vel cēt ſpūalis ſm ſufficiēt ꝑ̄ reſponſo ⁊ dictis. & quid ad illud ſoꝛt dicēdum nō eſt.

Qᵗ Ar. 2. Vtꝝ homo in ſtatu innocentiæ fuiſſ̄ paſſibilis.

Qᵗ in ſto. ar. 5. tho. yomit. 2. q⁹. Qᵗ i. hō in ſtatu innoc nō cēt paſſibil. ꝑ hoc accepta paſſiōe ꝑ receptiōē alicuius ꝓrij quod illum ꝛ̄ triſtaret vel ledꝛet. ꝑ̄ ⁊ felicitate magna illius ſtatus. Qᵗ 2º q̄ alias poſſ̄ cor rumpi cuius ꝓrium oꝑ̄ eſt ab. 2º ꝑcedenti. Qᵗ 2ª q⁹. cēt tñ paſſibilis aliqⁿ large ſumpta paſſiōe ꝑ quacūq̄ ſuſcepiōē vt poſſ̄ vſdire rei piendo ſpīs odoꝛ. & audire ſm q̄ multum dolorē afferunt vel triſtitiam. Qᵗ Scotus. loco citato impugnat et. 1ª ⁊ q⁹. ⁊ ſtatq̄. q̄ tandē aliq̄ calo

ꝙ quatū ad ꝯseruatiꝝ indiuiduj. ar. 3. ℣. 4:

cōsumeret humidum & paterent a fame. ꝙ ℟ ꝙ totum illud sup pleret esse ligni uite. dato minuerꝫ calor ꝑ se deo mihi est totū hoc ꝙd dr Scot. ꝙ & ꝙ. ꝙ in illa digestiōe fruitur ligni uite. calor adi agebat & repatiebat adā ab esse & calor illi, ut ꝑ Sepiem ge mite tri. ꝙ ℟ ꝙ aueniens dispō hominis nō est in puncto. Sanitas. n. hz latitudinē certā in sua dispōe. vñ aliquis homo vocat sanus & nō eger ꝙ hz calorē a. 10. gradu usqꝫ ad is. verbi g. Quo supposito dico ꝙ homes in illo statu erunt sani in illa latitudine. a. 10. usqꝫ ad. 15. & an ꝙ aueniret ad. 15. gradum sanaret de ligno uite & nō in ser marone. ꝙ ℟ ꝙd argnit ꝙ calor ramittebat. dicendo ꝙ erat alimde restaurabat ꝙ erat optime expositorati homines tunc vescebant. ꝙ 2o. ꝙ posz ci ꝙ postꝙ puer recte nat⁹, nz nō daret illi cibum & peccaret, & puer moreret. in puer in statu innocentie manebat. quia si nz peccaret nō gheret pnm filius ge poterat pati in statu innoc. hō. ꝙ ℟ ꝙ hoc nullꝫ cōtingeret finit. n. casus nec aptus: quare debebat nz facere illud? Si tn admittat ꝙ posz illud cōtingere, dico ꝙ deus prouideret ꝙ puer nō sentiret dolorem nec debilitaret ppz ꝑfectiōꝫ status in quo erat. hō. de isto ar.

ꝙAr. 3. Utrum homo in statu innocentiæ indigebat cibis:

ꝙ in isto. ar. 5. tio. ponit. ꝙ. ass. ꝙ ꝑ ꝙ erat ad al fez nos & ignā quā oportebat ꝙ cibos sustentori ꝙ alia hēbat ope atiōs vitales. s. mitiōꝫ. digest. ꝙ. ꝑ. ꝙ. ꝙ calor agebat in humidū radicale. videtur hoc

ꝙAr. 4. Vtr hō in statu innoc ꝑ lignū uitæ gsequeret immortalitatē

ꝙ in isto ar. 5 tio. ℟ ꝙ hō ꝑ esum ligni vite in illo statu poterat ꝑ petuo uiuere & immortalitatē cōsequi. ꝙbat ꝙ tota rō quare nunc in fine mundi est ex altio calore in humidum radicale. & ut hoc ꝙui daret poterat omedere de omnib ꝙ erant in paradiso. ꝙ. ꝙ. Item alia rō quare hō corrumpit est ꝙ calor et debilitat & minuit ꝑ altiōꝫ cibos. & humidi radicalis. & cum hoc nō posz impedri ꝑ cibos cōes,

datum est illis ad hoc lignum vite. videte ibm. S.ª THO-MAE
Et oppositum ēt huius. hīz Scotus. q. pcise q lo lleva ya a portha. loco cita
to. dato. S. tho. y se allegat. B. aug. m. i 4. de ciuj. dj. & m quest.ª noūj
& veteris. test. & g. oēs dt Scot. q nō poterat se hō ōnseruare y lignū vi
te a morte. Et & mīlomines hūj opinionis. s. t. tīz ut dictum est. B.
aug. & Alexander. q. 12. ar. 3. Et gabr. d. 19. q. vnica. Et Mair. d. 19
q. vnica. & durā. d. 19. q. 1. Et B. Bonauē. & alī doctores oēs. Et verū
est q Caietā. hic dt q vī q solus cibus ille lignī vite nō sufficeret. sz
cum ālitate illa de qua. supra. Et nos autem vt dyffinctius agamus & me
lius declaremus q. l. & mēte. S. tho. ponimus aliquot yppōes. Et 1ª. in
homine y actiōn calor is omnino mjnus humidum. & nō solum illud
sed alie qualitates ex eo. pz q in homine sunt. 4. qualitates grīe. q
agunt in se mutuō. & q humidum est ālitas maxe y passiua. inde est
q a ptis humiditas & siccitas vocāl qualitates passine. & alie due sc.
minimum alīne. Et 2ª. ypō. humiditas est ypotisima pars vite in alīb9
pz q ujsta in calido & sumjdo dōsit. Et hac de cā dī animal mit ptos &
ptos mediante q consumptiōn humidi morimur homines. Et hec cā de
est nō quare indigemus alimēto. s. ad restaurandum pditas qualitates.
Et 3ª ypō. Certe dubium est de mēte. S. tho. & est de illis opinionē an y
esum lignī vite ypoterat se hō ōnseruare. immo vī nō sat sibi consta
re de hoc. B. tho. nā dato hic tenet ptem affirmatiuā. q scr. tīz alīs
S. m. 22. q. 164. ar. 2. ad. 6.um dt. q dato hō fuisset de ligno vite
post pcm nō ideo vixisset in ēternum. ybat qz iam erat legi dg. q in
quacūq hora comederēt ex eo morerētur. s. ēnt mortales et de lege
g.ª Et vñ Ex. ad illud de cherubim Genē. 2. vel 3. ne forte at de ligno
vite & comedat & vjuat in ēternum. dt q ly in ēternum intelligit. i.
longum tpa. g.ª vī sentire q esset lignū vite nō in ptēm ōseruā
ret. sz y magnū tpa. Et in hac eadem fuit m. 2. hūj. d. 19. q. 1.
Et & mīlos mīg dicamus q mēs dui. tho. firma est. q ptm lignum vite

nõ poterat se ꝑpetuo cõseruare sanũ & immortalem. q aũt ista fuit ois mẽs eius ꝑ3 & verbũ ꝑtus. potissimũ in fine ar. & vñ ad illum locum. S. Tho. zz. B. z. 1ª q. S. Tho. loqr ibi post pcm & nõ dato sumeret nõ ꝓficeret ꝑpetuo qz adꝛ plenda erat lex diuina lata in ẽrium. & 2ª dico q post pcm nõ tantum ꝓficeret qz nõ hꝫret tantam prudentiam. post pcm, vt sumeret de ligno vite cum indigeret. & ẽ ꝑ. dico q si semel sumeret nõ posꝫ ꝑpetuo ꝓficere & ista multoties sumeret, proficeret ꝑpetuo. ita posꝫ dici ad hoc. & ẽ ꝑz ista opinio. 1º ex illo Gen. 2. Plantauerat aũt dñus deꝰ arborem vite in medio paradisi. nõ aũt vocaret arbor vite nisi qz vitam ꝑpetuabat, & nõ solum qz adminabat ad ꝓtelandã vitam, cum hoc oẽ bonũ cibi hꝫt & item ꝑz ex illo Gen. 3º. ne forte sumat de ligno vite & viuat in eternũ. qꝰ si frangtaret esum de ligno vite viueret in eternũ. & nꝫ vat si quis dicat q. S. Tho. glosauit in eternum. i. in magnũ tpꝰ, de vnica. n. dimtaxat sumptione loqr ibi ꝑ quã in magnũ tpꝰ ꝓlongaret vita. nõ in ꝑpetuũ. & ad hoc sufficeret vna sola comestio. & B. q nõ sꝫ requirerent multe ut dr in fine istius. qꝰ & ẽ ꝑz vrgenter qz sequret si vnica sufficeret q si semel comederet & peccaret, in hꝰ coming viueret in eternũ. & verũ est qz magr. in. 2. d. 19. dubitat de hoc. & hoc vr ꝓbabilius & ad vltimo dubr ẽe ar. istum. an virtus ista ꝑpetuãdi vitã ẽt in ligno vite vite naꝰ vel supnaꝰ. & Ad quod Bona. in. d. 19. dr q illa erat supnalis & q post pcm arbor illa amisit illã virtutem & idem tñ Gab. d. 19. q. vnica. & maio. d. 19. q. vni. & durã. cadi. d. vr dubius ẽe de hoc. & ẽ q hoc ita fuit ꝑz nã ats sequret qz adã naꝰ posꝫ viuere in eternũ absq; aliqua alioꝫ supnali quod nullus comederet. & B. 2º. qz ats sequeret q si adã peccaret & reliquret hanc naturã nõ eiciꝫr de paradiso posꝫ se ꝑpetuo cõseruare ꝑ esum ligni vite. qº ff. & B. 3º. qz ats falsum ẽt illud quod dñus dix adã in qcq; hora comederis ex eo morte morieris. qº si ante pcm erat adã immortalis, hoc

erat ꝯ dono dei. ꝑ Dominū cajetā. dicit q̄ virtus ligni istius erat nālis. & post pctm̄ hō nō posset se conservare p̄ esum illius nō ex defectu lig ni sed defectus ei q̄ jam nō hēbat illam qualit. ad ei a ꝓservatiā ujte cuius defectu faltus erat mortalis. ꝑ Contra op̄ ista magna hēt ap p̄entiam. ideo dicendū cum dō cajetā. & Marsilio in 2. q. 12. q. 3. q̄ illa virtus erat arbori nālis. Probat nam alt nō magis dicendum est q̄ illa arbor ꝓservaret a morte q̄m omnes alie cum hoc nō bret ꝯ cha nā. sed simpliciter ystomodo ēt alie arbores poterat hoc. ꝑ 2º q̄ poterat deus facere arborē aliquā cuius fructus ꝓservaret nālē p mille annos. quare nō? q̄ ystomodo fec arborem cuius fructu nālē ꝓ servaret ujtam cum illud ēt ꝯpediens ad finē. ꝑ 3º ꝯ hoc ēt sumi argm̄. ḡ. Scotū nā ēt deus posset facere fructum aliquē qui augeret plo de calore q̄s minueret p̄ vnā sumptionē. q̄ credendum est q̄ fec in hoc ligno enj tali cōtulerat virtutem. ꝑ 2º argr. q̄ alt frustra diceret ne sumat de ligno ujte &c. sed q̄ p̄ te illa virtus erat supnālis hō & de ꝓdita est post pctm̄ statim ade, q̄ dato ēt adā postea ni ꝓadiso. & comederet ex illo ligno fructus nō ujueret in ēternū. q̄ postq̄ deus dixit illud, illa virtus erat arbori nālis. ꝑ Ad argm aut̄ grim̄ si secundum nō concedendum est q̄ posset se hō ullateno cōservare nec nū q̄ jam erat ligedujna. q̄si ꝓcuret moreret q̄ omni euētu & casu erat adimplenda. & ex quo credo ēt virtualē erat ligq nō amplius cōsideret de illo ribo idio ut lex adimpleret ei dictum est de ꝓ diso amentate. ex quo erat impossibile sic impossibile est mētiri dm̄ vel saltem ēt miraculū. Hec aut̄ dicta sufficiant p̄ ista questione.

ꝑ QVES.º 98.ª De his que pertinent ad cō seruationem speciej humanæ per generationem.

ꝑ AR.º 1.º Q̄ in statu innocētiæ ēet generatio.

gt m ystius. 38. q. i. ar. 5. tho. Bx. ge omica affirmat. Pz qz hō bomt p
cptum. Genesc. 1°. Crescite & multiplicamini & replete trraz. nō pote
rat aūt hō multiplicari nisi p gnatiōz. go erat futura gnatio et in
statu innoc. gt. 2°. ybat qz male est homini gnare filios simule go gnatio
essz & erat in illo statu cum na tunc est integerrima. gt vñ. s. tho
elegant sine dubio notat quomodo hō ad hoc michiat. Dt. n. qz est
michiat° hominis quatum ad hoc. duo ad gseruandum spem totam in ali
alia ad gseruandum in diuino, & dt qz in rebo corruptibilibo p corpa
est michiat° ad gseruandā spām sua. in immalibo vero ecōtrio est p
pria qō gseruēt in diuino. vñ dt qz utraqz michiat° ystaz ypsius &
precipue est in homine hz respz duz so. p. nam quantum est mālz
appet sue spēi cōseruatiōz. quatum vero ad ammā q pure spualis est
in se appetit sue cōseruatiōz in diuino. videte bram. s. homen.
gt. go ysta. s. tho. est certissima & ab omnibo receptissima. & de hoc tra
tant arie doct. m. 2. d. 20. & solent dissentare ā oēs homines tā pre
destinati qz damnati: qui modo sint & nascāt, nascerent. in illo statu in
nocētia & ygeneraliz. gt & quidem scot. dt qz nō nascerent. hi statur ille
felicissimus dnaret nisi solum homines qui nunc salnāt. qui vero re
ybant nō. quod mitt multiplr defensare. gt 1°. qz de illud quod ordina
te cadit, pter vult finē ipz ordinata ad finem. Deus aūt est max sue oīa
ordinate volens go. Tunc sic. Deus aūt volebat bēitudinē hominibo pp
hi aliqua pticitas est in deo qz vellet pos homines. go solum voluit illos
qui salvandi erāt ad illam bēitudz. cum aūt ipi homines postea mi
pecāt ppz ydā aliquātuli deficere ab illa bēitudine oportuit ut mi
bilominus suo fine nō fraudarent Deus qz gnarent et alij multi. ex
quibo omnibo ille numerus qui salvādus erat cōpleret. gt dt. 2°.
qz id quod pruis est nō dependet a posteriori. & sic pus nō variat da
to q varietur finis posteriori. Et hinc arguit. go pmi quos deus voluit de
ri mūdo. sunt predestinati. voluntas aūt dei a de p destinatos finit pos

q̄s ꝑtm̄ ade. g°. ꝑtm̄ ade quod fuit ꝓsternus nō mutauit quod ꝓmg erat
s. volunt. 2. diuj am q ysti tot saluarent. g°. sine ꝑtm̄ fuiss̄ sine nō illi nō
fuissent predestinati & saluati. qui nunc saluant. Hec est hūja sōti q ōno
nō cēnt plures somsti in statu innocēcie q̄s sunt modo hi usq̄ nunc ꝑdu
rass̄. ꝛ Eandem hūjam sc̄q Gabr. 2. d. 20. q. i. ar. i. & ri. 2°. ar. repu
tat grum & babul. s. q de facto si status innoc. durass̄ fuisset in illo
nullti somsti qui nō fuerunt in statu nāe lapsōe. ꝛ nos aūt ad hoc ꝓ
nimus. 2. vel. 3. ger. ꝛ. de facto si status innoc. durasset cēnt multi sch̄
in illo qui nō fuerunt in isto mō. sic dr. gabr. ar. 2. ꝛ 2ª. g°. multi sch̄
fuerunt & erunt in statu lapsōe nāe qui de facto nunq̄ fuisset in statu
nāe integre dato durass̄ sempr. ꝛ Probāt ambe simul. Aliquis reprob
nunc fuit qui tunc fuiss̄ somsus. g°. q2 aūr. q. multi filij somsti cēnt
tunc nati a ꝑentib⁹ reprobis. harto mal anja dcs hi ꝓ q vno fuesse ma
lo omnes qui descenderent fuisset mali. aliqui g°. filij
suus mali. cēnt sch̄. hi g°. Scote. ꝓ te ysti filij fuisset q ꝑdestinati &
boni & tu dicis q oēs boni cēnt. g°. et fuissent parentes corp qui st re
probi q ysti filij nō potuerunt cē nisi ab ista parentib⁹. g°. reprobi fuisset
qui modo sunt & fuisset somsti. ergo q2 ex aliqua mā ysti nunc gigne
rent & q nō tunc & ex aliqua tunc & q nō modo. q ex illis ci
bis qui tunc erat. alerent homines & bibent aliam mam q̄s qua nunc
bibit. g°. si ꝛ Probat cū egrio. q mā q nunc est, nō erit tunc g°. ꝛ 2°. ybi
& ꝑte cause efficientes. quia variata cā efficiente variatur effus ꝛ
pentes reprobi qui nunc sunt, nō erunt tunc g°. nr filij somsti qui nūr
ab illis nascent. hinc dubo argm ysti nō ꝑt sust. cuadere nr ꝓcedens
nisi concedat q oēs filij qui nascent a reprobis sunt reprobi quod nullus
sanus concederet, nedum vir theologus & tā doctus. ꝛ & argr. ult°
q certum est & vera phia q tpo erit locus multum fac ad vari
ationē in diuj dij g° hominis qui modo nascent. nō erunt tunc.
ꝛ ꝑ. Lapio multos somnos qui repetit ujuj judicij judicij. isti nunc st.

ſi indiuiduj. p gnationem .ar. 2 :-

ſanſti qui tunc nō eēnt. g°. (nihil valz hoc argm). ℣ Quidā dicit ad arg sed facilliſſime q multi predeſtinati qui nunc ſunt nō ſunſēt tunc & e diuſſo. ℣ iſtam nram ſiuiam tenuit. ſ. tho. q°li. ſ. ar. 8. & q°li. 3. ar. ſ. ſz p ꝛpm in quol. ſ. ar 8. elegant & diſſerte hoc ybat. vbi ex ypheſto pt' hanc q°l. ℣ ſto ti allegat & ſc. B. aug. 14. de ciuj. c. 23 vbi vz dicere hoc. & Grego. 4°. li. moralium. c. 2. vbi ſic. ait. ſi nulla eēt in ada pctī rubigo. nullos filios gehenne genuiſſz. g°. ℣ ex ti brauſ q iſti ſcti ſolum volunt dicere q ſaluarent oēs homines qui eēnt in ſtatu innoc' ſic ypſene raſſz. & q non naſcerent homines filij ire cum pctī originalis macula ſic nunc, nō alia

℣ Ar. 2. vtm in ſtatu innoc' eēt gnatio p coitū ſic ē nūc :-

℣ miſto. ar. ſ. tho. p° refert op°. Grego niceni. li. q̄ ſic de homine dicentes q in paradiſo alz multiplicat nu eſſz gnis sum annū q3 nunc. ℣ ſ. tho nihil omnino vomit. g. :- q in ſtatu innoc' eēt gnatio p coitum ſicut nunc. ybat q nalia nō ſunt pp2 pctm variata. ſz nale eſt q oia animalia ypfecta concipiant p concubitum maris & femine g°. ℣ 2a. g°. Tunc ti nō eēt coitus cum tanta fœditate ſic modo eſt. p3 q vires mſe riores eēnt ſubdite ſuperioribz. ℣ ē eēt citat ad hoc augſt. 14. de ciuj c. 22. vbi hoc dt. videte. ſ. thomam. ℣ mi g' nulla eſt difficultas. Ex calcāmi ti brauſ dubz vbi mi illo ſtatu oēs mulieres eēnt virgines vel nō q vi magna indecentia dicere q m toto iſto populo nulla ſit virgo. vbo g° p coitum tunc deſinerent homines & femine eē virgines nec ℣ ex. ad hoc. 1°. q ex pte conceptionis nō ſequer omnimoda ruptura q nunc fit. ideſt q vn poſſēt tunc mulieres concipe abſq ruptura clauſtri virginalis ſtando optiſſime & elegant & dolce ſine dubio. ℣ tho. hic m. ſcti hui. ad 4m. ex B. auguſt°. 14. de ciuj & ſ. t. nō citat cay. eſt m. e. 2i. & 22. ℣ & quid dicendum de partu. ℣ Ad hoc. ſ. t. mi 4. d. 2. q. 1. tm q eodem° pareret ſic nunc. tm hic ad 4m pp2 aug. tm oppoſitū. & ybat q alz pareret mi dolore filios. quod eſt. g. illud genus. 3. mi dolore

pierplies q̃ fuit male dictu ni pend ꝓh̃ go mr̃ nō ni dolore pareret. Sz vñ
qñtum ad ꝑtum in statu innoc. nondum cum B. Tho hic. & Bona. m. 2 d.
20. q. 2. qꝛ ꝑtus in statu innoc nō cũt sic fuit ꝑtus Bñs mr̃ virginũ qꝛ
dñt do st. q aperuit ꝯ mr̃i redemptori nō rupit claustra virginalia nꝫ illa
ullatenus corrupit sꝫ huiusce penetratus cum carne eius sñissima, et si
dicrã. dicat gruum po nũq vellatam dictu es. Nō go fuit vce cũt sic in
illo statu innoc. Sz Tō vñ dm est q in statu innoc ꝑtus fuerat illomo
quo nunc sit ad ꝑtum sensum qꝛ cña ꝑtus segrat aliquis dolor &
ruptura vulue nisi cũt ꝑꝑnat adeo vñ dico q mr̃ exitu fœtus nō posꝫ
cũ tanta dilatatõ vulue mr̃ne q exiret puer nisi rumperet eo modo quo
nunc & ex cña cũt dolor mei. Nō tñ hoc po ponimus in ꝑtu sa virgine
Maria. mr̃ eius bñdicto ꝑtu nꝫ fuit dolor nꝫ aliquid illis causatum
ex se. Sz circa em̃ ꝑtum status innocẽtie sñt 3ᵉ. vñdem. 1. 3ª. ꝓpo.
Dato illomodo impedirẽt dolor ille mr̃ illo statu, nō tñ ille modus erat
miraculosus, nō miraculose mr̃ ꝑꝑnabat adolore. Ꝛ̃ qꝛ iam illud erat
lex illius status. Sz & quid ad dubꝫ ꝑncꝑale a cũnt tunc oĩs virgines?
Sz & sñt 4ª. ꝓpo. mr̃ rigore & ꝓꝑissime 2º modo nō cũnt virgines
oĩs que coirẽt cum viris q modo nō sunt ꝓꝑ coitum viri, immo nꝫ aliqa
hoc modo que nunc corrumpũt virgines. Sz ꝓ qꝛ ad 2ª. virg. requ
positum firmũ nō ꝯpiendi thesp virilem. Sz 5ª. ꝓpo. Virtuosissimus ha
berent mr̃ illo statu mulierem duas cõditiões virginitatis. 1. q nō cũt
in illa ruptura claustri virginalis. 2ª. q nō ꝯpirent minutiã vestimẽ
tõrum & q̃dã alia. Sz 6ª. ꝓpo. Et mr̃ illo statu oĩs habent castitatem mari
talem maxime meritoriã & magꝫ illo tꝑe qꝫ virginitas. qꝛ tunc nō
erat virginitas mr̃ consilio & connubium erat mr̃ ꝑcepto. ita dñz est.
Sz & dubium est utꝝ mr̃ statu illo viri aliqñ accederẽt ad suas solũ
delectationis ꝛa. Sz Gab. m. 2. d. 20. q. unica. & Marsi. mr̃. 2. q. 13. dñi finali
ar 2. dñt q solum accederẽt ꝓpꝛ ꝓcreationẽ liberoꝝ. Et ita est dicẽdum
Ꝛ̃ qꝛ illud nunc nō est licitum go nꝫ tunc cũt, si ꝑmanerẽt mr̃ illo statu

¶ & posset aliquis dicere q ista rõ nihil valet q si modo est veniale, est q delectat. est aliquo modo illicita & illecebrosa. & minuit aliquantulum ysti rõnẽ. tñ in illo statu nõ esset tanta delectat. nec minuit ysti rõnis. si esset delectatio sed modo nos delectamur hinc in sumptione ciborũ. & rõ poterat hinc accedere ad duas quinquexores recreationis gra. & ita istud ¶ defendit.

¶ QUES. QUA. de conditione plis gñandæ ãntũ ad corpus.

¶ Ar. 1. Utrum pueri in statu innocentiæ mox nati, virtutem perfectam habuissent ad motum membrorum?

¶ in oppositum. gg. q. 1. ar. 5. tho. ponit. 2. g. 5. q. pueri in statu innoc. mox nati nõ habuerunt perfectam virtutem ad movendum mẽbra. pro qua ca q sint circũ naõm sola fo. sint tenenda in oppositum fingere ysta cum rõne id nõ docet nati ¶ 2a. g. habuerunt tñ perfectã virtutem ad exercendũ actus quinquexores sua cum quinquetate erant necessij. hec omnia ybat egre. s. tho. in littera videte illam. ¶ in g. nulla est difficultas. occurrebat mihi hoc quemlibet. d. 22. 2. ¶ & utrũ fuerunt pueruli in illo statu. ¶ Ex. q nos nescimus sed probabilius est quod dicit Bonauẽ. & Marsilius. q nõ quia nõ erat decens illi statui. nihil ẽ. aliud hic nõ.

¶ Ar. 2. Utrũ in statu innocentiæ fœminæ natæ fuissent

¶ in oppositum. ar. s. tho. Ex. q affirmat. & eligunt ybat videbitur. s. tho.

¶ Circa dubium hoc notat mars. & scot. d. 20. q. q in illo statu nascerentur tot feminæ quot viri & domus. ybat q in illo statu oportebat deberet ducere uxores & uxores oportebat deberet habere virũ. in aliquibus deberet hinc duas uxores. & addunt q quandoq mulier pareret duos gemellos. bucinas ista nata. ¶ nos dicimus q nõ est ista certum hoc quia postea multiplicatur genus humanum nõ est dubium quin possit multos habere suaves virginitates. ¶ 2o quia quid obstat q pueri illi sanctissimi. haberent duas uxores. certe nihil ¶ & arguit scot. q. illud quod heri dixerat quia sequeretur q femine male nõ essent tunc in actu viri sancti. quomodo fiunt tot feminæ sanctæ quot viri & dicunt. quod est falsum. ¶ Ex. 1o. accedendo totũ quod tot feminæ saluantur

quot vigi & diuiso. Et 2o dr. q hoc vr aliquibo migneniens. & dat est cim quit. q aliqui qui modo sunt viri erent tunc femine & ita eqli saluarent de vtroq sexu. Et 0 hic puta tocho. q grande necedad no dicamo plo de ista questione qr dictum hoc scot. dignum est quod sigillo signet q̄ste. ystad.

Quæstio 100a. De goditoe plis grianda ātiū ad iust.

Ar. 1. vtrum in statu innocentie homines nascerentur cum iustitia.

Et mistus. 100. q. i. ar. 5. tho. & prima q̄ affirmativa & ybat opt. vide. l. Et mig. oēs quemint q homines nascerent in illo statu cum iusta origin. Justitia aut originalis nisi aliud est q̄ dom quedā dei q quo oēs vires inferiores erant subiecte superioribo. Et dn. scot. aql de la de arriba. d. 2o q. 2. vi dicere q nō solum erat hoc officium iust originalis. sz q erat facie bat q anima erat amica dei omnissa gsideratioe ad gram. sz solum se iustitia origl. poset dici hominem amici dei. Enora buna. quid. mā. Et & hoc est dubium pe mambo an in illo statu homines nascerent cum gra tum faciente. Et vidm scot. q nō q erat superflua cum solum vonal vt hō sit amico dei & accepter ad vitā etnā. sz hm illum hoc siebat p̄ iust. originā. Et & S. tho. dr q sic. ybat q gra est vō & simodo etem iust. id. n. iste vel ille esset gratus q hz gram. Et scot. tn & marsi. q i tenuerūt q p̄mus hō nō est creatus in gra. idem dīt de alijs pueris q nascerent nonq̄ in statu dampnatis innoc. saltem scotus clare satis dr. Marsi vero cō cedit q pueri nati fuissent cum gra. Et & hoc argr. g. illum q adā erat creatus est in gra q q̄ tum ad dona dei nō ordinem est q̄ faltus sit pueri conditionis adā fone culpa sua q̄ filij dei. cum in multis ipe illos excellerit dignitate & prerogatiuis multis. ut etate ppetua & scia & alijs. vel argr q debz concedere pueros debere nasci absq̄ gra Et ideo dico q omnino pueri in statu illo nascerent in gra. q alis erent pueri conditionis q̄ nos. pz q. nos postosto dicim⁹ gram p bapt. illis aut & pfectionem erat & gra usq̄ ad adulta etate z nō dubito de hoc. & ybile est q parentes p̄mi huerint maiore gra.

q̄ filij. ß de filijs nīr se ꝓbabile est q̄ habuerunt equale grām. Et ex quo sequit q̄ si post animatiōm vnius filij adā peccassēt, ille filius nō ḡxissēt ꝑ totū originale. Et quare nos grauamur. est q̄ nascimur a ꝑe petēte ß ni illo nō ita ut ḡ nō amitteret grām quam habebat adeo. Hec de isto articulo :

Ar. 2. v^m pueri in statu innoc^e nati ecent justificati.

Et ni isto ar. 5. tio. Et vnica ḡ. q̄ pueri ni statu innoc^e si diuinitus nō nascerentur confirmati in iust^a ita q̄ de lege nō posset peccare sō fuit. B. Johannes ebaptista. ꝑ. q. nō ecet illis concedendum maiꝰ ꝑ millegrium q̄ corporibus ß ꝓpter nō fuerunt ḡfirmati ḡ. nr̄i filij. videtur. s. Fone Et ista ḡ. est aug. 14. de trini. c. 23. & m̄ habemus Spūs ḡ dictum sto. & Marsilius loco citato sic dixerunt de pentitō ante nunc de filijs q̄ post vnum altrum bonū fuissēt confirmati ji gra. Et Probat q̄ nō adā est damnatus nisi quia ei & ōficium ḡ erga hominem q̄ erga angelos. ß angeli post ꝓmum altrum bonū statum fuerunt cōfirmati. ḡ & homines. Et grimm tū huius vī ꝓbabilis q̄ hoc nō tā facile dī dari mīja. Hocn. solum. Blyssme virginē turbujmꝰ mīja difficulter & paucis alijs. nō ḡ ita dandum hoc est toti illi multitudinj ab sq̄ rōne urgetissā. Et vñ dicimꝰ q̄ si alius ab adā peccaret & nō adā ꝑe. nō peccasset filij eius nī nos ḡxissemꝰ ꝑtm originale. sed modo ḡhimꝰ ꝙ q̄ lex illa facta fuit cum solo Adā & nō cum alijs. vñ nō dubium est quin si Abel vel cayn ꝑus peccaret & nō adā. nullus nrum ḡxissēt ꝑtm originale quicquid dicat Sn. & alij. Hic dubiō miror de subtilitate Scoti qui tam grosso modo & crasso loquit ni his. cum alīs subtilyssimꝰ sit. adeo ut nomē subtilis fuerit. sortitus. Tū multa de ista q̄stiōe dī nolas dixera arrāca

Et Quo. 101 A. r. De gōitiōe plis gñādæ ad̄ntū ad sciam. Penas

Ar^s. 1^s. Utrū in statu innoc^e pueri fuissent in scīa ꝑfecti.

Et ni isti q. 1°. ar. 5. tio. Et negat^r & ꝓbat optime videte litteram. Et istam q. q̄ oēs vnanimit̄ concedunt. q̄ est nā sua mitetur dependet a sensu ß sensus ni illa etate ecet minus debilis. ḡ. Et ḡ Marsi. in. 2. q. 13.

dt q. ḣs nō hūissent sciam speculatiuā tm hūisset practicam infusam ad
ad bn operandum q̄ q. omnes fuisset nati cum iust.ª orig.lī q̄ est ad bn operā
go crederet illis scia practica ad vtendum illa iust.ª & hoc vr dr. S. tho. hic ad
3.m q.ª ḣs certe difficile vr hoc. Arg.r sic. Dato q. hrent iusticiā originale & nō
vterent illa nisi in etate adulta. & q̄n hrent istam etatē, posset a parentib⁹
edoceri de agendis g.ª frustra p.ª nō illis ista scia practica. q.ª 2.º pue
ris et modo infundit grā in baptismo tm nullus dt q. habeant sciam prac
ticam g.ª dato illi crearent in grā & iust.ª orig.lī nō inde se q. habeant
istam sciam. q.ª ista q̄ hoc ex roc. S. tho. in 2.º sent. videte illam:
q.ª vlr nor dicm q. sine dubio rōnabiliꝰ vr q. nō hrent ista sciam n̄
aliam nisi quo cēt adulti. m̄. S. tho. dt oppositum ad 3. sōlum dt q.
poterant iudicare de ribꝰ vmānis ꝯ ad particularia. quod erat ex vnitate
& circulis tractatus illorū. q.ª ḣs notat marsi q. hūisset sciam oīm tm
omnium artificū. quod et nō certum est an hrent n̄ pueri in etate te
nera. satis est q. habebat ada & ille poterat docere filios suos & illi
alios. & pi cum magna facilitate addiscerent. hec de isto ar.º:

Ar.ª 2.ª G.m pueri mox nati hūisset ꝓfectū vsum rōnis.

q.ª in isto ar. S. tho. & q.ª negatiua quā ꝓbat ex roc ꝓcedēs argūti
q.ª hic nondum q. omnia q̄ hic dt. S. tho. sunt de mente Hugonis. p. 6.
c. 26. videte illum. m̄ aliquis dolet. m̄ hoc dubitat. q.ª Notat tm marsi
q. dato nō nascerent pueri in illo statu cum ꝓfectu vsu rōnis, tm acce
lerarent illis vsus rōnis. ita q. multo an hrent illum q̄ nunc hēnt.
ꝓbat q. nā erat tunc mitegra & erāt optima nātia, nīgumin. sc. ḣs nō
cōcedm⁹ aliquos ꝓpr subtilitatē nīgenij vel aliar corp̄as dispōes in
tus venire ad vsum rōnis q̄ alios. g.ª idem ect in illis omnibus q. nā
deo excedebant oēs hmōi status. & sine dubio hoc rōnabilissimū est.

q.ª Quæs.º 102.ª. De loco hōis in statu innoc.ª qui ē paradisus:

Ar.i. Vtrum paradisus sit locus corporeus:

q.ª in isto 102. q.º 1.º ar. S. tho. & vnica g.ª affirmatiua. quā ꝓbat ex

B. aug. 8. sup Gen. ad lrām. statim in ꝓcipio. & in. 14. de ciuit. dy. & ro est it ad hoc. qz certum est q illa q in scriptura sacra ꝙ modū historic ꝙponūt. intelligenda sunt natr. & hoc ꝙponūt historice. go videt. lram. Qt Lira. hoc notate q bn aug. 8 sup Gen. vbi. s. refert. 3. modos dicē di. 1 est q omnia illa q ītur de ista tra est ꝑadiso sunt intelligenda an ꝓte solum. Qt 2 modus est q omnia intelligunt spūaliter solum. g dicte ad ꝓmū modum. Qt 3 quem ponit ex Aug. qui tenēdus est, est q oia intelligenda sunt realr ꝙ sensum qui cōit grant in anīm audi tium. Qt 4 autr modus quem recitat hic. B. aug. attribuit Origeni. q dia sunt spūaliter intelligenda. & no nūciat B. aug 9 authori illius op⁹ Qt vn. Eliphantus epūs cypri. in epta quadam q circumfert nīt eptas B. Jhero. impugnat istum modum dicendi. & ar Qt hic. q nia omnia illa q in genē dūr debēt realr intelligi. g & hoc quod de ꝑadiso dr. Qt & qz aptissima est falsitas istius opinionis, no g sum amq plur ꝙbus nulla impugnāda

Qt Ar. 2. Ut ꝑadisus fuerit loc⁹ conuenies hītatiōi humanę:

Qt in isto. ar. s. tho Ex. affirmat. quā ybat disserte & elegāt. vide lram. Qt ista ma tractat a doctoribus. in. 2. d. 17. Et quid ei in. g. s. tho. obi quę mīnt. Qt Et est q illa author B. Damascen. li. 2. c. 11. vbi exp̄ssi dr q ꝑadisus trestris est locus amenissimus & ad humanā hītaculum qui mi citus. Qt No ti desunt qui ce hoc diuisis gradiant vijs. Aliqm. n. dnt. q illa ꝑadisus de qua fit mētio in gen. vbi ponitur erat. 9. his. erat tota tra plena delitiarū tmr ꝙpr. Huius aut modi author rei vel author. a nemine qui illum ponat declarat. Solum Hugo sup pentatheucū dr q fuit antiquissimus. & q aliqui fuerunt qui hoc asseuerauerunt. Et ybabat qz certum est q in ꝑadiso fuerint multę arbores & alia pulcherrima visu in no & assistit de Cetabu lia & illa no essent superflua dato ada no peccassz qz no ex issz de pa diso g ꝑadisus erat tota tra. Qt 2o arguit qz ada ꝙ mansisset in

statu minor. dñare. emittit ambaxiatores. sz si alia illa cent. dissent et totam terram & adã in aliquo loco viuu. qui erat paradisus nõ posset illis dñari misi secundo paradisum. g. paradisus erat tota terra. Et 3o arguit. quia si est aliquis spãlis locus. mirabilior est quin tot annos multos nõ potuerit minui ab aquis gentibus tpis mis. & totã terram inundare quia gratuitos g. est tota terra. Et 4o argr. quia in. i. in. 2o die fit mutatio de creatione istius paradisi. solum dr in. 2o creauerat autem deus & nunquã narrat quin. emittit deberet spãlis de illa mutatio fieri cum sit quidã locus viuus. tam amenus vbi tantum refulget diuina potentia. g. adhuc est quia nõ fit de illo mutatio quia nõ est locus alius qui tota terra ista paradisi. Et Ysidorus oppositum. g. est verissima quia paradisus nõ erat tota terra si aliquis locus amenus sine omnia loca vnius terre. Et est de mente B. Aug. Bede venerabilis & Strabonis. & Grauiter omnium doctorum qui mihi aliquo scio limitat. quod dr quo multis locis gen. maxime ille tulit diluuium adam & eua & exierunt illos in medio paradisi & multo fortius & celestiores qua ciuitas fuit prius penitus a paradiso. constat autem nõ celestes ciuitates de tota terra quo paradisus nõ erat tota terra. certe ego nescio quia gloriam daret isti qui grauius opinianti. arguendo quod ex isto loco fit. nõ est locus dubitationem ce hor. todo esto que andar por las ramas. ipse Et vlterius respondeo mihi isto. ar. quia vnus libra. s. tho. ebria quia adhuc nõ est creatura in paradiso. si ex illam in aliqua parte tria. Et dubium est ex cuius solutione claruit solutio ad aliqua vel omnia arguenta principaliora ad illam quia tenuimus maxime ad illud quemadmodum minuit aquatibus. ipse Est (inquit) dubium in quo loco est paradisus. Et Ad hoc Bx nõ multi qui est in terra promissionis ybat qui Cain. 2. dr de cayn quia postquam occidit fratrem intrauit quãdam ciuitatem edificauit quam vocauit nomine filii sui enoch. cum mutatio fiat de Ebron ciuitate quia est in terra promissionis dr quia ibi situs est Adam. g. ubi erat paradisus quem nõ vr quia post eiectionem adae de paradiso elongauit se abilla per magnum spatium nemo vr quia vellet ea

q3 ꝯe illa possij go mi illa tra est. ¶ Hanc opinionē hz Horosius. & Jo hanes Annio li. 1°. & dnt q fuit mi. 4°. climate in tra ymissionis. ¶ Strabo & Beda. & alij dnt. q nō est ibi ꝑ mi quod à loco altissimo. quem nul lus hō scit nz scivit a ꝑmis ꝓcul hinc usq; huc. ¶ Alij. dnt q est adeo alto loco sita y adsur usta q est ꝓxima sub equinoctiali: vbi est ꝑfectissima tēperies: quēdam mi toto orbe ꝑtm celum. ¶ & omnia usta ſt andar de una la cosa unos por acā otros por aculla atmādo. ¶ Nos dicimus q qui ponūt paradisum cū locum aliquē ꝑticulare debent necessario dicere q fuit in aliquo loco trē. & quare nō inuenim⁹? dico q sam diluuio omnia fuit annulsa & deleta & jā nō est usta paradisus. ꝑ omnia complanata fuit & coequata. & post diluuium. omnia ſt equalia & ꝯpleuit gur mitare ſt. credo q nō ꝑ aliud dici ꝓ3 arg. falta adiuentibus q erat in ta tra. tenēdo aūt istum modum dicendi facilissima est rnsio ad arg.

¶ Ar. 3. Vtm hō sit positus in paradiso ut operaret & custodiret illū:

¶ mi ar. ulto. 3. s. tho. affirmat. ¶ vn nō de mūte. B. aug. q usta ver ba q ponūt in Gen. ꝑtit trē dupliciter sensum. 1m. ut operaret. nō ꝑ ꝑ deus in eo vel ꝑ eum. & custodiret illū deus ꝑ. ¶ Et. 2m. ut operaret ꝑ adā & custodiret illum. i. ne ꝑ met adā omitteret illum. ¶ Et notat s. tho. q nō talis operatio adam in paradiso ut ēt agricola fuit sunt modo agricole & hortulanj in hortis. videte bram. s. thome.

¶ Ar. 4. Utrum homo fatus fuerit in paradiso:

¶ mi ulto ultus ar. istius. qnis s. tho. vnica. q. negatiua. q bat sic. Deus creauerat deus paradisum & tulit hominē & posuit illū in medio paradisi. ¶ Et adnt omnes sancti & gtosa ordinaria. & mit hinc alijs. & ꝓbant hoc q hoc fuit quamius usta fierinec adā ꝑtinaret illum locum scribe ri de gusta videte bram. q nō aliud nō dū in usta q. ꝑ ca q dicta sunt

¶ Qves. 103a. De gubernatione rerū in comuny:

Ar. 1ª. Utrum mundus gubernetur ab aliquo.

Sti ysti. iij. q. i. ar. 5. ho. Et videtur q. affirmativa. Et ybat. Augª ter. de gra erroris. multos. phos. atiquos. qui in hoc valde. laborauerut. v. l. Sti. Ma. ysta. tractat. communit. adolto. in. p.ª d. 39. ubi. colit. assumit. de gubnatiõe. & prudentia. dei. Et. g.ª. s. ho. ponit. ibi. ab omnibus. & est certa. nõ solum. lumine. nãli. sz. et. fide. catholica. Et. ho. xpi. & Bho. 2º. phi. dicit. q. omnino. dandus. est. error. ultº. finis. omnium. rerũ. datus. est. q. aliqua. ad. ea. cõtingant. respectu. agentium. superiorum. sz. illius. suprema. rõe. disponentis. ea. prout. da. gubnatiõe. Sti. Tullius. Cicero. et. 2. li. de. nã. deorum. late. hoc. ybat. & vna. rõ. illius. est. q. alias. sequeretur. q. non. esset. aliqua. amicitia. deo. & homini. ergo. non. quod. non. est. data. gõ. gubnat. nos. Sti. 2ª. est. q. alias. frustra. ponimus. deos. & eos. de. colimus. nisi. illis. tribuerimus. nri. & omnium. gubnatorũ. quod. non. alium. debet. facere. gõ. Sti. 2º. gõ. est. de. fide. Dr. Sapie. 14. Tu. aut. pr. gubnas. omnia. Et. matthei. 6. respicite. volatilia. celi. sz. q. dicit. quasi. & totum. cap. hoc. sup. addit. Et. luce. 12. Nonne. qui. q. passeres. uno. asse. veneunt. & nullus. eox. est. in. oblivione. coram. pre. deo. Et. capilli. capitis. vri. oes. numerati. sunt. hec. de. veritate. gõis. Sti. Circa. quã. aut. pmum. gubnatiõis. nõdum. q. Duran. in. i. d. 39. q. 3. explicat. 4º. & ordinem. q. ille. idem. videat. in. portare. in. multum. dicunt. que. sunt. Sapia. prouidẽ. gubnatº. ac. dispº. Sapia. est. duplex. cognitº. quedam. sit. & rõ. cuiuscunq. quidem. aut. est. ordinem. solum. ad. agibilia. Dispº. in. hoc. consistit. vt. quodlibet. sit. in. suo. loco. gradu. & ordine. sibi. debito. & proprio. quodq. dignitate. collocatum. vñ. dicitur. illud. Sapie. 6. Attingit. gº. a. fine. usq. ad. finem. fortiter. & disponit. oia. suauiter. gubnatº. aut. est. effectus. prudentie. & illius. executº. videtur. Duran. de. hoc.

Ar. 2. Vtrum finis gubnationis mũdi sit aliqd ex mũdo

Sti. ysto. ar. 5. ho. Et. g.ª. affª. q. aliquid. ex. mundo. i. ex. omnia. q. usq. eo. est. finis. omnium. & illorum. gubnationis. ybat. illud. optime. videtur. Sti. Cont. est. dare. omnia. & ybi. & illo. gubnationis. ig. omnia. ppter. tempus. opa. tus. est. dñs. Et. apocal. ultº. ego. sum. alpha. & o. principium. & finis. sz. Sti. hoc. quo. vult. beat. hui. finem. particulare. deus. tñ. est. finis. vltus. oium. Sti. 2º. notandum. & in. illa. quod. s. ho. dixit. q. deus. est. bonus. esse

tiam, nõs aũt p ptiçipatiõ. est intelligendum. i. si deus diffinirẽ debet in eius diffinitã bonitatẽ ponit in rrã aũt minime. Eadem dicẽda de omnibꝰ attributis dei ẽntialibꝰ qꝫ omnia sunt incomprehensibilia: Et hinc est qꝫ nõ pt deus diffiniri qꝫ sunt infinita eius predicata ẽntialia. vñ ẽt nõ pt comprehendi. Creatura aũt omnis est diffinibilis & comprehensibilis vt pote virtutis limitate. Et Thom⁹ pt intelligi .s. Ho. qꝫ deus est bonus p ẽntiam. i. est bonus nõ bonitate participata nec contracta. Sic si albedo aũt separata ab omni subiecto nõ limitat certum gradũ intensionis, ita deus est ita bonus p ẽntiam qꝫ alie res bonitates qꝫ innumere & innumerabiles sunt (ut ita loquamur) sunt in ꝓportione gradatre & admate. vel sic albedo separata infinitũ ẽtimꝫ alias albedines ita bonitas dei alias bonitates, cõtinet infinitũ. quod notate. Hic de isto articulo.

Et Articulus. 3ꝰ. Verum mundus gubernet ab uno:

Et ista. ar. 3. Tho. qrit. de unitate gubnatoris rerum. Et ꝓ qꝫ est unus ybat qꝫ optima gubnatio & summa est qꝫ fit ab uno supremo omnium monarcha ꝓpter. sicut patet in politicis & omnibus videtur hñs. 5. Fo ME Et qꝫ. est certissima. Et ꝓ hoc apte. i. ad cor. 8. nobis (inquit) est unus rector qui est unus deus. ps. Et ybat illud. s. t. & exod. 12. meta dñe qꝫ principatus multorum nõ est bonus nec nõ melior qui unius. desse si ille unus hñat virtutem ad gubnandũ. Eadem ybat ysaie. 3ꝰ. Joh. Et hoc. g. hoc arguit & explenta romanorum qui gelusierunt se melius a multis qui ab uno gubnari. & alii multi hoc dicunt. Et ecclesiastes. 2ꝰ. dicit hoc ybari qꝫ facilius unus decipiet qui multi. Et ꝓmissis dicendis manifestum est ista nõ posse credere de diuina gubnatione quicquid fit de aliis. qꝫ omnia ista inconuenientia cessant. nec pt contingere, nec deficere. Et 2ꝰ. dicimus qꝫ et de humano principatu dictum aristotelis. verissimum est vt alias sepe audistis. qꝫ illud intelligendum est de pfecto. & sic est omnino verum alia aũt omnia qꝫ opponunt sunt p accens. clarum est.

Et Ar. 4ꝰ. Utrum effectus gubernatiõis sit unus tm. vel nõ pfectus.

Qui misto. 4. ar. 5. tio. ponit. 3. q. 2°. sunt effus gubnationis. s. rerū conservatio. & motio eorundem ad bonum. hūa est clarissima. videte illā.

Qar. 5. Utrum omnia divinæ gubernationi subdātur.

Qui misto. ar. 1°. g. 5. tio. affirmat patentissima. & phata mihi lectio hic & hīp ar. 1°. huius. q. Sufficienter. mihi aliud hic nō occurrit. v. hūam.

Qar. 6. Utrum omnia immediate gubernent a deo.

Qui misto. ar. 6. 5. tio. Rex ponit vnam. q. bimembrē. s. q. omnia immediate gubernant ad eo quōtum ad prudentiam. sic quōtum ad executionē. q. alia quorum cunq; sunt gubernatores rerū. q°. est clarissima. videte hūam. 5. tio. Qui hic solum est notanda hic. 5. tio. dicit divinæ gubernationis respectu cuiuscunq; rationalium vel insensibilium. & respectu entium rationalium. i. hominum vel angelorum. q. primo entia gubernant adeo. q. naturaliter inclinat. q. quia dedit illis naturam creatorē. quæ nō cognoscunt finem suum. nec agunt propter illum. sic mouet adeo ad illos. s. creaturas ut rationales moueant adeo nō solum quia adeo. q. dulce sunt & gerunant. sic quia sunt adeo liberi arbitrium. q. quod ipse se regunt & gubernat immediate & tenduntur libere in finem suum & agunt propter illum ad libitum. Dato mediate tamen dicit omnia referuntur in deum vel tangit hoc omnium auctorem. nihil hic aliud.

Qar. 7. Vtrum aliquid præter ordinem divinæ gubernationis possit contingere.

Qui misto. ar. 5. tio. ponit brayt. g. 1. q. quibus ut rebus creatis auctoritatem. pt quod divinam prudentiam. propter quod deus iam omnia cognouit quæ agenda sunt. & illa sic disposuit siue ab agentibus liberis siue a nō liberis fiendā. videte hūam. 5. tio. Qui hic possit immutabilitatem rerū ut dicunt dicta sunt nō minus docte quia eligunt a Rege magistro nostro victoria. in materia de predestinatione quo. s. saluet liberum arbitrium hominis cum deus præscit & quomodo saluet auctoritatem rerū. s. quia tissimi & diffuse satis ibi. tractata sunt in materia de predestinatione. deus de eorundem voluntate gubernationem. s. videte ibi si habes. adeo est.

Qar. 8. Vtrum aliquid possit remoueri. q. ordine divinæ gubernationis.

Qt in ysto. 8. ar. 5. tho. Bx. p vnicam q. l. negatiua vide ybat. l. in hac. 5. tho. Qt q. 65 ar. 7. & 8. vbi ce qz omnia sint q. vel pcedi volunt. l. & gubna tois dq. Qt hic Bx. q et plta sint gubnatoe dis pmissima sint in a deo pcognita in pmittendo in fauorem liberi arbitrij humani. hec de ista queste.

Qt QVE, 104A, De effectib⁹ diuine gubnat⁹ in spāli:

Qt Ar. i. Vtrum creaturæ indigeant, vt a deo cōseruentur.

Qt in ystius. 104. q. i. ar. 5. tho. Bx. vnica qs aff. q. omnes creature indiget cōseruari a deo dicitur vel indicitur. dicitur est dupliciter. indicitur est remoto impedimento corruptionis inducentia. ybat qz nō dubium est nisi q. magis dependentes creature a deo qz a quibus vel omnibus causis secundis. creatis. sz sic est q. aliqui effectus dependent a causis secundis in ce & cōseruari. quos oēs effectus dependet a deo in ce & cōseruari. hec est. clara. videtur illa cum argumentis. Qt. questa. est de fide in pncipio vt ab aliquo fideli negari. p2 ex apto ad Hebr. i. portans omnia verbo virtutis sue. quod Qt & alibi. 17. in quo viuimus mouemur & sumus. & Joha. 15. Pr meus usq3modo operat & ego operor & nō loquitur ibi sacra scriptura de creatione quod dependentia & gubnatione rez continua. Qt ro. 5. t. est bona & sufficiens. saltem quedo in solo lumine nāli. Qt & ce illam dubitat vnusquisq3 aliquis effectus dependet a suis causis in ce & cōseruari. aliis in fieri solum & nō in cōseruari. Qt ad hoc dicitur cōmuniter dicit q. illud est ex nāa rei. Qt & melius declaratur hic c. 5. t. Vt q. qn cum ex forma aliqua yducit ab aliquo agente fit ronem formate. Tunc. illa forma yducta dependet a suo agente nō solum in ce sed etiam in cōseruari. ro est qz eo modo quo aliquid fit in ce ab alio cōmuniter dependet ab illo. v. g. lumen dependet a sole nō solum in fieri sed etiam in cōseruari postea factum est. qz lumen fit in ce a sole & tota sua entitate a sole & yductum est a sole sua tota entitate in illis. & tri cum tale sint cuius dem sp̄ei cum suis effectibus sue hō cum hoc. ifi. tunc ca nō dat effectum totum. s. entitatem & ce nec yduc effectum sua totam suam entitatem. deo ministrante nō dependet effectus a ca nisi solum in fieri. nāa hō nō dat totum.

sui esse essij. i. filij. qz ambo sunt homines & cũ ambo xp̃o est idem. sed dat cũ sui quid. i. cũ mi ysta mã. & mi ystis ydustrombg p̃ri est gnãto cõpositi. & nõ fit cũ tria forme & duo iste forme nõ dep̃dent a gnãte. Hec est rõ. S. tho. ap̃oli. notate illam qz est notatu digna sine dubio

Qt Ar. 2. Utrũ deus immediate oẽm creaturã cõseruet:

Qt mysto ar. 5 ro. Et qdeus aliquas creaturas cõseruat immẽ & aliquas mediate ꝑz. Pro (nã ymũ notum est) qz multi effus fiunt mediantibg causis. zij Qt Ex hoc ar. colligit. qz effus qui nõ ꝓnt ꝑduci nisi a deo solum ab illo cõseruant immẽ sicut angeli. & celi. ſ. q nõ possunt ꝑduci ab aliquo agẽte nãli Alia tñ entia q ꝓnt ꝑduci ab agentibg nãlibg & ꝓnt a ꝑncipio immẽ cõseruari & a deo conseruant mediate. Qt dubium tñ est an illa entia q a deo conseruãt immẽ conseruent ab illo concursu gnali vel ſpali. Qt vr qz cõcursu ſpali. Nam si deus conseruaret lumẽ in aere absqz cõcursu solis diceremur illa miraculose fieri & ſpali concursu. Qo cum ẽt dignius se solo consuet angelum aut celum dicendum est qz illud fit ꝑ gnalem concursum. Qt Ex. qz conseruãt. ysta ẽt a deo concursu gnali. Ex qz nullus attribuit miraculo qz angeli a deo cõseruent p̃ qz celum fit modo in mundo. ſ. Qt 2o qz frustra ẽt concursus ſpalis vbi sufficit gnalis. Qo eodum. quo deus concurrit cum omnibg entibg concurrit cum angelis celis. ſ. ad illud xp̃o cõseruatoꝛi. hoc excepto dum dixerat qz angelos & celos se solo cõseruat. alia ꝑ secundas cas. Qt vñ dicimus qz data deus ꝑducat rem aliquam cum cã secunda, nõ ꝑducit illa nisi cum cõcursu gnali. quo dedit ysti cãe potentiam aliam ꝑducẽdi. Et qñ regulariter ꝑducit aliquam rem cum cã 2. & regulariter ꝓ eã dem illam cõseruat. sic lumẽ cum sit lumẽ nõ si. postea conseruat lumẽ se solo. & abnite omni operatoꝛi lumẽ nõ si, tunc est miraculum. clarum est. Qt & dubium xp̃o dyscrimẽ an cursu deus ꝑducat res & cõseruet easdem. Qt Prima. mi. i. d. 37. q. . & mi. 2o. d. i. q. 5. dt q sic. qz discrimẽ concursus res ad ꝑducendum & ꝓseruãd. ꝑbat. nam ꝓ concursum quo aliqua cã hñs fit ꝑdurit effectus, hñ cã post nõ cã. ſ. ꝓ aliam hñ cã post nõ cã qo nõ ꝓ eundẽ concursum ꝑducit & conseruat. Et hoc opposita est veriſma. ꝑz qz ꝓ istum cõcursum nihil aliud fit nisi qz iste effus hñat cã. postea ante qñ ꝑseruat, nõ

dat ej aliud & aliud cē. g. est idem concursus. Et 2o sm̄ q̄ ipē q̄ quo ad̄sonat. Tunc sic arg̃r. Per istum ancursum modo hꝫ cē. Tunc rogo dato cū ꝑfectiõe ꝑdulturꝰ nõ breuē cē iste concursus. g. Et item dī durā. q̄ nꝫ deus ad̄sonat aliquā rē nꝫ aliquid unum ꝑducit. cōtra legem oēm. & si modo ꝑducit equꝰ dī q̄ deus nõ ancurrit ad illud ꝑduct. Et ista bona oēs sit virtutem ꝑi cuius ut illum generet. Eodem dī de ꝓpoꝛ tionabilꝰ de ad̄sonatᵉ q̄ deus ancessit quidem aliis causis virtutē cōsonatiuā si ipē ꝑ se nihil ad̄sonat. Et hec ista opinio nõ sapit ꝑfecte vre theologum nꝫ doctum. & impugnata est cleganter a B. ma gro nro victoria. sup. mi. sta. i. ꝑ. q. 44. Nihil aliud hic est dicꝫ nisi q̄ hic dubo credo istam opinionē durā multū sapē ignem. i. pax distare ab hereti. vt pote q̄ magna ꝑte destruat gubnatiꝫ. cōtra dē.

Ar. 3. Utꝛ deus possit aliquid in nihilū redigere:

Et mi sto ar. 3. S. tho. Bx. unica gᵉ q̄ deus ꝑt aliquid unno omnia si mul annihilare. Pꝫ qz nihil ꝑs de omnia quoꝝ q̄ voluit deus fec̄ g. simul annihilabit omnia. videte bñ. Et hic nōndum q̄ opo ista quam. ſ. t. hic refert nõ fuit aristo. qe ipe. 12. meta dī q̄ deus agit ꝑ intellectum & voluntatem. Et hꝫ cum g. ſ. tho. certa sit dubium est quō debeat intelligi an annihilent ea q̄ a deo annihilant ꝑ alterū ḡrium. vel solū ꝑ substractionē cōcursus. Et Bx. q. nõ annihilant ꝑ alterū ḡrium hꝫ ꝑ hoc solum q̄ deꝰ nõ vult ad̄sonare illa. Pꝫ qz aliqua sunt q̄ nõ sunt ḡrium tñ annihilari ꝑnt adeo. ut ăgelus & celum. Et 2o dato q̄ nec ḡrio creato illud nõ ꝑt agere nisi ſuppta ma mi qua agat, q̄ vero aliquid annihilat ſm̄ se & quodlꝫ hꝫ definit cē. g. Et hoc est de mente. S. tho. hic mi solutᵉ ad. 1m. Verū est q. ḡ hoc posꝫ argui. qz sequꝫ q̄ agens nāle posꝫ concurrere ad annihilationē. ꝓꝫ si deus cō suet lumē mediāte sole & postea annihilet illud abstrahendo ſm̄ g cursum. tunc et sol abstrahit sua actꝫ & ꝑ q̄ cōcurrit cū deo ad annihilatꝫ. Innuimus sobis. Et ad hoc negr̄ gna. nā ad ꝑfectā & ꝑpā.

anihilat. requirit q desinat ee ma & forma anihilati. modo aut nulla creatura concurrit ad q̃uat. mac. & ita nõ pt cõcurrere ad anihilat. si solus deus hoc pt. qz solus pt facere q nihil fit omniũ q̃ unq̃ fuit.

Qt Ar. 4. Utrum de facto aliquid in nihilũ redigatur.

Qt mysto. ar. 5. tio Ex. q negat. qz nihil mi repona anihilat. quod q bene optime videt. bñam. 5. tio. Qt Sq. q. 1. argr de gra q qñ desinit ee mysto vi qz anihilet. & qñ incipit ee vi qz recedo eum altio cuius hz creatura nõ possit accurrere ad illius q̃dut. tanqz ca efficiens mã ad ei anihilat. Qt 2o pans mi gsecratõe corpis x. & sanguis anihilat. go. Qt Et confirmr de accentibz q pans q manet corrupto pane & post putrefact. hostie cõsecrate jam nõ sunt. go anihilant. vel et p ignis. Qt Confirmr 2o mo omnibz aliis accentibz mundi. qz accens in aqua calida desinit ee sm se & quodlz huj go anihilat. Qt Ex. ad omnia ista q sm. 5. tio. dato. scoto & nõ alijs hoc negent, qz anihilatio est in nihilũ redactio. i. qz nihil omnino succedat loco illius quod desinit esse. quare compositum nõ anihilat. qz aliquid illius maneq̃ aliud fit qz illo s. ma. Qt Ex quo sequit qz pans mi gsecrat nõ anihilat. qz manet accnia. que sunt aliquid quod fuit mi pane. Qt Et 3o. recipit anihilat. qz qz uj illius anihilationis. nihil succedat vñ fr succedit quomodocq̃ aliquid qz uj illius mutationis nõ est anihilat. vñ in gsecrat nõ est anihilat. qz qz uj illius altionis aliquid succedit. i. corpus x. Qt vñ ad illud de hostie cõsecrate corrupte dico q nõ est anihilat. qz qz uj illius mutationis nãz sequit q succedant vermes vel aliquid simile. Qt Ad aliud de gra dico q qñ gra desinit ee mi ma nõ anihilat. qz manet subm mi quo erat. Qt idem dico de alijs accentibz mundi q nõ anihilant. qz manet illo q subm. Qt Ex quibz pt falsitas opinionis nominalũ qui dnt in omnibz istis cõtingere anihilationẽ.

Qt QUES. 104. Ar. De mutatione creaturarũ a deo:

Qt Ar. 1. Utr deus possit immediate mouere mam ad formã:

¶ In istis. ios. q. 1. ar. 5. tho. Et vnica g. affa. ybat q. ma. prima est in potentia ad formam quamlz. g. nullum dubium est de g. videte hanc s. t. ¶ Et dubium est hic vtro deus p totam suam potentiam posset introducere formam in mam indispositam. ¶ Et q. primo posset dici q. quia qz est repugnantia. a. priori q. for ignis ni aqua frigida. l. similia. ¶ Et tm dicimo q. oppositum est ybabilio & conforme. s. tho. p. q. 104. a. 2. ad. 3. s. tho. in. 4. d. 49. ponat q. requiruit lumen gtie ni intellectu bto ad hoc ut btus ij deat deum. s. ipe fatet illud ce de lege dum tayeat & q. deo posset dare gtiam absqz lumine gtie. i. absqz dispoc qz illud lumen disponit ad usum. ¶ Et. p. ybat deus conuertere aqm igne ad corrumpendum frigiditates & humiditates. & q. no conuertat ad corruptoem formaz. g. ff. ¶ Et vtro. s. tho. intelligat. q. ni qua eqs ma ybat deus introducere, quancqz formam dispta ma vel indisposita. ¶ Et. q. certe posset dici q. fit. q. deus hoc ybat miraculose. ¶ Et tm dicimo q. oppitum est ybabilius & verio. Et q. no posset deus introducere vnam formam ni aliam. E hoc qz vna forma nullo est ni pot. ad aliam. go et no ybat fateri, q. ma celi informet ab alia forma ybat illa qua habet. ¶ Et conformiter qz no ybat deus eodem & rone vnam mam ni aliam introducere: ¶ Et vtro ni mam tohamis potuerit deus a principio introducere formam pet. vel pauli. ¶ Et vz q. no qz ma signata est principium & ros diuiduationis. i. qz ista ma est, hoc indiuiduum est. & no ybat ce hoc in diuiduo absqz ista ma. go ni hanc mam no ybat alia forma introduci ab ea quam habet. ¶ Et ni tm hominis oppositum dicendum est et sm. s. tho. si tm illud deus faceret, absqz dubio esset miraculum. Et in hoc nos differimo ab scoto. & no aliqbo quy dnt q. no est miraculum.

¶ Ar. 2. Utruz deus possit jmediate mouere aliqd corpz.

¶ Ni isto. ar. s. tho. Et. q. affirmat. & ybat optime. videte hanc: ¶ Et hic ad no. da est illa max. s. tho. quam ponit in hac. dans formam dat consequentia ad formam. Ex qua infert. s. tho. q. granja & leuja

mouid a grante sui ygnis hz formã sutalem a deo & motus illius
sursum est a deo. qm dedit illi illã inclinatz. & tñ nõ negat s. tho. qz
forma sutalis ẽt concurrat ad motum. ꝑ solum dr qz grans in illo mo
tu est pncipale agens. Et ex quo infert qz in nulla creatura est inclinã
ad malũ qz illa inclinatio ẽet deo tribuenda quem impium est autho
rem mali facere. & de hoc videte latius sup multis in lectionib quã fe
cit xp̃o magro in visto. de homicidio. Et R.g.g.l. in argr. qz sic dicit
pt imm. ꝑ se mouere corpa q̃ possz mouere celum infinita velo
citate. quod est falsum qz & anis. Et xp̃o adhoc. s. tho. hic. ad 3m. re
gando quam. q. mouere possit infinita velocitate. qz est argus hi
bup. sic aũt essz argus nãle vere est. Et de hoc tenet aristo. & phi
& facit ibi pbm hoc vnam rõnem. optimam ad ꝓbandum qz. i. ca nõ est
corpea. ꝑz (inquit) qz moueret celum infinita velocitate. Et ppz
eandem rõnẽ pbat qz sit libera. Et & rõndum qz anis nstus rõnis in
telligẽ qz nõ est corpea. i. ca. sic brutum male quod naturopat. sunt
.n. multa corpea vt hominis que sunt agentia libera. videte pbm
Et & g. sic dicit pt corpa moueri cum ẽet infinite virtutis sequit q
pt infinite velocit mouere quod est falsum qz pr maz. qz si motus
fiat in instãti ja nõ est motus ꝑ quies ut bñ deduc pbus. 4. phi. Et
si aũt dicat qz moueret infinite velocit in tpe. g. qz si in tpe ja mo
tus nõ est infinite velox. qz quod qz tpe signato in minori pt deo
mouere. & dato nõ possz ꝓpositũ. qz nõ est infinite velocis
motus ille qz si fieret in minori tpe (quod dabile est) eet pbus qz
infinite velocis quod implicat. Et Aliqui dnt adhoc q possz mouere
saltem substantee. Et & nos dicimo. cum de motu locali angli fini
te agerem. qz nõ dabilis est motus substantee & ita hic dicimo
q dicit nõ pt infinite velocit nec substantee corpa mouere sed nõ
pt facere q dicũ gdistoric sunt vere nõ ex defectu suo ꝑ qz hoc nõ
phibat. qz de entia motus est q sit in tpe & nullo pt ce moto in

nō tpe & sat⁹ ist q̄ pt mouere deus corpa adeo velocit⁹ q̄ quocūq; tpe
dato mi minori pt mouere .i. in tpe imperceptibili. Hec de isto. ar. sufficiāt.

Qt Ar. 3. Utrum deus moueat imediate intellectū creatum

Qt mi isto. ar. 5. Tho. Bx. g⁹ affirmat⁹ Iz qz dat virtutem mitelligendi. &
dat sumlitudinis. id est spēs sicut dedit angelis. videte hām. 5. Thomæ.ꝰ
Qt hic nōndum q; g⁹ dz ita mitelligi q; aliq⁹ deus de facto imm⁹ moū mitelle-
ctum creatum sz bn pt nō mouere sz p cās .2ar & sepe ita fant. ꝰ
Qt 2⁹ et nōndum q; deus pt mouere mitellectum creatum tanq; agens v
miūsale cū concurrit cum omnib⁹ agentib⁹ gnāli cōcursu. immo de
facto ita moū dr concurrens gnāliter cum pdo mitellectu cui dedit virtutē
ut se moueret. adiuuat ab sensibꝫ & phantasmatib⁹ q. ist. & Qt pt mouere
aūs spāli. nō dubium est, tn raro fat. qz raro opus est. precipue tn hoc
faciebat cum xpīs, apīs. & evangelistis. Qt & dubium est vtrō deus
possit se solo causare noticiā qua mediante mitellectus intelligat. Qt Ad
hoc Bx. Caprco. 2. d. 20. q. 1. m solut⁹ ad arḡ q̄. 3ū l. q2. & dr q;
Gabulis est q̄nō in gne not⁹ Qt idem dt De alliaco. mi. 1⁹. q. 3. & idē
tenet dr dialeticī. sta q; si deus causaret aliq̄ noticiā se solo
ego nō mitelligerē p illā (Gbant oēs isti. qui dnt) req̄r ut mitellectus mi-
telligat aliquid q; dr fat q; g⁹ si nō adūfat nō mitelligeret. qz mihil agit
mitelligere nūm est agere. Qt & 2⁹ qz alīs seqret. q; deus possit se solo
causare infinitas noticias. mi mitellectu creato & sic nō possit infinita
cognoscere. Qt & nos dicimꝰ. quicquid isti dicāt q; ḡrimm est verissm
Iz qz noticia q; sua nā repntat. sine ullo respu alti alterum cognos-
centis. g⁹ si est mi mitellectus alterius nati mitelligere, semp repntat. g⁹
nō est possibile q; fiat mi illo talis nō dato q; ducta a deo, & ego p illā
iam nō mitelligam. Qt 2⁹ qz noticia est q̄dam forma denominans
mitellectum formatū. g⁹ nō est possibꝫ q; fiat mi intellectus & nō denominet
illum cognoscentē. Qt & 3⁹ qz implicat q; fiat not⁹ et q; ille nō mi-
telligamꝰ qz si mitellectus hz noticiā de ista re sine rōtam adeo sicce nō

nitelligeret ꝑ illã illã rẽ de qua est notitia. qz hoc est nitelligere rẽ, habere notitiam de illa. Et h̃ nõ negare possumꝰ nꝝ volumꝰ qz illa nõ ꝑduceret a deo in actu. nullus agnosceret qz est finitum ens ptm ad actꝰ Et deo ad 5m arguñ bñ fatemur. qz nihil ꝑt agnoscere nisi aduñtat ad rem cognitam. ꝙ dicimꝰ qz ꝓa tendentia & aduñtia in rẽ cognita est ꝑ notitiam. Et Ad 2m B. concedendo qꝺ si deus causaret in me infinitas notitias ꝑ ꝺs infinita cognoscere qz hoc infinitam capacitatẽ passiue. ego & quilz nitellens creatus. Et 2o qz deus ꝑt supplere virem obiecti. & sic facere noticiam in me supplẽdo infirmitatẽ nitelligẽ

Et Ar. 4. utr deus possit mouere uoluntatem creatã

Et in ysto ar. s. tho. B. q. affirmatiue & ꝓbat eligan. fm̃ dub. vid. tra. Et omnia q dicimꝰ de nitellu dicimꝰ de uolumtate. Et Circa illud quod dr. s. tho. q. ꝺato uolumtas moueat ab obo creato nõ a nullo obo creato ꝑt moueri fm̃ a deo. nõndum q nitelligendus est. s. t. q a nullo alio qz a deo ꝑt uolumtas humana uel angelica moueri efficarit. talĩ videlz q necessitet, ut pueri agam. q deus. n. solus ꝑt uolumtẽ necitare. Et h̃. g. vi q motus ꝑmi necitent uolumt. l. qz in illis nõ utl hõ sua libertas. Et item vi q necitet uolumtas a deo tanq̃ ab obo clare uiso ut illum diligat ut dr. s. t. & oct. in. 4o. d. 49. Et B. q. s. tho. nõ mult dr q uolumtas nciteꝝ ab aliquo obo in fa. tric nitonẽ de motu ab obo. ꝙ de motu a cã effitenti. Et vñ ad 1m de motibꝰ ꝑ ꝑmi B. q illud nõ est moueri ab obo ꝙ a nãli nichilitate uolumtas q nichilatus nicultabilis est. ideo nõ imputanꝰ ad culpã motus ꝑ ma ꝑmi qz unde est q motus illi fint a nãli nichilatiõe uolumtas & q fint adeo a quo est omnis nichilatio nãlis creaturarꝰ. Et idem dico ad 2m de deo clare uiso q uolumtas nõ necitat ab illo ad illu amãdum tanq̃ ab obo ꝙ & nãli sua inclinatiõe ferꝝ toto conatu in illum clare uisum ut illum ex tota uirtute diligat. sed et uolumtas ysto necitat a ꝑmis ꝓpijs ut illis assẽtiat & nãli nichilatꝰ uolumtas. clare est hoc

Et Ar. 5. Utrum deus operetur in omni operante

quidam dicebant

Qt mi isto. s. ar. 5. tio. Bx. q. qꝫ deus effectiue cooperat cum omni creatura & deus concurrit ad quamlꝫ aliam creaturaꝫ immediate, & creatura mediate, ꝙ ab ill. & s. tho. ꝙia alia omnes rõnes. 2ᵉ. frustra creatæ essent. Dicendo hoc est impossibile si quis istum errorem impugnat dicendum est debemus amodere qꝫ deus operat cum omni creatura, ut ibi saluãmanet qꝫ ipse res ꝓpriissime operand & immediate. concurrit ibi deus quãdã concursu gñali. ad oẽm actum creaturaꝝ. videte ꝓbationes in hãc. s. Fone Qt hic est. p. nõdum ꝙ ista fuga quam refert. s. tio. est Gabriel. in. 4. d. i. q. 1. notabili. 3. & ponit hoc vt saluet qꝫ sacra menta cãm grãe. & dicit quod ꝓpter sacramenta cãm grãe fit ignis caloris qui ad ꝓntiam ignis deus facit calorem, & ad ꝓntiam vocis applicat. & sacrosancta deus ꝓducit gratiam. Qt & merito. s. tio. reprobat istam opinionem & impugnata est. s. q. 44. ubi huic omittamus. Qt & ibi. s. tio. opinionem & argũ. sequitur quod voluntas nõ est magis libera quã rationalia agentia. Dicit quod fit ꝓpter quod voluntas. multa eligere alius, deus impedit, ita etiam facit in igne &c. Qt Bx. negando sequelam qꝫ solum sequitur quod respondet ita hic at deus ꝓhibet necessitandi impediendi ipsum. vnum sit aliud. quod omnia dominia. tñ de se nullã libertatem. hic ignem voluntas vero sic. Qt Ad argũm autem qꝫ sequitur quod deus solus ꝓducit effectum quia solus ille fuisset ad ꝓducendum illum ipse. Bx. qꝫ concursus dei gñalis nõ est sufficiens ad ꝓducendum effectum vnum sicut nõ concurreret dato deus ponaret istum concursum gñalem, nõ fieret effectus. Si vero fieret, cõcursus nõ esset gñalis sed spãlis. nõ est dubium de hoc.

Qt Ar. 6. vm deus possit facere aliquid præter ordinem rebus inditum.

Qt mi isto ar. s. tio. Bx. vnica gratia affirmat. qꝫ deus ꝓt omnia facere cui voluerit præter ordinem rerum. vt fuit de facto in miraculis ipsis. videte ibi am. s. tio Qt & dubium est vtrum tantum possit deus mutare ordinem rerum, ut id quod alicui queniret ꝙ gratia nata nõ queniat sibi oppositum. i. vtrum possit mutare natas & entias rerum. ut qui hõ fuit hõ & nõ risibilis nec admiratus. & econtra nõ inhibilis ipse. Qt Bx. 1º. qꝫ bñ ꝓt deus facere qꝫ ignis frigefaciat & aqua vel aliud calefaciat. ponendo in igne frigiditatem & in niue caliditatem ꝓt gsuetum ordinem naturæ. nõ tñ ꝓt facere, ut hoc illi queniat ꝙ nã sua. qꝫ

forma ygnis nali gsq; calore. & nimis frigiditz. & p gnz no pt mutare centias rego absq; hoc q ce res ptar mutet. i. no pt facere q equus sit equus & anal ronale ablata illio ce nria h est irronalitas & vita de alijs. Sz pz q sic hoc posz. faceret duas gdictorias veras. s. equus est ho & equus non est ho. pz. 1. vera. q equus est anal ronale go ho adiffe ad differnia. pz. 2. vera. equus est equus go no est ho. q sicp ponimus q mancat equus sic go est equus est animal rionale. & p gnz no homo clarissimu est hoc.

Ar. 7. Vm oia q dr fac pt nalem ord. rege sint miracula:

Sz mi isto. ar. 5. tio. Bx. go vnica affa & ybat ex etimologia vocabuli miraculi videte triam. 5. tio. Sz hoc arg. 3. q. q sz queru q collato gne, & creatio celi & terre. cent miracula. q omnia ista gtingunt pt ord. le nau. Sz Bx. q ista no dr miracula nz sint. Pro cuius euidn no dm q ad hoc q aliquid sit miraculum no sat est q no possit fieri ab aliqua ca nali. sz req q sit a ca sicp nali & ceres nales. vn eodem pacto dicim de gsecratc enchac q no est tunc miraculum. q no sit ei rem nalem. Sz 2o possemus dicere q sz ista sint sicp ois potentiam nalem. sz no sint miracula q no sint miranda q inconsueta. & no sint pt legem. sz sm legi Sz que solutio vr bona & eligam. qua dat Bx magr vbi. io est nonda.

Ar. 8. Vtrum vnum miraculu sit maius alio:

Sz mi isto. ar. 8. 5. tio. Bx. vnica go affirmat. & ybat illa rigiose ar di serte ponis vnam mlm miracula. mlm est hic aliud nondu. videte tria. 5. tio.

Ques. 106, A, Quomodo vna creatura moueat aliam.

Ar. 1. Vtrum vnus agelus illuminet alium:

Sz mistus. q. 106. 1. ar. 5. tio. Bx. vnica go affirmat. ybat illam sicp posito q illuminare sit idem q declarare q antea occulta erant. Sz 2o. et notat q duobo modis pt vnus agelus alium illuminare. vno fortificando intellectum illius. ad intelligendum q antea no poterat intelligi. q2 aliqua sint tam occulta & sublimia aliquibo angchis q no sint

¶ quō vna creatura moueat aliā. ar. i: ~

illa cognoscere nisi adueniēt ab aliquo superiori angelo illuminante eos. i. declarante vel manifestante occulta illa. ¶ 2ᵒ mō omnis angelus videt alium illuminare quantum ad species. & hoc. s. q. dat species angelo inferiori ad aliquid intelligendum cuius ille inferior nō habebat species. & quantum ad hoc. 2ᵐ dicit. ¶ quō illuminat unus ab alio. ſ deus solus dat species quibus vult. solum autem unus angelus illuminat ab alio primo. videte hām. s. Eo VE: ~ ¶ mā ista tractat a dolto. mi. 2. d. ii. q. 1ª. & 2ª. & 3ª. & in q. quaerunt circa hoc. Ri Dyran. mi. 2. d. ii. q. ult. & in oīd. 3ª. th. ḡ. s. tho. q. nullus omnis angelus ab alio illuminat. nisi a solo deo. patet q. vi naturali intelligibile quō unus intellectus unius angeli fortificet ab alio angelo. quia hoc vi nō posset fieri nisi p̄ducendo in inferiori aliquam qualitatem vel nō. & sic. q. q̄litas erit illa. vi q. nō posset dici vel declarari q. qualitas sit maxime cum nō sint species illig quod intelligit vt vult. s. tho. patet. si sit nō p̄ducendo ullā q̄litatem quō q. sit. q. dicit q. deus solus illuminat. & alius angelus nihil facit. ¶ & ḡ. istum bonum vir est. B. Dionysius. 7. & 8. ca. de celest. hierar. vbi dicit idem quod hic. s. t. ¶ & dicta exponit. Dion. dicens q. inferiores illuminant a superioribus quantum ad ordinem. i. q. prius deus illuminat superiores postea inferiores. Contra expositionem. Manifeste est hoc ḡ. metem & hām. Dionys. ¶ Hanc eandē sequitur. s. tho. tm. Magr. d. illa. ii. & ita dicit. ¶ & dubium exponitur est quō fiat ista illuminatio. ¶ Aliqui thomistae voluerunt dicere. q. hoc fit per aliquam q̄litatem p̄ductam in inferioribus sed per contemplationem ad videndum deum quod disponit subditum ut aliquas apprehensiones recipiat. & istam qualitatem vocant nouam quoddam. ¶ & hoc est ḡ. s. tho. qui dicit q. angeli illuminati nō receperunt aliquid ab illuminantibus. ut per videre hic. & q. 7ª de verit. q. 9. ¶ Et pro q. nullam qualitatem recipiat ut esse dicit. s. t. q. certum est. q. angeli nō possunt facere aliquid nisi alios nisi per alium modum. q. ¶ vñ nec et angeli illuminantes producunt species alicui nisi illuminatus. nā et angeli inferiores habent species omnium. & hoc est dicit. hic. in. 2ᵒ. modo. nec est modus quo p̄ducant. ¶ quō q. illuminat alium ab alio. ¶ & dicit. q. angeli illuminant ab alio per solum. q. possit angelus cognoscere cum angelo superiori. quod antea per se nō poterat. sicut. s. dixi ḡ.

qr nō sufficit phantasma nr̄ sp̄ intelligibiles ad intelligendum nisi cōuertat
mittitur agens cuius offm̄ est illuminare phantasmata. Ista dicta mi exposito
Et vel. 2o dicim9 q illuminj nāt p modum doctrine. sic nr̄ nos illuminā nāt.
discipuli a p̄ceptoribꝫ explanando & patefaciendo q obscura sunt. nr̄ hoc
est inquirimur ponere mi angelū cum nullam dicat imperfectiōnē ut pote qđ
nullum gn̄e laborē mi addiscentibꝫ nr̄ mi docentibꝫ hec dicta. ar. sufficiāt.

Qt Ar. 2. Utrum vnus angelus possit mouere voluntē. alterius

Et mi sto. ar. 5. tio. ponit. 9. q. q vnus angelus nō p̄t effectiue mouere voluntē
alterius. i. nō p̄t causare mi aliq̄ volūtē. aut nolūtē. illo mi sto. Dn̄s p̄t
mouere obiectiue. vel mō recte. i. p̄tando aliquo. bono illi mouēdo illum ad a
mandum illud. vel volendum illud scire &c scibile est ꝺ. Effectiue tn̄ & ꝺ
ficiendo solus deus p̄t voluntē. angli mouere. ttes Et que. s. t. Et. mi trā. vid.

Qt Ar. 3. Vtr̄ āgelus inferior supiorem possit illuminare.

Et mi sto. ar. 5. tio. ponit. vnica. 9. q. q angli supiores nō p̄nt ulle.
ab inferioribꝫ illuminari. & ꝙbat illud optime. videte trām. s. tome
Et. 9o. ista est expressa. B. dionisij. 8. cap. de diuj. nōibꝫ. Et h̄. 9. angelus
inferior p̄t loqui angelo. supiori. de aliquo incerto. 9o p̄t illum illumj
nare. Et bo. q bñ p̄t loqui ad illum sic nō illuminare q omnia occulta q
sciunt inferiores sciunt supiores de hijs q Et illos. Et Posset quidā
cere q p̄t angelus inferior illuminare supiorē de suis cogitationibꝫ
v. g. vel de alijs q ipi supiores nescirent & inferiores sic. Et h̄ ista
nihil est nā isto modo cōcederetur q supp̄mus angelus possit illumi
nari ab infimo homine volente illi loqui & declarare suas cogita
tiones. quod nō est dicendū 9o. nihil aliud est nōndum mi sto. ar. 1o.

Qt Ar. 4. Utrum āgelus supior illuminet inferiorem.

Et mi sto. ar. 4. s. tio. ponit 9. q affirmatiuā. clarā videte trām. s. t.
& magrm. mi. 2. d. ii. cē hor. nihil aliud est nōndum mi tota ista q̄st.

Qt Qves. 107. A De locutionibus angelorum.

Qt Ar. 1. Utrum vnus angelus alteri loquat.

Et mi stius.

Qt Jn istius .10⁷. q. 1⁹. ar. 5. tio. Dc. q manifestum est q unus angelus alteri lo
quat nō ꝓbat. illud rōne. ꝫ auctorate Gregō. in .2. mor. Qt Et g. unus angl⁹
loquit alteri ꝑ hoc. q dirigit suos conceptus in illum. nō. n. angli. sint ora
ꝝ. & dentes & duo labra simul, vt uocem rite similem possint artificiare
hoc ꝓbat optime & declarat. 5. tio. in tra videre illū. Qt Post de hoc tractant in .2.
d. g. Et Dura. d. ii. Qt Vn de prima g⁹ nullus dubitat. comꝓbat. n. Dc sacra scrip. ut Dc
paulo ad .co. 14. & Zachar. 2. Qt Et rōne ꝑ q illud quod est ꝑfectio in inferioribus
simpli nō est negandum superioribus loqui. vel posse loqui simpli est magna ꝑfectio
in hominibus nō g⁹ est angelis denegandum. Qt & tota dificultas mit⁹ dicto. est de modo
quo loquunt⁹ de quo agit. B. tio in .2. g⁹ vn de hoc simt. 4. opinion⁹. Qt 1. Qt Scoti d.
g. q. 2. qui dt q unus angelus loquit alteri ꝑ hoc q angelus loquens ꝑducit noticiam
in intellectu audientis. Vn fatet q unus angelus sine alia cā ꝑt ꝑducere in alio
noticiam. Qt Et ulterius q 3⁹ modi ꝑmittitur cognoscere ōbm. g⁹ vno⁹. q mouet
de facto ab obo quod cognoscit. & sic angelus nō ꝑt loqui. q. cognoscere ꝝ
nō est audire. m⁹ supponit precedentem auditum. q bn possum⁹ cognoscere
& intelligere vel cognoscere obliquē hominē abstrahendo hoc q mihi loquat⁹.
Qt 2⁹ modo. mittitur cognosc⁹ ōbm ꝑ noticiā abstractiuā, & m⁹ isto⁹ ꝑt dari loq.
Qt 3⁹ modo. ꝑ noticiam reflexā. sic m⁹ isto⁹ ꝑt dari locut⁹ inter angelos. Qt Vn
restat. q angelus loquat⁹ alio. 4⁹ modo & ult⁹. s. ꝑ hoc q angl⁹ loquens
causet in intellectu audientis cognitionē ōbi quod cognoscendum est absq; h⁹
q mittatur audientis non curat ad illud passiue dimittatur. nō actiue. ist⁹
dt loqui angelum & alium audire ꝑ hoc q recipit in suo intellectu has noti
tias. ꝓbat q unus angelus ꝑt in alio causare noticiā g⁹ isto⁹ loquit⁹. Arg
ꝓbat q omnis cā productiua. alicuius effectus, ꝑt producere illū in quocūq; facto
apto nato recipere illū. sic intellectus unius angli est productiuus notic⁹ ꝑ q ꝑduc
it in se ꝑpo, g⁹. et ꝑt illam noticiā causare & producere in quocūq; facto capa
ci ad recipiendū illā? Tale factum est quilz angelus. g⁹. Qt Confirmat. q deus
loquit⁹ nobis vel angelis ꝑpr isto⁹. g⁹ et unus ang⁹ alteri. Qt Cōfir. 2⁹. q
si unus angl⁹ ꝑt dare sine verbis in alio noticiā. vt q ita fit accipiendum
est q verba ad hoc solum fiunt vt excitet ꝓmat ꝯcipientis & declaret in cognita
sic ꝓbatum est q possit. g⁹. Qt 2ª. tio opinio est gregō & Rochā. ꝑ in. d. g. q.

S.

2. Bri. 29. in quoli. 1°. q. 7. Bri. in. 2°. q. 20. qui tenet oppositā sūam ad sent. Et arguit. g. illum. 1°. g. fund amētum cuiꝰ. l. max. q. quā assumit in ma iori. Seqꝰ. n. ꝙ illa q̄ intellitur humanus possꝫ noticiam cāre in quod q̄s alio ꝑ. q. ꝑt cāre in sexo scr. n. argt. Scot. ad ꝙbandum unū angelum posse cāre in alio noticiā omnia procedunt cōdum°. gnāliter ut est falsum ad experientiam. g°. idem dicendum est de angelo q. unus nō ꝑt cāre noticiam sui loquī alio ystomodo quod dt. Scot. Et 2°. arguit principaliter. q. si Gabriel ꝑt cāre unā noticiam in intellu Michaelis. vel illa est intuitiua vel abstractiua, nō. 1°. q. nō est de obo ꝓnti. q. pono q. loquamur de re futura. vel ꝑterita absenti. g°. nō it pōt dici. 2°. q. sit abstractiua. q. abstractiua nō ꝑt ee nisi p̄cesserit intuitiua. in ꝓposito nō p̄cessit g°. Et ad hoc ꝑt ipe Scot. dicere. q. angelus ꝑt quidē q. causare noticiā intuitiuā quin q. intuitiuā. s. quin est obm̄ p̄ intuitiuā quin alius abstractiua. Et 1°. 2°. pōt. Bri. q. angelus loquēs q. duc̄ spēs in audiente. vel melius. q. ydus. noticiam abstractiuā. sz in illo qui audit nō requiritur spēs. sz satis est q. ille spēs sint in ag°. loquēte. Et Arguit tm̄ ꝑ quinō possit unus angelus in alio causare spēs q. nō ꝑt cāre uolitiōs vel volit. q. g°. nō spēs. q. nō vi q. sit maior rō de uno q. de alio. Et vero nō possit causare amorē vel volit. 2°. ꝓz. q. alius secret. q. si rapha el. hic at odium alicuius alius angelus possꝫ in illo cāre amorē eiusdem quod vū magnū inconueniēs, vt pote quod tollat multum de libertate vel to tam libertē. angli. Et 3°. p. q. eadem rōne possꝫ causare scias omnium obm̄ quorūcūq. quod falsissimū est q. ysto ysto in quo scio causaret, hic et sciam sine p̄missis de cōclusiōbz. quod est impossle. Et p°. argr. q. dato ita est q. nos cāre istas noticias, istud nō deberet dici locut° si infusio. q. ille sint noticie infuse. Et 5°. ultimo arg. q. secret q. unus angelus audiret & p illā audit. 2°. cognosceret, nescireꝫ tm̄ quis ij loqret. l. cāret in illo illā noticiā. ꝓz q. un ille ꝑt cognoscere. Et dico impugnata opinione Scoti. dt ochā. quē seqꝫ gabri. 2. d. g. q. i. ar. 4. q. unus angelus loquit alteri ꝑ hoc q. an gelus audiens cognoscit reflexe noticias q. sunt in alio loquente. ꝙbat q. si nō audiret ꝑ format noticias vocum. & postea recognitas ꝑ uoces, sta faciunt angli. ista est. 2°. opinio ystoꝝ Et g°. illā tm̄ arguit q. si ista op.

cet vera, scret q nullus ãg⁹ possz alteri secreto loqui. Zz. qz oes ãgli possunt formare istos conceptus reflexos g⁹ oes pnt adtere ad locutiõ istiusmodi cuius libz angelos. ¶ Et. p. scret q nõ cet in ptate angeli loqntis manifestare suos conceptus magis vni ang⁹ qz alij. Zz qsi alij velint adtere, oes cognoscent. vellit nollit loqns. ¶ Ocham negat istam scllã. qz si loqns nollit q nõ cognoscat. nõ cognoscet. qz deus impedit. sta qz dr q ex ña sua uta est q nõ pt occultare dio. tñ de facto deus impediet. & quis cogit deum ut impediat. si nollit certe cognoscent. salt est inducamus cum in istas ãgustias ¶ est um eundem modum huius sent. de cogitationib⁹. ¶ & qz nos. s. q. 57. fecimus ḡ. hoc multa arg. ¶ nunc solum dicimus q modus iste dicendi. est nitollerabilis. dato nõ multum dr a modo dicendi. s. tio. satis est dr at in hoc q isti dnt. q angelus audiens dz formare notitias reflexas. quod negat. s. tio. ¶ 3ª op⁹ vel. 3.ª modus dicendi. cõe hoc est. Gregorij. d. g. q. 2. qui dt q angli loquunt ad se invicem p q̃da signa vñ imaginar. q̃sdã nos hic imus verba quibus manifestamus nros conceptus. ita angli vltra conceptus suos aliqua signa. & dt istud cõe rõnabilius. que tu sig ista sint, dt q nõ lo sabe. Ego credo. & istud est unum non de minimoribus argtis. ad evitandum falsitatem. huius opinionis qz nõ facile invenio mõ dicendi ter. pt dici q signa sibi sint ista. ¶ 2º argr qz vel ista signa repntant aut significant nãles vel ad placitu. si ad placitum. g⁹ ad placitum impo sita st ad significandum p alia signa. si aut nãles, g⁹ ista signa sunt conceptus saltem in re, immo & ni significat, cum eodem⁹ significet. ¶ 3º argr. Dcto vbi sunt ista signa? vel sunt in cõscientia angli vel in cog intellectu. nõ p mũ quia sequ q angelus sua substa loqret. quod nõ pt dici. g⁹ sunt in intellectu. & cognoscunt ab alio ang⁹ vel p illa cognoscit a liqui conceptum illius. g⁹ cognoscit omnes cum intueat. Alius intellectum & videat aliquid in illo g⁹ omnia qz nõ est maior rõ de uno qz de alio nz vz q angl⁹ loquens possit hoc impedire qz pntat ei suum intellectum p ista signa? q tu ponis. g⁹ nõ ponenda st ista signa. ¶ Nihilominus is.

tamet sinjam tenujt cum grego. Marsi m. 2. q. 6. & dt q ista signa sig
nificant nat̃ ypric & q pnt vni cũ nota & nõ alteri. sñ volunt. ypn
tamsilla. hoc est loquntr. & certe illud est dfficillimũ dicere q sygnifi
cant nat̃ ypc. i. idem apud omnes. & tñ nõ sint nota l'omnj bg. Ma
ior. et ybat q ista op° fit ybabilr. m. cadi dist. g. q. 2. m. 2°. & ad
dit q ista signa nõ sunt riteriora sz exteriora. vt qñ anglus loquit
monet motu recto significat alteri nescio quid. qñ obliquo. nescio q̃le.
& similia q sine dubo m hil ysfur valet. Bicñ yesse dicho de Maiori
& idem reicitur omnjbg istoꝝ magriatumbg est. 4ª opinio. S. Tho.
& se quacium q dr multo cũ conformiꝝ modo nro mitelligendj g. &
veritati. q unus anglus loquit alio ꝑ hoc q dirigit suos conceptus in illũ
& idem dicimo de hominbg q. s. houis ꝑnt loqui isto modo ꝑ mentis vol
do manifestare & capire illis mãt cogitatoes et & conceptus q ipos latent.
& Et ꝑz hoc nã in oribg mẽtalibg dicit homines loqui deo q dirigunt
mos conceptus & ipsimus corda mã ipi deo. g° idem est de ãglis. & ista
ordinatº conceptum est liberrima & manifestat. cuj ego volo. del. angli
nõ omnibg q ego sum dñs meoꝝ conceptuũ ꝙtum ad manifestatẽ ꝑ
libertatem voluntat. ista est omnino dicendum. & hec sufficiat ysto. articº

Ar.ᵘˢ 2.ᵘˢ Utr inferior angelus superiori loquatur

& in. ar. isto. s. tho. & vnica g. affirmatiua. & cuius intelligẽ clariori
notat dr iam mlt locutiõ & illuminat. q. s. illuminatº solum hẽ at
tocum. & possit fieri a superiori in inferiori ang°. & multo modo ꝑt cũ ego
q inferior illuminet superiorem. & loquutio ꝑt fieri ab inferiori ad sup.
orem sñ eduñ so. Dicñ optime ybat g. videtr bram. s. Fo-Me.
& hic solummº advñendum est q dato mlt angtos multũ dr at tonº & illu
miatº. tñ idem sunt in deo. nã possunt de facili distinguj sñ int ãg°s. io est

Ar.ᵘˢ 3.ᵘˢ Utrum angelus deo loquatur

& in isto. ar. 3. s. tho. ponit g. affirmat q. ybat q sonus dicuntr dr et loq
deo go & ang. vñ notat q. 2. stat q aliquis deo loquat. vno. vt cum co cor

cet. aliomodo vt ab eo aliquid ꝯsequat. & isto modo. 2o. loquimur deo nos in oratione. & eodemmodo angli loquunt deo. vñ ista locutio solum est ordinatio conceptuum in deum. quantum est ex parte creature dato deum nos scire optime nras affectiones. ꝑ facilis moueri ad miserendum nri. & leuando as nras miserias. ꝑ hoc q nos lubemꝰ quantum ex parte nra est ad nutum ei. & fatemur nra ee nudas tras.

Qar. 4. Utrū localis distantia aliquid operet in locutione āglica:

Qd mi ista. ar. 5. tho. vnica ponit. q. x negatiua. & dicit q nō mutuus nō venit loquitur vnus angelus alteri ꝑ hoc q distat ab illo ꝑ 100. leucas. q̄s si nō distaret nisi ꝑ passum vnū. sicut cōtingit in nob respū dū. vel ꝓpter corp ang. ꝑ & animarū bte q̄bus loquimur facillime dato finit ꝓpr mi celo nec ait mi tra. ꝑ hoc q locutio angloꝝ fit ꝑ solum alterū volentē q̄ quocūq; ꝑt suos altos dirigere. Qd 2o. ibi. mittitur nō voluntas. nō ꝑ dependet alocō nō ꝑ mi ab aliquo corpe. saltem in angelo. q mi nobis dependet q sint simul cum corpe vnū compositū cōpunctia & efficientia ista duo. s. mittens & volentes. videte ibidem. s. tho. cum arguit q clugat tractat ibi ista. Qd q̄ ista. s. tho. tenuit Marsi. mi. 2. q. 6. ar. 7. dato nō concedat in modo locutionis vt fuit visum est. Qd hanc opinionem ista vera sit, male tñ ꝑt defendi cum alia quam tenuit fratres. marsi. de illis signis. quia signa ista mouent mittentem angli audientes. sicut obiicit nō aliud ꝑt dici. q mouent ad certam distantiam. & nō ad quācumq; maiorē. si illa signa sint exteriora vt dixit. s. maioris. Qd vñ quantum ad hoc cordatior fuit Gregor. qui vt mi hoc suam cum alia conformare & dicit q nō ꝑnt loqui ad quancumq; distantiā. Qd Ochan. aut & gabr. qui ponunt alium modum loquendi mi angli. negat subinde q. ista. s. tho. & dicit q distans localiter impedit locutionē mi angli. Qd Scotus et conformat ad suā sententiam negat. s. tho. & cum sua opinione. bñ dicit. nā ꝓpter tenuit q vnus angelus loquit alteri ꝑ hoc q ꝑducit noticiā mi alio. quod nō ꝑt ee ad quālibet distantiā. Qd hic dubio opinio s. t. est probabilior. mi vtroq; horū. Et ad ꝑmū ꝑ arguit. s. tho. q. ait scripta nō dependent a loco cum mi illis impedit distans localis quin possit sibi in

ujcem loqui & ꝙ angelis & dic. go a multo fortiori hor dicꝫ est de angelis. ꝙ in hac hꝫja. S. tho. est etiam Duran. d. ii. q. 2. & queunt in modo loquendi & in ista gꝛ. ꝙ est ꝙja. S. tho. vꝝ multum facere. Illud huc. ib. de diujte epulone q loqꝫbat cum abrahã cum tꝫ magnũ chaos firmatum cꝫt inꝛ vtrosqꝫ go ãe separate loquꝫ ad quãcꝫ dist. ꝛ ac pꝛide multo melius angli nõ ꝛ de hoc dicꝫ.

ꝙ Ar. 5. Utꝛ locutioꝫ vnꝰ ãgli ad alteꝝ omnes cognoscant

ꝙ in isto. ar. S. tho. & g. negatiua. ꝙbat q locutꝰ fit ꝙ directioꝫ conceptꝰ q fit ꝙ volunt. ꝛ go ꝙt dirigere in quem voluerit solum. vide tcham. S. tho. ꝙ in. go. nullum dubium est inꝛ eos qui ꝛja. S. tho ꝙcedunt. Scotistꝫ tꝫ nõ satis est hoc cõceptum. & adhuc est maior difficultas in ꝛja ocham. Quia sm eꝝ nota. q est in vno angelo tantũ motꝰ intellectus Gabriel. ad raphaelis. datꝰ soli raphaeli dirigat. quare go magis ãg nõ scꝫt vnus alꝫ. ꝙ Dicimus tꝫ sm. S. tho. q. ad hoc q iste audiat & nõ alij sufficit. q deus iam statuit legem ad magnificandum voluntꝫ hoꝝ & angli. q nõ intelligat nisi quẽ ꝛe vult & ꝙ nisi cꝫt miraculum quod cꝫt pꝛeꝰ legem diujnã. io opinio. S. tho est verissima sio.

ꝙ QUES. 108. A. De ordinatioe ãg. ꝛ ꝙ hierarchias, & ordines

ꝙ Ar. 1. Utrum omnes angeli sint vnius hierarchiæ ?

ꝙ mystica. 108. q. 1. ar. S. tho. & q ꝙ cap. ũdo hierarchia nõ oꝝ sint eiusdem hierarchie. vñ declarat quid ꝙ sit hierarchia. s. q sit ordo alicuꝰ angeli ꝙ ad diuina offa. & hierarchie solum distinguunt ꝙ ueri diuina offa. vñ dt ꝙ aliquos q in diujnis ꝙsonis nõ est hierarchia nec dicitur vere hierarches. s. q nulla est ibi superioritas & ordo. 3. ꝙsone sꝛcꝫ videbit oia in dra. S. tho. ꝙ quantum ad hoc quod dt. s. t. q in diujnis nõ est aliqua hierarchia. notate ꝙ B. Bona. in. 2. d. ii. sup. tꝫ tũ magis dt. ꝛrinum. q in diujnis sunt ordines ꝙioritatꝫ & posteꝛioritatꝫ originis. videte illum modum tꝫ dicendi. S. tho. ꝛ ꝙior ꝙ ꝛ nondum. q B. tho. in isto. ar. & ꝙ. S. sequitur. s. ꝛ. 3m. ꝙ. 5m. & 6m. nihil aliud fuit nisi ꝙ ponere ordines istos & hierarchias. que sic ujdentur in dra. S. tho. nihil est aliud nisi nudum. pꝛeꝰ illum. ꝙ vnus iste ꝙ dra. s. tho. dre ujt ꝙ omnes aliqua notabilia. ꝙ ti. est q B. Dionysius egregie ꝙmit & distinguit istas hierarchias & ordines. eleganter & egregie sup omnes qui de

hoc sint huiusqꝫ locuti. & in qualꝫ hierarchia ponit. 3. ordines. & sic st. g. chori. Sꝫ qꝫ nisi angelos sint diuersi gradus & ordines qꝫ ut nisi homines in suis politijs sint distincti gradus. go et est nisi angelos cum hoc dicat ps dionꝫ Tota aut humana policia reducit ad 3. gradus. ꝫ. sunt optimates. vel in infimo gradu laborates. vel in medio. & isti vocant populus honorabiles. Eodem mo dionꝫ. inf angelos constituit angelicam politiam. ex. 3. hierarchijs suis ordibꝫ quidam st optimates p̄cipui in ratione ang. ꝫ. Alij infimi excercitorꝫ optimatum & quod ad nm o ministrio exp & nri. in. 3a sunt alij. priꝰ no adeo quales. & .ꝫ. honorabiliores. iste ꝑpe vocat hierarchie ang. oꝫ. Et exp quet. hꝫ. 3. ordines. Qꝫ aut sint diuersi ordines nisi angelos ex ulgi. ex illo ad Ephe. 1o constituit eum sup omnes p̄ates. ꝫ. st ordo aut sm magros in. 2. d. g. est multitudo aliquorꝫ celestium spuum ꝙnt in p̄tiaꝫ sumit. qui in oliquo munere gre assimilant. i. in aliquo offo vel gratuito dono. st Ex quo seqꝫ vt dr. S. tho. ar. 2. huius qꝫ in quolꝫ ordine angꝫ. est multitudo vere th est qꝫ. S. tho qntum ad hoc differt ab alijs. Max a Gab. d. g. q. 1. qui dr qꝫ omnes angli eiusdem ordinis sunt eiusdem spei. quod negandum est sm. S. tho. vt potestur illum iudice hic. ar. 2. & alis multis locis. st De nouem ordibꝫ aut qꝫ his ordinibꝫ & gradibꝫ angelorꝫ quemlat videte ar. 5. & 6. huiꝰ nam sm ps dion. 3. hierarchie hoc passo distinguunt. qꝫ angli. 1e. idest supme hierarchie. solum intendunt ctemplationi diuine. sꝫ ad hoc est nisi illos nunc alijs distributo sm diuinos gradus ctemplationis vel alteri diuinos vni alij vocant cherubin. alij seraphin. ꝫ. Existibꝫ aut m 2a. queunt potestas vel pot. a 3a. aut opat. ꝫ. que omnia. multo elegantiꝰ tractat hic. S. tho. ar. 2. & p totā qꝫ. videte illum. amor dei. Grego. in Bruꝫ. Et Bernardus Bluꝫ in suo modo distinguunt. ista vt refert magr & S. tho. sm 3. statur hominum. ꝫ. ad templatiuorꝫ. p̄latiuorꝫ. & actiuorꝫ. priꝰ dnt arridere prima hierarchia ꝫ. ꝫ. & ꝫ. 3a. ꝫ. Et vni in. 1. hierar. collocat 3. ordines. cherubin seraphin & tronos. in cotemplatiua vita. 3. sunt attendenda. primo alter in tertio & ab hoc sumit nom̄ p̄ma ordo. qui vocat cherubim qꝫ isti sunt meliori intellectum & viuaciorem ad intendendum ctemplationi. 2m quod in ctemplatione attendit. est amor. qui ptinet ad vohunt. ꝫ. & ab hoc sumit nom̄ sera

plum. qui spālus dñr amatores dei & miles sunt enim diligunt & pher desi
gnat abalijs. 3m quod pēsar in cōtemplatione est tentio. & penes hos distingu
p tōm quasi tenētes & possidentes spāliter. Et vñ nō est magnificandum q in
quolz ordine esse pfecto sit solum vnus actus. s. vi cherubim sola cognitio.
& vi seraphim amor. s. Et omnes sint ōes actus ad contemplatōem requisitos
& vigent potissime in actu cuiz spāli attributo vñ denominant sunt.
Et Dem nōndum cē seraphim. q hī commit seraphim q ponant. i. amore
micens & cēt sim alios. mit ptant seraphim i. niandentes. & ita est q multū
in cendunt pp̄ sōam. & hoc omnes. 3. ordines denominari pnt ab actu nitella
Et Quantū aut ad 2m. q hierarchia nōndum q nō quenit doct. Dionys
quippe. in hierarchia ista collocat dnationes. i. presidentes pp̄ magnā
potām & p̄tatem. q demones sua p̄tate cohercent. Et 3o virtutes que dm
adoptatōe. Et Gregor. tī & Bernardo nō ponunt in ista hierarchia. virtu
tes. sed oīa illoz ponunt principatus. & paz refert. Et in 3a. vero hierarchia bō
ti alij. 3. ordines. sīm dionys. principatus. archāgeli & angeli. sīm vero Gregor. &
Bernar. virtutes. archangli & angli. Qui eis sunt denominati a custodiendo quod
ipi faciunt. principatus aut dr. q custodiunt ista regna magnaliter & in sa
bulmitate constituta. archangli quia custodiunt rempublicam. aīe. & pvin
cias & regna. Angli vero qui custodiunt pticulares psonas. Et hec sufficiāt dicta sup. p̄mi. 2. 3m. 4. & 5. & 6. artōs. s. tho. videte illum.

Ar. 7. Utr ordines āgloz remansuri sint post diem iudicij.

Et in isto ar. s. tho. & q affirmatiua nō tī est intelligendum q remaneant
quoad officia mag in illis qui ministrant hominibus illos custodientes. sī solum
quoad grām & alia dona q ēr tunc p̄stunt p̄ seuerare. p̄batiōem. q. videte in
hoc. s. tho. qe eligant hoc pbar. Non est aliud notādum in isto. articulo.

Ar. 8. Utr homines assumant ad ordines angelorum.

Et in ar. isto. 8. s. tho. & omnia q affirmatiue & pbat illam egregie. vide
te hoc quia nouum est magis. Et pt pbari & illo. matth. 22. & luce
20. scient sicut angli dei. in gra & gria. go ita dz est & oppositum falsū
est & erroneū. Et & quātum ad istos. 2. ar. notamus aliqua dubia. p̄mo.

℟De ordinatione malorꝝ ang.ꝝ ar. 1.

℟ Vtꝝ post diem iudicij erit inᵗ angelos illuminatoꝝ superiorꝝ in inferiores. ℟ Vꝝ qꝫ nō qꝫ ꝫsabunt illoꝝ aliꝫ q̄ntum ad hec & multa alia. ℟ In ꝫ alia ptē vꝝ qꝫ fr. qꝫ illud nullā dᶜ imperfectionē qꝫ illuminēt & illuminēt. go habēt secundum ꝰ fr̄ nn c. ℟ Ad hoc .S. tho. ista qᵉ ar. 7. ad 3ᵐ dᶜ qꝫ aliquo modo pt̄ cōcedi. nā ꝫ nā sua cognitio inferioꝝ aliquo modo excedit cognitionē superioꝝ. sed quo dicto .S. tho. ꝫ ponēdo multum laborat Caietā. & tandem dᶜ qꝫ pt̄ hoc defendi. dicendo qꝫ nisi aliquā reuelarent superiꝰ nō reuelarent inferioribꝰ & nescio quas metaphisicas addit ibi. Tenete quod vultis viso cateꝰ. ℟ Circa. ar. 8. tria dicenda vnum quod dᶜ Durā. d. g. q. 2. Eadem dᶜ magr. qꝫ vox est qꝫ aliqui homines assumuntᵘ ad ordines & choros angelorꝝ. si aliqui semꝫ assumuntᵘ ad aliquem certum ordinē vt pz de pueris obeuntibꝰ post bay.ᵐ qui ponūᵗ in certo ordine qui nō est certe gtie fr̄ adultorꝝ. go adulti sunt in suo ordine. & pueri in alio &c.

QVES.ᵒ 109.ᵃ De ordinatione malorꝝ angelorum.

℟Ar. 1. Vtrum ordines sint inter malos angelos.

℟ in istum .ii.o. q. i. ar. S. tho. ponit vnam. q. affirmatiuā. Et ꝫbat qꝫ inᵗ illos aliqui sunt excellentes alios in malibꝰ. s. g.ᵉ quod et elicit in .S. tho. ex duobꝰ arti. precedentibꝰ. Et et ex illo in Eccleb sub p̄nceps demoniorꝝ &c. Et glosa. illud notat ibidem. ℟ Quantum in ad alia exercitia & alios nullus est ordo inᵗ demones sed illud. vbi vmbra mortis & nullus ordo &c. in est ibi illuminatoꝝ in locutoꝝ &c. ℟ & nō ndum qꝫ in tota ista. q. nihil est pœnitus nō tu digni pretiuda bram. .S. tho. videte illam. amore dei. qꝫ est vere elegans.

QVES.ᵒ 110.ᵃ De præsidētia ag.ꝝ in creaturā corpalē.

℟Ar. 1. Vtrum creatura corporalis administret ꝫ angelis.

℟ in istum .ii.o. q. i. ar. S. tho. ponit vnicam. q. affirmat. ꝫ quā ꝫbat. & declarat optime videte bram. ℟ Dubium in est de g.ᵉ quomodo intelligat vtꝝ velit dᶜ &c. s. t. q. celum conuertit ad operationes creaturarum. & qꝫ celi mouent ab intelligentijs & hoc ꝫ intermediarias gradus angelus conuertebat ad operationes corpalium creaturarum. vel vtꝝ velit dᶜ qꝫ creature corpales nihil possunt facere absqꝫ

actuali angelo xp concurrsu. ꝙ 1m. s. tho. nō vr dicere recte. 2m vr nimis. ꝙ ideo tenendum de mōte B. tho hic. ad. 3m & de mōte augustī. li. 83. q. 8. de mōte origenis. sup numerosq ay. zz. q. 4ta. creatura corporalis hī angelos deputatos. ad suas operationes. ꝙ et. s. tho intelligit doctor. istos ut intelligi dicunt q nō hīnt angelos deputatos ad omnes suos actus sī ad nōnullos spāles quos q̄q̄ exercent vt pī de illa aqua balaā & similib9. Brayst. B. tho. se ipm declarat & aptat mōtem suā hic ad. 3m hoc dicto articulo.

ꝙ Ar. 2. Vtr materia corpalis obediat angelis ad motū?

ꝙ tertio. ar. s. tho. ponit q. 1. q platonē. q mā ꝑma nō obedit angelis ad motum ad hoc vt pī possit novas formas educere in mā. cuius q̄ntū decebat platonē ꝙ erat optime. s. tho. sua q. 1. videtur hōm illius cū argumtis. ꝙ quatuor ad q. 1. nondum. q ab omnibus conceditur spāles substātie hī illam duā. d. 7. q. 2. & gab. d. 8. q. 1. & ibi communiter. Et est expressa fīa aug. 3. de trin. c. 8. quē allegat magr. d. 8. 2. ꝙ Argumtū durā & gabriel. q rōnem. s. tho. q. 1. dist. q. millum agens naturale pt educere nisi sibi simile. sequitur natiste homē ex mā. q sol educit vermes. muscas. & mures q nō sunt illi similia q. ꝙ ideo durā dat rōnem aliam grossiorē. quia dicunt nihil agit frustra. & concessit angelis illā virtutem q nō frustra. videtur illum nescire quomodo exeat cuius rō vt potē q nihil valeat. ꝙ vn quicquid sit de durā dicimus q immediate & certe nō dubium est nisi q agens nāle solum educit sibi simile. & quod pī solutio ad illud q sol educit vermes. q illud est mediate p mōtū mediās operatiōes & conversum aliorū rāzo nālium:

ꝙ 2o. tho. q maz illa hī vez in causis univocis. & particularibus tm. ꝙ & terre celum heat aliquā virtutem ppr assistentiam angli quā nō haberet angelo nō assistente illi. ꝙ vr s. tho dicit q sic. hic. ad. 3m. ꝙ 3z. tm q nō q solum causat motum in celo. ipo celo passibile se hīnte moveri aut passibile nulla est virtus. & tm celum ex suo motu causat aliquos effus quos nō causaret sine illo motu. & q. aug. 3 nuncij. io vr q causet in illo aliquā virtutē sī illud nō est ꝓpe immediate. & hoc dicit. s. t. hic. ad. 3m. arg.

ꝙ Ar. 3. Vtr oia corpa obediāt angelis quātū ad motū localem.

Sꝫ in iſto. 3. ar. 5. tio. ponit vnã gr. aff. probat illã. 1. de diom. c. 7. de celeſti hierarch. & 2o rone hac. Nã his ordo rerũ eſt q̃ omnia mi ferora ſupioribꝫ obediãt. go ibi ybat & declarat optime q̃ & rone videt. fratr. 5. tome. Sꝫ g. hec eſt magi. 2o d. 8. & omiſſũ ibidem. Sꝫ dubium tñ eſt cc illam vtꝫ iſta pota motiua angelorꝫ. ſit aliquid diſtinctum ab corpdem volũtate. Sꝫ ad dubium iſtud ſcotus & oĩs noĩales dr. q̃ nõ eſt aliquid diſtinctum ſi eſt rõa volũtas. & clarꝫ eſt q̃ iſti tenebãt hoc dicere cum fingũt cũ augent de potentijs aĩe tunc mir. q̃ pote nõ diſtinguũt realr ab aĩa rõa, nec ẽt mꝫ ſe. Sꝫ & difficultas in dubio eſt quid eſtꝫ dẽdũ ſm alios qui oppoſitum tutati ſunt hucuſq. Sꝫ vñ Capreo d. 7. q. 1. refert. aliquos doctores de iſtis tenẽtes ptem affirmatiuã q̃ ſ. realr diſtinguũt pota mota angli ab illius volũtate. inter quos eſt Aureolus. & alij. Sꝫ & ut breuiꝫ agamus ſit. 1. q̃ potẽcia dicho c. Potentia motiua angelorꝫ nõ diſtinguit realr ab corpe volũtate. Sꝫ 1o. q. nor mi aĩa nõ ponũt potentia mouẽs qua moueat corpꝫ diſtincta a volũt. go nõ dicũt ponere in ango. Sꝫ 2o. q. clarꝫ eſt q̃ illa potẽcia dr ce ſpualis. go nõ pt ce cauſatiua motus localis in rebꝫ corpeis p ſe niſi p imperium volũtatis go eſt rõa volũtas realr. Sꝫ 3o. q. nõ facile dat ab oppoſito dicentibꝫ quid aliud ſit iſta pota realr diſtincta a volũtate go nõ diſtinguit realr ab illa. Sꝫ 2a q̃. 1. nõ ſit diſtincta a volũtate ang. 2o eſt tñ alia pota a volũtate. p. 1. q. eſt alig actꝰ go alia pota. Et hoc tñ ſm Capreolũ dr q̃ volũtas nõ quantum pota nõ mouẽs. hoc autem vtcũq tutamur & defendendo tñ de pota motiua angli dicꝫ go q̃ eſt res diſtincta ab rõa volũtate. p. 1. ſit. ſi ang. vel aĩa ſolum mouet p volũtatem. go ita bñ poſſet mouere mẽbra arcuum ſui ſagitte. q̃ tñ eſt falſum q̃ nõ ita mouet. go ſequela tenet vel gia q̃ volũtas ita bñ pt ferri in membra arcuum ſui in ſagitte. nõ autem pota motiua. go nõ ſunt eadem res nec eadem potẽcia. Sꝫ Capreolꝰ qui grium tenuit. & dr. q̃ eſt alia potentia motiua in ſingulis mẽbris animalis q̃ diſtinguit ab aĩa. & ita illud mẽbrum arcuum nõ mouet pter defectũ illius pote ſingularis q̃ illi deeſt. Sꝫ & iſtud eſt ponere ꝓlixitatẽ ſine vlla neceſſitate. io nos dicimꝰ q̃ illud.

puenit exnidyspõe corpis. qz reqr̃ dispõ corpis ut voluntas moueat. hoc tam nõ est mi omg̃. qz nõ motus angelus corpa sũ forma. sũ motus anima. Et hũ. g. argr̃ 2o. qz si hoc est verũ quod dictum est sequi apte q̃ ita bñ pt angelus mouere corpa alia sũ pria pz qz pt ferri voluntas illius ita mi alius sũ mis. g. quod ti vi falsum. g. Et 3o. q nõ sufficit illud mis pium voluntis. nisi sit pns omg̃ pns ibi. sicut ãa ad est corpi. & p̃ volũtem illud motus fit ti p impossibile voluntas abiecta a corpe nõ moueret corpus et dicit dr̃ agit mi anima separata q nõ pt quantumcũq; velit mouere corpus sta. go dr̃z est de angelo nõ est dubiũ. Et est huius simile p corpus doctoris fortissimi argũm ad vbiandũ q dicit sit vbi q3 pns. qz vbi q3 opãs. Et dr̃z g. q angelus opat ad motum corporum. sz nõ vbiq3 nisi ubi pns est. quod ti est g. articulũ Parisien. & quod mra. dicant mi quicquid voluerint hoc est verissimum quod dictum est. Et 2o argr̃ ad idem. qz aliq3 sequi q quodlz corpus quod pt mouere angelus sit minoris pticipis & tanta velocitate. pz qz motus p voluntatem. q mi ambõb3 hz equalem virtutem. g. Et ad hoc Exnugando sequitur qz nõ sufficit. qr̃ q3 volũtas ad movendum quodlz corpus. & q3 q3 volũtas motus q̃ntumcũq; pt. sic nos movemus vel dia mra. motus corpus p voluntatẽ sz nõ oĩ equali velocitate qz flegmatici. tardius moventur. sta dicendum est di angelis q nõ oĩ equali pnt. movere p voluntatẽ Et 4o argr̃ qz sequeret q angelus nõ posset facere lapidẽ. pz qz nõ pt tam rapere q est qualitas realis Et Exo. q verum est q nõ possunt quia cere si debent mi secum portare. & portabunt velocius q3 nos possumus quia Et 2o dicimo q bñ pt quia cere qz rapetur nõ rat a quiescente sed a moto rato mi lapidis ad quietẽ. quẽ pt angelus rapere eodem mo sic nos. vel p voluntatẽ sua dum tangat q efficacior est q̃ntũ ad hoc q3 manus mra. nõ est.

Qr. 4. Utrum angeli possint miracula facere.

Et mi quo. s. 2to. ponit. q affirmativa quã ybat egregie & declarat videtelicẽ. s. 2to. qz nihil est hic pro illam admodum. Hec de ista. q.

Qves. iii. De actione angelorum in homines.

Ar. 1. Utrum angelus possit illuminare hominem?

Et mistus. q. iii. 1. ar. 5. tho. Bx. p. vri arg. 2. q. angli pnt illuminare homines. quã opte ybat. videte tram qz nihil pretat illã est hic adnotandũ.

Ar. 2. Utrum ãgelus possit immutare voluntatem hominis.

Et mistio ar. 5. tho ponit. 2. q. angelus pot immutare voluntl hoc nõ q dem immte ꝑ mediate ꝑ nuncio aliqua obã q moueãt hoiẽ ad fiẽ mite tem. i. nõ possunt efficaciã causare volitionem in nra voluntte sl solum pnta re illi obã q illam mouẽt. quod ybat cligãd. 5. tho videte litteram. Mig.

Ar. 3. Utz angelus possit immutare imaginationẽ hominis?

Et mistio ar. simili Bx. 5. tho. g. affirmãt. q pnt aliquom. & nõ immediate & ꝑ se q nõ pnt causare spũ. is. nihil ẽ biblie nõdum. v. tram. 5. thome.

Ar. 4. Utrum ãgelus possit immutare sensũ humanũ?

Et mistio ar. 5. tho. ponit. 2. q. angelus pt sensus humanos immutare. Quo modo autẽ. 5. tho. declarat opte nihil est aliud mi ista q. ẽ tram adnotandũ.

Ques. 11a. De missione angelorum.

Ar. 1. Utz angeli in ministerium mittantur.

Et mistus. iii. q. primo ar. 5. tho ponit. 2. affr. & ybat ex illo exodi. Esaie 23. Ecce ego mitto angelũ meũ. Et paulo. oĩs sunt administratorii spũs ꝓpter eos qui hereditãt capiũt salutẽ. in ministeriũ missi. videte tram. 5. thome.

Et Circa ar. est unum dubium est. An det mitti aliq̃ mali spũs bonis. 2. q. nõ possunt dici. sl potius nocere. Et Bx. quẽt mali mittunt spũs boni Pz ex illo. 3. regũ. ult. & Job. 1. vbi misit dñs dñmonẽ qui tentaret Job. & matt. 7. petiit legio dñmonũ ut iret in porcos & ꝑmissi st abire. v. tram. Et rõ huius est qz missio nõ est nisi ex excessu vnius rei ad aliã. Et ꝑ maius dubium est utrũ mitti ꝑ angelos unus ab alio mittat inferiorẽ a superiore. Et videtur. st. q. nõ qz solum de deo ybat ꝓpriã rõnẽ. Et Bx. tñ. q. ab aliq̃ dñ aliqm angli mittunt ab alijs tam mli bonos q mitti malos. Pz ex illo. Zacha. 1. Et egressi angelus unus in occursum eius. i. altio & dix illi

curre & loquere. Et dauic. 8. apte dr vnum angelum ab alio missu fuisse ad
unu expositu fuisse. Et rō est adhoc clara q̄ superiores hūt p̄sidentia in
inferiores. q̄ p̄ Ad. S. tho. aut dicendū q̄ vox est q̄ nō fecit de hoc nūcu
ssi fieri3 nō dubium est nisi q̄ nō negaret. p̄ & g̃. g. l. S. thome est arg̃
q̄ vi q̄ si angli mittunt ad ista inferiora, occupent cū illa. Et hr p̄ tpo
aliquid desistant sua contemplatiōe diuinor. p̄ & q̄ dato mittant. &
exerceant alios suos in inferioribus, nō tn desistunt a sua cōtemplat.
& bñficia visiōe. De angelis. n. custodibus quos p̄cipaliꝰ possi3 videri occupa
ri in istis. dr matt. 18. angli eoꝝ semp videnti faciem p̄ris. ifr. rō est q̄ illa
visiō est tam clara & abundans q̄ nō p̄ impedri p̄ huiusmodi alios. :

p̄ Ar. 2. Utrum omnes angeli mittant in ministerium.

p̄ in isto. 2. ar. S. tho. ponit vnicam. q̄. negat. Z & Gabar optimi. vid. brāj
p̄ g̃ ista ab omnib⁹ absq̄ q̄tōnia vltur anedō. Et spūs de quatuor ordi
nib⁹ q̄ superioribus ordinibus nō dubium est nisi q̄ nullus mittat in ministe
rium ut de cherubin. seraphin. tronis. ifr. & tractant doct. mām ista. in. d. ii. Z.
p̄ & sciendum est dubium hic. g̃. q̄. Z & nonnullis aut tractatib⁹ scripture sacre q̄
dā opposita sentire. p̄ma est pauli. vbi. S. dicens. Omnes sunt administra
tores spūs in ministeriū missi. Quid clarius. g̃. q̄. p̄ & Z. ad hoc. 1°. q̄ pau
lus nō vult dicere q̄ oēs mittant qui ad oratiōnē exteriorē cū nos. ꝛ qui
ad oratiōnē quā faciūt in nob⁹ interiorē q̄ nō dr ministr. & ita nō mittūt
ad ministeriū oēs. vel illuminat isti superiores angelos nros custodes ut me
lius nos custodiant & ita quodammō largendo quādo mediate oēs nobis
ministrant. p̄ vel. 2°. dicendū ad illud. q̄ ibi paulus solum voluit compara
re xp̄m ad angelos. S. dicit q̄ illi sunt administratores spūs. oēs angli
q̄ ille est dominus angelorū. Et ista est expō glose. ordinarie & aliorū.
p̄ & Z. 3°. loquit. g̃. q̄. est ille Esaie. 6. vbi dr q̄ seraphin nonnulla. l. vnū
missum est purgare labia ysaie. ꝛ. p̄ Ad hoc. S. tho. Et optime hic ad
primū. & dr q̄ ille nō erat seraphin sed vocatus est ita ab effectu q̄ inflā
mauit os Esaie. quod officium est seraphin videte. S. tho. de hoc. :

p̄ Ar. 3. Utrum angeli qui mittuntur assistant. :

¶ mi isto. 3. ar. 5. tho. ponit. 1°. distr. q. ꝛ angti deo assistunt vno. ꝙ offo. qz. s. offm illor est assistere. & isti sunt 4. ꝑ mi ordines. Et de istis est. g. 5. t. negatiua q. nullomodo isti mittunt ut. s. distum est. ¶ Alio. angti mittunt nō ꝙ offo. ꝑ q. ꝓpter sunt circa deo ri aliquo mi isto occupati. & de istis c. ¶ 2a. g. q. isti dato occupent in mi isto hominū & mittant. semp tn unus ej dent duobus ēntiam. & eam cōtemplant. & ej assistunt istomo. quod ꝙbat egregie & declarat optime hz bruig. & succinte. vidēte bram. s. tho. ¶ g. 5. tho. verissmia est & huj a illis mi isto or. quoad omnia vō ee bram nulla est difficultas. Vnum tn bum est adnotandum. q. omnes angti nō di usd unt in missos & nō missos, assistentes & missos ut quida male putat Nam ꝙ bra. s. tho. hic colligit q. sunt aliqui angi qui nō assistunt ꝙ offo nō missi, nō de hoc fas est dubitare. Non est aliud nōndum mi isto. ar. 2°.

¶ Ar. 4. Utrum angeli. 2e. hierarchiæ omnes mittant:

¶ mi isto. 4. ar. 5. tho. ẽ vnica. g. affma negatiua clarissima & ꝙbat eam a utoritate bti Dioni. & optimis rōnibus & similitudinibus. vid. bra. s. t.

¶ Qo 53, Iii 3A, De custodia bonor angelorum

¶ Ar. 1. Utrum homines custodiantur ab angelis:

¶ mi huius. iii. q. 1°. ar. 5. tho. ẽ vnica. g. affmata. quā ꝙbat ꝙ illo. ps. Angelis suis deus mādauit de te. ut custodiant te. ff. videte bram. s. tho. ¶ mi g. nulla est ctrouersia apud doct. qz est. g. de fide cm sit expressa in sacra scriptura. ut p3 ꝙ dicto. ps. & math. 18. Dico. n. vobis q. angti eor ri celi. ff. quod absq. dubio nō ꝑt de alijs nisi de custodibus. & ꝓ stam auctoritatem ut arguebat & cōfirmat. g. 3ū. ar. p. rōnes. q. qz. s. qui mittunt assistunt qz custodes mittunt immo ꝙ tota uita hominū horo dispensant ad illos custodiam, tn multo mio assistunt quia dr ibi sep esse. ff. ¶ Item g. ista vr apte cohi ꝙ illo Esaie. 62. super muros tuos Hierusalem constitui custodes. ¶ Rndm tn secundo & valde nōndum q. tz sit de fide q. homines custodiantur ab angtis. nō tn est de fide q.

quitz hō hūat sūm angelum Ps qz ex nulla auctate pt̄ ꝓbari go nō so
lum nō debz hīi z certo, ſz affirmare illud cēt, vel vanū vel temerariū
ut pote quod nulli vero mīsterio fundamēto ſtimo ḡrium dīt oēs sanctī
magis illi qui maioris nominis ſint dignī. mīr quos est B. Jhero. hūz di
strum locum matth. 18. & Aug. & Chriſoſto. & alij ibidem. Ps sanctī
nōnulli deuoti. compoſuerūt orōnes a quibz dicendas ad sūm angelū
custodi. ipſe que quidē bone ſint & motiue addenot. z ſz ſ ꝓ ꝑ ꝑ ſ ꝑ ſ ꝑ ſ

Et de custō bonor ag̃ ꝺ. V impugnat malor. ar. 4.

dece ad salutem nece im̃ quantum est ex p̃te dei quod nō deest bonis ut custo dia angelor ꝓ & auxiliū gr̃ale & similia. videte trim. s. Tho. Et Conclu clarissima est. & ab omnib⁹ satis recepta. Et ex qua aliqua inferūt ꝓmo q ꝓmus parens ad̃ hūt angelum custodem ut in statu iust original. qz potuit peccare. maxe cum deus sciret illum peccaturū. Et idem et dicē de beatissima virgine & omnib⁹ aliis puris hominib⁹ quantumcūq; in gra cō firmatis. gnāli. n. concedē hoc a. s. Tho. Et dexe deo nō oī omnia hec cō cedere qz ille omnia faciebat & nihil ei poterat nocere ꝓpter iniuste. si at aliqui ang cum ꝓpo erāt nō hoc erat ad custodiam illius sz ad tabernaculū tum tangi deus suum. nō ut servaret illū a noxiis aliquib⁹ q ꝓpter latēt. Et q̃ diabolus dicē angelus suus deus mandavit de te. dicē illud solū dubitando & conditionaliter dicitur homo & puro hō es. Et secq. Zo. ex chilti q et antychristus habebit suum bonum angelum quantumcūq; ab eo non fit rebus & deo & hoibus odiosus. atq; exterminandus. Ex q ille simult ꝓpse salvare. Et Rz. qm in hoc maxe manifestat dei ira erga oēs qui multi deficit quantumcūq; malo. in necessis. nō facit sibi medicū corporalem qui ꝓpter aliquis est infirmus multum in extremis. nō curat adhibere illi medicinas ma xime dum terrenum statum ut plurimum infirmitatis est nō curat de illo. nō ita deus sz ut magnificet omnib⁹ bona sua impertit. & medicamina oī bus egrotis tribuit affluenter. dato videat q nō sunt vitanda furoris. Et ad q. q. Z. arḡ. qz omnis angelus tutus custos ꝓtendit & ꝓcurat salutem eo rum illis quē custodit. sz ꝓpe fit q delege antyxo est damnandus. q illū & alios qui damnati sunt quos xpi angi servant nō custodiunt in curat. Et Ex sm. s. Tho. & oēs ꝓmo q nō fit hoc angelus usq; ad mortem custoditi. Et Zo & michi dicendū q si sciant custodiunt tm semp a mul tis aliis malis aie & corporis que absq; angelor custodia incurrerēt. nā alias et ꝓbabile esset istos paucos q nō custodiunt pueruli q sunt decessuri ante finem rōnis. qz illi p certo salvabunt. nisi oēs infideles pueruli & adulti nō baptizati qui damnabunt ut p vetus carent visione dei. ut sui. clarum e hoc. Et aliud dubium est quando solet sepe qri a multis an sit singulis hoi

bo singuli angli deputent ad custodiā, vtrū ēt singuli deputent demon qui illos tentent & impugnet. ma. cum dicit Bernar dō sup illud ps. ecce nō dormitabit nec dormiet qui custodit israel. q. ēt nō dormitabit nec dormiet qui impugnat israel. Sz ē q nō oz ponam 9 de hoc regulā adeo infallibilē sic de custodib9 sat est q rpī demones nitī se deputāt aliquos qui impugnet certum q hominū. ff. de hoc nō est aliqua regula vel lex. hoc pz ri domicele. c. iō. vbi dr de quodā angelo qui impugnabat ppm pulsum psaltē. 9 quē pugnauit gabriel. ff. videte ibi:. Sz vtrū multi angli possint deputari custodie vnius & eiusdē hois. Sz vi q sic. & rōne s. tho. quia dr. q principib9 deputāt ad custodiam angli & subhomicli ordine. s. principatus vel prates. & an q promouent ad illā sublimitatē hēbant aliū angelū custodē sic alij. go sā hī duos. vel plures. vel primus dimitt illum quo nō dicendum videt. g. Sz primo q possit concedi sine dubio. Sz cō. dico. q isti tales quos deus facit futuros principes. ff. a principio sunt vnī angelī de principatib9 & pratib9 Sz. & vtrō. solum custodiant homines q trō istius vite & nō amplius in celo vel in inferno vel in purgatorio. Sz cō. q nō est dubiū nisi q solū p istam vitam custodiunt homines ab angelis nō amplius. Aliqui ēt dicunt q custodiunt idem angli in purgatorio usq3 quo inde egrediant & ibi consolentur eos. pie dictum est & rustico an vxor sua sit vidua q nō. qz sā nō sunt viatores & sunt in statu salutis nō in dubio. ista custodia sit quesho Sz & sic est vnū dubium an isti sanctī sint adorandi & colendi. p festum. Ad hoc Sz cō magr in victoria. q q. ista. aliqn agitata est. & vtrum huius pte & tenētes pternigatinos contra babylonē illā & illo apocalyp. 19. videre feceris. Consumus. n. tuus sui & frumentum tuum. Tenētes vero affirmāt q alium 9 sētos & oramus illos quare go nō debemus colere & adorare. Sz cō. q affirmatiue. q licitum est nos colere rōne sā dicta in de hoc est dubium. Ad illā vero authā apost. dico q solum se inhibuit se adorari adoratiue latrie q ad solum deū pertinet. quod pz ex eo quod subdidit. deū adora. i. isto modo quo me vis adorare. solum deū adora. Sz cui in hoc nō placet

rit dicat. Zo. q. qz nõ credendum est de bto Johanne q̃ illum voluer ado
rare cultu latrie, dixit tñ illud ꝑ ondendam dignitatẽ angli. Ceur q̃d
illi reuelauerat. nõ aũt voluit facere quod nõ licerat. & ꝓtur illa omnia
fact fuit ibi ad modum hominũ ꝑ quandã urbanitatẽ fer Johannes
reuerentiam angelo luminis ꝓ ondens illo inferiorẽ, angl⁹ vero dixit q.
nõ faceret illud qd erat contra⁹ eius & ꝑtim suor ꝙ fr̃ nisi homines lo q
solemo. De fest aũt dicimo q nõ opus est addere ꝓ ta festa q̃ sunt in eccl̃
eum tot sint & tã rõnabilit & sufficient̃ instituta q nihil sit addendũ
nimendumue. Gt. n festa de deo, de angelis, ac de oĩbꝫ sãctis sufficientissim.

Gt Ar. 5. Vtr angelus deputet hominj ad custodiã a sua natuit:,

Gt ni ar. ysto. 5. 5 tho. Ex. g. affirmatiua quam ꝓbat ex. b. Johẽ. vid. h.
Gt ysta g. clara est & certa hꝫ nõ defuerunt qui dixerint q nõ a natuit
ꝫ a bapt̃smo dumtaxat hoi deputant angli custodes & illud falsissim̃ est.
Gt & g. g. l. argr. nã angli custodes dant ꝓ tepue hoĩbꝫ ad retrahẽdũ
illos a peccatis. & cũ istum nõis nõ possint peccare q cũ illud tpꝫ nõ
sint angelor custodes. Gt Ex. cam resp. omj negando q ꝓxim. nã ut dict tar
tum est obit. nõ solum dant angli custodes ad hoc ut custoditi fugiat ysta
ꝫ cr ut custodiant a multis ꝑiculis alijs corpi & animẽ q absq; dubio
incurrerem in a bonis angtis defenderemur. Et ita dixit multi sct̃i
& deuoti viri & bñ q angli mali. i. demones multos nos enecrare et
& ꝓ diuersa infortunia ꝓturbarent grauiss̃me in corpe ledentes & in
omnia nr arcerent a bonis. & adeo qui omnia huc suauiss & mgt dispo
suit. suã sanctam angtor custodiam certis singulis nostrũ exposuit
ad nr̃m complemtum in oratione. & angli tui sct̃i custodiant in cunctis nr
te custodiant. ſ. Gt vñ ad rondum q. 5. tho. ni. 2. d. ii. q. i. ad. 2m. dr q
angeli custodiã hominũ meruerunt a deo ab instanti conceptionis
eorũdem. vbi aliqui thomiste volunt dr̃e q. 5. tho ubi voluerit dicere
q ꝓxmi custodiam ni etate tenera maxime in ventre matris nõ ab ali

quo angelo peruitiari ꝑ ab angelo custodiente mꝝem suā q.ª hꝫ nō dubium est quin mitent.ª S.ti tho. nō fuerit illa. ꝑ dōs q. ibi fuit illius hūj.ᵉ q. angti deputabāt ab ꝛp̄a onceptiōe postea mutauit hūjam. his ꝛdixit q. nō nisi a natiuitate deputand.ª Pro quo. S.ti tho. hūt. ad. 2.ᵐ pomit boīm ꝛcemplū de illo qui custodiens arborē custodit ut fructum eius q. ille est sta dt q. angti ꝛs mꝝ custodit hūmōi ut ꝛp̄m fectum ꝛcerū mi illius uisergbq. est elegās ꝛ. vñ mostrat mutasse se hūj ꝛsciaz.

q.ª Ar. 6.ᵘᵐ angelus custos q̄ndoq; deserat hoīem. quē custodit

q.ª mysto ar. s. tho. Et q.ª negatiua. ꝑ q. nūa dī & ꝓuidēa mūq; deserit hominē ꝓ totam ystā uiā q. mūl illum repleat q̄alibq; miseriā dīs hominibq; ꝛtribus. & illud spectat ad dī ꝓuidentiā. q.ª videte tria. q.ª Ex q.ª hac seq. q. dare q̄ q. multa mala nobis cueniāt, nō hoc debemus imputare huic q. a custode angto sing derelicti. vel adeo ꝑ solum permittit ad ꝛs q. illa cueniāt aliq̄ ꝓ bonū nr̄m, aliq̄ in penā nr̄oq; maloq;. vel ut humiliemur videntes q. nihil sumus huc duc & semsty angti q. todo isto ꝛs menusty ꝓ abiectā nr̄a sōnia. Et ita mitellgendū sunt auctōres si q. sunt q. uideāt sonare nos uel cuiq; tatem nr̄am ab angtis derelictam. ut ꝑ mī arg.ᵒ 1.ᵒ S.ti tho. q.ª Et notandum q. angelus custos & si aliq̄n sit mī celo pmtiatꝰ & nō nouerit nō mīa q̄tinq; nos dēserquit nā ibi cogitat de nob & orat deū & nob & q̄n q. plus admiat abūs isto. ꝑ ꝑ sicut pmus. maxᵉ q. citius pt descendere & adiuuare nos. hūmodi uerū mō anxᵒ. q.ª Sequit

q.ª Ar. 7.ᵘᵐ angti doleāt de malis coīb quos custodiunt.

q.ª mysto ar. s.ti tho. Et q.ª negatiua. ꝑ q. sunt bti & ꝛna hūj status nō capaces tristicie cuiusūs & doloris. q.ª vñ notat q. dato angto custodes nollēt q. suis clientulis euenirent mala, uolitiōe uli. tā mīptiā lari absolute uolunt ut ꝓuidue cōsentiēt uolūtati. q.ª videte tria. q.ª Quātum ad hoc ultm. vī q. fallsum sit q. ad tristiciā aliq̄n tulā sufficit

q̄ q̄ volitio ēt velleitas. vel volūtas vtr̄ exercitialis. Ad vt q̄dā. s. t. in trā. de mercatore qui simpli in particulari vult q̄ ierit mercatū in mare. tñ ipe nollz si nō iudicaret nocīum. & ista nolūtas q̄ntā q̄ sit causat in illo tristiciam. q̄ vta est in angelis aūt. Qq Ad. q nō est simile mercatori. n. tristat̄ ex ista nolūtate q in angelis nō debemus ponere vtrum modi nolitionis. q̄ illi sūt passiones q causent tristiciam. si simpliciter sunt quod deus vult. dato q̄ gauderēt q deus aliq̄s nollz q̄ntū. si ista nolitio nihil eos tristat q̄ omnia volunt deo se conformare. ⁊ c.

Qq Art. 8. Vtr̄ inter angelos possit esse pugna seu discordia.

Qq in isto. ar. 5. tho. Ad. q negatiue. Qq Et ad auctoritatem sup. allegatā Danielis. 10. q vir q̄ erat in similitudinem filii hominis. Et Michael. princeps vester. q̄ ille angelus erat malus & ista pugnauit. contra israel. q̄ certo bona est. Qq Ad illud Greg. 17. li. moralium. dicens q̄ vterq; angelus illorum erat bonus. & pugnabat contra alterum ad deum ne destrueret populum qui ei custodiebat. & ita quilz illorum venerabat voluntatē & defensionem populi sui. Qq Et restat adhuc scrupulus q̄ dē resistit mihi. vel vult q̄ velleitas gratia. & q̄ arguit. illorum nō conformaret diuine voluntati. quod nō dicz est si ambo erat boni. Qq Vn. s. tho. dicit q̄ si hoc tenemus cū greg. nō dicimus dicit q̄ ille angelus volebat populum persequi destrui. si volebat in quantū q̄ veniret aliqua bona populo suo. & sic dicit. angelus alium illi restitisse q̄ntū. volūtate dei erat q̄ ista gratia. q̄ ille populus defenderet se ab illo angelo propter dignitatem alterius custodientis. Qq Et hoc notat. B. Bernar. in sermone de angelis. ubi dicit q̄ multum possūt isti ēt in hominibus pro meritis eorum. ex quo multum animatur deuotio ad angelos custodes. videte illum. si vultis.

Qq Quæs. 114. A. De impugnatione demonum.

Qq Ar. 1. Vtrum homines impugnent a demonibus.

Qq in istum. 114. q. 1. ar. 5. tho. ponit q̄. in dubium q̄ homines impugnentur a demonibus. & est de fide. vñ ad ephe. 6. nō est nobis colluctatio

aduſus carnū & ſanguī. ſ. vide. ſ. 2o. q. Materia iſta de demonū impugnatoe tractat a dño Abulensi sup. 4m c. mathej. q. 43. & q. 64. & q. 65. & a gabriele sup canone leſt. 78. & 79. videte illos & z ſatis eſt p iſto ar. ſolum notate q nō ſolum impugnāt eos in iſta vita ſz etiā in inferno. & purgatorio. q facient ibi eos blaſphemare & alia grauiſſima pēn admittere. maxime in inferno q nō admitterent niſi a demonibus niſi garent. & ad ira & odium dei & ſui ipſoꝝ quo carent. hec de iſto ar.o

q. Ar. 2. Vtrum tentare ſit proprium diaboli:

q. in iſto ar. c. 2o. Et vnica q. negatiua. ſaltem q. primo nō ſolum ſemp tentamur a demone nā q̄q tentamur a carne ipa & illigata, & a mūdi vanitate. ſ. Mediate in omnia hec p̄nt tribui ipi demonj. q̄m ſepe hec vtit laqueis & inſtrumentis ad tentandum homines. videte ſtram q. clara eſt ſatis. q. hic poſſz ee vnum bonum dubium vtrū anime damnate q̄q tentēt nos. q. vz q. ſic q. iam familiares ſunt demonibus in odio mundi. ſ. quibus q nos accitamur. q. item q. nō vt q̄ meliori inſtrumento vce adiutorio vtit demones q̄q oēs abominiſt miſerimis ſibi conſortes. 3o q. Bo. q. nō tentāt nos iſte one nō dubium eſt. q̄q raro vce nūq̄q p̄mittunt mde venire ſed ad nos venire. q. 2o q. demones ſunt multi pitores in omnibus q̄q ille nō nunq̄q admittunt illis hoc officium. q. 3o q. ſepe demones ad mām impugnāti mittunt corpa aliqua ut in humana carne & alia multa faciunt q nō p̄nt facere aut & p̄nt formare voces. ſ. vñ credendum eſt q. ſepe vce ſemp quilo quis obſeſſus nō loquit ipe ſz demō venit in illo. nec eſt nigromanticus hoc concedens quin dato dicant q. ſant ſuffragia & orones & familia dei ſed bona q. oia illa illi ordinat ad malum finē vt occultius nos decipiāt. q. vel 2o. deus agit illos q̄q tales dicere p̄ bonum nrum. q. Et quo intelligendum eſt q. tentamur a p̄pria carne vce mundi. q. Bo. q. illud p̄t dupliciter intelligi. vno modo q. tentum a ſenſitiuo appetitu. i. p̄ ſolam apprehenſionem ſenſitiuam hoc vce delectabile. ſ. vñ cibus deſiderium deſcendi illud. ut p̄ mi. venerea & mi. cibus p̄ delectationē. ſ. q. 2o. q. illud extinguere nō ſolum p̄ apprehenſionē. ſz q. eſt in nob aliqua paſſio vce qualitas morbida q nos inducat ad iſtia p̄petranda. & p̄ portionabiliter dz eſt de mūdo

q. Ar. 3. Vtrū omnia p̄cta procedāt ex tentatione diaboli:

Et ri isto. ar. 5. tio. dt q demō pt. z. ee cā plm. vno o dicte & imme. alio. mediate & indicte. quibꝫ ꝫ posit. ponit duas. q. Et 1. Demō indicte & mediate est cā p fria impugnatiōē omniū plōz. p gnas ritmedias p3. qz ipe impugnauit pmū hominē & fē illum peccare, & inde origines sumpserunt vniūsa plta. Et 2a. q. dicte & immediate demō non est cā omniū plōz. p3 qz multa plta nos pi imm. ām ittm ꝫ ma malic vel alijs passionib9 insignitis q vt notū est. videte hās. ſt. & mag. arg. ifr.

Et Ad hoc ꝫ clusionem confirmat. Solz adduci aut hab. plm. 7. ethicoz. vbi ponit dām mit ꝫ incontinētem & mitpatem. q in continens vincit ꝫ tentatione & ita facile permittet abremittiam tentatē ri fuo sat hāc mitpatus th. peccat ꝫ malicia. & difficilius exit a uoluptabꝫ usu ho p mi quib9 d electoꝝ. De quib9 ait ypha. Letant cum malefecerint & exultant in rebꝫ pessimis. qz summis bestiaz opatiōib9. hūc de isto ar.

Et Ar. 4. Vtrum demones possint homines seducere

Et ri isto. 4. ar. 5. tio. an omnia supponit q demones nō possint miracula facere, dato aliquando faciant aliqua q vīr hominib9 miranda & stupenda qz insolita. & inaudita & inaugnita a nob. fic. et magi faciūt Et aut vtgent ꝫ bari q. nō habeant virtutē faciendi miracula qz sunt pre creature & in odiō dei gō nō habent gram istam miraculoz plurimi nos. Et his suppositis. S. tio. ponit. 2. affirmat. qp demones possint homines seducere. ꝫbat qz pnt facere huiusmodi opationes mirandas & deceptorias. Et 2o qz pnt deludere sensus putando illis aliqua q vere vident. res nāles & minime sunt. clarissimū est hoc. videte gram. 5. tio Et hic pt dubitari. An de facto aliqd deꝫ annuncit ꝫ patem fiendi miracula. demonib9. Et vr q hoc. nō ꝫ bonum suum. sz. q. aliqn ꝫ pdit eos facere miracula ꝫ bonum mūm. hō faciunt multa alia. q. Et Brevit. ꝫ. negat. q. nō erat, nō vult. nō volūtarium. p3 qz et in magnū incrementum ꝫ amoꝝ & sepe nos seduceret in tm tū ut adoraremus ab aliquib9 qui putarēt illum ee angelū lucis vel deum ipm. cum tanta utere ꝫ tale Et vīr in antychro hoc vnum erit maxe subuersiuum gentium. qz habebit

virtute. l. ꝓtatem faciendi mirac. g. hoc nullꝰ omnino cred demonibꝰ.

Ar. 5. vtꝝ demo qui supat ab aliq, ꝓpt hoc ab ipugnat orcat.

Ad tm isto ar. S. tho. dr qꝺ aliqm dixerunt qꝺ demo semel victo no amplius tentabat illum a quo vincebat. & ꝙ habent ex dm tentat mi qua deiectus demo recessit ab illo & no amplius impugnavit. Ad tm hoc non mus. S. tho. ponit. g. 2. qꝺ ꝙ habile quidem est qꝺ demon fingatur ad tps no redit ꝓpꝫ fiam fugiendi viam, ꝙ bat auctate Aug. Chrysost. & ambro ma thei. Tm no dubium est qui postea rediat aliquo mꝰ medio ꝓpter tia salto. p3 ex illa hystoria math. 12. vbi refertur est in domum suam vnde exiit assumit secum alios. 7. requiores se cum domum mundatam vacuam ꝓpꝫ mirabilia illius hominis. post aliquod tpus ystalia. S. tho. est valde notanda cum argumentis & corpe dicti. Et hec de ista. q. sufficiat.

Ad QUES. III. Ex. De actione corpalis creaturæ.

Ar. 1. Utrum aliquod corpus sit actiuum.

Ad tm huius qꝺ Bꝫissimꝰ tho. tam late & diserte de dicta sententia & fide omnibꝰ qui eius ꝓfectum dissuaserit, ut nihil de hoc tangendum mihi visum fuerit. ac. Zo. de nia & ꝓfectione angelorꝰ & hominum qui sunt imago dei sua fidem omisso qꝺ sint imagines dei ꝓ sua opa. de quo. 12. actum est, sufficit nunc ut ad animarum absolutarum totius huius. 1. ꝓpositi dicat de nonnullis que scire maxime opꝰ ut melius ea qꝺ dicta sunt intelligantur. Ad tm ista. g. q. iis. agit in cor de actione respectu corpalium. Et in ꝙ eius ar. ꝙ vtrꝝ aliquod corpus sit actiuum sua fidem. Ad quod veritate erroꝝ nonnullorꝰ primo, ꝓtem negatiua opinatiua, ac eandem argumenta huius ꝓpositi defensantium & impugnato Bꝫ. omia. g. affirmatiua. qꝺ aliqua corpa sunt actiua ex fide nia. quam optime ꝙbat & declarat. Ad quia vero melius dicet ea qꝺ in isto ar. sunt notanda in sequentibus qꝺ hic, sequuntur.

Ar. 2. vtꝝ in ma corpali sint aliquæ rones seminales.

Ad tm quo. B. tho. sumit recitatis erroribus ꝓtorꝰ et hoc. & impugnatis Bꝫ.

vnica. q. negat. q. in mā corpali nō fiunt semina vñ gredat forma ꝙ
post. ꝙ. Probat q. variabilia dependent ab inuariabilibꝫ. g. ista corpa
inferiora dependent in suis pfectionibꝫ & formis a rōne seminali alicuius
inuariabil. puta q. influendo. & creando ad sui libitum ꝓ mare in una
quasi mā. vidite bām. q. hic brevit nō dum q. corpa celestia respū isto
ꝙ inferiora dr inuariabilia. & agunt nō solum in res corpeas mā
tas. ꝑ et in animatas. & adhuc in potiorem omniū animatoꝝ puta. hoīs
q. quod ꝑz apte ex pho. 1°. methcoroꝝ. in principio. & 2°. plin. & p°. de gnā
vbi apte dr solem & hominē gnare homine. q. Agunt vero corpa & sidus
celestia & influēte in hominē dūmodo dispōnat complexiones. sc. quas postea
sepe homines sequunt in suis operationibꝫ et liberis. nō est aliud. in isto. ar°.

Ar. 3. vtr corpa celestia sint cā eoꝝ q. hic in inferioribꝫ fiunt.

q. in isto. 3. ar. 5. tio. ponit. g. affirmā. ybar q. variabilia. sc. vt distinct
est ar°. p̄cedenti. p̄z error. n. posita est ibi ybar° huius. g. & omnia q. sub
illa sunt. omnia sc. p̄ter nomēti. excepta bām. 5. tio. q. opta. i. vidite illam.

Ar. 4. Vtr corpora cœlestia sint causa humanoꝝ actuum.

q. in isto. ar. 5. tio. ex. q. corpa celestia nō sunt cā humanoꝝ actuū ex
mō p se. & imme. sola voluntas illoꝝ. est principiū omniū humanoꝝ actuū
. i. liberoꝝ. in aliquo mō mpyc & mediate & ꝙ actus sunt cā. s. q. dispo
nunt mēbra & complexiones hominū ad talē modum, ut. ex quadam
cōgruētia illaꝝ disponunt postea velint hoc vel illud. vidite bām. 5. tio
q. & dubium est quomodo dependeāt humani actus a corpibꝫ celestibꝫ.
q. Aliqui dnt istam dependentiam cē dumtaxat ex diuīa lege & ordinatiōe
que statuit vt ex hominibus nō possit aliquid agere fine aliquo celestiū
corpum. q. & marsi. in 2. q. 10. ar. 1. dt q. dependentia ista nō solum est pu
tanda & credenda ex diuīna ordinatiōe. ꝑ et ex nā rei. ybar q. deus sa
pientissime vniuersa creauit. g. postq̄ creauit ista inferiora ꝙ cum lege ista
q. in suis actionibꝫ dependerēt a superioribus, sequit q. istud est illis nāle
q. & hoc vult dre ptus. in prohemio p̄mi meteoroꝝ. & 2°. plin. q. dr
q. sol & lūa gnant homines. & ita est tenēdum. cum marsi. q. Ex quo sequ

vnū quod dicit aūt doctor. in fine 4ti. huius. q. post diem iudicij cessabunt oēs operationes secundarū cārū naturales, qz cessabit motus celi. ꝙ Omnia aūt istaꝝ intelligēda sunt de cārīs 2is agentibꝫ naturalibꝫ. nam ignis nō ageret nisi celum moueret & ita de alijs. vnde celum impōnit in istis agentibꝫ aliquā qualitatē. & alterationē. qua cum illis conuenerit ad gnationē. ꝛ aliqui voluerunt defendere q celum nō conuenit ad alteratē. illud tō falsum est. qz alteratio est vna ad gnationē. ꝙ Vn aliud est iudicium de causis agentibꝫ liberis. iste n. scꝫ hō & angelus bñ poterunt facere suas operationes interiores & exteriores quātumcūq celi motus celi. ꝙ Pro hoc aūt videndus ē & maxime adhibendus. S. tho. in opusc. 28. & 2mo. sen. d. 7. q. 3. ar. 3. & 30. sen. d. 4. q. 2. Et in. 1am. 2ae. q. 109. ar. 1. vbi dyserte & late ois ista tractat. id est

ꝙ Ar. 5. vtr corpa celestia possit impmere in ipsos demones.

ꝙ in isto. ar. S. tho. recitat. 1. errorem dicentium nō ee demones & impugnat. dim. ponit. 3. q negat. 2. p3. qz scꝫ finte mere spūales ge nō patiūt a corpibꝫ celestibꝫ. vide bram. & maxime impugnat illius erroris. nō ponūt tū demones. in orbe. vide celest. 2. nisi editum a Bē magio. tho. victoria ꝙ & 3. principali. 3. ar. 2rgo. qz experientia est compertum q obsessa demonibꝫ ꝑ vim fatigant. qñ luna est plena vel noua. ꝛ. qñ illa dies decrescente. ge constellationes celestes agunt in demones. ꝙ Et confirmat. de magis vel nigromanticis qui cum maxime aue & arte demonum imitant, agunt maxime suas prestigiosas & mirabiles operationes certis tpibꝰ & horis. & ad certum situ stellarū. ꝙ Et ad hoc q. S. tho. ar. 1. huius q. 1rgo. 2o. & solutione. dat 2. rones quare demones & illis ministentes magis agāt vno tpe qꝫ alio. ꝙ 1a est. nō. qz ipi hoc mdrgēt sic vt nos decipiat, ut putemus illud ꝙ vemus a luna mēquāte o crescente & similia & inde facilius possent. ꝙ 2da rō est & melior q mi esse obsessus. ꝛ. nō constellatio agit in demonē ipm. ꝛ. potius in corpus ipius obsessi. quod certis tpibꝰ est magis dispositum ad ꝑceptum demonis. qz. 3. magis iuget humiditates in ꝓprio & nō lume. & ita aīt videmus q demones aīt obsident vsos hypocritas & veculas. ꝛ.

ꝙ Ar. 6. vtr corpa celestia ꝛponāt necessitatē his q eoꝝ actioni subdūt.

Qm istio. 6. ar. 5. tho. ponit. 2. gs. Qm. est q rebs liber agentibs nullam necitatē impoñt corpa celestia. Qm 2a. illis tñ q agunt nāt impoñt nēc tatem. Jam dicta sunt omnia ista. videte hām. s. t. Qm Circa quot brayt. nondum q Ticus miranda lang q duodecim libros & sumti m. 12o. grlu dit. q corpa celestia solum agunt in ista inferiora q lumē & radios. m3 pn tat cē alias constellationes aut influentias. quod est g omnes astrologos Qm vñ ut quidam frat Sheraldus de ordine pdicatoz compsuit libellum de ista ma. & impugnat hanc. Tici. & dt cum. s. thoma. locis citatis. q non pt negari. quin celestia corpa agunt in ista inferiora plus qz q lumē & radios. sunt. n. constellationes dūsar & influentiar q varietate locoz & tpoz. & horaz. vñ in quadā pte trē gignunt animalia & arbores &c. q in alia nō gignunt dato lumē sit in ambobs locis eōdem. & radij &c. Qm Confir. q in inferioribs pticbs terē sunt mineralia &c. lumē autē attingit usqz illuc. cum tñ ista fiāt a sole g agit ibi nō q lumē sz q calo rem & alias virtutes. nō dubium est. g rum est negare totam ptiam & q cientiam. ideo tenēdum est oio. cum s. tho. ut dictum. est. hic. de ista. q.

Qm Qes°. 116. De fato. Ar. 1. vt fatū sit.

A

Qm istius. q. i°. ar. 5. tho. recitat errorib gnī cē hoc aliquos antiquos preoccuparunt. & optimis rōnibs nāltbs & auctoritatibs ptm impugnat. vñ g. l. q fatum nihil est nisi sola voluntas dei ejus. dicebant. n. q sunt corpa celestia. ut pi ybabāt. s. tho. ybat. huic g. l. & declarat illa ex emplo ingenioso & eleganti. videte hām. s. tho. cum argumēt & solutionib. Qm Hic sciendum q sm Boetiū. 4. de cōsolat. fatum est q dam dispō in hērens rebs mobilibs qua ex suam prudentiam deus suis ōqz nexit ordi nib. Que eadem sua & definitio. est ciceronis. li. de diuinat. hē de isto. ar°

Qm Ar. 2°. Utr fatum sit in rebus creatis :

Qm Ar. 3. Utrum fatum sit immobile, t mobile :

Qm Ar. 4. utr omnia fato subdant. Qm istis. 3. ar. & totū ista quest. nihil est aliud nōndum pret hām. P. tho. q tñ est digna lectu q sepe tangit aliqua bona in illa :

QVES°. 117. A. De his q̃ ptinẽt ad actionẽ hõis.

Ar. 1. Utrum unus homo possit alium docere.

Et videtur. 117. q. 1. ar. 5. Tho. Bñ. q. unus homo p̃t alium docere. quis dubitat. Et Bñ. est phõ. 3. de aĩa. vbi ait q. aĩa est tanq̃ tabula rasa. g°. quicquid aliquid sciens p̃t illud docere alteri. y hozer se lo entender. estoes docere. Et Za. g°. Anima p̃t scire aliquid de nouo. dupl̃r vnomodo est sua p̃pa virtute, aliomodo p alios ab extrinseco dñtes illi aliquid & dr̃ñ p suadentes rõnes. ibi. Et isto. 2°. modo p alios adhuc Z. vno°. q. preceptor iste dat. p̃ceptũ vni usalis & quibꝰ discipulꝰ infert. q. er. Et 2°. modo q. doz ordine scie doze. & ybat. ibi. videtur hrãm. 5. Tho. qui nihil est hic p̃t illam ad nõ dñm.

Ar. 2. Utrum homines possint docere angelos:

Et videtur. 117. ar. 5. Tho. Bñ. vnica q. negatiua. dato possit ho qui ad angelos nitti docere illos q. ipi ignorãt nihil n. scit hõ q. nõ melius sciat angelus. reqr aũt q. doceris sit scientior. ni doctrina. illo qui. docet. ut ypric dicat docere. y bat ibi. Et B. Dionis. 4. c. de diuj. no. Et p. alia rõne q. hic est ordo naturalis q. inferiora. doceant a superioribꝰ & nõ econuerso. vide ibi hrãm. 5. Tone:

Et Circa q. istam solum facit difficultatem auctoritas Pauli. ad ephe. 3. dicẽs Mihi aũt omnium minimo data est gr̃a hec in gentibꝰ euangelizare inuestigabiles diuitias x̃i. & illumĩnare oẽs q. sint dispensatio sacri. absconditi a seculis in deo, qui omnia creauit. notate quod dicit, vt innotescat principibꝰ & potestatibꝰ in celestibꝰ. q. homo p̃t angelos & principatus & potestates q. superiores ordinis sunt docere. Et Bñ. ti ad hoc. q. ibi illi loci. est diuisa sñ sanctos. aug. n. dr̃ q. paulus habebat grãm dispensandi sacra abscondita principibꝰ & potestatibꝰ sunt in nota sanctis. i. eodem°. quo sunt nota sanctis poterat ille alijs manifestare. Et Za. & ybi. est. vide. Hieronimi. quam vz sequi hic. S. Tho. ad. 1m. Et in illo loco ad ephes. 3. s. vt innotescat principibꝰ & potestatibꝰ in celestibꝰ. i. vt angeli ex experientia cognoscant. quomodo mysteria ista q. quidem sunt absconditi reuelentur & patefient hominibꝰ. hoc est quod angelus scribat de nouo p̃dicatores. & doctrina pauli nõ mysteria ipa. q. ipi habebãt scibat sed paulus.

Ar. 3. Utrum hõ p̃ virtutem aĩe possit corpalem mãz immutare

